

ЕЛИНОР КАТЪН СВЕТИЛАТА

Превод от английски: Владимир Молев, 2014

chitanka.info

*Посвещавам на татко, който вижда звездите, и на
Джуд, който чува тяхната музика.*

***We acknowledge the support of the Canada
Council for the Arts for this translation.***

*Признателни сме за подкрепата, оказана за
този превод от Съвета на изкуствата на
Канада.*

***With the support of Creative New Zealand
and the Publishers Association of New Zealand
(PANZ).***

*С подкрепата на Творческа Нова Зеландия и
на Асоциацията на издателите в Нова Зеландия.*

КЪМ ЧИТАТЕЛЯ

В книгата е дадено астрономическото разположение на светилата и планетите. Това означава, че е отчетено небесното явление *прецесия*, което води до известно изместване на пролетното равноденствие, астрологическия еквивалент на Гринуичкия меридиан. Навремето пролетното равноденствие (есенно в южните ширини) е настъпвало, когато Слънцето е било в съзвездие Овен, първия зодиакален знак. Сега то настъпва, когато Слънцето е в Риби, дванайсетия зодиакален знак. Поради това, както ще забележи читателят, зодиакалните знаци „започват“ с около месец по-късно, отколкото обикновено се смята. Тази поправка не е проява на неуважение към общоприетото мнение и по-скоро отразява факта, че горепосочената грешка противоречи на обективното състояние на небесната твърд през деветнайсети век — дори се осмеляваме да изкажем предположението, че подобно убеждение може да бъде определено като рибешко, тъй като отличителните му черти са присъщи на хората, родени в *Епохата на Рибите*, епоха на огледала, неотстъпчивост, интуиция, сдвояване и скрити тайни. И това прозрение ни изпълва със задоволство. То потвърждава вярата ни в неизмеримото въздействие, което оказва върху нас необятното небе.

КАРТА НА ГЕРОИТЕ

ЗВЕЗДНИ

Теру Тафарей
Чарли Фрост, банкер
Бенямин Льовентал, вестникар

Едгар Клинч, съдържател
Дик Манъринг, златодобивен магнат
Кю Лон, златар
Харалд Нилсен, търговец
Джоузеф Причард, аптекар
Томас Балфор, превозвач

Обер Гаскоан, секретар на съда
Сук Яншън, единак
Кауъл Девлин, капелан

ПЛАНЕТАРНИ

Уолтър Муди
Лидия (Уелс) Карвър, по баща Грийнуей
Франсис Карвър
Алистър Лодърбак
Джордж Шепард
Анна Уедърел

Емъри Стейнс

TERRA FIRMA

Кросби Уелс

ДОМ

Къщата на Уелс в долината Арахура
Запасна банка, улица „Гуляйджийска“
Редакцията на „Уест Коуст Таймс“, улица „Калайджийска“
Странноприемница „Скаратата“, улица „Гуляйджийска“
Находището „Аврора“, Кънери

Работилницата в Китайското селище, Кънери
„Нилсен и Сие“, Гибсъновият вълнолом
Пушалнята на опиум, Кънери
„На добър час“ (тримачтов платноход, регистриран в Порт
Чалмърс)
Мировият съд в Хокитика
„Скитническа слука“, улица „Гуляйджийска“
Затворът в Хокитика

ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Разум
Страст

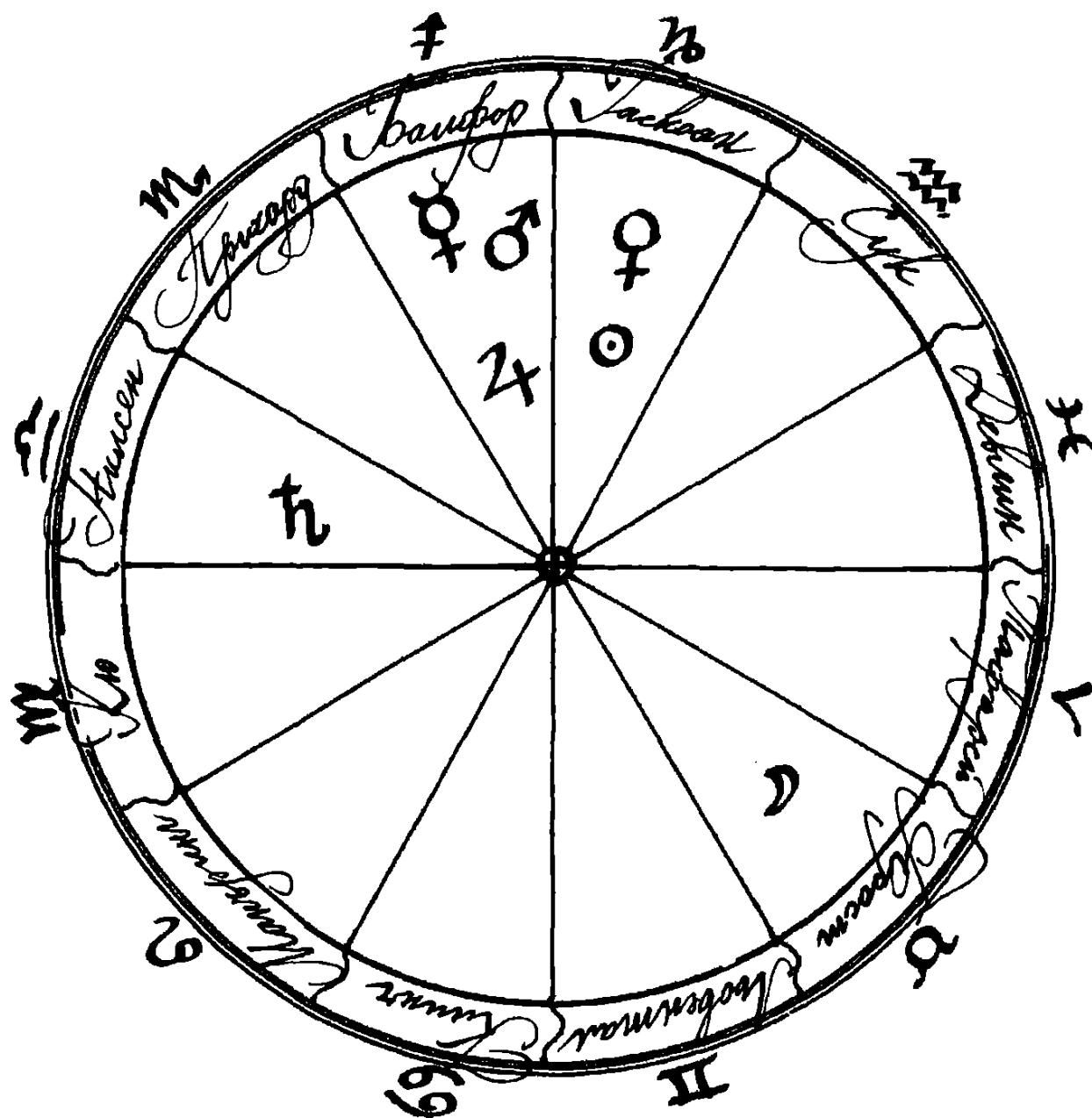
Сила
Господство
Въздържание
Привидност (преди това Същност)
Същност
(преди това Привидност)

(покойник)

ПЪРВА ЧАСТ

СФЕРА В СФЕРАТА

27 януари 1866 година | 42° 43' 0" S / 170° 58' 0" E

МЕРКУРИЙ В СТРЕЛЕЦ

В КОЯТО В ХОКИТИКА ПРИСТИГА ЕДИН НЕПОЗНАТ, ПРЕКЪСНАЛ ТАЙНА СРЕЩА, УОЛТЪР МУДИ ПРЕМЪЛЧАВА ЗА СЛУЧИЛОТО СЕ ПО ВРЕМЕ НА ПЪТУВАНЕТО И ТОМАС БАЛФОР ЗАПОЧВА РАЗКАЗА СИ.

Дванайсетимата мъже в пушалнята на „Короната“ имаха вид, като да са се събрали съвсем случайно. Многообразието на външността и облеклото им — рединготи, фракове, сюртуци с рогови копчета, жълт молескин, батиста и габардин — навяваше представа за непознати, срещнали се неволно във влака на път към различни части на град, в който речните канали и талазите на мъглата са в нужното изобилие, че да го разделят на отделни райони; дори престорената вглъбеност в делата им — един разлистваше вестник, друг се навеждаше да тръсне пепелта от пурата в камината, трети разперваше длан върху зеленото сукно на билиардната маса и нагласяше щеката срещу топката — подчертаваше същото онова осезаемо мълчание, което цари късно вечер във влаковете, само че тук го заглушаваше не поскърцването и потракването на колелата по релсите, а силното плющение на дъжда.

Такова беше първоначалното впечатление на Уолтър Муди, спрял на прага с ръка върху касата. Съвестта му беше чиста, той не изпитваше вина, че е обезпокоил някакъв личен разговор, тъй като присъстващите бяха замлъкнали, щом чува стъпките му в коридора — в мига, в който Муди отвори вратата, дванайсетимата бяха потънали в своите занимания (доста рискован ход за играчите на билиард, които бяха забравили кой е на ред и затова заеха позиции около масата както се случи) с такава показна съсредоточеност, че дори не погледнаха новодошлия.

Еднаквото сковано безразличие, с което го посрещнаха, навярно щеше да пробуди любопитството на Уолтър Муди, стига младият мъж да беше на себе си телом и духом. Той обаче беше леко замаян и твърде притеснен. Още преди да се качи на кораба, знаеше, че пътуването до западния бряг на Кентърбъри може да е смъртоносно безконечно подмятане сред белите гребени на разпенените вълни с краен пристан

на морското дъно нейде из плитчините край Хокитика, ала не беше подготвен за сполетелите го страховити изпитания, за които все още не беше в състояние да изрече и дума. Нравът му не допускаше прояви на слабост — страхът и болестите го караха да се затваря в себе си — и именно поради тази причина съвсем несвойствено на навика си той не успя да долови духа, който цареше в помещението.

Обичайно изражението на Уолтър Муди издаваше вежлива отзивчивост. Големите му сиви очи рядко премигваха, а сочните момчешки устни бяха извити в израз на любезна загриженост. Косата му беше леко чуплива и в по-младите му години беше стигала до раменете, сега обаче беше подстригана ниско и вчесана на път със сладникаво ухаеща помада, която потъмняваше златистия отблясък до мазно кестеняво. Челото и скулите му бяха изпъкнали, носът — прав, кожата — гладка. Още не беше навършил двайсет и осем и в движенията му се долавяха премерена пъргавина и онази кипяща неопорочена жизненост, която не излъчва нито лекомислие, нито лукавство. С държанието си напомняше на тактичен съобразителен иконом и в резултат на това беше предпочитан и от най-свитите за довереник и често получаваше покана да служи за посредник в отношенията между двама души, с които току-що се е запознал. Накратко казано, външният вид ни най-малко не издаваше характера му и внушаваше доверие у околните.

Муди добре съзнаваше преимуществата, които му носеше загадъчното му изящество. Като повечето хора, надарени с извънмерна красота, беше разучавал внимателно отражението си в огледалото и в известен смисъл познаваше по-добре външността си, отколкото това, което се криеше под нея: във всеки момент в една килийка на мозъка си се наблюдаваше как изглежда отстрани. Беше прекарал многобройни часове пред тоалетната масичка, чиито огледала утрояваха образа му и го показваха в профил, полупрофил и анфас: Чарлс I на Ван Дайк, само че доста по-красив. Правеше го потайно и навярно дори би го отрекъл, тъй като с каква злъч днешните блюстителите на морала заклемяват вглеждането в себе си! Все едно човек няма нищо общо със себе си и се поглежда в огледалото единствено за да затвърди самотнението си, все едно проявата на себелюбие не е също тъй неуловима, неистова и изменчива като всяка връзка между две сродни души. В това си увлечение Муди целеше не

толкова да величае красотата си, а по-скоро да я овладее. Разбира се, зърнеше ли отражението си в прозорец или стъкло след падането на нощта, по тялото му пробягваше тръпка на задоволство, само че задоволството на инженера, който случайно попада на измислен от самия него механизъм и с радост установява колко е прекрасен, лъснат, добре смазан и движещ се точно така, както създателят му го е сътворил.

И сега, докато стоеше на прага на пушалнята, Муди пак се виждаше отстрани и си мислеше, че на външен вид изглежда съвършено спокоен. А всъщност едва се държеше на крака от умора, в гърдите си усещаше оловната тежест на преживяния ужас, изпълваше го боязън, струваше му се, че нещо го преследва, връхлита го. Въпреки това се огледа почтително, с възпитана сдържаност. Помещението приличаше на възстановка, направена години след унищожаването на оригинала, като през тези години повечето детайли са били забравени (пиростията за огнището, завесите, полицата над камината), но тук-там някои дреболии са устояли на хода на времето: снимката на покойния съпруг на кралицата например, изрязана от списание и забодена с обущарски кабари на стената към двора, билиардната маса с шев през средата, където е била срязана на две на пристанището в Сидни, за да бъде пренесена тук, купчините стари вестници с омазнени и изтънели от докосването на множество ръце страници. През тесните прозорци от двете страни на камината се разкриваше гледка към задния двор на странноприемницата, кално парче земя със захвърлени щайги и ръждясали варели, отделено от съседните парцели само с ивица закърнели храсталаци и папрат, а в горния край с редица кокошарници, чиито вратички бяха омотани с вериги като предпазна мярка срещу крадци. Отвъд тези неясни граници се простираха провиснали над улицата въжета с пране зад къщите на една пресечка в източна посока, камари сурови дъски, подредени да съхнат, кочини, купчини боклуци и ламарини, счупени корита за промиване на злато и прокопани канали, като всичко изглеждаше изоставено и в различна степен негодно за употреба. Часовникът беше ударил онзи късен час по залез-слънце, когато цветовете изведнъж загубват наситеността си, валеше като из ведро и през мътното стъкло дворът се сивееше и чезнеше. Вътре газените лампи все още не бяха изместили морската светлина на

гаснещия ден и със своята бледност подчертаваха цялостното мрачно униние на обстановката.

Тази гледка бе твърде печална за човек, свикнал с клуба си в Единбург, където всичко грее в отсенки на златисто и бургундско и удобните кресла лъщят в тон с мазните тела на господата, седнали на тях, където на влизане получаваши мека наметка с приятен дъх на анасон или на мента, а след това е достатъчно само да вдигнеш пръст към шнура на звънеца, за да ти поднесат бутилка бордо на сребърен поднос. Ала Муди не беше от хората, които смятат суровите условия за основателна причина за роптаене, недодяланата простоватост го накара просто да се дръпне в себе си, както някой богаташ би отскочил с безизразно лице встрани при сблъсък с просяк на улицата. Докато се оглеждаше, приветливото му изражение не трепна, ала всяка забелязана подробност — купчинката мръсен восък под някоя свещ, пелената прах около чашите — го подтикваше да се затваря все по-надълбоко и надълбоко в себе си и да се стяга, тъй че да не допусне външната среда да му повлияе.

Това отдръпване, макар и несъзнателно, се дължеше не толкова на често срещаните у галениците на съдбата предразсъдъци — всъщност Муди разполагаше със скромен доход и често даваше по монета на бедняците, въпреки че, не може да се отрече, винаги изпитваше лека тръпка на задоволство от щедростта си, — колкото на вътрешния смут, който в момента го беше завладял и с който скришом се мъчеше да се пребори. Все пак това беше град на златотърсачи, току-що построен между океана и джунглата в най-южната точка на цивилизования свят, и Муди не беше очаквал разкош.

Истината беше, че преди по-малко от шест часа на борда на тримачтовия платноход, докарал го от Порт Чалмърс до това диво късче на крайбрежието, младият мъж беше станал свидетел на събитие, толкова невероятно и въздействащо, че поставяше под съмнение реалността, която той познаваше. Видяното не го напускаше, все едно в тъглчето на съзнанието му се беше откряла врата и през пролуката се беше процедил лъч мъждива светлина и сега Муди нямаше как да привика обратно мрака. Усилието да не позволи на тази врата да се отвори по-широко му костваше много. В това крехко състояние всяка странност и всяко неудобство се възприемаха като лична обида. Муди имаше чувството, че унилата картина пред очите

му е събран накуп отглас от изпитанията, на които беше подложен в последно време, и той се отдръпваше от нея, за да не позволи на съзнанието си да тръгне по този път и да се върне в миналото. Отвращението беше полезно. Даваше му определена устойчива мяра за здравомислие, за правота, на която може да се позове и да се почувства в безопасност.

След като произнесе наум присъдата си за пушалнята — недодялана, жалка и под всякаква критика — и така подсили вътрешната си съпротива срещу обстановката, той се обърна към дванайсетимата ѝ обитатели. Преобърнат пантеон, помисли си Муди и тази духовитост го поободри.

Мъжете бяха загорели и обветрени като всички заселници, устните им бяха изпръхнали и побелели, осанката им издаваше живот сред лишения и несгоди. Двамина бяха китайци, облечени еднакво с платнени обувки и сиви памучни роби, зад тях стоеше абориген с татуирано със синьо-зелени завъртулки лице. Произходът на другите не беше толкова ясен. Муди още не знаеше как промиването на злато може да те състари за месеци и след като обиколи с поглед помещението, реши, че е най-младият сред присъстващите, а всъщност неколцина бяха колкото него, а двама-трима бяха дори по-малки. Блясъкът на младостта беше отмит от тях. До края на живота си щяха да изглеждат все тъй сприхави, неспокойни, резки, с белязани от годините тела и да кашлят прахоляк в покафенелите си мазолести длани. На него му се сториха лишени от изтънченост, дори някак старомодни, той ги сметна за незначителни и изобщо не се запита защо са толкова мълчаливи. Копнееше за глътка бренди, да поседне и да затвори очи.

Спря се за миг на прага, очакваше някакво приветствие, но след като не последва нито поздрав, нито пък опит за отпращане, Муди пристъпи вътре и тихо затвори вратата. Направи лек поклон към прозореца, още един към огнището и след като реши, че така е изпълнил задълженията на доброто възпитание, се приближи до масата край стената да си налее питие от подредените за тази цел гарафи. Избра си пура, отрязва крайчето ѝ, пхна я между зъбите си, обърна се и отново се огледа. Никой не му обръщаше внимание. Това го устройваше. Настани се на единственото свободно кресло, запали

пурата и се облегна с тихата въздишка на човек, напълно заслужил своите дребни наслади.

Задоволството му обаче се оказа преждевременно. Едва беше изпънал крака и беше кръстосал глезени (солта по крачолите му беше засъхнала в набиващи се на очи бели ивици), и седналият вдясно мъж се приведе към него, размаха във въздуха почти изпушената пура и рече:

— Ааа, да ме прощавате, ама вие по някаква работа ли сте днес вечерта в „Короната“?

Въпросът беше доста рязък, но лицето на Муди не трепна. Той кимна любезно и обясни, че току-що е пристигнал и е наел стая горе в странноприемницата.

— Сега слизате от кораба, тъй ли?

Муди кимна отново и потвърди, че точно това е имал предвид. И за да не го помисли събеседникът му за необщителен, добави, че пристига от Порт Чалмърс с намерението да си пробва късмета в търсенето на злато.

— Хубаво — заяви онзи, — много хубаво! Нагоре по брега са открили нови находища, били пълни със злато. „Черен пясък — ще ги чуете как крещят по улиците, — черен пясък нагоре по пътя за Чарлстън!“ Защото Чарлстън се пада на север оттук, нали така? А и в кариерата в Хокитика все ще изкарат нещо. Имате ли си другар, или сте единак?

— Сам съм — отвърна Муди.

— Без никакви връзки! — възкликна непознатият.

— Хм — измънка младият мъж, отново изненадан от думите му, — възнамерявам сам да си проправам път.

— Без връзки — повтори другият — и без другар. И нямате никаква работа тук в „Короната“, така ли?

Това вече беше безочие — да задава един и същи въпрос два пъти, — но мъжът изглеждаше дружелюбен, дори някак си добродушно разсеян, ако се съдеше как барабанеше с пръсти по реверите на жилетката си. Навярно, помисли си Муди, не е бил достатъчно ясен.

— Работата ми тук, в странноприемницата, е просто да си почина. През идните няколко дни ще направя проучване, ще поразпитам в кои реки се намира злато и в кои няма нищо и тъй да се

каже, ще опозная живота на златотърсача. Възнамерявам да остана тук, в „Короната“, една седмица, а след това да продължа навътре в сушата.

— Значи досега не сте промивали злато?

— Не съм, господине.

— И никога не сте го зървали?

— Само при бижутерите — в часовник, в катарама, никога в чист вид.

— Но сте го сънували, нали? Сънували сте как сте нагазили до колене във водата и промивате златния прашец от калта?

— Ами, предполагам... Не, всъщност не съм — отвърна Муди. Сърдечният тон на събеседника му го озадачаваше: макар да изглеждаше разсеян, онзи говореше настойчиво и с настървение, граничещо с натрапничество. Муди се огледа, надяваше се да улови някой състрадателен поглед от останалите, ала те не му обръщаха внимание. Той се покашля и добави: — Може да се каже, че съм сънувал това, което идва после, тоест това, до което води златото, това, в което се превръща.

Този отговор като че ли се хареса на непознатия.

— Обратна алхимия, така го наричам аз — рече той. — Цялата тая треска за злато е обратна алхимия. Схващате ли: да превърнеш не нещо в злато, а златото в нещо друго...

— Добре казано, господине — кимна Муди и едва впоследствие си даде сметка, че тази представа е в съзвучие с неотдавнашната му духовитост за преобърнатия пантеон.

— А вашето проучване — прекъсна го мъжът, като кимна отсечено, — предполагам, ще се върти около въпросите какви лопати, какви корита и сита, какви карти и провизии ще са ви необходими.

— Да, точно така. Искам да се подготвя както трябва.

Нескрито развеселен, събеседникът му се облегна в креслото.

— Една седмица в „Короната“ само за да си направите проучването! — изсмя се силно той. — А след това ще се бяхтите две седмици в калта, за да си върнете парите за нея!

Муди кръстоса крака. Не беше в настроение да откликне подобаващо на този изблик, ала строгото възпитание не му позволяваше да прояви неуважение. Можеше да се извини, че не се чувства добре, и да се оправдае с някакво неразположение — мъжът с барабанящите пръсти и избухващия гъргорещ смях изглеждаше

състрадателен, — ала Муди нямаше навика да говори искрено пред непознати, още по-малко да признае пред другиго своя слабост. Стегна се и се обади по-бодро:

— А вие, господине? Вие вече сте добре устроен тук, струва ми се?

— О, да. „Превозни услуги Балфор“, сигурно сте ни видели, точно до ограденото място за добитъка на крайбрежната, чудесно разположение на първа линия, сещате ли се? Балфор съм аз. Томас е малкото ми име. И на вас ще ви трябва в лагера, в кариерата никой не се обръща към останалите с „господине“.

— В такъв случай е добре да свикна да го използвам. Името ми е Уолтър. Уолтър Муди.

— Само дете никой няма да ви вика и Уолтър! — извика Балфор, като стовари пестник върху коляното си. — По-скоро ще е Уолт Шотландец или Двуръкия Уолт. Или пък Златния Уолт, а?

— Това ще трябва да си го заслужи.

Балфор се разсмя.

— Няма да ви е трудно. Виждал съм буци колкото дамски пистолет. Колкото дамски пистолет, но, уверявам ви, много по-лесно е да стигнете до тях!

Томас Балфор беше на петдесетина години, със здраво закръглено тяло. Косата му беше почти изцяло побеляла, сресана назад, за да не пада на челото, и оставена по-дълга над ушите. Балфор носеше широка брада и имаше навика да я гали, когато е в добро настроение — направи го и сега, зарадван на шегата си. Благосъстоянието му отива, помисли си Муди, разпознал у събеседника си онази спокойна самоувереност, която настъпва, щом успехът потвърди вродения оптимизъм. Балфор беше свалил палтото си и вратовръзката му, макар да беше копринена и добре вързана, беше изпъстрена с мазни лекета и висеше хлабаво около врата. Муди от пръв поглед го причисли към лагера на либертарианците — безвреден, ренегат по душа, с весел нрав и склонен към излиания.

— Задължен съм ви, господине — рече той. — Това явно е един от многото тукашни обичаи, за които не знам нищо. Със сигурност щях да допусна грешката да се представя в кариерата с фамилно име.

Беше вярно, че представата му за добива на злато в Нова Зеландия бе изключително неточна и се дължеше главно на

популярните картини от треската за злато в Калифорния — дървени колиби, равни долини, пълни със златен пращец каруци — и на смътното усещане (което той не знаеше от какво е породено), че колонията е нещо като тъмна сянка на Британските острови, все още неоформена дива противоположност на седалището и сърцето на империята. Затова се беше изненадал, когато преди около половин месец заобиколи края на полуостров Отаго и видя на хълма големи къщи, кейове, улици и добре поддържани градини, изненада се и сега, щом зърна как един добре облечен джентълмен поднася огънче на застаналия до креслото му китаец, след което посяга покрай него да си вземе чашата.

Муди беше възпитаник на Кеймбриджкия университет и бе родом от Единбург, семейството му разполагаше със скромно състояние и в домакинството имаше трима прислужници. Обществените кръгове, където напоследък се беше движил в „Тринити“ и след това в „Инър Темпъл“, бяха далече по-разкрепостени от аристократичните, в които родовата история и положението на отделните представители почти не се различават, ала въпреки това образованието му го беше направило малко тесногърд, тъй като го беше научило, че най-добрият начин да вникнеш в обществения строй е да го гледаш отгоре. Пред приятелите си от колежа (облечени в тоги и със замаяни от ризлинга глави) той защитаваше премахването на класите с пламенността и крайността на младостта, но се сепваше всеки път, щом се сблъскаше с това явление в реалността. Още не знаеше, че златните находища са пълни с тиня и опасности и там, всеки е чужд не само на околните, но и на земята, по която върви, че коритото на бакалина може да се окаже пълно със златна прах, а на адвоката да остане празно, че там класово разделение не съществува. Муди беше двайсетина години по-млад от Балфор и затова се обръщаше към него почтително, макар да си даваше сметка, че по-възрастният мъж стои по-ниско от него в обществото, като в същото време не изпускаше от ума си и странната сбирщина от персонажи наоколо, чието положение и произход нямаше как да определи. Затова в любезността му се долавяше известна скованост, сковаността на мъж, който не разговаря често с деца, не знае как да се държи с тях и по тази причина е сдържан и студен, колкото и да му се иска да е мил.

Томас Балфор усещаше снизхождението му и то пробуждаше у него насмешка. Той изпитваше отвращение към хора, които, както сам се изразяваше, „говорят твърде префърцунено“, и обичаше да ги предизвиква, ала не с цел да ги разгневи — гневът им му беше досаден, — а за да заприказват по-простичко. За него сковаността на Муди беше като модерна яка, ушита по подражание на някой аристократичен стил, която непоносимо пристяга шията и те задушаваше, той гледаше на общоприетите условности на доброто общество като на безполезна украса и му беше смешно, че заради стремежа си към изтънченост човек може да се чувства толкова притеснен.

Балфор наистина беше със скромен произход, както беше предположил Муди. Баща му работеше в сарачница в Кент и Балфор можеше и да наследи занаята му, ако един пожар не беше отнесъл не само работилницата, а и бащата, когато малкият беше на единайсет години. Той обаче беше немирно момче с орфани ръкави и с вътрешен плам, неотговарящ на отнесеното, замечтано изражение, с което Балфор обикновено обикаляше по цял ден, и еднообразната работа нямаше да му е по вкуса. Така или иначе, както често повтаряше, конят не може да издържи на темпа на влака и затова сарачеството нямаше как да издържи на устрема на промяната. Балфор обичаше да усеща, че е в челните редици на прогреса. За миналото говореше така, сякаш годините преди това десетилетие са били нещо като зле изработени свещи, отдавна изгорели и забравени. Не изпитваше тъга от спомените за момчешкия си живот — тъмния разтвор в коритата за щавене, камарата с кожи, кесията от телешка кожа, в която баща му държеше иглите и шилото — и рядко се връщаше към тях, и то само за да ги сравни с новите индустрии. Днес богатството се криеше в рудата, в находищата на въглища, стомана и злато.

Балфор започна със стъкларство. След няколко години чиракуване отвори собствена работилница, скромна фабричка, която впоследствие размени за дял във въглищна мина, не след дълго я разшири с мрежа от дълбоки галерии и накрая я продаде на инвеститори от Лондон срещу голяма сума. Не се ожени. На трийсетия си рожден ден си взе еднопосочен билет за клипер за Веракрус, първата спирка от деветмесечно пътуване, което в крайна сметка го отведе до златните находища в Калифорния. Блясъкът на

златотърсаческия живот бързо избледня, но треската в лагера и кипящата там надежда така и не загубиха очарованието си, с първото промито злато Балфор купи акции в банка, за четири години построи три странноприемници и забогатя. Когато залежите в Калифорния се изчерпиха, той продаде всичко и замина за Виктория — нов удар, нови неразработени находища, — а после отново нададе ухо на призива, който слабият ветрец разнасяше през океана като мелодия на вълшебна флейта, и се прехвърли в Нова Зеландия.

През шестнайсетте години сред златотърсачите Томас Балфор беше срещал мнозина като Уолтър Муди и му правеше чест, че беше запазил уважението и привързаността си към онова целомъдрено състояние на все още недоказалите се, неподложени на изпитания мъже. Гледаше със симпатия на чуждите амбиции и като човек, който сам си е пробил път в живота, беше необичайно великодушен. Предприемчивостта и стремежът към успех му допадаха. Балфор беше склонен да хареса Муди само поради обстоятелството, че младият мъж се е решил да се захване с начинание, за което не знае почти нищо, но от което може да очаква голяма отплата.

Тази вечер обаче любезността на Балфор не беше лишена от умисъл. Появата на Муди беше изненадала дванайсетимата мъже, които уж бяха взели мерки да не бъдат безпокоени. Онази вечер салонът на „Короната“ беше затворен за частно събиране, а под навеса отпред седеше момче с ясни указания да държи улицата под око, в случай че някой реши да се отбие да пийне нещо в пушалнята, макар че вероятността за това беше нищожна, тъй като тя не се славеше нито с кръг от постоянни посетители, нито с удобствата си и в интерес на истината често беше празна дори и през почивните дни, когато златотърсачите се спускаха на ята от хълмовете, за да пръснат в пивниците в града изработеното. Манъринг, който беше довел момчето, му беше дал дебела пачка билети с нареждането да ги раздава безплатно на всеки, който се приближи към вратата на странноприемницата. Представлението „Чувствени картини от Изтока“ беше съвсем ново и обещаваще „невиждани наслади“, а във фойето на театралния салон бяха струпани няколко каси с шампанско, доставени в чест на премиерата от самия Манъринг. Заради тези мерки за отклоняване на вниманието и твърдото убеждение, че никой кораб няма да рискува да навлезе в пристанището в мрачната вечер на този

бурен ден (към този час вече бяха пристигнали всички кораби, обявени в разписанието на „Уест Коуст Таймс“), на членовете на групата дори не им беше минало през ума, че някой случаен непознат може да е наел стая в странноприемницата половин час преди мръкнало и да е вътре в сградата, когато момчето на Манъринг заеме поста си под капещия навес с изглед към улицата.

Ала въпреки кроткия си вид и любезната сдържаност, която проявяваше, Уолтър Муди си оставаше натрапник. Събралите се мъже не се сещаха как да го отпратят, без това да стане ясно и по този начин да излезе на бял свят тайното естество на срещата им. Томас Балфор се беше нагърбил със задачата да го разпита само защото по волята на случая седеше точно до него и това беше щастливо съвпадение, тъй като въпреки гръмогласното си самохвалство той преследваше упорито целите си и беше свикнал да обръща всяко стечение на обстоятелствата в своя изгода.

— Е, порядките се научават бързо — рече Балфор — и всеки трябва да започва оттам, където сте вие сега, от мястото на чирака, без да знае нищо. Но какво подпали искрата, ако ми позволите да попитам? Изпитвам силен интерес към въпроса какво води хората насам, накрай света, какво им пали фитила, тъй да се рече.

Муди си дръпна от пурата, преди да отговори.

— Моят случай е доста сложен — рече. — Семейен спор, който е твърде болезнен, за да се разпростирам върху него, но той обяснява защо прекосих океана сам.

— О, в това отношение обаче изобщо не сте сам — отвърна весело Балфор. — Всеки момък тук е избягал от нещо, в това можете да бъдете сигурен.

— Така ли? — измърмори Муди, доста обезпокоен от подобно твърдение.

— Всеки е дошъл отнякъде другаде. Всички сме пришълци. А що се отнася до семейството, в кариерата ще намерите достатъчно братя и бащи.

— Много мило от ваша страна, че ми вдъхвате утеха.

Балфор се ухили широко.

— Това се казва приказка! — извика той и размаха пурата тъй, че по жилетката му се посипаха пращинки пепел. — Утеха, а! Ако това се брои за утеха, явно сте истински пуритан, момчето ми.

Муди не успя да измисли подходящ отговор на тази забележка и затова само се поклони отново, а сетне, сякаш за да отхвърли всяко съмнение в пуританство, отпи голяма глътка от чашата си. Вятърът отвън внезапно се усили, накъса равномерното шуртене на дъжда и запрати водната пелена в западните прозорци. Балфор огледа крайчеца на пурата си все така усмихнат, Муди пъхна своята в устата си, извърна се настрани и дръпна леко.

В този момент един от останалите, които досега си бяха мълчали, стана, като сгъна вестника на четири, и отиде до писалището да вземе нов. Беше облечен в черна връхна дреха и имаше бяла пасторска якичка, забеляза с известна изненада Муди. Какво би накарало един свещенослужител да дойде да се осведоми за новините в пушалнята на странноприемница късно в събота вечерта? Отчето заровичка в купчината вестници, отхвърли няколко броя на „Колонист“, стигна до „Грей Ривър Аргъс“ и го извади с доволно мърморене, а после го разтвори с изпънати напред ръце и се завъртя към светлината. И все пак, спореше сам със себе си Муди, може би в това нямаше нищо странно, вечерта беше дъждовна, а салоните и пивниците в града сигурно бяха препълнени. Навярно свещеникът се беше видял принуден да потърси временно подслон от дъжда.

— Значи сте се скарали — подметна Балфор, все едно другият му беше обещал интересна история, а сега е забравил да я разкаже.

— Въвлякоха ме в караница — поправи го Муди. — Не я започнах аз.

— С баща ви, предполагам.

— За мен е твърде болезнено да се впускам в подробности, господине.

Той го изгледа строго, надяваше се, че ще го смути и ще го принуди да замълчи, но в отговор Балфор се приведе още повече към него, сякаш строгото изражение на младия мъж му подсказваше, че историята си заслужава да бъде чута.

— О, хайде! — подкани го. — Свалете товара от плещите си.

— Този товар няма как да бъде свален, господин Балфор.

— Не съществува товар, който не може да бъде свален, приятелю.

— Простете, че сменям темата...

— Но вие разпалихте любопитството ми! Привлякохте вниманието ми! — извика усмихнат Балфор.

— Принуден съм да ви откажа — рече Муди, който се стараеше да говори тихо, тъй че думите им да не достигнат до ушите на останалите в стаята. — Умолявам ви да ми позволите да запазя личните си дела за себе си. И причината за това е не друга, а нежеланието ми да оставя лошо впечатление у вас.

— Но нали вие сте пострадалият? Казахте, че не сте започнали вие, нали?

— Точно така.

— Е, тогава? Какво има да пазите в тайна? — възкликна Балфор. — Прав съм, нали? Защо да пазите в тайна чужди прегрешения? Нима човек следва да се срамува от това, което е сторил друг?

— Вие говорите за личния срам — отвърна тихо Муди. — Аз имах предвид срама, който пада върху цялото семейство. Не желая да петня името на баща си, та нали го нося и аз.

— Баща ви! Не ме ли слушате, като ви говоря? В кариерата ще откриете предостатъчно бащи! И това не са просто думи, такива са порядките, това е необходимост, така правят всички! Позволете да ви кажа кое се смята за срамно сред златотърсачите. Да излъжете за находище — ето това се брои за срамно. Да оспорите границите на чуждо находище — също. Да откраднете, да измамите, да убиеете. А семейният позор... Това ще е новина дори и за глашатаите, които разнасят вестите по улиците на Хокитика! Какво е позорът за семейството, щом тук нямаш семейство?

В края на тази разпалена тирада Балфор стовари празната си чаша на подлакътника на креслото. Усмихна се лъчезарно на Муди и протегна към него разтворена длан, сякаш за да покаже, че след като толкова убедително е защитил позицията си, едва ли има нужда от допълнителни спорове, ала би приветствал някаква похвала. Муди отново кимна машинално и с глас, издаващ едва сега за първи път изопнатите му нерви, отвърна:

— Напълно убедителен сте, господине.

Все тъй усмихнат, Балфор отхвърли с пренебрежително махване на ръката този комплимент.

— Убедителни са номерата и хитрините на шарлатаните. Аз говоря просто.

— За което съм ви благодарен.

— Да, да — кимна превозвачът, който очевидно се наслаждаваше на разговора. — Сега обаче сте длъжен да ми разкажете за семейната си свада, господин Муди, тъй че да преценя дали името ви е опетнено, или не.

— Прощавайте — измърмори Муди.

Вдигна поглед и видя, че свещеникът се е върнал на креслото си и се е зачел във вестника. Мъжът до него — привличащ вниманието тип с императорски мустаци и рижа коса — като че ли дремеше.

Томас Балфор обаче не приемаше отказ.

— Свобода и сигурност! — извика той и размаха отново ръка. — В крайна сметка винаги до това опира, нали? Да, вече знам за какво е бил спорът! Знам как е протекъл! Свобода или сигурност, сигурност или свобода... обезпечаване от бащата, свобода за сина. Разбира се, бащата може да е твърде властен, случва се, а синът да е прахосник, нехранимайко... Но спорът винаги е този. И в любовта е същото — добави той, след като събеседникът му не се обади. — И в любовта е същото, в дъното винаги е все тоя спор.

Муди обаче не го слушаше. За миг напълно беше забравил за нарастващата пепел на върха на пурата и топлото бренди в чашата. Беше забравил къде се намира — в пушалнята на странноприемница в град, изникнал преди няма и пет години на края на света. Съзнанието му се бе хлъзнало обратно към ужаса: кървавата вратовръзка, извитите сивкави пръсти, прошепнатото в мрака име: „Магдалина, Магдалина, Магдалина...“. Тази сцена изведнъж се беше съживила и бе изплувала неканена в паметта му като студена сянка, затулила lika на слънцето.

Муди бе отплавал от Порт Чалмърс с тримачтовия платноход „На добър час“, здрава малка барка с добре скосена предна част и с изрисувана дъбова фигурка на орел върху носа в чест на свети Йоан. На картата маршрутът му приличаше на фиба за коса: корабът потегли на север, прекоси тесния пролив между двете морета и след това зави обратно на юг към златните находища. Билетът осигуряваше тясно кътче в трюма, но то беше толкова близо до смрадливия товар, че Муди се принуди да прекара по-голямата част от времето на палубата, приклепнал до планшира с вдигната яка, за да се предпази от пръските, и притиснал мократа кожена торба към гърдите си. Присвит с гръб към гледката, той не видя почти нищо от крайбрежието: жълтите равнини

на изток, които постепенно се издигаха и преминаваха в злачни възвишения, а в далечината зад тях се синееха върховете на планините, смълчаната спокойна вода на зелените фиорди, на север плетеницата от потоци, чиито бистри води потъмняваха, щом стигнеха брега, и изравяха дълбоки канали в пясъка на запад.

След като „На добър час“ заобиколи северния ръкав и се отправи на юг, барометърът започна да пада. Ако на горкия Муди не му беше толкова зле, той сигурно щеше да се изплаши и да се предаде в ръцете на Господа, тъй като още на пристанището моряците го бяха предупредили, че крушението е бич за западния бряг на Кентърбъри и че ще стане ясно дали е късметлия още преди да стигне до златните находища и да потопи коритото си във водата. Колкото стигали до сушата, толкова се и удавяли по пътя, довериха му те с приглушен глас и ококорени очи, а собственикът на кораба капитан Карвър се бил нагледал от мястото си на мостика на отнесени от вълните клетници и целият кораб с основание можело да бъде наречен плаващо гробище.

Бурята врхлетя на крилете на свирепи ветрове. В началото се усещаше като вкус на бакър в устата, като тъпа болка, която се усиливаше с потъмняването и приближаването на облаците, и накрая се отприщи със сляпата ярост на стоварен пестник. Палубата се люлееше под нозете, плющящите платна хвърляха чудати сенки, трепкащи като размахани камшици, моряците се мъчеха да задържат курса на кораба, без да скриват животинския си страх, с една дума, беше истински кошмар и докато платноходът напредваше към богатия на злато бряг, Муди не можеше да се отърве от също толкова кошмарната мисъл, че „На добър час“ е предизвикал с нещо адската буря.

Уолтър Муди не беше суеверен и се надсмиваше на чуждите суеверия, а и трудно се оставяше привидното да го заблуди, макар да отделяше голямо внимание на своя външен вид. Това обаче се дължеше не толкова на ума, колкото на опита му, който до заминаването за Нова Зеландия едва ли можеше да бъде наречен богат и разнообразен. В досегашното си битие младият мъж беше срещал само онова съмнение, което е пресметнато и не представлява опасност. Познаваше подозрението, цинизма, вероятността, но не и страховития разпад, който те сполита, когато изгубиш вяра в способността си да се уповаваш, нито пък ужасяващата паника, която настъпва след този разпад, още по-малко смазващата бездна, която идва накрая. Съвсем

доскоро Муди беше живял в щастливо неведение за тези видове съмнения. Въображението му нямаше естествена склонност към нереалното и той рядко се отдаваше на размисли без конкретна практическа цел. В идеята за смъртта съзираше единствено известно интелектуално очарование, сух блясък и тъй като не беше религиозен, не вярваше и в духове.

Цялостният разказ за случилото се в последния етап от пътуването по право принадлежи на Муди и не бива да му го отнемат. Засега е достатъчно да отбележим, че „На добър час“ потегли от пристанището на Дънидин с осмина пасажери на борда, а когато корабът хвърли котва край западния бряг на Кентърбъри, те бяха деветима. Деветият не беше пеленаче, родено в открито море, нито скриел се в трюма нелегален пътник, нито пък корабокрушенец, подмятан от вълните и зърнат от юнгата на вахта. Но да продължим, би означавало да ограбим Уолтър Муди, да го лишим от собствения му разказ, а това не би било справедливо, тъй като той и досега не беше в състояние да си припомни ясно видяното, още по-малко да го опише с думи.

В Хокитика не беше спирало да вали от три седмици. При първия взор към селището младият мъж различи само неясно петно, което ту се появяваше, ту се скриваше в разнасяната от вятъра мъгла. Между брега и внезапно издигащите се планини имаше съвсем тясна ивица равна земя, разяждана от непрестанните вълни, които се разбиваха в порой от ситни капчици над пясъка — заради облака, който отрязваше върховете на планините и беше надвиснал като сив саван над сгушените покриви, това късче земя изглеждаше някак си смачкано и захлупено. Заливът беше на юг, край устието на златоносната река, чиито води се пенеха при досега със соленото море. Тук, на брега, тя беше мътна и лишена от живот, но нагоре по течението беше студена и бистра, говореше се дори, че искри. Спокойното като езеро устие беше пълно с мачти и широки комини на параходи, чакащи по-ясен ден, капитаните им не желаеха да рискуват да прекосят пясъчната коса, която лежеше скрита под водата и сменяше местоположението си при всеки прилив. Много кораби се бяха разбили тук и техните останки още стърчаха като злощастни свидетелства за невидимата опасност. Някои бяха съвсем скорошни, а общият им брой надхвърляше трийсет. Продънените корпуси

изграждаха нещо като барикада, която сякаш бранеше града от попълноженията на откритото море.

Капитанът не смееше да вкара кораба в пристанището, докато времето не се оправи, и затова даде знак да изпратят лодка, която да сваля пътниците на брега. Екипажът ѝ се състоеше от шестима гребци, същински мрачни хароновци, които не пророниха нито дума, докато моряците от „На добър час“ спускаха пътниците един по един — вързани на стол — покрай полюшващия се корпус. Беше ужасно да гледаш свит в малката лодка нагоре към невероятната плетеница на такелажата на платнохода, който хвърляше тежка, трептяща от полюшването на вълните сянка, и когато най-сетне въжето беше отвързано и лодката се отдалечи, Муди усети как на сърцето му олеква. Другите пътници бяха в добро разположение на духа. На висок глас обсъждаха времето и колко хубаво било, че бурята е отминала. Намираха какво да подхвърлят за всеки заседнал кораб, край който мине, изчитаха имената, говореха за златните находища и как ще забогатеят там. Веселото им настроение още повече потисна Муди. Една жена побутна стъкления с ароматни соли към хълбока му с думите: „Вземете, но внимавайте да не ви видят другите, иначе и те ще поискат“, но той отблъсна ръката ѝ. Тя нямаше откъде да знае какво е зърнал в трюма на кораба.

При приближаването към брега пороят като че ли се усили. Пръските от вълните прескачаха борда и се наложи Муди да помага за изстребването на водата с кожено ведро, подхвърлено му безмълвно от един мъж, в чиято уста бяха останали само няколко зъба. Муди нямаше сили дори да се погнуси. Преминаха пясъчната коса, повдигнати от огромна белогрива вълна. Той не затвори очи. Навлязоха в спокойното речно устие и щом стигнаха кея, подгизналият до кости Муди скочи пръв, но беше толкова замаян, че се подхлъзна на стълбата и без да иска, отгласна лодката от брега и за малко да падне във водата. После се запрепъва по кея към сушата, все едно го гонеха по петите.

Щом стъпи на твърда земя, спря и се обърна: едва успя да различи крехката лодка, поклащаща се в края на пристана. Платноходът отдавна беше изчезнал в мъглата, която беше надвиснала като похлупак от мътно стъкло и скриваше заседналите в плитчините кораби, хвърлилите на безопасно разстояние котва параходи и откритото море. Муди се завъртя на пети. Като в сън гледаше как

гребците свалят куфари и сандъци, другите пътници се суетяха наоколо, носачи и докери крещяха в дъжда. Виждаше го като през платно, силуетите бяха размазани, сякаш пътуването и всичко свързано с него вече е обгърнато в помътеното му съзнание от сива пелена, а паметта е отскочила назад в рикошет, стигнала е до своята противоположност — пълната забрава, и е създала мъглата и плющия дъжд като нетленна завеса, за да го заслони от образите, които го преследваха.

Муди не се бави. Пое забързано по брега, мина покрай кланиците, примитивните нужници, издигнатите на пясъка плетени колиби и палатките, провиснали от сивата тежест на неспирния дъжд. Вървеше с наведена глава, сграбчил здраво кожената си торба, и не видя нищо: нито кошарите за добитъка, нито високите чела на складовете, нито прозорците с решетки на канторите по крайбрежната улица, зад които в осветените стаи се движеха неясни силуети. Крачеше неотклонно напред, газеше до колене в калта и когато пред него се появи прилъгващата фасада на „Короната“, се втурна към странноприемницата и на прага хвърли торбата на земята, за да стисне с две ръце дръжката на вратата.

„Короната“ беше удобно и непретенциозно заведение, което можеше да се гордее единствено с близостта си до вълнолома. Макар и това да представляваше определено предимство, в същото време едва ли можеше да се нарече достойнство, тъй като тук, досами кошарите за добитъка, миризмата на кръв от кланиците се смесваше със силния солен лъх на морето и резултатът напомняше за забравен в килера неосолен джолан, който е започнал да се разваля. Поради тази причина Муди навярно щеше да подмине на мига „Короната“ и да продължи на север към „Гуляйджийска“, където фасадите на странноприемниците бяха по-високи и в по-ярки цветове, перчеха се с навеси пред входа и с големите си прозорци и ажурната дърворезба излъчваха всички онези уверения за разкош и комфорт, с които той като човек със средства беше свикнал... ала способността за трезв размисъл го беше напуснала още в непрогледно тъмния трюм на „На добър час“. Единственото, което диреше той сега, беше подслон и усамотение.

Царящото в празното фоайе спокойствие, в което се озова, след като затвори вратата зад гърба си и така приглуши плющенето на дъжда, възпроизведе върху него мигновен ефект. Както вече

отбелязахме, Муди черпеше значителни ползи от благовидната си външност и чудесно съзнаваше този факт, тъй че за нищо на света не би се представил пред първите срещнати обитатели на чуждия град в този вид, все едно е зърнал призрак. Изтръска водата от цилиндъра, приглади косата си, стъпи здраво, за да накара нозете си да престанат да треперят, и размърда челюсти насам-натам, сякаш за да провери гъвкавостта им. Тези движения бяха извършени набързо и без капчица свян. Когато се появи прислужницата, лицето му вече беше надянало обичайното си изражение на добродушно безразличие и погледът му беше насочен към сглобката на тезгяха в ъгъла.

Прислужницата беше глуповато на вид девойче с невзрачна коса и жълтеникави зъби и кожа. Тя оповести цената за нощувка с включена храна, прибра от госта десет шилинга (пусна ги с приглушен звънтеж в едно чекмедже под тезгяха и после го заключи) и уморено го поведе по стълбището. Щом видя мокрите следи, които оставяше след себе си, и немалката локвичка, образувала се от стоенето му във фоайето, той й пхна в шепата дребна монета. Прислужницата я прибра недоволно и се обърна към вратата, но после изведнъж като че ли реши да прояви любезност. Изчерви се и смънка, че навярно господинът би искал да му донесат вечерята в стаята, „за да се подсушите и отвътре“, и разтегли устни в жълтеникава усмивка.

„Короната“ беше построена наскоро и дъските още лепнеха, като да бяха току-що избичени, по стените бяха избили бисерни капчици смола, огнищата не бяха почернели. Стаята на Муди беше оскъдно обзаведена като в пантомима, в която голямо и богато домакинство се представлява от един-единствен стол. Тънката постеля, метната върху дюшека, изглежда, беше напълнена с парцали, завивката беше твърде широка и провисваше към пода, заради което леглото изглеждаше тясно и ниско, сбутано под грубия скосен таван. Оскъдността придаваше усещане за призрачност, за недовършеност, което навярно можеше да породи недоволство, ако разкрилата се през прозореца гледка показваше друга улица и друга епоха, но за Муди празнотата беше балсам за душата. Той остави подгизналата торба на шкафчето до леглото, доколкото можеше, изцеди и подсуши дрехите си, изпи няколко чаши чай, изяде четири резена черен хляб с шунка и след като надникна през прозореца към водната завеса на улицата, реши да отложи за сутринта работата си в града.

Прислужницата беше пхнала под чайника вчерашния вестник — колко беше тънък за вестник от шест пенса! Муди го взе с усмивка. Имаше слабост към клюките и развеселено отбеляза, че „най-привлекателната танцьорка в града“ рекламира услугите си и като „най-дискретната акушерка“. Цяла колонка беше отделена на безследно изчезнали златотърсачи („Ако това известие стигне до ЕМЪРИ СТЕЙНС или до някого, който знае къде се намира той...“), а една страница беше запълнена с обяви за набиране на кръчмарски прислужници. Муди го прочете два пъти, включително обявленията за доставки и за стаи под наем с включена храна и няколкото изключително скучни политически речи, отпечатани без съкращения. Като цяло беше разочарован, „Уест Коуст Таймс“ приличаше на енорийско издание. Но какво беше очаквал? Че находищата ще са екзотично бляскаво видение? Че златотърсачите ще са лукави и безскрупулни, че всеки срещнат ще е убиец и крадец?

Той сгъна бавно вестника. Потокът на мисълта му го беше отвел отново към окървавения ковчег в трюма на „На добър час“ и сърцето му се разтуптя.

— Стига толкова! — заповяда си на глас и веднага се почувства неловко.

Стана и хвърли вестника настрана. Така или иначе, навън вече се стъмваше, а той не обичаше да чете в сумрак.

Излезе от стаята и тръгна надолу по стълбите. Намери прислужницата да лъска с вакса ботуши за езда в нишата под стълбите и я попита дали в странноприемницата има салон, където да прекара вечерта. Пътуването беше изопнало нервите му и той имаше силна нужда от чаша бренди и спокойно място, където да отмори очи.

Девоичето беше станало по-внимателно, явно рядко получаваше бакшиши, Муди си го отбеляза наум, това можеше да му свърши работа занапред, ако имаше нужда от нещо. Прислужницата обясни, че днес вечерта в салона на „Короната“ ще има частно празненство на „Католическото дружество“, след което се усмихна и добави, че ако господинът желае, можела да му покаже пушалнята.

Муди се сепна и се върна в настоящето, Томас Балфор все още се взираше в него с изражение на заинтригувано очакване.

— Простете — измърмори объркано младият мъж. — За миг се отнесох в мисли...

— И за какво си мислехте?

За какво си мислеше ли? Само едно беше в главата му: окървавената вратовръзка, пепелявата ръка, прошепнатото в мрака име. Тази сцена беше като един малък свят със свои измерения. Нямаше как Муди да прецени колко време е изминало в реалността, докато умът му се носеше там. От едната страна беше големият свят с непрестанно бягащото време и променящото се пространство, а от другата — този малък застинал свят на ужас и страх, и те се вестваха един в друг като сфера в сфера. Колко странно, че Балфор го беше наблюдавал, че реалното време беше текло край него, докато...

— Не мислех за нищо конкретно — рече той. — Пътуването не беше леко и съм много уморен.

Зад него един от играчите на билиард се раздвижи, чука се два удара и топката тупна тихо в джоба, разнесе се одобрително сумтене. Свещеникът разтърси шумно вестника, друг се покашля, трети изтупа ръкава си и се размърда на креслото.

— Питам ви за скарването — подсказа Балфор.

— Скарването... — поде Муди, но пак замълча.

Изведнъж почувства, че няма сили да си отвори устата.

— Спора между вас и баща ви — додаде превозвачът.

— Простете, въпросът е твърде деликатен.

— Значи става дума за пари! Познах ли?

— Не, не.

Муди прокара ръка по лицето си.

— Щом не е било за пари, значи е за любов! Вие сте влюбен, а баща ви не одобрява момичето...

— Не, господине, не съм влюбен.

— Жалко — подхвърли Балфор. — Добре, това налага извода, че вече сте женен, така ли е?

— Не съм женен.

— Може би сте млад вдовец?

— Никога не съм се женил, господине.

По-възрастният отново избухна в смях и вдигна ръце, сякаш да покаже, че смята потайността му за нелепа и вбесяваща, но не и обидна.

Докато Балфор се смееше, Муди се понадигна и надзърна над високата облегалка на креслото към дъното на стаята. Искеше му се да

въвлече още някого в разговора и по този начин да отклони събеседника си от целта, която си беше поставил. Само че никой не срещна погледа му, като че ли нарочно го избягваха. Това беше странно. Ала позата му беше неудобна и държанието му беше нелюбезно и затова той се отпусна без желание обратно на креслото и кръстоса крака.

— Не желая да ви разочаровам — рече Муди, след като смехът утихна.

— Да ме разочаровате ли? В никакъв случай! — извика Балфор.
— Не, не, запазете си тайните!

— Грешите, целта ми е не да прикрия никакви тайни, просто темата е твърде неприятна.

— А, винаги е така, господин Муди. Когато човек е млад, ненавижда миналото, иска му се да го загърби, да не го споделя, да не го разгласява пред други хора.

— Мъдри думи.

— Мъдри! И нищо повече?

— Не ви разбирам, господин Балфор.

— Явно сте решили да не задоволите любопитството ми.

— Признавам си, че то малко ме притеснява.

— Намирате се в град на златотърсачи, господине! Човек трябва да е сигурен в другарите си, трябва да им има доверие!

Това беше още по-странно. Едва сега, навярно заради нарастващото раздразнение, което накара Муди да заостри вниманието си към случващото се наоколо, любопитството му се пробуди. Необичайното мълчание в стаята едва ли можеше да мине за доказателство за онова братство, при което всичко се споделя с лекота... Още повече че Балфор не беше твърде словоохотлив за себе си и за общественото си положение, тъй че гостът да се почувства по-сигурен в него! Погледът му литна настрани към дебелия мъж до камината, чиито клепачи трепкаха от усилието да се престори на заспал, а след това към русокосия зад него, който прехвърляше билиардната щека от ръка в ръка, но май беше загубил всякакъв интерес към играта.

Нещо не беше както трябва, в това нямаше съмнение. Балфор явно действаше от името на останалите, опитваше се да му вземе мярката, да го види що за птица е. Но с каква цел? Зад канонадата от

въпроси със сигурност се криеше нещо, някакъв умисъл, добре прикрит от шумното държание на превозвача, от щедро предлаганото съчувствие и очарование. Другите ги слушаха, колкото и нехайно да прелистваха вестници или да се преструваха на заспали. Щом Муди си даде сметка за това, изведнъж картината сякаш му се изясни, както когато случайно разпилени звезди се подредят пред нечий поглед в съзвездие. Балфор вече не приличаше на невъздържан веселяк, по-скоро изглеждаше напрегнат, прекалено възбуден, дори отчаян. И сега Муди се запита дали, ако откликне на желанието му, няма да спечели повече, отколкото ако продължи да упорства.

Уолтър Муди имаше немалък опит в изкуството на споделянето. Знаеше, че щом човек се довери, получава коварното право на свой ред да стане довереник на другия. Тайната заслужава тайна, разказът заслужава разказ, а кроткото очакване на взаимност можеше да бъде лост, който той знаеше как да използва. Дадеше ли си вид, че се доверява на превозвача, щеше да научи повече, отколкото ако открито изразеше съмнение в него, защото, ако приемеше да сподели историята си свободно и по своя воля, след това Балфор щеше да е длъжен да разкаже в замяна своята. Нямаше причина да скрива семейната история — колкото и да му беше неприятно да си я припомня, — а по този начин щеше да спечели близостта на превозвача. Не възнамеряваше, разбира се, да разкрива случилото се на борда на „На добър час“, но това не означаваше, че ще преиначи истината, тъй като то нямаше нищо общо с историята, която Томас Балфор искаше да чуе.

След тези размисли Муди взе решение да смени посоката.

— Давам си сметка, че тепърва трябва да спечеля доверието ви, господине — рече той. — Няма какво да крия. Ще ви разкажа своята история.

Превозвачът се отпусна с неприкрито задоволство в креслото.

— История, а? — възкликна той и се усмихна отново. — Изненадан съм, господин Муди, че в нея не става дума за любов, нито за пари!

— Опасявам се, само за тяхната липса.

— Да, за тяхната липса, да — повтори по-възрастният мъж, все така усмихнат, и му направи знак да продължи.

— Първо трябва да ви запозная с някои обстоятелства около положението на моето семейство — рече Муди и за миг замълча,

присвил очи и стиснал устни.

Креслото, на което седеше, беше обърнато към огъня и затова почти половината от присъстващите в стаята бяха зад гърба му, като се преструваха на вглъбени в своите занимания. В краткия промеждутък от няколко секунди, в който уж събираше мислите си, той плъзна очи наляво и надясно, за да огледа слушателите пред камината.

Точно пред огъня седеше дебелият мъж, който се правеше на заспал. Облеклото му беше крещящо: на гърдите, между джоба на кадифената жилетка и батистената риза, висеше тежък златен ланец, дебел колкото показалеца му, към него на определено разстояние бяха прикрепени късчета самородно злато с големината на лешник. Мъжът до него, от другата страна на Балфор, беше полускрит от облегалката на креслото, така че Муди виждаше единствено лъскавото чело и бляскавия връх на носа му. Сюртукът му беше от дебел вълнен плат с десен на рибена кост и навярно на мъжа му беше горещо с него, тъй като избилата по челото пот противоречеше на привидно нехайната поза, в която се беше изтегнал. Той не пушеше, но подмяташе в ръцете си сребърна табакера. Вляво от Муди имаше друго кресло, придърпано толкова близо до неговото, че той чуваше хрипливото носово дишане на съседа си. Той беше тъмнокос, слаб и висок, изглеждаше сгънат на две, както седеше с долепени колене и стъпил с цяло стъпало на пода. Четеше вестник и общо взето, се справяше най-сполучливо с опита да си придаде незаинтересован вид, макар че очите му бяха леко забулени и си личеше, че не са фокусирани върху думите, а и от доста време той не беше отгръщал страницата.

— Аз съм по-малкият син в семейството — поде най-сетне Муди. — Брат ми Фредерик е с пет години по-голям от мен. Майка ми почина малко преди да завърша училище, прибрах се у дома за кратко, колкото да я погребя, и не след дълго баща ми се ожени отново. Преди това не познавах втората му съпруга. Тя беше и още е кротка нежна жена, плашлива и с разклатено здраве. По своята деликатност е пълна противоположност на баща ми, който е доста груб и обича да си пийва. Двамата изобщо не си подхождаха и според мен бързо осъзнаха, че бракът им е грешка, ала колкото и да не ми се иска, трябва да призная, че баща ми не се държеше добре със съпругата си. Преди три години изчезна и я изостави в Единбург без никакви средства за препитание. Изведнъж тя се озова в такава нищета, че трябваше да тръгне да проси

по улиците или да си изкарва хляба по начин, който дори не ми се ще да назова. Обърна се към мен с молба за помощ, написа ми писмо, тъй като тогава бях в чужбина, и аз незабавно се върнах у дома. Така да се каже, взех я под крилото си, доколкото ми беше по силите. Направих каквото можах и тя прие грижите ми, макар и с огорчение, тъй като съдбата ѝ нямаше нищо общо с това, с което бе свикнала до този момент. — Той се прокашля смутено. — Осигурих ѝ прехраната, уредих я на работа. След това заминах за Лондон да открия баща си. Какво ли не пробвах, похарчих за тази цел немалко пари, ала без успех. Накрая не ми оставаше друг изход, освен да се опитам да превърна образованието си в някакъв източник на доходи, тъй като си давах сметка, че не мога да приемам наследството си за даденост, а и вече не можех да разчитам на още и още заеми. Брат ми не знаеше, че мащехата ни е изоставена, понеже няколко седмици преди изчезването на баща ни беше заминал да си търси късмета като златотърсач в Отаго. Беше склонен към такива внезапни решения, едва ли ще сгреша, ако го нарека авантюрист по душа, въпреки че никога не сме били близки, и няма да скрия, че всъщност не го познавам добре. Минаха месеци, години, без да получа вест от него. Не отговаряше на писмата ми. Всъщност и до ден-дневен не знам дали са стигнали до него. Така или иначе, в крайна сметка и аз си купих билет за кораб, потеглящ към Нова Зеландия, с намерението да известя брат си за промяната в семейното ни положение и — стига да е жив, разбира се — да се присъединя към него в търсенето на злато. Състоянието ми се беше стопило, бях похарчил дохода от пожизнената рента за години напред и бях натрупал немалко дългове. Завършил съм право. Навярно трябваше да остана в Лондон да упражнявам професията си, само че в мен няма любов към правото. Адвокатурата не ми допада. Затова отплавах за Нова Зеландия. Когато преди няма и половин месец слязох в Дънидин, узнах, че новите находища тук, на западния бряг на Кентърбъри, вече надминават по добиви тези в Отаго. Останах там няколко дни, чудех се накъде да се отправя и нерешителността ми беше възнаградена по неочакван начин: срещнах баща си.

Балфор измърмори нещо под нос, но не го прекъсна. Взираше се в огъня, стиснал здраво пурата в устата си, ръката му държеше хлабаво чашата. Останалите единайсетима също бяха притихнали. Явно играта на билиардната маса беше преустановена, тъй като Муди вече не чуваше

трополенето на топките отзад. В тишината се усещаше някакво напрежение, сякаш слушателите очакваха с боязън той да разкрие нещо, за което вече се досещат.

— Срещата ни не беше радостна — продължи младият мъж. Говореше силно, за да надвика барабаненето на дъжда, тъй че да го чуват всички в стаята, но без да си проличи, че е забелязал вниманието им. — Той беше пиян и страшно се ядоса, като ме видя. Разбрах, че е станал невероятно богат и се е оженил отново, без съмнение новата му съпруга не знае нищо за миналото му, нито пък че пред закона е обвързан с друга. Признавам с тъга, че не бях изненадан. Отношенията с баща ми никога не са били сърдечни и не за първи път го хващах в съмнителни обстоятелства... Макар да трябва да добавя, че досега никога не е престъпвал закона. Голямата изненада дойде, когато попитах за брат ми и научих, че той е помагал на баща ни още от самото начало, двамата заедно са замислили бягството си и са заминали на юг като съдружници. Не изчаках да се появи и Фредерик — не бих понесъл да ги видя един до друг — и заявих, че си тръгвам. Баща ми скочи и се опита да ме спре. Изплъзнах му се и веднага реших да дойда тук. Имах достатъчно пари да се върна в Лондон, но мъката ми... — Муди замълча и щракна безпомощно с пръсти. — Не знам. Сметнах, че за известно време тежкият труд ще ми се отрази добре. А и не искам да ставам адвокат. — Възцари се тишина. Той поклати глава, поприведе се леко напред и добави по-бодро: — Тъжна история. Срам ме е от семейството ми, господин Балфор, но нямам намерение да размишлявам надълго и нашироко върху миналото. Смятам да започна начисто.

— Да, наистина е тъжна! — извика превозвачът, след като най-сетне извади пурата от устата си и я размаха във въздуха. — Жал ми е за вас, господин Муди, и в същото време ви поздравявам. Правилно сте поели по пътя на златотърсача. Ново начало! Дори бих казал — революция! Да започнеш начисто, да изградиш живота си от нищото, ето това е истината!

— Окуражителни слова — отбеляза Муди.

— Баща ви е със същата фамилия, предполагам?

— Да — кимна той. — Малкото му име е Ейдриън, да не би да го познавате?

— Не — отвърна Балфор и след като видя разочарованието му, добави: — Но това не означава нищо. Аз се занимавам с превоз и доставки на стоки, както споменах, вече не се движа толкова в средите на златотърсачите. Бях в Дънидин. Почти три години прекарах там. Но щом вашият старец е ударил къоравото, явно е бил навътре в сушата, не по крайбрежието. Горе в планините. Кой го знае къде е бил, в Туапек, в Клайд? Но да се върнем към настоящето, господин Муди. Не ви ли е страх, че може да ви е проследил?

— Не — отвърна простишко младият мъж. — Направих си труда да създам впечатлението, че още същия ден заминавам за Англия. На пристанището намерих един мъж, който се канеше да отпътува за Ливърпул. Обясних му в какво положение съм изпаднал и след кратки преговори разменихме документите си. Той си купи билет на мое име, а аз — на негово. Ако баща ми отиде да разпитва, служителите ще му дадат доказателство, че вече съм напуснал островите и съм на път към дома.

— Но все пак е възможно той и брат ви да дойдат тук. Заради находищата.

— Един господ знае дали ще го направят. Доколкото разбрах, те вече са изкарали достатъчно злато в Отаго.

— Достатъчно злато, а!

Превозвачът понечи да се засмее отново. Муди вдигна рамене и рече хладно:

— Е, ще се подготвя за възможността да пристигнат тук, разбира се. Но не очаквам да се случи.

— Да, да, разбира се — закима Балфор и го потупа тежко по рамото. — Да поговорим за по-приятни неща. Кажете ми какво възнамерявате да направите с парите си, щом забогатеете? Ще се върнете да ги харчите в Шотландия ли?

— На това се надявам. Чувал съм, че човек може да изкара солидна сума за не повече от четири месеца, така че смятам да си тръгна, преди да е дошла зимата. Според вас възможно ли е?

— Напълно — отвърна по-възрастният мъж, усмихнат към въглените, — да, напълно е възможно и човек следва да се надява на подобен развой. И нямате приятели в града, така ли? Няма кой да ви посрещне на вълнолома, нито при кого да отседнете, другари от едно време?

— Не, господине — увери го за трети път Муди. — Пътувах сам и както вече ви казах, възнамерявам да натрупам състояние сам, без чужда помощ.

— А, да, сам да натрупате състояние... сам да постигнете нещо, както сега е модерно. Но другарят на златотърсача е като негова сянка — ето това също си го отбележете, — като негова сянка или като вярна съпруга.

При тези думи в стаята настъпи оживление, не открит смях, а по-скоро сдържано поемане на дъх от няколко места едновременно. Муди се огледа. Долови спадане на напрежението във въздуха, известно общо облекчение. Мъжете явно се страхуваха от нещо, но неговият разказ беше прогонил боязънта им. Сега обаче той се зачуди дали тяхното притеснение не е свързано по някакъв начин с ужаса, който беше зърнал на борда на „На добър час“. Тази мисъл незнайно защо му беше неприятна. Не му се искаше да приеме, че личният му спомен може да бъде понятен другиму, още по-малко че някой непознат може да го споделя. (Страданията, мислеше си той впоследствие, могат да лишат човек от съчувствие, да го превърнат в себичен, да го накарат да омаловажава чуждите несгоди. И тази истина, когато я осъзна, го изненада.)

Балфор се беше ухилил широко.

— Да, негова сянка или негова вярна съпруга — повтори той, като кимна доволно към Муди, все едно шегата е била произнесена от младия мъж, не от него самия.

Поглади няколко пъти брада и се засмя.

Наистина се беше успокоил. Тези предателства — загубено наследство, измяна в брака, жена от добро потекло, принудена да изкарва прехраната си с труд — принадлежаха на съвсем различен свят, свят на матинета и соарета, визитни картички и официални рокли. Ставаше му мило, като си помислеше, че подобни промени в благосъстоянието може да се възприемат като трагедии, че този млад мъж ги споделя с напрегнато овладяно смущение на човек, на когото от рождение му е втъпено да вярва, че положението му никога няма да се промени. Да говори така тук, в този аванпост на цивилизацията! Ако можеше да се вярва на вестника, Хокитика растеше по-бързо от Сан Франциско, и то наред нищото, наред древната гниеща джунгла, наред блатата и постоянно променящите се корита на потоците,

насред мъглата и богатите на злато потайни води. Мъжете тук не си бяха проправили сами път в живота, правеха го сега, нагазили до кръста в калта с корита за промиване на злато. Балфор вдигна ръка към ревера си. Историята на Муди беше събудила у него жал и бащинско великодушие, тъй като превозвачът обичаше да му бъде напомняно, че самият той е модерен мъж — предприемчив, необременен от връзки, — докато другите все още кретат под ярема на отминалата епоха.

Разбира се, тази присъда говореше не толкова за подсъдимия, колкото за съдещия. Силната воля на Балфор отхвърляше всяка философия, която не почива на най-здравомислеща емпирична основа, либералните му възгледи не намираха смисъл в отчаянието, което за него беше бездънна яма, потулена заради изолираността си, през която може да се премине само опипом и която не буди никакво любопитство. Той не изпитваше кой знае какъв интерес към душата, разбираше я единствено като предлог за по-славните, по-вълнуващи загадки на темперамента и приключенията, а за нейните черни глъбини нямаше никакво мнение. Често повтаряше, че единствената вътрешна празнота, на която обръща внимание, е гладът, и макар да го казваше със смях и задоволство, наистина рядко проявяваше състрадание, когато другите го очакваха. Беше снизходителен към необятните простори на чуждото бъдеще, но не понасяше тесните килии на чуждото минало.

— Тъй или иначе — продължи той, — отбележете си втория съвет за тази вечер, господин Муди: намерете си другар. В кариерите има достатъчно групи, които с радост биха приели още две ръце. Така се прави, намирате си другар, после образувате група. Досега не съм чувал някой да е успял сам. Разполагате с нужното, нали?

— Боя се, че в това отношение съм принуден да разчитам на милостта на времето — отвърна Муди. — Пътният ми сандък е все още на кораба, морето беше твърде бурно и капитанът не искаше да рискува през плитчините. Казаха ми, че ще мога да прибера вещите си от митницата утре следобед. Мен ме докараха с лодка, малък екипаж от гребци смело се притече да свали пътниците.

— А, да — кимна мрачно превозвачът, — последния месец тук се разбиха три кораба. Страшна работа. Но и от това може да се изкара някоя пара. Хората не обръщат голямо внимание на пристигащите кораби, но на заминаващите... Там е друго, на борда има злато.

— Чувал съм, че хвърлянето на котва в пристанището на Хокитика е изключително опасно.

— Да, да, така е. И нищо не може да се направи, ако корабът е по-дълъг от стотина стъпки. Дори и да задвижи витлото с пълна пара, пак може и да не успее да прескочи пясъчната коса. Невероятно огнено представление, когато гледаш отстрани как от комина изскачат пламъци. Но това се отнася не само за параходите. И не само за големите кораби. Всеки може да загази тук, Уолтър. Пясъчната коса може да прати на дъното и шхуна, ако приливът е по-слаб.

— Вярвам ви. Нашият платноход беше тримачтов, не много голям, подвижен, не от най-устойчивите по време на буря, но въпреки това капитанът не посмя да рискува. Предпочете да хвърли котва в открито море и да изчака до сутринта.

— „Ватерлоо“, нали? Редовен курс до Чалмърс и обратно.

— Не, не е от тези, които се движат по разписание. Името му е „На добър час“.

Думите му произведоха такъв отклик, все едно беше извадил пистолет от джоба си. Муди плъзна из стаята поглед — с все така любезно изражение — и видя, че сега присъстващите изцяло и открито са насочили вниманието си към него. Тези, които четяха, бяха оставили вестниците, уж задрямалите отвориха очи, а един от играчите на билиард пристъпи към него и спря в светлината на лампата.

Балфор също се беше сепнал, но сивите му очи бяха все така спокойно впити в него.

— Тъй — рече той и сякаш за миг се отърси от добродушието, което до този миг характеризираше държанието му. — Признавам, че името на кораба не ми е непознато, господин Муди, напротив, но бих искал да потвърдите и самоличността на капитана, ако не възразявате.

Младият мъж огледа лицето му, търсеше да долови следи от нещо, което, ако трябваше да назове на глас, би го направил с неудобство: мъчеше се да види дали превозвачът не е уплашен. Беше сигурен, че ако съзнанието на Балфор успее да си представи — или да си спомни — свръхестествения ужас, с който самият Муди се беше сблъскал на борда на „На добър час“, то въздействието ще е неизличимо. Но превозвачът изглеждаше просто нащрек, като човек, научил неочаквано за завръщането на някой, който му е дал пари назаем, и принуден да започне да си съчинява наум оправдания и да

пресмята как да се измъкне, видът му не беше нито уплашен, нито изтерзан. Муди беше сигурен, че всеки, станал свидетел на онова, което той беше зърнал, би носил отпечатъка от този сблъсък. И все пак у Балфор беше настъпила промяна, сега в погледа му се долавяха прозорливост, острота. И тази промяна някак си пробуди Муди. С внезапно оживление той си даде сметка, че е подценил събеседника си.

— Стига да не се лъжа, името на капитана е Карвър — рече той бавно. — Франсис Карвър, ако съм запомнил правилно, силен мъж, мрачен на вид, с голям бял белег на лицето. Това описание отговаря ли на човека, когото познавате?

— Да, отговаря. — На свой ред Балфор го огледа изпитателно и след това добави: — Много ми е интересно да науча как сте се запознали с господин Карвър. Стига да простите нахалството ми, разбира се.

— Ще си позволя да ви поправа, не се познавам с господин Карвър. Сигурен съм, че ако ме види отново, не би се сетил кой съм.

В съответствие със стратегията си Муди беше решил да отговаря любезно на въпросите, без да скрива нищо, тъй като впоследствие това щеше да му даде право на свой ред да настоява да получи желаните отговори. Той притежаваше немалки умения в изкуството на дипломатията. Още като дете интуитивно беше разбрал, че е по-добре доброволно да поднесе някаква достоверна версия на случилото се, отколкото да оповести цялата истина отбранително, все едно се чувства виновен за нещо. Привидното сътрудничество носеше голяма полза най-малкото защото предизвикаше съответната отплата, на честността се отговаряше с честност. Младият мъж не плъзна отново поглед настрана — взираше се в събеседника си с открито лице и се обръщаше единствено към него, все едно изобщо не забелязваше единайсетимата мъже, които го наблюдаваха отстрана.

— В такъв случай — рече Балфор — ще рискувам с предположението, че сте купили билета си от заместника му.

— И той прибра парите в собствения си джоб.

— Значи с него сте се разбрали?

— Схемата е била измислена от екипажа със съгласието на капитана — отвърна Муди. — Намерили са лесен начин да си докарат допълнително по някой шилинг. Нямаше никакви койки, само тясно място в трюма и на пътниците им се казваше да стоят настрана и да

внимават да не пречат. Условието бяха на ръба на приемливото, ала, както вече знаете, обстоятелствата ме принуждаваха да напусна веднага Дънидин, а „На добър час“ беше единственият кораб, който потегляше същия ден. Преди това не познавах нито заместника, нито някой от моряците, нито другите пътници.

— И колко души пътуваха при тези условия?

Той срещна погледа му спокойно.

— Осем — рече и пхна пурата в устата си.

Балфор веднага го притисна с нов въпрос:

— Значи вие и още седмина? Общо осем, така ли?

Муди не отговори направо.

— В понеделник списъкът с пътниците ще бъде публикуван във вестника и ще можете сам да го прегледате — рече той, като си придаде оскърбен вид, сякаш искаше да покаже, че търсенето от Балфор пояснение е не само ненужно, но и неподобаващо. След това добави: — Разбира се, там няма да се появи истинското ми име. Пътувах под името Филип Делейси, така се казваше мъжът, с когото си разменихме документите в Дънидин. Ако питате властите, Уолтър Муди в момента е някъде в южния край на Тихия океан и плава на изток, бих казал, към Кейп Хорн.

Лицето на превозвача не трепна.

— Позволете ми, моля, да задам още един въпрос. Интересува ме какво е мнението ви за него. За капитан Карвър де.

— Не съм сигурен дали мога да отговоря — отвърна Муди. — Разполагам единствено с повърхностни впечатления и с подозренията си. Струва ми се, че е бил принуден да потегли от Дънидин непредвидено, понеже държеше да вдигне котва въпреки прогнозите за приближаваща се буря, но не зная нищо за причината за това бързане. Не сме се запознавали официално, а по време на пътуването го мярках отдалече, и то рядко, понеже той като цяло не излизаше от каютата си. Така че, сам виждате, мнението ми не почива на кой знае какви факти. И все пак...

— И все пак? — повтори очаквателно Балфор, след като младият мъж замълча.

— Ще бъда честен с вас, господине — каза Муди и се извърна да го погледне в очите, — неволно открих сред товара на кораба някои неща, които ме карат да се съмнявам в почтеността на собственика му.

Доколкото мога да бъда сигурен в едно, то е, че стига да е по силите ми да го избегна, за нищо на света не бих застанал на пътя на господин Карвър.

Тъмнокосият мъж вляво от него изведнъж се наведе притеснен напред и се намеси:

— Намерили сте нещо в товара ли, казахте?

„Аха! — възкликна наум Муди и след това си помисли: — Сега е моментът да се възползвам от преимуществото си.“ Обърна се към непознатия, който се беше обадил, и рече:

— Надявам се да простите нежеланието ми да се впускам в подробности. Не искам да ви обидя, господине, ала с вас не се познаваме или по-точно, аз не ви познавам, докато вие, тъй да се каже, сте в течение на моята история, защото разговорът ми с господин Балфор достигна не само до неговите уши. В това отношение аз се поставих в неблагоприятно положение, но не спрямо себе си, тъй като предадох разказа си истинно, а спрямо вас, защото вие ме опознахте, без да бъдем представени, и изслушахте разказа ми без покана и без отговор. Нямам какво да крия за това пътуване — той се завъртя отново към Балфор, — но, признавам си, е твърде неприятно да бъдеш подложен на толкова настойчив разпит, и то от човек, който умишлено не разкрива нищо за себе си.

Думите бяха доста по-резки, отколкото Муди обикновено си позволяваше, ала той ги изрече спокойно и с достойнство, убеден, че е в правото си. Взираше се в събеседника си с широко отворени кротки очи, очакваше отговора му. Погледът на Балфор литна настрани към чернокосия мъж, който се беше намесил, след това се обърна отново към Муди. Превозвачът въздъхна тежко. Надигна се от креслото, хвърли угарката от пурата в огъня и протегна ръка.

— Чашата ви е празна, господин Муди — рече тихо. — Моля ви, позволете да я напълня отново.

Отправи се мълчаливо към страничната маса, следван от тъмнокосия мъж, който разгъна снагата си в цял ръст и почти опря в ниския таван. Той се надвеси над превозвача и зашепна настойчиво в ухото му. Балфор кимна и отвърна нещо. Явно даде указание, тъй като високият се насочи към масата за билиард, махна на русокосия да се приближи и му прошепна някакво съобщение. Русокосият веднага закима отсечено. Докато ги наблюдаваше, Муди усети как се завръща

обичайната пъргавина на ума му. Беше се посъживил от брендите, беше на сухо и топло, а нищо не можеше да повдигне духа му така, както обещанието за интересна история.

Често става тъй, че когато някой, подложен на тежко изпитание, се сблъска с нова трудност, която ни най-малко не го засяга, тя е като мехлем за първата. И сега Муди се убеди в това. За първи път, откакто беше слязъл от лодката, беше в състояние да разсъждава трезво за премеждията си. Изправена пред тази нова загадка, паметта му като че ли се беше отприщила. Сега той можеше да си припомни ясно сцената, която не му даваше мира — надигналия се мъртвец, окървавеното му гърло, вика му, — и тя му се струваше баснословна, невероятна, все тъй ужасяваща, но някак си по-приемлива. Случилото се беше придобило определена стойност, той можеше да го размени и така да извлече изгода от него.

Пред очите му прошепнатото послание се предаваше от човек на човек. Муди не долавяше цели думи — не го позволяваше ромолящият, непривичен за ухото му акцент, — но беше очевидно, че обсъжданият въпрос засяга всички в помещението. Муди пришпори ума си да направи внимателна и разумна преценка на положението. Днес вечерта невниманието го беше подвело да допусне една грешка, не биваше да се стига до втора. Сигурно ставаше дума за някакво престъпление, навярно грабеж, или пък мъжете тук се бяха съюзили срещу някого, може би капитан Карвър. На брой бяха дванайсетима и това подсещаше за състав от съдебни заседатели, само че присъствието на китайците и на маора категорично отхвърляше подобна възможност. Дали Муди не беше прекъснал заседание на някакво тайно съзаклятие? Но що за общност би могла да обедини такова разнообразие от раси, доходи и обществено положение?

Едва ли е нужно да изтъкваме, че външният вид на Уолтър Муди не издаваше размислите му. Той се беше постарал върху лицето му да се изпишат сериозна озадаченост и известно съжаление, сякаш искаше да покаже, че съзнава причинените от него неудобства, макар да няма никаква представа какво точно е тяхното естество, тъй че по отношение на бъдещите действия е готов да следва всяка насока освен тази на собственото си мнение.

Навън вятърът се усили и изпрати в комина вихър капчици, въглените поаленияха и за миг Муди усети мириса на морето.

Разгорелият се пламък като че ли събуди дебелия мъж, който седеше най-близо до огъня. Той се надигна със сумтене от креслото и се отправи към останалите, скупчени около масата. Муди се озова сам пред камината с мъжа със сюртука с десен на рибена кост, който се приведе към него и се обади:

— Бих искал да ви се представя, ако не възразявате. — Чак сега за първи път отвори сребърната си табакера и извади цигара. Акцентът му беше френски, той се държеше хладно и любезно. — Казвам се Обер Гаскоан. Надявам се да ми простите, че вече знам името ви.

— Е, в интерес на истината — отвърна леко изненадан Муди, — струва ми се, че и аз знам вашето.

— Значи всичко е наред — отвърна Обер Гаскоан. Той опипваше дрехата си явно в търсене на кибрит, за миг ръката му се спря върху джобчето на гърдите и това му придаде вид на суетен полковник, позиращ за портрет. — Това обаче не може да не събуди любопитството ми. Откъде ме познавате, господин Муди?

— Прочетох един ваш текст в петъчния брой на „Уест Коуст Таймс“. Вие сте авторът, нали? Ако не се лъжа, сте написали материала от името на Мировия съд.

Гаскоан се усмихна и извади кибрита.

— Ясно. Излиза, че съм стара новина от вчерашния вестник.

Той измъкна една клечка, вдигна ботуша върху коляното си и драсна клечката в подметката.

— Прощавайте — извини се Муди, боеше се да не го е обидил.

Секретарят на съда поклати глава.

— Не съм се засегнал — рече той, след като запали цигарата. — Значи така. Пристигате в непознат град и какво правите? Намирате вчерашния вестник и изчитате съдебните новини. Научавате имената на престъпниците, от една страна, и на служителите на реда, от друга. Нелоша стратегия.

— Не го направих съзнателно — отвърна скромно Муди.

Името на Гаскоан беше отпечатано на трета страница под кратка проповед от един абзац за безчестието на престъпността. Преди нея беше поместен списък с всички задържани през последния месец. (Муди не беше запомнил нито едно име освен това на Гаскоан, и то само защото учителят му по латински се беше казвал Гаскоайен и сходството беше привлякло погледа му.)

— Дори и да е така — отвърна секретарят на съда, — пак сте улучили същината на нашите тревоги, темата, която от половин месец е в устата на всички.

Муди се намръщи.

— Дребната престъпност?

— И по-точно едно престъпление.

— Да позная ли? — подхвърли Муди игриво, след като събеседникът му замълча.

Гаскоан сви рамене.

— Едва ли ще успеете. Става дума за блудницата.

Муди вдигна вежди. Опита се да извика в паметта си списъка със задържаните, да, май че едно от имената беше женско. Зачуди се какво толкова имат да кажат жителите на Хокитика за ареста на една уличница. Трябваше му малко време да намери подходящ отговор, но за негова изненада Гаскоан се разсмя.

— Шегувам се — рече той. — Не бива да се оставяте да си правя шеги с вас. Престъплението ѝ не беше упоменато, естествено, но ако четете с малко въображение, ще се досетите. Анна Уедърел е името, под което жената се подвизава.

— Не съм сигурен, че знам как да чета с въображение.

Другият се разсмя отново и издуха облак дим.

— Нали сте адвокат?

— Само по образование — отвърна сковано Муди. — Никога не съм практикувал.

— Добре, вижте, в съобщенията на съда винаги има скрити намеци — заобяснява Гаскоан. — Първият е обръщението „към господата от Уестланд“. „Упадъчни деяния и простъпки срещу добрите нрави“ пък е вторият.

— Разбирам — кимна Муди, макар че хич не му беше ясно. Погледът му литна над рамото на събеседника, дебелият мъж се беше приближил към двамата китайци и драскаше нещо в бележника си, после го вдигна към тях. — Сигурно жената е била погрешно обвинена? Това ли е привлякло вниманието на цялата общественост?

— А, тя не беше задържана заради занаята си. Приставът не дава пукната пара за това. Стига човек да проявява дискретност, той с радост си затваря очите.

Муди мълчеше очаквателно. Тонът на Гаскоан го притесняваше, беше едновременно предпазлив и доверителен. Муди усещаше, че не може да му има вяра. Секретарят на съда беше някъде на трийсет и пет-шест. Светлата му коса беше започнала да посребрява по слепоочията, русолявите мустачки бяха сресани настрани. Сюртукът му с десен на рибена кост беше с тясна кройка по тялото.

— Ха! — възкликна Гаскоан. — Та самият пристав отиде при нея направо след произнасянето на присъдата!

— Присъдата ли? — повтори Муди глупаво.

Искаше му се събеседникът да говори по-ясно и по-обстойно. Гаскоан имаше вид на образован мъж (в сравнение с него Томас Балфор изглеждаше простоват като галош), но сякаш знанието му беше донесло само тъга. Гаскоан говореше като разочарован човек, за когото съвършенството съществува единствено в спомените и предизвиква печал, тъй като е завинаги изгубено.

— Беше изправена пред съда за опит за самоубийство — поясни секретарят. — Как звучи само: „Изправена пред съда за опит за самоубийство“! Нелепо, нали?

На Муди му се стори непристойно да изрази съгласие, пък и нямаше желание да задълбава в тази посока. И за да смени темата, рече:

— А капитанът на моя кораб, господин Карвър? Да разбирам ли, че е свързан по някакъв начин с тази жена?

— О, да, свързан е, и още как! — Гаскоан погледна цигарата в ръката си, изведнъж като че ли се изпълни с отвращение към нея и я хвърли в огъня. — Той уби собственото си дете.

Муди се дръпна ужасен.

— Моля?

— Няма как да се докаже, разбира се — продължи мрачно другият. — Но този мъж е истински звяр. Съвсем прав сте да го избягвате.

Муди се взираше в него занемял, отново не намираше думи за отговор.

— Всеки си има слабост — добави след малко Гаскоан. — За някои е златото, за други — жените. Анна Уедърел съчетаваше и двете.

В този момент дебелият се върна с пълна чаша и след като седна на мястото си, погледна първо секретаря на съда, после Муди и май с

известно недоволство си даде сметка, че обществените порядки го задължават да се представи. Приведе се към него и протегна ръка.

— Дик Манъринг.

— За мен е чест — отвърна механично Муди.

Чувстваше се напълно объркан. Съжаляваше, че са прекъснали Гаскоан точно в този момент, искаше му се да го беше притиснал по въпроса за блудницата. Не беше възпитано да върне разговора към тази тема, пък и Гаскоан вече се беше облегнал в креслото и с помръкнало лице отново премяташе табакерата в ръцете си.

— Аз съм собственикът на „Уелският принц“ — добави дебелият, като се намести удобно.

— Превъзходно — рече Муди.

— Единственото вариете в града — уточни Манъринг и започна да почуква с кокалчетата на пръстите си по подлакътника, явно не се сещаше как да продължи разговора.

Муди хвърли поглед към Гаскоан, но той се взираше начумерено в скута си. Личеше, че повторната поява на собственика на вариетето му е неприятна, но явно не виждаше причина да прикрие недоволството си от дебелия, чието лице, забеляза смутено Муди, беше станало тъмночервено.

— Ланецът на часовника ви привлече вниманието ми и нямаше как да не му се възхитя — рече Муди на Манъринг. — Златото е от Хокитика, предполагам?

— Хубав е, нали? — отвърна Манъринг, без да поглежда надолу и без да вдига ръка, за да докосне предизвикалата възхищение вещ. Отново потропа по креслото. — В интерес на истината е от Клюта. Бил съм и в Кауоро, в Дънстан, после в Клюта.

— Признавам си, че тези имена не ми говорят нищо — каза любезно Муди. — Предполагам, че това са находища в Отаго?

Манъринг потвърди и заговори за възможностите за промишлен добив на злато и необходимостта от рудници.

— Всички тук ли сте златотърсачи? — попита Муди, след като онзи приключи с дългата си тирада, после завъртя във въздуха пръст, за да покаже, че има предвид цялото помещение.

— Не. С изключение на китайците, разбира се — отговори дебелият. — Ние сме, тъй да се каже, обозът на златотърсачите, макар че повечето сме започнали по кариерите. Къде има най-много злато по

лагерите? В пивниците. В бордеите. Момчетата харчат всичко, което изкарат. Ако питате мен, вместо да се пилеете в пущинака, захванете се с търговия. Изкарайте си разрешително и започнете да продавате грог.

— Мъдър съвет, още повече че вие сам сте го последвали — рече Муди.

Манъринг се отпусна в креслото, доволен от комплимента. Да, бил загърбил промиването на злато, бил преотстъпил участъка си на други — срещу процент от намереното злато, — бил родом от Съсекс, Хокитика не бил лош град, само дето жените били твърде малко, обичал музиката и бил построил вариетето си като копие на „Аделфи“ в Уест Енд, бил твърдо убеден, че нищо не може да бие това съчетание хапване-пийване-песни, не понасял гостилниците, от слабата, разредена бира му ставало лошо, наводненията в Дънстан били ужасяващи, наистина ужасяващи, дъждът в Хокитика бил неприятен, пак щял да се повтори, ала по-хубаво от музиката нямало, по цял ден можел да слуша как гласовете се преплитат като нишки в копринен плат.

— Прекрасно — измърмори Муди.

По време на този монолог Гаскоан изобщо не помръдна, ако се изключат нервните движения на дългите му бледи пръсти, подхвърлящи сребърната табакера в скута му. Манъринг също не обръщаше никакво внимание на секретаря на съда и всъщност беше насочил излиянието си към някаква точка на метър над главата на Муди, сякаш и неговото присъствие изобщо не го засягаше.

Разиграващата се с напрегнат шепот драма зад гърба им като че ли най-сетне стигна до някакво решение и устременият поток от слова от страна на дебелия мъж утихна. Тъмнокосият се върна и седна на предишното си място вляво от Муди, след него дойде и Балфор, понесъл две пълни почти догоре чаши с бренди. Подаде едната на Муди, отклони благодарностите му с махване на ръка и се настани в креслото.

— Дълга ви обяснение — рече той — за грубостта, с която ви подложих на разпит, господин Муди. Не, не отричайте, така си е. Но истината е... Истината, господине, изисква дълъг разказ, макар че аз ще се постарая да бъда колкото се може по-кратък.

— Стига да бъдете така любезен да ни изслушате — обади се Гаскоан в изблик на лицемерна любезност.

В този миг тъмнокосият мъж изведнъж се надигна и попита:

— Има ли някой от присъстващите, който да не е съгласен?

Муди се огледа, премигвайки, но никой не се обади.

Балфор кимна, изчака още няколко секунди, сякаш за да даде още малко време за възражения, след това заговори:

— Длъжен съм още в самото начало да ви предупредя, че става дума за убийство. Убиецът е онзи мерзавец Карвър — не бих го нарекъл капитан за нищо на света, — ала проклет да съм, ако мога да ви кажа как и защо го е направил. Но съм сигурен в това, както съм сигурен, че виждам чашата в ръката ви. И ако ми окажете честта да изслушате историята на този негодник, то после може... да, може да проявите желание да ни помогнете предвид положението, в което се намирате.

— Простете, господине — прекъсна го Муди. При споменаването на думата „убийство“ сърцето му беше забило оглушително, навярно все пак всичко това беше свързано по някакъв начин с привидението в трюма на „На добър час“. — Какво точно е положението ми?

— Има предвид това, че сандъкът ви все още е на борда на кораба — рече тъмнокосият. — И утре следобед трябва да отидете да го приберете от митницата.

Балфор размаха подразнено ръка.

— За това ще говорим след малко — рече той. — Първо ви умолявам да изслушате историята ми.

— Ще ви изслушам — отвърна натъртено Муди, сякаш за да го предупреди да не очаква нищо повече.

Стори му се, че мярка върху бледото лице на Гаскоан подигравателна усмивка, но след миг изражението на секретаря на съда отново стана кисело.

— Разбира се, разбира се — кимна превозвачът, беше разбрал ясно предупреждението му. Остави чашата с бренди, преплете пръсти и изпука шумно с тях. — Така. Ще се постарая да ви запозная, господин Муди, с причината за нашето събрание тук.

ЮПИТЕР В СТРЕЛЕЦ

В КОЯТО СЕ РАЗИСКВАТ ПОЛЗИТЕ ОТ НАЛИЧИЕТО НА ПРИЮТ, ЕДНО ИМЕ СЕ ПОСТАВЯ ПОД СЪМНЕНИЕ, АЛИСТЪР ЛОДЪРБАК Е СМУТЕН И ПРЕВОЗВАЧЪТ СЕ ПРИНУЖДАВА ДА ИЗЛЪЖЕ.

Разказът на Балфор, доста удължен от прекъсвания и като цяло обременен от цветистия изказ на превозвача, се оплете до пълна неразбория и минаха няколко часа, докато Муди подреди ясно последователността на събитията, предшествали тайното събрание в пушалнята на странноприемницата.

Прекъсванията бяха твърде досадни, а отплесванията на Балфор в дреболии бяха излишно обстоятелствени, за да си заслужават да бъдат цялостно и достоверно предадени дума по дума. Тук ще орежем техните недостатъци и ще наложим строг казармен ред в забързаната хроника, родена от неспокойните мисли на превозвача, ще замажем със собствен хоросан пукнатините и процепите в спомените и ще възстановим като нова постройка това, което в паметта на отделния човек съществува само като руини.

Ще започнем, откъдето започна и Балфор, с една среща, състояла се същата сутрин в Хокитика.

Ф

Преди разгарянето на треската за злато по западното крайбрежие на Кентърбъри, когато Хокитика беше само кафеникаво устие на река и златото по бреговете ѝ блестеше необезпокоявано и невидяно, Томас Балфор живееше в провинция Отаго и развиваше превозваческата си дейност от малка барака с ламаринен покрив на пристана в Дънидин, над чиято врата висеше, изписано на парче зебло, името на компанията „Балфор и Харнет, превозвачи“. (Господин Харнет впоследствие се оттегли от съвместното дружество, от което притежаваше само една трета, и сега се радваше на спокойния колониален живот в Окланд, далече от студа и от мъглата, която в мразовитите утринни часове преди зазоряване изпълваше с бял памук долините на Отаго.) Доброто разположение на кантората — тя се намираше на централния вълнолом

и се радваше на гледка към носа, затварящ в далечината залива — й носеше отбрана многобройна клиентела и сред останалите беше и бившият управител на Кентърбъри, истински великан с ръце като лопати и със славата на съзнателен, предприемчив и ревностен мъж.

Алистър Лодърбак — така се казваше държавният чиновник — се радваше през цялата си кариера на попътни ветрове. Беше родом от Лондон и през 1851 година, след завършване на юридическо образование, беше заминал за Нова Зеландия, като беше опънал платна с две ясни цели: първо, да натрупа състояние и второ, да го удвои. Амбицията му напълно отговаряше на политическия живот, особено на политическия живот на една млада страна. Лодърбак бързо се издигна. В законодателните среди гледаха с възхищение на него като на човек, който, щом се залови с дадена задача, не подвива крак, докато не я изпълни — благодарение на това ценно качество беше възнаграден с място в Съвета на провинция Кентърбъри и беше поканен да участва в надпреварата за длъжността управител, която той спечели на изборите с голямо мнозинство. Пет години след пристигането му в Нова Зеландия връзките му се простираха чак до кабинета на Стафорд и до самия премиер — когато за първи път почука на вратата на Томас Балфор, издокаран с току-що откъснат цвят на каухаи в бутониерата и с яка, чиито остри ръбове, забеляза превозвачът, бяха колосани от женска ръка, Лодърбак вече не можеше да бъде наречен преселник. От него лъхаше на постоянство: влияние, което не отминава.

По външен вид и осанка Лодърбак беше не толкова красив, колкото внушителен. Брадата му, голяма и широка като на Балфор, стърчеше почти хоризонтално напред и му придаваше царствен вид, очите му под високото чело искряха. Той беше много висок и тялото му беше изпито, което още повече подчертаваше ръста му. Провъзгласяваше стремежите и мнението си гръмогласно и с искреност, която по-недоверчивите биха нарекли горделива, а останалите — безстрашна. Слухът му не беше много добър и заради това Лодърбак накланяше глава и се привеждаше леко към събеседниците си, с което създаваше тъй полезното в политиката впечатление, че изслушва всеки със сериозно внимание и благоволение свише.

При първата им среща политикът смая Балфор с размаха и увереността си. Устремът му, уведоми той превозвача, не бил насочен

единствено към политическата област. От младини хранел страстна любов към морето и сега притежавал четири кораба: два клипера, шхуна и един тримачтов платноход. Бил дал под наем два от тях на частни лица, но рисковете от подобно начинание били твърде високи и затова желаел да сключи договор с утвърдена компания за превоз, която може да си позволи да плаща нужната застраховка. Изброи имената на корабите така, все едно изброяваше имената на децата си: клиперите „Достойнство“ и „Южна корона“, шхуната „Танцърката“ и тримачтовия платноход „На добър час“.

Оказа се, че точно в този момент „Балфор и Харнет“ се нуждае от кораб с тези размери и способности, упоменати от Лодърбак. Балфор нямаше какво да прави с барката „На добър час“, тъй като тя беше твърде малка за неговите цели, но „Достойнство“ след съответния оглед и изпитания спокойно можеше да изпълнява редовния курс между Порт Чалмърс и Порт Филип. Да, рече той на Лодърбак, щял да намери капитан за „Достойнство“, да сключи застраховка с нелошо покритие и да вземе под наем кораба с годишен договор.

Лодърбак беше на годините на Балфор, но още от първата им среща превозвачът се държеше с него със синовна почителност, като в това навярно се проявяваше известна суета, защото чертите, които Балфор харесваше в личността на политика, бяха същите, които той ценеше у себе си. Между двамата се зароди нещо като приятелство (от страна на Балфор то беше обременено с прекомерно възхищение, недопускащо истинска близост) и през следващите две години „Достойнство“ се движеше необезпокоявано между Дънидин и Мелбърн. За клаузата за застраховка, макар и да бе внимателно договорена, повече не бе отворена дума.

През януари 1865 година Робърт Харнет оповести намерението си да се оттегли, продаде дела си на своя съдружник и замина на север, на по-мек климат. С обичайната липса на сантименталност Балфор веднага изостави кантората на пристанището. Съзнаваше, че разцветът на Отаго вече преминава. Долините бяха прекопани, златото в реките беше на изчерпване. Балфор отплава за западния бряг на Кентърбъри, купи парче гола земя край устието на река Хокитика, вдигна палатката си и се захвана да строи склад. „Балфор и Харнет“ се превърна в

„Превозни услуги Балфор“, Балфор си купи бродирана жилетка и цилиндър, а около него започна да се издига град Хокитика.

Няколко месеца по-късно в залива на Хокитика хвърли котва „На добър час“ и превозвачът си спомни, че собственик на платнохода е Алистър Лодърбак. В знак на любезност и добра воля той се представи на капитана на кораба Франсис Карвър и оттогава насетне се радваше на сърдечни отношения с него, почиващи на общата им връзка с политика, макар че тайно Балфор смяташе Карвър за грубиян и негодник. Това мнение не пораждаше у него никакво огорчение. Той не се прекланяше пред силата на волята, освен ако не е от типа, проявяващ се у Лодърбак — харизматична, чаровна дори, — и не би могъл да хареса някой мерзавец. Слуховете, които следваха по петите капитан Карвър, не го безпокояха, но и не разпалваха в сърцето му момчешко възхищение. Карвър просто не интересувахе Балфор и той не губеше време да разсъждава за него.

В края на 1865 година превозвачът прочете във вестника, че Алистър Лодърбак се кани да се кандидатира за парламента от избирателния район Уестланд, а няколко седмици по-късно получи писмо от самия кандидат, който за пореден път се обръщаше към него с молба за помощ. В кампанията си да спечели провинция Уестланд, пишеше Лодърбак, възнамерявал да се покаже като истински уестландски мъж. За тази цел умоляваше превозвача да му осигури квартира в центъра на Хокитика, да обзаведе помещенията както подобава и да се погрижи за превоза на пътен сандък с лични вещи — книги по право, документи и така нататък, — които щели да му бъдат нужни по време на кампанията. Задачите бяха подробно описани с устремения едър почерк на човек, който може да си позволи да хаби мастило за глупости и завъртулки. (При тази мисъл превозвачът се усмихна: приятно му беше да прощава на Лодърбак множеството му странности.) Самият Лодърбак нямало да пристигне с кораб. Възнамерявал да пътува по суша, да прекоси планините на кон и да дойде победоносно през долината Арахура. Искал да се появи не като изнежен държавник, пътуващ сред удобствата на първокласна каюта, а като човек от народа, с изтръпнало от ездата тяло и с пот на челото.

Балфор бързо уреди всичко, за което беше помолен. Намери няколко стаи с изглед към брега на Хокитика и вписа името на Лодърбак във всички клубове, които предлагаха игра на зарове и кегли.

Поръча доставка на пресни круши, сирена и подсладен ямайски джинджифил, уговори бръснар, нае частна лежа във вилието за февруари и март. Съобщи на издателя на „Уест Коуст Таймс“, че Лодърбак ще пристигне през планинския проход, и подхвърли, че една възхваляваща статия за това смело начинание ще постави в благоприятна светлина вестника през бъдещия мандат на Лодърбак, ако той спечели мястото, както най-вероятно щеше да стане. След това изпрати съобщение до Порт Чалмърс с указания капитанът на „Достойнство“ да натовари сандъка на политика, след като бъде доставен от Литълтън, и да го докара в Хокитика при следващия курс до западното крайбрежие. Накрая купи от „Скалата“ дамаджанка тъмна бира, вдигна си краката, наля си една чаша и докато отпиваше, си помисли, че навярно политиката — речите, агитацията, срещите с хора — ще му е съвсем по сърце.

Само че пристигането на Алистор Лодърбак в Хокитика не беше съпроводено от фанфарите, които политикът си беше представял, когато оповести плановете си в писмото до Балфор. Походът през Алпите наистина прикова вниманието на златотърсачите по крайбрежието и името му се появи по всички местни вестници и вестничета, само че по съвсем други причини.

Историята, записана от дежурния в полицейския участък и публикувана на сутринта в „Уест Коуст Таймс“, беше следната. На два часа път от целта Лодърбак и придружаващите го помощници минали покрай дома на един саможивец. Не били почивали отдавна и вече се свечерявало, затова спрели да помолят стопанина за кана вода и топла храна. Почукали на вратата на къщата, но не получили отговор, макар запалената лампа и излизащият от комина дим да показвали, че вътре има някой. Не било заключено и Лодърбак влязъл. Открил собственика мъртъв, обронил глава на кухненската маса, току-що бил предал богу дух, заявил после политикът в показанията си, тъй като чайникът на огъня още врял и водата не се била изпарила. Очевидно саможивецът бил умрял от препиване. Пръстите му още стискали почти празна бутилка, а в стаята се усещала силна миризма на алкохол. Лодърбак признал, че преди да продължат пътуването, тримата се подкрепили с чай и питки, изпечени на огъня в дома на саможивеца. Престоят им бил кратък, нямало и половин час, заради присъствието на мъртвеца,

който по Божията милост седял с отпусната върху ръцете си глава и със затворени очи.

В покрайнините на Хокитика групата им се беше забавила още повече. Щом навлязоха в града, те се натъкнаха на мокра до кости и изгубила сваят жена, просната наред широкия път. Изглеждаше ни жива, ни умряла. Лодърбак предположи, че тя е под въздействието на някакъв опият, но не успя да изтръгне от нея никакъв отговор освен тих стон. Той изпрати помощниците си да намерят дежурния в полицейския участък, вдигна тялото ѝ от калта и докато ги чакаше да се върнат; си помисли, че предизборната му кампания започва твърде злокобно. Първите трима, с които щеше да се запознае в града, бяха приставът, съдията и издателят на „Уест Коуст Таймс“.

През двете седмици след злощастното му пристигане Хокитика не обърна кой знае какво внимание на приближаващите избори, явно кандидатите изобщо не можеха да се състезават със смъртта на един саможивец и съдбата на една уличница (приставът веднага беше осведомил Лодърбак за занаята на намерената от него жена). В „Уест Коуст Таймс“ се споменаваеше съвсем накратко как Лодърбак е прекосил планините, а цели две колонки бяха отделени на мъртвия Кросби Уелс. Това обаче не обезпокои политика. Той очакваше изборите със същата спокойна самоувереност, с каквато посрещаше Божите стихии и отплатата, получена за всяко начинание. Беше решен да спечели, затова и щеше да спечели.

Сутринта в деня на пристигането на Уолтър Муди в Хокитика — сутринта, от която подемаме разказа на Балфор — превозвачът седеше със стария си познат в салона на „Палас“ на „Гуляйджийска“ и двамата обсъждаха предимствата и недостатъците на различните такелажи. Лодърбак беше облечен с вълнен костюм в светлобежов цвят, който не понасяше добре влагата. Раменете му още бяха влажни от дъжда и това му придаваше вид, все едно е с еполети, реверите също бяха потъмнели и по тях се бяха появили валма мъхчета. Но Лодърбак не беше от хората, при които недостатъците на дрехите могат да намалят внушението на осанката, всъщност беше точно обратното: заради влажния костюм той изглеждаше още по-добре. Ръцете му бяха измити с истински сапун, косата му беше напомадена, кожените му гамаши блестяха като лъснат месинг, в бутониерата си той беше пъхнал някакво тукашно клонче с блед кичест цвят, чието име Балфор не

знаеше. Пътуването през Южните Алпи беше оставило по бузите му отпечатък от здравословна руменина. С две думи казано, той беше в превъзходна форма.

Балфор се взираше в приятеля си, седнал от другата страна на масата, и слушаше с половин ухо как политикът разгорещено реди доводи в защита на тежките бойни кораби, като използва длани за илюстрация на гротмачтата и бизана, а солницата — за кърмата. В обичайни обстоятелства този спор би въвлякъл и превозвача, само че сега изражението му беше по-скоро отнесено и притеснено. Той почукваше с чашата по масата, въртеше се насам-натам и току посягаше да се почеше по носа. Предчувстваше, че покрай тази тема накрая разговорът им ще стигне до „Достойнство“ и до товара, който корабът трябваше да достави.

Палетът със сандъка на Алистър Лодърбак беше пристигнал в Хокитика сутринта на дванайсети януари, два дни преди собственика си. Балфор го освободи от митницата и нареди да го пренесат в склада. И доколкото знаеше, заповедите му бяха изпълнени. Ала по някаква злощастна игра на съдбата (двойно по-злощастна заради високото мнение на превозвача за Лодърбак) сандъкът беше изчезнал безследно.

Щом разбра за липсата му, Балфор изтръпна от ужас. Хвърли всички сили в издирването — обиколи пристанището от единия до другия край, потропа на всяка врата и разпита всеки срещнат докер, носач, моряк и митнически служител, но усилията му останаха напразни. Сандъка го нямаше.

Лодърбак не беше спал и две нощи в апартамента си на втория етаж на „Палас“. През изминалия половин месец беше обикалял по златотърсаческите лагери и поселища по крайбрежието и се беше завърнал едва тази сутрин. Заради заетостта си и тъй като смяташе, че „Достойнство“ не е пристигнал от Дънидин, все още не беше попитал за своя товар, но Балфор знаеше, че въпросът назрява и щом бъде зададен, превозвачът ще трябва да признае истината. Той отпи голяма глътка вино.

На масата пред тях лежаха останките от тяхната „закуска“, както Лодърбак наричаше всяко хранене в необичаен час, независимо дали беше сутрин, или вечер. Беше похапнал до насита и призоваваше и Балфор да последва примера му, ала превозвачът на няколко пъти отклоняваше поканите, тъй като не му се ядеше, особено пък

мариновани лукчета и пържени агнешки дреболии, от чиято миризма му се повдигаше. За да не обиди домакина, на чиято сметка се пишеше гощавката, той беше изпил цяла кана вино и халба бира — да си вдъхне смелост, не отричаше, — ала алкохолът не беше спомогнал да притъпи притесненията му, а само му беше замаял главата.

— Вземи си парченце дроб — подкани го Лодърбак.

— Много е хубав — измърмори Балфор. — Много. Но вече нямам място, а и състоянието ми... не съм гладен, благодаря.

— Кентърбърийско шиле — уведоми го политикът.

— Аха, кентърбърийско, личи си, много е вкусно.

— Планински черен хайвер, Том.

— И хапка повече не мога да сложа в уста, много благодаря.

Лодърбак сведе поглед към дроба.

— Трябваше да подкарам едно стадо — рече той, сменяйки темата. — Пет лири на глава, десет лири, ха, щях да забогатя, като ги продам тук. Защо не ме предупреди, че всичкото месо тук е или пушено, или осолено? Щях да спечеля достатъчно, че да има какво да ям този месец. С две кучета отстрани щеше да е съвсем лесно.

— Хич не е лесна тая работа — възрази Балфор.

— Щях да направя удар!

— Като извадим от сметката овцете, дето ще се издавят в бързеите, плюс другите, дето ще се изгубят по пътя, плюс онези, които откажат да вървят. И досадата по цял ден да ги броиш, да ги събираш и подкарваш, да ги гониш насам-натам. Не бих се хванал.

— Няма печалба без риск — отвърна политикът, — а и пътуването и без това беше досадно, можеше поне да изкарам някоя пара от него. Пък и ако се бях появил с едно стадо овце, сигурно щяха да ме приветстват по-радушно!

— Виж, ако бяха говеда, работата е съвсем друга — вметна Балфор. — Когато са в стадо, говедата не се пилеят.

— Продължавам да те умолявам — рече Лодърбак, като побутна чинията с дроб към него.

— Не мога — поклати глава превозвачът. — Не мога, честен кръст!

— Довърши го ти тогава, Джок — заповяда Лодърбак. Той се обръщаше към помощниците си с малките им имена, тъй като и на двамата фамилията им беше Смит. В кръщелните им имена имаше

забавна асиметрия: единият беше Джок, а другият — Огъстъс^[1]. — Затъкни устата си с едно лукче и да не съм чул повече дрънканици за любимата ти бригантина. А, Том? Да затъкнем ли устата му с едно лукче?

И той с усмивка се извърна към превозвача.

Балфор отново се почеса по носа. Това беше съвсем в стила на Лодърбак, помисли си той, политикът държеше да се постигне съгласие за всяка дреболия, стремеше се към единно мнение дори когато това беше напълно невъзможно, и преди да се усети, човек минаваше на негова страна и се включваше в кампанията му.

— Да, едно лукче — измърмори той и след това, за да отклони разговора от темата за корабите, рече: — Във вчерашния „Таймс“ споменават твоето момиче, дето го намери на пътя.

— Не е „моето“ момиче! И не просто го споменават, ако трябва да сме точни.

— Авторът хич не си поплюва. Според него едва ли не целият град заслужава укор заради нея, все едно всички сме виновни.

— Кой ще му обърне внимание! — Лодърбак махна пренебрежително с ръка. — Дребен чиновник в Мировия съд, тръгнал да произнася присъди!

(Чиновникът, за когото така строго се изказа, беше, разбира се, Обер Гаскоан, чиято кратка проповед в „Уест Коуст Таймс“ привлече десет часа по-късно вниманието на Уолтър Муди.)

Балфор поклати глава.

— Все едно ние вкупом сме сгрешили. Все едно е трябвало да направим нещо, за да не го допуснем.

— Дребен чиновник — повтори политикът. — По цял ден пише чекове на чуждо име. И има мнение по всички въпроси, само дето никой не желае да го чуе.

— И все пак...

— И все пак нищо! Жената е спомената мимоходом и доводите не струват, няма какво да си губим времето с тази писаница.

Лодърбак почука с кокалче по масата, както съдията почуква с чукчето, за да покаже, че е изгубил търпение. Балфор обаче, който беше готов на всичко, за да не допусне да се върнат към предишната тема, побърза да се обади:

— Все пак видя ли я?

Другият се намръщи.

— Кого, жената ли? Уличницата? Не, само вечерта, когато я намерихме. Но чух, че се е оправила. Смяташ, че трябва да я навестя, нали? Затова ме питаш.

— Не, не.

— Човек с моето положение не може да си позволи...

— Да, да, разбира се, не можеш да си позволиш, естествено...

— Което пак ни връща към поученията във вестника — рече Лодърбак замислено. — Точно това беше идеята на автора. Докато не се вземат определени мерки, докато не се построят приюти и така нататък, манастири, кой е отговорен? Кой носи отговорност за момичета като нея, които са съвсем сами тук?

Въпросът беше риторичен, но превозвачът все пак отговори, за да не замре разговорът:

— Никой не е отговорен.

— Никой ли? — Политикът го изглежда изненадано. — Какъв християнин си ти?

— Анна е направила опит за самоубийство, искала е да сложи край на живота си! Никой не е отговорен за това освен тя самата.

— Наричаш я Анна! — укори го Лодърбак. — Говориш й на малко име, би трябвало да изпитваш някаква отговорност, загриженост за нея!

— Говоренето на малко име не е тикнало лулата в ръцете й.

— Значи ще затръшнеш вратата в лицето й само защото пуши опиум?

— Никакви врати не затръшвам. Ако я бях намерил на улицата, щях да постъпя като теб. Точно като теб.

— Щеше да й спасиш живота?

— Щях да я предам на пристава!

Лодърбак отхвърли поправката с махване на ръка.

— А след това какво? Една нощ в дранголника и после? Кой ще я закриля, когато тя продължи да пуши опиум?

— Никой не може да защити човек от самия него, от собствените му действия! — отсече раздражено Балфор.

Не обичаше такива разговори, а и всъщност, мислеше си той, това не беше кой знае колко по-приятно от обсъждането на предимствата и недостатъците на такелажа и тонажа на корабите. (Но

пък като цяло Лодърбак не беше приятен събеседник през изминалия половин месец, не търпеше възражения, отклоняваше чуждите въпроси и настояваше за конкретни отговори на своите. Балфор го отдаваше на разклатените му нерви.)

— Става дума за духовна утеха, за духовна закрила — обади се Джок Смит с желанието да помогне, но Лодърбак му даде знак да замълчи.

— Нека оставим настрана самоубийството, това е съвсем отделен въпрос — рече той. — Кой ще й даде шанс, Томас? Ето това те питам. Кой ще даде на горкото момиче възможност за друг живот?

Превозвачът вдигна рамене.

— Някои хора просто нямат късмет. Човек не може да разчита на чуждата съвест, за да живее така, както иска. Трябва да се бориш, да използваш това, с което разполагаш.

Тези думи показваха коравосърдечие то му, твърдоглавието, което висеше като противотежест на видимото му бодряшко великодушие, тъй като подобно на повечето предприемчиви хора, и той държеше твърде много на свободите си и искаше и другите да следват примера му.

Лодърбак се облегна и го изглежда отвисоко.

— Тя е улиčníца. Това ми казваш, нали така? Тя е просто една улиčníца.

— Не ме разбирай погрешно, нямам нищо против улиčníците — отвърна Балфор. — Но не харесвам приютите, нито пък манастирите. Побиват ме тръпки от тях.

— Нарочно ме предизвикваш! — извика другият. — Грижата за клетниците е най-значимото доказателство за наличието на цивилизация, най-категоричното доказателство! Ако стремежът ни е да цивилизоваме това място, да построим пътища и мостове, да положим основите на бъдещето на тази страна...

— То трябва да дадем на строителите на пътища възможност някой да ги топли в леглото нощем — обади се Балфор. — Трошенето на камъни хич не е лесна работа, да знаеш.

Джок и Огъстъс се разсмяха, Лодърбак обаче не се усмихна.

— Проституцията е нравствен недъг, Томас! Хайде да наричаме нещата с истинските им имена. Човек трябва да държи на стандартите си дори и когато се намира на края на света! — Това беше цитат от

последното му обръщение към избирателите. — Проституцията е нравствен недъг. Точно това е. Лош начин да прахосаш спечелени с труд пари.

— А твоят лек — отвърна Балфор — е добър начин да прахосаш същите тези пари и въпреки това си остава прахосване, а парите са си пари. Зарежи приютите и дай да не превръщаме момичетата в монахини. Би било срамата, и без това са толкова малко.

Лодърбак изсумтя.

— Малко и глупави, ясно.

— Отговорност за уличниците! — Превозвачът поклати глава. — Както е тръгнало, скоро ще поискат и в парламента да влязат.

Огъстъс Смит подхвърли една солена шега за това и всички се разсмяха. След като смехът утихна, Лодърбак рече:

— Да оставим тази тема. Обсъдихме случилото се от всички възможни страни и ъгли, уморих се вече. — Описа кръг с ръка, за да покаже, че се връща към предишния разговор. — По отношение на такелаж на кораба. Аз твърдя, че мнението за преимуществата зависи изцяло от това какъв е опитът на човека. Джок се основава в доводите си на своя опит като бивш моряк, а аз — на опита си на корабовладелец и джентълмен. Обръщам внимание на издръжливостта и товароподемността, пък той — на катрана, кълчищата и вятъра.

Джок Смит отговори на тази задявка шаблонно, но разпалено и спорът се разгоря отново.

Разгоря се и раздражението на Томас Балфор. Струваше му се, че е проявил духовитост по въпроса за приюта — Лодърбак беше похвалил отговора му! — и му се искаше да продължи този разговор, тъй че да му се предостави възможност да се изяви отново. Не можеше да подхвърли никакво остроумие за такелаж на различните кораби и съответните предимства и зова се отнасяше, помисли си той недоволено, и за Джок, Огъстъс и дори за самия Лодърбак. Само че политикът имаше навика да подема или да изоставя някой въпрос, както му скимне, да променя темата само защото му е станала досадна или защото авторитетът му е бил оспорен от събеседника. Вече на три пъти беше възразявал срещу смяната на насоката в разговора и все се връщаше към отегчителните си тиради за корабите, изнасяни с нетърпящ възразение тон. Заговореше ли Балфор за местни новини, политикът заявяваше, че му е дотегнало до смърт да слуша безполезни

дрънканици за саможивеца и блудницата, макар че, помисли си подразнено превозвачът, всъщност изобщо не бяха обсъдили подробно нито единия, нито другия въпрос и със сигурност не ги бяха разгледали от всички възможни страни и ъгли.

Този спотаен изблик на чувства следваше утвърден модел, макар и непризнат. Балфор изпитваше такова дълбоко възхищение към Лодърбак, че когато двамата бяха на различно мнение, предпочиташе да потъпква своето, вместо да критикува политика, било то и тайно, но потъпкването на личното мнение винаги се надява да бъде оспорено и ако това не се случи, се превръща в сприхавост. През изминалите две седмици Балфор беше мълчал за срещата на Лодърбак с мъртвия Кросби Уелс, макар че обстоятелствата около смъртта на саможивеца будеха немалко любопитство у него, а за Анна Уедърел, намерената на пътя уличница, изобщо не беше отварял дума. Беше играл по свирката на политика и чакаше да му дойде редът, ала това предполагаше малко по-голяма чувствителност, отколкото Лодърбак притежаваше, тъй че този момент все още не беше настъпил. Балфор обаче не можеше да види този недостатък у човека, когото толкова уважаваше, и затова, след като загуби търпение, започна да недоволства.

(Трябва да добавим помирително, че неговото недоволство беше повърхностно, беше достатъчна една добра дума, и Лодърбак щеше да си възвърне благоразположението му.)

Превозвачът избута стола по-назад от масата — по детински му се искаше да покаже на домакина отегчението си — и плъзна поглед из помещението.

Заради необичайния час салонът беше почти празен и през отвора към кухнята се виждаше, че готвачът е свалил престилката и реди пасианс, подпрял лакти на тезгяха. Пред огнището седеше хлапак с щръкнали уши, който дъвчеше парче сушено месо. Явно го бяха пратили да наглежда ютиите, които се нагряхаха на един дълъг прът, понеже той току напльончваше пръст и го поднасяше към желязото, за да провери дали се е сгорещило. На съседната маса седеше свещеник — луничав мъж, не особено красив, с чип нос и леко увиснала долна устна като на слабоумен. Той беше закусил сам, сега пиеше кафе и четеше някаква брошура, явно подготвяше проповедта, която щеше да изнесе на другия ден, тъй като постоянно кимаше бавно, все едно отмерваше ритъма на реч, която редеше наум.

Момчето с щръкналите уши отново напљунчи пръст и го приближи към ютията, свещеникът отгърна страницата, готвачът подравни картите с дъската за рязане. Балфор си играеше с вилницата. Накрая Лодърбак прекъсна за миг дитирамбите си, за да отпие от виното, и превозвачът се възползва от предоставилата му се възможност.

— Като стана дума за баркетини — рече той, макар че досега темата беше за бригантини, — тази година видях на няколко пъти в залива твоята барка „На добър час“. Още е твоя, нали?

За негова изненада думите му бяха посрещнати с мълчание. Лодърбак само сведе глава, сякаш му е поставен въпрос с изключителна философска дълбочина и той възнамерява да го обмисли внимателно и на спокойствие.

— Чуден кораб е — добави Балфор. — Красавец.

Помощниците се спогледаха.

— Това определено доказва нашата теза, господин Лодърбак — обади се Огъстъс Смит. — Дори и тримачтов платноход се управлява по-лесно от бригантина, и то с наполовина по-малък екипаж и с много по-малко усилия. Не може да се отрече.

— Да — посъживи се Лодърбак и се обърна към Джок. — Не можеш да го отречеш.

Джок се усмихна с пълна уста.

— Напротив, мога. Дайте ми наполовина по-малък такелаж и наполовина по-малък екипаж и ето ви ги по-малкото усилия. Ако трябва да избирам, винаги бих предпочел скоростта пред лесното управление.

— Да се споразумеем — предложи Огъстъс. — Баркетина.

Джок поклати глава.

— Казах го вече: три мачти са с една повече от необходимото.

— Но е по-бърза от барката. — Огъстъс докосна Лодърбак по лакътя. — Ами вашата „Приумица“? На нея гротмачтата е свързана от носа до кърмата, нали?

Балфор не забеляза, че целта на помощниците е да отклонят разговора от темата, която той беше подхвърлил, и затова си помисли, че навярно политикът не го е чул. Повиши глас и поде наново:

— Та за „На добър час“ ми беше думата. Редовно се мярка тъдява. На няколко пъти съм го виждал в залива. Според мен той е хем

бърз, хем лесен за управление. Това се вика кораб!

Алистър Лодърбак въздъхна. Отметна глава и присви очи към гредите, на устните му трепкаше глуповата усмивка, усмивка на мъж, несвикнал да се чувства смутен, осъзна впоследствие Балфор. (До този миг никога не бе чувал Лодърбак да признава каквато и да е слабост.)

Все тъй взрян в тавана, политикът рече:

— Корабът вече не е мой.

Гласът му прозвуча напрегнато, сякаш е изтънял от усмивката му.

— Виж ти! — възкликна изненадано Балфор. — Разменил си го, така ли? За по-голям?

— Не. Продадох го.

— За злато?

Лодърбак замълча за миг, после кимна.

— Да.

— Виж ти — повтори превозвачът. — Продад си го... И на кого?

— На капитана.

— Ха! — подхвърли насмешливо Балфор. — За това вече не ти завиждам. Тук се носят какви ли не истории за него.

Политикът не отговори. Все тъй усмихнат, той оглеждаше гредите на тавана и процепите между дъските, които образуваха пода на стаите горе.

— Да — облегна се Балфор и пъхна палци под реверите, — тук се носят какви ли не истории за него. Франсис Карвър! Не бих искал да му се изпречвам на пътя!

Лодърбак изненадано сведе поглед.

— Карвър ли? — намръщи се той. — Имаш предвид Уелс.

— Капитана на „На добър час“?

— Да, освен ако не го е продал.

— Намръщен тип, черни вежди, черна коса, чупен нос?

— Точно така — кимна Лодърбак. — Франсис Уелс.

— Не желая да ти противореча — рече Балфор, като премига, — ама името му е Карвър. Да не го бъркаш с оня дъртак...

— Не — прекъсна го Лодърбак.

— Саможивеца...

— Не.

— Дето умря, нали ти го намери преди половин месец — упорито довърши мисълта си превозвачът. — Той се казваше Уелс.

Кросби Уелс.

— Не — потрети Лодърбак, като повиши леко глас. — Не греша. На документите, с които прехвърлих кораба, името беше Уелс.

Двамата се спогледаха.

— Не ми е ясна тази работа — рече накрая Балфор. — Надявам се, че не си се оплел нещо. Какво странно съвпадение, нали: Франк Уелс, Кросби Уелс...

Другият се поколеба, после предпазливо отвърна:

— Не е съвпадение. Те са братя, ако не се лъжа.

Превозвачът се засмя.

— Кросби Уелс и Франк Уелс са братя? Не ми се вярва. Освен ако единият не е природен.

Върху лицето на Лодърбак отново изгря глуповатата усмивка. Той почука с палец по масата, като се опита да залепи една троха.

— Кой ти го каза? — попита Балфор.

— Не знам.

— Карвър ли го е споменал, когато сте подписвали документите?

— Сигурно.

— Хмм... Щом твърдиш... Ама като ги гледа човек, никога не би му минало през ума. Единият висок и добре сложен, а другият такъв непрокопсаник... пройдоха!

Лодърбак потрепери и пръстите му се свиха, сякаш се канеше да сграбчи нещо.

— Кросби Уелс е бил непрокопсаник?

Балфор махна с ръка.

— Нали го видя?

— Видях го мъртъв, не жив — поправи го политикът. — Странна работа, не можеш да прецениш човек, когато не е жив. Когато душата му я няма.

— Хмм...

— Мъртвият изглежда като направен — продължи Лодърбак. — Все едно е скулптура. Кара те да се дивиш на сътвореното, насочва мислите ти към твореца. Кожата е гладка. Нежна. Като восък, като мрамор, ама не съвсем, не поглъща светлината като восъчна фигура, но и не я отразява като камъка. Все едно е матирана, както биха казали художниците. Няма блясък. — Той изведнъж се смути и приключи

размишленията си, като попита нетактично: — Ти виждал ли си току-що умрял човек?

Балфор се опита да отклони въпроса с шега („Не е хубаво да се питат такива работи стари златотърсачи...“), но политикът чакаше отговор и накрая превозвачът се принуди да признае, че не е.

— Трябваше да питам не дали си виждал току-що умрял — добави Лодърбак, сякаш говореше на себе си, — а дали си бил свидетел на нечия смърт.

Огъстъс Смит се обади:

— Джок го пипна за врата, нали, Джок?

— Аха — кимна той.

— Когато влязохме — обясни Огъстъс.

— Искях да го събудя — рече Джок. — Не знаех, че е умрял. Реших, че спи. Яката му беше влажна. От пот, представяте ли си, потта му още не беше изсъхнала. Сигурно беше умрял преди не повече от половин час.

Той навярно щеше да продължи разказа си, но Лодърбак вирна рязко брадичка в знак да замълчи.

— Умът ми не го побира — рече Балфор. — Да се подпише на договора като Уелс!

— Сигурно става дума за различни хора.

— Карвър има белег на бузата, ето тук. Белезникав. Като... като сърп.

Политикът стисна устни, после поклати глава.

— Не си спомням белег.

— Но е бил чернокос? Едър? Здравеняк?

— Да.

— Умът ми не го побира — повтори Балфор. — Защо да си сменя името? Пък и да са братя! Франк Карвър и Кросби Уелс!

Мустаците на Лодърбак зашаваха, той като че ли дъвчеше горната си устна. Попита с дрезгав глас:

— Познаваше ли го?

— Кросби Уелс ли? Бегло — отвърна Балфор. Отпусна се на стола, доволен, че са му задали ясен въпрос. — Строеше дъскорезница в Арахура, ти си виждал къщата му, нали си бил там. Поръчваше си чрез мен материали — оборудване и всичко останало, — така че го

знаех по физиономия. Лека му пръст. Дружеше с един маор. Бяха съдружници в дъскорезницата.

— Имаше ли вид на... като човек?

— Какъв човек?

— Какъвто и да е. — Ръката на Лодърбак отново трепна. Той се изчерви и поправи въпроса: — Искях да кажа, що за човек беше според теб?

— Нищо лошо не мога да кажа. Не беше от приказливите. Ако се съди по говора му, беше родом от Лондон. — Превозвачът замълча, после се приведе напред заговорнически. — Разбира се, сега приказват какво ли не за него, нали го няма.

Политикът не отговори. Държеше се странно, беше необичайно мълчалив, а лицето му беше почервеняло. Все едно искаше Балфор да продължи да говори и едновременно да замлъкне. Двамата му помощници като че ли бяха загубили интерес към темата, Джок побутваше парче дроб в чинията си, а Огъстъс беше извърнал глава настрани и зяпаше как дъждът шибва стъклата на прозорците.

Превозвачът ги огледа с крайчеца на окото. Двамата бяха като сателити на Лодърбак. Спяха на земята в стаята му, не се отделяха от него и като че ли винаги говореха и действаха заедно, сякаш споделяха не само едно фамилно име, а и една самоличност. До този миг Балфор ги беше възприемал като симпатяги, ведри и остроумни, ценеше загрижеността им за Лодърбак, макар и постоянното им присъствие от време на време да му лазеше по нервите. А сега? Премести поглед от единия към другия и обратно и си даде сметка, че не е толкова сигурен в преценката си за тях.

Лодърбак не беше обелил и дума пред превозвача за последния етап от пътуването си през Алпите. По-голямата част от информацията за случилото се в нощта на пристигането му преди половин месец Балфор беше почерпил от „Уест Коуст Таймс“, където бяха публикувани със съкращения показанията, дадени от Лодърбак в писмен вид пред пристава. Във вестника нямаше никакви намеци политикът да е изиграл някаква роля в двата случая — намирането на мъртвеца и опита за самоубийство, — в доклада на пристава категорично се твърдеше, че Кросби Уелс е починал от естествена смърт, а според лекаря опиумът, който едва не беше пратил Анна Уедърел на оня свят, е бил неин. Но сега, докато гледаше как Джок

Смит побутва дроба насам-натам, Балфор се питаше дали публикуването във вестника отговаря на истината. Странно беше, че Лодърбак тъй изведнъж проявява силно любопитство какъв е бил приживе Кросби Уелс, а още по-странна му се струваше възможността Кросби Уелс, този кротък безличен саможив мъж, да има родствена връзка — а и каквато и да е било връзка! — с печално известния Франсис Карвър. На превозвача му беше трудно да го повярва. А и намерената на пътя уличница. Дали случилото се с нея беше съвпадение, или беше свързано с преждевременната смърт на Кросби Уелс? Защо Лодърбак отказваше да говори за това?

И за да съживи разговора, а и за да попречи на въображението си да се отнесе и да отпрати безпочвени обвинения към приятеля му, той рече:

— Значи си продал кораба на Карвър, като си мислел, че името му е Уелс, и той ти е споменал между другото, че има брат Кросби.

— Не помня вече — отвърна Лодърбак. — Беше преди близо година. Много време мина.

— А след това, година по-късно попадаш на брат му, току-що опънал петалата! И то не къде да е, а от другата страна на Алпите, където кракът ти не е стъпвал! Странна работа, а?

Политикът, който имаше навика да надява маска на снизхождение, когато биваше подлаган на натиск, изпуктя надменно.

— Само слабият ум вярва в съвпадения.

Балфор обаче не обърна внимание на тази максима.

— Кое е фалшивото име: Карвър или Уелс? — рече той, все едно размишляваше на глас, но без да изпуска от очи събеседника си.

— Да напълня ли още една кана, господин Лодърбак? — обади се Огъстъс Смит.

Лодърбак забарабани по масата.

— Да, хубаво, напълни.

— „На добър час“ беше тук преди половин месец — продължи превозвачът. — Той прави редовни курсове до Кантон и обратно, нали? Търгува с чай. Така че Карвър явно няма да го има известно време.

— Да сменим темата — рече Лодърбак. — Объркал съм имената. Сигурно така е станало. А и няма никакво значение.

— Чакай малко — спря го Балфор, който се беше сетил нещо.

— Какво?

— Може и да има значение. Ами ако продажбата на имуществото му бъде оспорена пред съда? Ако Кросби Уелс е имал брат, това би имало значение за вдовицата.

Политикът отново се усмихна глуповато.

— За вдовицата ли?

— Аха — кимна мрачно Балфор и понечи да продължи, но Лодърбак нетърпеливо го прекъсна.

— В дома му нямаше никакви следи от жена, абсолютно никакви! По всичко личеше, че е живял сам.

— Да, така е — потвърди превозвачът и отново направи опит да вземе думата, но другият не му позволи.

— Според теб това, че е имал брат, може да се окаже важно. Но наследството винаги отива при съпругата, освен ако в завещанието не е предвидено друго. Такъв е законът! Не виждам какво значение би имало дали е имал брат, или не. Абсурд!

Той наклони предизвикателно глава към госта.

— Само че няма завещание — отвърна Балфор. — Там е работата. Кросби Уелс не е оставил завещание. Не беше известно да е имал семейство. Дори не знаеха на кого да съобщят за смъртта му, знаеше се само името му, но не и откъде е дошъл, нямаше дори акт за раждане. Така че по закон земята и къщата му отиват за държавата, а държавата има право да ги продаде и продажбата стана още на другия ден. Тук нищо не се задържа дълго на пазара, веднага се намира купувач. Но още преди мастилото по документите да е засъхнало, се появи жена му! Дотогава никой не беше чувал и думичка за нея, само че тя разполага с брачно свидетелство и там пише, че Кросби Уелс е бил женен за Лидия Уелс.

Лодърбак се ококори. Балфор най-сетне беше привлякъл напълно вниманието му.

— Лидия Уелс ли? — прошепна политикът.

Огъстъс Смит погледна Джок, после сведе глава.

— Това стана в четвъртък — отвърна Балфор, като кимна. — Съдът не намери нередности в документите ѝ, но за всеки случай ги прати за проверка в Дънидин. Но има нещо гнило. Как така се появи изневиделица да сложи ръка на имуществото, а Кросби дума не е обелил за нея? И още нещо намирисва: тази дама е първа класа. Как

Кросби е успял да отведе до олтара такава жена, е загадка, за чийто отговор аз поне съм склонен да платя немалко.

— Видял си Лидия тук? Тя е тук?

Нарича я по малко име, значи я познава, помисли си Балфор, следователно е познавал и мъртвеца. На глас обаче каза, като внимаваше да не издаде подозренията си:

— Аха. Пристигна с парахода в четвъртък. Издокарана от глава до пети, личеше си, че е свикнала да пътува по море. Роклята събрана и заметната през рамо, кюлотите придържани с ръка. Всичко ѝ се виждаше. Мътните да ме вземат, ако мога да разбера как Кросби Уелс е хванал такава госпожичка!

Лодърбак все още не се беше съвзел от шока.

— Лидия Уелс е жена на Кросби Уелс...

— Поне така твърди тя. — Превозвачът изведнъж остави чашата, приведе се напред и разтвори длан на масата между тях. — Като те гледам, явно има нещо, дето ти пречи да говориш направо. Защо не го споделиш, свои хора сме?

Това предложение, изречено тъй простичко, сякаш помете някакъв бент в душата на политика. Като повечето управници, които са свикнали винаги да бъдат обслужвани и рядко се озовават сами, Лодърбак възприемаше околните единствено през призмата на тяхната полезност. Балфор определено беше симпатяга — прозорлив в търговските дела, гръмогласен веселяк, винаги готов да избухне в смях, — но стойността му като човек се равняваше на стойността на ролята, която играеше: за Лодърбак той беше заменим. До този момент на него и през ум не му беше минало да си прави труда да научава какво се крие зад качествата му, които се виждаха на повърхността.

Мигът, в който управникът за първи път възприема поданика си като човек — може би не напълно равен нему, но поне свободно създание, притежаващо слабости, страсти, истинско минало и неясно бъдеще, — е върховно, абсолютно съкровено. Сега Алистър Лодърбак усети този абсолютен и се засрами. Осъзна, че превозвачът му е предложил приятелство, а той е приел само помощта му, че Балфор е предложил добрина, а той е приел само ползата от него. Обърна се към помощниците си и рече:

— Момчета, искам да поговоря с Балфор на четири очи. Оставете ни.

Огъстъс и Джок се надигнаха от масата (с неприсъщо за него ликуване превозвачът отбеляза, че и двамата изглеждат недоволни) и излязоха безмълвно от салона. След като си тръгнаха, Лодърбак въздъхна тежко. Напълни си отново чашата с вино, но вместо да отпие, я хвана между дланите си и се взря в нея.

— Липсва ли ти Англия, Том?

— Англия ли? — Балфор вдигна вежди. — Не съм стъпвал в слънчевата Англия от... откога, отпреди косата ми да побелее!

— Да, да — кимна политикът. — Бях забравил, че си бил в Калифорния.

Той замълча и се укори наум.

— Тук всички говорят за дома — рече Балфор. — И на човек няма как да не му мине през ума, че явно най-много милееш за дома, когато си далече от него.

— Да — отвърна тихо Лодърбак, — така е.

— Повечето момчета са винаги с единия крак на кораба — продължи превозвачът, окуражен от съгласието му. — Връщат се веднага щом понатрупат малко злато. И какво правят? Уреждат си живота, намират си някоя девойка, установят се и за какво мечтаят тогава? За какво копнеят? За находищата! За времената, когато ръцете им са били пълни със злато! Макар че, докато са били тук, са приказвали само за дома. За майка си. За йоркширския пудинг. За хубавия бекон. И всичко останало. — Той тропна с чашата по масата. — Англия е старата ни родина. Няма как старата родина да не ни липсва. Разбира се, че ще ни липсва. Но аз няма да се върна.

Докато чакаше събеседникът му да заговори, той плъзна поглед наоколо. Минаваше десет, още не се бяха появили хора за обяд, но скоро щяха да започнат да пристигат, тъй като беше събота, и то събота след цяла седмица дъжд. Момчето пред камината беше изчезнало заедно с ютиите, готвачът беше прибрал картите и разсичаше един джолан, миячите бяха слезли от стаичките си и сега шумно трупаха чинии на камари. Свещеникът на съседната маса още не си беше допил кафето, което отдавна беше изстинало. Погледът му беше прикован в брошурата в ръката, устните му бяха свити съсредоточено. Личеше, че не обръща никакво внимание на съседите си, ала въпреки това Балфор придърпа стола по-близо, тъй че политикът да не говори силно.

— Лидия Уелс — поде Лодърбак — притежава едно заведение в Дънидин, чието име бих искал да произнеса само веднъж, ако не възразяваш. Нарича се „Дом на желанията“. Доста глупаво име, като се замисли човек. Сигурно си го чувал.

Балфор кимна едва-едва, колкото да покаже, че не е много наясно, но и не тъне в пълно неведение. Заведението беше игрален дом от най-долнопробните, известно с високите залози и танцъорките си.

— Лидия беше... моя близка. Между нас и дума не е ставало за пари. Изобщо не съм й давал нищо, уверявам те. Заклевам се, това е самата истина. — Помъчи се да улови погледа му, ала Балфор беше свел очи. — Както и да е. Когато се случех в Дънидин, винаги се отбивах при нея.

Той замълча предизвикателно, но превозвачът не се обади. След миг Лодърбак продължи:

— Когато дойдох първия път при теб, Том, сигурно си спомняш, че ми трябваше капитан за „На добър час“. Ти не искаше кораба и през следващите няколко месеца хвърлих доста усилия да намеря човек, на когото да мога да разчитам. „На добър час“ седеше на котва в пристанището на Дънидин. „Танцъорката“ се нуждаеше от насмоляване, а бях останал без пари заради ремонта на „Достойнство“. Отвсякъде валяха сметки за плащане. Накрая, без много да му мисля, реших да дам под наем „На добър час“ на един тип Раксуърти, който искаше да открие редовен курс между Австралия и Отаго. Беше капитан от флотата. Излязъл в заслужен отдих, разбира се. Командвал е корвета през Кримската война горе в Балтийско море и е получил орден за храброст. Обиколил е целия свят. Все повтаряше, че ако е бил пуснал вече след себе си, е щял да омотае цялото земно кълбо. Освободили го от флотата заради подагра, така или иначе, приближавал годините, но състоянието му не беше чак толкова тежко, че да го накара да хвърли котва завинаги. „На добър час“ го устройваше напълно, Раксуърти беше старомоден тип, а корабът е едновременно красавец. След това се върнах в Акароа и известно време няха никакви новини от него. После обикалях доста насам-натам и когато следващия път пристигнах в Дънидин, се оказах забъркан в неприятна история. Лидия била омъжена. И междувременно, докато мен ме е нямало, съпругът се появил.

Балфор присви очи.

— Кросби Уелс?

Лодърбак поклати глава.

— Не. Негодникът, когото ти наричаш Карвър. Аз обаче го знам като Уелс, Франсис Уелс.

Превозвачът кимна замислено.

— А сега същата тази жена твърди, че е съпруга на Кросби Уелс. Значи лъже.

— Така или иначе...

— Лъже или за брака, или за името.

— Така или иначе — повтори подразнено Лодърбак, — това няма значение, поне тогава нямаше. Изчакай да чуеш историята до края. В началото изобщо не знаех, че Лидия е омъжена. В игралния дом тя използваше моминското си име, беше известна като Лидия Грийнуей, никой не я наричаше Лидия Уелс. Разбира се, след като се появи съпругът, аз осъзнах, че съм допуснал грешка. Опитах се веднага да се оттегля. Искях да уредим нещата. Само че онзи ме беше хванал натясно. Тъкмо бях избран за управител, бях член на Съвета, току-що се бях оженил. Трябваше да се погрижа за доброто си име.

Балфор кимна.

— А онзи го е играл рогоносец. Искал е да те поизтупа.

Устните на Лодърбак трепнаха.

— Не беше толкова просто.

— Стар номер — продължи превозвачът, който искаше да покаже съчувствието си. — Първо те наплашва тъй, че след това приемаш изнудването едва ли не с облекчение. Плати и никога повече няма да ме видиш и така нататък. Най-често и момичето е замесено. Сигурно ти е казал, че е с дете.

Политикът поклати глава, все тъй взрян в чашата в ръката си.

— Не. Беше много по-умен. Не поиска пари, всъщност нищо не поиска. Поне в началото. Каза ми, че е убиец.

Преносимият часовник на полицата над камината удари четвърт час. Свещеникът на съседната маса вдигна глава, запотупва ту един, ту друг от джобовите на дрехата си и накрая извади часовник, за да го свери. Премести стрелката, нави го, избърса циферблата със салфетката и пак го прибра. След това се надвеси отново над брошурата, заслонил с длани очите си от двете страни на лицето така, че да не си отвлича вниманието.

— Заяви го съвсем спокойно — продължи Лодърбак. — Беше овладян, дори любезен. И сега другарят на убития го преследвал по петите. Не посочи нито кого е убил, нито защо, а само че го преследват заради убийство.

— Спомена ли някакво име?

— Не, нито едно.

Балфор се намръщи.

— Как ти се струва тая работа? Според мен става дума за сбиване. Или си измисля. Но тъй или иначе, ти нямаш нищо общо.

Лодърбак се наведе към него.

— Почакай, сега стигам до същината. Увери ме, че съм бил белязан като негов съучастник. Щом отмъстителят го намерел и отнемел живота му, щял да тръгне след мен.

— Белязан? Как?

Политикът сви рамене.

— Не знам. Често посещавах игралния дом и дори понякога придружавах Лидия навън. Може и да са ме следили, без да забележа.

— Едно е да те следят, ама как ще те бележат, без да разбереш? Да те бележат — с нещо като татуировка, — без да разбереш! Това са празни приказки! Врели-некипели!

Лодърбак като че ли се смути.

— Знаеш ли какво е блесна?

— Моля?

— Блесна. Парче стъкло или скъпоценен камък, може и от огледало, което се пъха в края на пурата. Не пречи на пушенето и когато пурата е в устата, изобщо не се забелязва. Използват я картоиграчите. Палиш пура на масата и когато решиш, я вадиш от устата и я държиш така, че в блесната да се отразяват картите на съседния играч. Или пък с нея показваш на съучастника си своите карти. Мошенически номер.

Балфор стисна в пръстите си въображаема пура и протегна ръка над масата.

— Хмм, доста нескъпоценен номер — рече той. — Можеш да се провалиш по толкова много причини. Ами ако другият държи картите си прибрани, да речем? Или ако ги е захлупил на масата? Виж, ако аз протегна ръка ето така, ти ще дръпнеш картите, нали? Целият ще се дръпнеш!

— Остави сега подробностите. Въпросът е...

— И рискът е голям — продължи превозвачът. — Ако те хванат, как ще обясниш какво прави огледалцето в пурата ти?

— Въпросът — повтори Лодърбак. — Остави подробностите. Въпросът е, че Уелс, Карвър де, заяви, че имал блесна за мен.

Балфор продължаваше да суче длан, присвил очи към невидимата пура в пръстите си. Сега обаче свали ръка на масата и я стисна в юмрук.

— Тоест, че има начин да държи под око картите ти.

— А аз не знаех какъв е той — кимна политикът. — И още не знам. И това ме подлудява.

Той посегна към каната с вино.

Изражението на Балфор издаваше неприкрито недоверие. Що за средство за упражняване на натиск беше това? Неясна заплаха за отмъщение без имена, без подробности и някакви глупости за мошенически номер? Не беше достатъчно за изнудване. Явно Лодърбак все още криеше нещо. Превозвачът му кимна да му напълни чашата.

Лодърбак остави каната на масата и продължи:

— Преди да си тръгне, той поиска от мен едно-единствено нещо. Раксуърти набираше моряци за „На добър час“, беше пуснал обявление във вестника и Уелс беше научил за това.

— Карвър.

— Да, Карвър. Помоли ме да го препоръчам. Сутринта щял да отиде да кандидатства. И ме помоли за тази мъжка услуга.

— И ти го направи?

— Да — потвърди тежко Лодърбак.

— Още една блесна — обади се Балфор.

— В смисъл?

— Още нещо, което ви свързва — корабът.

Политикът се замисли над думите му, изглеждаше необичайно унил.

— Да — кимна накрая. — Но какво можех да сторя? Бях в ръцете му.

Балфор изведнъж изпита състрадание към него и съжали за грубото си държане.

— Да — повтори той по-мило, — бил си в ръцете му.

— След това не се случи нищо. Абсолютно нищо. Аз се прибрах в Кентърбъри. Чаках. Мислех за тая проклета блесна, докато сърцето ми едва не се пръсна. Признавам, че се надявах отмъстителят да види сметката на Карвър, да го намери и да го убие, така че да разбере кой е, преди онзи да тръгне след мен. Всеки ден изчитах от първа до последна страница „Отаго Уитнес“ с надеждата да зърна некролога му, дано Бог ми прости. Ала нищо. Година по-късно, тоест миналата година през февруари-март, получих писмо по пощата. Квитанция от „Превози Данфорт“ на мое име.

— Данфорт? Джем Данфорт?

— Същият — потвърди Лодърбак. — Никога не бях използвал услугите на Данфорт, но го познавах, разбира се, той наема част от трюма на „На добър час“ за превоз на стоки.

— И понякога на „Достойнство“.

— Да, понякога и на „Достойнство“. Така, огледах аз квитанцията и видях, че при всеки курс на „На добър час“ през Тасманово море има пратка на мое име. При всяко пътуване — превозвач Данфорт, кораб „На добър час“, капитан Джеймс Раксуърти, лична пратка, стандартен размер, платено в брой от Алистър Лодърбак. От мен. Кръвта ми застина. Името ми, изписано черно на бяло, а отстрани колонката с датите. Дължимата сума беше нула. В квитанцията беше отбелязано, че всяка пратка е платена в брой. Някой беше изфабрикувал тази схема от мое име и беше похарчил немалко, за да изглежда всичко истинско. Прегледах набързо личните си сметки, нямаше никакви липси от порядъка на осемдесет-деветдесет лири, колкото излизаше превозът. А и веднага щях да забележа, ако някой се беше опитал да източи толкова пари. Явно се готвеше нещо. При първа възможност заминах за Дънидин, за да се погрижа лично за тази работа. Това беше... трябва да е било през април. Или май. В началото на есента. Щом пристигнах в Дънидин, изобщо не стъпих на сушата. Направо се преместих на борда на „На добър час“. Корабът беше хвърлил котва и беше завързан за кея, трапът беше спуснат, качих се, нямаше никой. Искях да говоря с Раксуърти, разбира се, но него го нямаше. В каютата на носа намерих Уелс.

— Карвър.

— Да, Карвър. Беше сам. В едната ръка държеше полицейска свирка, а в другата — пистолет. Заяви, че можел веднага да надуе

свирката. Бараката на капитана на пристанището била на петдесетина метра, а вратата на каютата зеела широко отворена. Замълчах си. Той ми обясни, че в трюма на „На добър час“ има сандък с моето име и документи, които ме свързват с подобни пратки през всеки месец от последната година. Всичко било регистрирано и надлежно отбелязано. Пред закона аз съм бил плащал за тази пратка до Мелбърн и обратно в продължение на година и каквото и да кажа, не мога да оборя този факт. Добре, и какво има вътре, попитах го. Женски парцали, отвърна той. Рокли. Купчина рокли. Какви рокли, възкликнах. Уелс ми се усмихна — смразяваща усмивка — и отговори: „Как така какви рокли, господин Лодърбак, та вие всеки месец поръчвате от Мелбърн рокли по последна мода! Грижете се за външния вид на прекрасната си любовница Лидия Уелс и всичко е черно на бяло. При всяко пристигане в Мелбърн сандъкът се доставя на шивач на улица «Бърк» — само най-доброто за вас — и при всяко заминаване е пълен с най-хубавите тъкани, които могат да бъдат намерени в това полукукло. Вие сте много щедър мъж, господин Лодърбак!“ — Гласът на политика зазвуча пискливо. — Попитах го как е станало така, че сандъкът се води на мое име, и той ми се изсмя. Всеки в Дънидин познавал Лидия Уелс и знаел как тя си изкарва хляба. Достатъчно било тя да обясни на стария Джем Данфорт, че я обсипвам с дантели и финтифлюшки, и да го помоли да не упоменава нейното име от уважение към горката ми съпруга. И онзи й повярвал. Описвал пратката на мое име. Тя плащала в брой, уж че парите са от мен, и никой не обелвал и думичка. Мислели си, че са страшно дискретни, че ми правят голяма услуга, като ми спестяват християнското си възмущение. И това далеч не е всичко. Проклетите рокли бяха най-малката беда. Този път, рече Уелс, в сандъка при роклите имало и друго. Попитах го какво. Съкровище, отвърна, откраднато и в чисто злато. Поинтересувах се от кого е откраднато. От вашия покорен слуга, каза той, или по-точно, от съпругата му Лидия Уелс. След това се разсмя, тъй като, естествено, това е част от номера, двамата са набъркани заедно. Попитах го откъде се е сдобил с това съкровище от чисто злато и Уелс отговори, че бил регистрирал находище край Дънидин. А декларирал ли е намереното злато, подхвърлих, той поклати глава. Не го бил декларирал и не бил платил данъците, което означавало, че превозът нарушава митническите разпоредби или по-точно, ще ги наруши, ако „На добър

час“ отплава по график с прилива на следващия ден. Карвър ме остави да си помисля малко. Помъчих се да си представя как изглежда цялата тази работа отстрани. Всеки би казал, че дълго време съм ухажвал съпругата му, за да я направя своя любовница зад гърба му. Имаше достатъчно доказателства. После съм откраднал златото му и съм се опитал да го изпратя с кораб. Измислил съм всичко, за да го докарам до просешка тояга и да го разоря. Прелюбодейство, кражба, съзаклатие дори. Но пиронът в ковчега беше недеклаираното злато. Щяха да ме обвинят в нарушаване на митническия режим, избягване на данъци, незаконен превоз и какво ли още не. Очакваше ме доживотна присъда, а аз имам само един живот, Томас. Нямам друг. Затова накрая го попитах какво иска и той най-сетне свали картите. Искал кораба.

— Имаше ли документи за моряк?

— Да. Настоя да уволня Раксуърти. Беше измислил всичко: как ще разкарам Раксуърти още същата вечер, как ще разваля договора с екипажа и ще му прехвърля собствеността върху кораба без никакви обвързаности и условности. Да му имам наглостта! Изсмях се. Отказах му. Той обаче вдигна проклетата свирка към устата си, все едно ще извика капитана на пристанището.

— Поиска ли да видиш златото в сандъка? — попита Балфор. — Сигурен ли си, че не е блъфирал?

— Разбира се, че поисках да го видя! Сторих всичко, за което се сетих. Той обаче се беше подготвил внимателно, не може да се отрече. В сандъка наистина имаше пет рокли, последен писък на модата, съгласно изфабрикуваната му история, че уж ги пращам за поправка в Мелбърн. Но чуй по-нататък! Златото беше не просто пхнато отдолу под тях, беше зашито в подплатата им. Навярно от самата Лидия, тя е сръчна с иглата. Изобщо не си личеше, докато не ги вдигнеш и не усетиш колко са тежки. Митничарят едва ли би си направил труда да ги вади и разгъва, освен ако някой не му подсказе. Ако отвориш сандъка и поразровиш набързо роклите, всичко изглежда наред, само дрехи. Да, планът беше много добре измислен.

— Поспри се малко да си събера ума — помоли Балфор. — Той те е заплашил, че ако корабът отплава по график...

— Карвър уж случайно ще се натъкне на сандъка в трюма, все едно за първи път го вижда. Ще отиде уж бесен при Раксуърти. Вотре са роклите на жена му, а на документите пише моето име! Ще поиска

да ме изправи пред съда за кражба, прелюбодейство, нарушаване на митническия режим и всичко останало. „На добър час“ изобщо нямаше да напусне залива, щеше да поеме обратно към брега още преди да е заобиколил носа. Щяха да ме изведат от вкъщи окован с вериги.

— Но ако това се беше случило, ако наистина те бяха задържали, можеше да прехвърлиш цялата вина върху Лидия Уелс. И нея щяха да я тикнат в затвора...

— О, да, със сигурност — прекъсна го политикът. — Само че аз нямах намерение да рискувам свободата си само заради радостта да видя как и тя си получава заслуженото! Ако тази проклетата история беше стигнала до съд, двамата щяха да се съюзят срещу мен и това щеше да ѝ донесе съчувствието на много хора — задето най-сетне е избрала правия път, задето се покаява и застава до законния си съпруг и тем подобни глупости.

— Ако той наистина е законният ѝ съпруг — изтъкна Балфор. — Сега изглежда, че Кросби Уелс...

— Да, да — извика подразнено Лодърбак. — Но тогава нямаше откъде да го знам, нали? Не ми казвай какво и как е трябвало да направя. Не понасям такива поучения. Каквото било — било.

Превозвачът се облегна на стола.

— Умът ми не го побира!

— Той ме изигра. — Лодърбак разпери унило ръце. — И му приписах кораба.

Балфор помисли малко и после попита:

— А Раксуърти къде е бил онази вечер?

— В проклетия игрален дом. Забавлявал се е прекрасно несъмнено, а Лидия Уелс му е гукала на ушенцето и е подухвала заровете му за късмет.

— И той ли е участвал в схемата?

— Съмнявам се — поклати глава политикът. — Онази вечер беше официално в отпуск, имаше някакво събитие, някакъв празник на флотата. А и след това не усетих нищо необичайно.

— И какво прави сега?

— Раксуърти ли? Капитан е на проклетия „Духът на Темза“ и умира от скука. Не понася параходи и ми е бесен.

— Знае ли?

Лодърбак избухна.

— Аз съм обществена личност, по дяволите! Ако някой узнае, веднага ще се разчуе. Ще се озова на дъното за нула време. Знае ли? Разбира се, че не знае!

Балфор виждаше, че политикът изведнъж се е ядосал на собствената си история. Разказът беше пробудил срама му, че е бил изигран като глупак.

— Но продажбата на кораба — рече след малко превозвачът — няма как да се скрие, излязла е във вестника.

Лодърбак изруга.

— О, да. Според вестника съм бил продал проклетия кораб за съвсем прилична сума, платена в чисто злато. От което, разбира се, не съм видял и пени. Златото остана в проклетия сандък и на другия ден „На добър час“ отплава, а сандъкът е бил прибран в Мелбърн, както всеки месец през изминалата година. И после изчезна, разбира се. Нищо не можех да направя, без адът да се изсипе на главата ми. Един господ знае къде е сега златото. А и корабът е вече негов.

Политикът гневно си играеше със солницата.

— И на каква стойност беше златото в сандъка, така, на око?

— Не съм оценител — отвърна Лодърбак, — но ако се съди по тежестта на роклите, бих казал, че е на стойност поне две хиляди.

— И никога повече не си го виждал?

— Аха.

— И не си чувал за него?

— Аха.

— А момичето, Лидия Уелс?

Лодърбак се изсмя грубо.

— Лидия Уелс не е никакво момиче. Не знам какво е, но не е момиче, Томас. Не е момиче...

Това обаче не отговаряше на въпроса на Балфор.

— Тя е тук, в Хокитика — напомни той.

— Да, каза ми — рече мрачно политикът и млъкна, явно нямаше желание да говори повече.

Какъв чудат, своенравен звяр е раболепието! Колко непредсказуемо мята глава и се измъква от юздите, които само си е надянало! Възхищението, което Балфор изпитваше към Лодърбак и което толкова лесно се беше превърнало в сприхава раздразнителност,

сега преля като потоп в презрение. Да загуби толкова много, и то заради любовница! Заради чужда съпруга!

Въпреки стремежа си да съди другия, презрението е чувство, което носи известна яснота. Томас Балфор наблюдаваше как приятелят му пресушава чашата и щраква с пръсти да донесат нова кана и изпитваше надменност, но след това надменността бе заменена от недоверие, а недоверието — от прозорливост. В историята на Лодърбак имаше моменти, които все още не си пасваха напълно. Например навременната смърт на Кросби Уелс. Политикът тепърва трябваше да даде обяснение за това съвпадение, както и да посочи защо смята, че Карвър и Уелс са били братя! Ами Лидия Уелс, която беше долетяла да предяви претенции за наследството след смъртта на саможивеца толкова бързо, че капитанът на пристанището я беше попитал на шега дали в пощата в Хокитика не са сложили телеграф? Балфор беше сигурен, че не му е била споделена цялата истина, но не знаеше поради каква причина тя е била скрита от него. Кого защитаваше Лодърбак? Само себе си ли? Или и някой друг?

Очите на Лодърбак се бяха избистрили. Той се приведе напред и заби показалец в масата.

— Знаеш ли — рече, — току-що ми мина през ума една мисъл. За Карвър. Ако името му наистина е Карвър, значи продажбата на кораба е нищожна. Не можеш да се подпишеш на документа за собственост с чуждо име.

Превозвачът не отговори. Новата представа за Лодърбак, която беше изникнала в ума му, и критическата дистанция, която изведнъж се беше отворила като бездна от съмнения между двамата, бяха погълнали изцяло вниманието му.

— А дори и името му наистина да е Уелс — добави Лодърбак още по-въодушевено, — дори и да е така, Лидия не може да е била омъжена за двамата едновременно, нали? Ти самият го каза: лъже или за брака, или за името!

Едно момче донесе нова кана вино. Балфор я взе и напълни чашите.

— Може да не е било едновременно — рече той, докато наливаше. — Може да се е развела с единия и после да се е омъжила за другия... брат.

Подхвърли последната дума изпитателно, но събеседникът му, развълнуван от новопоявилата се възможност, не го забеляза.

— Дори и да е така — рече той, — дори и името на Карвър наистина да е Карвър, то подписът му е фалшив и в такъв случай продажбата на кораба е нищожна. Уверявам те, Томас, при всички случаи сме го хванали натясно. Уличихме Карвър в собствените му лъжи!

Облекчението го беше направило безразсъден.

— И сега какво — попита Балфор, — ще го издадеш ли?

Очите на Лодърбак искряха.

— Ще го изоблича — заяви той. — Ще изоблича Франсис Карвър и ще си върна „На добър час“!

— Ами отмъстителят?

— Кой отмъстител?

— Онзи, който преследвал Карвър. Дето имал блесна за теб.

— Нищо не се е чуло за него — отвърна политикът. — Сигурно си го е измислил.

— Значи не е убил никого, така ли? — подхвърли Балфор. — Не е убиец?

— Мерзавец е със сигурност — заяви Лодърбак и удари с юмрук по масата. — Мерзавец и лъжец! И крадец! Но аз ще го хвана. Ще го накарам да си плати.

— Ами изборите? А Каролайн?

Каролайн беше съпругата му.

— Няма да рискувам — отсече надменно Лодърбак. — Ще действам тайно. Ще го хвана с договора. Ще го изнудя, както той мен. На зла круша — зъл прът.

Превозвачът поглади брада, без да отделя погледа си от него.

— Е, по-полека.

— Най-вероятно Карвър е унищожил своето копие от договора за продажба, ако то е доказателство за лъжата му... Може би е добре да заверя моето нотариално, за всеки случай.

— По-полека — повтори Балфор. — Не се впускай презглава.

Лодърбак обаче вече се беше надигнал развълнувано.

— Не, няма нужда, мога да започна веднага! — възкликна той. — Знам къде е договорът. В моя сандък, който е при теб.

Превозвачът застина. Лицето му почервения. Той отвори уста да отговори, но после — от страх — я затвори безмълвно.

— „Достойнство“ мина ли вече оттук? — попита Лодърбак. — Очакваше го миналата седмица, ако се не лъжа.

Ушите на Балфор бучаха. Трябваше да му каже за изчезването на сандъка в мига, в който двамата бяха останали сами. Глупак, крещеше той наум, глупак! Но не можеше ли просто да признае истината? Никой не беше виновен, че сандъкът е изчезнал, беше станало случайно, най-вероятно документите се бяха объркали и рано или късно все щеше да изскочи отнякъде, може би малко поочукан, но иначе непокътнат. Лодърбак щеше да прояви разбиране. Ако Балфор поднесе изповедта си искрено и кротко, ако признаеше вината си...

В този миг гърлото му изведнъж се сви. Не можеше да няма връзка между сандъка от досегашната история — този, който е бил пълен с рокли и в продължение на година всеки месец е прекосявал Тасманово море — и изчезналия от вълнолома на Хокитика сандък с вещите на политика, сред които и фалшивия договор. Със сигурност трябваше да има връзка, тъй като до този момент Балфор не беше губил толкова години нито една пратка — било то заради погрешно натоварване или пък поради кражба! Сърцето му заби учестено. Франсис Карвър вече беше изнудвал Лодърбак веднъж, нищо чудно да пробваше същия номер отново! Може би именно той беше откраднал сандъка! Карвър познаваше чудесно пристанището на Хокитика...

Лодърбак оглеждаше масата в търсене на някакво мезе и не беше забелязал промяната в поведението на приятеля си, който претегляше новата хипотеза в ума си.

— Пристигна ли вече „Достойнство“? — повтори той спокойно.

— Не — отвърна Балфор.

— Още го няма? — Лодърбак откри едно заложено лукче в чинията на Джок Смит и го пхна в устата си. — Значи съм изпреварил собствения си кораб, и то на кон! Не го очаквах! Надявам се да не е станало нещо.

Доброто му настроение се беше върнало, въодушевлението го беше главозамаляло. Обещанието за отмъщение е такъв тоник за духа!

— Не, всичко е наред.

— И още пътува насам, така ли?

Превозвачът се поколеба частица от секундата, после кимна.

— Да, още пътува насам.

— На запад от Дънидин, нали? Или заобикаля нагоре през протока?

Балфор плувна в пот. Взираше се в дъвчещите му челюсти и се чудеше какво да отговори. Накрая избра по-дългия маршрут.

— През протока.

— Е, добре — рече Лодърбак, докато преглъщаше. — Случват се такива работи. Няма как да бъдат избегнати. Но ме извести в мига, в който пристигне.

— Естествено, да, да.

— Нямам търпение да се захвана с тази работа. — Политикът се поколеба и добави: — И още нещо, Том. Надявам се, разбираш, че всичко, което ти казах...

— Най-строга тайна — избоботи Балфор. — Думичка няма да обеля.

— Кампанията вече...

— Недей — поклати глава превозвачът, — няма нужда. Гроб съм.

— Така те искам. — Лодърбак избута стола назад и се плесна по коленете. — О, горкият Джок и горкият Огъстъс! Постъпих ужасно грубо с тях.

— Да, горкият Джок и горкият Огъстъс — повтори Балфор, като му даде знак, че не го задържа, ала Лодърбак вече посягаше към палтото си, свирucaйки си през зъби.

Сърцето на Томас Балфор туптеше учестено. Той не беше свикнал с кошмарния натиск, който се появява след лъжа, когато на излъгалия му става ясно, че вече е завинаги обвързан с изреченото, че трябва да продължи да лъже, да трупа още и още по-дребни неистини върху първата и е обречен самотно да обмисля сторената грешка. Сега Балфор беше длъжен да влачи лъжата си като окови, докато не намереше липсващия сандък. Налагаше се да го направи бързо, и то без Лодърбак да разбере, без неговата помощ.

— Ако ме питаш мен, по-добре сега се захвани с политиката — каза превозвачът. — Иди да се здрависваш с хората по улиците. Похвърляй зарове. Поиграй на кегли. Мини през вариетето. Остави всичко това.

— А ти?

— Аз ще сляза на пристана да поразпитам малко. Да видя какво е намислил Карвър, къде е в момента.

Тревожна сянка помрачи лицето на Лодърбак.

— Нали е заминал за Кантон? Въртял търговия с чай, така каза.

— Но трябва да сме сигурни — отвърна Балфор. — Трябва да сме готови.

Мислеше си за липсващия сандък и възможността Франсис Карвър да го е откраднал. (Но защо Франсис Карвър ще реши да си отмъщава за втори път на Алистър Лодърбак, след като първото изнудване беше минало тъй гладко?)

— Без да бие на очи! — обади се политикът. — Ако ще разпитваш, разпитвай, без да бие на очи.

— Не се безпокой, по пристанището ме знаят, знаят и че често използвам за товари „На добър час“. По-добре да отида аз, а не ти.

— Да, по-добре е — кимна Лодърбак. — Хубаво, върви тогава.

Като заможен човек беше свикнал да възлага подобни задачи. За него беше съвсем естествено превозвачът да отдели съботата си, за да се погрижи за нечи дела. Изобщо не се запита дали Балфор не рискува собствената си репутация, като се замесва в история за прелюбодеяство, изнудване, убийство и отмъщение, нито пък се замисли как би могъл да му се отплати. Изпитваше единствено облекчение. Сякаш беше възстановен някакъв невидим ред, онзи ред, благодарение на който получаваше сварените си яйца всяка сутрин, а после подносът от закуската изчезваше. Той пооправи възела на вратовръзката си и стана от масата като чисто нов човек.

— И стой далече от Лидия Уелс — обади се Балфор. — След като тя...

— Разбира се, разбира се, разбира се — закима Лодърбак. Взе ръкавиците с лявата ръка и протегна дясната към него. — Ще му дадем да се разбере на този негодник, нали?

В този миг превозвачът изведнъж си даде сметка, че политикът много добре знае каква е блесната, с която Франсис Карвър го държи. Не можеше да обясни как е стигнал до това внезапно прозрение, просто изведнъж беше сигурен.

— Да — отвърна той, стиснал здраво десницата му. — Ще му дадем да се разбере.

[1] Игра на думи — Джок (Jock) е шотландският умалителен вариант на Джон, съответствие на българския Иванчо в смисъл на обикновен човек от народа, а Огъстъс (Augustus) идва от латинското август (царствен, височайши). — Б.пр. ↑

МАРС В СТРЕЛЕЦ

В КОЯТО КАУЪЛ ДЕВЛИН ОСТАВЯ ЛОШО ПЪРВО ВПЕЧАТЛЕНИЕ, ТЕРУ ТАФАРЕЙ ПРЕДЛАГА СВЕДЕНИЯ СРЕЩУ ЗАПЛАЩАНЕ, ЧАРЛИ ФРОСТ ПРОЯВЯВА НЕДОВЕРИЕ И НАУЧАВАМЕ ЗА ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО, ЗА КОЕТО ФРАНСИС КАРВЪР Е БИЛ ОСЪДЕН ПРЕДИ ГОДИНИ.

Когато един неспокоен дух е принуден да се залови за работа под чуждо давление, за да разреши някаква загадка, в началото той впряга сили почтено и с готовност. Само че у Томас Балфор усърдието гаснеше бързо, ако задачата не беше рожба на собствените му замисли. Въображението му отстъпваше място на нетърпението, а оптимизмът се заменяше от разточително нехайство. Той прегръщаше пламенно дадена идея и после веднага я отхвърляше само защото тя вече не представляваше новост за него, мятане се във всички посоки едновременно. Това беше белег не толкова на непостоянство, колкото на нрав, привикнал на най-неподправения ентусиазъм, заради което не би приел никакви негови заместители, ала въпреки това си оставаше пречка пред отбелязването на напредък.

Балфор вече се канеше да стане и да си тръгне от „Палас“, когато изведнъж му мина през ума, че ще е срамота да остави половин каничка хубаво вино. Напълни чашата и след като я вдигна към устните си, забеляза над ръба ѝ, че свещеникът на съседната маса е затворил брошурата и се взира напрегнато в него със скръстени на гърдите ръце.

Превозвачът побърза да остави чашата като хлапак, хванат да краде.

— Отче — измърмори той.

(Като се замислеше, всъщност беше доста рано за пиене.)

— Добро утро — отвърна свещеникът.

От акцента му Балфор веднага се досети, че онзи е ирландец, успокои се и си позволи да престъпи повелите на доброто християнско възпитание. Вдигна чашата отново и отпи голяма глътка.

— Приятелят ви е късметлия — отбеляза свещеникът.

Самият той определено не беше късметлия, лицето му беше застинало в момчешка физиономия с увиснала долна устна, зъбите му

бяха ситни като закърнели зърна на кочан кукуруз. Човек веднага си го представяше с къси панталонки и гамаши, в едната ръка хванал филия с мас, а в другата — вързоп с книги, пристегнати със стария колан на баща му, които при вървене се удрят в крака му. Само че той беше на трийсетина, ако не и на четирийсет години.

Балфор присви очи.

— Не помня да сме говорили на вас.

Онзи наклони глава на една страна, сякаш признаваше правотата му.

— Да, така е. Надявам се, че не ви е чул никой друг.

— Какво точно ще рече това?

— Че човек не бива да злорадства, щом чуе лоши вести. Още по-малко ако е Божи служител.

— Лоши вести ли? Нали казахте, че е късметлия?

— Късметлия е, задето може да разчита на вас — отвърна свещеникът и Балфор се изчерви.

— Дано да си давате сметка — рече той ядосано, — че не всяка подслушана тайна се брой за изповед.

— Съвсем прав сте да прокарвате това разграничение — каза все тъй миролюбиво свещеникът. — Но не съм ви подслушал умишлено.

— Умишлено? Кой може да каже кое е умишлено и кое — не?

— Просто говорехте на висок глас.

— Какъв е вашият умисъл, това ви питам.

— По отношение на моя умисъл, боя се, че трябва да се доверите на думата или на одеждите ми, ако тя не е достатъчна.

— И за какво по-точно следва да се доверя на думата и на одеждите ви?

— Че не съм имал намерение да подслушвам — обясни търпеливо свещеникът. — Че мога да пазя тайна, стига да бъда помолен.

— Помолен сте — заяви Балфор. — От мен. И не дрънкайте глупости за късмет и лоши вести. Това е само каквото си мислите, а не каквото сте чули.

— Така е. Извинявам се.

— Никой не ви е питал за мнението. И на никого не му е притрябвало.

— Съвсем искрено се извинявам. Ще си мълча.

Превозвачът размаха пръст.

— Длъжен сте да си мълчите, защото ви помолих, а не заради правилото за изповедта. Понеже това изобщо не беше изповед.

— Да, вече постигнахме съгласие — рече свещеникът и после каза с друг тон: — Така или иначе, се изповядват само католици.

— Е, вие нали сте католик.

Изведнъж Балфор се почувства много пиан.

— Методист съм — поправи го онзи, без да се обиди, но след това добави укорително: — Не съдете прибързано за човека от говора му.

— Ама сте ирландец, нали?

— Баща ми е от Тайроун. Аз идвам от Дънидин, преди това бях в Ню Йорк.

— Ню Йорк! Това се казва място!

Свещеникът поклати глава.

— Навсякъде е все Божия земя.

Балфор загуби кураж. След този отговор не можеше да продължи темата за Ню Йорк, ала не се сещаше за какво друго да заговори освен за въпроса, за който вече беше забранил на непознатия да изказва мнение. Затова попита намръщено:

— Тук ли сте отседнали?

— В „Палас“ ли?

— Аха.

— Не. Палатката ми е наводнена и дойдох да закуся на сухо. — Той посочи отдавна изстиналите останки от храна пред себе си. — Както виждате, не бързах, тъй като не исках да напускам този подслон.

— Нямате ли църква, в която да отидете?

Въпросът беше доста груб, а и Балфор знаеше отговора, тъй като по това време в Хокитика имаше само три църкви. Но се чувстваше някак предизвикан от свещеника, макар и да не можеше да обясни защо, и искаше да го постави на мястото му, ала не като го засрами, а като изтъкне незначителността му.

Свещеникът се усмихна, при което се показаха ситните си зъби.

— Все още не.

— Не съм чувал за методисти тук. Сигурно сте някаква нова религия.

— Ново вероизповедание, нова общност — рече онзи и отново се усмихна. — Но религията си е стара.

На Балфор този отговор му се видя твърде самодоволен.

— Предполагам, че сте дошли на мисия тук. Да покръстите езичниците.

— Прави ми впечатление, че предполагате твърде много — отвърна свещеникът. — Не сте задали нито един въпрос, без да смятате, че вече знаете отговора.

Томас Балфор не понасяше подобни обвинения и за нищо на света не би приел да го поучават. Блъсна стола назад — да покаже, че смята да си ходи.

— Отговорът на въпроса ви — продължи методистът, докато превозвачът посягаше към палтото си — е, че аз съм капеланът на новия затвор горе на Гледка. Но докато го построят — той взе брошурата и плесна с нея по отворената си длан, — изучавам богословието.

— Богословието! — възкликна Балфор, после пхна ръце в ръкавите на палтото. — По-строги писания би трябвало да четете. Паството ви не е от леките.

— И те са Божии чада.

Превозвачът кимна разсеяно и понечи да му обърне гръб, но изведнъж му хрумна нова мисъл.

— Щом казахте, че новините са лоши, обзалагам се, че от доста време сте ни слушали.

— Да, така е — смирено потвърди свещеникът. — Едно име привлече вниманието ми.

— Карвър ли?

— Не, Уелс. Кросби Уелс.

Балфор присви очи.

— Откъде познавате Кросби Уелс?

Капеланът не отговори веднага. Истината бе, че той изобщо не познаваше Кросби Уелс, ала въпреки това през двете седмици, изминали след смъртта на саможивеца, по цял ден мислеше за него и за обстоятелствата около кончината му. След кратко мълчание призна, че е имал честта да изкопае гроба на Уелс и да го опее, но това обяснение не задоволи Томас Балфор. Превозвачът продължаваше да го гледа с открито недоверие и очите му се присвиха още повече,

когато свещеникът (който обикновено не трепваше при такова изпълнено с подозрителност разучаване) изведнъж премига и сведе глава.

Както Уолтър Муди щеше да разбере след девет часа, капеланът се казваше Кауъл Девлин. Беше пристигнал в Хокитика с наетия от „Превозни услуги Балфор“ клипер „Достойнство“, който прекарваше освен разнородна пасмина пасажери и дървен материал, желязо, ключалки и резета, тенекии с боя, различни платове и дрехи, няколко кафеза с животни, топове хасе и изчезналия впоследствие сандък на Алистър Лодърбак, където беше договорът за продажбата на тримачтовия платноход „На добър час“. „Достойнство“ беше акостира в пристанището два дни преди появата на Лодърбак, следователно преподобният Кауъл Девлин беше стъпил за първи път в Хокитика два дни преди смъртта на Кросби Уелс.

Веднага след като слезе на сушата, той се яви в полицейския лагер, където тъмничарят Джордж Шепард му намери работа, без да губи време. Официално Девлин щял да заеме длъжността си след построяването на новия затвор на Гледка, но междувременно свещеникът можел да помага за ежедневните дела във временния затворнически лагер, където към този момент се намирали две жени и деветнайсет мъже. Капеланът трябвало да им внуши богобоязливост и да набие в разпътните им сърца нужното уважение към желязната ръка на закона. (Девлин бързо установи, че с Шепард се различават кардинално в педагогическия си подход.) След като обиколи лагера и обсипа с похвали уредбата му, свещеникът попита дали може да нощува в сградата на затвора, да спи сред клетниците и да споделя хляба им. Тъмничарят прие това предложение неласкаво. Не го отхвърли направо, но замълча, облиза устни с бледия си сух език и отвърна, че ще е по-добре Девлин да се настани в някоя от многобройните странноприемници в Хокитика. Предупреди го, че ирландският му акцент може да предизвика прояви на крайности от страна на англичаните и надежди за католическо съчувствие у сънародниците му, и накрая го посъветва да внимава много в подбора на събеседниците и още повече в подбора на думите си. След това изявление приветства Девлин с добре дошъл в Хокитика и веднага му пожела приятен ден.

Кауъл Девлин обаче не разполагаше с достатъчно средства за няколкомесечен престой в странноприемница, а и нямаше навика да скланя глава пред чуждите прокоби за прояви на шовинистични пристрастия. Затова не последва съвета на Шепард, нито пък се съобрази с предупрежденията му. Купи обикновена златотърсаческа палатка, разпъна я на петдесетина метра от брега на Хокитика и напълни страничните джобове с камъни. След това се върна на „Гуляйджийска“, поръча си халба бира в най-оживената пивница, която успя да намери, и започна да се представя на околните, без да подбира дали са англичани, или ирландци.

Девлин беше от хората, за които обикновено се казва, че сами са се издигнали, но тъй като това определение рядко се използва по адрес на свещенослужители, би следвало да поясним употребата му тук. Във всеки миг от настоящето той пребиваваше в неизменно мечтателно състояние и си представяше умиротворената личност, в която беше твърдо решен да се превърне някой ден. И богословието му следваше този модел: Девлин беше изпълнен с упование вярващ и на множеството си ученици описваше утопично бъдеще, непознаващо лишенията. В проповедите си лесно смесваше езика на поличбите с езика на мечтите, тъй като в ума му нямаше противоречие между действителността, която предпочиташе да си представя, и действителността, която всъщност виждаше около себе си. При друг нрав подобна склонност би могла да бъде определена като амбициозност, но представата на свещеника за самия него беше непробиваема, дори митична, а той отдавна беше решил, че не е амбициозен човек. Както може да се очаква, често проявяваше изблици на умишлено невежество и подминаваше по-жестоките истини за човешката природа, като предпочиташе тези, които могат да бъдат романтично разкрасени чрез приумиците на въображението. В това отношение беше истински майстор. Беше отличен разказвач и точно това го правеше добър свещеник. Вярата му, подобна на представата му за самия него, беше непокътната и непоклатима, едва ли не пророческа в силата си и тези качества, както вече беше отбелязал Балфор, му придаваха малко самодоволен вид.

В единайсет вечерта на четиринайсети януари — вечерта, в която Алистър Лодърбак пристигна в Хокитика — Кауъл Девлин седеше с кръстосани крака на пода в затвора и разговаряше с паството си за

свети Павел. По залез беше заваляло и свещеникът беше решил да остане до късно с надеждата, че пороят ще спре — той беше отскоро в Хокитика и все още не познаваше магарешкия инат на времето по западното крайбрежие. Тъмничарят работеше в кабинета си, съпругата му си беше легнала. Повечето затворници бяха будни. Бяха изслушали проповедта възпитано и с неподправен интерес и сега, подтиквани от капелана, споделяха своите възгледи и философии по въпроса.

Девлин тъкмо се чудеше дали не е време да си тръгне, колкото и да не му се излизаше в дъжда, когато от двора се чу вик и на вратата се потропа. Шумът накара тъмничаря да изскочи от кабинета си с бяла шапчица на главата и с пушка в ръка — комично съчетание, което обаче не будеше смях. Свещеникът също се надигна и го последва към вратата. Дватама надникнаха навън и в бледата светлина на фенера на тъмничаря видяха дежурния пристав Елис Дрейк. Той носеше на ръце някаква жена.

Шепард отвори широко вратата и го подкани да влезе. Дрейк беше мазен тип с дрезгав глас и неособено развит ум, щом чуеше името му, човек се сещаше не за прочутия морски герой, а за домашната птица, на която той доста приличаше^[1]. Дежурният внесе жертвата си по най-простия метод — метна я на рамо като чувал с картофи — и без да се церемони, я хвърли на пода. След това хрипливо докладва, че уличницата е извършила престъпление или срещу добрите нрави, или срещу Бога, била намерена в състояние на пълна безжизненост и не можело да се определи дали става дума за опиянение, или за опит за самоубийство, но лично той смятал (тук Дрейк вдигна ръка към шапката си), че няколко часа в затвора щели да спомогнат за изясняване на въпроса. Подритна отпуснатото тяло с върха на ботуша, сякаш за да подчертае правдивостта на думите си, и добави, че най-вероятно престъплението е извършено чрез злоупотреба с опиум. Уличницата била роб на опиата и често била виждана на обществени места под негово въздействие.

Тъмничарят Шепард беше свел поглед към Анна Уедърел и безмълвно наблюдаваше как пръстите ѝ шават конвулсивно, сякаш искат да стиснат нещо. Девлин не желаше да нарушава правилата на чинопочитанието и затова чакаше решението му, макар да му се искаше да коленичи и да провери дали тялото на жената не носи белези от наранявания: мисълта за самоубийство му тежеше и го

изпълваше с печал, тъй като той смяташе това деяние за най-тежкото посегателство срещу душата. Тримата се взираха в блудницата и за миг никой не се обади. След това Дрейк доверително сподели, че ако трябвало да посочи ясно обвинението, според него жената била извършила по-тежкото престъпление, но по-добре било тъмничарят да я изчака да се свести и да я разпита.

Шепард подхвана изпадналата в безсъзнание госпожица Уедърел, подпря я на стената и я окова. Провери дали диша и дали в такова положение може спокойно да осъществява тази функция, след това погледна джобния си часовник и отбеляза, че е станало късно. Девлин схвана намека и си сложи палтото и шапката, макар че на излизане от затвора хвърли изпълнен с копнеж поглед през рамо. Съжаляваше, че не е нагласил по-удобно момичето. В това време тъмничарят му пожела лека нощ, затръшна вратата и я заключи.

Когато на другата сутрин свещеникът се върна в лагера, Анна Уедърел още не се беше свестила, главата ѝ висеше отпусната на една страна, устата ѝ беше полуотворена. На слепоочието се виждаше синкаволилава подутина, скулата ѝ беше отекла — дали жената беше паднала, или я бяха ударили? Девлин обаче нямаше време да проучи въпроса и да притисне тъмничаря за повече информация за обстоятелствата около задържането ѝ, тъй като стана ясно, че през нощта е починал някой, и капеланът беше изпратен да придружи лекаря до долината Арахура, за да му помогне да докара покойника, а покрай това, ако желае, и да прочете някоя молитва над тялото. Името на мъртвия, уведоми го Шепард, било Кросби Уелс. Доколкото се знаело, бил умрял от естествена смърт заради напреднала възраст, крехкото си телесно състояние и прекомерна слабост към чашката, на този етап нямало причина да се подозира убийство. Приживе Уелс живеел сам. Нямало да бъде запомнен нито с добрината, нито с лошите си привички, тъй като малцина го познавали и не бил оставил семейство.

Свещеникът и лекарят се отправиха с талига по брега на север и щом стигнаха устието на река Арахура, потеглиха нагоре срещу течението. Домът на Кросби Уелс, разположен на пет-шест километра оттам, беше с простичка конструкция — дървена барака с наклонен покрив от ламарина, — но пък собственикът си беше позволил непонятния лукс да сложи от северната страна на къщата стъклен

прозорец. Тя се виждаше от пътя за Крайстчърч, тъй като беше издигната на десетина метра над брега на реката и се намираше сред широка просека.

Като цяло жилището изглеждаше позанемарено и изоставено и това усещане се засили, след като тялото на покойника беше увито с одеяла и изнесено навън. Всичко лепнеше и беше покрито с прах. Постелята беше пожълтяла, възглавницата беше изпъстрена с плесен. Окаченият на една греда пушен бут беше напукан и изсъхнал. Из цялото помещение се въргаляха празни дамаджани. Бутилката на масата също беше празна и подсказваше, че последното действие на саможивеца е било да я пресуши, да оброне глава на ръцете си и да заспи. Вътре миришеше на животно, на самота, помисли си състрадателно Девлин. Коленичи пред печката, дръпна пепелника — искаше да запали огън, за да прогони мириса на смърт в стаята — и видя късче хартия, провиснало между скарата и пепелта долу.

Някой, най-вероятно Уелс, явно се беше опитал да изгори документа, но беше затворил вратичката, преди хартията да пламне, тя беше пообгоряла по краищата и беше паднала между пречките на скарата почти невредима, само съвсем леко потъмняла. Девлин я извади и издуха пепелта. Написаното още се четеше ясно.

На днешния ден, 11 октомври 1865 година, господин Емъри Стейнс, родом от Нов Южен Уелс, се разпорежда да бъде изплатена сумата от две хиляди лири на госпожица Анна Уедърел, родом от Нов Южен Уелс. Свидетел: долуподписаният Кросби Уелс.

До името на Уелс се мъдреше разкривен подпис, ала мястото след името на другия мъж беше празно. Девлин вдигна вежди. Документът беше невалиден, тъй като свидетелят се беше подписал преди дарителя, а дарителят пък изобщо не се беше подписал.

Свещеникът не беше забравил името Анна Уедърел, това беше блудницата, която бяха докарали в несвяст в затвора предишната нощ. Той застина за миг, смръщил чело, после внезапно сгъна листа на две и го пхна между копчетата на ризата в пазвата си. След това се зае да пали огън. Лекарят се върна — беше излязъл да нахрани конете — и

двамата седнаха да изпият по чаша чай, като току поглеждаха през прозореца към реката и обвитата от облаци планина. Навън конете мърдаха муцуни в торбите с овес и от време на време потропваха да прогонят мухите, а одеялото, метнато върху тялото на Уелс отзад на талигата, се покри със сребристи капчици дъжд.

Кауъл Девлин напразно се мъчеше да намери оправдание за импулсивното си решение да скрие от доктор Гилис акта за дарение. Навярно, разсъждаваше той, му беше повлияла притихналата обстановка в дома на покойника и в този смисъл действието му можеше да се тълкува като проява на уважение. Или пък името Анна Уедърел — която се беше опитала да се самоубие и беше намерена в безсъзнание на улицата — беше разпалило любопитството му и скриването на документа беше плод на неосъзнатото му желание да я защити. Докато пиеше чая, свещеникът продължаваше да размишлява защо го е направил. Не каза нищо на лекаря, той също мълчеше. След като се подкрепиха, измиха чашите, зариха огъня, затвориха вратата и се покатериха на талигата, за да закарат скръбния си товар в лагера в Хокитика, където щеше да бъде извършен оглед на трупа.

Нежеланието да намери конкретно обяснение за своето съмнително деяние и склонността вместо това да забулва в мечтателна неяснота подбудите си, като цяло се вписваха напълно в характера на капелана. Типично за него беше и това, че той не се почувства длъжен да признае стореното нито тогава, нито през следващия половин месец, чак вечерта на двайсет и седми януари, четиринайсет дни по-късно, показва на друг прибрания документ. Девлин се смяташе за порядъчен човек и въпреки фактите, сочещи друго, представата му за самия него оставаше непоклатима. Усъмнеше ли се, че е постъпил лошо, свещеникът просто отхвърляше спомена и насочваше мислите си към друго. През целия път до Хокитика той придържаше с длан документа под ризата си и само веднъж наруши мълчанието, за да отбележи колко са големи вълните, щом стигнаха до разпенения прибой на брега. Лекарят пък изобщо не си отвори устата. Наистина, след като се върнаха в лагера и внесоха тялото на Кросби Уелс, Девлин с нежелание се беше замислил дали да не покаже документа на тъмничаря Шепард, но нова суматоха отвлече вниманието му и тази възможност беше пропусната. Оказа се, че Анна Уедърел идва на себе си.

Очите ѝ трепкаха под клепачите, езикът ѝ шаваше в устата, чу се тих стон. Като че ли треската беше отминала, по челото и носа ѝ бяха избили капчици пот, оранжевата коприна на роклята беше потъмняла по яката и под мишниците. Капеланът коленичи пред нея. Стисна ръцете ѝ — нежни и ледени — и извика на жената на Шепард да донесе вода.

Когато най-сетне момичето се пробуди, все едно се завръщаше от смъртта. Главата му се отпусна назад, очите му се ококориха, от дробовите се разнесе хъхрене. Като че ли осъзнаваше къде се намира, ала въздействието на опиума го беше омаломощило и то очевидно нямаше сили дори да изрази изненадата си. Немощно издърпа ръката си и Девлин я пусна. Свещеникът забеляза, че момичето веднага посяга към корсета, сякаш е било пронизано и сега се опитва да запуши раната с длан. Той прошепна няколко думи, но уличницата не отговори, затвори очи и май отново се унесе. В другия край на помещението избухна спор между неколцина затворници и капеланът беше привикан да го разреши тази задача и други, свързани с поста му, погълнаха вниманието му чак до вечерта.

В края на деня пристигна един служител на съда, за да събере гаранциите на тези, които можеха да си позволят да платят. Щом чу гласа на новодошлия, госпожица Уедърел завъртя глава — черната ѝ коса беше влажна от треската и беше прилепнала — и махна с ръка. (Чиновникът също беше отскоро в града, слаб и много елегантен мъж на име Гаскоан.) Уличницата измъкна няколко монети от жалкия си корсет и ги притисна една по една в отворената му длан. Тя трепереше и изглеждаше страшно зле. Секретарят отбеляза в тефтера си получената сума и тъмничарят Шепард беше длъжен да освободи задържаната, което той направи незабавно. На следващия ден Девлин не присъства на заседанието на съда, тъй като му беше възложена задачата да изкопае гроб за Кросби Уелс. После разбра, че Анна Уедърел е отказала да даде показания и е платила без възражения наложената глоба.

На другия ден след погребението в дома на Кросби Уелс беше намерено злато на стойност четири хиляди лири — два пъти повече от сумата, упомената в обгорения акт за дарение, който Девлин беше пхнал между Стария и Новия завет. Въпреки това капеланът продължи да си мълчи за документа и не го показва на никого. Рече си,

че щом Анна Уедърел укрепне и случката, при която едва не беше загинала, поотшуми, ще ѝ го покаже, но за момента реши, че е най-благоразумно да запази информацията в тайна.

Сега, в салона на „Палас“, Девлин протегна ръка към орфаната корица на Библията, украсена само с малък кентърбърийски кръст, отпечатай в златно върху кожената подвързия. Макар още да не подозираше, че пъхнатият между Книгата на пророк Малахия и Евангелието от Матей апокрифен акт за дарение ще се окаже изключително важен за Томас Балфор, както и за редица други личности, свещеникът изпитваше нуждата да го държи до себе си. Знаеше, че документът — акт за дарение, което изобщо не беше правено, допълнение към завещание, каквото изобщо не бе съставяно — притежава някаква важност, и не беше склонен да се раздели с него, докато не разбере каква е истинската му стойност.

— Как се копаят гробове — обади се Балфор, после смъкна цилиндъра си от куката и прокара пръст по периферията, — ето за това трябва да почетете повече.

— Не знам да има богословски трактати по темата — отвърна Девлин.

— За новото ви паство — продължи превозвачът, без да обръща внимание на думите му. — Говори се, че за новия затвор ще докарат и бесилка. — Той нахлупи цилиндъра, побутна го с палец да не му пада на челото и се отправи към вратата. На прага се спря и подвикна: — Така и не узнах името ви, отче.

— И аз вашето — отговори капеланът.

За миг се възцари тишина, после Балфор избухна в смях, докосна цилиндъра си за поздрав и излезе.

Ф

В Хокитика съботният ден беше натоварен и оживен. Златотърсачите прииждаха на ята, изпълваха до пръсване странноприемниците и пансионите по „Гуляйджийска“ и общият брой на населението нарастваше до близо четири хиляди души. Служителите в Мировия съд биваха отрупвани с дребни спорове и искания за регистрация на права върху находища, брокерите — със залози, а търговците — с поръчки от богатите и с молби от бедните да се позабавят с плащането на заемите. Гибсъновият вълнолом жужеше

като кошер, с всеки изминал час из града изникваше нова дървена постройка, окачаше се нова врата и нов магазин издигаше знамето си да се вее и плющи на тасманийския вятър. В събота се виждаше ясно всяка спица от голямото колело на късмета — издигналите се, издигащите се, падащите, вече пропадналите, мъртвите — и вечерта всеки златотърсач щеше да пие до безпаметност — било от мъка, било от радост.

Тази събота обаче проливният дъжд беше уплашил хората, Хокитика не беше претъпкана с обичайното стълпотворение и по улиците бяха дръзнали да излязат единствено тези с неотложни задачи. По пътя си Балфор мярна само малки групички мокри до кости мъже, сгушили се под навесите на странноприемниците и свили шепи да предпазят огънчето на цигарите си. Дори и конете изглеждаха унили. Пъхнали муцуни в мокрите торби с овес, те стояха като истукани в разораната кал и в присвитите цепки на очите им нямаше проблясък.

Щом превозвачът зави по „Гуляйджийска“, носените от вятъра талази го блъснаха толкова силно, че той се принуди да подхване цилиндъра си, за да не отхвъркне от главата му. Според предупрежденията за времето на Саксби, съмнителните прогнози, които излизаха всеки ден в „Уест Коуст Таймс“, пороят щеше да утихне след ден-два-три, понеже Саксби гледаше да не е много конкретен в предсказанията си и си оставяше място за грешки и в едната, и в другата посока. В интерес на истината съдържанието на колонката му рядко се променяше, проливните дъждове бяха част от Хокитика така, както студът и горещината бяха част от Отаго, а червената прах — от хълмовете на Виктория. Превозвачът ускори крачка, като придърпа палтото със свободната си ръка.

На покритата веранда пред Западна банка стояха десетина мъже, скупчени на групички от по трима-четирима. Прозорците зад тях бяха запотени и сиви. Присвил очи, Балфор огледа лицата, но не видя познати. Едно накъсано стълбче дим привлече погледа му към самотна фигура долу — под стряхата клечеше маор, който се беше облегал на гредата и пушеше пура.

Татуировките по лицето му напомняха на ветрове, нарисувани върху карта. От двете големи завъртулки бузите му изглеждаха издути, от веждите изскачаха стрелички към косата. Завихрените спирали от двете страни на ноздрите подчертаваха горделиво вирнатия нос.

Устните бяха оцветени в синьо. Маорът беше облечен с шевиотен панталон и разкопчана на яката памучна риза, върху кафявата кожа на гърдите му висеше голям зелен камък във формата на брадва. Той почти беше допусил пурата и с приближаването на превозвача хвърли угарката на пътя, тя се изтърколи по наклона и се спря, както димеше, в мократа трева.

— Ти си онзи маор — обади се Томас Балфор. — Приятелят на Кросби Уелс.

Мъжът се обърна към него, но не отговори.

— Та как се казваше? Как ти е името, питам.

— *Ко Теру Тафарей току ингоа.*

— Леле! — възкликна превозвачът. — Я дай пак, ама само името. — Вдигна палец и показалец с няколко милиметра разстояние между тях, за да покаже нещо малко. — Само името.

— Теру Тафарей.

— И това не мога да го произнеса. — Балфор поклати глава. — Добре, как ти викат другарите ти, белите ти другари? Кросби как ти викаше?

— Теру.

— Все тая. Само глупак би си кълчил езика така. Какво ще кажеш да те наричам Тед? Едно хубаво британско име. Съкратено от Тиодор или от Едуард, можеш да си избереш. Едуард е хубаво име.

Тафарей не отговори.

— Аз съм Томас. — Превозвачът вдигна длан към гърдите си. — А ти си Тед.

Той протегна ръка да го потупа по главата. Маорът се дръпна рязко и Балфор изненадано отскочи. После се засрами, вдигна леко крак и пхна и двете си ръце в джобчетата на жилетката.

— Тамати — обади се Тафарей.

— Какво?

— На моя език името ти е Тамати.

— А — въздъхна облекчено Балфор. Извади ръце от джобовете, сплете пръсти за миг, после кръстоса ръце. — Значи си поназнайвал английски, браво.

— Знам много думи на английски. Казват, че говоря езика добре.

— Кросби ли те научи, Тед?

— Аз учех него. Учех го на *кореро маори*! Ти казваш Томас, аз — Тамати. Ти казваш Кросби, аз — *кореро мау*!

Той се ухили, показаха се много бели и добре подредени зъби. Явно това беше някаква шега и превозвачът му се усмихна в отговор.

— Езиците никога не са ми вървели — призна той, като придърпа палтото си. — Щом не е английски, е испански, така викаше баща ми. Както и да е, виж сега, Тед, съжалявам за приятеля ти. Съжалявам за Кросби Уелс.

Лицето на Тафарей веднага стана сериозно.

— *Хей маума харатанга*.

— Да, да — измърмори Балфор, искаше му се онзи да престане да бръщолеви на своя език, — срамота е наистина. А и сега тази дандания, тази суматоха покрай съкровището и жена му.

Той се взря очаквателно през дъжда в маора.

— *Хе пунаму какано руа* — отвърна Теру Тафарей и докосна с палец и показалец камъка на шията си.

Сигурно беше някакъв талисман, помисли си превозвачът, всички маори носеха такива. Този беше почти колкото мъжка длан и беше шлифован до блясък, направен от тъмнозелен камък тук-там с по-светли петна и прикрепен с връв около шията, тъй че тесният край на острието на брадвата да ляга точно над ключицата.

— Да те питам... — Балфор реши да се пробва с изстрел в тъмното. — Да те питам, ти къде беше, когато стана тая работа, Тед? Къде беше, когато Кросби умря?

(Възможно беше маорът да го прати по дяволите, но пък току-виж се окажеше, че знае нещо. Нямаше смисъл превозвачът да обикаля да разпитва всеки срещнат, щеше да предизвика подозрения, далече по-безопасно му се струваше да заложи на местния, който най-вероятно не познаваше почти никого в града.)

Теру Тафарей впи тъмните си очи в него.

— Разбираш ли какво те питам? — настоя Балфор.

— Разбирам.

Разбираше, че го пита за смъртта на Кросби Уелс, но пък превозвачът не беше присъствал на погребението, това жалко подобие на погребение, помисли си Тафарей в изблик на гняв и презрение. Разбираше, че Балфор проявява само повърхностно съчувствие, дори не си беше свалил шапката от уважение към покойника. Разбираше, че

превозвачът цели да извлече някаква изгода, тъй като в очите му играеха алчни пламъчета, както когато човек се озове пред възможност да получи нещо, без да даде друго в замяна. Да, Тафарей разбираше всичко много добре.

Теру Тафарей още нямаше трийсет години. Тялото му беше добре оформено и мускулесто и излъчваше онази самонадеяност и напрацяла сила на стегната пружина, които са толкова присъщи на младостта, не беше открито горделив, но никога не показваше преклонение или смущение пред друго. Притежаваше стаена надменност, темел от самоувереност, която не се нуждеше нито от доказателство, нито от потвърждение, понеже, макар да му се носеше славата на воин и да се радваше на уважение в племето си, самотнието му не беше изградено въз основа на постиженията. Той просто знаеше, че красотата и силата му са несравними и че е по-добър от повечето си събратя.

В същото време обаче това високо самотние го притесняваше, защото Тафарей съзнаваше, че то води към духовна гибел. Даваше си сметка, че самоувереността е белег на повърхностност и че собствената оценка не е признак за истинската стойност, но въпреки това не можеше да се отърси от самонадеяността си. И това го тревожеше. Тревожеше го, че красотата му е само привидна, куха като раковина без месо, празна мидена черупка, тревожеше го, че самооценката му издава единствено суета. Затова той си наложи да поеме по пътя на духовното извисяване. Търсеше мъдростта на дедите си, за да се научи как да изпитва съмнение в себе си. Както монахът се стреми да преодолее по-нисшите проявления на тялото си, така и Теру Тафарей се стремеше да надхвърли по-нисшите проявления на волята си, само че човек няма как да овладее волята си, без да я използва. Той не можеше да намери равновесие между пълната покорност пред подтиците си и противопоставянето им.

Племето, към което принадлежеше, путини нгай таху, навремето беше населявало цялото западно крайбрежие на Южния остров от стръмните брегове на фиордите на юг до обраслите с палми каменисти плажове далече на север. Преди шест години Короната беше закупила това обширно пространство за триста лири, а за путини нгай таху бяха останали само река Арахура, парченца от брега ѝ и малък участък земя край Маухера, устието на река Грей. Още тогава преговорите се бяха

сторили на маорите нечестни, а сега, шест години по-късно, те бяха сигурни, че сделката е пладнешки обир. Хилядите златотърсачи, които прииждаха по крайбрежието в търсене на скъпоценния метал, плащаха по лира за разрешително, а земята се търгуваше по десет шилинга на акър. Тези приходи бяха значителни, при това в тях не влизаше самото злато, скрито в недрата на реките и пръснато в пясъка, чиято съвкупна стойност беше толкова колосална, че все още не беше изчислена. Замислеше ли се за богатството, което по право се падаше на племето му, Тафарей усещаше как в гърдите му се надига гняв, който сковаваше сърцето и душеше гърлото му.

Затова Кросби Уелс беше дал своите петдесет лири на Короната, а не на путини нгай таху, за да закупи сто акра в източния край на долината Арахура, където земята беше гъсто обрасла с *тотара*, местно дърво с хубава дървесина, която с готовност се подчиняваше на ножа и не се влияеше нито от солта, нито от бурите в океана. Уелс беше доволен от сделката. На този свят ценеше най-много две неща: усилената работа и отплатата от нея — уиски, когато можеше да се намери, а в останалото време джин. Сам си построи къща от една стая с изглед към реката, разчисти просека за градина и се захвана да издигне дъскорезница.

Теру Тафарей често пътуваше из долината, тъй като беше събирач на *пунаму*, а река Арахура беше пълна с тези гладки млечнозелени камъни, които при срязване разкриваха лъскава нефритена вътрешност, по-яка от стомана. Той умееше да дълбае камъка, даже според някои беше ненадминат майстор, но всъщност истинската му дарба беше да открива тези съкровища в коритото на реката. Колкото и да беше ярка и лъскава вътрешността им, отвън *пунаму* бяха съвсем обикновени на вид, благодарение на набитото си око Тафарей избягваше трудното разбиване на камъните намясто и направо ги занасяше недокоснати в Маухера, тъй че да бъдат благословени и разчупени според ритуала.

Парцелът, закупен от Кросби Уелс, граничеше със земите на племето или по-точно казано, с малкия участък, на който путини нгай таху бяха изтласкани. Така или иначе, Теру Тафарей още в самото начало се сблъска със заселника, привлечен от шума на бравата му, отекващ из цялата долина. Познанството им потръгна сърдечно и срещите им зачестиха, постепенно маорът навикна да се отбива в дома

на Кросби Уелс всеки път, когато минеше оттук. Оказа се, че Уелс е запален изследовател на живота и ритуалите на маорите и така тези гостувания се превърнаха в традиция.

Теру Тафарей обичаше да просвещава събеседниците си за своите качества и най му беше приятно да го прави, когато слушателите ласкаеха тези страни на личността му, за които той питаеше дълбоко в себе си съмнения, а именно неговия *маури*, тоест душата и вярата му. През последвалите месеци Кросби Уелс неуморно го разпитваше за вярата му — като човек и като маор, спадащ към племето нгай таху. Не криеше, че Тафарей е първият неевропеец, с когото разговаря, и любопитството му беше ненаситно. Трябва да се отбележи, че през този период маорът не узна почти нищо за приятеля си, тъй като той рядко отваряше дума за миналото си, а Тафарей нямаше навика да разпитва. Маорът смяташе Кросби Уелс за сродна душа и често му го казваше, защото като всички самоуверени хора обичаше да се сравнява с другите и виждаше в тези сравнения най-искрени похвали.

Сутринта след смъртта на Кросби Уелс Тафарей пристигна в дома му с дар, какъвто им беше обичаят: той осигуряваше месото, а Уелс — пивото, и тази уговорка удовлетворяваше и двамата. В просеката пред къщата маорът се натъкна на каруца, която тъкмо потегляше обратно към града. Юздите бяха в ръцете на доктор Гилис, лекаря на Хокитика, до него седеше капеланът на затвора Кауъл Девлин. Тафарей не ги познаваше, ала погледът му се плъзна по талигата и под нагънатото одеяло зърна очертанията на тяло, отдолу стърчаха ботуши, които много пъти беше виждал. Маорът извика и изтърва дара си на земята. Свещеникът го съжали и му предложи да придружи другаря си до Хокитика, където щяха да го подготвят за погребване и след това да го заровят. На капрата нямало място, но ако желаел, можело да седна на стърчишката, стига да внимавал да не падне.

Когато каруцата навлезе в Хокитика и затрополи по главната улица, търговците и хората от странноприемниците по „Гуляйджийска“ наизлязоха да я посрещнат. Някои дори изтичаха напред, за да виждат по-добре, но безизразен и унил, Теру Тафарей не обръщаше внимание на любопитните погледи. С едната ръка се беше хванал хлабаво за глезена на Уелс. При всяко разклащане на каруцата

тялото подскачаше и се полюшваше. Когато стигнаха полицейския лагер, маорът не помръдна. Седеше и чакаше, без да пуска глезена на Уелс, докато другите разговаряха.

Бъчварят в Хокитика се беше съгласил да скове чамов ковчег и заоблен надгробен кръст, на който да изпише с боя името на покойника и годините, обрамчили живота му. (Никой не знаеше кога точно е роден Кросби Уелс, но на корицата на Библията му беше отбелязана с мастило 1809 година и тя можеше да мине за приемлива година за раждане, тъй като според нея излизаше, че покойникът е на петдесет и седем, затова и беше изписана от бъчваря на надгробния кръст.) Докато тези задачи бъдат свършени и бъде изкопан гробът, тъмничарят Шепард нареди Кросби Уелс да бъде положен на пода в личния му кабинет — само един муселинен чаршаф разделяше тялото от дюшемето.

След като го нагласиха със скръстени на гърдите ръце, тъмничарят изкара всички от стаята и затръшна вратата тъй, че коридорът потрепери. Вътрешните стени в къщата бяха направени от басма, опъната на рамки от летвички, прикрепени към гредите, и когато външните дъски поскърцваха от вятъра, от тежки стъпки или от рязко захлопване на врата, басмените прегради трептяха и по тях се надигаха вълнички като в езеро — докато ги гледаше как пърхат като крилца на пеперуди, човек не можеше да не се замисли за широкото няколко пръста и пълно с прахоляк пространство между платовете от двете страни на рамката, по която се очертаваха движещите се сенки на хората в съседната стая.

Тафарей настоя, че някой трябва да седне при мъртвия. Не можело да оставят Уелс сам, проснат на пода, дори без една запалена свещ и без да има кой да бди над него, да го докосва, да се моли и да му пее. Опита се да обясни основните принципи на *танги*, само че те не бяха принципи в истинския смисъл на думата, бяха свещени ритуали, които нито можеха да бъдат обяснени на непосветените, нито да бъдат защитавани, просто така се правеше, такава беше традицията. Докато тялото не бъде погребано, духът не го напуска напълно, рече маорът. Трябва да му се пее, да се казват молитви. Тъмничарят му се сопна и го нарече езичник. Тафарей се ядоса. Някой трябвало да остане. Той щял да го направи. Кросби Уелс му бил приятел и брат. Кросби Уелс, възрази Шепард, бил бял и освен ако не се заблуждавал

от сенките тук, според него маорът бил твърде мургав, че да му е брат. Погребението щяло да е във вторник сутринта, ако искал да помогне, да отидел да изкопае гроба.

Тафарей обаче остана. Първо бдеше над покойника от навеса пред вратата, а после, след като го прогониха оттам, се премести на пътеката между дома на тъмничаря и затвора. Накрая Шепард изскочи с дългоцевен пистолет в ръка и го заплаши, че ако го види на по-малко от петдесет метра от лагера, преди да дойде времето да спуснат тялото на Кросби Уелс в земята, ще го застреля, Бог да му е на помощ. Маорът отброи петдесет крачки, седна на земята и се облегна на дървената фасада на банка „Грей и Булър“. От това разстояние бдеше над тялото на приятеля си и му шепнеше ласкави думи в последната му нощ, преди духът да се възнесе.

— Когато Кросби почина — отвърна Тафарей, — бях в Арахура.

— Бил си в долината, така ли? — изненада се Балфор. — Бил си там, когато е умрял?

— Слагам капани за *кереру*. Знаеш ли какво е *кереру*?

— Май някаква птица.

— Да, много вкусна. Става за яхния.

— Аха.

Цилиндърът на Балфор беше подгизнал. Той го свали и го удари в бедрото си. От дъжда сивото му палто беше станало катраненочерно. Изпод полепналата му риза се розовееше кожа.

— Слагам капаните, преди да се стъмни, така че птиците да се хванат на сутринта — заобяснява маорът. — От хълма се вижда къщата на Кросби. И онази нощ в нея влязоха четирима души.

— Четирима ли? — Превозвачът пак нахлупи цилиндъра. — Не са ли били трима, един на черен жребец, много висок, а другите двама по-ниски, на дорести кобили? Алистър Лодърбак, Джок и Огъстъс. Те намериха тялото, сигурно си чул, и дойдоха да съобщят.

— Да, видях трима на коне — кимна Тафарей. — Но преди те да се появят, един дойде пеша.

— Един е дошъл пеша... Виж ти! Сигурен ли си, Тед? — заразително възбудено Балфор. — Сигурен ли си, за бога?

— Не се разтревожих — продължи маорът, — защото не знаех, че Кросби Уелс е починал същата нощ. Разбрах чак на сутринта.

— Един мъж е влязъл в къщата сам! — извика Балфор и закричи напред-назад. — И то преди Лодърбак! Преди да се появи Лодърбак!

— Искаш ли да узнаеш името му?

Превозвачът се завъртя на пети.

— Познаваш ли го? — възкликна той. — Искам, разбира се! Кажи ми!

— Да сключим сделка — предложи тутакси Тафарей. — Аз ще кажа колко искам, ти кажи колко даваш. Една лира.

— Сделка?

— Една лира.

— Поспри се — вдигна ръка Балфор. — Видял си някой да влиза в дома на Уелс в деня на смъртта му преди половин месец. Сигурен си, че е било точно тогава. И знаеш без никакво съмнение кой е той, така ли?

— Знам как се казва. Познавам го. Няма лъжа.

— Няма лъжа — съгласи се превозвачът. — Но преди да ти платя, трябва да съм сигурен, че наистина го познаваш и не го бъркаш с друг. Не искам да ме пратиш за зелен хайвер. Този, дето си го видял, е бил едър мъж, нали така? С черна коса?

Маорът скръсти ръце.

— Играем честно — рече той. — Няма лъжа, няма измама.

— Да, да, честно играем — отвърна Балфор. — Съвсем честно.

— Да се спазарим. Аз искам една лира. Ти колко даваш?

— Набит мъж, нали, набит е бил? Здравеняк? Просто искам да съм сигурен, нали разбираш. Проверявам дали не ме лъжеш. Щото може и да се опитваш да ме преметнеш, нали така?

— Една лира — повтори упорито Тафарей.

— Франсис Карвър е бил, нали, Тед? Прав ли съм? Бил е Франсис Карвър, капитанът? Капитан Карвър?

Балфор налучкваше, но явно позна. Върху лицето на маора се изписа обида, той въздъхна тежко и рече укорително:

— Нали беше честно?

— Аз играх честно, Тед. Знаех кой е бил. Само че бях забравил. Карвър е бил в дома на Кросби, нали? Мъжът, когото си видял, е бил капитан Карвър? Хайде, кажи го, то не е никаква тайна, аз вече го знам.

Превозвачът се вгледа изпитателно в него. Тафарей стисна устни и измърмори под нос:

— *Ki te tuoxu кое, ме маунга тейтей.*

— Направи ми голяма услуга, Тед, няма да го забравя — заяви Балфор, който вече беше подгизнал до кости. — Ако ми трябва човек да свърши някоя работа, ще те потърся, нали така? И ти пак ще си получиш парите.

Тафарей вирна брадичка.

— Трябва ти маор, идваш при мен. Аз не върша работа, но ако искаш да говориш езика, мога да те науча.

Той нарочно не изтъкваше уменията си на каменоделец. Не продаваше *пунами*. Не би го направил за нищо на света. Тези светини нямаха цена и това беше също толкова ясно, колкото и че не може да се купи мана или пък да се сключи сделка с Бога. Златото не беше ценност. То беше обикновено разплащателно средство, нямаше памет, стремеше се само напред, бягаше от миналото.

— Добре, разбрано, дай да ти стисна ръката! — Балфор сграбчи сухата му длан (неговата беше мокра) и я разтърси здраво. — Добър човек си, Тед, добър човек.

Тафарей обаче продължаваше да гледа недоволно и побърза да измъкне ръката си от десницата на превозвача. Балфор съжали за постъпката си. Не биваше да превръща маора в свой враг, още повече че тази история засега не беше напълно изяснена. Възможно беше да се наложи да разчита на показанията му в някакъв момент, а и току-виж се окажеше, че той знае нещо за отношенията между Кросби Уелс и Франсис Карвър или пък между тях двамата и Лодърбак. Да, щеше да е полезно да бъде на негова страна. Превозвачът бръкна в джоба си. Можеше да му даде някоя дребна монета, ей така, колкото да не е без нищо. Пръстите му напипаха шилинг и шест пенса. Той извади шестачето.

— Ето. Давам ти я, за да ме научиш на някоя дума на маорски. Както си учил Кросби Уелс. Става ли, Тед? И така ще сме сключили сделка, както държеше преди малко. Съгласен ли си? И ще сме приятели. Няма да има за какво да се цупиш. — Той притисна сребърната монета в дланта му. Тафарей я погледна. — Така, кажи ми... — Балфор потри ръце. — Кажи ми какво означава Хокитика? Една дума ми стига. И ако питаш мен, цената е повече от прилична, шест пенса за една дума! Направо си е удар!

Теру Тафарей въздъхна. Знаеше смисъла, ала не можеше да го преведе. Това се случваше твърде често, думите от единия език никога не намираха точното съответствие в другия, белите нямаха билка, която да може да бъде заменена от *пуха*, нито пък хляб, който да напомня на *ревена парароа*, колкото и да беше близък вкусът, винаги имаше нещо добавено, а друго се губеше. Кросби Уелс го разбираше. Теру Тафарей го учеше на *кореро маори*, без да използва английски, сочеха предметите с пръсти и свиваха лица в гримаси, а когато англичанинът не успееше да схване нещо, оставяше звуците да се носят край него като молитви, докато значението им не се проясни.

— Хокитика — повтори превозвачът и избърса капките дъжд от лицето си. — Хайде, друже.

Накрая Тафарей вдигна пръст и описа кръг във въздуха. Когато показалецът му стигна обратно до началната точка, той го заби навътре рязко, за да отбележи завръщането. Само че как се бележи дадено място в кръга, мислеше си маорът, да отбележиш място в кръга, означава да го разкъсаш и той вече няма да е кръг.

— Разбери го ето така — рече Тафарей, съжаляваше, че се налага да изговаря думите на английски и да предава приблизителния смисъл на маорското съществително. — Около. И пак наново. Начало.

Ф

В събота по обяд в Запасна банка винаги беше многолюдно. Златотърсачи с пълни със скъпоценния метал ръце се редяха на опашки, служителите го претегляха на потракващите звънко везни, младшите чиновници се суетяха насам-натам и притичваха до архива и обратно, за да проверят в регистъра собствеността върху находищата и да отбележат платените данъци и такси. Покрай стената към улицата имаше четири гишета с решетки, над тях беше окачена черна дъска в позлатена рамка, на която се изписваха седмичният добив, раздробен по находища, и общата стойност на всичкото злато, добито от района на Хокитика. При всяко внасяне или продажба изписаните с тебешир цифри се поправяха и после сборът се пресмяташе наново, обикновено под съпровода на трепетния шепот на присъстващите в салона, а понякога, когато сумата надхвърлеше очакванията, избухваха ръкопляскания.

Когато Балфор влезе в банката, вниманието беше приковано не към дъската, а към дългата маса отсреща, където закупчиците, които се разпознаваха по закрепените за коланите червеникави кожени торби, оглеждаха донесеното за продажба злато. Закупчиците работеха бавно. Претегляха всяко късче в ръка, драсваха го с остър предмет, за да проверят чистотата на метала, оглеждаха го с бижутерска лупа. Промитият пясък се пресяваше през сита, за да се види дали не е примесен с пръст или с камъчета, а понякога се разпиляваше върху подноси с живак, за да е сигурно, че златните песъчинки се слепват, както би трябвало. След като се обявеше, че металът е чист и може да бъде претеглен, златотърсачът пристъпваше напред и посочваше името си. Везните се изравняваха, тъй че да са успоредни на масата, и закупчикът сипваше златото в лявото блюдо. В дясното добавяше една по една цилиндрични тежести, докато везната не потрепери и блюдото със златото не отхвъркне нагоре.

Тази сутрин закупчикът беше само един, богаташ с напомадена коса, облечен с бледозелен жакет и с жълта вратовръзка — умопомрачително съчетание, което навярно можеше да се обясни с желанието му да изтъкне завидното си благосъстояние, стига да беше сам, без охрана. Само че униформеният отряд на Златния конвой също беше тук. Тази малка армия от десетима мъже присъстваше при всяка покупко-продажба на злато и се грижеше за прехвърлянето му в бронирана кола и за безопасното му натоварване на кораба. Те се бяха разположили зад закупчика и от двете страни на бюрото, на което той седеше. Всеки от тях беше въоръжен със снайдър-енфилд — тежка лъскава пушка с най-модерен дизайн. Патроните за нея бяха колкото мъжки показалец и от сто крачки превръщаха човешка глава в кървава пихтия. Когато първата пратка снайдър-енфилд пристигна в Хокитика, Балфор дълго оглежда оръжието с възхищение, но при вида на десетимата мъже в това затворено помещение му настръхна косата. Вътре беше толкова претъпкано, че едва ли някой от пазачите можеше да намери място да вдигне приклада на рамо, камо ли пък да се прицели и да стреля.

Превозвачът си запробива път през навалищата към банковите гишета. Повечето присъстващи бяха само зяпачи, сториха му път и той за нула време се озова пред млад мъж с раирана жилетка и старателно закарфичена вратовръзка.

— Добро утро.

— Интересува ме дали човек на име Франсис Карвър притежава разрешително за златотърсач — рече Балфор.

Свали цилиндъра и заглади влажната си коса, от което нямаше никаква полза, тъй като и дланта му беше мокра.

— Франсис Карвър... Капитан Карвър ли?

— Същият.

— Длъжен съм да ви помоля да се представите и да поясните за какво ви е необходима тази информация.

Банкерът говореше спокойно с тих глас.

— Той притежава кораб, а аз се занимавам с превози — отвърна без колебание Балфор и нахлупи отново цилиндъра. — Казвам се Том Балфор. Мисля да захвана ново начинание, търговия с чай от Кантон. Искam да разуча малко повече за този Карвър, преди да му предлага съдружие. В какво влага парите си. Дали някога е обявявал банкрут. Такива неща.

— Бихте могли да попитате самия господин Карвър — отвърна bankerът със същия любезен тон, тъй че думите му да не прозвучат грубо, а по-скоро като доброжелателно предложение.

Все едно минава край счупена каруца на улицата и приятелски подхвърля, че оста лесно може да се поправи.

Балфор заяви, че Карвър е в открито море и няма как да говори с него.

Но това обяснение като че ли не задоволи банкера. Той подръпна замислено долната си устна и огледа просителя изпитателно. Явно не успя да се сети за друго възражение, което да му даде основание да отклони искането. Кимна, придърпа тефтера си и отбеляза нещо с дребен стегнат почерк. След това подсуши страницата с попивателна хартия (което беше съвсем ненужно, отбеляза си Балфор, тъй като тефтерът остана отворен) и избърса писеца с парченце велур.

— Изчакайте, моля — рече банковият служител.

После изчезна през ниската врата, зад която имаше малко помещение, и не след дълго се върна с голяма папка с кожена подвързия, на чието гръбче беше изписана буквата К.

Докато младият мъж развързваше връзките на папката, за да я отвори, превозвачът барабанеше нетърпеливо с пръсти. Оглеждаше го през решетката.

Колко различен беше той от маора на улицата! Двамата бяха видимо на една възраст, но докато Тафарей беше мускулист, жилив и горделив, този изглеждаше отпуснат, прокрадваше се безшумно като котка и в движенията му се долавяше нехайна разточителност, все едно той не виждаше причина да хаби усилия за бързина, нито пък основания да пази силите си. Тялото му беше слабо. Косата беше кестенява на цвят, дълга и леко чуплива в краищата, вързана с панделка на врата като на китоловец. Лицето беше широко и очите бяха разположени на голямо разстояние едно от друго, устните бяха дебели, зъбите — криви, носът му беше доста голям. В своята съвкупност тези черти създаваха впечатление за неподкупност и безгрижие, а безгрижието е вид елегантност, особено когато предявява претенции, без да посочва на какви основания. В заключение преценката на Балфор беше, че пред него стои един много изтънчен млад мъж.

— Ето — рече най-сетне банкерът, като сочеше с пръст. — Погледнете, Карбъри, след него идва Карсуел. Няма Карвър.

— Значи Франсис Карвър няма разрешително за добив на злато?

— Поне в Кентърбъри.

Младият мъж затвори папката внимателно.

— А в Отаго?

— Боя се, че за тази информация трябва да отидете до Дънидин.

Тук Балфор удари на камък. Според Лодърбак златото в сандъка идваше (или поне така му беше казано) от Дънстан, находище на територията на Отаго.

— Нямате ли регистър и на златотърсачите в Отаго? — попита разочаровано превозвачът.

— Не.

— А ако е дошъл с разрешително от Отаго? Дали ще е отбелязано в митницата при пристигането му?

— Не, в митницата няма да е отбелязано, но ако е намерил някакво злато, то със сигурност е било претеглено и оценено, преди той да замине. Забранено е да се пренася в друга провинция или да се изнася от страната, без да се обяви. За тази цел трябва да дойде тук, ние ще му поискаме документите и ще отбележим в регистъра, че е работил с разрешително от Отаго на находище в Хокитика. В регистъра няма нищо, следователно, както вече казах, може спокойно

да предположим, че не е добивал злато в този район. А дали го е правил в Отаго, това вече не мога да ви кажа.

Банкерът говореше с овладяната тревога на бюрократ, принуден да обясни някаква банална подробност в бюрокрацията, от която е част: овладяна, защото служителят винаги намира опора в доказателствата за своите познания, а тревога, защото необходимостта от обяснение като че ли подкопава системата, благодарение на която се е сдобил с тези познания.

— Добре — кимна Балфор. — И още нещо. Искам да разбера дали Карвър притежава дялове в някоя компания за добив или в частно находище.

За миг върху лицето на младия мъж се изписа изпълнено със съмнения колебание, което помрачи миловидното му изражение. Отначало той не каза нищо, като че ли отново се мъчеше да намери причина да отхвърли молбата, да я обяви за необичайна или да се поинтересува за причините, които са я породили. Погледът му, макар и любезен, беше и не по-малко проницателен и превозвачът, който винаги се притесняваше от чуждото внимание, се намръщи. В крайна сметка обаче bankerът се зае със задачата, която се изискваше от длъжността му. Записа си нещо в тефтера, подсуши с попивателната, извини се възпитано и излезе да изпълни новото искане.

Когато обаче се върна с регистъра на дяловите участия, изглеждаше видимо смутен.

— Франсис Карвър наистина има дялове — рече той. — Не бих го нарекъл портфейл от инвестиции, само в едно находище е. Всяко тримесечие Карвър прибира по петдесет процента от печалбата.

— Петдесет процента! — възкликна Балфор. — И то само в едно находище, това се вика увереност! Кога е сключена сделката?

— Според регистъра през юли 1865 година.

— Толкова отдавна! — Това беше преди шест месеца. Падаше се след продажбата на „На добър час“. — И кое е находището? Кой е съдружникът му?

— Мината се нарича „Аврора“ — bankerът произнесе името отчетливо. — Собственикът е...

— Емъри Стейнс — прекъсна го с кимане превозвачът. — Да, знам я, нагоре по пътя за Кънери. Я каква новина! Стейнс ми е

приятел. Ще отида да поговоря направо с него. Благодаря ви много, господин...

— Фрост.

— Много ви благодаря, господин Фрост. Бяхте изключително полезен.

Банкерът обаче го гледаше със странно изражение.

— Господин Балфор, явно не сте разбрали...

— Да не е станало нещо със Стейнс?

— Да.

Превозвачът застина.

— Да не би да е умрял?

— Не — отвърна Фрост. — Изчезнал е.

— Какво? Кога?

— Преди половин месец.

Балфор се ококори.

— Съжалявам, че точно аз ви съобщавам новината, след като сте толкова близки приятели.

Превозвачът не забеляза язвителното клъвване, защото в същото време извика:

— Изчезнал преди половин месец! И нищо не се е чуло. Защо не са ми казали?

— Уверявам ви, че мнозина само за това говорят — рече Фрост.

— В колонката за безследно изчезнали във вестника цяла седмица излиза съобщение за него.

— Не чета личните обяви — заяви Балфор.

(Да, през този половин месец той беше с Лодърбак, уреждаше обиколката му по крайбрежието и не беше стъпвал в „Коринтяните“, където обикновено ходеше вечер да изпие халба бира с другите търговци и да обсъдят местните новини.)

— Може да е намерил жила — продължи замислено той. — И затова да го няма. Ако е намерил богата жила някъде в пустошта, логично е да си мълчи, докато уреди правата върху земята.

— Възможно е — отвърна bankerът любезно, но не добави нищо повече.

Балфор хапеше устни.

— Изчезнал! — възкликна той. — Не мога да повярвам!

— Вероятно тази новина ще се окаже важна за вашия партньор — рече Фрост, като погледна страницата на регистъра.

— Кой партньор? — попита разтревожено Балфор, тъй като реши, че банкерът намеква за Алистър Лодърбак, чието име беше внимавал да не спомене.

— Как кой, господин Карвър! Вашият бъдещ съдружник в съвместното ви начинание, нали така ми казахте току-що? Господин Карвър има дял от „Аврора“. Така че ако господин Стейнс се окаже мъртъв...

Той замълча, вдигнал рамене.

Превозвачът присви очи. Младият мъж като че ли намекваше, макар и с половин уста, че Карвър е отговорен за изчезването на Емъри Стейнс... без да има никакви доказателства за подобно обвинение. Отношението му беше съвсем ясно, макар той да не беше изразил мнение, за което да може да бъде упрекнат. Тонът му показваше, че не харесва Карвър, а думите изразяваха съчувствие за евентуалната му загуба. Балфор, който усети зад това усукване страх, едва не избухна, но навреме си спомни, че е излъгал. Нямаше никакво намерение да влиза в съдружие с Карвър и не биваше да взима страна за или против него.

В този момент Фрост се подсмихна и с внезапен прилив на възмущение Балфор осъзна, че всъщност младият мъж му се подиграва. Банкерът изобщо не беше повярвал на измислената му история! Беше се досетил, че превозвачът няма да влиза в съдружие с Карвър, че тази лъжа е изфабрикувана, за да замаскира някаква друга цел, и не само имаше наглостта да му покаже, че е разкрил картите му, а и му се присмиваше! Балфор се гнетеше, че е бил надхитрен, но още по-жлъчно го ядеше отвътре, че е подигран, и то от човек, който по цял ден седи в тясна клетка с решетки и пише чекове на чуждо име. (Този израз на Лодърбак от сутринта се появи в ума му като негов собствен.) Той ядосано се приведе напред и стисна здраво решетката.

— Така — рече тихо. — Слушай ме хубаво. Ясно е, че нямам никакво намерение да влизам в съдружие с Карвър. Според мен той е мошеник и негодник. А аз не съм такъв. Искам да намеря някаква блесна за него, нещо, което да мога да използвам.

— Каква блесна? — премига объркано банкерът.

— Това са глупости, няма значение — рязко отвърна Балфор. — Важното е, че възнамерявам да го хвана. Да го предам на правосъдието. Смятам, че е измъкнал цяло състояние от чуждо находище. Но това са само думи, нужни са ми неоспорими доказателства. И все отнякъде трябва да започна. Тази работа със съдружието, дето обяснявах, е блъф. Празни приказки. — Изглежда го заплашително през решетката. — Какво? Какво каза?

— Нищо, абсолютно нищо — отвърна Фрост. Той подравни документите на бюрото си и присви устни в загадъчна усмивка. — Това си е ваша работа, господин Балфор. Желая ви успех.

Ф

Новината за Емъри Стейнс разтърси Балфор. Едно беше да уредиш превоза на чужд сандък и да изнудваш някого и съвсем друго — да изчезне жив човек. Това беше сериозна работа. Емъри Стейнс беше добър златотърсач и твърде млад, за да замине на оня свят.

Балфор спря пред съда и на няколко пъти вдиша и издиша дълбоко. Навалицата пред банката се беше разпръснала, хората бяха отишли да обядват, маора също го нямаше. Дъждът беше отслабнал, но продължаваше да ръми упорито. Превозвачът огледа улицата, не знаеше накъде да поеме. Чувстваше се невероятно потиснат. Как е възможно човек да изчезне ей така? Момчето най-вероятно беше мъртво. Нямаше друго обяснение, след като никой не го беше виждал половин месец.

Емъри Стейнс навярно беше най-заможният човек на юг от черните пясъци. Притежаваше десетина-петнайсет мини, някои от които се спускаха поне на десет метра дълбочина. Балфор, който питаше голямо възхищение към него, би определил възрастта му на двайсет и три-четири години — не толкова млад, че да не е заслужил богатството си, и не толкова стар, че да е налице съмнение за непочтени средства при придобиването му. Подобно подозрение изобщо не бе минавало през ума на превозвача. Стейнс беше надарен с добродушна красота, чистосърдечна и изпълнена с вяра в бъдещето, нравът му беше благ, ведър и игрив. Дори и мисълта, че може да е мъртъв, беше омразна на Балфор. А вероятността да е бил убит, му се струваше непоносима.

В този момент камбаната на уеслианската църква удари дванайсет и половина и подплаши ято птици, които изхвъркнаха от камбанарията и се разпръснаха като тъмни точки в небето. Балфор извърна глава на юг и изведнъж тъпа болка скова слепоочията му. Замаяните му сетива — последица от изпитото на закуска вино — се пробуждаха и той започваше да усеща тежкото бреме на отговорностите, с които се беше нагърбил. Вече нямаше желание да оправя бакиите на Лодърбак.

Пристегна палтото, завъртя се на пети и пое към кея на Хокитика, където често намираше убежище. Обичаше да стои на пясъка в лошо време, сгушил брада във вдигнатата яка, и да рее поглед към скупчените мачти на платноходите в залива, които се поклащаха като един, полюшвани ту от устременото течение на реката, ту от вълните, ту от бурния тасманийски вятър, който лющеше кората на крайбрежните дървета и привеждаше шубраците тъй, че те растяха криви и огънати. Жестокото безразличие на вихъра му допадаше. Балфор харесваше самотни места, защото той самият никога не се чувстваше самотен.

Докато крачеше по калния бряг към вълнолома, вятърът изведнъж утихна. Превозвачът с усмивка се взря в мъглата. Дъждът не беше оставил никакъв шанс за сияйно отражение по водната повърхност в устието на реката, която беше сива и мътна като калайдисан поднос. Със замирането на вятъра подскачащите като необязден жребец мачти се бяха поукротили и Балфор не отделяше поглед от тях, тежкото им клатушкане насам-натам, насам-натам го успокояваше. И едва когато те застинаха почти напълно неподвижни, той продължи напред.

Вълноломът се извиваше покрай устието на реката към пясъчната ивица на носа, тясна коса, щурмувана от едната страна от белите вълни на океана, а от другата подмивана от мътните води на реката, вече примесени със сол и останали без златото си. Тук, откъм спокойната страна на косата, от вълнолома стърчеше малък пристан. Балфор скочи трупешката и скелята потрепери под тежестта му. Двамата подгизнали хамали, които стояха на десетина метра от него, се обърнаха сепнато.

— Спокойно, момчета! — подвикна превозвачът.

— А, ти ли си, Том.

Този, който му отговори, държеше канджа с бронзов връх и се мъчеше да набучи с нея някоя от чайките, които се стрелкаха към камъните под кея в търсене на храна, и сега поднови това безцелно занимание. Другият отбелязваше бройката.

Балфор спря при тях и известно време никой не се обади. Присвили очи, гледаха как се олюляват хвърлилите котва кораби.

— Там е работата, че тук всеки може да започне наново — изведнъж рече дълбокомислено превозвачът. — Начисто. Какво значение има името? Можеш да го отмъкнеш, все едно е късче злато. Ако искаш, се наречи Уелс, ако искаш — Карвър...

Единият от хамалите вдигна поглед.

— Какво делиш с Франсис Карвър?

— Нищо, нищо не дяля — поклати глава Балфор.

— Значи с онзи, с Уелс?

Превозвачът въздъхна.

— Не, с никого нищо не дяля — рече той. — Просто се опитвам да разбера едно-две неща. Но тихомълком, без да се вдига шум.

Чайките се върнаха, хамалинът замахна и не улучи.

— На косъм мина — отбеляза другият. — За пети път.

Балфор видя, че са хвърлили на камъните няколко сухара. Хамалинът, който първи се беше обадил, попита:

— Кого искаш да сгациш, Карвър или другия?

— Нито единия, нито другия — отвърна превозвачът. — Няма значение. Нищо не дяля с Франсис Карвър, запомни го и не го забравяй!

— Ще го запомня. Но ако искаш да изровиш някаква мръсотия за него, без да се разчуе, питай тъмничаря.

Балфор гледаше как чайките пикират все по-близо и по-близо.

— Тъмничаря ли? Шепард? Защо?

— Как защо! Защото Карвър е бил на каторга при него — отговори онзи. — На остров Кокату, цели десет години. Карвър е копал за пристанището там, а Шепард му е бил надзирател. Ако искаш да сгациш Карвър, обзалагам се, че Шепард е човекът, който може да ти помогне.

— На Кокату? — повтори заинтригувано Балфор. — Не знаех, че Шепард е бил на Кокату.

— А, бил е. И същата година, когато са пуснали Карвър, Шепард са го прехвърлили в Нова Зеландия и е дошъл след него! На това му се вика лош късмет!

— По-лош няма накъде — кимна другарят му.

— Откъде ги знаеш тия работи? — попита превозвачът.

— Таман си мислиш, че никога повече няма да зърнеш мутрата на тъмничаря — нареждаше хамалинът, — дето десет години си го гледал по цял ден, и веднага щом те освободят...

— Откъде го знаеш? — настоя Балфор.

— Работех на пристана там — отвърна хамалинът. — Ей, гледай! Какъв удар!

Беше пробол с куката една чайка през гърба.

— А знаеш ли за какво са бутнали Карвър зад решетките?

— За контрабанда.

— На какво?

— На опиум.

— На опиум? Вкарвал го е в Китай или го е изнасял от Китай?

— Не знам.

— И кой го е пратил в дранголника? Едва ли е Короната.

Хамалинът се замисли, после сви рамене.

— Не знам. Май ставаше дума за опиум, ама може и просто да съм го чул някъде, не съм сигурен.

Балфор им пожела довиждане и продължи по брега. Щом се поотдалечи, спря, стъпил здраво с разклучени крака, пъхна ръце в джобовете и впи поглед в далечината над белите вълни на океана, над лебедките и омазаните с грес скари за изваждане на лодките, над дървения фар в другия край на носа, над тъмните силуети на корабите, заседнали в плитчините.

— Виж ти! — измърмори той на глас. — Интересно. Много интересно! Значи името му наистина трябва да е Карвър! Не може да се представя под друго име в Хокитика, под носа на тъмничаря, при когото е трошил камъни в каторгата! — Балфор засука мустак. — Въпросът е какво, по дяволите, го е накарало да твърди — и на всичкото отгоре да го напише черно на бяло, — че името му е Франсис Уелс?

[1] Игра на думи, drake (англ.) означава паток. — Б.пр. ↑

САТУРН ВЪВ ВЕЗНИ

В КОЯТО ДЖОУЗЕФ ПРИЧАРД ИЗЛАГА КОНСПИРАТИВНА ТЕОРИЯ, ДЖОРДЖ ШЕПАРД ОТПРАВЯ
ВНИМАТЕЛНО ОБМИСЛЕНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ И ХАРАЛД НИЛСЕН СЕ СЪГЛАСЯВА, МАКАР И БЕЗ
ЖЕЛАНИЕ, ДА ОТИДЕ ПРИ АХ КЮ.

В този момент разказваческата роля беше отнета от Балфор — превозвачът отбеляза предаването на щафетата, като запали нова пура, доля си в чашата и отпрати настойчиво призива:

— Поправете ме, ако греша, момчета!

Думите му бяха насочени към двама души: към Джоузеф Причард, тъмнокосия мъж вляво от Муди, чиято спотаена напрегнатост в мълчанието, както скоро установи гостът, се равняваше на спотаената напрегнатост на бавния му говор, и към друг от присъстващите, на когото още не сме имали повод да се спрем. Този втори персонаж беше хванал щека за билиард, когато Муди спря на прага на пушалнята, а сега Балфор го посочи гордо с пурата и го представи като Харалд Нилсен, роден в Кристиания и пристигнал тук от Бат, ненадминат майстор на покера и първокласен стрелец, при което Нилсен веднага пристъпи напред и за да дообрисува портрета си, добави, че не се разделя със своя пълнещ се предно мускет енфилд, най-добрия мускет на Британската империя и единственото огнестрелно оръжие, което благоволявал да докосне. Двамината приеха съвсем буквално призива на Балфор и веднага взеха думата, Нилсен от суета, тъй като не можеше да търпи да е главен герой в разказа, без сам да излезе на сцената, а Причард поради стремежа си към по-голяма точност.

Затова сега ще оставим Томас Балфор на брега да се взира в дъжда с ръце в джобовите и ще насочим погледа си двеста метра на север, към тържището на Гибсъновия вълнолом, където една небоядисана врата водеше към кантора, на която пишеше „Нилсен и Сие, търговец комисионер“.

И за да не нарушим хармонията на въртящите се сфери на времето, ще подновим разказа си точно в същия миг, в който Балфор го

прекъсна — в Хокитика, събота, двајсет и седми януари, пет минути преди един на обяд.

Ф

В събота по обяд Харалд Нилсен обикновено можеше да бъде намерен в кабинета си, приведен над купчина договори, поръчки и квитанции, нетърпеливо да пребърква джобчетата на жилетката през има-няма десетина минути, за да извади сребърния часовник, който щеше да го освободи да отиде на обяд. Търговецът обядваше всеки ден в един и същи час в „Нонпарей“ и проповядваше на всеослушание тази рутина, тъй като сляпо вярваше в лечебните свойства на мазния сос, тестените изделия и бирата — обичаше да говори с назидателен тон и често изтъкваше собствения си пример пред останалите, не толкова напредничави хора. Изпитваше неимоверно удоволствие от споровете, особено ако са в сферата на хипотетичното и абстрактното, и с радост извеждаше абсурдни теории от тесния, но неизменен кръг на своите вкусове. Тази склонност се окуражаваше пламенно от приятелите му, които го смятаха за ведър и забавен, и се приемаше с презрение от противниците му, които го намираха за самомнителен и надут, ала гласовете на вторите като цяло не стигаха до търговеца и той не правеше усилия да нададе ухо за тях.

В Хокитика Харалд Нилсен беше известен с изтънчения си вкус. Тази събота беше облечен с дълъг до коленете фрак с обшити с коприна ревери в антрацитен цвят, тъмночервена жилетка, сива папийонка и кашмирен панталон на едва забележимо райе. Копринената му шапка, която беше закачена зад бюрото, беше в същия антрацитен цвят като фрака, а под нея беше подпрян бастун със сребърен връх и извита ръкохватка. И за да довърши цялостното въздействие на този костюм (той възприемаше дрехите си едва ли не като театрален костюм, който трябва да привлече вниманието на околните), търговецът пушеше лула, дебела кратунка с изгризан мундщук, въпреки че привързаността му към този инструмент се дължеше не толкова на насладата от порочния навик, колкото на възможността, която лулата му предоставяше, да поддържа образа си. Често я стискаше между зъбите си незапалена и говореше с крайчеца на устата като комик, подхвърлящ реплика настрани, и това сравнение го ласкаеше, понеже, ако Нилсен беше суетен за впечатлението, което

правеше, то това беше, защото знаеше, че го създава майсторски. Днес обаче махагоновата чашка беше топла и той раздразнено предъвкваше мундщука. Беше минал обичайният му час за обяд, но търговецът не мислеше за стомаха си, нито за румената прислужница в „Нонпарей“, която го наричаше „Хари“ и му пазеше най-хубавите крайчета от пая. Взираше се намръщено в един пожълтял лист на бюрото си и не беше сам.

Накрая извади лулата от устата си, вдигна поглед към мъжа, който седеше срещу него, и рече тихо:

— Не съм извършил нищо лошо. Не съм престъпил закона.

Нилсен говореше с едва доловим норвежки акцент, трийсетте години, прекарани в Бат, го бяха превърнали в истински британец по отношение на езика.

— Чия е ползата? — извика Джоузеф Причард. — Ето това ще се запита съдията. А ти си спечелил немало от смъртта на онзи нещастник.

— От продажбата на имуществото му! С което се захванах, след като него го бяха заровили!

— И да са го били заровили, още не е бил изстинал, дето се вика.

— Кросби Уелс е умрял от преливане — заяви Нилсен. — Всичко изглеждаше нормално, нямаше никаква причина смъртта му да се разследва. Той беше пияница, живееше сам и когато получих документите, смятах, че имуществото му възлиза на съвсем дребна сума. Изобщо не съм подозирал за златото!

— Твърдиш, че просто си извадил късмет с тази сделка.

— Твърдя, че не съм извършил нищо незаконно.

— Но някой друг го е направил — отвърна Причард. — Все някой стои зад тази работа. Кой е знаел за златото? Кой е чакал Кросби Уелс да се озове два метра под земята и после бързо и тихомълком продаде земята му, без да се обяви търг? Кой придвижи книгата? Кой е подхвърлил моя лауданум под одъра му?

— Подхвърлил ли?

— Да, подхвърлен е нарочно. Мога да се закълна. Не съм му продавал и драм. Познавам клиентите си, Харалд. Не съм продавал и драм на Кросби Уелс.

— И защо се притесняваш тогава? Нали можеш да го докажеш? Извади регистъра си, рецептите...

— Трябва да мислим не само за нашата роля в този пъклен замисъл, а за цялото — отговори аптекарят, който, щом се разпалеше, не повишаваше глас, а заговаряше по-тихо. — В един кюп сме. Ако проследим нишката назад, ще открием и кой стои в дъното. Всичко е свързано.

— Тоест ти смяташ, че е било предварително планирано?

Причард сви рамене.

— Ако питаш мен, е убийство.

— Умишлено убийство — поправи го Нилсен.

— Каква е разликата?

— Разликата е в тежестта на обвинението. Ако убийството е умишлено, ще ни осъдят не само за престъплението, а и за намерението да го извършим. Само че Кросби, както много добре знаеш, е умрял от естествена смърт.

— Така се твърди — рече Причард. — Но ти вярваш ли на лекаря? Или си готов да грабнеш лопата и сам да изровиш тялото?

— Пфу, противно!

— Чуй какво ще ти кажа: в гроба няма да намериш само един труп.

— Престани!

— Емъри Стейнс — продължи непреклонно аптекарят. — Какво, по дяволите, е станало с него, ако не е бил убит? Да не мислиш, че се е изпарил във въздуха?

— Не, разбира се.

— Уелс е мъртъв, Стейнс е изчезнал. И то само в разстояние на няколко часа. Два дни по-късно Уелс е вече заровен, а нима има по-добро място да скриеш труп от чужд гроб?

Джоузеф Причард винаги търсеше скритите подбуди, спотайващата се под повърхността истина — конспирациите го опияняваха. Той изграждаше убежденията си така, както другите градяха зависимости — убежденията бяха неговият опиат, — и подхранваше вярата си с пламенната страст на новопокръстен. Тази екстатична крайност се пренасяше и в размишленията върху собствената му личност. Щом нещо обезпокоеше подземните води на съзнанието му, аптекарят се гмуркаше вътре, стремеше се да навлезе по-дълбоко, риташе силно, целенасочено, сякаш искаше да достигне

до богатите на ценни залежи глъбини на своите мрачни фантазии или пък да се удави.

— Това са необосновани предположения — възрази Нилсен.

— Погребани са заедно — заяви Причард и се облегна тежко. — Залагам живота си.

— Какво значение има какво предполагаш и какво залагаш? — избухна търговецът. — Нали не си ги убил ти? Никого не си убил. Друг да му мисли.

— Но някой определено иска да извърти нещата така, че да изглежда, все едно съм ги убил аз. И същият този някой те прави на глупак и те праща за зелен хайвер!

— Това е така само на пръв поглед.

— Съдебните заседатели едва ли ще си губят времето за втори!

— Стига — въздъхна уморено Нилсен. — Нали не смяташ наистина...

— Че ще се стигне до съд ли? Не бъди глупак. Емъри Стейнс е кралската особа на Хокитика. Колкото и странно да звучи. Хора, които не могат да посочат губернатора сред група пияници, познават Стейнс по име. Няма никакво съмнение, че ще има разследване. Дори и да беше паднал по стълбите и да си беше счупил врата пред десетина свидетели, пак щеше да има разследване. Нужно е само една нишка да го свърже с Кросби Уелс — най-вероятно тялото му, когато го намерят, — и ще стигнат до теб. Ти си съучастник. Ще те изправят в съда. И тогава какво ще кажеш в своя защита?

— Че аз, че ние не сме заговорничели...

Но той не довърши, не виждаше смисъл да продължава.

Причард не наруши мълчанието. Взираше се напрегнато в домакина и чакаше. Накрая търговецът отново отвори уста и се помъчи да обобщи спокойно и делово:

— Не бива да крием нищо. Трябва сами да отидем да съобщим...

— И да рискуваме да ни обвинят? — Гласът на аптекаря се беше снишил почти до шепот. — Та ние не знаем кой друг е набъркан! Ако Стейнс е убит — виж, дори и да не вярваш на останалото, не може да не признаеш колко е странно съвпадението, че той изчезна точно в този момент. Ако е бил убит — нека да приемем, че е така, — значи го е направил някой в града.

Нилсен се опита да си придаде високомерен вид и с патос поде:

— Няма да седя и да чакам с примка на врата...

— Не ти предлагам да седим и да чакаме.

Надменността на търговеца постигна.

— А какво?

Причард се усмихна.

— Каза „с примка на врата“. Да последваме въжето!

— Към банкера ли?

— Чарли Фрост? Може би.

Нилсен поклати глава недоверчиво.

— Чарли не е измамник. И той се изненада, когато се появи златото.

— Не е толкова трудно да се престориш на изненадан. А онзи, който купи земята? Клинч от „Скарата“? Явно някой му е подсказал.

Търговецът пак поклати глава.

— Не вярвам.

— Помъчи се да повярваш.

— Освен това — рече намръщено Нилсен — Клинч няма да вземе и пени, след като вдовицата предяви иск. Ето за нея трябва да помислиш.

Аптекарят обаче нямаше никакво мнение за вдовицата, затова повтори:

— Клинч няма да вземе и пени... Може и да е така в случая с Кросби Уелс, но като помисли човек... Стейнс дава под наем „Скарата“ на Клинч, нали така?

— Какво намекваш?

— Че никой не съжалява, когато кредиторът му умре.

Нилсен пламна.

— Клинч не би убил и муха. Нито пък Чарли Фрост. Стига, Джо! Та Чарли е страхлив като мишка.

— По външния вид не можеш да отгатнеш на какво е способен човек. Още по-малко какво е сторил вече.

— Подобни догадки... — поде възмутено търговецът, но тъй като не можа да реши как да оформи възраженията си, замълча.

Нилсен не познаваше добре изчезналия Емъри Стейнс, макар че ако го попитаха, щеше разпалено да уверява в противното, тъй като имаше склонност да изповядва близост, когато това ласкаеше самолюбието му, а Стейнс беше от хората, с които търговецът би желал

да е сърдечен приятел. Обичаше да бъде заслепяван от чуждия блясък и най-силно го заслепяваха личностите, към които изпитваше възхищение. Емъри Стейнс, който притежаваше и младост, и хъс, нямаше как да не предизвика завист у мнозина. Нилсен не можеше да не се съгласи с Причард, че е изключително малко вероятно Стейнс да е напуснал тайно Хокитика по своя воля посред нощ. Находищата му се нуждаеха от постоянен надзор и грижа, повече от петдесет души работеха за него и липсата му щеше да му коства много пари, загубите му се увеличаваха с всеки изминал ден. Не, Причард беше прав. Стейнс или беше отвлечен, или — по-вероятно — беше убит и тялото му беше добре скрито.

Според наличните към този момент сведения Емъри Стейнс беше видян за последно по залез-слънце на четиринайсети януари да се спуска по „Гуляйджийска“ към дома си. Никой не знаеше какво е станало след това. На другата сутрин в осем бръснарят му беше намерил вратата отключена, леглото било разтурено, явно някой бил спал в него, но огънят бил угаснал. Всичко било по местата си и ценните вещи не били докоснати.

Доколкото Нилсен знаеше, Емъри Стейнс нямаше врагове. Младият мъж притежаваше ведър и открит нрав и беше благословен с рядката дарба да е едновременно щедър и скромен. Беше много богат, ала в Хокитика имаше десетки заможни мъже и повечето бяха доста по-неприятни от него. Необичайна беше младостта му, разбира се, и тя можеше да е причина за завист у по-възрастните, натрупали огорчения мъже, само че завистта едва ли беше достатъчно силен мотив за убийство.

— Кой може да е имал зъб на Стейнс? — попита на глас търговецът. — Момчето беше късметлия, позлатяваше всичко, до което се докоснеше.

— Късметът не е добродетел.

— Искаш да кажеш, че са го убили заради парите му?

— Да оставим за момент Стейнс. — Причард се приведе към него. — Ти прибра нелош дял от богатството на Кросби Уелс.

— Да, казах ти вече, десет процента — отвърна Нилсен и сведе отново поглед към жълтия документ на бюрото. — Обичайната комисиона за продажбата на имуществото му. Само че сега, след

оспорването от страна на вдовицата, плащането ще бъде анулирано. Ще трябва да върна парите.

Той побутна жълтия лист. Преди половин месец беше подписал двата екземпляра на договора на същото това бюро, и то с огромно нежелание. В Хокитика разпродажбата на имуществото на покойник не беше доходносно начинание, само че търговията напоследък не вървеше и Нилсен беше на ръба. Какъв срам, мислеше си понякога той, да стигнеш чак до другия край на земното кълбо само за да паднеш толкова ниско, че да се бориш за трохите под масата на богатите късметлии. Името в документа — Кросби Уелс — не му говореше нищо. Доколкото знаеше, Уелс е бил самотник, някакъв нещастник, който всяка вечер се е наливал до безпаметност и е лежал вцепенен до сутринта. Нилсен подписа договора уморено, озлобено. Беше се наложило да наеме кон, да отдели цял работен ден, за да отиде до проклетата Арахура и да събере вещите на покойника, все едно беше бездомник, който рови из канавките за къшей сух хляб.

И там, разпределено в тенекията с брашно, кутията с барут, мухарника за месо, духалото и дори в един очукан стар леген, откри златото — искрящо, тежко, примамливо. Комисионата му беше възлязла на малко повече от четиристотин лири, за първи път в живота си разполагаше с толкова пари. Можеше да си събере багажа и да отплава за Сидни, да се върне у дома, да започне нов живот, да се ожени. Само че не му остана време да им се нарадва. Същия ден, в който му изплатиха комисионата, пристигна госпожа Уелс и само няколко часа по-късно продажбата на имуществото на покойника беше оспорена в съда и златото беше предадено на съхранение в банката. Ако съдът удовлетворише иска на вдовицата, както със сигурност щеше да стане, търговецът щеше да бъде принуден да върне комисионата си до последното пени. Четиристотин лири! Повече от годишния му доход. Той прокара пръст по ръба на документа, усещаше как надигналият се в гърдите му гняв го задушаваше. Искаше му се, както му се беше искало много пъти през последната седмица, поне да има кого да обвини за случилото се.

Причард обаче клатеше глава, имуществото на мъртвеца не го интересуваше, още по-малко правните последствия от оспорването на продажбата.

— Да забравим всичко това за момент — рече той. — Да се върнем към дома му. Видял си златото с очите си, нали така?

— Аз го намерих — отвърна с неприкрита гордост Нилсен, споменът поразми яда му. — О, да го беше видял... Достатъчно да се позлати цяла билиардна маса, включително краката. И как тежеше! И блестеше!

Аптекарят не се усмихна.

— Спомена, че не е било на пясък, нито на късчета. Правилно ли съм разбрал?

Търговецът въздъхна.

— Да, беше на кюлчета.

— Значи е било претопено, за което са нужни умения и съответното оборудване. Така че въпросът е кой го е направил. Едва ли е бил самият Уелс.

Нилсен се замисли. Не се беше сецал за това. Начинът, по който Причард водеше разговора — самоуверено, надменно, — му беше неприятен, но не можеше да отрече, че аптекарят вече е установил няколко връзки, които той самият беше пропуснал. Търговецът всмука от лулата си.

Не познаваше добре работата на златотърсачите. Само веднъж се беше пробвал и беше установил, че е ужасно трудоемко — да мъкнеш вода с ведро от реката за промиване на пясъка и по цял ден да разгонваш накацалите по тялото ти мухи, докато накрая ти идва да заподскачаш от бяс. На другия ден го болеше гърбът, по дланите му бяха излезли пришки, а нозете му останаха сбръчкани и гъбясали цяла седмица. Щипчицата златна прах, която беше отнесъл у дома, вързана в носната кърпа, беше претеглена с най-малката тежест на везната — една унция — и след удържането на данъка той получи пет жалки шилинга, невероятно разочарование, понеже те едва покриваха разходите му за наем на коня, с който беше отишъл до кариерата и обратно. Нилсен не направи втори опит. По натюрел, потвърден и от собствената му представа за себе си, беше ренесансова личност и беше склонен да очаква незабавен успех, в каквато и област да насочеше усилията си — ако не овладееше тънкостите на занаята от първия път, се отказваше. (Подхождаше с чувство за хумор към този си опит и често разказваше безплодния епизод в кариерата, като преувеличаваше понесените неудобства и се присмиваше на изнежеността си, но

пазеше тази позиция единствено за себе си и се смущаваше, ако някой друг възприемеше същото гледище или се съгласеше с него.)

В известна степен изложената от Джоузеф Причард теория беше напълно логична. Някой — или може би не само един човек, а цял кръг от заговорници — е знаел за скритото в дома на Кросби Уелс злато. Стойността му беше твърде голяма и продажбата на имуществото беше извършена твърде бързо и потайно, за да се отхвърли категорично тази възможност. Освен това намерената близо до трупа стъкленица с лауданум подсказваше, че някой — навярно същият този някой — е бил в къщата преди или по време на смъртта на саможивеца, и то с недобри намерения. Стъкленицата беше закупена от аптеката на Причард и на нея беше залепено етикетче, изписано с неговия почерк, следователно човекът, който я беше донесъл в къщата, беше от Хокитика, а не непознат, дошъл от север, от планината. Това изключваше големците, открили тялото на Кросби и донесли новината за смъртта му в града.

Тайно в себе си Нилсен беше убеден, че Причард е прав да подозира купувача на имота Едгар Клинч и банкера Фрост. Не му се вярваше те да са замесени в убийството на Емъри Стейнс, както очевидно смяташе аптекарят, но му се струваше, че някой е подсказал на Клинч да закупи къщата и земята на Кросби Уелс, а каквато и да беше машинацията зад тази сделка, Чарли Фрост не можеше да не знае за нея. Търговецът можеше да приеме, че навярно безпристрастният наблюдател ще зърне нещо нередно в собственото му, макар и съвсем невинно участие: все пак той беше открил златото, той беше вписал стъкленицата с лауданум в списъка с вещите за продажба, от която накрая беше получил четиристотин лири. Но отвъд тези приемливи допускания (които все пак бяха само допускания, а не установени факти) Нилсен не беше толкова сигурен. Твърдението на Причард, че изчезването на Емъри Стейнс не може да е съвпадение, беше само предположение, другото му твърдение, че Стейнс е бил убит, беше прекалено самонадеяно, мнението му, че тялото е било заровено в гроба на Уелс, беше нелепо, според аптекаря правната бъркотия около имуществото на Уелс е била предварително планирана като начин за отвличане на вниманието, а това, мислеше си търговецът, вече беше налудничаво. Причард не можеше да даде никакво обяснение за стъкленицата с лауданум, не можеше да посочи мотив или

заподозрян... И все пак търговецът нямаше как да обори напълно опасенията му, колкото и да не му допадаше начинът, по който те бяха изразени.

Нилсен не споделяше опиянението на аптекаря от това да се гмурка в дълбокото, не беше обладан от неговата страст към търсене на истината. Причард ставаше доста странен, щом заговореше за своите увлечения, за еликсирите, които забъркваше и опитваше под ниския таван на лабораторията си, за растителните смоли и прахчетата, които купуваше и продаваше в матови стъкленици. В този човек се долавяха някаква студенина и коравина, помисли си Нилсен, и заради това, както често се случваше, превърна своята неприязън в принципно естетическо презрение.

Раздразнен — винаги ставаше сприхав, когато чуждите доводи изтъкваха пропуски в неговите, — Нилсен извади лулата от устата си и рече:

— Ами може Уелс да е имал свой човек в Западна банка. Киларни или пък някой друг...

— Не! — Причард плесна шумно с длан по бюрото, беше очаквал търговецът да направи грешно предположение и вече беше подготвил контрадОВОДА си. — Това е работа на китайците. Залагам си главата. Китайското селище в Кауоро беше пълно с жълтурковци без разрешителни, разменяха си документите. Никой не може да ги различи, пък и имената им звучат еднакво. Тяхна работа е. Ако беше на някой от банката...

— Щеше да е по-просто? — подхвърли оптимистично Нилсен.

— Напротив. Когато трябва да заметеш следите си, да влезеш през задния вход вместо през главния, както си свикнал, тогава си длъжен да вложиш повече размисъл, да се подготвиш. Ако си вътрешен човек, в плановите си включваш всички фактори, всички фигури на дъската. А този отвън може направо да сключи сделка с дявола.

Търговецът не понасяше подобни изрази. Той отново сведе поглед към документа от продажбата.

— Топилнята в китайското селище — продължи Причард. — Помни ми думата. Само един работи там, Кю.

— Говори ли с него?

— Надявах се ти да отидеш — отвърна аптекарят. — В момента съм в малко обтегнати отношения с китайците.

— Да питам ли за причината?

— Делови разпавии. Търговски тайни. Опиум — отвърна Причард, после обърна ръката си с дланта нагоре и я прибра в скута си.

Нилсен вдигна вежди.

— Да не искаш да кажеш, че доставяш опиума от Китай?

— Не, за бога! От Бенгал. — Аптекарят се поколеба и добави: — По-скоро става дума за лична свада. Заради уличницата, която едва не умря.

— Анна — подсказа Нилсен. — Анна Уедърел.

Причард се намръщи, не искаше да изрича името ѝ. Извърна глава и се загледа в прозореца, по стъклото се стичаха дъждовни капки, които образуваха локвичка на перваза.

В настъпилия кратък миг мълчание Нилсен сепнато си помисли, че навярно аптекарят я обича: нея, Анна Уедърел, уличницата. Той доволно запрехвърля тази възможност в ума си. Анна Уедърел беше необичайно привлекателна — движенията ѝ притежаваха отпуснатата, убийствена грация на див лебед, — но нравът ѝ беше твърде променлив за вкуса му, а красотата ѝ (всъщност търговецът не би я нарекъл красива, пазеше тази дума за добродетелните девиси и ангелските видения) беше според него неприлично подчертана. Освен това момичето беше пристрастено към опиума и този вреден навик се проявяваше във вида му като постоянна пелена, забулила очите му, а в поведението му — като неотминаващо изтощение — сам по себе си този порок беше достатъчно неподобаващ, а Анна беше добавила към него и опит за самоубийство. Да, помисли си Нилсен, точно по такава жена би си паднал Причард. Тайни срещи по тъмно в една пламенна и обречена любов.

Тук обаче предположенията на търговеца бяха далеч от действителността. Неговите изводи рядко се основаваха на друго освен на самите себе си, понеже той имаше склонност да приема доказателства, които най-пълно отговарят на първоначалната му принципна представа, а също така да се придържа към принципи, които най-лесно се поддават на доказване. Често говореше за добродетелта и по този начин оставяше впечатление за жизнерадостен

и оптимистичен нрав, но вярата му в добродетелта беше подчинена на господар, далеч по-непригоден от оптимизма. Способността да приемаш всяко нещо на доверие, безкритично, е тираничен дар, а Нилсен беше твърде горд с ума си, че да се откаже от мощта на хипотетичните си предположения. В съзнанието му кристалните форми на висшите абстракции бяха покрити със защитен гланц, той обичаше да им се радва и да се диви на блясъка им, но нито веднъж не му беше минавало през ума да ги сваля, така да се каже, от резбованата им дъбова полица и да усети податливостта им в ръцете си. Беше стигнал до извода, че Причард е влюбен, просто защото му беше приятно да обмисля подобна възможност, да разучава конкретния пример и след това да се върне към първоначалните си убеждения, че Причард е странен тип, че Анна е загубена кауза и човек никога не бива да се влюбва в уличница.

— Да — обади се аптекарят, — те са бесни. Жълтуркото, който държи пушалнята за опиум в Кънери, Ах Сук, отишъл при Томас Балфор страшно възбуден. Поискал от Том да прегледа регистрите на моите товари и да провери последния сандък, който съм получил.

— А защо не е дошъл направо при теб?

Причард вдигна рамене.

— Сигурно ме подозира в нещо нередно.

— Смята, че си я отровил нарочно?

Аптекарят отново отклони поглед.

— Да.

— И какво му е отговорил Том? — настоя Нилсен.

— Показал му е регистрите. Уверил го е, че всичко е наред.

— И наистина ли е наред?

— Разбира се — отвърна троснато Причард.

Търговецът видя, че го е засегнал, и изпита грозно задоволство. Не му се искаше да мисли, че двамата могат да споделят в еднаква степен обвинението в заговор, ако (или когато) убийството на Емъри Стейнс излезеше на бял свят, струваше му се, че аптекарят е затънал много по-дълбоко. Нилсен нямаше нищо общо с опиума и не желаше да има. Това беше чиста отрова, бич, който превръщаше хората в глупци.

— Слушай — рече Причард, като сложи пръст на бюрото, — трябва да накараш този Кю да проговори. Ако можеш, щях да отида аз.

Вече пробвах да мина през пушалнята, но Сук ме изгони. С Кю можеш да се разбереш. Той е почтен тип. Разпитай го за златото, виж дали е негова работа и ако се окаже, че е така, проучи как се е озовало в дома на Уелс. Може да отидеш още днес следобед.

Нилсен не търпеше да го командват така.

— Не разбирам защо ти сам не отидеш да поговориш с Кю, след като спорът ти е с другия.

— Аз съм на топа на устата. Затова гледам да се сниша.

Търговецът имаше съвсем различен възглед за нещата, но на глас недоволно рече:

— И защо този жълтурко би приел да говори с мен?

Така най-сетне намери утеха в раздражението и блъсна начупено встрани жълтия документ.

— Най-малкото защото не си замесен — отвърна Причард. — Не си им давал основания да смятат, че си на нечия страна, нали?

— На жълтите ли? — Нилсен дръпна от лулата, тютюнът беше изгорял, беше останала само пепел. — Не съм.

— Обърни се към него с „Ах“, викай му Ах Кю. Все едно казваш „господине“. — Аптекарят замълча за миг и го огледа, после добави: — Има и друго. Ако нас са ни насадили на пачи яйца, то навярно същото се отнася и за него.

Докато той говореше, на вратата се почука, влезе служителят на Нилсен и съобщи, че Джордж Шепард е отвън и чака да бъде приет.

— Джордж Шепард, тъмничарят? — възкликна разтревожено търговецът и стрелна с поглед Причард. — Каза ли по какъв въпрос?

— Делови, рече, от взаимна изгода — отвърна служителят. — Да го доведе ли?

— Аз тръгвам — заяви аптекарят и веднага се надигна. — Ще отидеш при онзи, нали? Хайде, обещавай.

— Чак до Кънери? — измърмори Нилсен, припомнил си обяда и прислужницата в „Нонпарей“.

— Не повече от час пеша е — отвърна Причард. — Внимавай да говориш с него, не с някой друг, той е нисичък, много слаб, гладко обръснат, къщата му ще я познаеш по комина на топилнята. Ще чакам после да се обадиш.

Кабинетът на Нилсен изглеждаше твърде тесен, за да побере тежкия трона поклон, който Джордж Шепард направи на прага. Търговецът усети как се отдръпва и се свива на стола и за да поправи това впечатление, скочи, протегна ръка и извика:

— Господин Шепард, заповядайте моля. Досега не съм имал удоволствието да ви обслужвам, но се надявам, че в най-скоро време това ще се промени. Заповядайте, седнете.

— Аз ви познавам, разбира се — отвърна Шепард, докато се настаняваше на предложения му стол. Щом видя, че лулата на домакина дими, посегна да извади своята от джоба. Нилсен му подаде торбичката си с тютюн и кутия кибрит и настъпи кратко мълчание, докато тъмничарят напълни и натъпче лулата и я запали. Тя беше малка, от изтравниче, с красив кехлибарен пръстен между мундщука и стеблото. Шепард пафна няколко пъти, за да се разгори тютюнът, облегна се и внимателно плъзна поглед първо наляво, после надясно, сякаш искаше да се запознае с размерите на помещението. След това, тъй като беше от хората, които винаги довършват мисълта си, добави през кълбото дим, което издиша: — Поне по име. А кой беше този, който тъкмо си тръгваше?

— Джо Причард, господине, Джоузеф. Държи аптеката на „Колингуд“.

— А, да.

Шепард замълча, обмисляше как да постави въпроса, който го беше довел тук. На слабата дневна светлина, която падаше косо по бюрото, виещият се от лулата пушек изглеждаше застинал над главата му, преплетените струйки бяха замръзнали във въздуха така, както в кварца са уловени лъкатушните жилки злато. Докато го чакаше да заговори, Нилсен си помисли: „Ако ме осъдят, този мъж ще ми е тъмничар“.

Назначението на Джордж Шепард в затвора в Хокитика беше посрещнато без съпротива от хората, които живеяха и добиваха злато в района на неговите правомощия. Шепард беше студен, труден човек, бавните му движения подчертаваха широчината на плещите и тежестта на ръцете му, той вървеше с големи целенасочени крачки и когато си отвореше устата (това се случваше рядко), говореше с плътен властен бас. Държанието му беше официално и не особено дружелюбно, но строгостта се приемаше за добродетел у мъжете с неговото занятие и

му правеше чест, че срещу името му никога не бе отправяно обвинение в пристрастие или предразсъдъци.

Доколкото тъмничарят беше обект на хорските приказки, те винаги се въртяха около предположения и догадки за отношенията със съпругата му. По всичко изглеждаше, че в семейното им гнездо цари пълно мълчание, а бракът им се крепи на мрачна решителност от негова страна и на напладена покорност от нейна. Жена му се представяше като „госпожа Джордж“, говореше шепнешком и имаше объркания уплашен вид на измъчвано животно, което навсякъде вижда клетка и при всяко шумване хуква да се крие. Госпожа Джордж рядко се осмеляваше да излезе от дома си освен в редките случаи на градски тържества, когато крачеше с пламнало лице след съпругата си по „Гуляйджийска“. Малкото ѝ име — Маргарет — се узна цели четири месеца след пристигането им в Хокитика, ала явно произнасянето му в нейно присъствие се приемаше за толкова страшно посегателство, че тя мигом търсеше спасение в бягството.

— Дошъл съм по работа, господин Нилсен — започна Шепард, притиснал към гърдите си лулата. — Настоящият ни затвор не е нищо повече от кошара за добитък, временен лагер. Почти не влиза светлина, въздухът не достига. За да се проветри, оставям вратата отворена, закачена на верига, а аз сядам на прага с пушка на коленете. Абсолютно непригоден е за обитаване. Освен това не разполагаме с възможности да се справим с по-опитни правонарушители, с по-... по-тънки престъпления, като убийство, да речем.

— Да, да — закима Нилсен. — Разбирам ви.

Настъпи кратка тишина, после тъмничарят продължи:

— Надявам се да простите песимизма ми, но според мен пред Хокитика предстоят тежки времена. Градът е на прага на нова ера. По хълмовете все още управлява законът на златотърсачите, а тук... тук все още сме задният двор на Кентърбъри, макар че не след дълго ще сме перлата в короната на провинцията. Уестланд ще се раздели на две и Хокитика ще преживее разцвет, ала с издигането си ще трябва да потърси помирение.

— Помирение ли?

— Помирение между дивото и цивилизованото — поясни Шепард.

— Говорите за местните, за маорите, така ли?

В тона на търговеца се долови оживление, той питаеше романтична страст към така наречения от него племенен живот. Когато по реката се спуснеха устремено маорски лодки еднодръвки, той отиваше да ги гледа отдалече и душата му се изпълваше със страхопочитание. Воините му се струваха ужасяващи, жените им бяха непознаваеми, обичаите им — страховити и първобитни. Омаята му беше по-близо до ужаса, отколкото до преклонението, но той с цялото си сърце копнееше да изпита отново този сковаващ страх. Всъщност първоначалната искра за пътуването му до Нова Зеландия беше дошла от случайната среща с един моряк в крайпътна странноприемница в Саутхамптън, който разправяше (впоследствие се оказа, че хвалбите му са пълни с измислици) за срещите си с първобитните народи на Южните морета. Морякът беше холандец и носеше палтото си срязано късо до кръста. Бил разменял пирони за кокосови орехи, бил позволил на островитянките да докоснат бялата кожа на гърдите му, а веднъж дал като подарък на един туземец възел. (Нилсен попита какъв точно възел и онзи отговори, че бил кръстат, търговецът не го знаеше и морякът изрисува с пръст във въздуха как се премята намотката.)

Шепард обаче поклати глава.

— Не използвам „див“ в смисъла на аборигени — рече той. — Говоря за самата природа. Добивът на злато е опасно начинание, той кара човек да започне да мисли като престъпник. А трудните условия тук правят златотърсачите безразсъдни.

— Но добивът може да бъде цивилизован, нали?

— Вероятно. След като се изчерпат залежите в реките, след като златотърсачите отстъпят място на изграждането на бентове, използването на машини и прокопаването на рудници, след като се изсекат горите. Може би тогава ще стане цивилизован.

— Не вярвате ли в силата на закона? — попита озадачено Нилсен. — Уестланд скоро ще има свой представител в парламента.

— Виждам, че не успявам да обясня ясно. Позволете ми да започна отначало.

— Заповядайте.

Тъмничарят поде веднага, без да промени нито позата, нито тона си.

— При наличието на две правни норми, действащи едновременно, човек винаги използва едната, за да хули другата.

Вземете за пример златотърсач, който смята за справедливо да подаде жалба до Мировия съд срещу своята блудница, като очаква тя да бъде наказана, а в същото време самият той да бъде изключен от обхвата на прилагане на закона. Или искът му ще бъде отхвърлен, или и златотърсачът ще бъде обвинен в разврат и ако това се случи, той ще започне да вини не само блудницата, а и закона. Законът не отговаря на златотърсаческите му разбирания за справедливост и затова той ще вземе в свои ръце възстановяването на правдата и ще удуши момичето. В миналото най-вероятно е щял да реши на мига спора с юмруци — такъв е бил законът на златотърсачите. Уличницата може да загине, може и да оцелее, но и в двата случая това си е бил лично негов въпрос. А сега той смята, че му е било отнето правото да получи правосъдие, и заради това сам се залавя да въздаде справедливост. И тъй като е двойно ядосан — и на жената, и на закона, — си отмъщава с двойна сила. Виждам всеки ден подобни примери.

Шепард се облегна и пъкна лулата в устата си. Изглеждаше напълно спокоен, но бледите му очи бяха впити настойчиво в домакина. Както винаги, Нилсен не подмина възможността да завърже спор.

— Да, така е, но ако следвам доводите ви, излиза, че вие подкрепяте златотърсаческия закон.

— Златотърсаческото право е примитивно и еснафско — отвърна тъмничарят. — Ние не сме диваци, а цивилизовани хора. Не смятам, че законът не е добър, само исках да изтъкна какво се случва, когато дивото се сблъска с цивилизацията. Преди четири месеца мъжете и жените, които попадаха при мен, бяха пияници и крадци на дребно. Сега виждам пияници и крадци на дребно, които се чувстват възмутени, говорят за нарушени права и отнети свободи, смятат, че са били несправедливо осъдени. И са много ядосани.

— Добре, да обобщим — вметна Нилсен. — Какво става след удушаването на уличницата, след като златотърсачът освободи гнева си? Тогава цивилизованият закон ще накаже извършителя, нали? И той ще си получи справедливото възмездие?

— Не и ако другарите му се съберат около него да защитят своите порядки. Човек се придържа най-здраво за убежденията си, когато те са под заплахата, господин Нилсен, а няма по-жестоко нещо от разгневената тълпа. Тъмничар съм от шестнайсет години.

Търговецът се облегна и кимна.

— Да, разбирам какво искате да кажете, опасността идва именно от тази здрачна зона между стария и новия свят.

— Трябва да се сбогуваме със старото — рече Шепард. — Няма да търпя уличници, нито пък тези, които ги посещават.

Автобиографията на тъмничаря (ако някога бъдеше изготвен такъв документ, той щеше да е строг, изпълнен с упреци и оскъден откъм информация) не притежаваше онази необходима глава, в която младият герой, така да се каже, развява байрака си, свръща от правия път и се отдава на насладите на разгулния живот. Откакто той беше минал под венчило, въображението му познаваше единствено ръбестата фигура на госпожа Джордж, чиито привички му бяха толкова добре познати, толкова неизменни, че Шепард можеше да сверява джобния си часовник по ритъма на дните ѝ. Поведението му беше неизменно безукорно и в резултат на това способността му да изпитва състрадание беше минимална. Занаятът на Анна Уедърел не криеше никакво очарование за него, Шепард нямаше момчешки спомени за подарена му нежност или за изпитан свян, които да смекчат сърцето му към тайните на начина ѝ за препитание — в нея той виждаше единствено поменик от прегрешения срещу установения морал, помътен разсъдък и пълна липса на надежда за извисение. Това, че една уличница може да направи опит да отнеме живота си, не му се струваше нито невероятно, нито печално, в този конкретен случай той дори бе склонен да окачестви подобна развръзка като милостива. Госпожица Уедърел беше роб на опиума и опиатът я държеше в подчинение тъй, както царедворците държат в подчинение малоумен цар, а тя щеше да брани престола ревниво до смъртта си.

Справедливо е да отбележим, че от седемте добродетели Шепард предпочиташе класическите четири. Той беше добре запознат с християнското учение за прошката, но само като верую за изучаване и следване. Без да петним вярата му, тук само ще подчертаем, че човек първо трябва да помоли за прошка, за да знае как да я даде, а тъмничарят нито веднъж в живота си не беше осъзнавал необходимостта да поиска опрощение. Той се молеше за душата на госпожица Уедърел, както и за душите на всички жени и мъже под свое попечителство, ала молитвите му бяха по-скоро израз на дълг, отколкото на надежда. Шепард вярваше, че душата обитава тялото и

следователно поругаването на тялото е посегателство срещу душата: съдена според това самобитно богословие, една обикновена уличница наистина не би имала кой знае какъв шанс, а на това отгоре Анна Уедърел беше недохранена, носеше следите от лошото отношение към себе си и като цяло представляваше жалка гледка. Той не ѝ желаше да гори в ада, но тайно в себе си вярваше, че спасението ѝ е невъзможно.

Съдбата на душата на госпожица Уедърел и начинът, по който младата жена се беше опитала да я определи завинаги, не го интересуваха, още по-малко го интересуваха прелестите на тялото ѝ. В това отношение Шепард се различаваше от повечето мъже в Хокитика, които (както след седем часа Гаскоан щеше да отбележи пред Муди) от половин месец не говореха за нищо друго. Изчерпеха ли първата тема, подемаха втората, после се връщаха пак към предишната и това редуване им осигуряваше храна за дълги разговори.

Лулата на Нилсен беше угаснала. Той очука чашката о бюрото, за да изтърси пепелта, и след това се зае да я пълни отново.

— Струва ми се, че Алистър Лодърбак възнамерява да промени нещата — рече той, като развърза със свободната ръка кесията с тютюна. — Стига да го изберат, разбира се.

Шепард се подвоуми, но в крайна сметка попита:

— Следите ли кампанията?

Зает с кесията, търговецът не забеляза колебанието му. При появата на тъмничаря се беше уплашил и затова в началото се беше държал отбранително, ала той рядко оставаше задълго смутен. Теорията на Шепард за закона беше възбудила и поласкала ума му и той беше възвърнал душевното си равновесие. Отвлечащите вниманието ритуали около пълненето на лулата — борбата с изтънелите, износени кожени връзки, сухият аромат на тютюна — го бяха успокоили. Без да вдига поглед, Нилсен отговори:

— Да, следя я. Чета речите всеки ден, и то с изострено внимание. В момента Лодърбак е тук, в Хокитика, нали?

— Да, тук е — кимна Шепард.

— Според мен той ще спечели — рече търговецът, като стри между пръстите си щипка тютюн. — „Литълтън Таймс“ го подкрепя.

— Вие лично цените ли го?

— Тунели и железница, това са неговите послания, нали? Прогрес, цивилизация и така нататък. Струва ми се, че вашето мислене

напълно съвпада с неговото.

Той драсна клечка кибрит.

Тъмничарят не отговори, изглеждаше потънал в размисъл. После каза:

— Нямам навика да споделям политическите си възгледи в чужди кабинети, освен ако не бъда поканен, господин Нилсен.

— О, моля ви, заповядайте — отвърна любезно търговецът и размахна клечката, за да я угаси.

— С ваше позволение — наклони Шепард голямата си глава — ще кажа следното. И аз смятам, че Лодърбак ще спечели изборите не само за парламента, но и за длъжността управител на провинцията. Той има изключително обаяние, а връзките му със законодателните среди и Съвета говорят много за характера и уменията му.

— Всъщност ще му е за втори път да го изберат — прекъсна го Нилсен, който често обсъждаше политиката в чужди кабинети и за момент забрави, че е дал право на събеседника си да говори свободно. — Познат е.

— Познат е в собствения си кръг — уточни тъмничарят. — Той е верен на Кентърбъри и неговите тунели и железници, както вие се изразихте, са тунелът край Литълтън и проектът за железница между Крайстчърч и Дънидин. Като управител на провинция той ще насочи всички свободни средства към този тунел и към тази железница, както и би следвало, ако иска да спази обещанията, дадени по време на кампанията.

— Може и да сте прав за това, но като депутат той ще представлява Уестланд...

— Лодърбак е от Уестланд само по мандат — прекъсна го Шепард. — Не го виня за това, аз лично ще гласувам за него, господин Нилсен, но той не познава живота на златотърсачите.

Нилсен като че ли се канеше да вметне още нещо, само че тъмничарят не му даде възможност и продължи, повишил леко глас:

— Така стигаме до работата, поради която идвам при вас. Имам подкрепата на губернатора да започна строежа на нов затвор — не в досегашния лагер, а на един хълм северно от града. Сигурно си спомняте, че пътят до Хокитика е изграден от затворници? И аз възнамерявам да постъпя по същия начин, да използвам труда на мъжете под мое попечителство, за да построя затвора на Гледка.

Тази идея отговаряше напълно на представата за възмездие, която Нилсен имаше, и той се усмихна.

— Само че, както вече отбелязахте — продължи Шепард, — Алистър Лодърбак съсредоточава усилията си върху транспорта, в обръщението си към Съвета той призовава за използването на затворнически труд за строителството и поддръжката на пътя за Крайстчърч. Маршрутът през Алпите е все още опасен, не е удобен за ездач, камо ли за кола.

— И управителят на провинцията има окончателната дума по въпроса, така ли? — попита Нилсен. — Затворниците не са ли ваши, за да ги използвате, както намерите за добре?

— Уви, не. Те са мои само за да ги пазя.

В този момент влезе служителят с дървена табла с кафе. Той не беше на себе си от вълнение, тъй като търговецът рядко приемаше посетители, още по-малко с такава тайнствена слава като Причард (известен с опиума си) и Шепард (известен със съпругата си). Чиновникът беше подредил каничката с кафе и чашките изключително внимателно върху таблата и я носеше с щръкнали настрани лакти и изправен гръб. Нилсен кимна одобрително — не беше обичайно служителят да му приготвя кафе, — но му беше приятно да си представя какво впечатление ще остави това у госта. Служителят остави таблата на шкафчето до стената и вдигна каничката да напълни чашите. Надяваше се двамата да продължат разговора, докато е в стаята, и затова се стараяше да налива бавно, загледан в недоволно плаващите люспици от цикорията, която беше добавил към кафеените зърна за икономия: с грозния си мазен слой те разваляха ефекта от старанието му.

Шепард се обади зад него:

— Между другото, господин Нилсен, какво знаете за Емъри Стейнс?

Кратко мълчание.

— Знам, че е изчезнал — отвърна накрая Нилсен.

— Да, изчезнал е — кимна тъмничарят. — Никой не го е виждал от половин месец. Много странно.

— Не го познавам добре — измънка търговецът.

— Така ли?

— Той е просто познат, не ми е приятел.

— Аха.

Нилсен се прокашля и изведнъж избухна:

— Още ли се мотаеш, Албърт?

Чиновникът пусна каничката.

— Да оставя ли подноса, господине?

— Да, да, върви си, за бога! — извика Нилсен.

Пое грубо подадената му чаша и разля кафето в чинийката, а след това я тресна на бюрото тъй, че тя издрънча. Чиновникът поднесе втората чаша на Шепард, който изобщо не посегна към нея, а кимна безмълвно да я сложи пред него.

— Ще говоря направо — поде тъмничарят, след като разочарованият Албърт затвори вратата. — Възнамерявам веднага да пристъпя към строежа на затвора, така че когато Лодърбак встъпи в длъжност, работата да е доста напреднала. Съзнавам, че отстрани това може да се възприеме като опит да попреча на успеха на кампанията му. Затова дойдох при вас, тъй като разчитам както на услугите, така и на дискретността ви.

— От какво имате нужда? — попита предпазливо Нилсен.

— От строителни материали и десетина-дванайсет общи работници, които да се захванат с изкопаването на основите — отвърна Шепард и посегна да извади от вътрешния си джоб плановете. — Мога да ви предложа обичайния процент комисиона. Парцелът вече е закупен и одобрен. Ето архитектурната скица.

Търговецът пое от грамадната му ръка листа и започна да го разгъва.

— Това е оригиналът, така ли? Имате ли копие?

— Да, това е оригиналът. Няма копие. Не го оставям без надзор и винаги го нося у себе си, разбира се.

— Разбира се — кимна Нилсен и посегна към очилата си.

— Причината да се обърна към вас — продължи тъмничарят, — а не към Кокран или Морисън, или някой друг от конкурентите ви, които — простете за откровеността — са в по-добро финансово състояние, се дължи отчасти само на славата ви на оправен мъж. — Нилсен вдигна поглед. — Позволете ми да говоря откровенно. Въпросът е щекотлив, знам, ще се постарая да бъда тактичен. До ушите ми достигнаха сведения, че от продажбата на имуществото на господин Кросби Уелс сте прибрали комисиона на стойност няколкостотин лири.

— Търговецът отвори уста, но Шепард вдигна ръка. — Не казвайте нищо, което би могло да ви злепостави, докато не ме изслушате докрай. Нека първо ви разкрия какво знам аз. Трупът мина през полицейския лагер, преди да бъде погребан, а тъй като покойникът нямаше нито близки, нито приятели, опелото беше извършено при нас. Беше ми оказана честта да разпозная тялото и да присъствам, докато лекарят го преглежда за следи от наранявания. Доктор Гилис заключи, че смъртта е причинена от злоупотреба с алкохол, и с моите нищожни познания не бих оспорвал мнението му. Доктор Гилис обаче изключително внимателно изследва съдържанието на стомаха и вътрешностите и откри не само храна и алкохол, а и следи от лауданум, макар и в твърде малки количества. С две думи, не смятам, че Кросби Уелс е бил отровен от друго освен от алкохол. Още преди опелото земята и дъскорезницата на Уелс бяха продадени. Имотът, както знаете, беше иззет от банката и беше продаден незабавно на господин Едгар Клинч — сделката е напълно законна и все пак не може да не пробуди любопитство скоростта, с която бе извършена смяната на собствеността. Доколкото знам, след това вие сте били нает да разчистите къщата и да продадете вещите на покойника срещу комисиона в размер на процент от приходите, приели сте тази задача и сте открили голямо количество злато (къде беше скрито, в тенекията с брашно ли?) на обща стойност четири хиляди лири. Достатъчно пари, за да се върне човек в родината, както се казва. Към този момент, господин Нилсен, сте можели да си заминете за дома благодарение на хубавата комисиона, ала това начинание явно е било осуетено от появата на вдовицата на господин Уелс. Тя пристигна седмица след погребението, но навреме, за да оспори продажбата на имуществото и всяка сделка, последвала от нея. Както вече споменах, не вярвам Кросби Уелс да е бил отровен. Но също така не вярвам скритото злато да е било негово, още по-малко — на вдовицата му. Нейната поява е поредното странно събитие в история, която и без това е твърде странна за моя вкус. — Той замълча за миг. — Нещо от изброеното дотук да е невярно? Може и да не отговаряте, ако желаете.

— Възнамерявате да ме изнудвате ли? — прошепна Нилсен.

— В никакъв случай — отвърна тъмничарят. — Ала едва ли бихте отrekli, че цялата тази работа вони.

— Да, така е.

— Не съм детектив — продължи Шепард — и нямам наклонности към тази област. Не ме вълнува особено какво знаете. Но държа да построя затвора и виждам възможност и двамата да извлечем изгода от създалото се положение.

— Слушам ви, господине.

— Вдовицата Уелс е подала иск да оспори продажбата на имуществото на покойния си съпруг. Разглеждането му ще отнеме месеци, така е при всички съдебни дела, а междувременно парите ще бъдат оставени под запор в банката. Предполагам, че накрая продажбата ще бъде обявена за нищожна и ако не се разкрие някаква машинация, вдовицата ще прибере съкровището. Случайно или не, през последните месеци аз имах няколко срещи с Кросби Уелс и той със сигурност не е споменавал да е женен — нито пред мен, нито пред другите, с които говорих.

Нилсен си представи котка, която побутва дребно мишле с лапа, но без да си пуска ноктите. Не беше виновен — не беше направил нищо незаконно — и въпреки това се чувстваше виновен, чувстваше се впримчен, все едно е извършил ужасяващо престъпление насън и при събуждането си е намерил възглавницата си окървавена. Беше сигурен, че всеки момент тъмничарят ще го изобличи — и той не знаеше още за какво престъпление. Коя беше думата, използвана от Причард? Съучастник. Да, чувстваше се именно съучастник.

Като малък беше откраднал веднъж едно копче от ковчежето със скъпоценности на братовчед си. Копче за ръкавел от военна униформа, медно на цвят и с гравирано слабо тяло на лисица, която тича с разтворени лапи и наострени уши. Копчето беше изпъкнало и в единия край потъмняло, сякаш собственикът е имал навика да го гали и с времето блясъкът там се е изличил. Братовчедът Магнъс беше болен от рахит и краката му бяха разкривени в коленете, щеше да умре скоро и затова не беше длъжен да споделя играчките си с другите деца. Но Нилсен така копнееше за копчето, че една нощ се прокрадна на пръсти, докато Магнъс спеше, отвори ковчежето и взе копчето, дълго обикаля из тъмната детска стая, опипваше го и се радваше на тежестта му, прокараваше пръст по тялото на лисицата, усещаше как месингът поема топлината на ръката му, ала накрая нещо го завладя, не точно угризения, а смазваща умора, празнота, и той го върна на мястото му. Братовчедът Магнъс така и не разбра. Никой не узна за случилото се.

Въпреки това в продължение на месеци, години, дори на десетилетия след смъртта на братовчеда Магнъс тази кражба беше като треска, забита в сърцето на Нилсен. Той виждаше пред очите си огряната от луната детска стая всеки път, щом споменеше името на братовчед си, изчервяваше се без причина, понякога се сепваше или изругаваше, когато се сетеше за онзи момент. Защото, макар да съдим за човека по неговите действия, по изреченото или стореното от него, той съди себе си по това, което е готов да стори, което е искал да изрече или да направи, и тази присъда е неизбежно обременена не само от широтата и границите на въображението му, но и от постоянно променящата се мяра на съмнението и самоувереността му.

— По моя преценка продажбата ще бъде обявена за нищожна най-рано през април — продължи с обясненията Шепард все така строго и сериозно. — А междувременно, по-точно незабавно, предлагам да вложите цялата сума от вашата комисиона в строежа на затвора.

Нилсен изненадано вдигна вежди.

— Но парите не са мои — рече той за втори път този следобед. — Те са вече прибрани де юре, ако не и де факто. След като съдът приеме искането на вдовицата и продажбата бъде анулирана, ще трябва да върна комисионата до последното пени.

— Съветът ще ви възстанови парите заедно със съответната лихва — рече тъмничарят. — Затворът се финансира с държавни средства и когато дойде време да върнете комисионата, аз ще мога да изтегля пари от банката и да ви ги дам. Ще изготвим договор, вие ще посочите условията си. Вложението ви ще е напълно сигурно.

— Щом разполагате с държавно финансиране, защо изобщо ми предлагате тази схема? За какво са ви тези четиристотин лири?

— Вашите пари са налични, те представляват частно вложение. Финансирането от Съвета е одобрено, но парите още не са отпуснати. За да влезе тази сума по сметката на затвора, трийсетима чиновници ще си предават напред-назад един куп книжа през трийсет бюра. Ще стане март-април и изборите ще са минали.

— И Лодърбак ще е дръпнал затворниците за своите начинания.

— Да, плюс немалка част от бюджета на областта.

— Добре — кимна търговецът. — Да речем, че се съглася и вие получите своя затвор. Споменахте, че и двамата ще извлечем изгода.

— Да, разбира се! — възкликна Шепард. — Вие ще имате работа, господин Нилсен. Ще получите обичайната си комисиона за наемането на работниците, за желязото, за дървения материал, за пироните и всяка дреболия. Съвсем законна печалба — ето това ще е вашата полза.

Нилсен не можеше да възрази срещу този довод (от месеци не беше сключвал договор, който да му донесе такъв приход), но го смущаваше начинът, по който Шепард беше отправил предложението си. Тъмничарят беше използвал думата „убийство“ и беше нарекъл това престъпление „тънко“, беше изчакал влизането на Албърт, за да попита за Емъри Стейнс пред свидетел, а докато предаваше хронологията по случая с Уелс, не беше допуснал търговецът да го прекъсне, уж да не би да сподели нещо, което да го свърже с престъплението, като така внушаваше, че подозира подобна възможност. Шепард се държеше с домакина си като с виновен човек.

— А какво ще стане, ако не приема предложението ви? — попита Нилсен.

Тъмничарят разтегли устни в рядко срещана усмивка, чието въздействие беше плашещо.

— Вие упорствате да възприемате предложението ми като изнудване — рече той. — За мен това е необяснимо.

Нилсен не издържа дълго погледа му.

— Ще ви отпусна заема и ще предлага услугите си срещу съответната комисиона — заяви той с тих глас и придърпа архитектурните планове към себе си. — Изчакайте малко, моля, за да си отбележа какви материали ще са ви необходими.

Тъмничарят кимна и най-сетне посегна към кафето, което изстиваше на бюрото пред него. Подхвана чинийката внимателно, в огромната му ръка порцеланът изглеждаше невероятно крехък, все едно беше достатъчно Шепард да стисне юмрук, за да стрие на прах чашката. Пресуши на една глътка кафето и остави обратно чинийката на същото място. След това пхна отново лулата в устата си, скръсти ръце и зачака. Неравномерното драцуне на молива на Нилсен беше единственият звук в стаята.

— Ще ви напиша чек в понеделник сутринта — обеща търговецът, след като пресметна окончателната сума. — Може да пуснем обява за поръчка в понеделнишкия брой на вестника, аз ще

изпратя бележка на Льовентал. Най-добре е работниците да се съберат тук, на тържището, точно в десет, за да подпишат договорите, това ще даде възможност повече хора да прочетат вестника и да разпространят новината. До обяд в понеделник, ако времето позволява, може да започнем работа.

Шепард бе присвил очи.

— Льовентал ли казахте? Бен Льовентал? Евреинът?

— Да — премига Нилсен. — Няма как да пуснем обявление без вестника. Освен ако не предпочитате листовки или афиши, но всички четат „Таймс“.

— Надявам се, разбирате, че инвестирането на вашата комисиона следва да си остане само между нас?

— Естествено, господине. — Миг мълчание. — Давам ви честната си дума — добави търговецът и веднага съжали за избраната фраза.

— Може би не е зле да впишем такава клауза в договора — подхвърли Шепард. — За всеки случай.

— Може да имате вяра на дискретността ми — рече Нилсен и отново се изчерви.

— Надявам се да е така — отвърна тъмничарят, изправи се и протегна десница.

Нилсен също стана и двамата си стиснаха ръцете.

— Господин Шепард — обади се изведнъж той, когато гостът се обърна към вратата. — Това, което говорихме преди, за дивото и цивилизацията, за стария и новия свят...

Лицето на Шепард беше безизразно.

— Да?

— Любопитно ми е да разбера как гледате през тази призма на всичко това — имуществото на Уелс, съкровището, вдовицата му.

Тъмничарят размишлява дълго, преди да отговори.

— Парите дават възможност за цялостно преобразяване, господин Нилсен — рече той накрая. — Намери ли късче самородно злато, човек може да си купи нов живот. А цивилизованият свят не предлага подобен шанс.

След като Шепард си тръгна, Нилсен дълго размишлява над предложението на тъмничаря. В ума му беше покълнало съмнение. Струваше му се, че е изгървал нещо, все едно беше намерил вързана кърпичка, смачкана на топка в джоба на стара жилетка, и колкото и да се напъваше, не можеше да си спомни какво е трябвало да му подсказе тя, каква задача е имал да свърши, нито пък къде е бил, когато е направил възелчетата и я е прибрал до сърцето си. Барабанеше по бюрото напрегнато, подръпваше реверите си. Дъждът плющеше по прозореца. Сивите сенки в стаята се издължиха, слънцето беше скрито от облак.

Изведнъж той скочи, отиде до вратата и я откряна.

— Албърт! — извика през пролуката.

— Да, господине — отвърна Албърт от приемната.

— Кросби Уелс, онзи, дето го намериха умрял...

— Да?

— Кой откри тялото? Припомни ми.

— Били са няколко души, господине.

— Каква точно беше историята?

— Пишеше го във вестника, господине. Да го потърся ли, за да го донеса?

— Не, кажи ми каквото си спомняш.

— Групата спряла да се освежи и намерила господин Уелс още топъл, доколкото си спомням, господине. Седял на кухненската маса, пишеше във вестника.

— А името? — настоя Нилсен, макар че вече се беше сетил.

Изведнъж му примала и той облегна глава на рамката на вратата.

— Кандидатът за депутат от Уестланд, господине — отговори Албърт. — Онзи от Кентърбъри. Запознахте се миналата седмица в „Звездата“. Алистър Лодърбак.

Ф

Десетина минути по-късно Нилсен се появи на прага на приемната и свали цилиндъра си с толкова силен плясък, че чиновникът подскочи на стола. Търговецът беше хванал бастуна си заплашително по средата, сякаш се канеше да го размаха като тояга. Лицето му беше бледо. Той се отправи към вратата и Албърт извика след него:

— Ако някой ви потърси, да го пратя ли в „Нонпарей“?

— Не, не ме безпокой. Ако някой ме потърси, кажи му да изчака. Или по-добре да дойде пак в понеделник — отвърна рязко Нилсен, без да се обръща.

Подмина бараката на капитана на пристанището и продължи по вълнолома, стигна до обичайната си гостилница на ъгъла, но не се отби, а пристегна палтото и се насочи навътре към сушата, към находищата на Кънери.

ПОЛУНОЩ В СКОРПИОН

В КОЯТО АПТЕКАРЯТ ПРЕТЪРСВА ЗА ОПИУМ, НАЙ-СЕТНЕ СЕ СРЕЩАМЕ С АННА УЕДЪРЕЛ, ПРИЧАРД
ГУБИ ТЪРПЕНИЕ И СА ПРОИЗВЕДЕНИ ДВА ИЗСТРЕЛА.

След като си тръгна от кантората на Нилсен, Джоузеф Причард не се отправи към лабораторията си на улица „Колингуд“. Насочи се към „Скарата“, една от шейсетте-седемдесетте странноприемници на „Гуляйджийска“, разположена в най-оживения ѝ участък. В нея (благодарение на жълтия си корниз и декоративните капаци на прозорците „Скарата“ имаше ведър вид дори и в дъжда) пребиваваше Анна Уедърел и макар да не ѝ беше в навика да приема посетители в този час на деня, на Причард пък не му беше в навика да съобразява делата си с чуждите предпочитания. Той се качи по стъпалата и нахлу вътре, без дори да кимне на златотърсачите, които седяха в редица на верандата, вдигнали крака на парапета, и дялкаха тресчици, изстъргваха мръсотията под ноктите си и плюеха тютюн в калта. Те го изгледаха насмешливо и щом вратата се затръшна зад гърба му, заваляха шеговити коментари колко ли е загорял аптекарят, че да бърза така.

Причард не беше виждал от седмици Анна. Беше разбрал за опита ѝ за самоубийство от Дик Манъринг, който от своя страна беше преразказал сведенията, дадени му от Ах Сук, китаеца, който държеше пушалнята за опиум в Кънери. Анна често посещаваше китайското селище и затова мнозина я наричаха Анна Китайската — това прозвище накърняваше репутацията ѝ в някои кръгове и подсилваше популярността ѝ в други. Причард не беше нито в единия, нито в другия лагер — той не проявяваше никакъв интерес към частния живот на околните — и затова новината, че уличницата е любимка на Ах Сук и че разминалата ѝ се на косъм смърт е докарала китаеца почти до истерия, не породила у него нито любопитство, нито отвращение. (Манъринг не говореше китайски, но знаеше няколко йероглифа — метал, искам, смърт, — които бяха достатъчни да завърже разговор с помощта на тефтерчето си, пожълтяло от употреба и тъй запълнено с драсканици, че той можеше да отправя дълбокомислени послания само

като прелисти назад страниците и посочи с пръст стар спор, сметка или сделка.)

Причард се беше засегнал, че Анна не го е потърсила. Все пак той беше аптекар и южно от река Грей беше единственият доставчик на опиум за западния бряг на Кентърбъри. Точно от такъв специалист имаше нужда тя, трябваше да му се обади, да потърси съвет. Причард не вярваше Анна да е направила опит да посегне на живота си, според него това беше невъзможно. Беше сигурен, че е била принудена да вземе опиата против волята си или че той нарочно е бил примесен с друго, за да ѝ причини вреда. Аптекарят се беше опитал да прибере остатъка от опиума от китайската пушалня, за да го изследва за следи от отрова, но Ах Сук беше твърде ядосан, за да изпълни молбата му, и ясно заяви (отново чрез Манъринг) решимостта си никога повече да не купува от него. Причард не обърна никакво внимание на заплахата — разполагаше с достатъчно голяма клиентела в Хокитика и продажбата на опиум носеше много малка част от приходите му, — но професионалното му любопитство към случилото се все още не бе задоволено. Затова сега се налагаше да разпита самата Анна.

Когато аптекарят влезе, съдържателя на странноприемницата Клинч го нямаше и самата тя изглеждаше празна и запусната. След като очите му свикнаха със сумрака, той различи помощника на Клинч, който се беше облегнал на тезгяха и четеше стар брой на „Лийдър“, като едновременно произнасяше шепнешком думите и ги следеше с пръст по редовете. Движението на ръката му беше излъскало дървото и то сияеше като намазано с олио. Момчето вдигна глава и му кимна. Докато минаваше край него, аптекарят му подхвърли един шилинг, то го хвана във въздуха, захлупи го отгоре на дланта си и извика след него:

— Ези!

Причард, който вече беше поел нагоре по стълбите, се изсмя рязко. Когато се чувстваше обиден, ставаше груб, а в момента беше направо озлобен. Коридорът беше пуст, но въпреки това аптекарят долепи ухо до вратата на Анна Уедърел и се послуша, преди да почука.

Харалд Нилсен правилно се беше досетил, че отношенията на Причард с блудницата са доста по-сложни от неговите, но заключението му, че аптекарят е влюбен в нея, беше погрешно. Всъщност вкусът на Причард към жените беше съвсем ортодоксален,

даже момчешки. Той по-скоро би хлътнал по дючка, отколкото по уличница, колкото и да е грозна дючката и колкото и да е красива уличницата. Аптекарят ценеше чистотата и простотата, скромните рокли, тихия глас, покорността и почти пълната липса на стремеж за себеизява, с други думи, точно обратното на това, което представляваше той. Идеалът му за жена беше негова пълна противоположност: тя трябваше да знае това, което той не знае, и да е спокойна тогава, когато той не е. Спътницата в живота му трябваше да е нещо като котва, гледана отгоре, откъм повърхността, лъч светлина, утеха и благословия. С крайностите и опияненията си Анна Уедърел твърде много приличаше на него. Не че я мразеше заради това, по-скоро я съжаляваше.

Като цяло Причард рядко отваряше дума за нежния пол. Не му беше приятно да разговаря за жени с други мъже, според него този навик издаваше незрялост и склонност към самохвалство. Заради мълчанието му приятелите го смятаха за твърде благовъзпитан, а жените го намираха за загадъчен и непроницаем. Той не беше грозен, имаше солидна професия и можеше да мине за желана партия, ако не беше толкова отнесен в работата си и се появяваше по-често в обществото. Причард обаче ненавиждаше големи смесени групи, в които мъжът е длъжен да действа като представител на своя пол и закачливо да изтъква пред очите на всички събрали се своите предимства. В подобна обстановка ставаше скован и раздразнителен. Предпочиташе по-задушевна компания и имаше малко приятели, на които беше верен до смърт, както беше верен по свой си начин на Анна. Близостта, която изпитваше към нея, се дължеше главно на това, че мъжът не е длъжен да обсъжда блудниците си с другите: уличницата е личен въпрос, пиршество, на което се наслаждаваш сам. Ето това уединение търсеше аптекарят у Анна. За него тя беше самота и дори когато беше с нея, той не я допускаше до себе си.

Причард беше обичал истински веднъж като млад, ала вече бяха минали шестнайсет години, откакто Мери Мингис стана Мери Фъркин и замина за Джорджия да живее сред червената пръст на памучните поля (както си го представяше той) — невероятна скука, дължаща се на богатството и безоблачните небеса. Дали е жива, дали господин Фъркин все още е на този свят, дали е родила деца, дали е губила рожби, дали е запазила красотата си, или не, той не знаеше. За него тя

си оставаше Мери Мингис. За последно я беше видял като двайсет и пет годишна девойка, облечена в скромна муселинена рокля на цветчета и със сплетени на венец къдрици, без никакви накити по пръстите и китките — тя го прие седнала под прозореца, когато той отиде да се сбогуват.

„Джоузеф — беше му казала на раздяла Мери и после той си го записа в тефтерчето, за да не го забрави, — Джоузеф, ти никога не си бил в мир с доброто. Хубаво, че не легнах с теб. Така ще си спомняш с обич за мен.“

Той чу от другата страна на вратата забързани стъпки.

— А, ти ли си? — рече вместо поздрав Анна.

Беше разочарована, явно очакваше друг. Причард влезе безмълвно и затвори вратата. Анна се дръпна и пристъпи в светлото очертание пред прозореца.

Носеше траур, но от старомодната кройка на роклята (извити на камбана поли и повдигната талия) и от избелелия цвят на плата Причард се досети, че дрехата не е била шита за нея, сигурно ѝ я бяха дали или по-вероятно е била намерена изхвърлена на брега след някое корабокрушение. Подгъвът беше отпуснат и като лентичка над пода минаваше три пръста по-тъмна ивица. Странно беше да видиш уличница в траур, все едно гледаш издокарал се пастор или дете с мустаци, помисли си Причард.

Мина му през ума, че до този миг е виждал Анна само в светлината на лампата или на луната. Сега кожата ѝ изглеждаше прозрачна, дори синкава, а под очите потъмняваше до лилаво като рисунка с акварел на тънка хартия, върху която боите са се разтекли. На външен вид тя беше, както би се изразила майката на Причард, ръбата. Челото ѝ беше високо, брадичката — остра. Носът беше тесен, геометричен, някой скулптор би го пресъздал с четири движения: едно плъзване на длетото от лявата страна, едно от дясната, едно отгоре и едно отдолу. Устните бяха тънки и макар че очите ѝ бяха с нормална големина, Анна гледаше на света подозрително и в тях твърде рядко се мяркаше кокетство. Бузите ѝ бяха хлътнали, отдолу се показваха костите като ръб на барабан под здраво опънатата мембрана на кожата.

Предишната година тя беше заченала, това състояние беше сгряло въсърхните ѝ бузи и беше изпълнило с плът костеливите ръце и тогава Причард я харесваше повече: закръгленият корем, налетите

гърди, скрити под метри тюл и тънък лен, тези тъкани я омекотяваха, придаваха ѝ лекота. Само че малко след пролетното равноденствие, когато вечерите се удължаваха и дните ставаха по-светли, а слънцето с часове висеше, алено и ниско, над Тасманово море, преди да се гмурне в червените води, Анна пометна. Малкото телце на детето беше увито в парче басма и погребано в плитък гроб на Гледка. Аптекарят не се бе осмелил да отвори дума пред нея за починалото дете. Не я посещаваше редовно и когато отидеше при нея, не ѝ задаваше въпроси. Но се беше разплакал скришом, когато научи за случилото се. В Хокитика имаше толкова малко деца, брояха се на пръстите на едната ръка. Човек закопняваше за детска глъч така, както копнее да чуе позната реч, напомняща за дома, или да зърне на хоризонта обичан кораб.

Той я чакаше да заговори.

— Не можеш да останеш — рече тя. — Имам среща.

— Няма да се бавя. Искях да попитам дали си добре.

— О — избухна Анна, — от разпити ми е дошло до гуша!

Буйният ѝ отклик го изненада.

— Отдавна не съм идвал при теб.

— Така е.

— Но те видях на улицата веднъж, малко след Нова година.

— Градът е малък.

Причард пристъпи към нея.

— Ухаеш на море.

— Глупости. Не съм се къпала в морето от седмици.

— На буря тогава. Както когато някой се прибере при снежна виелица и от него лъха на студ.

— Какво ти става?

— Какво да ми става?

— Защо говориш така? Поетично!

— Поетично ли?

(Причард имаше лошия навик в разговорите си с представителки на другия пол да отговаря на въпросите им с въпрос. Веднъж преди години Мери Мингис се беше оплакала от това.)

— Сантиментално. Надутто. Както и да е, няма значение. — Анна придърпваше нервно маншета си. — Вече съм здрава. И няма смисъл да задаваш следващия си въпрос. Не съм имала никакво намерение да

си навредя. Исих просто да изпуша една лула, както винаги, след това заспах и се събудих в затвора.

Той се подпря на тоалетката.

— И оттогава не те оставят на мира.

— Нито за миг.

— Горката.

— Съжалението е още по-неприятно.

— Е, в такъв случай няма да те съжалявам. Ще бъда жесток.

— Както искаш.

Струваше му се, че тя говори вяло и насилено, и това го ядоса, той се почуди дали да го покаже, но в крайна сметка си напосмисли, че е дошъл с определена цел. За да подразни Анна, попита:

— И кой е клиентът?

Тя се извърна изненадано.

— Моля?

— Каза, че имаш среща. С кого?

— Не е с клиент. Ще ходя с една дама за шапки.

Аптекарят изсумтя.

— Чува! съм за кодекса на честта на уличниците. Няма нужда да лъжеш.

Анна го оглеждаше все едно от голямо разстояние, сякаш той беше точица на хоризонта, далечен обект, който постоянно се смалва. След това рече бавно, като да говореше на дете:

— А, значи не си чул. Сложих край на това.

Причард вдигна вежди и за да прикрие изненадата си, се изсмя.

— И вече си почтена жена, така ли? Шапки и цветя по первазите, а? Ръкавици на улицата?

— Поне докато съм в траур.

Отговорът ѝ, изречен тихо, с достойнство, го накара да се засрами за смеха си и в гърдите му се надигна гняв.

— А какво ще каже Дик? — попита той, имаше предвид работодателя ѝ Дик Манъринг.

Анна му обърна гръб.

— Не е доволен.

— Не се и съмнявам!

— Не желая да го обсъждам с теб, Джо.

Той настръхна.

— Какво искаш да кажеш?

— Нищо. Нищо особено. Просто не желая да мисля за него.

— Зле ли се държи с теб?

— Не — отвърна тя. — Не особено.

Причард имаше богат опит с уличниците. Познаваше префърцунените, които се преструваха на изненадани и говореха с пискливи надменни гласчета, пълничките, които бяха отзивчиви, по всяко време на годината носеха рокли с ръкави до лактите и се обръщаха към всеки с „момко“, пияниците, алчни, мърморещи, с ожулени червени кокалчета и воднисти очи, Анна обаче принадлежеше към друга категория, категорията на неразгадаемите, които бяха ту вяли и отпуснати, ту възхитително очарователни, тяхното държание говореше за такова върховно нещастие, за такова съвършено и абсолютно страдание, че то се проявяваше като достойнство, като спокойствие. Анна Уедърел не беше просто тъмна Индия, тя беше самата тъмнина, булото ѝ. Тя е безмълвен оракул, помисли си Причард, не познава нито мъдростта, нито покварата, каквото и зло да е сторил, изрекъл или видял човек, то не може да я трогне, тъй като не надминава онова, което е изпитала на гърба си.

— Защо не ме потърси? — попита той, искаше му се поне в нещо да я обвини.

— Кога?

— Когато не ти беше добре.

— Бях в затвора.

— А след това?

— Какъв смисъл имаше?

— Можеше да ти спести куп неприятности — отвърна аптекарят кисело. — Ако ме беше повикала да дам показания в съда, щях да докажа, че опиумът е бил примесен с нещо друго.

— Знаеш, че е бил примесен?

— Подозирам. Как иначе, Ан? Освен ако...

Анна отново се дръпна от него, този път направи крачка към леглото и стисна металната топка на таблата. При движението ѝ той отново усети уханието на море. Беше изненадващо силен. Причард едва овладя подтика да пристъпи към нея, да я последва, да видиша пак мириса. Усещаше солта, желязото, тежкия металически вкус на буря... на надвиснали облаци, на дъжд. И не само на море, а и на кораб.

Миризма на катран и въжета, на уталожен прахоляк от измитата палуба, на насмоления брезент на платната, на восък от свещите. Устата му се изпълни със слюнка.

— Примесен — повтори Анна, приковала поглед в него. — Кой би го направил?

(Може би беше просто спомен от подобно усещане, случаен отглас, който изведнъж изпълва тялото и след това също толкова бързо отминава. Той го прогони от ума си.)

— Не вярвам, че не ти е хрумвало — рече той, намръщен озадачено.

— Е, да. Но не помня нищо.

— Абсолютно нищо?

— Освен как седнах с лулата. Запалих я. После нищо.

— Бях убеден, че не си имала намерение да се самоубиеш. Ти не си от хората, които биха посегнали на живота си.

— Кой знае — въздъхна тя, — понякога на човек му минават какви ли не мисли.

— Да, понякога — съгласи се прекалено бързо Причард.

Чувстваше се победен, направи крачка назад.

— Нямам представа дали опиумът е бил примесен с друго.

— Ако изследвам остатъка, ще мога да ти кажа дали е така. Заради това дойдох. Искam да откупя от теб това, което е останало, за да го проверя. Ах Сук отказва да говори с мен.

Тя присви очи.

— Искаш да го изследваш или да го подмениш?

— Какво намекваш?

— Може да се опитваш да заметеш следите си.

Причард пламна от възмущение.

— Какви следи?

Анна не отговори и той повтори:

— Какви следи?

— Ах Сук смята, че може ти да си сложил вътре отровата — рече тя и го погледна предпазливо.

— Така ли? Има много по-лесни начини да те пратя на оня свят, ако искам да те видя мъртва.

— А ако си искал да видиш мъртъв него?

— И да го изгубя като клиент? — Причард сниши глас. — Виж, не твърдя, че изпитвам братски чувства, но не деля нищо с жълтите. Чуваш ли ме? Няма причина да им желая злото. Абсолютно никаква.

— Миналия месец някой пак е срязал въжетата на палатката му. Всичките му вещи са подгизнали.

— Какво, да не мислиш, че съм го направил аз?

— Не.

— Какво тогава? Хайде, говори, Анна! Какво?

— Според него си замислил нещо.

— Какво, да убивам китайци ли? — изсумтя аптекарят.

— Да — кимна Анна. — И не е толкова нелепо, колкото го изкарваш.

— Така ли? Успял е да те спечели на своя страна, а?

— Не, не. Аз смятам...

— Ти ме смяташ за сприхав старец — прекъсна я Причард. — Да, знам. И аз наистина съм сприхав старец, Анна. Но не съм убиец.

Самоувереността, която за миг ѝ беше вдъхнала живец, угасна също толкова бързо, колкото и се беше появила. Анна се отдръпна отново и отстъпи встрани към прозореца, ръката ѝ се вдигна към плетената на една кука дантела на яката и я заподръпва разсеяно. Аптекарят се поуспокои. Жестът ѝ му беше познат, не беше неин, можеше да принадлежи на всяка жена.

— Както и да е — рече помирително той. — Както и да е.

— Не си толкова стар.

Искаше му се да я докосне.

— А и това с лауданума, внезапната смърт на Кросби Уелс — въздъхна Причард. — Още една загадка, която не ми дава мира.

— Какъв лауданум?

— Под леглото му е била намерена стъкленица с лауданум. Моя.

— Запушена или отворена?

— Запушена. Но пълна наполовина.

Тя като че ли се заинтригува.

— Твоя ли? Какво имаш предвид, че е била лично твоя или че е била купена от теб?

— И двете — отвърна Причард. — Но не от Кросби. На него не съм му продавал и драм.

Анна се почеса замислено по бузата.

— Странно.

— Горкият Кросби Уелс — подхвърли той в опит да разведри обстановката. — Приживе никой не му обръщаше внимание, а сега...

— Кросби... — поде Анна и изведнъж се разплака.

Причард не пристъпи към нея, не я притисна в обятията си да я утеши. Гледаше я как търси в ръкава кърпичка и чакаше, скръстил ръце зад гърба. Тя не плачеше за Кросби Уелс. Дори не го познаваше. Плачеше за себе си.

Разбира се, помисли си той, сигурно е неприятно да те съдят за опит за самоубийство, да те разпитват и да пишат за теб във вестника като куриоз, да те одумват по време на закуска и докато играят бiliarд, все едно душата ти е обща собственост, някакво общо дело. Причард я гледаше как си бърше носа и прибира с тънки пръсти кърпичката. Не, не беше само изтощение, беше съвсем друго страдание. Тя изглеждаше не просто измъчена, сякаш се беше стопила наполовина.

— Не обръщай внимание — рече Анна, като се овладя. — Не ми обръщай внимание.

— Ако можех да хвърля поглед на едно късче... — рече Причард.

— От кое?

— От опиума. Ще ти го платя. Няма да го подменя, искам само малко парченце, не е задължително да ми даваш всичкото.

Тя поклати глава и в това рязко движение Причард най-сетне долови кое е различно у нея. Пристъпи напред, прекоси с три бързи крачки разстоянието и я сграбчи за ръкава.

— Къде е? — попита той. — Къде е опиумът?

Анна се дръпна.

— Изпуших го. Снощи изпуших последното късче.

— Не си!

Причард се втурна след нея, хвана я за рамото и я обърна. Забучи палец под брадичката и повдигна главата ѝ нагоре, за да надзърне в очите ѝ.

— Лъжеш! Очите ти са бистри.

— Изпуших го — повтори Анна и бутна ръката му.

— На Сук ли го върна? Той ли го прибра?

— Изпуших го. Както винаги.

— Стига, Ан! Не лъжи.

— Не лъжа.

— Изпушила си примесен с отрова опиум и очите ти са бистри като вода?

Тя го изглежда подозрително.

— Откъде знаеш, че е бил примесен с отрова?

— Дори и да не е бил...

— Сигурен ли си, че е бил примесен? Сигурен ли си?

— Не съм сигурен и не знам абсолютно нищо за тази проклетия! И освен това не ми харесва тонът ти! — извика Причард. — Искам просто да получа остатъка, за да го изследвам, по дяволите!

Анна отново се беше съживила.

— И кой е сложил отровата вътре, Джо? Кой се е опитал да ме убие? Кой според теб?

Аптекарят махна с ръка.

— Може да е бил Ах Сук.

— Обвиняваш мъжа, който обвинява теб? — Тя се засмя. — Гузен негонен бяга!

— Опитвам се да ти помогна! — заяви ядосано Причард. — Опитвам се да ти помогна!

— Нямам нужда от помощта ти! Не желая да ми помагаш! За последен път ти казвам: не съм искала да се самоубивам, Джо, и в опиума не е имало никаква отрова!

— Тогава как ще обясниш, че се озова полумъртва наред пътя за Крайстчърч?

— Не мога да го обясня!

Едва сега на лицето ѝ, безизразно до този момент, се изписа някакво чувство: страх, гняв.

— Онази нощ си изпушила една лула, както винаги, така ли?

— И всеки ден, откакто ме пуснаха от затвора.

— И днес ли?

— Не. Снощи беше за последно. Казах ти вече.

— По кое време снощи?

— Късно беше, към полунощ.

Причард едва се сдържа да не се изплюе в краката ѝ.

— Не ме прави на глупак! Виждал съм те под въздействието на опиума, виждал съм те и да се съвземаш. В момента си трезва като монахиня.

Лицето ѝ се отпусна като дрипа.

- Щом не ми вярваш, отивай си.
- Няма да си тръгна. Няма!
- Върви по дяволите, Джо Причард!
- Ти върви по дяволите!

Тя отново се разплака. Причард ѝ обърна гръб. Къде ли го криеше? Отправи се към гардероба, отвори го и затършува вътре. По закачалката висяха рокли. Фусты. Кюлоти, оръфани и захабени. Кърпички, шалове, корсети, чорапи, обувки. Нищо. Прехвърли се към тоалетката, там върху пукната порцеланова чиния беше поставена газена лампа, на чийто пламък уличницата навярно загреваше опиума, до нея имаше подплатени ръкавици, гребен, игленик, отворен пакет сапун, бурканчета с крем и пудра. Той ги взимаше едно по едно и после грубо ги връщаше по местата им, идеше му да обърне цялата стая наопак.

- Какво правиш? — попита Анна.
 - Криеш го и не искаш да ми кажеш защо!
 - Не ми пипай нещата.
- Той се изсмя.

— Твоите скъпоценности, а? Спомени от едно време?

Измъкна рязко чекмеджето на тоалетката и го обърна. На пода се посипа водопад от дрънкулки. Монети, ибришимчета на дървени макари, панделки, облечени копчета, шивашки ножици. Три коркови тапи от шампанско. Мъжка четка за бръснене, отмъкната от някого. Кибрит, банели. Билетът от пътуването ѝ до Нова Зеландия. Парчета плат. Огледало със сребърно покритие на гърба. Причард разбута купчината. Намери лулата на Анна, с нея трябваше да има и малка кутийка или пък кесийка, в която, увито във восъчна хартия, да е пхнато парчето опиум като бонбон, купен от магазин. Той изруга.

— Звяр! — подхвърли Анна. — Отвратителен си.

Причард не ѝ обърна внимание, взе лулата.

Беше китайска направа, издълбана от бамбук и дълга колкото ръката му от лакътя до китката. Чашката беше на пет-шест сантиметра от края, издадена като топка на дръжка на врата, и беше прикрепена с метално седло към дървото. Причард я претегли в ръка, държеше я, както флейтист държи флейта. Подуши я. По ръба на чашката имаше черни наслагвания, значи някой я беше използвал, и то неотдавна.

— Доволен ли си? — попита Анна.

— Дръж си езика зад зъбите. Къде е иглата?

— Ето там.

Анна посочи в жалката купчина разпилени вещи на пода парче плат, през което беше забодена дълга игла за коса със зацапан с черно връх. Аптекарят подуши и нея. След това пъкна иглата в отвора на чашката и зачовърка.

— Ще я счупиш.

— И така ще ти направя услуга.

(Причард презираше страстта на Анна към опиата — но защо ли? Самият той беше пушил опиум много пъти. Включително в схлупената колиба на Ах Сук в Кънери, по чиито стени китаецът беше окачил източни тъкани, за да укроти полъха на течението, тъй че скъпоценните му лампи да не примигват от вятъра.)

Той хвърли лулата настрани, направи го нехайно, тъй че чашката се удари в пода и издрънча.

— Звяр! — повтори Анна.

— Аз съм звяр, така ли?

Посегна към нея, всъщност не искаше да я удари, а само да я сграбчи за раменете и да я разтърси, докато не му каже истината. Само че се забави, тя се отскубна и за трети път този следобед ноздрите му се изпълниха с плътния солен мирис на океана — необичайно съчетан с металния вкус на студ, — все едно през лицето го беше зашлевил порив на вятъра, все едно над главата му се беше раздрало платно, все едно се задаваше буря. Той спря нерешително.

— Дръпни се! — извика Анна. Беше вдигнала ръце пред лицето си, пръстите ѝ бяха свити в хлабави юмручета. — Сериозно говоря, Джоузеф. Няма да търпя да ме наричаш лъжкиня. Остави ме на мира и си върви.

— Щом ме лъжеш, значи си лъжкиня.

— Дръпни се!

— Кажи ми къде си го скрила.

— Дръпни се!

— Няма да мръдна оттук, докато не ми кажеш къде е! — кресна той. — Кажи ми, празноглава пачавро!

В отчаянието си отново посегна към нея, очите ѝ заблестяха гневно, тя бръкна в пазвата си и извади малък пистолет от онези с един патрон. Изглеждаше миниатюрен, едва ли беше по-дълъг от показалеца

на Причард, но от две крачки разстояние можеше да пробие гърдите му. Той инстинктивно вдигна ръце. Пистолетът беше обърнат наопаки, дулото му сочеше нагоре, към брадичката на Анна, и тя трябваше да го завърти, за да го хване хубаво, само че не беше на себе си и в този миг едновременно се случиха три неща. Аптекарят отстъпи и се спъна в края на ратановата черга, вратата се отвори рязко и някой извика, Анна се поизвърна натам, направи крачка и се простреля в гърдите.

Изстрелът от малкия пистолет прозвуча глухо, не стряскащо, а като плющене на платно високо над палубата. Като ехо, сякаш истинският изстрел е бил произведен някъде далече и този слаб звук е само негов отклик. Причард се завъртя глупаво на пети, застана с гръб към Анна и с лице към новодошлия. В ума му като че ли се беше спуснала мъгла и през нейното було той видя, че току-що влезлият мъж е Обер Гаскоан, секретарят на съда. Причард не го познаваше добре. Преди три седмици секретарят беше дошъл в лабораторията му с оплаквания от лошо храносмилане и сега, колкото и да беше нелепо, аптекарят се сети за онзи случай и се зачуди дали тинктурата му е помогнала, както беше обещал.

За част от секундата — или пък изобщо не беше изминало никакво време — не помръдна никой. След това Гаскоан изруга гръмогласно, втурна се напред и се надвеси над тялото на блудницата. Завъртя главата ѝ настрани и пистолетът падна на пода. По бялата ѝ шия нямаше и драскотина, нямаше кръв, Анна дишаше. Тя вдигна ръце към гърлото си.

— Глупачка! Ах, каква глупачка! — извика Гаскоан. В гласа му се долавяше хрип, сякаш той едва сдържа сълзите си. Сграбчи дантелената ѝ яка с двете си ръце и я раздра. — Не е имало куршум, нали? Напълнила си фишека с парченца восък, така ли? Искаш да ни изкараш ангелите! Какво, по дяволите, разиграваш?

Анна опипваше гърдите си, пръстите ѝ объркано обикаляха по кожата. Очите ѝ бяха ококорени.

— Халосен патрон, така ли? — обади се Причард.

Наведе се и взе пистолета.

Той беше топъл, във въздуха се усещаше мирис на барут. Само че не се виждаше нито празна гилза, нито дупка. Боядисаната стена зад Анна беше гладка и съвсем същата, нямаше и драскотина. Двамата мъже се огледаха — взряха се в стената, в пода, в Анна. Уличницата

сведе очи към гърдите си. Причард поднесе пистолета към нея, като го остави да провисне глупаво на показалеца му, и Гаскоан го взе. Умело го отвори и надникна в цевта. След това се обърна към Анна.

— Кой го е заредил? — попита строго той.

— Аз — отвърна смаяно тя. — Мога да ви покажа другите патрони.

— Покажи ги. Дай да ги видим.

Тя се надигна, отиде при шкафчето до леглото и след миг се върна с тенекиена кутия, в която върху парче амбалажна хартия се търкаляха седем патрона. Гаскоан ги докосна с върха на пръста си. След това ѝ подаде пистолета.

— Покажи ни как си го заредила. Направи го точно по същия начин.

Анна кимна сковано. Отвори оръжието и пъхна патрона в цевта. След това щракна да се затвори, запъна петлото и подаде на Гаскоан заредения пистолет. Изглеждаше уплашена до смърт, смаяна, отнесена. Секретарят на съда взе пистолета, отстъпи няколко крачки, вдигна го и стреля в леглото. Изстрелът прозвуча точно като предишния — този път отдолу се чуха уплашени викове и забързани стъпки — и тримата се вгледаха в постелята. Във възглавницата се виждаше кръгла дупка с тъмнеещи краища, където топлината беше прогорила плата, отвътре се бяха разлетели перушинки, които сега се спускаха обратно на прозирен покров, Гаскоан пристъпи и дръпна възглавницата. Опипа дюшека, както Анна беше опипала шията си за рана, и след миг изсумтя доволно.

— Там ли е? — попита Причард.

— Само драскотина — отвърна Гаскоан, докато проверяваше с върха на пръста си дълбочината на дупката. — Тия дамски пистолетчета не струват особено.

— Но къде е...

Аптекарят още не можеше да се окопити. Имаше чувството, че езикът му се е удебелил.

— Какво е станало с първия? — подсказа секретарят.

Всички се взряха във втората гилза, която лежеше разкривена в ръката му. След това Гаскоан се обърна към Анна и на Причард му се стори, че двамата като че ли обменят мисли безмълвно, с очи.

О, колко тежко е да наблюдаваш как твоята блудница се споглежда с друг мъж! На аптекаря му се искаше да я презре, но не можеше, чувстваше се объркан, замаян. Ушите му звънтяха.

Анна се обърна към него.

— Ще слезеш ли да кажеш на Едгар, че съм си играла с пистолета или съм го почиствала и без да искам, съм натиснала спусъка?

— Него го няма — отвърна Причард.

— Кажи на помощника му тогава. И на всеки, когото срещнеш. Иначе ще се качат да разпитват, а не желая шумотевица. Моля те.

— Добре, отивам — отвърна той. — А после...

— После си върви — рече твърдо тя.

— Дай ми това, за което дойдох — помоли тихо той, като хвърли поглед към Гаскоан, който беше свел тактично глава.

— Не мога да го направя, Джоузеф. Не мога да ти дам това, което искаш. Моля те, върви си.

Той отново се вгледа в очите ѝ. Бяха зелени, с плътен тъмен кръг около ириса и с обсипани със сияйни сиви петънца зеници. От месеци не беше виждал очите ѝ бистри, от месеци не беше виждал зениците ѝ свити, а не размазани черни петна, все едно забулени от сън. Тя не беше под въздействието на опиума, в това нямаше и капчица съмнение. Значи беше лъжкиня и може би дори крадла. А и срещата с този Гаскоан. Поредната тайна. Поредната лъжа. Щяла да ходи на пазар за шапки, друг път!

Ала Причард установи, че не може да разпали наново гнева си. Чувстваше се посрамен. Все едно той беше натрапникът, нахлул в стаята и прекъснал задушевна сцена между Анна и Гаскоан. Срамът му беше силен и детински, усещаше се като пареща горчилка в гърлото. Той се завъртя на пети и излезе. На прага посегна към дръжката на вратата и бавно затвори, като ги наблюдаваше през стесняващата се пролука.

Гаскоан се раздвижи още преди бравата да щракне. Обърна се към Анна, разпери ръце и тя падна в обятията му, бледата ѝ страна се облегна на извивката на шията му. Той я прегърна здраво през кръста и тялото ѝ се отпусна, секретарят я повдигна леко, тъй че пръстите на краката ѝ едва докосваха пода, а той сведе глава и отпусна буза на косата ѝ. Челюстта му беше стисната, очите му бяха отворени, дишаше

шумно през носа. Гледащият ги от прага Причард се чувстваше невероятно самотен. Струваше му се, че никога не е обичал и никой никога не го е обичал. Затвори вратата колкото се може по-тихо и пое надолу по стълбите.

Ф

— Ще позволите ли да ви прекъсна с един въпрос?

— Разбира се, заповядайте.

— Бихте ли ми показали как точно госпожица Уедърел е държала пистолета?

— Веднага. Ето така, ръката ѝ лежеше ето тук. Аз стоях встрани от нея, долу-горе на това разстояние, на което сега е господин Манъринг, а тялото ѝ беше извърнато ето така.

— И ако изстрелът е бил произведен съгласно очакванията ви, какво нараняване би получила госпожица Уедърел?

— Ако извади късмет, в рамото. В противен случай малко по-долу. Може би право в сърцето. В лявата половина на гърдите... Странното обаче е, че дори и патронът да е бил халосен, тя пак трябваше да е обгорена от барута или най-малкото роклята ѝ трябваше да е почерняла. Изобщо не можахме да разберем какво е станало.

— Благодаря ви. Извинявайте, че ви прекъснах.

— Искате ли да споделите нещо с нас, господин Муди?

— Да, ще го направя, но след като чуя края на разказа.

— Прощавайте, ала изглеждате някак не на себе си.

— Добре съм. Моля ви, продължете.

Ф

Следобедът още не беше превалил, когато Причард се върна в дома си на „Колингуд“, а на него му се струваше, че е много по-късно, даже вечер, тъй като само това би обяснило умората, която изпитваше. Влезе през аптеката отпред и известно време се занимава да подравнява ремъците за точене на бръсначи с ъглите на лавиците и да подрежда различните шишенца тъй, че да са успоредни на ръба на витрината, но в един момент усети, че вече не го свърта на едно място, закачи на вратата бележка, подканваща клиентите да дойдат отново в понеделник, заключи и се скри в лабораторията.

На тезгяха лежаха няколко рецепти за приготвяне, но неவிждащият поглед на аптекаря ги подмина, без да ги забележи. Той свали сакото си, окачи го на кука до печката и по навик си върза престилката на кръста. След това дълго стоя, зареял очи в нищото.

Думите на Мери Мингис го бяха омагьосали, те бяха неговото пророчество, неговото проклятие. „Ти никога не си бил в мир с доброто“, беше казала тя, той го беше записал и с това беше направил тъй, че да се сбъдне. Превърна се в отхвърлен мъж, защото тя го отхвърли, защото го изостави. Вече беше на трийсет и осем, а повече нито веднъж не се влюби, докато другите мъже имаха любовници и съпруги. Причард прокара дългия си показалец по гърлото на едно шишенце с хапчета на тезгяха. Тя беше на деветнайсет. За него тя беше Мери Мингис.

В ума му изплува една фраза на баща му: „Избереш ли лошо име за кучето си, и то ще бъде лошо“. („Запомни го, Джоузеф“ — беше казал той, сложил ръка на рамото на сина си, докато с другата притискаше новородено кутре към гърдите си, на следващия ден Причард кръсти палето Кромвел и баща му кимна одобрително.) И като си припомни думите му, аптекарят си помисли: това ли направих със себе си, със съдбата си? Аз ли съм кучето от пословицата на баща ми? Ала това не беше въпрос.

Той седна и разпери длан върху тезгяха. Мислите му се върнаха пак към Анна. Тя твърдеше, че не е имала намерение да се самоубива, и за това Причард напълно ѝ вярваше. Животът ѝ беше труден, ала Анна си имаше своите радости и не беше склонна към прояви на насилие. Аптекарят смяташе, че я познава добре. Не можеше да си представи тя да посегне на живота си. И все пак какво му беше отговорила? Че понякога на човек му минават какви ли не мисли. Да, въздъхна тежко той, понякога на човек му минават какви ли не мисли.

Анна употребяваше опиум отдавна. Правеше го почти всеки ден и беше свикнала с въздействието му върху тялото и съзнанието. Причард не знаеше друг път да е губила съзнание толкова дълго, че да дойде на себе си чак след дванайсет часа. Съмняваше се това да е станало случайно. И ако, както твърдеше, тя наистина не бе смятала да отнема живота си, то оставаха само две възможности: или е била упоена от друг и е била използвана за някаква нечестива цел, а след това е била захвърлена на пътя за Крайстчърч, или (кимна замислено

той) блъфираше. Да. Беше излъгала за опиума, спокойно можеше да лъже и за свръхдозата. Но с каква цел? Кого прикриваше? И защо?

Лекарят в Хокитика беше потвърдил, че в нощта на четиринайсети януари Анна наистина е взела голямо количество опиум, неговите показания бяха публикувани в „Уест Коуст Таймс“ ден след процеса. Възможно ли бе тя да е успяла да го заблуди или по някакъв начин да го убеди да сложи фалшива диагноза? Причард се замисли. Анна беше останала повече от дванайсет часа в затвора и през това време всякакви хора се бяха опитвали да я свестят, а десетки други я бяха наблюдавали. Нямаше как да ги заблуди всички. Човек не може да се преструва, че е в безсъзнание. Дори и една уличница не може да е толкова добра актриса.

Добре, може би все пак опиатът е бил отровен. Аптекарят обърна длани и се загледа в завъртулките по меките възглавнички на пръстите си — едната ръка беше като огледален образ на другата. Допреше ли пръсти, ръцете му бяха като съвършено отражение една на друга, както когато човек докосне с чело огледало. Причард се приведе да погледне отблизо завъртулките. Той самият със сигурност не беше прибавял никакви примеси към опиата, а и не вярваше да го е направил Сук. Сук харесваше Анна. Не, беше изключено Сук да е искал да ѝ навреди. А това означаваше, че опиатът е бил отровен или преди Причард да закупи цялата пратка, или след като Анна е взела своята доза от Ах Сук.

Аптекарят доставяше всичките си опиати от един източник, Франсис Карвър. Сега насочи мислите си към него. Капитанът беше лежал в затвора и затова му се носеше лоша слава, ала с Причард винаги се беше държал любезно и почтено и аптекарят не виждаше основания Карвър да му желае — на него и на търговията му — злото. Не знаеше дали капитанът питае лоши чувства към китайците, но със сигурност не работеше с тях. Доставяше единствено на него.

Двамата се бяха запознали преди седем месеца в един игрален дом на „Гуляйджийска“. Причард беше запален комарджия и една вечер, докато се подкрепяше между игрите на покер с халба бира и пресмяташе наум загубите си, срещу него се настани мъж с белег на лицето. В проява на любезност аптекарят го попита дали обича картите и какво го води в Хокитика. Двамата се разговориха и не след дълго Причард посочи занаята си. Карвър наостри уши, остави чашата и

обясни, че имал отдавнашна връзка с бивш служител на Източноиндийската компания, който притежавал в Бенгал плантация с опиумен мак. Ако аптекарят се нуждаел от опиум, Карвър можел да му гарантира доставки с ненадминато качество и в неограничено количество. Към този момент Причард не разполагаше с никакви запаси от опиум с изключение на няколко слаби тинктури лауданум, които беше закупил от един пътуващ шарлатанин, затова без колебание благодари, стисна ръката на капитана и се съгласи да се видят на сутринта, за да уточнят условията на сделката.

Оттогава Карвър му беше продал общо към килограм и половина опиум. Отказваше да му доставя повече от половин килограм на курс, тъй като (съвсем откровено беше обяснил) предпочитал да държи аптекаря „на къса каишка“, за да не му дава възможност да препродава големи количества и да трупаче печалба от посредническата си дейност. (Като продаваше опиум на Ах Сук, Причард всъщност правеше точно това, но Карвър не беше в течение на споразумението му с китаеца, тъй като рядко се задържаше в Хокитика и аптекарят не си беше направил труда да го осведоми.) Опиумът пристигаше във вид на смола, опакована в хартия и прибрана в тенекиена кутия като тези, в които се съхраняваше чай.

Причард взе от тезгяха едно парцалче и захвана да чисти мръсотията под ноктите си, като разсеяно отбеляза, че са станали за изрязване.

Дали Карвър би посмял да примеси опиума с отрова, преди да му го достави? Причард можеше да стрие смолата и да я направи на лауданум, можеше да я продаде на малки дози на различни клиенти или пък да я използва за собствена употреба. Вярно, че Карвър и Анна бяха в обтегнати отношения, той веднъж я беше пребил от бой. Но дори и да искаше да я убие с опиума, нямаше как да е сигурен, че част от него ще стигне в нейните ръце. Причард въртеше между пръстите си топченце кал. Не, абсурдно беше да приеме, че някой би разчитал на план с толкова много неясноти. Карвър може и да беше негодник, но не беше глупак.

След като отхвърли това предположение, аптекарят се насочи към второто: опиатът да е бил примесен с отрова, след като Ах Сук го е дал на Анна Уедърел. Не беше невъзможно някой да проникне в стаята ѝ в „Скарата“ и да пъкне нещо в опиума. Но въпросът отново беше

защо. Защо му е било да слага отрова в опиума? Защо не е убил уличницата по друг, по-лесен начин, като я удуши, да речем, или ѝ счупи врата, или я пребие до смърт?

Признал поражението си, Причард насочи мислите си към нещата, които интуитивно знаеше, че са верни. Беше сигурен, че Анна Уедърел не е разкрила цялата истина за събитията от четиринайсети януари. Беше сигурен, че някой е използвал наскоро лулата, която тя криеше в стаята си. Беше сигурен също така, че тя самата е престанала да употребява опиум, очите и движенията ѝ показваха извън всякакво съмнение, че е трезва като монахиня. И тези непоклатими според него предпоставки налагаха само един възможен извод.

— По дяволите! — прошепна той. — Тя лъже... прикрива някого.

И така продължи целия следобед.

По някое време взе рецептите и поради липсата на друго занимание, което да отвлече мислите му, се залови за работа. Не държеше сметка за отминаващите часове, докато към настоящето не го върна тихо почукване на вратата в лабораторията. Той се обърна — с изненада отбеляза, че светлината е помръкнала и се спуска здрач — и видя на прага Албърт, служителя на Нилсен, задъхан и със смутено лице. В ръката си държеше писмо.

— А, бележка от Нилсен — рече Причард и се приближи.

Беше забравил за разговора си с търговеца и задачата, която му беше възложил: да намери златаря Кю и да го разпита за откритото в дома на Кросби Уелс злато. Саможивецът напълно му беше изхвъркнал от ума заедно с богатството, вдовицата и изчезналия Стейнс. Колко незабележимо се въртеше светът, когато човек потънеше сам в мислите си.

Аптекарят бръкна в джоба на престилката за монета, но Албърт се изчерви и като вдигна длани, за да покаже, че честта да донесе писмото е напълно достатъчна за него, извика:

— Не, господине, не!

Албърт беше сигурен, че това е най-вълнуващият ден в живота му. Преди няколко часа работодателят му се беше върнал от китайското селище в Кънери тъй превъзбуден, че на влизане едва не изтръгна вратата от пантите. Написа бележката, която чиновникът носеше, със страстта на симфоничен композитор, посетен от музата му. Запечата я

лошо, покапа се с восък, изруга, връчи сгънатия дебел лист на Албърт и каза дрезгаво: „Причард. Занеси го колкото се може по-бързо“. В преддверието на лабораторията Албърт сви писмото на фуния и като напрегна очи, успя да различи няколко думи, които според него говореха за някакъв небивал заговор. И сега не беше на себе си от мисълта, че работодателят му е съучастник в престъпление.

— Добре, благодаря — рече Причард, като пое писмото. — Каза ли да изчакаш за отговор?

— Не държи на отговор, господине — отвърна той. — Но ми поръча да остана и да видя с очите си как ще го изгорите, след като го прочетете.

Аптекарят се изсмя. Това беше съвсем типично за Нилсен: първо увърта, после се оплаква, разтакава се, мъчи се да отхвърли всякаква отговорност, но щом се захване, щом почувства, че е важен участник и внушителна фигура, всичко се превръща в театрално представление, в мелодраматична пиеска, в която той тържествуващо се нагърбва с главната роля.

Причард се дръпна няколко крачки настрани (Албърт го изгледа разочаровано), разкъса печата и пригладя листа на тезгяха. Бележката гласеше:

Джо,

Видях се с Кю, както ме помоли. Прав си за златото, негова работа е, макар той да се кълне, че няма представа как е попаднало при Уелс. И блудницата е забъркана, както сигурно вече си се досетил, но още не можем да стигнем до този, който стои в дъното, както ти се изрази. Доказателствата сочат, че всички са замесени по някакъв начин. Не мога да разкажа всичко тук. Предложих да свикаме съвет. И китайците ще участват. Ще се съберем по залез в „Короната“. Ще се погрижим по време на срещата да не ни безпокоят. Не казвай на никого, дори и на хора, на които вярваш, но които са свързани със случилото се и някой ден може да бъдат изправени до нас на подсъдимата скамейка. Моля те, унищожи писмото.

Х. Н.

ЛУНА В ТЕЛЕЦ, РАСТЯЩА

В КОЯТО ЧАРЛИ ФРОСТ ИМА ПРЕДЧУВСТВИЕ, ДИК МАНЪРИНГ СИ ЗАПАСВА ПИСТОЛЕТИТЕ И СЕ ОТПРАВЯМЕ НАГОРЕ ПО РЕКАТА КЪМ НАХОДИЩАТА В КЪНЕРИ.

Въпросите, които онази сутрин Томас Балфор беше дошъл да зададе в Западна банка, разпалиха любопитството на банкера Чарли Фрост и веднага след като търговецът си тръгна, той се захвана да проучва нещата. В ръката си още държеше документа за дяловете в златното находище „Аврора“, регистрирано на името на изчезналия Емъри Стейнс. „Аврора“, мислеше си Фрост, като почукваше със слабия си показалец по листа, „Аврора“... Беше сигурен, че наскоро е виждал някъде това име, само че не можеше да си спомни къде. Прибра документа, скочи от стола и се скри в помещението отзад, където бяха подредени множество папки с надпис по кожените гръбчета „Приходи по тримесечие“. Извади третото и четвъртото тримесечие на предишната година и се върна на бюрото да разгледа данните за находището.

Чарли Фрост беше човек с, така да се каже, оскъдна репутация, понеже като цяло беше тих, скромно облечен, безличен и несклонен да нарушава спокойствието си при каквито и да е провокации. Говореше бавно и предпазливо. Рядко се смееше открито и макар тялото му да беше слабо и отпуснато, банкерът винаги изглеждаше нащрек, сякаш държеше сметка за някое правило на етикета, което другите вече не спазват. Не обичаше да взима страна и да държи речи, даже в разговорите рядко изразяваше категорично мнение. Това не означаваше, че няма мнение или предпочитания, напротив, в личния си живот спазваше строго привичките си, а възжеланията му бяха съвсем конкретни. Истината бе, че банкерът си даваше сметка колко е важно да изглеждаш скромен. Познаваше скритата мощ на загадъчното (мощ, защото предизвиква у околните любопитство) и беше способен да измисля сложни стратегии за постигането на този ефект, но много внимаваше да държи в тайна този свой талант. При първа среща с него всеки си създаваше впечатлението, че той не е човек на действието, че

в работата се оставя да го командват, в любовта — да го съблазнят, а насладите му са неизменно кратки.

Фрост беше само на двајсет и четири години и беше роден в Нова Зеландия. Навремето баща му беше високопоставен служител във вече разтурената Новозеландска компания и след като слезе от кораба край устието на река Хът и видя богатата равнина, която тепърва трябваше да бъде разпределена на парцели за продажба, веднага прати вест у дома съпругата му да го последва незабавно. Фрост не се гордееше с мястото си на раждане, тъй като тук бяха родени малцина бели и у него то будеше единствено срам. Никога не отваряше дума за детството си, което беше прекарал във влажна къща в долината Хът в безкрайно препрочитане на бащиния екземпляр на „Изгубеният рай“, единствената книга освен Библията в дома им. (На осем години Фрост можеше да повтори всяка дума на Бога, Сина и Адам, но не и на Сатаната, който му беше противен, нито пък на Ева, която смяташе за досадна слабачка.) Детството му не беше нещастно, ала той си го припомняше такова. Заговореше ли за Англия, слушателите оставаха с усещането, че родината му липсва много и той няма търпение да се завърне.

С рухването на Новозеландската компания старият Фрост едва не се разори и не загуби доброто си име. Обърна се за помощ към единствения си син. Чарли Фрост се хвана писар в Уелингтън и не след дълго получи предложение за място в банка в Ламбтън, което му носеше достатъчно, за да осигури на родителите си що-годе приемливи условия на живот. След откриването на златните залежи в Отаго младият мъж беше прехвърлен в Лорънс, като на заминаване обеща всеки месец да изпраща по-голямата част от заплатата си у дома и остана верен на думата си. Само че не се върна нито веднъж в долината Хът и не възнамеряваше да го прави някога. Чарли Фрост разглеждаше всичко през призмата на прихода и печалбата и не се хабеше да обръща внимание на другите, след като решише, че е изпълнил дълга си. В Хокитика (беше последвал треската за злато от Лорънс към крайбрежието) изобщо не се замисляше за родителите си, сещаше се за тях само когато им пращаше ежемесечното писмо. Писането му тежеше, тъй като посланията на баща му бяха резки и от тях лъхаше на наранена гордост, а на майка му бяха пълни със смаяно мълчание, и тези чувства натъжаваха Чарли Фрост, макар и за кратко.

След като изпратеше своя отговор, той накъсваше писмата им на лентички, за да си пали пурите с тях, като се стараеше да раздира листовите по дължина, за да направи абсолютно неясен смисъла, после ги изгаряше с пълно безразличие.

Фрост разлисти папката, за да намери документите за Кънери и кариерата край Хокитика. Данните бяха подредени по азбучен ред и „Аврора“ беше на второ място, под рудник с твърде оптимистичното за западното крайбрежие име „Августейшо лято“. Фрост се надвеси над страницата да прочете цифрите и нададе приглушен вик на изненада.

Първия месец, след като Стейнс се бе сдобил с находището, резултатите на „Аврора“ бяха много добри и възлизаха на почти сто лири, от август насетне обаче приходите драстично спадаха и — банкерът учудено вдигна вежди — накрая почти напълно секваха. Общата сума на печалбата от „Аврора“ за последното тримесечие беше само дванайсет лири. Една лира седмично! Това беше твърде странно за такъв обещаващ участък. Та една лира седмично едва покриваше режимните разходи за експлоатация, помисли си банкерът. Той се надвеси над папката. В документа пишеше, че „Аврора“ има само един работник. Името беше китайско, което означаваше, че заплатата му не е висока, но все пак той трябваше да получава поне обичайната дневна надница.

Чарли Фрост се намръщи озадачено. Според регистъра на собствеността Емъри Стейнс беше закупил „Аврора“ в края на миналата есен. Няколко седмици по-късно беше продал половината дял на небезизвестния Франсис Карвър и веднага след тази сделка находището изведнъж беше пресъхнало. Или „Аврора“ се беше оказала нерентабилна и без никаква стойност, или някой си беше поставил за цел нещата да изглеждат така. Банкерът затвори папката и се замисли. Погледът му се рееше над тълпата в салона: златотърсачи с нахлупени над очите шапки, закупчици, охранители с преплетени еполети. И изведнъж си спомни откъде му е познато името.

Той скочи и окачи на гишето табелка „Затворено“.

— Приключваш ли за днес? — попита го един колега.

— Май да — отвърна Фрост. — Мислех да отскоча да обядвам и да се върна, но...

— Бездруго до два няма да работим и с това приключва купуването за днес тук — рече колелата. Протегна се и после се потупа

с две ръце по корема. — Ще се видим направо в понеделник, Чарли, няма проблем.

— Ами... — измърмори Фрост, впил поглед в цилиндъра си, сякаш не можеше да си обясни какво прави в ръката му. — Много мило, благодаря.

Ф

Когато Фрост почука на вратата, Дик Манъринг беше сам в кабинета си. При шума колито на магната изскочи изпод бюрото, после се втурна радостно към госта, опря предните си лапи в гърдите му, зинало с широко отворена уста, и зашиба развълнувано с опашка по пода.

— Чарли Фрост! Точно теб най-малко очаквах да видя — възкликна Манъринг, като избута стола назад. — Влизай, влизай, затвори вратата. Нещо ми подсказва, че каквото и да си дошъл да споделиш, ще е само за моите уши.

— Долу, седни! — заповяда Фрост на кучето, погали го по муцуната, намачка ушите му и накрая то доволно се отпусна на четири крака, върна се при господаря си, обърна се, легна, положи нос на предните лапи и тъжно изгледа изпод вежди банкера. Той затвори вратата, както беше помолен, и попита: — Как си, Дик?

— Как съм ли? — повтори Манъринг и разпери ръце. — Умирам от любопитство, Чарли. Нали знаеш колко съм любопитен? И сега ме измъчват сума ти въпроси. Разбра ли за Стейнс? Даже закарахме Холи до кариерата, макар че тя не е ловно куче. Дадохме ѝ да подуши една носна кърпа и тя хукна нанякъде, но после се върна с изплезен език. Да, много интересна работа. Надявам се да ми носиш някаква новина или ако не новина, то поне клюка. Боже мой, какви бяха тези две седмици! Свали си палтото, дай го насам, не се тревожи, че е мокро. Това е само вода, вече трябва да сме свикнали с проклетия дъжд.

Въпреки призивите му Фрост внимателно окачи палтото си така, че да не докосва връхната дреха на домакина и да не капе върху останените под закачалката лъснати черни ботуши с пъхнат вътре калъп, за да запазят формата си. След това едва ли не без желание свали цилиндъра.

— Ужасен ден — рече той.

— Сядай, сядай — подкани го Манъринг. — Ще пийнеш ли едно бренди?

— Само ако ми правиш компания — отвърна Фрост, това беше правилото, което спазваше винаги когато ставаше дума за задоволяване на апетита и жаждата.

Настани се, отпусна длани върху коленете си и се огледа.

Кабинетът на Манъринг се намираше над салона на „Уелският принц“ и от него се разкриваше красива гледка към „Гуляйджийска“ и отвъд нея към открития океан, който се виждаше между отсрещните къщи като сивкавосиня или понякога зелена ивица, а днес, в дъжда, тя беше възжълта, водата отразяваше цвета на небето.

Помещението беше направено така, че да изтъква богатството на своя притежател, тъй като, освен че беше собственик на вариетето, Манъринг получаваше доходи и от своите уличници, игрални зали и множество златни находища. Във всички тези начинания проявяваше завидно умение да извлича печалба — най-вече от чуждите пороци — и обзавеждането го показваше ясно. Стените бяха облепени с тапети, шкафовете бяха лъснати, на пода имаше дебел турски килим, на етажерката за книги се мъдреше намръщен керамичен бюст в римски стил, под прозореца в малка витрина бяха подредени три черни пеперуди с размерите на детска длан. Зад бюрото висеше великолепен акварел, пейзаж в позлатена рамка, който показваше висока скала, сияйни слънчеви лъчи, лилавееща гора и в мъглявата далечина извита бледа дъга, изскачаща от облак. Според Чарли Фрост това беше едно класическо произведение на изкуството, което говореше добре за вкуса на магната. Обичаше да си намира причина да се отбива тук, така че да се настани точно в това кресло срещу картината и да си представя, че е на някое далечно прекрасно място.

— Да, какви две седмици — продължаваше да нарежда Манъринг. — И на всичкото отгоре най-добрата ми уличница обяви, че е в траур! Такава досада! Започвам да си мисля, че не е съвсем с всичкия си. А това ще е тежък удар. Най-добрата ти уличница да се смахне. Наистина тежък удар. Знаеш ли, че тя беше с Емъри онази нощ, когато той изчезна?

— Госпожица Уедърел е била при господин Стейнс? — попита изненадано банкерът, който беше отпуснал ръце върху резбованите

подлакътници на креслото и с върховете на пръстите си следваше ажурните плетеници в дървото.

За Чарли Фрост красотата беше повече или по-малко равнозначна на изтънченост. Неговият идеал за жена предполагаше отдадена на своето усъвършенстване личност, овладяла женските изкуства на бродерията, свиренето на пиано, правенето на хербарий и така нататък, способна да пее хубаво, да чете наум и да не изразява никакво мнение, едно очарователно скъпоценно бижу, което обича най-вече да бъде обичано. Анна Уедърел не притежаваше нито едно от тези качества, ала признанието, че тя не отговаря на фантастичните пропорции на въображаемия му идеал, не означаваше, че банкерът не изпитва никакви чувства към нея или не задоволява потребностите си като останалите. Сега, щом си представи Анна и Стейнс заедно, изпита някакво смущение, едва ли не отвращение.

— О, да — рече Манъринг, после извади кристалната запушалка и разклати гарафата с брендите. — Плати за цялата нощ и подкупи пристава и всички, дето могат да отидат да му потропат на вратата! Да, заведе я в дома си! Не, не в някой долнопробен хотел! Беше непреклонен, искал нея, не Кейт, не Лизи, само Анна. А на другата сутрин нея я намират полумъртва, а от него няма и следа. Взе ми се акълът, Чарли! И разбира се, от нея една смислена дума не можеш да изкопчиш. Не помнела нищо преди събуждането си в затвора и като гледам глуповатата ѝ физиономия, съм склонен да ѝ вярвам. Тя е най-добрата ми уличница, Чарли, но тоя опият е дяволска работа, сам дяволът пуши опиум. Искаш ли пура?

Фрост си избра от подадената му кутия и Манъринг се наведе да запали от въглените в камината лентичка хартия, само че тя се оказа къса, изгоря твърде бързо и пламъкът го опари по пръстите. Той изруга и я хвърли в огнището. Наложил се да откъсне нова лентичка от попивателна хартия и мина известно време, докато пурите на двамата задимят.

— Но всичко това е цвете в сравнение с неприятностите, които ти се стовариха на главата — добави Манъринг, след като се настани в креслото си.

Фрост се намръщи.

— Моите неприятности, както ги наричаш, са под контрол.

— Под контрол, друг път! — възрази магнатът. — След като вдовицата пристигна в четвъртък, целият град говори само за това! Ще ти кажа как изглежда тая работа отстрани. Все едно ти прекрасно си знаел за златото в дома на саможивеца и след смъртта му си се заел да придвижиш продажбата колкото се може по-бързо.

— Не е вярно — отрече банкерът.

— Отстрани изглежда, че и ти си замесен, Чарли — продължи Манъринг. — С Клинч изглеждате съучастници, и още как. Ще извикат съдия, нали знаеш? Ще изпратят някой от наказателния съд. Тия работи не отминават току-така. Ще ни призоват всички и ще ни разпитват къде сме били в нощта на четиринайсети януари и така нататък. И по-добре преди това да си сверим версиите. Не те обвинявам. Просто ти казвам как изглежда отстрани.

Магнатът често говореше така, сякаш чете кралска прокламация, тъй като неговото самомнение беше непоклатимо, властно и абсолютно. Той не можеше да гледа на света по друг начин освен като на свое владение и обичаше да се произнася от висотата на последна инстанция. В това отношение беше пълна противоположност на госта си, различие, което пробуждаше известно раздражение у него, защото, макар да предпочиташе събеседниците да го гледат в устата, ставаше заядлив, ако сметнеше, че не са достойни за вниманието му. Винаги беше щедър с Чарли Фрост, споделяше с него брендите и пурите си и му подаряваше билети за партера за последното представление, но понякога спокойната вгълбеност на младия мъж му лазеше по нервите. Манъринг имаше навика да свежда околните до ролите им, определяше ги така, както се определя човек според занаята му, наричаше ги „доктора“ или „пристава“ и тези етикети, лепнати наум и неизговаряни на глас, описваха другите само чрез връзката им с него, защото точно по този начин възприемаше той познатите си: като отражение или затъмнение на неподправената му личност.

Магнатът, както вече беше отбелязано, беше изключително дебел. На младини беше набит, на трийсетина години вече имаше коремче, а когато стана на четирийсет, торсът му се беше сдобил с едва ли не кълбовидна форма и за свое удивление той се принуди да търси помощ при качване и слизане от коня. Но вместо да признае, че килограмите му са се превърнали в пречка за ежедневните дейности, Манъринг винеше подаграта, болест, от която никога не беше страдал,

но която според него звучеше аристократично. Харесваше му да бъде взиман за благородник и това се случваше често, тъй като той ходеше с дълги бакенбарди, обичаше скъпите дрехи и кожата му беше бяла. Този ден вратовръзката му беше закрепена със златна игла, а жилетката му (чиито копчета едва се държаха под напора на телесата) беше с модерните ревери под ъгъл спрямо яката.

— Не сме съучастници — отвърна Фрост. — Нямам представа за какво говориш.

Манъринг поклати глава.

— Виждам, че си загази, Чарли, виждам го ясно! И ти, и Клинч. Ако се стигне до процес — а има голяма вероятност това да стане, — ще се наложи да обясняваш защо толкова бързаше с продажбата на имуществото. Това е ключовият въпрос и е добре да се разберете предварително какво ще отговорите. Не казвам да лъжесвидетелствате, а че просто версиите ви трябва да съвпадат. За какво си дошъл при мен? За помощ ли? Да нямаш нужда от алиби?

— Алиби ли? За какво?

— Стига! — Магнатът размаха бащински пръст. — Не ми замазвай очите. Виж само колко бързо мина продажбата!

Банкерът отпи от брендите.

— Не бива да го обсъждаме тъй лековато. Особено когато са замесени и други лица.

(Това беше друга негова тактика: винаги да си дава вид, че не желае да говори.)

— Другите да вървят по дяволите! — възкликна Манъринг. — „Бива“ и „не бива“ също да вървят по дяволите! Хайде, изплюй камъчето! Говори!

— Ще ти кажа, но няма нищо незаконно — рече Фрост не без известно задоволство, понеже обичаше да изтъква невинността си. — Продажбата беше напълно законна и в нея няма нищо гнило.

— И как ще го обясниш тогава?

— Кое?

— Развоя на събитията!

— Съвсем лесно е за обяснение — отвърна той спокойно. — Един от първите, които са узнали за смъртта на Кросби Уелс, е бил Бен Льовентал, тъй като е отишъл да интервюира онзи политик веднага след пристигането му в града, за да пусне новината в сутрешния брой.

А политикът, Алистър Лодърбак, идвал направо от дома на Уелс, той бил намерил тялото. И разбира се, разказал на Льовентал.

— Хитрец е този еврейин — отбеляза с известно възхищение Манъринг. — Винаги на точното място в точното време, а?

— Сигурно — отвърна Фрост, защото не желаете да се ангажира с конкретно мнение. — Та, както казах, Льовентал научил първи за смъртта на Уелс. Още преди лекарят да пристигне в дома на саможивеца.

— Но не той купи имуществото — обади се магнатът. — Земята.

— Да, обаче е знаел, че Клинч търси възможност за инвестиция, и е решил да му направи добро и да му съобщи новината, че скоро имуществото на Уелс ще бъде обявено за продан. На сутринта Клинч дойде при мен с готово капаро и изрази желание да купи имота. Това е всичко.

— Не, не е.

— Уверявам те.

— Мога да чета между редовете, Чарли — заяви Манъринг. — „Решил е да му направи добро“! От милостиво сърце, а? Точно Льовентал ли? Знаел е за златото! Двамата са забъркани заедно, Льовентал и Клинч. Залагам си шапката.

— Дори и да е така — сви рамене Фрост, — аз нямам нищо общо. И те уверявам, че продажбата на имуществото е напълно законна.

— Законна! Кой го твърди — банкерът! Но ти още не си отговорил на въпроса ми. Защо продажбата мина толкова бързо?

Фрост не трепна.

— Просто защото нямаше никакви бумажини. Кросби Уелс нямаше нищо, нито дългове, нито застраховка, нито завещание. Дори и документи нямаше.

— Няма ли и документи?

— В дома му не намериха нищо. Нито акт за раждане, нито билет, нито разрешително за добив на злато. Абсолютно нищо.

Манъринг завъртя пурата между пръстите си.

— Няма ли и документи — повтори той. — Какво мислиш за това?

— Не знам — рече пак банкерът.

Не обичаше да го притискат да споделя мнението си.

— Може някой да ги е изгорил. За да се отърве от тях.

Фрост се намръщи леко.

— Кой?

— А този политик, Лодърбак. Дето е открил трупа. Може той да е забъркан някак. Може той да е казал на Льовентал за скритото в къщата съкровище. Може да е видял златото, да го е споменал пред Льовентал и евреинът е пошушнал на Клинч! Не, в това няма смисъл — добави той, отхвърлил хипотезата си. — Не би спечелил нищо, нали? Евреинът също. Освен ако не са се разбрали да получат определен дял...

— Никой нищо няма да получи — обади се Фрост. — Златото е под запор в банката. Никой не може да го вземе. Поне докато не се изясни работата с вдовицата.

— А, да, вдовицата! — извика доволно Манъринг. — Това се вика обрат, нали? Какво ще кажеш за нея? Аз я познавам, но отбележи, само я познавам, нищо повече. Грийнуей е моминското ѝ име. Не съм чувал да я наричат госпожа Уелс, всички ѝ викаха Грийнуей. Хваща окото, нали, Чарли?

Банкерът сви рамене.

— Тя разполага със съответните документи. Ако брачното свидетелство се окаже законно, продажбата ще бъде обявена за нищожна и златото ще отиде при нея. Това е вече в ръцете на бюрократите.

— А харесва ли ти, това те питах.

Фрост се намръщи подразнено.

— Изглежда добре. Намирам я за доста красива.

Той пххна пурата в ъгълчето на устата си и я стисна здраво, което му придаде леко напрегнат вид.

— Да, тя е красавица — закима магнатът. — Красавица и половина! Върти мъжете на малкия си пръст! Предполагам, че така е станало и с горкия Кросби Уелс, и на него му е завъртяла главата като на всички останали.

— За мен бракът им е пълна загадка — призна младият мъж. — Какво би могъл да предложи старец като Кросби Уелс дори и на една невзрачна жена, да не говорим за красавица? Не мога да си обясня какво я е привлякло, макар че ми е напълно ясно какво е привлякло него.

— Забравяш за златото — размаха пръст Манъринг. — Най-силният афродизиак на света! Не ще и съмнение, че се е омъжила за стария Кросби заради парите му. А след това той ги е скрил и тя е нямало какво да прави, освен да го чака да умре. Нима може да има друго обяснение? След като тя се появи толкова бързо след смъртта му. Все едно я е очаквала, а? О, Лидия Уелс е хитруша! Тя държи под око петачетата и не изпуска от ръцете си лирите. Би се подписала под някоя хартийка само ако това ще ѝ донесе печалба.

Фрост не отговори веднага, тъй като думите на магната го бяха подсетили за причината за посещението му и той искаше да посъбере мислите си, преди да оповести за какво е дошъл. В следващия миг обаче Манъринг избухна в смях и стовари юмрук на бюрото си.

— Ето това е! — извика той радостно. — Сигурен бях! Бях сигурен, че си сгазил лука, и също така бях сигурен, че ще те разкрия! За какво точно става дума, а? Какво престъпление си извършил? Какво те безпокои? Издаде се, Чарли, на челото ти го пише. Свързано е със съкровището, нали? Има нещо общо с Кросби Уелс.

Банкерът отпи от брндито. Не беше извършил никакво престъпление в тесния смисъл на думата, ала наистина нещо го безпокоеше и то наистина беше свързано със съкровището и с Кросби Уелс. Погледът му се плъзна над рамото на домакина към прозореца и той не отговори веднага, любуваше се на гледката и размишляваше как е най-добре да подходи.

След като откритото в дома на Уелс съкровище беше оценено от банката, Едгар Клинч беше направил на Фрост много елегантен подарък в знак на признание за ролята му в продажбата: чек на стойност трийсет лири. Получаването на този чек беше произвело изненадващо главозамайващ ефект върху Чарли Фрост, чиито приходи отиваха главно за издръжката на двама старци, които той не посещаваше и не обичаше. В обзелото го опиянение, което нямаше равно на себе си в досегашния му опит, младият мъж реши да пръсне цялата сума, и то веднага. Нямаше да осведоми родителите си за този неочакван златен дъжд и щеше да похарчи парите само за себе си. Размени чека за трийсет лъскави лири и с тях си купи копринена жилетка, игла с рубин, каса уиски, комплект исторически драми, подвързани с кожа, кутия вносни сладки и дузина носни кърпи с монограм, като инициалите му бяха извезани върху роза.

Лидия Уелс беше пристигнала в Хокитика няколко дни след този изблик на разточителство. Веднага, щом стъпи на сушата, тя отиде в Западна банка и оповести намерението си да поиска анулиране на продажбата на къщата и имуществото на покойния си съпруг. Ако съдът уважеше иска ѝ, на свой ред Фрост трябваше да върне трийсетте лири. Нямаше как да продаде жилетката освен като втора ръка, книгите и иглата можеше да заложи, но за тях щеше да получи нищожна част от стойността им, касата с уиски вече беше начената, от сладките не беше останало нищо, а кой глупак би купил носни кърпи с чужд монограм? Всичко на всичко, ако имаше късмет, можеше да събере само около половината сума. Щеше да се наложи да се обърне към някой от многото лихвари в Хокитика и да помоли за заем, който щеше да изплаща в продължение на месеци или дори години, а най-лошото бе, че щеше да се види принуден да признае за случилото се пред родителите си. При тази мисъл направо му призляваше.

Ала той не беше дошъл при Манъринг да изповяда позора си.

— Не съм сгазил лука — отвърна банкерът рязко и премести поглед към домакина, — но предполагам, че някой друг го е сторил. Не вярвам златото да е принадлежало на Кросби Уелс. Според мен то е било откраднато.

Приведе се да тръсне пепелта и забеляза, че пурата му е угаснала.

— От кого? — попита магнатът.

— Точно за това дойдох да поговорим — отвърна Фрост. В джобчето на жилетката имаше кибрит и той прехвърли пурата в дясната ръка, за да го извади. — Днес ми направи впечатление нещо странно и исках да го споделя с теб. Става дума за Емъри Стейнс.

— О, и той е в купа, в това няма никакво съмнение — рече Манъринг и се отпусна на креслото. (Фрост се зае да разпалва пурата за втори път.) — Изчезна по същото време! Ясно е като бял ден, че е свързан с тази работа. Честно казано, не тая големи надежди за нашия приятел Емъри. Сред златотърсачите има една приказка: много хубаво не е на хубаво. Чувал ли си я? А Емъри Стейнс беше най-големият късметлия, когото съм виждал. И едва ли ще видя друг като него. За нула време се превърна от просяк в богаташ, и то без чужда помощ. Обзалагам се, че е бил убит, Чарли. Хвърлили са го в реката или в морето и отливът е отнесъл тялото му. На хората не им е приятно да

гледат как някакво хлапе се издига. Няма трийсет, а вече богаташ. И особено ако го е постигнал с честен труд. Обзалагам се, че онзи, който му е видял сметката, е поне двацет години по-възрастен от него. Най-малко двацет. Готов ли си да се обзаложим?

— Съжалявам — измърмори Фрост и поклати едва-едва глава.

— А, да — отвърна разочаровано Манъринг, — ти не се обзалагаше, вярно. Ти си от благоразумните типове. Не хвърляш езитура, освен ако не си сигурен, че ще прибереш монетата в джоба си, а?

Банкерът не отговори, думите на домакина му бяха напомнили за трийсетте лири, които беше прахосал тъй безразсъдно. В следващия миг Манъринг извика:

— Хайде, не ме карай да чакам! — Той се беше посмутил, тъй като последната му забележка можеше да се приеме за обидна, и затова, за да отвлече вниманието, настоя с още по-голямо настървение: — Изпълуй камъчето! Какво ти е направило впечатление?

Чарли Фрост обясни какво е установил сутринта: че Франк Карвър притежава половината дялове от „Аврора“ и че той и Емъри Стейнс са в пълния смисъл на думата съдружници.

— Да, знам — кимна Манъринг. — Но това е дълга история и си е лична работа на Стейнс. Какво значение има?

— Има, защото „Аврора“ е свързана с главоблъсканицата около Кросби Уелс.

Магнатът се намръщи.

— Как?

— Ще ти кажа.

— Слушам те.

Фрост всмука от пурата и издиша дима.

— Златото на Уелс мина през банката — рече той. — Така да се каже, през ръцете ми.

— И?

Дик Манъринг не можеше да търпи друг да е за дълго под светлината на прожекторите и имаше навика често да прекъсва събеседника си и да го подтиква да стигне до същината колкото се може по-бързо и с по-кратки думи. Фрост обаче не обичаше да го пришпорват.

— Ето кое е странното в цялата работа. Златото беше претопено, и то не от нас, в банката. Явно е било направено другаде, тайно.

— Претопено! — възкликна Манъринг. — Не бях чул за това.

— Няма откъде — отвърна банкерът. — Златото, което пристига при нас, дори и да е на готови слитъци, пак се претопява. Целта е да се прочисти от всякакви примеси и да се гарантира качеството. Затова Киларни претопи златото на Уелс, преди да бъде оценено, и когато всички го видяха, то беше на слитъци, подпечатани с печата на банката. Никой освен служителите на банката няма откъде да знае, че то е било на кюлчета. Освен този, който го е скрил в дома на Уелс, разбира се. А, и търговеца, който го намери в къщата и го донесе в банката.

— Кой е той, Кокран ли?

— Харалд Нилсен. От „Нилсен и Сие“.

Манъринг се намръщи.

— Защо не Кокран?

Фрост замълча, за да си дръпне от пурата.

— Не знам — отвърна накрая.

— Защо му е трябвало на Клинч да набърква още един човек в цялата работа? — попита Манъринг. — Можел е сам да отиде да разчисти къщата. За какво му е било да намесва и Харалд Нилсен?

— Защото на Клинч и през ум не му е минавало, че там може да има нещо ценно — отвърна банкерът. — Той се слисал, щом научил за златото.

— Слисал се?

— Да.

— Той ли ти каза?

— Да.

— Слисал се — повтори магнатът.

— Нилсен изкара невероятен късмет — додаде Фрост. — Според договора е трябвало да получи десет процента от стойността на имуществото. Прибра четиристотин лири!

Манъринг продължаваше да гледа недоверчиво.

— Добре, продължавай — подкани го той. — Златото е било претопено...

— Аз трябваше да го прегледам — заразказва Фрост. — Преди да го претопим, винаги правим кратко описание, дали е на прах, или на късчета и така нататък. Същото е и когато ни донесат готови слитъци, пак сме длъжни да отбележим как изглеждат. За по-голяма... — (Той

замълча, канеше се да каже „за по-голяма сигурност“, но осъзна, че това не е много логично.) — За всеки случай. Така или иначе, аз прегледах кюлчетата, преди Киларни да ги хвърли в тигела, и видях, че върху задната страна на всяко блокче златарят, който и да е бил той, е изписал една дума.

Младият мъж замълча.

— Е, какво пишеше? — обади се Манъринг.

— „Аврора“.

— „Аврора“?

— Точно така.

Изведнъж магнатът като че ли застана нащрек.

— Но след това тези слитъци от първия до последния са били претопени, нали? И са излети нови от вашия човек в банката.

Фрост кимна.

— И още същия ден бяха заключени в трезора, след като търговецът получи своя дял и бяха платени данъците.

— Значи няма никакви доказателства за надписа — отсъди Манъринг. — Правилно ли разбирам? Надписът е изчезнал. Бил е разтопен.

— Да, изчезнал е — съгласи се банкерът. — Но аз отбелязах името, разбира се, така че то е в регистъра. Има го черно на бяло.

Домакинът остави чашата.

— Добре, Чарли. Колко ще ми струва да изчезне тази страница или целият регистър, ако може? Колко ще ми струва малко нехайство от твоя страна? Да го залееш с вода или без да искаш, да го изтървеш в огъня?

Младият мъж се сепна.

— Не разбирам — измърмори той.

— Хайде, отговори на въпроса ми. Можеш ли да направиш така, че тази страница да изчезне?

— Бих могъл — отвърна Фрост, — но не само аз забелязах надписа. Видя го и Киларни. И Мейхю. Един от закупчиците също, Джак Хармън, ако не се лъжа. Той сега е в Греймаут. Може да са го споменали пред някого. Нямаше как да не привлече вниманието ни, нали разбираш. Не е нещо, дето лесно да се забрави.

— По дяволите! — Манъринг стовари юмрук на бюрото си. — По дяволите! По дяволите!

— Не разбирам — повтори Фрост. — Какво те притеснява?

— Какво ти става, Чарли? — избухна домакинята. — Половин месец ли ти трябваше, че да дойдеш да ми го кажеш? Какво прави толкова време, в носа ли си бърка? А?

Банкерът се отдръпна леко.

— Дойдох при теб, тъй като сметнах, че тази информация може да ни помогне да намерим господин Стейнс — отвърна той с достойнство. — Парите принадлежат на него, не на Кросби Уелс!

— Не ми пробутвай врели-некипели! Ако беше така, щеше да дойдеш преди половин месец, не сега!

— Но аз открих връзката със Стейнс едва днес сутринта! Откъде можех да знам за „Аврора“? Не пазя регистър за сметките и дяловите участия на всеки клиент в главата си. Откъде да...

— И ти си се облажил — прекъсна го Манъринг и насочи пръст към него. — Получил си пай от парите!

Фрост се изчерви.

— Това няма нищо общо.

— Хайде, признай си, взе ли нещо от съкровището на Кросби Уелс?

— Тъж, между нас да си остане...

Магнатът изруга.

— И затова си мълчал, така ли? — С изпълнено с отвращение рязко движение на китката той хвърли пурата в огъня. — Докато не се появи вдовицата и не се окажа притиснат в ъгъла. И сега си дошъл да сваляш картите, и имаш наглостта да се държиш тъй, все едно ми правиш услуга! Проклет да съм, Марли! Проклет да съм!

Фрост го изгледа обидено.

— Не, не си прав. Едва днес сутринта сглобих картинката. Наистина. Том Балфор дойде в банката с някаква изсмукана от пръстите история за Франсис Карвър, помоли ме да проверя дяловите регистри за него и така открих...

— Какво?

— Че Карвър е купил акции от „Аврора“ малко след като Стейнс е придобил находището. Едва днес сутринта го разбрах.

— А какво искаше Томас Балфор?

— И щом Балфор си тръгна, прегледах данните за „Аврора“ и забелязах, че печалбата от участъка започва рядко да спада, след като

Карвър придобива акции от него, и чак тогава си спомних за надписа на слитъците и навързах всичко. Честна дума.

Манъринг повиши глас:

— А Томас Балфор какво иска от Франсис Карвър?

— Иска да го изправи пред съда.

— Защо?

— Според него Карвър е отмъкнал пари от чуждо находище или нещо от този род. Но не беше искрен, в началото се опита да ме подхлъзне.

— Хмм...

— И веднага дойдох при теб — продължи младият мъж, който все още се надяваше на похвала. — Тръгнах си рано от банката, за да дойда направо тук. Веднага щом сглобих картинката.

— Сглобил си картинката! — избухна домакинът. — Нищо не си сглобил, Чарли! Половината парчета липсват.

Фрост се засегна.

— Какво искаш да кажеш?

Манъринг обаче не му отговори.

— Джони Кю — измърмори той. — Проклетият Джони Кю!

Надигна се рязко, тъй че столът политна и се удари в стената, а колито скочи радостно и заподскача край него.

— Кой е Джони Кю? — попита Фрост, ала в същия миг си спомни, че Кю е китаецът, който работеше в „Аврора“.

Името му беше вписано в регистъра в банката.

— Моят китайски проблем, който, боя се, вече е и твой — отвърна мрачно Манъринг. — С мен ли си, Чарли, или против мен?

Банкерът сведе очи към пурата.

— Иска ли питане? С теб съм, разбира се.

Манъринг се насочи към дъното на кабинета. Отвори един шкаф и се показаха две карабини, различни пистолети и огромен колан с два кобура от еленска кожа, украсени с шнурчета. Магнатът се захвана да намества на дебелото си шкембе нелепите такъми.

— Трябва ти оръжие. Носиш ли нещо?

Фрост се изчерви леко. Наведе се да изгаси пурата, без да бърза, натисна угарката три пъти в пепелника и след това намачка пепелта на ситна черна прах.

Магнатът тропна с крак.

— Ей, не ме ли чуваш? Въръжен ли си, или не?

— Не съм — отвърна банкерът и най-сетне пусна угарката. — Честно казано, Дик, никога не съм стрелял.

— Не е кой знае каква философия. Просто е като фасул.

Той се върна до шкафа и избра от поставката два кремъчни пистолета. Фрост го наблюдаваше.

— Не ставам за секундант — рече той, като се помъчи да прикрие уплахата си, — още повече не знам за какво е спорът и не разполагам с нужните средства да го прекратя.

— Това не е важно, изобщо не е важно — измърмори Манъринг и огледа колекцията си от пистолети. — Канех се да ти дам един армейски колт, ама като се замисля... Отива сума ти време да го заредиш, а и ти едва ли ще успееш, щом ти е за първи път. Пък и вали. Нищо, и така ще се справим. И така ще се справим!

Банкерът се взираше в колана му.

— Хубав е, нали? — подхвърли Манъринг съвсем сериозно. Пъкна пистолетите в кобурите, прекоси стаята и свали палтото си от дървената закачалка. — Не се тревожи, като се облека и се закопча, няма да си личи. Кръвта ми кипи, Чарли! Този проклет китаец! Кръвта ми кипи!

— Но аз не знам защо — обади се Фрост.

— Той обаче знае много.

— Спри се за миг — помоли младият мъж. — Нека... Кажи ми какво точно възнамеряваш да правиш?

— Ще поуплашим малко проклетия китаец — отвърна магнатът, докато пъкна ръце в ръкавите на палтото.

— Как точно ще го уплашим? — попита Фрост, който разтревожено беше отбелязал множественото число. — И защо?

— Той върти „Аврора“. Това е негова работа, Чарли, претопяването на златото.

— А ти какво имаш против него?

— Имам му зъб отпреди.

— О! — възкликна Фрост. — Да не би според теб той да е убил господин Стейнс?

Манъринг изсумтя нетърпеливо, прозвуча почти като стон. Свали от закачалката палтото на Фрост и му го подхвърли, банкерът го хвана, ала не направи опит да го облече.

— Да вървим — подкани го магнатът. — Губим време.

— За бога! — избухна младият мъж. — Поне ми обясни за какво става дума. Ако ще нахлуваме в проклетото китайско селище, поне да знам за какво!

(Фрост веднага съжали за думите си, тъй като нямаше никакво желание да нахлува в китайското поселище при каквито и да е било обстоятелства, независимо дали знае защо, или не.)

— Няма време за обяснения — отвърна Манъринг. — Ще ти разкажа по пътя. Обличай се.

— Не — възрази Чарли Фрост, като за своя изненада установи, че може да прояви деликатна твърдост и да не отстъпи. — Не е толкова спешно, ти просто си превъзбуден.

Манъринг се поспря нетърпеливо с шапка в ръка.

— Китаецът работеше за мен — рече той накрая. — Копаеше в „Аврора“, преди да продам находището на Стейнс.

Банкерът премига.

— „Аврора“ е била твоя мина?

— А когато Стейнс я купи — продължи магнатът, кимайки, — китаецът остана при него. Той е тук по договор. Казва се Джони Кю.

— Не знаех, че „Аврора“ е била твоя.

— Половината земя от тук до Грей е минала през ръцете ми — заяви изпъчен Манъринг. — Както и да е. Преди Стейнс да се появи, с Кю се бяхме посдърпали. Не че се бяхме скарали, не. Просто аз си имам свои начини на работа, а китайците — други. Въпросът беше там, че всяка седмица взимах намереното от Кю злато — след като го претеглеха, разбира се — и го връщах обратно в находището.

— Какво?

— Връщах го обратно в находището.

— За да изглежда добивът по-висок и да можеш да продадеш мината на по-висока цена? — възкликна смаяно Фрост.

Чарли Фрост не беше внимателен наблюдател на човешката природа и в резултат на това често се чувстваше излъган в околните. Дълбокомислената загадъчност, обикновено присъща на поведението му, не беше нарочно търсена, макар той напълно да осъзнаваше нейното въздействие, а се дължеше по-скоро на фундаменталната му слепота за мнението на другите. Фрост не умееше да преценява как звучат думите му отстрани, не умееше да гледа света през чужди очи,

нито пък да осмисли нечий характер, освен ако не го сравни — със завист или снизхождение — със своя. Беше таен хедонист, постоянно увит в пашкула на своите сетива и винаги с едно наум за нещата, които притежава, и всичко онова, което тепърва трябва да придобие — субективността му беше всеобхватна и завършена. Той никога не говореше открито, никога не обявяваше на всеослушание личните си подбуди и затова обикновено беше възприеман като изключително обективен, безпристрастен и хладнокръвен. Но това не беше истина. Смайването, което сега проявяваше, не беше показно възмущение, нито пък искрен изблик на неодобрение, той просто беше слисан, тъй като за него Манъринг беше единствено човек със завиден доход и лошо здраве, чиито пури са винаги с най-добро качество и чиито гарафи никога не пресъхват.

Магнатът вдигна рамене.

— Не съм първият, който желае да изкара печалба, няма и да съм последният.

— Но със срам — отбеляза Фрост.

За Манъринг обаче срамът беше чувство, което съпътства единствено провала, нищо не би могло да го накара да изпитва угризения, ако той по собствените си мерки не преценеше, че се е провалил.

— Добре — отвърна магнатът, — хубаво, това е твоето мнение по въпроса. Но ето как стана цялата работа. Находището беше безполезно. Мината вече беше изчерпана. Установих го, след като я купих, и затова почнах да заравям в камънаците чисто злато на стойност към двайсет лири, разпръсвах го из целия участък и пращах Кю да копае. И Кю го намираше. Това се повтаряше всяка седмица. В неделя той носеше златото в станцията в лагера да го претеглят както всички останали. Това беше, преди да се появи Конвоят. Когато банкерите имаха станции по реката и закупчиците работеха сами. Дойдеше ли моят ред, тия от банката питаха искам ли да го продам и аз отказвах, не, благодаря, викам, ще си го взема. Бях подшушнал тук-там, че го събирам за частен закупчик, който да е готов да го вземе всичкото закуп срещу пари в брой. Или някаква подобна история, не помня вече. Така, след като го претеглеха и си запишеха стойността, аз си го прибирах, изчаках да се стъмни и под прикритието на мрака се

промъквах обратно в находището да разпиляя отново златото сред камънаците.

— Не мога да повярвам — поклати глава Фрост.

— Ако щеш, вярвай — отговори Манъринг. — Не мога да си кривя душата, всяка седмица китаецът се появяваше долу-горе с абсолютно същото количество. Намираше го всичкото, колкото и да се стараех да го пиляя сред камъните, колкото и дълбоко да го заравях, каквото и да правех, той го събираше. Работеше като роб. Това на китайците не може да се отрече, стане ли дума за физически труд, нямат равни.

— Но ти не си му казал какви ги вършиш?

Въпросът смая магната.

— Не, разбира се! — възкликна той. — И през ум не ми е минало! Както и да е. Отстрани изглеждаше, че „Аврора“ носи по двайсет лири на седмица. Никой не знаеше, че всъщност това са си едни и същи двайсет лири! На вид го докарваше на едно добро, стабилно находище.

Манъринг беше започнал разказа си с раздражение, но вродената му слабост към сладкодумните приказки бързо надделя, а и на него му беше приятно да изтъкне изобретателността си. Той се поуспокои и започна да почуква с цилиндъра по бедрото си.

— Само че Кю се досети каква е работата. Сигурно ме е видял или пък просто е разгадал какво се случва. И знаеш ли какво направи? Хитреецът му с хитрец! Започна да претопява златото в своята топилня. И в края на седмицата го носеше в лагера на блокче, ето толкова голямо. Как да го разпилееш из камънака! Няма значение, помислих си. Имах други находища и те изкарвах достатъчно злато. Можех да взема от тях. Внасях в банката кюлчетата на Кю, уж че са от „Английска мечта“, и продължих да разпилявам злато в „Аврора“, само че от другаде. До този момент „Аврора“ носеше по двайсет лири седмично и трябваше да продължи да докарва същия приход, иначе щеше да излезе, че печалбата от нея намалява, и нямаше да успея да я продам. Кю обаче разбра и за това — Манъринг повиши глас с приближаването към финала — и проклетият хитрец започна да отбелязва на блокчетата името на находището — „Аврора“. И вече нямаше как да ги внасям в банката, сякаш са от „Английска мечта“, без

да почнат да ме гледат изпод вежди, нали? Да не повярваш какъв наглец!

— На мен лично ми е трудно да повярвам на цялата тази история — вметна Фрост, който все още се чувстваше излъган.

— Е, така или иначе, това е — приключи магнатът. — Точно тогава на хоризонта се появи Емъри.

— И?

— Какво?

— Какво стана?

— Знаеш какво стана. Продадох му „Аврора“.

— Но находището е било изчерпано, сам го каза!

— Да.

— Продад си му изчерпано находище!

— Да.

— Та той ти е приятел! — извика Чарли Фрост и още в същия миг съжали за думите си.

Колко жалко прозвуча — да упреква човек като Манъринг заради някакво си приятелство. Магнатът беше във височайшия зенит на живота си. Беше богат, добре облечен и притежаваше най-голямата и най-хубава сграда на „Гуляйджийска“. От ланеца на джобния му часовник висяха късчета самородно злато. Хранеше се с месо сутрин, обед и вечер. През леглото му бяха минали стотици, може би дори хиляди жени, ако не и повече. Какво значение имаше за него приятелството? Младият мъж се изчерви.

Манъринг го изгледа и рече:

— Да обобщим положението, Чарли. В дома на мъртвец се появява злато на стойност четири хиляди лири — претопено и с надпис „Аврора“ на всяко кюлче. Не знаем защо, не знаем как, но знаем кой е претопил златото и този кой е моят стар приятел Кю от Кънери. Нали така? Затова сега сме тръгнали към китайското селище. Да му зададем един-два въпроса.

Фрост усещаше, че другият продължава да крие нещо от него.

— А самото злато? — попита той. — Според теб откъде е дошло? След като „Аврора“ е изчерпано находище. А ако не е, кой подправя документите, за да изглежда, че мината не струва нищо?

Магнатът нахлупи цилиндъра си.

— Мога да отговоря само едно — рече той, като прокара по ръба показалец и палец. — Имам стари сметки за уреждане. Никой не е правил Дик Манъринг на глупак повече от веднъж, а като гледам, този китаец точно това се опитва да стори. Да вървим! Или те хвана шубето?

Никой не обича да бъде наричан страхливец, най-малкото истинските страхливци. Банкерът отвърна студено:

— Не!

— Добре. Значи всичко е наред. Хайде!

Фрост пхна ръце в ръкавите на палтото и подхвърли:

— Надявам се да не се стигне до бой.

— Ще видим — отвърна Манъринг. — Ще видим какво ще стане. Хайде, Холи, напред! Чака ни работа в кариерата!

Ф

Когато Фрост и Манъринг излязоха от „Уелският принц“, нахлупили цилиндрите заради дъжда, Томас Балфор тъкмо беше свил по „Калайджийска“ три преки по на юг. Беше прекарал изминалия час и половина в Немската гостилница на „Лагерна“, където чинията с кисело зеле с наденички и гъст кафеникав сос, буйният огън и относителното спокойствие му бяха помогнали да поразмишлява съсредоточено над делата на Алистър Лодърбак. От гостилницата си тръгна освежен и се насочи право към редакцията на „Уест Коуст Таймс“.

Капаците бяха затворени, както и вратата. Балфор натисна дръжката, беше заключено. Заинтригуван, той заобиколи сградата, отзад, в малка пристройка, живееше издателят на вестника Бенямин Льовентал. Превозвачът се послуша, не чу нищо и предпазливо бутна вратата.

Тя се отвори с лекота и той се озова лице в лице със самия Льовентал, който седеше на масата с ръце в скута, все едно само беше чакал Балфор да го сепне и да го изкара от унеса му. Вестникарят скочи рязко.

— Том! — извика той. — Какво се е случило? Защо не почука?

Масата всъщност беше стар тезгях, повърхността беше очукана, неравна и изпъстрена със следи от мастило и други вещества, сега обаче беше почистена от печатарските инструменти и покрита с

бродирана покривка. В средата беше сложена чиния, в която гореше дебела свещ.

— О, извинявай, Бен — отвърна превозвачът. — Здравсти. Извинявай. Не исках да те безпокоя, изобщо не исках да...

— Добре дошъл си! — прекъсна го радушно Льовентал, който бързо осъзна, че гостът му все пак не носи лоши новини, а се е отбил на раздумка. — Влизай, не стой на дъжда.

— Не исках да прекъсна...

— Не си прекъснал нищо. Хайде, хайде, затвори вратата!

— Не идвам по работа — рече Балфор като извинение, понеже знаеше, че свещеният ден на евреина е само за почивка. — Не е делово. Просто исках да обсъдим нещо.

— Разговорите с теб не се броят за работа, те са наслада — отвърна любезно Льовентал и за четвърти път го подкани: — Хайде, влизай!

Балфор пристъпи прага и затвори вратата. Домакинът се върна на мястото си и скръсти ръце.

— Отдавна си мисля, че за един евреин вестникарство го е идеалното занимание. В неделя вестникът не излиза и това сякаш е измислено точно заради съботата. Жал ми е за моите конкуренти християни. Те трябва цяла неделя да набират, да мажат буквите с мастило и така нататък, за да са готови за понеделник, няма за кога да почиват. И точно над това разсъждавах, когато влезе. Да, закачи си палтото. Сядай.

— Аз съм от англиканската църква — рече Балфор, който като мнозина от лоното на това вероизповедание се смущаваше от всяко външно проявление на вярата.

Изглежда подозрително свещта на масата, все едно домакинът му беше извадил власеница или пък камшик с шипове за самобичуване.

— Какво те мъчи, Том?

Бенямин Льовентал не беше сърдит на неканения гост, задето му се беше натрапил в празничния ден, тъй като вярата му беше непоклатима и той не беше от хората, които изпитват съмнение в себе си. Често нарушаваше правилата на съботата и не се упрекуваше за това, защото си даваше сметка за разликата между дълга, породен от страх, и дълга, който идва от любовта: той вярваше в яснотата на своите възприятия и смяташе, че когато нарушава правилата, го прави

по основателни причини. Освен това не можеше да се отрече, че след два часа безспирни молитви вече не го свърташе на едно място, евреинът беше деен човек и не можеше да изкара дълго време без външни дразнители.

— Току-що чух — поде Балфор, разперил длан върху масата — за Емъри Стейнс.

— А! — възкликна изненадано Льовентал. — Чак сега ли? Да не си си бил заврял главата в пясъка?

— Бях зает — обясни превозвачът и отново спря поглед върху свещта, от малък не можеше да седи до свещ, без да му се прище да я докосне, да прокарва през пламъка показалец, докато не почернее, да мачка меките топли крайчета, да топне върха на пръста си в горещия разтопен восък и след това бързо да го дръпне, тъй че восъкът да застине като жълта шапчица, която при изстиването изсветлява и се напуква.

— Толкова зает, че не си чул новината? — подкачи го вестникарят.

— В града е един приятел. Политик.

— А, да, почитаемият Лодърбак. — Льовентал се облегна. — Надявам се, че той поне чете моя вестник — за разлика от теб! Появява се често в моите материали.

— Да, знам — кимна Балфор. — Виж, Бен, исках да те питам нещо. Сутринта минах през банката и разбрах, че някой е пускал при теб обява. С молба към господин Стейнс да се завърне. Мога ли да попитам кой?

— Разбира се. Обявленията са публични, а и тя сложи номера на пощенската си кутия, достатъчно е човек да отиде до пощата и да погледне кутията, за да разбере името ѝ.

— Значи е жена?

— Сигурно ще се изненадаш, но става дума за една от нашите „нощни пеперуди“. Можеш ли да познаеш коя?

— Лизи? Лизи Ирландката?

— Анна Уедърел.

— Анна?

— Да! — Льовентал се усмихна широко, той обичаше да споделя информацията, с която разполагаше, и му беше приятно да играе ролята на добре осведомен източник. — Не би ти минало през ума,

нали? Дойде при мен два дни след изчезването на господин Стейнс. Опитвах се да я убедя да почака да мине още малко време, струваше ми се прахосничество да публикува обява, след като него го няма само от два дни. Може просто да е някъде из кариерата, казах ѝ, или да е тръгнал нагоре по брега към Грей. Може да се върне утре! Но тя беше непреклонна. Заяви, че той не бил заминал, бил изчезнал. Беше категорична. Използва точно тези думи.

— Изчезнал — повтори Балфор.

— Горката, беше изправена пред съда същата сутрин — продължи вестникарят. — Какъв лош късмет я преследва от миналата година. А е мило девойче, Том, много мило.

Превозвачът се намръщи, не беше нужно да му обясняват какво мило девойче е Анна Уедърел.

— Не мога да си ги представя — рече той на глас, като клатеше шава. — Не мога да си ги представя заедно. Те са като деня и нощта.

— Деня и нощта — повтори Льовентал, който проявяваше интерес към устойчивите словосъчетания на този чужд за него език. — Кой е денят? Стейнс може би, ако Анна е нощта!

Балфор май не го слушаше.

— А Анна подсказва ли по някакъв начин защо издирва Стейнс? Имам предвид защо...

— Искаше да се свърже с него, разбира се — отвърна вестникарят. — Но подозирам, че не това ме питаш.

— Не, имах предвид...

Балфор не довърши изречението. Льовентал се усмихна.

— Какво се чудиш, Том? Ако той е проявил и грам привързаност към нея...

— Какво?

Вестникарят цъкна с език.

— Е, не можеш да отречеш, че в сравнение с господин Стейнс ние с теб сме малко побелели.

Балфор се намръщи. Какво им беше лошото на белите коси? Те придаваха на мъжа достолепен вид.

— Имам и друг въпрос — рече той, за да смени темата. — Какво знаеш за Франсис Карвър?

Льовентал вдигна вежди.

— Не много. Чувал съм какви ли не истории, разбира се. Винаги е пълно с истории за хора като него.

— Да, така е — кимна превозвачът.

— Какво знам за Франсис Карвър... — проточи замислено Льовентал. — Знам, че идва от Хонконг. Баща му е някакъв финансист, нещо, свързано с търговски сделки. Но явно пътищата им са се разделили, тъй като Карвър не е свързан с фирмата на баща си. Работи сам. Занимава се с търговия. Навярно са се разделили, след като синът е попаднал в затвора.

— И какво мислиш за него? — настоя Балфор.

— Струва ми се, че впечатлението ми за него не е много добро. Първо, той е син на богаташ и второ, е бивш затворник, но дори и да беше обратното, Карвър е взел най-лошото и от двата свята. Той е мерзавец, но е хитър. Другояче казано, живее в разкош, само че като звяр.

(Това обобщение беше типично за Бенямин Льовентал, който в мислите си имаше склонност да заема просветителската средна позиция между две крайности. При преценката си за околните първо намираще някакво същностно противопоставяне в тяхната личност и след това обясняваше как полюсите на това противопоставяне могат да бъдат обединени и теоретично, и от самия него. Беше му съдено да съзира присъща дуалност във всичко — дори в своето верую за дуалността — и в резултат на това не можеше да не възприеме система от строги лични принципи, свои категорически императиви, като защитна мярка срещу този свят на противоречия и постоянна промяна. Принципността му беше флегматична, разсъдъчна и високо нравствена, тя беше единственият непоклатим престол, от който Льовентал можеше да разглежда безконечните дуалности, и той изцяло зависеше от нея. Беше ведър в ежедневните си задачи, шеговит по отношение на религията и гъвкав в работните си дела, но за императивите си не допускаше възможността да греши и никога не би отстъпил от тях.)

— Неотдавна Карвър ми поднесе неприятна изненада — продължи той. — Някъде преди половин месец неочаквано вдигнал котва, и то посред нощ. В неделя, а разписанието на корабите беше излязло предишния ден. И тъй като „На добър час“ потеглил след падането на нощта, заминаването не било отразено в митническия

регистър. Никой не ме предупреди и аз нямаше как да го публикувам във вестника. Все едно корабът изобщо не е отплавал! Капитанът на пристанището беше бесен.

— Миналата неделя ли? Тогава пристигна Лодърбак.

— Да, май да. На четиринайсети.

— Но тогава Карвър е бил в долината Арахура!

Льовентал рязко вдигна поглед.

— Кой ти каза?

— Един маор. Теру не знам кой си. Млад, с голям зелен камък на шията. Говорих с него на улицата.

— Може ли да му се вярва?

Балфор обясни, че Теру Тафарей и Кросби Уелс са били големи приятели и че маорът е видял Франсис Карвър да влиза в къщата в деня, в който саможивецът е починал. Не се знаело дали това е било преди, или след смъртта на Уелс, но Тафарей бил сигурен, че е било преди появата на Лодърбак, който по собствените му думи бил пристигнал непосредствено след смъртта на саможивеца, понеже, когато влязъл вътре, чайникът кипял на печката и водата още не била извряла. Затова било логично да се приеме, че Франсис Карвър е бил в къщата, преди Кросби Уелс да почине, и може би (по гърба на Балфор полазиха ледени тръпки) дори е бил свидетел на смъртта му.

Вестникарят поглади мустаци.

— Много интересно — рече той. — „На добър час“ е отплавал късно същата вечер, почти към полунощ. Тъй че Карвър явно се е върнал от долината Арахура, отишъл е направо на кораба и веднага е вдигнал котва. Изглежда, доста е бързал.

— Странна работа — отбеляза Балфор.

Беше се сетил за изчезналия сандък.

— И ако се вземе предвид, че и Стейнс е изчезнал по същото време...

— И Анна — прекъсна го превозвачът, — тя е припаднала същата нощ, тъй като Лодърбак я е намерил на пътя, ако си спомняш.

— А, още едно съвпадение.

— Сигурно ще кажеш, че само глупаците вярват в съвпадения — рече Балфор, — но мен ако питаш, такава поредица от съвпадения не може да бъде случайна. Цяла върволица!

— Да, наистина — кимна отнесено Льовентал.

— И младият Стейнс. Жалко, наистина жалко. Излишно е да се самозалъгваме, Бен, той е бил убит. Човек не може ей така да изчезне. Някой бедняк — да, но не и богат човек.

— Хмм... — отвърна Льовентал, който мислеше за друго, не за Стейнс. — Чудя се какво ли е правил Карвър при Уелс в Арахура. И от какво е бягал. Или към какво. — После изведнъж възкликна: — Лодърбак не е забъркан с Карвър, нали?

Балфор въздъхна тежко и с привидно нежелание отговори:

— Уместен въпрос. Но Лодърбак ме закле да си мълча и ако ти кажа, ще наруша дадената дума.

Той отново се загледа в пламъка на свещта, надяваше се приятелят му да го притисне да продължи. За нещастие обаче, нравственият кодекс на Льовентал не допускаше простъпки, за каквито очевидно намекуваше превозвачът. Вестникарят огледа госта си безстрастно, облегна се и смени темата.

— Знаеш ли — рече той малко по-рязко, — не си първият, който идва да ме разпитва за обявлението във вестника за Емъри Стейнс.

Едновременно разочарован и изненадан, Балфор вдигна очи.

— Кой друг?

— Дойде в редакцията в средата на седмицата. В сряда или четвъртък. Ирландец. Свещеник, но не католик, а методист, ако не се лъжа. Капеланът на новия затвор.

— Да, методист — кимна превозвачът. — Запознах се с него днес сутринта. Странен тип. Ужасни зъби. И защо се е интересувал от обявлението?

— Само че не си спомням името му — измърмори Льовентал, като потупа замислено устна.

— Защо се е интересувал от Стейнс? — попита отново Балфор, тъй като не знаеше името на свещеника и не можеше да подсети приятеля си.

Вестникарят преплете пръсти на масата.

— Историята е доста необичайна. Той е отишъл с лекаря в дома на Кросби Уелс да приберат тялото.

— Да, и после го е погребал. Изкопал е гроба.

— Девлин! — извика Льовентал и удари по масата. — Така се казваше, Девлин. А малкото му име... Ей сега ще се сетя...

— Няма значение — прекъсна го Балфор. — Та те питах. Какво общо има той със Стейнс?

— Не знам — призна Льовентал. — От краткия ни разговор останах с впечатлението, че държи да обсъди някакъв неотложен въпрос със Стейнс, доколкото разбрах, свързан със смъртта на Кросби Уелс. Но нищо повече не мога да ти кажа. Не го разпитах.

— Жалко — поклати глава Балфор. — Тук изтървахме нишката.

— Ха, Том — изведнъж се усмихна вестникарят, — говориш като детектив!

Балфор се изчерви и побърза да възрази:

— Не, не. Просто се опитвам да разгадая една главоблъсканица.

— Опитваш се да разгадаеш една главоблъсканица от името на приятеля си Лодърбак, който те е заклел да мълчиш!

Превозвачът си спомни, че сутринта свещеникът е подслушал разказа на Лодърбак, и настръхна, това беше още една изтървана нишка, помисли си той. Лодърбак трябваше да внимава повече и да не говори на публично място за личните си дела!

— Ама не е ли странно — поде той войнствено, — този Девлин...

— Кауъл Девлин! — прекъсна го Льовентал. — Точно така, знаех си, че ще се сетя. Кауъл Девлин. Да, наистина зъбите му са ужасни.

— Както и да се казва, днес го видях за първи път. Но защо ей така изведнъж се е загрижил за Емъри Стейнс? Не ти ли се струва странно?

— Да, странно е — отвърна пак с усмивка Льовентал. — Много странно. Ама ти съвсем се разпали, Том.

Балфор наистина беше почервенял като рак.

— Лодърбак — поде той, но вестникарят поклати глава.

— Недей, недей, няма да те карам да нарушаваш думата си — рече той. — Само те подкачих. Да сменим темата. Няма да разпитвам повече.

На Балфор обаче му се искаше Льовентал да настоява. Беше готов да издаде тайната на Алистър Лодърбак и се беше надявал, като се престори, че за нищо на света няма да разкрие секрета на политика, да изкуши вестникаря да му се примоли. Очевидно Льовентал не играеше такива игри. (Навярно не желаете или просто не знаеше, че може да го направи.) Балфор се почувства угнетен. Съжаляваше, че

още в самото начало не е разказал чистосърдечно и от край до край историята за изнудването и предложеното отмъщение. Сега щеше да си тръгне с празни ръце, вече нямаше как да предложи да я сподели, след като вестникарят го беше уверил, че не държи да я узнае.

Тук сме длъжни да вметнем, че това наложено мълчание се оказа злополучно, понеже, ако Балфор беше предал цялата история на Лодърбак, събитията от двайсет и седми януари можеха да се развият по съвсем друг начин за него и за още мнозина други. Някои детайли от нея навярно щяха да подсетят Льовентал за едно събитие, случило се преди много месеци, а този спомен можеше да е от голяма помощ при разследването за Карвър и можеше поне отчасти да обясни загадъчното приемане на фамилията Уелс от страна на капитана.

Само че превозвачът не разказа одисеята на Лодърбак и споменът не изплува от паметта на вестникаря. Балфор се надигна от окапаната маса, не му оставаше нищо друго, освен да благодари на приятеля си и да му пожелае приятен ден, като чувстваше — същото чувстваше и самият Льовентал, — че разговорът им е бил малко или много разочароващ, защото само е разпалил надежди, останали впоследствие неудовлетворени. Льовентал се върна към спокойните размисли за вярата си, а Балфор — към калта на „Гуляйджийска“, където камбаните вече отбелязваха три и половина и денят се търкаляше към края си.

Търкаля се напред и външната сфера — безпределното настояще, което съдържа в себе си скованото в своите предели минало. Историята се разказва — с множество неясноти и повторения — на Уолтър Муди, а Бенямин Льовентал, който също присъства в пушалнята на „Короната“, чува някои моменти от нея за първи път. Изведнъж в ума му изплува събитие, случило се близо осем месеца преди това. И когато Томас Балфор замълчава, за да отпие от брендите, Льовентал пристъпва напред, заобикаля билиардната маса и вдига ръка в знак, че иска думата. Превозвачът го подканва да заговори и с приглушена сериозност, все едно разкрива важни новини, вестникарят започва разказа си.

Ето го и него.

Една сутрин през юни 1865 година в малкия кабинет на Льовентал на улица „Калайджийска“ влязъл тъмнокос мъж с белег на бузата и поискал да помести в „Уест Коуст Таймс“ известие. Льовентал

с радост приел, взел писалката и попитал какво ще е обявлението. Мъжът отговорил, че е загубил сандък с важни лични вещи. Бил готов да плати двайсет лири на този, който му го върне, а ако съдържанието вътре бъде недокоснато, възнаграждението щяло да скочи на петдесетачка. Не пояснил какво има вътре, само посочил, че вещите са от голяма сантиментална стойност, говорел грубо и с прости думи. На въпроса на вестникаря за името му непознатият мълчаливо извадил от джоба си акт за раждане и го сложил на бюрото. Льовентал преписал името — Кросби Франсис Уелс — и попитал къде може да бъде намерен, ако се открие изчезналият сандък. Онзи дал адрес на Гибсъновия вълнолом. Льовентал изготвил разписката, прибрал парите и след това пожелал приятен ден на господина.

Логично е да се запитаме (и Муди наистина зададе този въпрос) на какво се дължи увереността на вестникаря за подробностите от случилото се, ако отчетем, че си е спомнил за него току-що, оттогава са изминали почти осем месеца и той не е имал време да провери детайлите. Откъде е толкова сигурен, първо, че мъжът, донесъл обявлението за публикуване, е имал белег на бузата, второ, че събитието се е разиграло през юни предишната година и трето, че името върху акта за раждане е било извън всякакво съмнение Кросби Франсис Уелс?

Отговорът на Льовентал беше любезен, но и твърде пространен. Той обясни на Муди, че „Уест Коуст Таймс“ е основан през май 1865 година, месец след пристигането на вестникаря в Нова Зеландия. В началото тиражът му бил само двайсет екземпляра, по един за осемнайсетте странноприемници в Хокитика, един за новоназначения мирови съдия и един за самия Льовентал. (Само след месец благодарение на закупената парна печатарска преса тиражът надхвърлил двеста, а сега, през януари 1866 година, всеки брой излизал в почти хиляда екземпляра и вестникарят бил наел двама помощници.) За да оповести на читателите появата на първия всекидневник в Хокитика, Льовентал бил окачил пред редакцията първия брой на вестника — покрит със стъкло, за да го предпази от дъжда. И тъй като го зървал всяка сутрин, датата на първия брой (29 май 1865 година) се била запечатала в паметта му. А въпросният мъж бил дошъл със сигурност през юни, тъй като парната печатарска преса

била доставена на първи юли, а вестникарят ясно си спомнял как е набрал на старата си машина обявлението на белязания.

Защо си го спомнял толкова ясно? Ами при набора Льовентал установил, че петсантиметровата кутийка (стандартният размер за лично обявление, за каквото бил платил белязаният) не можела да побере съобщението, то било с една дума по-дълго от необходимото. Освен ако не разместел другите обявления и не сменял изцяло оформлението на страницата, щяла да се получи така наречената от печатарите опашка, тоест последната дума от текста (която била „Уелс“) щяла да се озове най-отгоре в началото на третата колонка и така да създаде нежелан и дори объркващ читателя ефект. Когато Льовентал го установил, белязаният отдавна вече си бил тръгнал от редакцията и на вестникаря не му се искало да обикаля по улиците и да го издирва. Вместо това потърсил не може ли да махне някоя дума и накрая решил да жертва средното име на мъжа, Франсис. Така нямало да се стигне до появата на „опашка“ и форматът на колоната щял да си остане същият.

„Уест Коуст Таймс“ бил отпечатан рано на другия ден и още преди обяд белязаният се появил отново. Настоял, макар и без да обясни защо, че средното му име е изключително важно. Бил страшно недоволен, че Льовентал е променил обявлението, без да се допита до него, и изразил гнева си със същата простовата рязкост, с която се бил обърнал към вестникаря предишния път. Льовентал поднесъл извиненията си и публикувал поправения текст още пет пъти, тъй като онзи бил платил за седмица, а предвид обстоятелствата вестникарят сметнал за благоразумно да му предложи известието да излезе още веднъж, седми път, безплатно.

Затова, обясни Льовентал на Муди, бил сигурен както за датата на събитието, така и за пълното име — Кросби Франсис Уелс. Случката се била запечатала в съзнанието му, тъй като предприемачът винаги помнел първите си грешки, а недоволството на някой клиент не се забравя лесно, когато човек взима присърце занаята си.

Оставаше само въпросът за външния вид: откъде Льовентал е толкова сигурен, че въпросният мъж има белег на бузата си — подобно на бившия затворник Франсис Карвър и за разлика от покойния Кросби Уелс? По този въпрос вестникарят призна, че няма как да бъде категоричен. Възможно било да се преплитат два отделни спомена,

един от конкретния случай и друг за мъж с белег на лицето. Но той смятал за нужно да добави, че по принцип се отличавал с добра памет и можел съвсем ясно да си представи онзи мъж, спомнял си, че той бил с цилиндър и го стискал здраво, докато говорел, сякаш се канел да го сплеска. Този детайл със сигурност не можело да бъде лъжлив! Бил готов да заложи немалка сума, че онзи наистина имал на бузата белег във формата на сърп и че притежавал акт за раждане на името Кросби Франсис Уелс. Все пак бил склонен да признае, че никога не е виждал Кросби Уелс и нямало откъде да узнае как е изглеждал, тъй като след смъртта му не били открити никакви негови портрети.

Както може да се предположи, тази нова информация породила истинска какофония от възгласи и подмятания в пушалнята на „Короната“ и измина доста време, докато разказът бъде подновен. Но ние ще оставим споровете и възклицанията в настоящето и ще продължим нататък, към миналото.

Ф

Лодкарите, които осигуряваха превоза между Кънери и устието на Хокитика, не се бяха уплашили от безмилостното време и намалелия поток пътници и тези, които в момента нямаха клиенти и належащи задачи, седяха в един отворен склад на вълнолома, пушеха и играеха вист. Явно мисълта да изоставят играта и да излязат в дъжда не ги блазнеше особено и затова назоваха сума, която отразяваше недоволството им. Манъринг обаче веднага се съгласи и гребците се видяха принудени да хвърлят картите, да загасят цигарите и да занесат лодката до водата.

Кънери се намирал само на шест-седем километра нагоре по реката и на връщане щяха да изминат това разстояние неусетно, тъй като нямаше да се налага да гребат срещу течението, ала пътуването нагоре можеше да отнеме близо час в зависимост от силата на течението, вятъра и придърпването на отлива. Златотърсачите, които пътуваха между Кънери и Хокитика, обикновено се движеха с кола или пеша, но дилижансът вече беше минал, а времето не предразполагаше към ходене пеша.

Манъринг плати поисканата сума и двамата с Фрост се настаниха на носа на боядисаната ладия (всъщност тя беше спасителна лодка, изхвърлена на брега след корабокрушение), а колито Холи седна

между тях. Гребците от дясната страна се отблъснаха от брега, натиснаха здраво веслата и лодката пое срещу течението.

Фрост и Манъринг седяха с гръб към посоката на движение и с лице към гребците като необикновено дебели и добре облечени кормчии, при всяко привеждане напред на гребците разстоянието между тях и пътниците намаляваше. Затова двамата не разговаряха за работата, която ги очакваше, тъй като другите щяха да чуят всичко. Вместо това Манъринг надълго и нашироко обсъждаше времето, Америките, цените на земята, качествата на стъклото, прокарването на канали за промиване на руда, местните видове дървета, разположението на силите в Балтийско море и живота на златотърсачите. Фрост, който страдаше от морска болест, не помръдваше, само от време на време посягаше да изтръска капчиците, които провисваха от периферията на цилиндъра, и отговаряше на забележките на магната с процедени през зъби нечленоразделни звуци.

В интерес на истината банкерът беше доста изплашен и страхът му растеше с всяко загребване на веслата, приближаващо лодката към кариерата. Какво, по дяволите, го беше прихванало да заяви, че не е уплашен, след като направо умираше от страх? Съвсем лесно можеше да излъже, че го очакват в банката! А сега се клатушкаташе в педя кафеникава вода, трепереше невъоръжен и неподготвен — зле подбран секундант в чужд дуел, — и то за какво? Какво му беше направил онзи китаец Кю? Нима имаше причина да му бъде ядосан за нещо? Та той не му беше виждал очите! Фрост отново посегна да обере капките от периферията на цилиндъра.

Река Хокитика се провираше в камениста клисура със заоблени и загладени от водата скали. Бреговете бяха гъсто обрасли с шубраци и от дъжда листакът се тъмнееше, по високото бяха накацали облаци. Плъзнеше ли поглед настрани, човек имаше чувството, че всеки етап от разстоянието до хоризонта е белязан по съответен начин: високата кахикатея, която стърчеше над храстите, отблизо се зеленееше, от един хвърлей изглеждаше синкава, а по склоновете на хълмовете се сливаше с цвета на мъглата и беше сива. Алпите бяха скрити, но в хубаво време, отбеляза Манъринг, острите им побелели хребети стърчали в небето.

Лодката напредваше бавно. Разминаха се с едно кану, което устремено се спускаше надолу с брадясал земемер и двама водачи маори — те вдигнаха весело шапки и Манъринг им отвърна. (Фрост не

рискува да помръдне.) След това — нищо, само бреговете, край които минаваха, и дъждът, който плющеше по водата. Чайките, последвали ги от устието на реката, изгубиха интерес и отлетяха обратно. След двайсетина минути лодката излезе иззад широк завой и изведнъж, все едно беше запалена лампа и тя беше осветила пълна стая, се озоваха сред шумотевица и суматоха.

Палатковото селище в Кънери беше разположено по средата на разстоянието между Хокитика и находищата. Земята около него беше относително равна и изровена от гъста мрежа долчинки и потоци, които носеха камъни и пясък от Алпите към морето, тук винаги се усещаше присъствието на водата било то като далечен грохот, било като кротко бълбукане и плисък. Както се беше изразил един от първите топографи на западния бряг, навсякъде, където имаше вода, имаше и злато, а водата тук беше в изобилие, капеше от папратите, блещукаше като мъниста по клоните на дърветата, подхранваше провисналите мъхове и лишей, изпълваше човешките стъпки, извираше на всяка крачка.

За Фрост лагерът в Кънери представляваше безрадостна гледка. Палатките на златотърсачите, подредени една над друга в криви редици, се бяха схлупили от тежестта на несекващия дъжд, а някои направо бяха паднали. Между тях бяха прокарани плетеници от въжета, натежали от табелки и мокро пране. Няколко палатки бяха укрепени със зидове от камъни и кал и изглеждаха по-добре, една група се беше сетила да опъне парче брезент на клоните на дърво като допълнителен навес. По дънерите бяха заковани изписани на ръка табели, предлагащи всевъзможни забавления и напитки. (Тук човек се нуждаеше само от навес и дамаджана, за да отвори питиепродавница, макар че, ако го хванеха, можеше да го глобят и дори да го пратят в затвора — по-голямата част от продажения в лагера алкохол се вареше на място. Веднъж Чарли Фрост опита кънерски ликьор, но отвратен, го изплю. Течността беше мазна, остра на вкус и гъста, пълна с парцали като съсиреци, а миризмата ѝ беше досущ като на фотографски проявител.)

За удивление на Фрост дъждът не беше прогонил златотърсачите и не беше угасил плама им. Те се бяха струпали по брега, някои, стъпили до кръста във водата, държаха корита за промиване, други разширяваха улеите, отвеждащи водата, трети миеха тенджери и

тигани, къпеха се, перяха, плетяха въжета, кърпеха. Всички бяха облечени в дрехи от молескин, шевиот и габардин. Някои се бяха препасали с яркочервени пояси по тогавашната пиратска мода, повечето бяха нахлупили смачкани шапки с извити надолу периферии. Непрестанно си подвикваха един на друг и като че ли изобщо не забелязваха дъжда. Отвъд крясъците се чуваше обичайната работна шумотевица — звънтеж на брадва, смях, подсвиркване. Във въздуха се носеше синкав дим, който се разпиляваше на лениви талази над реката. Някъде иззад дърветата свиреше акордеон, а от още по-далече се чу ръкопляскане.

— Доста спокойно е днес — отбеляза Манъринг. — Дори и за събота.

Според Фрост изобщо не беше спокойно.

— Почти няма хора — добави магнатът.

Чарли Фрост можеше да преброи пред себе си десетки, даже стотици златотърсачи.

За първи път виждаше Кънери и дори може да се каже, че за първи път виждаше околностите на Хокитика като цяло, тъй като през седемте месеца, откакто прекоси пясъчната коса в залива, нито веднъж не се беше осмелил да навлезе в сушата, нито пък да се поразходи по брега по-далече от Гледка. Макар често да се оплакваше от скромното си материално положение, дълбоко в себе си той усещаше, че духът му не е пригоден за приключения — сега, докато гледаше как един мъж довлачва огромен клон до едва мъждукащ огън досами водата и го хвърля тежко в тъмното ложе на пепелта, тъй че блъвналият гъст пушек почти напълно го погълна и златотърсачът започнала кашля с ужасяваща, къртеща кашлица, която подсказваше, че не му остава още много на този свят, Фрост почувства, че консерватизмът му е напълно оправдан. Кънери, каза си той, е загубено, забравено от Бога място.

Лодката стигна плитчините и килът задра в камъните. Седналите най-отпред гребци скочиха и издърпаха носа на сушата, за да могат пътниците да слязат, без да си намокрят ботушите — излишна любезност, тъй като ботушите им вече бяха вир-вода. Колито скочи през планшира и цопна във водата.

— По дяволите! — изруга Манъринг, след като стъпи на камъните и разкърши гръб. — Трябваше да се преобуя, преди да

тръгнем. Днес не е ден за хубави дрехи, а, Чарли? Само глупак би се издокарал, за да дойде тук. По дяволите!

Беше забелязал, че Фрост не е на себе си, и се мъчеше да го ободри. Макар да смяташе, че на банкера ще му се отрази добре да види с очите си малко грубост и насилие (неизменното му спокойствие излъчваше известна надменност, която страшно дразнеше повъзрастния мъж), все пак предпочиташе да запази доброто му отношение. По природа магнатът гледаше на живота като на надпревара и сред множеството хипотетични трофеи, за които всекидневно се състезаваше, беше и купата, изписана с имената на хората, с които общуваше. Ако беше принуден да избира между чуждото извисяване и чуждото покорство, той би избрал второто, независимо какво би му струвало това. Не би се държал меко с Фрост, който и без това си беше мекушав, би направил всичко, за да го постави на мястото му, но не беше толкова горделив, че да не му протегне милостиво ръка най-малкото заради това, че другият толкова явно копнееше за милостта му.

Само че Фрост не отговори. Гледаше ококорено островърха брезентова палатка, която побираше най-много трима души, легнали един до друг, и беше закичена с изписана на ръка табелка „Хотел“, още повече се ококори, щом видя как един златотърсач си разкопчава панталона и се облекчава пред приятелите си на брега. Банкерът потръпна погнусен и след това едва не подскочи от уплаха, тъй като наблизко се разнесе гръмогласен смях. Двама златотърсачи, седнали под опънат на летви брезент на по-малко от десетина метра от мястото, където беше спряла лодката, бяха наблюдавали приближаването им и очевидно се смееха на ужасеното изражение на банкера. Единият свали шапката си за поздрав, а другият подигравателно отдаде чест.

— Дошли сте на инспекция, а?

— Не, Боб, дошъл е да се опере на реката. Ама е забравил преди това да се поизцапа!

Двамата отново избухнаха в смях и изчервеният Фрост се обърна. Вярно, че животът му се подчиняваше на двойния компас на дълга и навика, вярно, че той не беше пътувал и не залагаше, а палтото му беше изчеткано сутринта и жилетката му беше чиста. Не се срамуваше от това. Само че беше израснал без други деца и не познаваше подигравките. Ако някой му се присмееше, не знаеше как

да отговори. Лицето му пламна, на гърлото му заседна буца и той само успя да се усмихне насилено.

Гребците бяха извадили лодката от водата. Съгласиха се да върнат пътниците в Хокитика след два часа (два часа, помисли си Фрост и помръкна още повече), после теглиха жребий кой ще остане при лодката. Загубилият седна разочаровано, а останалите, подмятайки разпределените монети, се пръснаха сред дърветата.

Двамата златотърсачи отсреща продължаваха да се смеят. Единият подвикна на другаря си:

— Питай го дали има щипка енфие.

— Не, питай го колко често пише у дома в Мейфеър.

— Питай го знае ли изобщо как да запретне ръкавите си.

— Питай го какъв е доходът на баща му. Това ще му хареса.

Ужасно несправедливо е, мислеше си банкерът, та той никога не беше стъпвал в Мейфеър, баща му беше разорен, а той самият сигурно беше единственият новозеландец тук! (Този довод обаче звучеше глупаво, нямаше такова нещо като „великобританец“.) Като се приспаднаше огромната част от заплатата, която всеки месец изпращаше на родителите си, доходът му всъщност беше жалък. А що се отнася до дрехите, беше си ги купил с честно спечелени пари и сутринта сам беше изчеткал палтото! И често запретваше ръкави. Носеше не ръкавели, а копчета като златотърсачите, беше купил ризата си от Хокитика също като тях. Фрост искаше да им го обясни, но вместо това клекна и протегна ръка към кучето — да я близне.

— Да вървим — подхвърли полугласно той към Манъринг.

— Ей сега.

Магнатът беше прибрал портфейла си във вътрешния джоб и сега се занимаваше с копчетата на палтото, тъй като не можеше да реши дали да остави незакопчано само най-долното — така най-лесно щеше да извади пистолетите си — или само най-горното, което би прикрило най-добре оръжието.

Фрост смутено плъзна поглед наоколо, като избягваше златотърсачите под навеса. Пътеката, която започваше от мястото, където беше акостирила лодката, се разклоняваше сред дърветата, единият ръкав тръгваше на изток към езерото Кънери, а другият — на югоизток към кариерата. По южния бряг на реката имаше богати находища и мини, там беше и „Аврора“. Фрост не го знаеше,

всъщност, ако го попитаха, не би могъл дори да посочи къде е север. Огледа се за табела, която да ги упъти към китайското селище, ала не откри. Не виждаше и китайски физиономии наоколо.

— Насам — рече Манъринг, все едно се беше досетил за какво се чуди, и кимна на изток. — Нагоре по течението. Не е далече.

Фрост беше хванал кучето между краката си и го галеше по мократа козина не толкова да му достави наслада, колкото да си вдъхне спокойствие.

— Не трябва ли да си изработим някакъв план? — осмели се да попита той, като погледна изотдолу събеседника си.

— Няма нужда — отвърна Манъринг и си пристегна малко колана.

— Няма нужда от план?

— Кю няма пистолет. Аз имам два. Друг план не ни е нужен.

Това не успокои особено Фрост. Той пусна Холи — кучето веднага хукна напред — и се изправи.

— Нали няма да застреляш невъоръжен човек?

В крайна сметка магнатът реши да остави незакопчано горното копче.

— Готово — рече той и приглади палтото. — Така е най-добре.

— Чу ли какво попитах?

— Чух те. Спри да се притесняваш, Чарли. Така само привличаш вниманието.

— Може да ми отговориш, ако искаш да не се притеснявам толкова — отвърна банкерът пискливо.

— Виж — обърна се най-сетне към него Манъринг, — от пет години наемам китайци да работят на моите находища и за това време съм се убедил в едно: те се нахвърлят на опиума като златотърсач на уличница, и то без изключения. В събота следобед всеки азиатец от тази страна на Алпите ще се е проснал по гръб и в очите му ще плуват дракони. Можеш да влезеш в китайското селище и с вързани ръце. Ясно ли е? Няма да има никакво насилие. Оръжията изобщо не ни трябва. Те са само за показ. Всичко е на наша страна, Чарли. Когато човек се нагълта с опиум, все едно няма кости, не става за нищо. Запомни го. Като дете е.

СЛЪНЦЕ В КОЗИРОГ

В КОЯТО ГАСКОАН РАЗКАЗВА ЗА ПЪРВАТА СИ СРЕЩА С УЛИЧНИЦАТА, НЯКОЛКО ШЕВА СА СРЯЗАНИ С
НОЖ, ИЗТОЩЕНИЕТО ВЗИМА ВРЪХ И АННА УЕДЪРЕЛ ОТПРАВЯ МОЛБА.

Докато наблюдаваше през процепа на вратата Анна и Гаскоан, Джоузеф Причард видя само това, за което самият той копнееше — обич и искрено състрадание. Причард беше самотен и като повечето самотии души съзираше щастливи двойки навсякъде. В този миг — когато тялото на Анна беше превито върху гърдите на Гаскоан и той я прегърна, повдигна я във въздуха и облегна буза на главата ѝ — аптекарят, който бе хванал хлабаво студената дръжка, едва ли щеше да намери особена утеха във вестта, че Обер Гаскоан и Анна Уедърел са просто приятели. Самотата не може да бъде залъгвана със степенуване. За Причард и това приятелство щеше да е като затворено зад стъклена витрина лакомство, дори и най-дребната проява на любезност щеше да напълни устата му със слюнка и да разпали глада му.

Предположенията на аптекаря за Гаскоан почиваха на съвсем бегло познанство или по-точно, само на един разговор. Заради надменното поведение и безупречните му дрехи Причард смяташе, че Гаскоан заема някакво влиятелно място в съда, а всъщност отговорностите на секретаря бяха съвсем малко. Основното му задължение беше всеки ден да събира гаранцията от задържаните в полицейския лагер. Като се изключеше това, той запълваше часовете си да издава разписки за платени такси, да изготвя свидетелства за право на добив на полезни изкопаеми, да регистрира искове и от време на време да изпълнява по някоя заръка на съдията. Длъжността му беше ниска, но той беше отскоро в града и се радваше, че изобщо има работа, освен това беше убеден, че няма още дълго да носи у дома тази жалка заплата.

Гаскоан беше пристигнал в Хокитика преди по-малко от месец, когато се озова пред окованата в белезници Анна Уедърел. Тя седеше на пода в затвора с ръце върху скута, облегната на стената. Очите ѝ бяха отворени и блестяха от треската, косата ѝ се беше измъкнала от фибите и по страните ѝ полепваха влажни кичури. Той клекна пред нея

и импулсивно протегна ръка. Анна я сграбчи и я придърпа към себе си скришом, тъй че да не я види тъмничарят, който седеше при вратата с пушка на коленете.

— Мога да си платя — прошепна тя, — мога да събера парите, но трябва да ми повярвате. И не бива да му казвате.

— На кого?

Гласът на Гаскоан също се беше снижил до шепот.

Тя кимна към Джордж Шепард, без да сваля очи от Гаскоан. Стисна го още по-здраво и насочи пръстите му към гърдите си. Той се сепна, едва не отскочи, но след това си даде сметка, че Анна иска да го накара да усети нещо, скрито под плата на роклята. На пипане му заприлича на ризница, макар че никога не беше виждал истинска ризница.

— Злато — прошепна Анна. — Злато е. По целия корсет и в подплатата, надолу и нагоре. — Тъмните ѝ очи се взираха умолително в лицето му. — Злато. Не знам как е попаднало тук. Намерих го, когато се свестих, пришито е отдолу.

Гаскоан се намръщи, нищо не разбираше.

— Искате да платите гаранцията със злато?

— Не мога да го извадя. Не мога да го извадя тук. Нямам нож. То е пришито отдолу.

Лицата им почти се докосваха, той долавяше в дъха ѝ сладкия мирис на опиум, напомнящ на слива.

— Ваше ли е? — попита.

По лицето ѝ се мярна отчаяние.

— Какво значение има? Нали е злато.

От ъгъла се разнесе гласът на Шепард:

— Уличницата ли ви бави, господин Гаскоан?

— Не, не.

Тя го пусна, той се изправи и отстъпи крачка. Извади кесията от джоба си, мъчеше се да демонстрира нехайство, целеустременост. Претегли я в ръка.

— Напомнете на госпожица Уедърел, че не приемаме обещания — продължи тъмничарят. — Или плаща веднага, или остава тук, докато някой не събере парите и не ги внесе от нейно име.

Гаскоан оглеждаше Анна. Нямахше основания да изпълни молбата ѝ, нито пък да ѝ вярва, че твърдата подплата, която беше

усетил под корсета, наистина съдържа злато. Знаеше, че дългът му повелява да извести незабавно тъмничаря за опита ѝ да възпрепятства изпълнението на задълженията му. Трябваше да разкъса корсета с ловджийския нож, който носеше в ботуша си, тъй като, ако тя наистина имаше чисто злато в себе си, то със сигурност не беше нейно. Тя беше уличница. Беше намерена полумъртва, с мръсна рокля. Вонеше на опиум и под очите си имаше тъмни кръгове.

Секретарят на съда обаче я оглеждаше жаловито. Той изповядваше принципите на кавалерството и изпитваше дълбоко състрадание към изпадналите в беда, измъчената ѝ молба, отправена с блеснали очи, беше пробудила у него не само състрадание, но и любопитство. Гаскоан вярваше, че правосъдието трябва да е синоним на милост, не на нещо друго. Също така смяташе, че проявата на милосърдие се подчинява на инстинкта, а чак подир това — на закона. И във внезапен изблик на жалост — това чувство винаги го помиташе като потоп — той реши да изпълни молбата ѝ и да я вземе под крилото си.

— Госпожице Уедърел — рече, беше чул името ѝ от тъмничаря, — гаранцията ви е определена на една лира и един шилинг.

Държеше кесията в лявата ръка, а в дясната — тефтера, понечи уж да го прехвърли, като се прикриваше с него, извади от кесията две монети и ги стисна здраво в дланта. След това хвана кесията и тефтера с дясната ръка и протегна лявата, като с палеца крепеше монетите върху дланта си.

— Можете ли да платите тази сума с парите, които ми показахте в корсета си? — говореше високо и ясно, все едно на дете или на слабоумен.

В първия момент тя не го разбра. После кимна, пъкна пръсти в пазвата си, извади ги, все едно стискаше нещо, и ги притисна в дланта му, той вдигна палец, кимна, сякаш беше доволен от монетите, които се появиха там, и записа сумата в тефтера. Пусна монетите да издрънчат в кесията и пристъпи към следващия затворник.

Тази проява на милосърдие, толкова необичайна за затвора на Джордж Шепард, не беше нещо изключително за Гаскоан. Той обичаше да завързва приятелства сред по-нископоставените, с деца, просяци, животни, грозни жени и забравени от света мъже. Любезността му винаги беше насочена към тези, които не я очакват,

изправеше ли се пред човек, който стои по-долу от него, никога не си позволяваше да се държи грубо. От по-висшестоящите обаче странеше. Не беше невъзпитан, но държанието му издаваше пресита и тъга, дори равнодушие и този му навик, макар да не бе в истинския смисъл на думата премислен, му помагаше да печели уважение и да получи място сред надарените със земи и богатства не по-зле, отколкото ако си беше поставил за цел да се озове сред тях.

По този начин Обер Гаскоан, извънбрачно дете на английска гувернантка, отрасло в бедняшките квартали на Париж, обличано в подаяния, затваряно в бараката за въглища, ту хокано, ту подминавано, с годините се беше превърнал в личност със скромно, но уважавано положение в обществото. Беше избягал от миналото си, ала все пак не можеше да бъде наречен нито амбициозен, нито късметлия, получил облагите си незаслужено.

В личността на Гаскоан се проявяваше любопитна смесица от черти и на висшите, и на нисшите прослойки. Той беше облагородил ума си със същата строга дисциплина, с която сега поддържаше външния си вид, с други думи, чрез един изтънчен, но като че ли отживял подход. Отличаваше се с присъщата за самоуките страст към книгите и знанията, но тъй като зародишът ѝ бе както личен, тъй и добродетелен, тя клонеше към жалост и презрение. Нравът му беше подчертано носталгичен, но не за собственото му минало, а за отминалите времена, Гаскоан гледаше цинично на настоящето, със страх към бъдещето и с дълбока тъга на повсеместния упадък. Като цяло той напомняше на добре запазен стар джентълмен (а беше само на трийсет и четири), сполетян от трудни — макар и все още далеч от оскъдицата — времена, който в зависимост от настроенията си възприема това обстоятелство или с насмешка, или с известна меланхолия.

Всъщност Гаскоан беше изключително податлив на настроенията си. Вълната жалост, която го беше накарала да излъже заради Анна, отмина веднага след освобождаването на блудницата и беше изместена от отчаяние, той се боеше, че помощта му може да е била напразна, погрешна, не намясто и най-вече себична. Себичността беше най-черният му страх. Секретарят на съда презираше всички нейни признаци в себе си така, както държачият да спечели първенството презира и най-дребните проявления на слабост, която може да му

попречи да постигне себичната си цел. Той обаче се гордееше извънмерно с тази си черта и обичаше да поучава околните за нея, а когато това противоречие станеше твърде явно и Гаскоан вече не можеше да си затваря очите за него, той изпадаше в съвсем себичен изблик на раздразнение.

Анна си тръгна с него от затвора и на улицата той възгрубо ѝ предложи да дойде в дома му, за да се обясни, без да бъдат безпокоени. Тя се съгласи немощно и двамата поеха заедно в дъжда. Гаскоан вече не изпитваше жал към нея. Състраданието му бе припламнало и бе угаснало, за да отстъпи място на тревога и неувереност, тъй като все пак уличницата си беше посегнала и навярно — поне така го беше предупредил тъмничарят, докато подписваше документа за освобождаването ѝ — дори не беше с всичкия си.

Сега, половин месец по-късно, в „Скарата“, докато я държеше в обятията си тъй, че ръцете ѝ бяха притиснати към гърдите му, а дъхът ѝ овлажняваше ключицата му, на Гаскоан му мина през ума, че навярно тя е опитала отново, за втори път, да сложи край на живота си. Но къде беше отишъл куршумът, който трябваше да е заседнал в гръдната ѝ кост? Нима Анна е знаела, че пистолетът ще гръмне по толкова странен начин, когато е насочила дулото към шията си и е натиснала спусъка? Как би могла да е сигурна?

„Всички мъже искат техните блудници да са нещастни“, беше казала Анна вечерта, когато след освобождаването си от затвора го бе последвала в дома му и срязала роклята на кухненската маса, докато навън продължаваше да вали и газената лампа хвърляше тъмни сенки в ъглите на стаята. „Всички мъже искат техните блудници да са нещастни.“ Какво беше отговорил той? Най-вероятно я беше скастрил строго и грубо. А сега тя беше направила опит да се простреля. Гаскоан я държа в прегръдката си дълго след като Причард затвори вратата, стискаше я здраво, вдъхвайки соления мирис на косите ѝ. Този мирис му беше познат и му беше приятен, Гаскоан беше прекарал дълги години в морето.

Навремето беше женен. За Агата Гаскоан, Агата Придо, както се казваше, когато се запозна с нея. Дребна, с пъргав ум, закачлива и охтичава — той знаеше за болестта ѝ, когато ѝ предложи брак, но някак си този факт му се струваше незначителен, преодолим, по-скоро доказателство за деликатността ѝ, отколкото предзнаменование за

неизбежна беда. Ала дробовете ѝ не заздравяваха. Двамата решиха да заминат на юг, на по-мек климат и Агата почина в открито море някъде край бреговете на Индия, той не знаеше точно къде и това беше ужасно. Ужасно бе и как тялото ѝ се изви, когато се стовари с плисък във водата. Беше го заклела да не търси ковчег, ако умре, преди да стигнат пристанището. Искаше да бъде погребана по моряшки: да я хвърлят в морето, защита в хамака ѝ. И тъй като това беше нейният хамак, яркочервен, потъмнял до кафяво, Гаскоан беше коленичил да го целуне, колкото и зловещо да изглеждаше отстрани. След това той продължи да плава. Слезе на сушата едва когато му свършиха парите.

Анна беше по-тежка от Агата, по-ръбата, по-здрава, но навярно живите винаги изглеждат такива за тези, чиито мисли са все при мъртвите. Той плъзна ръка по гърба ѝ. С пръстите си проследи корсета, шева по илиците, пристегнати с шнурче.

След като си бяха тръгнали от затвора, минаха през съда, така че Гаскоан да остави в касата кесията със събраните пари и да впише платените гаранции, за да е готов за сутринта. Докато той го вършеше, Анна го наблюдаваше търпеливо и без любопитство, като че ли осъзнаваше, че ѝ е направил голяма услуга, и нямаше нищо против в замяна да му се подчинява и да не роптае. По навик на улицата не вървеше до него, а го следваше на няколко метра разстояние, така че Гаскоан да може да заяви, че не я познава, ако срещнат някой служител на закона.

Щом стигнаха до къщата му (той разполагаше с цяла къща, макар и малка, едностайна дъсчена постройка на стотина метра от брега), Гаскоан ѝ нареди да го изчака под навеса пред входа, докато той нацепи дърва за подпалки в двора. Справи се бързо с тази задача, макар да се смущаваше от взора на тъмните очи на Анна, които не се отделяха от него. И преди треските да са се намокрили от дъжда, той ги събра и изтича към вратата, където Анна се дръпна, за да му направи път.

— Не е дворец — рече той неловко, макар че за Хокитика си беше истински палат.

Анна не отговори, мълчаливо пристъпи в задушния сумрак. Гаскоан хвърли подпалките пред огнището и се върна да затвори вратата. После запали газената лампа, сложи я на масата и клекна да стъкне огъня. Усещаше как Анна оглежда стаята. Обзавеждането беше

спартанско. Единствената по-хубава мебел беше кресло с висока облегалка, тапицирано с плътна дамаска на розово-жълти райета, беше си го подарил за нанасянето тук и то заемаше почетното място в средата на стаята. Гаскоан се чудеше какви ли изводи си прави гостенката му, каква картина очертава в главата ѝ тази оскъдна подредба на живота му. Стъгнатата на три завивка върху леглото. Закаченият на пирон над таблата мънищък портрет на Агата. Редицата раковини по перваза на прозореца. Металният чайник на огъня, Библията, чиито страници в по-голямата си част си стояха неразрязани с изключение на Псалтира и Евангелията, пъстрата кутия от бисквити, в която пазеше писмата от майка си и принадлежностите си за писане. Кашонче с начупени свещи — само нишката на фитила придържаше восъка да не се разпадне — до леглото.

— Поддържате чисто — рече тя.

— Живея сам. — Гаскоан посочи с една треска сандъка до леглото. — Отворете го.

Анна щракна закопчалките и вдигна капака. Гаскоан кимна към вързоп от тъмно платно, тя го вдигна и роклята на Агата се разтвори на коленете ѝ — черна, с плетена на една кука яка, която Агата не харесваше.

(„Хората ще ме мислят за аскетична — беше казала тя ведро, — но черното е строг цвят, а всеки се нуждае от поне една строга дреха.“ Целта ѝ всъщност беше да скрие кървавите петна, червените точки, които изпъстриха ръкавите ѝ, и той го знаеше, но си замълча. На глас се съгласи, че човек трябва да има строги дрехи.)

— Облечете я — рече Гаскоан.

Загледа как Анна приглажда дрехата върху коляното си. Агата беше по-ниска, трябваше да отпуснат подгъва. Но дори и след това пак щяха да се показват няколко пръста от глезените на уличницата и може би дори край на кринолина ѝ. Щеше да изглежда грозно, но просяците не бива да имат претенции, а тази вечер Анна беше просякиня. Той се обърна отново към камината и разръчка пепелта.

Само тази рокля на Агата му беше останала. Другите, прибрани в ухаещия на камфор кедров сандък, бяха изчезнали, след като параходът заседна в плитчините, каютите първо бяха плячкосани, а после наводнени, тъй като корабът се килна на една страна и водата го заля. За Гаскоан тази загуба беше по-скоро благословия. Той пазеше

портрета на Агата, нищо друго не му трябваше. Щеше да прояви нужното уважение към паметта ѝ, ала беше млад, кръвта му кипеше, беше решен да започне отначало.

Докато Анна се преобличаше, огънят се разгоря. Гаскоан се взираше с присвити очи в роклята. Стоеше ѝ зле, както беше стояла и на жена му. Анна усети погледа му.

— Сега вече мога да обявя траур — рече тя. — Никога не съм имала черна рокля.

Обер Гаскоан не я попита кого ще жали и дали смъртта е настъпила скоро. Напълни чайника и го сложи на куката.

Предпочиташе да дава тон в разговорите, а не да следва темата и темпа на събеседника си, не му пречеше да си мълчи, докато не му дойде желание да заговори. С интуицията си на уличница Анна Уедърел явно долови тази особеност на характера му. Не го заприказва, не го следеше с поглед, докато той се суетеше с обичайните си вечерни задължения — да запали свещите, да напълни табакерата, да смени калните ботуши с обувки за вътре. Тя взе подплатената със злато рокля, отнесе я на масата и я разстла отгоре. Роклята тежеше. Златото беше прибавило поне два килограма към тежестта на тъканта и Анна се помъчи да пресметне стойността му. Държавата купуваше чистото злато срещу три лири за унция, а в килограма имаше поне трийсет и пет унции. Колко правеше това общо? Тя се опита да си представи колонката с цифри, но те се размиваха пред очите ѝ.

Докато Гаскоан нареждаше по-дебели цепеници — да държат огъня, и слагаше чаени листа в цедката, Анна огледа роклята. Който беше скрил златото, очевидно имаше опит с иглата и конеца, беше или жена, или моряк. Беше шил внимателно. Златото беше прикрепено по корсета, пришито към воланите и разпределено поравно по подгъва, досега тя не беше усетила допълнителната тежест, защото често слагаше оловни топчета отдолу на кринолина, за да не се вдига от вятъра.

Гаскоан се приближи към нея. Извади ножа да разреже корсета, държеше го като касапин и Анна недоволно изсумтя.

— Моля ви — рече тя. — Не знаете как, дайте на мен.

Той се поколеба, но в крайна сметка ѝ подаде ножа и се отдръпна. Тя работеше бавно, искаше да запази роклята, първо разши подгъва, след това продължи нагоре по воланите, издърпваше конеца с

върха на ножа и изтупваше златото на масата. Когато стигна до корсета, направи малък срез под банелите и след това пъхна пръсти да извади златото, тук то беше скрито в торбички. В затвора точно те бяха напомнили на Гаскоан за ризница.

Изваденото злато блестеше. Анна го събра в средата на масата. Внимаваше течението, което полъхваше изпод вратата, да не събори нито една песъчинка. При всяко добавяне на нова шепа или отделно късче самородно злато захлупваше длани върху купчинката, сякаш да се сгрее на пламъка му. Гаскоан я наблюдаваше намръщено.

Накрая тя приключи, роклята беше изпразнена.

— Ето! — Анна взе късче долу-горе с размерите на последната става на палеца му и го побутна към него. — Една лира и един шилинг, не съм забравила.

— Няма да докосна това злато.

— Плюс черната рокля — добави Анна и се изчерви. — Не искам подаяния.

— Може и да ви потрябват — отвърна той. Седна на ръба на леглото и бръкна в джоба на гърдите си за цигарите. Отвори сребърната табакера, извади една цигара и внимателно я запали, чак след това, след като дръпна няколко пъти, се обърна и попита официално: — За кого работите, госпожице Уедърел?

— Питате ме на кого са момичетата ли? На Манъринг.

— Не го познавам.

— Сигурно сте го виждали. Много дебел. Собственикът на „Уелският принц“.

— Да, виждал съм там един дебел мъж. — Гаскоан дръпна от цигарата. — И той добър работодател ли е?

— Избухлив е, но като цяло условията му са справедливи.

— Той ли ви дава опиума?

— Не.

— А знае ли за него?

— Да.

— Откъде го купувате?

— От Ах Сук.

— Кой е той?

— Един китаец. Единак. Държи пушалнята в Кънери.

— В какъв смисъл единак? Не е женен?

— Не, не. Така викат тук на златотърсачите, които работят сами.

Гаскоан прекъсна за миг разпита, за да дръпне от цигарата.

После добави:

— И този китаец държи пушалня в Кънери, така ли?

— Да.

— И вие ходите при него?

Тя присви очи.

— Да.

— Сама.

Думата прозвуча обвинително.

— В повечето случаи. — Анна го гледаше намръщено. —

Понякога си купувам и за вкъщи.

— А той откъде го взима? Сигурно от Китай.

Тя поклати глава.

— Продава му го Джо Причард. Аптекарят. Аптеката му е на „Калайджийска“.

Гаскоан кимна.

— Познавам го. В такъв случай обаче се чудя защо ходите при китаеца, щом може направо да си купувате опиум от господин Причард.

Анна вирна леко брадичка или пък просто потрепери, той не можа да прецени.

— Не знам.

— Не знаете?

— Да.

— Кънери е доста далеч, за да биете толкова път само за да се напушите.

— Навярно сте прав.

— А аптеката на господин Причард е на не повече от десет минути от „Скарата“. Даже по-малко, ако човек върви бързо.

Тя сви рамене.

— Защо ходите в китайското селище в Кънери, госпожице Уедърел?

Гаскоан зададе въпроса язвително, струваше му се, че знае отговора, но искаше да го чуе от нея.

Лицето ѝ беше застинало като камък.

— Може би там ми харесва.

— А! Може би там ви харесва...

(За бога! Какво го беше обзело? Какво му влизаше в работата дали блудницата има вземане-даване с китайците? Какво му влизаше в работата дали ходи в Кънери сама, или с придружител? Тя беше уличница! Беше я видял за първи път тази вечер! За миг се почувства неловко, после, почти едновременно, го прободеше гняв. Той потърси утеха в цигарата.)

— Манъринг — рече, след като издиша дима. — Онзи, дебелият. Можете ли да го напуснете?

— След като си платя дълга.

— Колко дължите?

— Сто лири. Или малко повече.

Изпразнената рокля лежеше между тях като одрана кожа. Той се взря в блестящата купчина, очите на Анна също се спряха на нея.

— Ще бъдете изправена, разбира се, пред съда — рече Гаскоан, без да отделя поглед от златото.

— Да, задето са ме намерили в нетрезво състояние на публично място. Само ще ме глобят.

— Не, ще ви съдят за опит за самоубийство. Тъмничарят го потвърди.

Тя зяпна.

— Опит за самоубийство ли?

— Не сте ли се помъчили да сложите край на живота си?

— Не съм! — Анна скочи. — Кой го казва?

— Дежурният пристав, който ви е намерил.

— Това е нелепо!

— Боя се, че е записано черно на бяло — отвърна той. — И ще трябва да дадете показания.

Анна не отговори веднага. След това избухна:

— Всички мъже искат техните блудници да са нещастни, всички! Гаскоан издиша тънка струйка дим.

— Повечето уличници са нещастни — рече той. — Простете, но изтъквам самата истина.

— Как може да ме обвинят в опит за самоубийство, без да са ме питали дали... Как е възможно? Къде е...

— Доказателството?

Гаскоан я изглежда жалостиво. Скорошният сблъсък със смъртта беше оставил отпечатък върху лицето и тялото ѝ. Кожата ѝ беше восъчнобледа, косата изглеждаше изтощена и мазна. Анна разсеяно подръпваше ръкавите на роклята и изведнъж се олюля, тръпка разтърси цялото ѝ тяло.

— Тъмничарят смята, че не сте с всичкия си — рече Гаскоан.

— Не съм разменила и дума с Шепард, откакто съм стъпила в Хокитика — отвърна тя. — Изобщо не го познавам.

— Той спомена, че неотдавна сте изгубили дете.

— Изгубила съм! — възкликна презрително Анна. — Изгубила!

По-безлична дума не можа ли да намери?

— Друга ли бихте използвали?

— Да.

— Детето ви е било отнето?

На лицето ѝ се изписа ожесточение.

— Беше изкарано с ритници от утробата ми! И то от... от собствения му баща. Но това Шепард едва ли ви го е казал.

Гаскоан замълча. Хвърли на пода цигарата, макар че още не я беше допушил, стъпка пламъчето с тока на обувката и запали друга. Анна седна отново. Зарови ръце в тъканта на разстланата на масата рокля. Поглади я нежно. Гаскоан се взираше в гредите, а Анна — в златото.

Този изблик беше съвсем нетипичен за нея. По нрав Анна беше съзерцателна и вглъбена, рядко говореше за себе си и патетичността ѝ беше чужда. Колкото и парадоксално да звучи, занаятът ѝ изискваше най-строга скромност. Тя беше длъжна да се държи мило и състрадателно дори когато отсрещната страна не се нуждаеше от състрадание и не заслужаваше милост. Мъжете, благодарение на които си изкарваше хляба, рядко проявяваха любопитство към нея. Ако изобщо си отвореха устата, говореха за други жени, за изгубените любими, за изоставените съпруги, за майките, сестрите, дъщерите и повереничките си. Точно тях търсеха те в Анна, макар и не само тях, тъй като всъщност търсеха в нея и самите себе си: тя беше отразен мрак и в същото време светеше с чужда светлина. Нейната окаяност беше изключително успокояваща.

Анна протегна пръст да докосне едно късче злато в купчината. Знаеше, че трябва да се отблагодари на Гаскоан както се полага, задето

е платил гаранцията: той беше поел немалък риск с лъжата пред тъмничаря, със запазването на тайната ѝ и с поканата да дойде в дома му. Анна усещаше, че Гаскоан очаква нещо. Той седеше като на тръни. Въпросите му бяха резки и дори груби — сигурен знак, че вниманието му е отвлечено от надеждата за полагащата му се отплата — и когато Анна заговори, я поглеждаше и после бързо отместваше очи, сякаш думите ѝ му бяха неприятни. Анна взе късчето и го завъртя в дланта си. Повърхността му беше шуплеста, на дупки, все едно е било хвърлено в тигела и тъкмо когато е започнало да се топи, е било извадено.

— Аз бих казал — поде Гаскоан, — че някой е знаел за намерението ви да пушите снощи опиум. Изчакал е да изпаднете в безсъзнание и след това е пришил златото в роклята.

Тя се намръщи, но не към него, а към бучицата в ръката си.

— И защо го е направил?

— Не знам — отвърна той. — С кого бяхте снощи, госпожице Уедърел? И колко ви плати той?

— Не, в това няма смисъл — рече Анна, като пренебрегна въпроса му. — Според вас някой е свалил роклята от мен, пришил е златото внимателно, после пак ме е облякъл и си е дал всичкия този труд само за да ме захвърли на пътя?

— Наистина звучи невероятно — съгласи се Гаскоан. Той смени посоката. — Добре, кажете ми тогава откога притежавате тази дреха?

— От пролетта. Купих я втора ръка, била е плячкосана от потънал кораб.

— Колко други притежавате?

— Пет, не, четири. Но те не са за работа. Само с тази излизам вечер, заради цвета. Имах една по-широка, когато бях в положение, но тя вече не ставаше за нищо след... след като детето почина.

Настъпи миг мълчание.

— Дали е било пришитото наведнъж? — обади се замислено Гаскоан. — Или в течение на определен период от време? Предполагам, няма начин да се разбере.

Анна не отговори. Той вдигна очи и улови погледа ѝ.

— С кого бяхте снощи, госпожице Уедърел? — попита отново секретарят на съда и този път тя не можеше да се направи, че не е чула въпроса му.

— С мъж на име Стейнс — отвърна тихо.

— Не го познавам. Той е бил с вас в пушалнята за опиум, така ли?

— Не! — възкликна Анна. — Не бяхме в пушалнята, бяхме в дома му. В неговото легло. По някое време през нощта си тръгнах, за да изпуша една лула. И това е последното, което си спомням.

— Тръгнали сте си от дома му?

— Да, тръгнах си и се върнах в „Скарата“, където съм наела стая. Нещо ми беше станало, не бях много на себе си. Искях да изпуша една лула. Помня как я запалих. И след това се събудих в затвора, и вече беше ден.

Анна потрепери и се сви зиморничаво. Говореше с трепетна умора, онази умора, която настъпва, след като човек бъде пометен от вълната на любовта и загубил почва под нозете си, борещ се за глътка въздух, се предава на страховития прилив. Но пристрастеността към опиата не беше любов, нямаше как да бъде любов. Гаскоан не биваше да се поддава на романтичния порив да разкрасява тъмните сенки под очите ѝ, изпосталелите ѝ крайници, сънливата ѝ замаяност, ала все пак, разсъждаваше той, му се струваше зловещо как опустошението от опиума може толкова вярно да наподобява като отражение в огледало възторзите на любовта.

— Разбирам — рече той на глас. — Значи сте оставили онзи мъж да спи?

— Да. Той спеше, когато си тръгнах.

— И сте били облечена с тази рокля — посочи оранжевите дрипи на масата.

— Това е работната ми рокля. Винаги съм с нея, когато излизам.

— Винаги?

— Винаги когато работя.

Гаскоан замълча, но присви леко очи и стисна устни, за да покаже, че иска да зададе въпрос, който приличието не му позволява да изговори. Анна въздъхна. Реши, че все пак няма да изрази благодарността си по обичайния начин, на сутринта щеше да му върне парите за гаранцията в монети.

— Вижте — рече тя, — всичко е точно така, както ви казах. Заспахме, аз се събудих, пушеше ми се, тръгнах си, прибрах се в стаята, запалих лулата и нищо повече не помня.

— Забелязахте ли нещо необичайно в стаята си, когато се прибрахте? Някакви следи, че е влизал друг например?

— Не. Вратата беше заключена както винаги. Отключих си с моя ключ, влязох, затворих, седнах, запалих лулата и нищо повече не помня.

Беше й досадно постоянно да повтаря едно и също и досадата й щеше да нарасне през идните дни, след като станеше ясно, че същата нощ е изчезнал и Емъри Стейнс и оттогава никой не го е виждал. Щяха да я отрупват с въпроси, да я подлагат на кръстосан разпит, да я обливат с презрение и неверие, а тя щеше да повтаря историята си, докато вече престанеше да й звучи познато и самата Анна започнеше да се съмнява дали е вярна.

Гаскоан не познаваше Стейнс, тъй като беше пристигнал наскоро в Хокитика, ала сега, докато наблюдаваше Анна, изведнъж усети силен интерес към него.

— Възможно ли е господин Стейнс да ви желае злото?

— Не!

— Вярвате ли му?

— Да. Колкото и на...

Не довърши сравнението.

— Любовник ли ви е?

Анна се изчерви.

— Той е най-богатият човек в Хокитика. Ако още не сте чули за него, със сигурност ще чуете. Емъри Стейнс. Почти целият град е негов.

Погледът на Гаскоан отново се премести, този път многозначително, към искрящата купчина злато, за най-богатия човек в Хокитика тя навярно не представляваше нищо особено.

— Любовник ли ви е? — повтори той. — Или клиент?

Анна не отвърна веднага.

— Клиент — рече накрая едва чуто.

Гаскоан сведе почтително глава, все едно му беше казала, че онзи е починал. Тя побърза да добави:

— Той е златотърсач. Така е натрупал богатството си. Но е родом от Нов Южен Уелс, също като мен. Всъщност дойдохме с един кораб през Тасманово море, „Щастлив вятър“.

— Разбирам. Добре, в такъв случай, щом той е толкова богат, навярно това злато е негово.

— Не — възрази уплашено Анна. — Той не би го направил.

— Какво не би направил? Не би ви излъгал?

— Не би...

— Не би ви използвал като товарно добиче да пренасяте злато контрабанда?

— Къде да го пренасям? Аз не заминавам. Никъде нямам намерение да ходя.

Гаскоан дръпна от цигарата.

— Тръгнали сте си от дома му през нощта, нали така?

— Възнамерявах да се върна. И да остана там до сутринта.

— Но сте си тръгнали, без той да разбере?

— Възнамерявах да се върна.

— Въпреки че той навярно ви е платил да останете до сутринта.

— Казах ви вече, мислех, че ще отсъствам за малко.

— Само че сте изгубили съзнание.

— Сигурно съм припаднала.

— Не го вярвате.

Анна загриза устни.

— О, нищо не се връзва! — извика тя след малко. — Нито златото, нито опиумът. Как съм попаднала на пътя? На студа, съвсем сама, в покрайнините на града?

— Предполагам, че това, което изпитвате под въздействието на опиата, също едва ли се подчинява на логиката.

— Да, така е.

— Но по този въпрос с радост ще ви се доверя, тъй като лично аз никога не съм докосвал опиум.

Водата завря. Гаскоан пхна цигарата в устата си, взе парцал и свали чайника от огъня. Докато наливаше водата върху чаените листа, попита:

— А китаецът? Нали опиумът е от него?

Анна потърка лице така, както уморено дете разтрива очи с юмручета: несръчно.

— Снощи не съм се виждала с Ах Сук. Казах вече, пуших в стаята си.

— Но опиумът е бил от него!

Секретарят на съда сложи чайника на подставка отстрани.

— Е, да. Но колкото е от него, толкова е и от Джоузеф Причард. Гаскоан седна отново.

— Господин Стейнс сигурно се пита какво е станало с вас, след като сте го изоставили в леглото и не сте се върнали. Макар че днес не дойде да плати гаранцията ви. Както и работодателят ви.

Говореше силно, за да изтръгне Анна от унеса на умората ѝ, остави чинийката рязко, тъй че чашката издрънча, после я плъзна със стържене по масата.

— Това си е моя работа — отвърна Анна. — Ще отида да се извиня веднага щом...

— Щом решим какво ще правим със златото — довърши вместо нея Гаскоан. — Да, трябва да се извините.

Настроението му отново се беше сменило, изведнъж той се беше разгневил. Не беше намерил ясно обяснение защо роклята е била подплатена със злато, как Анна се е озовала в безсъзнание на пътя, нито пък дали тези две събития са свързани по някакъв начин. Беше сърдит, че не може да разгадае тази главоблъсканица, и за да укроти яда си, стана надменен, това му даваше известно усещане, че владее положението.

— Колко струва това? — попита Анна и посегна отново да докосне купчината. — Долу-горе. Аз нямам око да преценя.

Гаскоан смачка цигарата в чинийката си.

— Според мен въпросът е не колко, а кой и защо. Чие е златото? От чие находище идва? И къде е трябвало да стигне?

Ф

Онази първа вечер се споразумяха да скрият златото. Решиха също така, ако някой попита Анна защо е заменила обичайната си рокля с нова, по-строга, тя да отговори съвсем чистосърдечно, че възнамерява със закъснение да пази траур за смъртта на нероденото си дете и че е купила на старо рокля, изхвърлена на брега от някой потънал кораб. Всичко си беше вярно. Ако някой поискаше да види предишната рокля или проявеше любопитство къде е тя сега, Анна трябваше веднага да съобщи на Гаскоан, тъй като задалият тези въпроси несъмнено би трябвало да знае за скритото под воланите

злато, както и за неговия произход, а вероятно и за местоназначението му.

След като се спряха на тази стратегия, секретарят на съда изпразни кутията от бисквити и двамата заедно прехвърлиха златото в нея, увиха я в одеяло и пъхнаха вързоп в чувал от брашно, който накрая Гаскоан върза с парче канап. Той настоя, докато не съберат повече сведения, чувалът да остане в дома му, скрит под леглото. В началото Анна се колебаеше, но французинът я убеди, че златото ще е на сигурно място, той не приемаше посетители, къщата беше заключена през деня и никой не подозираше, че е възможно у него да се крие съкровище, все пак секретарят на съда беше отскоро в града и нямаше нито приятели, нито врагове.

Следващият половин месец измина като в мъгла. Анна се върна в дома на Стейнс и установи, че той е изчезнал безследно, няколко дни по-късно научи за смъртта на Кросби Уелс и си даде сметка, че това събитие също се е случило в часовете, в които е била в безсъзнание. Малко по-късно до нея достигна новината, че в дома на Кросби Уелс е било намерено огромно състояние с неустановен произход, а самата къща е била купена от Едгар Клинч, който държеше в момента „Скарата“, собственост на Емъри Стейнс и сегашно обиталище на самата Анна.

Гаскоан не беше обсъждал с Анна тези събития, тъй като тя отказваше да отговаря на въпроси за Емъри Стейнс и твърдеше, че изобщо не познава Кросби Уелс. Секретарят на съда усещаше, че тя тъгува по Стейнс, но не можеше да прецени дали го смята за жив, или за мъртъв. От уважение към нея избягваше тази тема и двамата говореха за други неща. От високия си прозорец на втория етаж в „Скарата“ Анна гледаше как златотърсачите се шляят в дъжда по „Гуляйджийска“. Почти не излизаше от стаята си и всеки ден носеше черната рокля на Агата Гаскоан. Никой не беше проявил любопитство за промяната в облеклото ѝ, никой по никакъв начин не беше показал, че знае за скритото в корсета злато, което сега се намираше на сигурно място под леглото на французина. Който и да го беше пришил към роклята, явно не желалаше да излезе на светло и да се разкрие.

В деня след погребението на Кросби Уелс Анна беше изправена пред съда с обвинение, че е направила опит за самоубийство, точно както беше предрекъл Гаскоан. Тя отказа да говори и в крайна сметка

беше глобена с пет лири за провинението и строго нахокана, че е загубила времето на съдията.

Ф

Всичко това премина през ума на Гаскоан, докато той притискаше Анна Уедърел в обятията си и опипваше с върха на пръстите си илиците на корсета ѝ. По същия начин беше прегръщал и Агата, с едната длан под лопатката ѝ, другата на рамото, а ръцете на Агата притиснати до гърдите му, тъй като в последния миг тя винаги вдигаше ръце, сякаш искаше да го отблъсне. Колко странно, че точно за нея си спомни сега. Дори и да има хиляди любовници, дори всяка вечер в продължение на години да си ляга с различна жена, мислеше си Гаскоан, човек рано или късно установява, че те само му напомнят за първата любима и че е обречен да се скита изгубен в този лабиринт на отражения и безкрайни сравнения завинаги, вечно недоволен, вечно обърнал глава назад.

Анна още трепереше от шока от изстрела. Гаскоан изчака дишането ѝ да се успокои, което стана три-четири минути след като Причард си тръгна, и тогава, щом усети, че тялото ѝ е възвърнало силата си, прошепна:

— Какво те накара да го направиш, по дяволите?

Анна поклати глава и отново се притисна към него.

— Халосен патрон ли беше?

Тя отново поклати глава.

— Да не би с аптекаря да сте?...

Това я изтръгна от унеса ѝ, Анна се дръпна и с глас, изпълнен с отвращение, извика:

— С Причард?

Макар да беше предизвикано от гняв, оживлението ѝ го зарадва.

— Какво искаше той от теб?

Анна за малко не му каза истината, ала изведнъж я досрамя. Гаскоан беше толкова мил с нея през изминалия половин месец, че тя не смееше да сподели какво е станало с опиума. Предишния ден той беше изразил радостта си, че е сложила край на робуването на лулата, беше се дивил на силата ѝ, беше възхвалявал бистротата на очите ѝ, бе заявил, че ѝ се възхищава. Сърце не ѝ беше дало да го извади от заблуждението му.

— Старият Джо Причард — рече тя и отмести поглед. — Просто беше самотен.

Гаскоан извади табакерата си и изненадано видя, че и неговата ръка трепери.

— Да ти се намира малко бренди? — попита той. — Бих искал да поседна, ако нямаш нищо против. Трябва да се посъвзема.

Внимателно остави пистолета на шкафчето до леглото.

— Продължават да ти се случват странни работи — продължи той, — които не можеш да обясниш. Които никой не може да обясни. Чудя се...

Гаскоан замълча. Анна отиде да вземе брендите от гардероба, а той седна на леглото и запали цигара. За миг бяха като жива картина, един от онези портрети, които рисуват върху чинии и ги продават по панаири като образи от едно време: мъжът с ръце на коленете, с наведена глава и с увиснала от пръстите цигара, жената с ръка на кръста, тежестта на тялото пренесена върху единия крак, пълни му чашата. Но те не бяха любовници и това не беше тяхното гнездо.

Той дръпна отново от цигарата и затвори очи. За да го разведри, Анна се обади:

— Чакам с нетърпение изненадата си.

Тя не беше излъгала Джоузеф Причард, наистина имаше намерение да ходи с една жена на пазар за шапки. Гаскоан беше уредил частна консултация с някаква дама с изтънчен вкус и в крак с модните тенденции, беше платил от джоба си и беше настоял, че подробностите около уговорката и самоличността на дамата са изненада. За първи път някой подготвяше изненада за Анна и това я изпълваше едновременно с възторг и ужас, въпреки това тя му беше благодарила мило за вниманието.

Гаскоан не отговори и тя додаде:

— Дамата долу ли е?

Той най-сетне изплува от мислите си. Въздъхна.

— Не, уговорихме се да те заведа при нея. В салона на „Скитническа слука“, но може да почака десет минути. Не, тя вече чака от десет минути. — Гаскоан потри лице. — Шапките могат да почакаат.

— За какво се чудиш?

— Моля?

— Преди малко каза: „Чудя се...“, и не довърши изречението.

През този половин месец бяха станали доста близки, както често се случва след споделени тежки преживявания, но Анна още не можеше да се отпусне да го нарече Обер. Гаскоан и не настояваше тя да използва малкото му име, тъй като по принцип харесваше условностите на доброто възпитание и се ласкаеше, когато към него се обръщат по фамилия.

— Не съм сигурен какво да мисля — рече той.

Взе от нея чашата, но не отпи, изведнъж го беше обзела силна печал.

Обер Гаскоан усещаше товара на безпокойството много по-силно от повечето хора. Когато беше разтревожен, както сега заради необяснимия изстрел на пистолета, го връхлитаха мощни чувства — смайване, отчаяние, гняв, скръб — и той им се отдаваше с готовност, понеже те насочваха тревогата му навън и в известен смисъл изпускаха напрежението, което изпитваше вътре в себе си. Беше си спечелил славата на непоклатим и здравомислещ мъж в критични моменти — така се беше представил и този следобед, — но бързо рухваше, след като кризата отминеше. Все още не можеше да укроти ръцете си, макар че треперенето се беше появило чак след като той пусна уличницата от обятията си.

— Искан да те питам нещо — рече Анна.

Гаскоан разклати блендита в чашата.

— Да?

Тя се върна при шкафа и сипа един пръст и на себе си.

— Закъснявам с наема. Дължа за три месеца. Сутринта Едгар заплаши, че ще ме изхвърли.

Анна млъкна, обърна се и впи очи в него. Той тъкмо всмукваше от цигарата и тъй като дробовете му бяха пълни с дим, с жест попита за каква сума става въпрос.

— За десет шилинга на седмица с осигурена храна и баня всяка неделя — отвърна Анна. (Гаскоан издиша дима.) — За три месеца това прави... Чакай да пресметна... шест лири.

— Три месеца — повтори той.

— Глобата ме разори — продължи тя. — Пет лири на съда... Толкова изкарвам на месец. Останах без пари.

Тя зачака.

— Работодателят ти не ти ли плаща наема?

— Не. Аз си го плащам направо на Едгар.

— На съдържателя?

— Да, Едгар Клинч.

— Клинч ли? — Гаскоан вдигна поглед. — Този, който е купил имота на Кросби Уелс.

— Къщата.

— Та той току-що се е сдобил с цяло състояние! Какво значение имат за него шест лири?

Анна вдигна рамене.

— Каза ми да ги намеря отнякъде. Веднага.

— Сигурно се опасява какво ще стане в съда — рече Гаскоан. — Най-вероятно го е страх, че ще се наложи да върне парите, ако уважат иска.

— Не ми даде обяснения — отвърна Анна. (Тя още не беше научила за внезапната поява в четвъртък следобед на вдовицата и не знаеше, че има опасност продажбата на имуществото на Уелс да бъде обявена за нищожна.) — Но заяви, че говори сериозно.

— Не можеш ли да го умилостивиш по някакъв начин?

— По никакъв — отсече надменно тя. — Аз съм в траур. Детето ми е мъртво и скърбя. Вече не се занимавам с това.

— Може да си намериш друга работа.

— Няма работа. Мога единствено да шия, а тук такива умения не се търсят. Жените са малко.

— Може да кърпиш — предложи той. — Чорапи, копчета. Да сменяш яки. Златотърсачите сигурно имат нужда.

— От кърпенето не се изкарват пари.

Тя се взираше в Гаскоан, гледаше го очаквателно и това отприщи отново припламване на гняв у него. Той намери спасение в глътка бренди. Не беше виновен, че е останала без пари. Не беше излизала на улицата от половин месец, а изкарваше парите си там, логично беше, че е разорена. А и това с траура! Никой не я беше карал насила. Не можеше да се каже, че е смазана от скръб, детето беше мъртво от три месеца, по дяволите! Роклята също не беше пречка. Анна можеше да изкара шилинг с черната рокля на Агата не по-зле, отколкото с обичайната си оранжева, тъй като имаше верни клиенти в Хокитика, а по крайбрежието уличниците бяха твърде малко. Така или иначе,

помисли си Гаскоан, какво значение има? В тъмното цветовете не се забелязват.

Този изблик на раздразнение не се дължеше на липсата на милосърдие. Гаскоан познаваше бедността и като млад често беше затъвал в дългове. С радост би помогнал на Анна, ако тя беше отправила молбата си по друг начин. Но като повечето изключително чувствителни хора, той не понасяше чувствителността у другите, изискваше честност и прямота и държеше на тях двойно повече, когато беше ядосан. Виждаше, че улиčníцата се опитва да постигне нещо по заобиколен път. И това го вбесяваше не само защото Гаскоан съзнаваше, че тя се мъчи да го манипулира, а и защото беше наясно какво ще поиска. Той издиша струйка дим.

— Едгар винаги е бил мил с мен — продължи Анна, след като стана ясно, че Гаскоан не възнамерява да заговори. — Но напоследък е в лошо настроение. Не знам на какво се дължи. Опитах да му се примоля, ала нищо не помага. Ако можех само...

— Не!

— Съвсем малко, повече не ми трябва. Само едно късче. Може да му кажа, че съм го намерила в потока или на улицата. Или че са ми платили със злато, златотърсачите понякога го правят. Може да кажа, че ми го е дал някой от чужденци те. Ще ми повярва.

Гаскоан поклати глава.

— Не бива да докосваш златото.

— Докога? — попита Анна. — Докога?

— Докато не разбереш кой го е пришил към роклята ти! — отвърна рязко той. — И нито миг преди това!

— А как да си платя наема?

Секретарят на съда я изгледа коравосърдечно.

— Анна Уедърел, ти не си ми повереница.

Това ѝ затвори устата, но очите ѝ просветваха недоволно. Тя потърси с какво да се залиса, трябваше да се занимава с нещо, да отвлече вниманието си. Накрая коленичи да събере разпилените от Причард дрънкулки, загребваше ги гневно към себе си и със сила ги хвърляше в празното чекмедже.

— Прав си, не съм ти повереница. Но аз ще ти възразя така: златото не е твое, че да го пазиш и да правиш с него каквото си поискаш!

— Нито пък е твое.

— Беше в моята рокля. Беше в мен. Аз носех риска.

— Много по-голям риск ще поемеш, ако го похарчиш.

— И какво да правя тогава? — извика Анна. — Веднъж уличница, завинаги уличница, така ли? Това ли е единствената възможност пред мен?

Двамата се гледаха ядосано. Ще ти дам цяла лира, помисли си Гаскоан, ако ме приемеш за клиент. На глас обаче рече:

— С колко време разполагаш?

Анна нави една панделка на топка и след това отговори:

— Не знам. Каза ми да намеря парите или да си тръгвам.

— Искаш ли да поговоря с него? — предложи той, нарочно ѝ залагаше капан, знаеше, че не това очаква от него.

— И какво ще му кажеш? — отвърна Анна, като хвърли панделката в чекмеджето. — Ще го помолиш да се смили над мен за още една седмица или месец? И какво от това? Рано или късно ще трябва да му платя.

— Боя се, точно това е същността на дълга — рече с леден тон Гаскоан.

— Жалко, преди половин месец не знаех, че и ти си от този вид кредитори — отговори язвително тя. — Нямаше да приема помощта ти.

— Нещо не е наред с паметта ти. Помогнах ти, защото ме помоли.

— И как ми помогна? Даде ми тази мухлясала рокля, така ли? Това ли е помощта ти? Предпочитам да ти я върна и да си взема златото.

— Измъкнах те от затвора, Анна Уедърел, като поех голям риск, а тази рокля, ако не знаеш, принадлежеше на покойната ми съпруга. — Той пусна цигарата на пода и я стъпка ожесточено. Анна отвори уста да отговори, но Гаскоан я изпревари, повишил глас: — Опасявам се, че състоянието ти не позволява да видиш моята изненада.

— Много съм си добре.

— Изненада — повиши той още повече глас, — която измислих за теб от добра воля и от милостиво сърце...

— Господин Гаскоан...

— Тъй като смятах, че ще ти се отрази добре да излезеш и да се позабавляваш малко — продължи той с преbledняло лице. — Ще осведомя дамата, че не се чувстваш добре и не можеш да дойдеш.

— Нищо ми няма!

— Напротив. — Гаскоан пресуши чашата и я остави на нощното шкафче досами пронизаната с черна дупка възглавница. — Оставям те. Съжалявам, че изстрелът не постигна целта ти, и също така съжалявам, че начинът ти на живот надхвърля средствата, с които разполагаш. Благодаря за брендите.

MEDIUM COELI — IMUM COELI^[1]

В КОЯТО ГАСКОАН ПОВДИГА ВЪПРОСА ЗА ДЪЛГА НА АННА, А ЕДГАР КЛИНЧ НЕ МУ СЕ ДОВЕРЯВА.

Докато Гаскоан пресичаше фоайето на „Скарата“, вратата рязко се отвори и вътре забързано се втурна съдържателят Едгар Клинч. Секретарят на съда забави крачка, за да се разминат, ала Клинч изтълкува действията му превратно и се спря внезапно на прага, като му запречи пътя. Вратата се затръшна силно зад гърба му.

— Какво ще обичате? — попита съдържателят.

— Нищо, нищо, благодаря — отвърна любезно Гаскоан и го зачака да се дръпне, тъй че да си тръгне, без да се бутат.

Трясването на вратата обаче беше привлякло вниманието на помощника и той изскочи от стаичката си под стълбите.

— А, вие ли сте? — извика на Гаскоан. — Какви бяха тези изстрели? Джо Причард слезе бял като платно. Все едно е видял призрак.

— Недоразумение — измърмори неразговорливо секретарят на съда. — Най-обикновено недоразумение.

— Какви изстрели? — обади се Клинч, който не беше мръднал от мястото си.

Беше висок четирийсет и три годишен мъж със сламеноруса коса и благодушен, кротък вид. Дългите му мустаци бяха засукани с помада и не бяха посивели като косата му, която също беше обилно намадана, разделена на път през средата и подстригана на нивото на ушите. Скулите му бяха изпъкнали като ябълки, носът му се червенееше, а профилът му беше заоблен. Очите бяха разположени толкова дълбоко, че почти изчезваха, когато се усмихнеше, а той се смееше често, както показваха бръчиците по лицето му. В момента обаче Клинч гледаше намръщено.

— Бях тук долу — заразказва помощникът. — Този господин тъкмо влизаше, когато прозвуча изстрел, и той хукна нагоре по стълбите. После се чу още един изстрел, втори. Канех се да се кача да видя какво става, но слезе Джо Причард и ми каза, че всичко е наред.

Уличницата смазвала пистолета си и той гръмнал случайно, ама това обяснява само първия изстрел, нали?

Едгар Клинч плъзна поглед към Гаскоан.

— Втория път стрелях аз — рече секретарят на съда със зле прикрито раздражение, не обичаше да го задържат против волята му. — След като стана ясно, че пистолетът е гръмнал случайно, произведох още един изстрел, за да проверя дали механизмът е наред.

— За какво са се скарали? — попита съдържателят.

— Въпросът е вече приключен.

— Джо Причард ѝ е посегнал, така ли?

— Поне оттук така звучеше — вметна помощникът.

Гаскоан го прониза със злобен поглед и после се обърна отново към Клинч.

— Никой не е посягал на уличницата. На нея ѝ няма нищо и въпросът е приключен, както вече ви казах.

Съдържателят присви очи.

— Странно колко често се случва някой пистолет да гръмне, докато собственикът му го смазва — рече той. — И колко често уличниците решават да смазват оръжието си, когато при тях има посетител. И то в моята странноприемница.

— Боя се, че не мога да ви помогна с мнение по въпроса — отвърна Гаскоан.

— Напротив, напротив! — възрази Едгар Клинч, като се поразкрачи и скръсти ръце на гърдите си.

Секретарят на съда въздъхна. Не му беше до грубиянски прояви на накарнено честолубие.

— Какво точно е станало? — настоя Клинч. — Анна добре ли е?

— Предлагам ви да отидете да я попитате и да не губите и моето, и своето време. Нищо не ви пречи да го направите, както знаете, тя е горе.

— Не ми допада да ме правят на глупак в собствената ми странноприемница!

— Защо смятате, че ви правя на глупак?

Мустаците на Клинч затрептяха застрашително.

— Смея ли да попитам, господине, защо се заяждате?

— Струва ми се, че сте сбъркали адреса — отвърна Гаскоан. — По-скоро вие трябва да отговорите защо се заяждате.

— Причард!

— Това няма нищо общо с мен. Причард почти не го познавам.

Секретарят на съда се чувстваше в безизходица. Нямаше смисъл да спори с човек, който си е навил на пръста нещо, а по всичко изглеждаше, че Едгар Клинч само си търси повод за кавга.

— Това е самата истина — спаси го помощникът.

Той също беше забелязал, че работодателят му не е на себе си. Лицето на съдържателя беше станало тъмноресено, а крачолите му потрепваха, сякаш той пружинираше на пръсти, готвейки се за скок — сигурен знак, че е бесен. Помощникът обясни, че Гаскоан е прекъснал разправията между Причард и Анна и не е присъствал на зараждането ѝ.

Дори и когато заемеше бойна стойка, както в момента, Клинч трудно можеше да докара заплашителен външен вид. Гневът му, макар да се долавяше ясно, като че ли по-скоро го сковаваше в безпомощно вцепенение. Емоцията го покоряваше, той беше неин слуга, а не господар. Напомняше по-скоро на нацупено дете, отколкото на готвец се за схватка боец, ала Гаскоан съзнаваше, че ако бъде предизвикано, това дете може да бъде не по-малко опасно. Клинч все още препречваше прага. Личеше си, че не разсъждава трезво, но поне, помисли си секретарят на съда, можеше да се опита да го успокои.

— Какво ви е сторил Причард, господин Клинч? — попита той с надеждата, че като разговори съдържателя, гневът му ще се излее в думите и той ще си възвърне самообладанието.

Клинч отговори дрезгаво, все едно някой го беше стиснал за гърлото:

— Не на мен, на Анна! Тъпче я с опиата, който я убива! Той ѝ го продава!

Това едва ли можеше да се приеме за достатъчно обяснение, сигурно имаше и друга причина. За да го притисне, Гаскоан отбеляза ведро:

— Да, но когато някой се напие, кръчмарят ли е виновен?

Съдържателят не обърна внимание на риторичния му въпрос.

— Джоузеф Причард! — процеди той. — Тика ѝ опиата тъй, както майка тика лъжица в устата на дете! Вярвам, че споделяте напълно мнението ми за това, господин Гаскоан.

— О, вие ме познавате? — възкликна облекчено секретарят на съда. — Познавате ли ме отнякъде?

— От проповедта ви във вчерашния „Таймс“. Много добро изявление между другото, чудесен материал — отвърна Клинч. Похвалата като че ли го поуспокои, ала след това лицето му отново помръкна. — Би било добре да го прочете и той. Знаете ли откъде я взима? Тази мръсотия, опиума? От проклетия Франсис Карвър!

Гаскоан сви рамене, името не му говореше нищо.

— Проклетият Франсис Карвър, дето я преби и й изкара от корема с ритници детето, родното си дете! Уби родното си дете!

Клинч беше повишил глас, почти крещеше. Изведнъж секретарят на съда наостри уши и пристъпи напред.

— Какво? Какво казахте?

Анна му беше споделила, че нероденото й дете е било убито в утробата й от собствения си баща, а сега излизаше, че въпросният мъж е свързан и с опиума, който едва не беше отнел живота й!

Клинч обаче се завъртя към помощника си и заяви:

— Ако Причард се появи отново и ме няма, разчитам на теб да го спреш. Чу ли?

Беше силно развълнуван.

— Кой е Франсис Карвър? — попита Гаскоан.

Съдържателят се изхрани на пода.

— Един мръсник! Мръсник и убиец. Джо Причард е обикновен подлец, а Карвър е самият дявол, сатана.

— Приятели ли са?

— Не, не, приятели не са, а... — Той размахна пръст към помощника си. — Чу ли? Ако кракът на Джо Причард докосне това стъпало, край с теб!

Очевидно съдържателят вече не възприемаше Гаскоан като заплаха, тъй като се дръпна от прага и рязко свали шапката си. Секретарят на съда беше свободен да си тръгне. Гаскоан обаче не помръдна, чакаше Клинч да поясни думите си, което той направи, след като заглади косата си и сложи шапката на закачалката.

— Франсис Карвър е търговец. Сигурно сте мяркали в пристанището кораба му „На добър час“. Тримачтов платноход.

— И каква е връзката му с Причард?

— Опиумът, естествено! — извика нетърпеливо Клинч. Личеше си, че не обича да го разпитват, отново се намръщи и пак стана подозрителен. — А вие какво търсехте в стаята на Анна?

— Не знаех, че Анна Уедърел е под вашата опека, господин Клинч — отвърна любезно с престорена изненада Гаскоан.

— Да, не е под моята опека, но е под моите грижи — отговори троснато съдържателят и отново приглади косата си. — Тя е моя наемателка и аз имам право да знам какво се случва в моето заведение, особено ако са намесени оръжия. Свободен си, имаш десет минути.

Последните думи бяха предназначени за помощника, който се отправи към салона да обядва.

Гаскоан се хвана за реверите и каза:

— Навярно смятате, че тя е извадила късмет с настаняването си тук под ваш надзор.

— Грешите — възрази Клинч. — Нищо подобно не смятам.

Секретарят на съда изненадано вдигна вежди. След това попита тактично:

— Много момичета като нея ли са под вашите грижи?

— В момента са само три. Дик има набито око. Взима само най-добрите. И държи на стандартите си, не смъква летвата. Ако искаш уличница за един шилинг, върви на Френската уличка, дето всички са с френската болест. При него дребните монети не минават. Или лира, или нищо. Дик ли ви прати при Анна?

Явно ставаше дума за Дик Манъринг, работодателя на уличницата. Вместо отговор Гаскоан измърмори нечленоразделно. Не му се обясняваше откъде познава Анна.

— Обърнете се към него, ако искате да се пробвате с някоя от другите — продължи Клинч. — Дебеличката Кейт, кдрокосата Сал, луничавата Лизи. Няма смисъл да питате мен. Аз не се занимавам с това. Те само спят тук. — Видя недоверчивия израз на събеседника си и додаде: — Наистина само спят, не се шегувам. Не мога да приемам нощни посетители, ще си изгубя разрешителното. Ако я искате за цяла нощ, я взимате при себе си, в своята стая.

— Хубаво местенце — отбеляза Гаскоан любезно, като описа широк полукръг, за да покаже, че има предвид странноприемницата като цяло.

— Не е мое — отвърна недоволно съдържателят. — Взел съм сградата под наем. Всички на тази улица, от „Уелд“ до „Стафорд“, са под наем. Собственик е Стейнс.

Секретарят на съда се изненада.

— Емъри Стейнс?

— Странно — продължи Клинч, — странно е да зависиш от младеж, дето ти е на половината години. Но в наши дни е така, надпревара за всичко и всяка коза за свой крак.

На Гаскоан му се стори, че в думите на съдържателя се долавя насилена нотка, фразите му изглеждаха наизустени, звучаха неестествено. Тонът беше предпазлив, дори притеснен, като че ли Клинч се боеше — макар и да нямаше никакви основания за подобни опасения — да не си навлече пренебрежението на събеседника си. Не ми вярва, помисли си Гаскоан, но пък и аз му нямам вяра.

— И какво ще стане със странноприемницата, ако господин Стейнс не се появи? — попита той.

— Какво да стане, ще си работи. Може и да купя сградата. — Съдържателят надникна в чекмеджето под тезгяха и добави, като гледаше едва ли не умолително посетителя: — Навярно ще ме сметнете за изключително досаден, задето си позволявам да ви задавам няколко пъти един и същи въпрос, но пак да ви питам, какво търсехте в стаята на Анна?

— Обсъждахме финансовото ѝ състояние — отвърна Гаскоан. — Анна е останала без пукнато пени. Но вие го знаете, ако се не лъжа.

— Без пукнато пени! — изсумтя презрително Клинч. — Тя се въргала в пари, повярвайте ми.

Дали това не беше намек за пришитото в роклята ѝ злато? Или беше грубо подмятане за занаята ѝ? Секретарят на съда застана нащрек.

— Защо да вярвам на вас, а не на нея? — попита той. — Тя твърди, че няма и пени, а въпреки това вие смятате за редно да поискате веднага да ви плати шест лири!

Клинч се ококори. Значи Анна беше споделила с Гаскоан за дължимия наем. Беше му се оплакала от съдържателя, и то огорчено, ако се съдеше по враждебния тон на французина. Заболя го. Не му беше приятно, че Анна го е обсъждала с другиго. Рече тихо:

— Това не е ваша работа.

— Напротив. Анна повдигна въпроса пред мен. Помоли ме за помощ.

— Защо? Защо, питам се?

— Сигурно защото ми има доверие — отвърна Гаскоан с известна жестокост.

— Не, чудя се защо се е обърнала точно към вас.

— За да ѝ помогна.

— Но защо точно вие?

— В какъв смисъл защо точно аз?

— Защо Анна се е обърнала към вас? — изкрещя съдържателят.

В очите на Гаскоан заблестяха мълнии.

— Разбирам, че държите да определя точното естество на отношенията си с Анна, така ли?

— Не, не ви питам за това — отвърна с дрезгав смях Клинч. — То е ясно и без питане!

Секретарят на съда усети надигания се в гърдите му гняв.

— Държите се безочливо, господин Клинч.

— Безочливо ли? Кой се държи безочливо? Уличницата е в траур, не можете да го отречете!

— И точно защото е в траур, не може да ви се издължи. А въпреки това вие продължавате да я тормозите.

— Да я тормозя?

— Останах с впечатлението — заяви студено Гаскоан, — че Анна се бои от вас.

Това, разбира се, не беше вярно.

— Не, не може да се бои от мен — отвърна смаяно съдържателят.

— За какво толкова са ви притрябвали нейните шест лири? Какво значение има дали Анна ще ви плати утре, или догодина? Току-що сте се сдобили с цяло състояние. Имате хиляди в банката! А си скубете като лаймхауски лихвар^[2] косите за наема на една уличница!

Клинч се наежи.

— Дългът си е дълг!

— Бошлаф! По-скоро ѝ имате зъб.

— За какво да ѝ имам зъб?

— Не знам. Но явно трябва да разбере, за да мога да помогна на Анна.

Съдържателят отново избухна.

— Не ми говорете така! Нямайте право! В собствената ми странноприемница!

— Държете се, все едно сте й пазач! А къде бяхте днес следобед, когато тя беше в опасност? — попита одързостен Гаскоан. — Къде бяхте, когато тя се озова полумъртва наред пътя за Крайстчърч?

Този път Клинч не избегна страхливо обвиненията, а се стегна и вирна брадичка.

— Няма да търпя да ме поучавате — заяви той. — Нямайте представа какво означава Анна за мен. Няма да търпя да ме поучавате!

Двамата се взряха един в друг като пуснати на арената бойни кучета, но в крайна сметка като че ли безмълвно приеха, че са се изправили пред достоен противник. Гаскоан и Клинч наистина не бяха толкова различни по нрав и дори в пререканията им се долавяше известно съзвучие — секретарят на съда държеше по-високата октава, по-чистия, ясен тон, а Клинч добавяше баса, бумтенето.

В природата на Едгар Клинч се забелязваше ясен кръговрат. Съдържателят беше едновременно любвеобилен и неуверен и тези качества, тъй като си противоречаха, пораждаха постоянен въртоп от притеснения. Той полагаше грижи за тези, които обичаше, само за да изиска от тях пълно признание за усилията си, а това на свой ред го изпълваше със срам, защото Клинч беше чувствителен за оттенъците на действията си и винаги изпитваше съмнение за стойността им, съответно се отказваше от очакванията си и удвояваше грижите, ала накрая установяваше, че жаждата му за признание също се е удвоила. По този начин съдържателят никога не беше в покой точно както жената, подчинена на ритъма на Луната.

Тъкмо по този начин се бяха развили и отношенията му с Анна Уедърел. Когато Анна пристигна от Дънидин, Клинч беше на седмото небе, за него тя беше най-прекрасното и най-измъчено създание на света и той се закле, че ще стори всичко по силите си, за да може Анна да познае най-сетне любовта. Задели ѝ най-хубавата стая, угаждаше ѝ и я глезеше, но го болеше, че тя не забелязва усилията му, а когато установи, че е сляпа и за обидата му, се разгневи. Гневът му беше неутолим и неутоляващ, не го подхранваше, той не беше от хората, които яростта крепи. Ядът му носеше само срам, оставяше го опустошен и още по-жаден за обич.

Анна дойде в Хокитика непразна, макар че коремът ѝ още не беше почнал да едрее и тялото ѝ с нищо не издаваше скритата в него тайна. Клинч я видя за първи път на Гибсъновия вълнолом, когато тя слезе от лодката, която я беше докарала от платнохода „На добър час“, хвърлил котва на стотина метра от брега. Денят беше ясен и студен. Устието на реката искреше, пристанът се огласяше от птичи песни. И до ден-дневен Клинч помнеше всяка подробност. Големия ореол на бонето с разветите от вятъра краища на панделката, ботушите до глезена, закопчаните ръкавици, плетената чанта. Трепкащата лилава рокля, която, както Клинч узна впоследствие, беше отпусната от Дик Манъринг, на когото Анна плащаше дневен наем, докато успее да си купи своя. Яркият цвят не ѝ отиваше, придаваше болнава бледнина на кожата, изпиваше блясъка на очите ѝ. За Едгар Клинч обаче Анна беше ослепителна. Ухилен до уши, той захлупи между дланите си тънката ѝ ръчица и я разтърси силно. Приветства я с добре дошла в Хокитика, предложи ѝ да я разведе из града и тя прие. След като нареди на хамалите да отнесат пътния ѝ сандък в „Скарата“, Клинч пое с Анна Уедърел по „Гуляйджийска“, изпъчил гърди, все едно придружава кралица.

Нямаше и месец, откакто той самият беше пристигнал в Хокитика. Все още не познаваше Дик Манъринг освен по име и беше излязъл да посрещне лодката с Анна, без да има уговорка нито с магната, нито с уличницата. (Манъринг се беше забавил в Дънидин и се върна в Хокитика чак след седмица — той предпочиташе да пътува с параход, а не с платноход.) При хубаво време Клинч често излизаше на брега и поздравяваше златотърсачите, които слизаха от корабите. Здрависваше се с тях, усмихваше се, канеше ги да се настанят в „Скарата“, като нехайно отбелязваше, че може да предложи изгодно намаление на тези, които приемат до половин час.

При кратката разходка от Гибсъновия вълнолом Клинч усещаше съвсем ясно нежния натиск на ръката на Анна върху лакътя си и когато пристигнаха в „Скарата“, установи, че едва ли не вече не може без нея. Примоли ѝ се да му окаже честта да обядват заедно, тя склони и от съгласието ѝ в гърдите му се разли такова блаженство, че той ѝ предложи най-хубавата и най-голяма стая в странноприемницата.

Вместо веднага да му плати, Анна му връчи бележка от Дик Манъринг и обзетият от великодушие съдържател я прие, без да задава

въпроси. Когато най-сетне му се изясни, че тя изкарва хляба си с най-древния занаят, любовта му вече беше пуснала здрави корени. Пристигналият след седмица Манъринг се представи като работодател на Анна и в това си качество договори споразумение, съгласно което срещу скромна седмична такса уличницата щеше да получава закрила, ненатрапчив надзор, храна два пъти дневно и веднъж в седмицата топла баня. Последното беше необичаен лукс и както обясни мимоходом магнатът, впоследствие, щом младата жена се установи в града, то щяло да отпадне от уговорката. През първите няколко седмици обаче било необходимо да се подхранва усещането ѝ за разкош и да се удовлетворяват прищевките ѝ.

Клинч с радост пълнеше всяка неделя медното корито, колкото и трудоемко да беше това задължение. Обичаше да вижда Анна в коридора току-що изкъпана и с мокра коса, обичаше да минава край нея в салона в неделя вечер и да долавя млечния мирис на сапун от кожата ѝ. Обичаше да излива потъмнялата от мръсотия вода в канавката на улицата, като се надяваше, че в този миг Анна го гледа от прозореца си на горния етаж.

Неговите усилия в любовта бяха от майчински тип, тъй като човешката природа е такава, че даваме това, което най-силно желаем да получим, а Едгар Клинч копнееше за майка — съвсем невръстен беше останал сирак и след смъртта си майка му беше възкръснала в ума му като богиня с неопетнена добродетел и с неясен лик, все едно гледана през прозорец в мъглива нощ. Любовните му терзания обаче бяха осъдени да останат несбъднати, защото изискваха от обекта си изтънчена интуиция, каквато той самият не притежаваше. Едгар Клинч беше безнадежден романтик, но романтичните му пориви бяха обречени на крах: въпреки всекидневните му грижи Анна Уедърел оставаше сляпа за факта, че съдържателят я обича с цялата страст на самотното си отчаяно сърце. Държеше се любезно с него и поддържаше в ред стаята си, но не търсеше компанията му и ограничаваше разговорите им до банални тривиалности. От само себе си се подразбира, че нейното безразличие разпалваше въглените на увлечението му и ги струпваше на купчина, тъй че да горят по-дълго и с по-ярък пламък. Когато Манъринг подхвърли след месец, че глезотията със седмичната баня трябва да бъде преустановена, Клинч просто престана да вписва тази услуга в месечната сметка, но както

преди продължи всяка неделя да изважда медното корито, да подрежда хавлиите и да носи вода.

През първите няколко месеца като че ли нищо не можеше да помрачи обожанието, което изпитваше към Анна. Занаятът ѝ не го отблъскваше, единственото му притеснение беше, че тя постоянно се излага на опасност и може да пострада. Щом узна, че Анна пуши опиум, и то почти всеки ден, вместо отвращение изпита по-скоро тъга и боязън. (Опитваше се да се убеди, че в някои кръгове опиатът минава за много моден и че той самият взима лауданум, когато го мъчи безсъние, нима имаше някаква разликата между опиума, направен на тинктура, и опиума от дима на лула?) Вместо да го прогонят, печалните привички на Анна го натъжаваха и в резултат на това той още по-силно желаше да ѝ донесе щастие.

Когато стана ясно, че Анна очаква дете от друг, тъгата му отстъпи място на силна тревога. Клинч започна да се пита дали не е време да признае чувствата си. Може би трябваше да ѝ предложи брак. Навярно можеше да признае детето за свое и да се грижи за него, да станат истинско семейство.

Точно над този въпрос размишляваше Клинч един следобед в средата на зимата, когато отвън на верандата изтрополи нещо и се разнесе приглушен вик. Той отвори прозореца (беше на втория етаж, палеше камините в стаите), надникна и видя Анна просната на стъпалата. Тя бавно вдигна ръка и заопипва да хване парапета.

Съдържателят се спусна по стълбите, прекоси фойето и отвори вратата — през това време Анна се беше изправила и бе прекосила верандата. Когато той излезе на прага, Анна тъкмо посягаше към дръжката, политна към него и за да не падне, го прегърна през врата. Отпусна се в обятията му и сгуши лице в яката му, носът и устата ѝ докосваха голата му шия. Клинч възкликна изненадано и замря. Струваше му се, че ако проговори или помръдне, ще развали магията и уличницата ще избяга. Надникна над рамото ѝ навън. Неделният следобед беше ясен, слънчев, улицата беше безлюдна. Не се виждаше жива душа. Никой не ги наблюдаваше. Той подхвана бързо Анна за кръста, пое си дъх, повдигна я леко и впи устни в бузата ѝ. За миг застина така, залепил устни върху страната ѝ. След това я повдигна още малко, отстъпи от прага, затвори вратата с крак, завъртя ключа и отнесе горе прималялата Анна.

Коритото беше нагласено в стаята срещу стълбището, тенджерите с гореща вода вече чакаха захлупени на подставка до камината. С Анна на ръце Клинич седна на дивана до коритото. Сърцето му туптеше оглушително. Той отдръпна глава и погледна жената. Очите ѝ бяха затворени, крайниците ѝ бяха отпуснати и висяха като на парцалена кукла.

Преди доста месеци Анна беше върнала наетата от Дик Манъринг лилава рокля и си беше купила няколко, които ѝ стояха по-добре. Този ден обаче не беше с оранжевата, с която обикновено подчертаваше занаята си — уличниците в Хокитика носеха ярки цветове, когато работеха, и по-приглушени в останалото време. Вместо нея беше облякла кремава муселинена рокля, чиято предница беше с кройката на жакет и копчетата бяха закопчани догоре. На раменете беше наметната с триъгълен шал. Поради това, както и поради факта, че Анна беше почти в несвяст от опиума, Едгар Клинич стигна до заключението, че тя идва от китайското селище, понеже, когато ходеше там, пътуваше инкогнито с по-невзрачните си дрехи.

С треперещи пръсти съдържателят смъкна шала от раменете ѝ и го пусна на пода. После развърза шнурчето на гърба и бавно и внимателно разхлаби корсета. Пръстите му намираха скритите илици и откачаха една по една кукичките. Анна лежеше покорно и когато той посегна да свали роклята, тя вдигна ръце като малко дете. След това Клинич освободи кринолина и я измъкна от горния обръч, останалите части се свлякоха на пода със звън на метал и тропот на дърво. Положи отново Анна на дивана — тя вече беше само по комбинезон — и я наметна с шала. Изправи се и се захвана да пълни коритото. Анна лежеше, подпъхнала ръка под бузата си, гърдите ѝ се надигаха и спадаха с равномерното дишане на съня. Щом приготви водата, Клинич се върна при уличницата, измъкна комбинезона през главата ѝ с успокоителен шепот повдигна голото ѝ тяло, коленичи и я спусна в коритото.

Анна изсумтя, когато тялото ѝ докосна водата, но не отвори очи. Той я закрепил така, че медният ръб на коритото да е точно на тила ѝ, тъй че тя да не се хлъзне и да се удави. Прибра косата ѝ настрани и прокара пръст по челюстта ѝ. После се отдръпна и разперил ръце встрани от тялото си — беше си измокрил ръкавите до раменете и сега

от тях капеше, — се взря в нея. Чувстваше се едновременно страшно самотен и извънмерно доволен.

След някоя и друга минута се наведе да вдигне от пода муселинената рокля, за да я изтупа и да я метне върху облегалката на дивана. Тя беше изненадващо тежка — странна работа, нали той беше махнал кринолина и фустите, би трябвало да е само муселин и конец! Защо беше толкова тежка? Клинч стисна с два пръста плата и усети нещо. Обърна роклята наопаки — какво беше това, по подгъва като че ли бяха окачени тежести. Все едно бяха пришити камъчета. Клинч подпъхна пръст под шева и го скъса, после провря палеца и показалеца си в тунела на подгъва. Извади смаян щипка злато.

Анна продължаваше да спи с буза върху ръба на коритото. Клинч опипа с разтуптяно сърце подгъва на роклята и след това плъзна ръка нагоре по воланите към деколтето. В тъканта бяха скрити поне няколко унции злато! Чисто злато! Какво беше правила Анна в китайското селище, за да се върне тъй замаяна от опиума и с пришито в роклята чисто злато? Сигурно го пренасяше тайно. Нямаше никаква логика да го вкарва в китайското селище. Нали го изнасяше оттам! Вероятно срещу опиум! Умът на Клинч щракаше устремено. Скриването на злато в подгъва беше често срещан начин да избегнеш митото, макар да беше доста рискован, защото наказанието беше не само глоба, а и каторга. Само че Анна не беше златотърсач, тя беше жена, за бога, златото нямаше как да е нейно. Явно някой ѝ имаше достатъчно доверие да го скрие в роклята ѝ. А самата Анна пък се беше доверила на този някого и беше поела риска.

И тогава му просветна: Манъринг! Дик Манъринг притежаваше почти всички китайци в Кънери, те работеха на неговите находища срещу мизерно заплащане. Манъринг бе работодател и на Анна. Разбира се! Знаеше се, че магнатът не се церемони с правилата, та кой сводник ги спазва? А и той самият многократно беше заявявал, че Анна Уедърел е най-ценната му улиčníца.

Клинч се обърна отново към Анна и сепнат, установи, че очите ѝ са отворени и се взират в него.

— Как е водата? — попита той глуповато, като разтърси дрехата, за да скрие златото в ръката си.

Тя измърка доволно, свенливо вдигна коляно да се прикрие и скръсти ръце на гърдите си. Подутият ѝ корем беше съвършена сфера,

плуваше в мътната вода като ябълка във ведро.

— Пеша ли се прибра от Кънери? — попита Клинч.

Малко вероятно беше да е вървяла шест километра, след като не можеше да си държи главата изправена. Та тя едва се крепеше на краката си!

Анна измърка отново, като накъса звука на две, за да подсказе отрицание.

— А как си дойде?

— Мина Дик — промърмори тя.

Думите се точеха като петмез от устата ѝ.

Съдържателят пристъпи към нея.

— Дик Манъринг е минал през китайското селище?

— Аха.

Тя отново затвори очи.

— И те е докарал?

Но Анна не отговори. Отново беше заспала. Главата ѝ клюмна на ръба, скръстените на гърдите ѝ ръце паднаха с плясък във водата, сетне потънаха и пак се вдигнаха на повърхността.

Клинч продължаваше да стиска щипката злато в пръстите си. Внимателно положи роклята върху облегалката на стола и пусна златото в джоба си, като потри пръсти, все едно солеше, за да паднат пращинките.

— Оставям те да се къпеш — каза той и излезе.

Не се върна долу, а забързано прекоси коридора до стаята на уличницата и отключи със своя ключ. Щом влезе, направо се насочи към гардероба, където бяха дрехите ѝ. Анна имаше пет рокли, и петте бяха купени втора ръка и бяха извадени от товарен параход, претърпял коработрушение. Клинч взе първо работната рокля. Ловко опипа шевовете и турнюра. Също като муселинената, и тази беше пълна със злато! Провери следващата, после другата — при всички беше така. Ха, пресметна наум той, Анна Уедърел криеше в роклите си истинско богатство!

Съдържателят седна на леглото.

Анна никога не ходеше с оранжевата рокля в китайското селище, това Клинч го знаеше със сигурност, но и оранжевата беше пълна със злато. Значи не ставаше дума за някаква сделка с жълтите, както беше решил в началото. Тази машинация надхвърляше границите на

китайското селище. Може би дори и на Хокитика. Някой подготвяше голям удар.

Той се замисли. Възможно ли беше Манъринг да използва Анна, за да пренася тайно злато от кариерата без нейно знание? Не беше трудно, достатъчно беше да ѝ тикне в ръцете лула с опиум и да изчака да заспи, след това лесно можеше да пришие малко по малко златото в роклята. Може би... Не, не, беше абсурдно Манъринг да поеме такъв огромен риск, без да е сигурен в мълчанието на уличницата. Тя разнасяше със себе си стотици, дори хиляди лири, за бога! Не можеше да не знае. Магнатът не беше лекомислен, особено щом ставаше дума за пари. Не би оставил цяло състояние под грижите на обикновена блудница, без да се презастрахова. Сигурно държеше Анна с нещо, с някакъв дълг, с някакво обезпечение. Но какво би могла да предложи тя, което да служи като гаранция за подобно съкровище?

Клинч ядосано удари по покривката на леглото. Проклетият Манъринг! Какво безочие! Да замисли такава машинация, когато Анна живее под покрива на Клинч и се храни на масата му! Ами ако дойдеше приставът, ако претърсеше стаята ѝ? Кой тогава щеше да понесе отговорността? Да, помисли си Клинч, не само му се полагаше дял от печалбата, а и трябваше да бъде посветен в тайната! Китайците бяха вътре несъмнено. Ето това го вбесяваше. Навярно цяла Хокитика знаеше. Клинч изруга. Дик Манъринг можеше да върви по дяволите!

Чу в съседната стая плисък — Анна явно се беше събудила — и се запита дали да не прибере роклите от гардероба. Можеше да поиска за тях откуп от Манъринг. Да изчака Анна да се съвземе и да я разпита. Да я накара да си признае, да му се извини. Само че не му достигна смелост. Недоволството винаги го сковаваше, колкото и да го болеше от някоя несправедливост, неприязънта му рядко се проявяваше, оставаше само в ума му. Той излезе от стаята на Анна с натежало сърце, върна се долу и отключи вратата.

— Моля, приемерте искрените ми извинения — рече Гаскоан.

Клинч премига.

— За какво?

— За намека, че може би не сте взели присърце интересите на госпожица Уедърел.

— А! Ами извинен сте.

— Довиждане.

Съдържателят прие раздялата разочаровано. Беше се надявал Гаскоан да остане още малко, поне докато помощникът се върне от обяд, и да обсъдят по-подробно въпроса. Не обичаше да изоставя някой спор, без да е постигнал помирение, а и освен това въпреки първоначалната си враждебност всъщност искаше да размени още няколко думи със секретаря на съда за дълга на Анна. Вчера следобед беше избухнал неволно. Но Анна го беше излъгала — беше заявила, че няма и шилинг в джоба си, а в роклите ѝ в гардероба имаше злато на стойност стотици, дори хиляди лири! Те още бяха тук, той проверяваше редовно, за да е сигурен, че златото не е изчезнало. Откъде накъде ще ѝ плаща разносните, след като тя разполага с несметни богатства? Защо да се грижи за нея, след като тя заговорничи срещу него и дори изрича неистини в очите му? Месеците мълчание го бяха озлобили и за миг озлоблението беше избликнало навън.

Той пристъпи напред и дори протегна ръка да спре Гаскоан. Искаше му се да го помоли да не тръгва, не му се оставаше сам. Но каква причина би могъл да изтъкне, за да убеди секретаря на съда да остане? За да спечели време, съдържателят попита:

— Къде отивате?

Въпросът подразни Гаскоан. Колко груб беше животът в края на цивилизацията! Всеки ти се бърка в работите! Не беше като в Париж или Лондон, където човек можеше наистина да остане сам и да се радва на лукса да бъде непознат навсякъде.

— Имам среща — отвърна той нелюбезно.

— С кого? За какво?

Гаскоан въздъхна. Въпросите му бяха досадили неимоверно и Клинич го гледаше едва ли не нацупено, все едно му се сърдеше, че си тръгва! Та те се познаваха от няма и десет минути!

— Имам среща с една дама — отговори той, — ще ходим на пазар за шапки.

[1] Небесна среда — небесно дъно (лат.) — в астрологията най-високата точка над хоризонта, точката на пресичане на еклиптиката с меридиана в часа на раждане и съответно нейната противоположност. — Б.пр. ↑

[2] Лаймхаус е пристанищен район в Лондон, по онова време свърталище на моряци и бедняци. — Б.пр. ↑

ИСТИНЕН ЛУНЕН ВЪЗЕЛ^[1] В ДЕВА

В КОЯТО КЮ ЛОН НА ТРИ ПЪТИ БИВА ПРЕКЪСВАН, ЧАРЛИ ФРОСТ ПРОЯВЯВА НЕОТСТЪПЧИВОСТ И ЗА ВСЕОБЩА ИЗЕНАДА СУК ЯНШЪН ПОСОЧВА ЗАПОДОЗРЯН.

В мига, в който Гаскоан се раздели с Едгар Клинч и твърде нелюбезно затръшна зад гърба си вратата на „Скарата“, Дик Манъринг и Чарли Фрост слизаха от лодката на каменистия бряг в Кънери. Търговецът Харалд Нилсен се приближаваше бързо пеша към същото място: тъкмо беше подминал дървената табелка, указваща, че до селището му остават два километра, окуражителен надпис, вдъхнал му сили да ускори крачка и да продължи да шиба с бастуна мократа трева край пътя. Целта и на тримата беше да стигнат китайското селище в Кънери и там да проведат разговор със златаря Кю Лон, който току-що беше обезпокоен — за първи, но не и за последен път този ден — от появата на неочакван посетител.

Името „китайското селище“ беше малко подвеждащо за шепата палатки и каменни колиби, разположени на стотина метра нагоре по реката над находищата на Кънери, тъй като, макар всичките му обитатели да бяха от Кантон и повечето да бяха родени в Гуанджоу, те едва ли бяха достатъчно да образуват истинско село — по това време тук живееха едва петнайсетина китайци. Домът на Кю Лон се виждаше отдалече заради хубавия комин, иззидан от печени тухли. Каменната пещ, над която се извисяваше той, беше направена като мъничка топилня с лято чугунено горнило, а над нея, в средата на едностайната колиба, беше измайсторено пръстено ложе, на което Кю Лон спеше нощем, защото то дълго пазеше топлината от горелия през деня огън. Когато топеше намереното през седмицата злато, той пълнеше огнището с въглища, тъй като, въпреки че бяха скъпи, те отделяха повече топлина от кокса, днес обаче тигелът и духалата бяха оставени настрана и в огнището бяха хвърлени няколко дебели цепеници — да поддържат огъня.

Кю Лон беше набит, с широки гърди и силни мишци. Лицето му беше почти четвъртито, във вътрешните ъгълчета очите му бяха кръгли, но постепенно се издължаваха към скулите. Усмихнеше ли се,

в устата му зейваха дупки, липсваха два предни зъба и няколко кътника на долната челюст. С щърбавата си усмивка напомняше на сменящо млечните си зъби дете и това сравнение навярно щеше да допадне на златаря, понеже той имаше остър поглед, пъргав ум и слабост към язвителна самоирония. Заговореше ли за себе си, неизменно обрисуваше един твърде немил образ и този му навик беше подчинен на желанието да прояви чувство за хумор, но въпреки това издаваше една изключително уязвима самопреценка. Кю Лон съдеше действията си по свое мерило за съвършенство, на което робуваше, а в резултат на това никога не беше доволен от усилията си и от техните плодове и като цяло беше склонен към пораженство. Оттенъците на характера му оставаха незабелязани за поданиците на Британската корона, с които Кю Лон обменяше не повече от осемдесет-сто думи, но сред своите сънародници той беше известен с циничния си хумор, меланхоличния дух и всеотдайното преследване на недостижимите си идеали.

Беше пристигнал в Нова Зеландия по договор. Срещу билета за връщане до Гуанджоу се беше съгласил да се откаже от по-големия дял от заплащането си в полза на компанията. Заради това условие в договора, който и без това беше твърде неизгоден и не подлежеше на промяна, Кю Лон нямаше никакъв шанс да забогатее, ала въпреки това се трудеше старателно и съвестно. Мечтата му, която, уви, нямаше как да осъществи, беше да се върне в Гуанджоу със седемстотин шейсет и осем шилинга в джоба и с тях да изкара до края на дните си. (Беше се спрял точно на тази сума не само заради благоприятното предзнаменование — произнесена на китайски, тя звучеше като „вечно богатство“, — но и защото знаеше, че работи по-усърдно, ако пред себе си има поставена цел.)

Бащата на Кю Лон, Кю Дзуан, беше нощен страж в Гуанджоу. Цял живот обикаляше нагоре-надолу по крепостната стена на града, надзираваше отварянето и затварянето на портите и смяната на стражите. Работата му беше важна, макар и еднообразна, и като малък Кю Лон с основание се гордееше с нея. Само че заради търговските войни напоследък престижът на бащината му длъжност невъзвратно угасна. При британското нахлуване в Гуанджоу през 1841 година хората напразно обръщаха очи към крепостната стена. Щурмувалите цитаделата британски войници бяха в пъти повече от защитниците и

китайската отбрана бързо беше сломена. Нашествениците завладяха града и Кю Дзуан наред със стотици свои сънародници беше пленен, а впоследствие освободен с условието Гуанджоу да отвори пристанището си за търговия с чужденците.

Срамът, който Кю Лон изпитваше заради не колко кратното покоряване на родния си град (през следващите няколко години Гуанджоу падна в ръцете на британците още четири пъти), се усилваше стократно от мисълта за позора на баща му. Кю Дзуан не преживя безчестието си и умря след края на втората война, а малко преди да издъхне, за трети път се беше озовал пред дулата на британските оръжия.

На Кю Лон не му се искаше да си представя какво би казал баща му, ако го зърнеше сега. Старият беше отдал честта и живота си, за да защитава Китай от безумните искания на англичаните, а сега, осем години след смъртта му, синът му беше тук, в Нова Зеландия, и изкарваше хляба си благодарение на това, което баща му и родината му напразно се бяха мъчили да предотвратят. Спеше на чужда земя, копаяше за злато (злато, не сребро!) и оставяше по-големия дял от спечеленото на британска компания, на която беше едва ли не роб. Неудобството, с което изброяваше тези предателства, се дължеше не толкова на синовен срам, колкото на непреодолимо отчуждение. Погледнеше ли назад към несекващия прелом в живота си (защото точно така гледаше той на живота, все едно във всеки момент личността му едва се крепеше, разкрячена, върху някаква повратна точка на съдбовен избор, макар да не знаеше между какво трябва да избира, тъй като това постоянно люшкане между противоречия нямаше начало и не му се виждаше края), Кю Лон изпитваше не друго, а отчуждение, отчуждение от работата си, от бащините завети, от обстоятелствата, донесли безчестие за отечеството и семейството му. И изгубен в това отчуждение, той не знаеше накъде да тръгне и какво да стори.

В едно отношение обаче Кю Лон оставаше верен на духа на баща си. Не взимаше опиум и не търпеше друг да пуши в негово присъствие, забраняваше го и на близките си. За него опиатът беше символ на непростимото варварство, извършено от Запада над родната му цивилизация, и на презрителното пренебрежение към живота на китайците, с което бездушната западна алчност преследваше

печалбите си. Опиумът беше обича на ухото за китайския народ. Той беше тъмната страна на западната експанзия, нейното сенчесто съответствие, както ин беше на ян. Кю Лон често казваше, че човек без памет е човек без бъдеще, и шеговито добавяше, че много пъти е повтарял тази мъдрост и ще продължи да я повтаря без никакви изменения. За него всеки китаец, който вземеше лулата в ръцете си, беше предател и глупак. Минеше ли покрай пушалнята в Кънери, той извърщаше глава и плюеше на земята.

Затова с немалка изненада ще видим, че посетителят, с когото в момента разговаряше Кю Лон, беше не друг, а Сук Яншън, съдържателят на пушалнята в Кънери, продал на Анна Уедърел опиума, който преди половин месец едва не беше отнел живота ѝ. (Строгите правила на Кю Лон не се отнасяха за Анна, която често наминаваше през колибата му на тръгване от пушалнята, когато тялото ѝ беше отпуснато като парцалена кукла и от устата ѝ излизаха само тежки въздишки. Кю Лон обаче не виждаше опиата и ако тя го извадеше в негово присъствие, той щеше да го изтръгне от ръцете ѝ. Или поне така си казваше. Под тази неособено категорична увереност лежеше друго, неизразимо убеждение, че в случая с жалката пристрастеност на Анна е въздадена космическа правда.)

Сук Яншън и Кю Лон не бяха приятели. Когато днес следобед Сук почука на вратата му с молба за помощ и гостоприемство, домакиният го прие без желание. Не ги свързваше нищо освен родното им място, езика и любовта към една уличница. Кю Лон предполагаше, че Сук Яншън е дошъл при него за последното, тъй като през изминалите дни Анна Уедърел беше дала храна на множество разговори и догадки, затова се изненада още повече, щом гостът му съобщи, че информацията му се отнася до двама мъже: Франсис Карвър и Кросби Уелс.

Сук Яншън беше десетина години по-млад от Кю Лон. Рехавите му вежди се спускаха рязко надолу и му придаваха леко сепнат вид. Очите му бяха големи, носът беше широк, а горната му устна беше с двойната извивка, наричана в поезията „Купидонов лък“. Макар да говореше развълнувано, той слушаше със застинало лице и заради този си навик минаваше за мъдър човек. Сук Яншън също беше гладко обръснат и носеше косата си на опашка, въпреки че всъщност беше върл противник на манджурската традиция и не питаеше и капчица

любов към империята Цин — прическата му не беше признак за политически убеждения, просто от младини той беше свикнал да я носи така. Също като домакина си, беше облечен в сива памучна роба и дочен панталон, а отгоре беше пристегнал с колан черно вълнено палто.

Кю Лон за първи път чуваше имената Франсис Карвър и Кросби Уелс, но кимна мрачно, отдръпна се и приветства госта с добре дошъл в дома му, като настоя посетителят да се настани на почетното място край огъня. Поднесе му най-хубавата храна, която можеше да предложи, напълни вода за чай и се извини за оскъдното си гостоприемство. Продавачът на опиум мълчаливо гледаше как домакинът се суети насам-натам, сетне се поклони ниско, благодари за щедростта на Ах Кю, опита всяко от подредените пред него ястия и ги похвали. След като отхвърлиха формалностите, Сук Яншън се захвана да обясни причината за посещението си: както винаги, говореше оживено, с множество поетични преувеличения и народни мъдрости, чийто смисъл беше винаги красив, но невинаги много ясен.

В началото например отбеляза, че по всяко голямо дърво има изсъхнали клони, че най-добрите воители не са буйни и невъздържани и че понякога и най-хубавата цепеница може да подпали комина. Тези мъдрости, изредени една след друга в бърза последователност и без да е ясно за какво се отнасят, озадачиха домакина. Принуден да прояви пъргавия си ум, той отвърна с доста язвителната забележка, че везната си върви с теглилките, и така с помощта на поредната пословица подсказа, че гостът му говори несвързано и неразбрано.

Затова тук ще се намесим и ще предадем разказа на Сук Яншън по начин, който отразява точно съдържанието му, макар и без да се придържаме към стила му.

Ф

Ах Сук рядко ходеше в Хокитика. Предпочиташе да си стои в колибата в Кънери, която беше обзавел като салон с канапета с разхвърляни възглавници и с провесени драперии по стените, за да поглъщат и спират тежкия пушек, който се издигаше от лулите, мангалите, газениците и огнището. Пушалнята му вдъхваше сигурност — това впечатление се дължеше най-вече на топлия задух вътре — и Ах Сук беше свикнал с нейния уют. През последния половин месец

обаче му се беше наложило да слезе до устието на реката цели пет пъти.

Сутринта на четиринайсети януари (дванайсет часа преди Анна Уедърел да се окаже на прага на смъртта) Ах Сук получи известие от Джоузеф Причард, че дългоочакваната пратка опиум най-сетне е пристигнала. И тъй като запасите на Ах Сук бяха почти изчерпани, той нахлупи шапката и се отправи към Хокитика.

В аптеката на Причард купи двеста грама опиум, като плати с чисто злато. Щом излезе на улицата, скрил опакованата в хартия бучка опият на дъното на торбата си, Ах Сук усети, че лятото дава какви ли не възможности, нещо, което утрините в Хокитика рядко предлагаха. Слънцето грееше силно, вятърът от Тасманово море изпълваше въздуха със солен мирис. Тълпите минувачи изглеждаха в необичайно добро разположение на духа и когато той прескочи канавката, един златотърсач му кимна и му се усмихна. Одързостен от този случаен жест на добра воля, Ах Сук реши да не си тръгва веднага за Кънери. Щеше да убие час-два с ровичкане из сандъците с изхвърлени от морето вещи на вехтошарския пазар на улица „Танкред“. След това дори можеше да си купи парче месо и да си свари у дома супа.

Но на тъгла на „Танкред“ спря като закован: радостното му настроение се изпари на мига. В другия край на улицата стоеше човек, когото Ах Сук не беше виждал повече от десет години и за когото беше убеден, че никога повече няма да зърне.

Старият му познайник се беше изменил много от последната им среща. Горделивото му лице беше обезобразено от немалък белег и годините каторга бяха издули мускулите на гърдите и мишниците му. Осанката му обаче си беше същата, той стоеше с леко отпуснати рамене и с ръце на кръста. (Колко странно, помисли си по-късно Ах Сук, че дори когато тялото се промени, когато повехне и се покори на старостта, жестовите си остават непроменени, все едно са истинският съсъд, вазата за цветето на тялото. Единствено Франсис Карвър можеше да стои с леко издаден напред ханш и провиснали рамене — тази поза би предизвикала подигравки у всеки друг. Само че благодарение на своето излъчване — мрачно, тежко, внушително — Карвър можеше да си позволи да не обръща внимание на правилата, на които другите се подчиняваха заради своята посредственост.) Карвър се поизвърна да огледа улицата и Ах Сук отскочи настрана, за да се

скрие. Облегна се върху грубо рендосаната чамова стена на бакалията и за миг замря, за да се укроти сърцето му.

Кю Лон не беше в течение за връзката му с Франсис Карвър, но Ах Сук не го запозна с подробностите. Обясни на домакина си само че Карвър е убиец и той, Сук Яншън, се е заклел да отмъсти и да отнеме живота му. Сподели тази информация мимоходом, все едно беше нещо обичайно да се закълнеш да отмъстиш на врага си, ала всъщност нехайният му тон се дължеше на преживените страдания, той не желаше да се разпростира върху злощастната от миналото си. Ах Кю усети, че не е моментът да го прекъсва, и само кимна, като се постара да отбере и запомни по-важното от разказа му.

Ах Сук продължи разказа си.

Няколко секунди стоя така, притиснал чело към грубата дъсчена стена на бакалията. Щом дишането му се поуспокои, той се прокрадна към ъгъла на сградата, за да погледне отново Карвър, тъй като да зърнеш лицето, което се е явявало в мечтите ти за отмъщение, е невъобразима и несравнима наслада, а ликът на капитана се беше мяркал в сънищата на Ах Сук почти петнайсет години. Омразата му не се нуждаеше от подклаждане, но сега той изпита прилив на небивал и неовладян гняв: никога дотогава не беше мразил врага си толкова силно. Ако имаше пистолет, щеше да го простреля веднага в гърба.

Карвър разговаряше с млад маор и от държанието им си личеше, че двамата не са близки: стояха на разстояние един от друг и приличаха по-скоро на бегли познати, отколкото на приятели. Думите им не се чуваха, но от устремения ритъм на разменяните реплики Ах Сук се досещаше, че тече някакъв пазарлък, маорът клатеше глава и ожесточено ръкомахаше. В крайна сметка като че ли се споразумяха за цената, Карвър извади кесията и отброи няколко монети в протегнатата ръка на събеседника си. Очевидно беше платил да получи сведения, тъй като младият мъж надълго и нашироко обяснява нещо. После Карвър повтори указанията, явно за да ги запомни. Маорът кимна и добави още няколко думи. Накрая си стиснаха ръцете и се разделиха, младият мъж пое на изток, към планините, а капитанът се отправи на запад, към устието и вълнолома.

Ах Сук се поколеба дали да не последва Карвър от безопасно разстояние, ала като размисли, се отказа: не искаше да се изправя срещу него неподготвен. В момента не беше въоръжен и подозираше,

че врагът му разполага най-малкото с нож и вероятно с пистолет, би било глупаво да го нападне, без да си е осигурил преимущество. Затова се втурна след маора, който беше тръгнал към долината Арахура да залага капани за птици, беше дошъл в Хокитика да купи от смесения магазин няколко метра здраво рибарско влакно и сухари, които щеше да нарони за примамка.

Ах Сук го настигна на следващата пряка и го хвана за ръкава. Поиска да узнае за какво са разговаряли с Карвър и извади монета, за да покаже, че ако е необходимо, е готов да плати. Теру Тафарей го изгледа безизразно, сви рамене, прибра монетата и заговори.

Преди много месеци, заразказва той, Франсис Карвър му бил предложил щедро възнаграждение за новини за някой си Кросби Уелс. Не след дълго Карвър се върнал в Дънидин, а маорът — в Греймаут, и двамата повече не се видели. Но по волята на случайността Тафарей се сблъскал с издирвания от Карвър мъж и дори били станали близки приятели. Господин Уелс живеел в долината Арахура, преди бил златотърсач, а сега се бил заел да строи дъскорезница.

(Тафарей говореше бавно и ръкомахаше разпалено, очевидно беше свикнал да общува с помощта на жестове и мимики и след всяко изречение спираше, за да се увери, че е разбран правилно. Ах Сук установи, че общуването им е съвсем безпроблемно, макар английският да не беше роден език и на двамата. Той прошепна имената, за да ги запомни: Арахура, Теру Тафарей, Кросби Уелс.)

Маорът обясни, че едва днес, сутринта на четиринайсети януари, е срещнал отново Карвър. Мярнал го преди половин час на брега на Хокитика и като си спомнил за отправеното му предложение, решил, че това е лесен начин да изкара някой шилинг. Отишъл при капитана и му казал, че разполага със сведения за Кросби Уелс, ако запитването е все още в сила, и очевидно то било. Споразумели се за цената (два шилинга) и след като прибрал парите, Тафарей го насочил къде да намери Кросби Уелс.

В разказа му Ах Сук не видя нищо, което да му е от полза, но въпреки това благодари любезно на младия мъж и му пожела приятен ден. След това се върна в Кънери, където намери Анна Уедърел седнала на слънце пред вратата на пушалнята. Той изведнъж се умили (всяко напомняне за преживените в миналото страдания пробуждаше у него желание да поправи злото в настоящето) и ѝ подари парченце

опиум, което отрязва от току-що купената от Причард бучка. Тя уви дара в къс хартия и го мушна в панделката на шапката си. След това Ах Сук запали газената лампа, двамата легнаха един до друг и се събудиха чак когато привечер от планината се спусна хлад, Анна си тръгна, а той се залови да си приготвя вечеря.

Ах Кю, на когото се разказваше тази история, смаяно установи, че мнението му за госта рязко се променя. До този момент беше гледал с презрение на Ах Сук, който винаги беше обвит с невидимите сенки на мерзкия пушек, избягваше чуждата компания, прахосваше нищожните си средства по игралните домове, където хвърляше заровете мълчаливо и плюеше грозно на пода. Но сега златарят усещаше, че не е трябвало да го съди толкова строго. Сега събеседникът му се струваше едва ли не добродетелен, принципен. Не, това не бяха точните думи. Той говореше пламенно и в устрема му имаше нещо миловидно, долавяше се някаква детинска наивност. Ах Кю изненадано осъзна, че всъщност не изпитва ненавист към него. Беше поласкан, че Ах Сук е решил да му се довери, и това на свой ред беше разпалило състраданието му, а и все още не се беше досетил за целта на посещението и затова беше напълно обсебен от разказа. За миг беше забравил неодобрението си към занаята му и лепкавия мирис на опиум, който беше попил в дрехите и косите му.

Ах Сук беше замълчал, за да хапне лъжица извара. Похвали я отново и продължи нататък.

Вечерта на четиринайсети януари, непосредствено след срещата на Франсис Карвър с Кросби Уелс, „На добър час“ беше вдигнал котва. Ах Сук научи за това няколко дни по-късно, тъй като не беше излизал от Кънери и се беше посветил изцяло на подготовката на престъплението, което смяташе да извърши. Той имаше силно развит усет към ритуала и му се искаше Карвър да загине точно така, както трябва, само че не притежаваше пистолет, а и доколкото знаеше, никой от сънародниците му не разполагаше с огнестрелно оръжие. Трябваше тайно да се сдобие с револвер и да се научи да го използва, само че беше вложил всичките си налични спестявания в току-що купения от Причард опиум. Дали да не помолеше някого от сънародниците си за заем? Над този проблем размишляваше Ах Сук, когато от Хокитика пристигна неочаквана вест: Анна Уедърел била направила опит да посегне на живота си.

Новината го хвърли в дълбок смут, но след като поразмисли, той реши, че това не може да е вярно. По-вероятно беше последната доставка на Причард да е била примесена с отрова. Анна беше свикнала с опиата и няколко драма не бяха достатъчни да я пратят в безсъзнание. На сутринта Ах Сук отново отиде в Хокитика и поиска да разговаря насаме с превозвача на Причард Томас Балфор.

Така се бяха стекли обстоятелствата, че същата сутрин (на шестнайсети януари) Томас Балфор беше установил изчезването на сандъка с личните вещи на Алистър Лодърбак и в резултат на това беше разсеян и нелюбезен. Да, „Превозни услуги Балфор“ имали договор с Причард, но Балфор нямал нищо общо с опиума. По-добре било Ах Сук да се обърне направо към доставчика на аптекаря, здрав на вид мъж, набит, с белег на бузата и доста груб. Името му било Франсис Карвър. Дали случайно Ах Сук не го познавал?

Ах Сук се постара да прикрие смайването си. Попита откога Причард и Карвър имат вземане-даване. Балфор отвърна, че не знае, но тъй като Карвър се бил появил в Хокитика предишната пролет, можело да се предположи, че двамата поддържат отношения оттогава. Странно било, продължи превозвачът, че Ах Сук не бил срещал Карвър, след като се познавали! (Това беше очевидно от изражението на Ах Сук.) Но пък, от друга страна, може би не било чак толкова странно, тъй като Карвър рядко слизал на сушата, а Ах Сук почти не идвал в града. Да не би да го знаел още от Кантон? Така ли? Е, в такъв случай жалко, че пак са се разминали! Да, разминали са се, капитан Карвър бил отплавал. Преди два дни. Колко жалко! Най-вероятно бил потеглил за Кантон и кой знае кога щели да го видят пак в Хокитика.

(Ах Сук беше стигнал до този момент в разказа си, когато водата завря. Ах Кю свали чайника от огъня и сипа водата върху чаените листа да се запарят. Ах Сук замълча, гледаше как листенцата се утаяват на дъното на чашата и се събират на куп. След това поде отново нишката на историята си.)

Ах Сук прие за чиста монета предположението на Балфор, че Карвър е потеглил от Хокитика за Кантон и няма да го има поне няколко месеца, и се върна в Кънери да обмисли следващия си ход. От маора беше научил, че преди да замине, Франсис Карвър е събирал сведения за някой си Кросби Уелс. Може би трябваше да се свърже с въпросния мъж и да го разпита. От краткия си разговор с Тафарей

беше запомнил, че Уелс живее в долината Арахура, на няколко километра нагоре по реката. Отиде до там и с голямо разочарование намери къщата празна, саможивецът беше починал.

През следващата седмица Ах Сук внимателно следеше развоя на събитията около намереното в дома на Уелс съкровище, беше убеден, и то напълно основателно, че смъртта на саможивеца по някакъв начин е свързана със заминаването на Карвър. Това занимание почти изцяло поглъщаше усилията му през следващите осем дни до тази сутрин, двайсет и седми януари, когато беше направил две смайващи разкрития.

Тъкмо се канеше най-сетне да оповести причината за посещението си, когато навън отекна пистолетен изстрел — Ах Сук подскочи изненадано — и от поляната отпред се разнесе вик:

— Излез, проклет китаец! Излез и се дръж като мъж!

Ах Сук улови погледа на домакина и вдигна вежди. Ах Кю присви недоволно устни и прошепна: „Манъринг“. В очите му обаче се четеше страх.

В следващия миг завесата от зебло на вратата беше отметната и на прага се извиси Манъринг. В ръката си държеше пистолет.

— Събрали сте се край топилнята, а? И заговорничите! Мислех те за по-умен, Джони Сук! Да се забъркаш в тази мръсотия! Ненапразно ви викат жълта напаст, Бог ми е свидетел!

Той пристъпи в колибата далеч не толкова заплашително, колкото му се искаше, тъй като заради ниския таван се наложи да се наведе, сграбчи Ах Кю с една ръка и заби дулото на своя смит и уесън в слепоочието му. Ах Кю застина.

— Такааа — проточи Манъринг. — Говори! Какво общо имаш с Кросби Уелс?

В първия миг Ах Кю изобщо не реагира. След това едва-едва поклати глава, тъй като усещаше опряното в черепа си оръжие. Той не познаваше Кросби Уелс, за първи път беше чул името му преди малко от Ах Сук и от него беше научил, че Уелс е бил саможивец, живеел е в долината Арахура и наскоро е починал. Зад Манъринг се появи преbledнелият Чарли Фрост, а след него вътре врхлетя и колито Холи. Козината му беше подгизнала от дъжда. Кучето обиколи с изплезен език тясната стаичка и дрезгаво излая няколко пъти, но никой не си направи труда да му заповяда да млъкне.

— Добре — рече магнатът, след като не получи отговор, — ще задам въпроса другояче. Кажи ми, Джони Кю, как е попаднало у Кросби Уелс злато от „Аврора“ на стойност четири хиляди лири?

Ах Кю изсумтя изненадано. Злато от „Аврора“ ли? В „Аврора“ нямаше злато! Мината беше изчерпана и Манъринг много добре го знаеше!

— Напъхано в тенекията с брашното — изръмжа Манъринг. — В духалото. В чайника. В мухарника. Разбираш ли какво те питам? Чисто злато на стойност четири хиляди лири!

Ах Кю се намръщи, той разбираше съвсем слабо английски, но знаеше какво е „злато“, „Аврора“, „хиляди“ и му беше ясно, че Манъринг иска да си върне нещо загубено. Навярно ставаше дума за златото от роклите на Анна, което той беше открил случайно един следобед, когато повдигна волана на роклята ѝ и установи, че тежи, сякаш е пълен с камъни, после в продължение на седмици малко по малко източваше скритото злато, като разшиваше шевовете един по един, докато уличницата лежеше на пръстеното ложе над печката, бледата полусфера на корема ѝ се повдигаше и спускаше равномерно, а от устата ѝ се отронваше едва чути въздишка, щом върхът на иглата докоснеше случайно кожата ѝ. След това той беше претопил метала и беше подпечатал всяко блокче с името на мината, към която беше обвързан по договор — „Аврора“, — преди да го занесе в станцията в лагера в Кънери.

— Четири хиляди лири! — изрева Манъринг гръмогласно и Холи се разлая. — „Аврора“ е изчерпана! В нея няма нищо! Знам го! И Стейнс го знае! В „Аврора“ отдавна няма и грам злато. Хайде, признай си. Жила ли си намерил? Намерил си жила, претопил си златото и си го скрил в къщата на Кросби Уелс, така ли е? Говори, проклет да си! Млъкни, Холи, млъкни!

Ах Кю беше обвързан с „Аврора“, защото според договора заплащането му зависеше единствено от добива на находището. След като претопеше златото от роклите на Анна и изпишеше на кюлчетата името „Аврора“, той ги носеше в лагера да бъдат претеглени и прибрани в станцията. Но когато през януари излязоха данните за последното тримесечие, Ах Кю смаяно установи, че неговото злато изобщо не е вписано. Някой го беше откраднал от трезора в лагера.

Манъринг забучи дулото на пистолета в слепоочието му и отново му заповяда да говори, като добави няколко нецензурни ругатни, които тук ще пропуснем.

Ах Кю облиза устни. Не знаеше достатъчно английски, за да признае всичко, и затова се опита да се справи с малкото думи, които изникнаха в паметта му.

— Лош късмет — рече той. — Много лош късмет.

— Абсолютно си прав, извадил си много лош късмет! — извика магнатът. — И ще става още по-лош! — Удари го по лицето с дръжката на пистолета и после пак натика дулото в слепоочието му, натискайки главата му на една страна. — Време е да се замислиш за късмета си, Джони Кю. Помисли как да го обърнеш в своя полза. Ще те застрелям! Ще ти пръсна черепа пред двама свидетели. Ще го направя, кълна се!

Чарли Фрост, който едва се сдържаше, изведнъж се обади:

— Престани!

— Млъкни, Чарли!

— Няма да млъкна. Свали пистолета.

— За нищо на света.

— Само го объркваш!

— Глупости.

— Погледни го!

— Само така ще ме разбере.

— Нали носиш тефтерчето?

Носеше го. Без желание, все едно признаваше поражението си, Манъринг свали револвера от слепоочието на Ах Кю, но не го прибра в кобура. За миг го претегли в ръка замислено, после го вдигна отново, но го насочи не към Ах Кю, а към Ах Сук, който говореше по-добре английски, и каза:

— Искам да знам дали е намерил жила в „Аврора“ и искам истината. Питай го.

Ах Сук преведе въпроса и Ах Кю отговори с водопад от думи. Златарят разказа от край до край историята на „Аврора“, как Манъринг е разпилявал злато и Стейнс я е купил, обясни защо е решил да претопява намереното злато, а после и да изписва на кюлчетата името на мината, закле се, че според него „Аврора“ не струва нищо, през последните шест месеца златото от нея едва стигаше за надницата му. Манъринг намръщено пристъпваше от крак на крак. През цялото

време Холи обикаляше из стаята с изплезен език и размахваше опашка. Чарли Фрост протегна ръка, та кучето да я близне.

— Няма злато — преведе Ах Сук, след като Ах Кю свърши. — Няма жила. Ах Кю казва, че в „Аврора“ няма нищо.

— Лъже! — избухна Манъринг.

— Дик! — обади се Фрост. — Ти сам ме уверяваше, че в „Аврора“ няма нищо!

— Да, така е! Но в такъв случай откъде, по дяволите, е дошло златото, разтопено от този мръсен езичник в тази стая? С Кросби Уелс ли работи, питай го!

Той размахна пистолета към Ах Сук, който размени няколко думи със сънародника си и отвърна:

— Той не знае Кросби Уелс.

Ах Сук можеше да сподели с Манъринг сведенията, които го бяха довели тук днес следобед, но не одобряваше методите за разпит на магната и смяташе, че той не заслужава да му се помогне.

— Ами Стейнс? — попита ядосано Манъринг. — Какво знае за Емъри Стейнс? Аха, името ти е познато, нали, Джони Кю? Хайде, кажи къде е Стейнс?

И този въпрос беше преведен.

— Не знае — рече Ах Сук, след като Ах Кю отговори.

Манъринг избухна:

— Не знае ли? Не знае? Я виж колко много неща не знаел този Джони Кю!

— Няма да ти отговори, ако продължаваш така! — обади се Фрост.

— Млъкни, Чарли.

— Няма да млъкна!

— Не се меси. Стой настрана, това не е твоя работа.

— Но ще стане моя, ако се стигне до кръвопролитие — отвърна Фрост. — Прибери оръжието.

Вместо това магнатът отново го насочи към Ах Сук.

— Е? — изръмжа той. — Престани да ме гледаш тъпо, че жив ще те одера! Питам те теб, не Джони Кю, а теб, Сук. Какво знаеш за Стейнс?

Ах Кю местеше поглед между двамата.

— Господин Стейнс много порядъчен господин — отвърна любезно Ах Сук.

— Порядъчен господин, а? А не искаш ли да споделиш къде е изчезнал този порядъчен господин?

— Заминал.

— Заминал, значи. Просто си е тръгнал ей тъй? Оставил е находищата и е заминал. Зарязал е всичко?

— Да — кимна Ах Сук. — Така пише във вестника.

— А защо, защо го е направил?

— Не знай.

— Играете си с огъня, и двамата си играете с огъня! Питам за последен път и питам бавно, че да ме разберете. Изневиделица изскочи цяло състояние, скрито в дома на един покойник. Златото е било претопено до последната прашинка на блокчета с надпис „Аврора“. Това е подписът на стария ми познайник Кю и ако отрече, ще гние в ада. И сега искам да знам дали това злато наистина идва от „Аврора“, или не. Попитай го. Да или не?

Ах Сук преведе въпроса и заради сериозността на положението Ах Кю реши да признае истината. Да, бил намерил съкровище, но то не идвало от „Аврора“, въпреки това, след като претопял златото, изписвал името на мината върху кюлчетата, тъй че поне част от богатството да се върне при него. Обясни, че колкото и невероятно да звучи, бил намерил златото пришито в роклята на Анна Уедърел. Открил го преди шест месеца и след дълъг размисъл стигнал до извода, че явно тя го пренася по нечия заръка. Знаел, че Анна работи за Манъринг, както и че той е подправял финансовите си отчети. Затова заключил, че магнатът използва уличницата да изнася злато от кариерата, за да не плаща данъци.

— Какво казва? — попита Манъринг.

— Доста дълго говори — отбеляза Фрост.

Сега беше ред на Ах Сук да изгуби ума и дума. Анна Уедърел е пренасяла цяло състояние в роклята си? Анна, на която Манъринг не позволяваше да носи и чантичка от страх да не я ограбят? Не вярваше на ушите си!

Ах Кю продължи.

Не можел да прости на Дик Манъринг, заради когото бил обвързан с договор с изчерпана мина. Затова сега видял възможност да

си отмъсти и да си извоюва свободата. Започнал да кани Анна Уедърел в колибата си всяка седмица, когато, замаяна от опиума, тя си тръгвала от пушалнята на Ах Сук, винаги била сънена и отмаляла и се унасяла веднага щом влезела, топлината от пещта я приспивала. Точно това чакал Ах Кю и докато Анна лежала на пръстеното ложе над печката, той разпарял шевовете с игла. За да не забележи тя олекването на роклята, след като се събуди, заменял малките късчета злато от подгъва с оловни тежести, ако се размърдала, поднасял към устните ѝ чаша силен алкохол и я карал да я изпие до дъно.

Ах Кю се опита да обясни как точно е било скрито златото във воланите на роклята, но тъй като магнатът продължаваше да го държи, той не можеше да си помага с жестове и затова използва метафора, за да опише как металът е бил пришит към корсета и под предницата „като ризница“. Ах Сук, който обичаше поетичните изрази, се усмихна. Анна имала всичко на всичко четири рокли, рече Ах Кю, и всяка от тях по негови сметки съдържала чисто злато на стойност хиляда лири. Ах Кю ги изпразнил до последната прашинка и претопил златото на кюлчета, като ги надписал с името на мината, с която бил обвързан, все едно го е намерил честно и почтено сред камънака на „Аврора“. Известно време бил много доволен: след като му изплатели полагаемото, можел да се върне в Гуанджоу като богат човек.

— Е? — подхвърли Манъринг към Ах Сук и потропа нетърпеливо с крак. — Какво толкова дърдори? Какво казва?

Но Ах Сук беше забравил ролята си на преводач. Взираше се смаяно в сънародника си. Разказът му се струваше невероятен. Хиляди лири... В продължение на месеци Анна е носела тайно злато на стойност хиляди лири! С това богатство и десет души можеха да преживяват сносно десетилетия. Анна можеше да изкупи всички парцели по брега на първа линия в града и пак щяха да ѝ останат пари за харчене! Но къде беше това състояние сега?

И в следващия миг се досети.

— *Сей цин!* — възкликна той.

Златото, което Ах Кю беше взел от роклите на Анна, по някаква прищявка на съдбата или по погрешка беше стигнало при саможивеца Кросби Уелс. Но как беше станало? И кой беше виновен?

— Говори на английски! — извика Манъринг. — Говори на английски, проклет да си!

Ах Сук попита развълнувано златаря знае ли как съкровището се е озовало скрито в дома на Уелс. Ах Кю огорчено отвърна, че не знаел. До този следобед не бил чувал името Кросби Уелс. Последният, който бил докосвал златото, бил настоящият собственик на „Аврора“ Емъри Стейнс, а от него нямало ни вест, ни кост. Именно Стейнс трябвало в края на всеки месец да отнася съхраняваното в станцията в лагера злато до Запасна банка, но очевидно не го бил правел.

— Стига сте дрънкали! — обади се Манъринг. — Ако не ми обясниш какво става, Джони Сук, кълна се...

— Приключват вече — намеси се Фрост. — Почакай малко.

Ах Сук се беше намръщил. Дали Емъри Стейнс наистина беше взел от собственото си хранилище златото и го беше отнесъл в дома на саможивеца на двайсет километра от лагера? Къде беше логиката? Защо му беше на Стейнс да открадне собственото си злато, за да го дари на друг?

— Ще броя до пет! — извика магнатът, чието лице беше добило цвета на патладжан. — Едно!

Ах Сук най-сетне се обърна към него и въздъхна тежко.

— Две!

— Ще казвам — рече Ах Сук и вдигна ръце.

Но колко много имаше за казване и с колко малко думи разполагаше той, за да обясни всичко! Замисли се, за да си припомни английската дума за ризница и да запази поетичната метафора на Ах Кю. След това се прокашля и рече:

— Съкровище не от „Аврора“. Анна носи тайна риза, направена от злато. Кю Лон намира тайна риза и решава да предаде злато от нея, все едно е от „Аврора“. И Стейнс открадва от Кю Лон.

Естествено, Дик Манъринг изтълкува думите му погрешно.

— Значи златото не е от „Аврора“ — повтори той. — Емъри е намерил някъде друга жила, но я е държал в тайна, докато Кю не е разбрал. Кю се е опитал да предаде златото, уж че е от „Аврора“, и Стейнс си го е прибрал.

Това изкривяване съвсем обърка Ах Сук и той забързано заразпитва Ах Кю на китайски, което магнатът явно прие като потвърждение на думите си.

— И къде е сега Стейнс? — попита той. — Остави другите въпроси, питай го къде е Стейнс.

Ах Сук покорно преустанови тирадата си и преведе въпроса. Този път Ах Кю отговори с видимо притеснение. Не бил виждал Емъри Стейнс от декември, но силно желаел да поговори с него, тъй като след публикуването на отчета за тримесечието в началото на януари си бил дал сметка, че е измамен. Съкровището, което бил намерил в роклите на Анна, не било записано в банката на името на „Аврора“ и Ах Кю бил сигурен, че Стейнс е отговорен за тази грешка. Само че когато Ах Кю научил за нея, господин Стейнс вече бил изчезнал. А къде бил отишъл, Ах Кю не знаел.

Ах Сук се обърна към Манъринг и отново повтори:

— Не знае.

— Чу ли, Дик? — обади се Чарли Фрост от ъгъла. — Не знае.

Магнатът не му обърна внимание.

— Кажи му, че ако ме излъже, ще те убия — заяви той, като размахна пистолета, който все още сочеше в лицето на китаеца. — Кажи му, че ако Джони Кю не проговори, Джони Сук ще умре. Хайде, преведи го!

Ах Сук покорно предаде тази заплаха. Настъпи тишина, като че ли всеки очакваше някой от другите да заговори. Изведнъж Манъринг, без да сваля револвера, направи светкавично движение с дясната си ръка, бутна Ах Кю в гърба, сграбчи го за плитката и дръпна рязко главата му назад. Златарят не издаде и звук, но от очите му закапаха сълзи.

— Никой няма да забележи изчезването на един китаец — каза Манъринг на Ах Сук. — Най-малкото в Хокитика. Какво ли ще обяснява твоят приятел на съдията? „Лош късмет, сигурно ще каже, Сук умря, лош късмет.“ И какво ще отвърне съдията? — Магнатът пристегна около юмрука си плитката на Ах Кю. — Съдията ще каже: „Джони Сук ли? Онзи, дето върти пушалнята за опиум? Дето всеки следобед поляга и в очите му плуват дракони? И продава на китайците и уличниците отровата? Той ли е умрял? Че какво толкова? Защо ме занимавате с глупости?“.

Този злобен изблик беше необясним, дотогава Манъринг и Ах Сук се бяха държали като равни, но и да изпитваше гняв или обида, китаецът не го показва. Взря се в магната безизразно, без да мига. Ах Кю, чиито мускули на гърлото напиреха да изскочат от кожата, беше застинал с извит назад врат.

— Няма отрова — рече Ах Сук. — Аз не тровил Анна.

— О, не, грешиш — отвърна Манъринг, — ти тровиш Анна всеки ден!

— Дик — възкликна отчаяно Фрост, — какво общо има...

— Какво ли? — изрева магнатът, после отклони пистолета на педя от главата на китаеца и стреля. Ах Сук извика уплашено и вдигна ръце, от дупката в стената се посипаха пращинки. — Ето това е общото! Анна Уедърел се въргаля в мръсната бърлога на този тук — посочи той с револвера Ах Сук — шест дни в седмицата! А другият — дръпна силно плитката на Ах Кю — нарича Стейнс лъжец. Очевидно е разкрил, че Стейнс е намерил богата жила. Аз знам със сигурност, че Анна Уедърел беше с Емъри Стейнс в нощта, в която той изчезна, а между другото същата нощ в дома на оня саможивец се е появило цяло състояние и Анна си изгуби акъла! По дяволите, Чарли, не ме питай какво е общото!

Изведнъж четиримата заговориха едновременно.

— *Ли го си хай нгъ...* — поде Ах Кю.

— Ако си сигурен за „Аврора“... — каза Фрост.

— *Нгор мо жу...* — обади се Ах Сук.

— Някой е дал златото на Кросби Уелс! — заяви Манъринг.

Изад Чарли Фрост прозвуча друг глас.

— Какво, по дяволите, става тук?

Беше търговецът Харалд Нилсен. Привел глава заради ниския праг на колибата, той се оглеждаше смаяно. Колито скочи към него и задуши пешовете на палтото и крачолите му. Нилсен протегна ръка и го погали зад ушите.

— Какво става? — повтори той. — За бога, Дик, гласът ти се чува от петдесет метра! Жълтите са наизскачали навън!

Манъринг стисна още по-здраво опашката на Ах Кю и извика:

— Харалд Нилсен! Свидетел на обвинението! Точно от теб имаме нужда!

— По-кратко — рече Нилсен, после бутна кучето, което беше стъпило с предните лапи на гърдите му, и сложи ръка на главата му, за да го успокои. — По-кратко! Ей сега ще дойде приставът. Какво става тук?

— Ти си бил в дома на Кросби — продължи Манъринг, без да понижава тон. — Видял си, че златото е било претопено, нали? Този

жълт негодник ни прави на глупаци!

— Да — отвърна търговецът, който съвсем не намясто, сякаш не забелязваше какво се случва пред очите му, се мъчеше да отръска мокрото си палто, — златото беше претопено. И точно заради това съм тук. Но нищо не ти пречи да зададеш въпроса си по-тихо. Всички те чуват.

— Виждаш ли? — Магнатът се обърна към Ах Кю. — Дошъл е още един желаещ да те накара да проговориш! Още един ще насочи пистолет към главата ти!

— Извинявай, ама нямам никакво намерение да размахвам пистолети — обади се Нилсен. — И пак ще те попитам какви ги вършиш. Каквото и да си намислил, не изглежда добре.

— Не ще да се вразуми — вметна Фрост, който се боеше да не бъде забъркан.

— Остави го сам да обясни! — сопна му се Нилсен. — Хайде, какво става?

Тук ще пропуснем отговора на Манъринг, тъй като той беше не само неточен, а и твърде превъзбуден, ще пропуснем и последвалия разговор, при който магнатът и Нилсен разбраха, че са пристигнали в китайското селище по една и съща причина, а Фрост, който съвсем ясно долавяше, че търговецът го гледа с известно подозрение заради продажбата на имуществото на Уелс, мълчеше недоволен. Изясняването отне доста време и чак след десетина минути вниманието се насочи към златаря Ах Кю, който продължаваше да стои в неудобна и позорна поза с извита назад глава. Манъринг предложи да отрежат плитката му, за да му покажат колко е важно да проговори, като с неприкрита наслада я дръпна с все сила. Етичните принципи на Нилсен обаче не допускаха унижаване на други човешки същества, а естетическите му не приемаха грозотата, тъй че той отново възрази и завързалият се спор забави още повече освобождаването на Ах Кю и хвърли Холи в неудържимо буйство.

Накрая Чарли Фрост, на когото до този момент никой не беше обръщал внимание, подметна, че навярно китайците просто не са разбрали въпросите. Той предложи отново да разпитат Ах Сук, но този път с помощта на тефтерчето, като по този начин, аргументира се банкерът, можели да бъдат сигурни, че нищо няма да се изгуби в превода. Нилсен зърна рационално зърно в тази идея и я одобри.

Разочарован, Манъринг остана в малцинство и беше принуден да се съгласи. Пусна Ах Кю, прибра револвера в кобура и извади от вътрешния джоб тефтерчето, за да зададе въпроса с китайски йероглифи.

Манъринг с основание се гордееше с тефтерчето си. Страниците му бяха като азбучник, в който китайските йероглифи бяха написани под английските думи, магнатът дори си беше измислил нещо като показалец, с чиято помощ йероглифите можеха да бъдат съединявани, за да образуват по-сложни думи. Произношението им не беше посочено и затова понякога тефтерчето предизвикваше по-голямо объркване, отколкото помагаше, но като цяло представляваше хитроумно приспособление за водене на разговори. Манъринг изплези леко език — така правеше винаги когато се наложеше да чете или да пише — и запрелиства страниците.

Ах Сук обаче отговори на въпроса още преди той да бъде зададен. Надигна се от мястото си до огнището — изведнъж колибата стана много тясна, след като и той се изправи — и се прокашля.

— Знам тайна на Кросби Уелс — рече той.

Ето тази тайна беше научил сутринта в Кънери и заради нея беше дошъл при Ах Кю да потърси съвет.

— Какво? — възкликна Манъринг. — Какво?

— Той беше в Дънстан — продължи Ах Сук. — В Отаго.

Магнатът разочаровано се отдръпна.

— И какво ни помага това? Да ти имам тайната! Кросби Уелс е бил в Дънстан! Чудо голямо! Кога е било това, преди две, три години? И аз бях в Дънстан! Цяла Хокитика идва от Дънстан!

Нилсен се обърна към него.

— Не си ли го срещал там?

— Не, изобщо не го познавам. Но пък познавам жена му. От Дънидин.

Върху лицето на търговеца се изписа изненада.

— Познаваш жена му? Вдовицата?

— Да — потвърди неразговорливо Манъринг и запрелиства тефтера. — Но Кросби никога не съм го виждал. Тя живеееше сама. А сега млъкнете, човек не може да си чуе мисълта в тази суматоха.

— Дънстан — рече Уолтър Муди, като пощипваше замислено брадичката си.

— Това е находище в Отаго.

— В Централен Отаго.

— Мина му вече времето. Сега там има само дълбоки рудници. Но беше чудно находище.

— За втори път тази вечер се споменава Дънстан — отбеляза Муди. — Прав съм, нали?

— Абсолютно, господин Муди.

— Чакай! Защо да е прав?

— Златото, с което е бил изнудван Лодърбак, е било намерено в Дънстан. Поне така ми каза той.

— Точно така, поне така е казал Лодърбак — кимна Муди. — Питам се дали можем да приемем на доверие подбудите на господин Лодърбак днес сутринта да подхвърли между другото името на находището в разговора си с господин Балфор.

— Какво по-точно намеквате, господин Муди?

— Не вярвате ли на Лодърбак?

— Няма причина да не вярвам на господин Лодърбак — отвърна Муди, — още повече че не съм го виждал никога през живота си. Но си давам сметка, че фактите от този разказ достигат до мен през една, ако не и през две ръце. Например въпросното находище в Дънстан. Доколкото става ясно, Франсис Карвър е споменал Дънстан пред господин Лодърбак, който от своя страна е преразказал срещата им на господин Балфор, а той пък изложи техния разговор пред мен тази вечер! Надявам се, ще се съгласите, че би било глупаво да приема думите на господин Балфор за непоклатима истина.

Муди явно не беше преценил правилно събеседниците си, че да поставя под съмнение толкова щекотлива тема като истината. Из цялата стая се разнесе недоволно мърморене.

— Нима не вярвате в правдивостта на разказа ни?

— По-вярно няма накъде, господин Муди!

— Че какво друго да каже освен това, което са му казали на него?

Муди побърза да премине в отстъпление.

— Не смятам, че сте преиначили или премълчали нещо в разказа си — рече той, като този път подбра по-внимателно думите и плъзна

поглед по присъстващите. — Исках само да отбележа, че човек не бива да приема чуждата истина за своя.

— Защо? — обадиха се няколко гласа едновременно.

Той не отвърна веднага, размишляваше.

— В съда — поде Муди — свидетелят се заклева да разкрие истината, тоест своята истина, като се съгласява с две условия. Да разкрие „цялата“ истина и „нищо друго освен истината“. Но само второто поставя истинско ограничение. Първото е въпрос на лична преценка. Когато казваме „цялата истина“, ние по-точно имаме предвид всички факти и впечатления, които се отнасят до разглеждания въпрос. Това, което няма отношение, е не просто несъществено, а в много случаи е и умишлено подвеждащо. Господа — това обръщение му се стори странно предвид нееднородната компания в пушалнята, — аз твърдя, че не съществува такова нещо като „цялата истина“, по-скоро може да говорим за „уместната истина“, а уместността, ще се съгласите с мен, е винаги въпрос на преценка. Не мисля, че днес вечерта някой от вас е излъгал. Вярвам, че сте споделили с мен истината и само истината. Но вашите гледни точки са различни и се надявам да ми простите, че не възприемам разказа ви за едно цяло.

Настъпи мълчание и Муди долови, че ги е обидил.

— Разбира се — добави той тихо, — забележката ми е твърде ненавременна, все още не сте довършили разказа си. Не биваше да ви прекъсвам. Пак повтарям, не исках да засегна никого. Моля ви, продължете.

Ф

Чарли Фрост се взираше заинтригувано в Ах Сук.

— Защо смятате така, господин Сук? — попита той. — Защо смятате, че знаете някаква тайна за Кросби Уелс?

Ах Сук се завъртя към него.

— Кросби Уелс прави удар в Дънстан. Много, много злато. Голям късмет.

Нилсен се обърна.

— Кросби Уелс е направил удар?

Манъринг също беше вдигнал глава.

— Какво? — обади се той. — Удар ли? Кога?

— В Дънстан — повтори Сук Яншън, без да отмества погледа си от Фрост. — Голям късмет. Съкровище. Много богат.

Нилсен пристъпи напред, което подразни банкера, тъй като все пак той беше подел разпита в тази насока. Но търговецът и Манъринг като че ли напълно бяха забравили за присъствието на младия мъж.

— Кога? — попита Нилсен. — Преди колко време?

— Две — Ах Сук вдигна два пръста.

— Преди две години! — възкликна Манъринг.

— Колко? Колко е било златото? — поинтересува се търговецът.

— Много хиляди.

— Колко? Четири ли? — Нилсен разпери четири пръста. — Четири хиляди?

Ах Сук вдигна рамене, не знаеше.

— И откъде разбрахте, господин Сук? — обади се Фрост. — Откъде разбрахте, че господин Уелс е забогатял в Дънстан?

— Питал конвоя — отвърна Ах Сук.

— Не се е доверил на банката! — извика Манъринг. — Какво ще кажеш, а, Чарли? Не е имал вяра на банката!

— Кой конвой? „Гилигам“ ли? Или „Грейсуд и Спиърс“? — рече Нилсен.

— „Грейсуд и Спиърс“.

— Значи Кросби Уелс е направил удар в Дънстан и след това е наел „Грейсуд и Спиърс“ да пренесат златото от находището, така ли? — обобщи Фрост.

— Да — кимна Ах Сук. — Точно така.

— Значи през цялото време Уелс е кътал съкровище в дома си! — извика Нилсен и поклати глава. — Парите са си били негови! А никой не го вярваше.

Манъринг посочи Ах Кю.

— А той? Той знаел ли е за това?

— Не — отвърна Ах Сук.

Магнатът ядосано избухна.

— В такъв случай какво значение има това, по дяволите? Златото в дома на Кросби е било претопено от него, от него! Джони Кю го е претопил със собствените си ръце!

— Може Кросби Уелс да му е платил — предположи Фрост.

— Така ли е? — попита Нилсен, като посочи Ах Кю. — Кросби Уелс ли му е платил да претопи златото?

— Той не знае Кросби Уелс — отговори Ах Сук.

— О, боже господи! — възкликна Манъринг.

Търговецът напрегнато местеше поглед от единия към другия китаец, сякаш можеше да разчете по лицата им доказателство, че двамата са в някакъв таен заговор. Нилсен беше подозрително настроен към китайците по принцип, макар лично да не познаваше нито един, неговите убеждения не почиваха на опита му и даже често изпадаха в противоречие с него, въпреки че доказателствата в противното никога не успяваха да променят мнението му. Той отдавна беше решил, че китайците са двулични, и нищо не би могло да го разубеди. Взрян в Ах Кю, Нилсен си припомни конспиративната теория, която Джоузеф Причард му беше споделил днес следобед: „Ако нас са ни насадили на пачи яйца, то навярно същото се отнася и за него“.

— Някой друг е в дъното на цялата работа — рече той. — Замесен е друг.

— Да — кимна Ах Сук.

— Кой? — попита нетърпеливо Нилсен.

— Нищо смислено няма да изкопчиш от него — обади се Манъринг. — Не си струва да си хабиш силите, предупреждавам те.

Отговорът на китаеца обаче изненада всички.

— Теру Тафарей — заяви той.

[1] Точка, в която орбитата на Луната се пресича с еклиптиката.
— Б.пр. ↑

ВЕНЕРА В КОЗИРОГ

В КОЯТО ВДОВИЦАТА СПОДЕЛЯ ФИЛОСОФИЯТА СИ ЗА КЪСМЕТА, НАДЕЖДИТЕ НА ГАСКОАН БИВАТ ПОПАРЕНИ И НАУЧАВАМЕ ОЩЕ НЕЩО ЗА КРОСБИ УЕЛС.

След като си тръгна от „Скарата“, Обер Гаскоан се насочи право към „Скитникът“, над чиято врата се поклащаше изрисувана табела, провесена на два къси синджира от една гредата на стряхата. На табелата имаше не надпис, а само щрихован силует на вървящ мъж с вирната брадичка и вързоп на рамо. От наперената му стойка беше логично да се приеме, че странноприемницата предлага подслон само за мъже, а и като цяло заведението сякаш не държеше сметка за нежния пол и това си личеше по пиринчения плювалник на верандата, пристроения отвън нужник и липсата на завеси. Всъщност обаче това бяха признаци на пестеливост, а не на категорична възбрана, „Скитникът“ не проявяваше предпочитания към половете и следваше неотклонно печелившата политика да не задава въпроси на наемателите и да предлага най-ниските цени за нощувка. При такива условия, естествено, човек е готов да се примири с редица недостатъци и до този извод беше стигнала и госпожа Лидия Уелс, която веднага се нанесе тук, тъй като самата тя беше доста спестовна.

Лидия Уелс имаше навика, когато очаква посетител, да се настанява в небрежна поза, тъй че щом гостът пристигне, тя да скочи уж сепнато и да го посрещне с кръшен смях. Гаскоан я завари изтегната на канапе в салона на странноприемницата, на изпънатия ѝ крак се полюшваше пантофка, главата беше отпусната върху възглавница, едната ръка беше преметната настрани, а другата държеше книга като задължителен реквизит при полагане. Напудрените страни и предизвикателната поза бяха изфабрикувани миг преди появата на Гаскоан и намекваха — съвсем целенасочено, — че книгата, в която е потънала домакинята, е с твърде непристойно съдържание.

Щом Гаскоан почука (проява на любезност, тъй като вратата беше отворена), Лидия Уелс скочи, ококори се и се разсмя звънко.

Затвори рязко книгата и я хвърли на отоманката, но тъй, че заглавието да се вижда ясно.

Гаскоан се поклони. След като се изправи, с наслада плъзна поглед по домакинята — Лидия Уелс беше красавица и радост за окото. Навярно беше към четирийсетте, но можеше да мине за преждевременно съзряла трийсетгодишна или младееща петдесетгодишна. Тъй или иначе, тя отказваше да разкрие точната си рождена дата и беше ясно единствено, че е в неопределения период на средната възраст, който винаги привлича вниманието с неспособността да бъде категорично определен: когато Лидия кокетничеше като момиче, кокетността ѝ изпъкваше още повече заради напредналите ѝ години, а когато се държеше зряло, зрелостта беше още по-впечатляваща, тъй като идваше от толкова млада жена. Чертите ѝ напомняха на лисица, очите ѝ бяха леко склонени, носът се извиваше нагоре и наподобяваше застанало нащрек любопитно животинче. Устните ѝ бяха плътни, зъбите — добре оформени и правилно подредени. Косата ѝ, която мъжете наричаха червена, а жените — бакъреноруса, потъмняваше като пламък при всяко движение. В момента тя беше сплетена в сложна прическа, скриваща тила. Лидия носеше рокля от сива коприна, която въпреки строгия цвят едва ли можеше да мине за траурна, тъй както и на вид собственичката ѝ не можеше да бъде определена нито като зряла жена, нито като напъпила девойка. Роклята беше с висока яка с копчета, набрана предница и буфан ръкави, бухналите форми подчертаваха пищните гърди и правеха талията ѝ по-тънка. Стърчащите изпод огромните ръкави длани — в момента притиснати една към друга в знак на радостна изненада от появата на Гаскоан — изглеждаха крехки и миниатюрни като на кукла.

— Мосю Гаскоан! — извика тя, като проточи името с наслада. —
Защо сте сам?

— Поднасям ви извинения, мадам — отвърна той.

— Поднасяте извинения и пробуждате дълбоки съжаления! —
Лидия го огледа от глава до пети. — Да позная ли? Главоболие!

Гаскоан поклати глава и набързо разказа за случайно гръмналия в ръката на Анна пистолет. Не скри нищо. Лидия възкликна уплашено веднъж-дваж и го обсипа с въпроси, на които той отговори изчерпателно, ала с дрезгав от умора глас. Накрая домакинята се

смили над него и му предложи да седне и да пийне нещо, той прие поканата ѝ с облекчение.

— Опасявам се, че имам само джин — додаде тя.

— Джин с малко вода е чудесно — отвърна секретарят на съда и се настани в креслото до канапето.

— Долнопробно питие — продължи весело Лидия. — Ще трябва да го понесете стоически. Постъпих глупаво, че не се сетих да взема една каса бренди от Дънидин. Тук човек не може да намери и напръстник приличен алкохол.

— Анна има в стаята си бутилка испанско шери.

— Испанско ли? — Лидия вдигна вежди заинтригувано.

— Херес де ла Фронтера. От Андалусия.

— Със сигурност би ми харесало. Чудя се как ли се е сдобила с него.

— Жалко, че не е тук да ви разкаже — отвърна галантно Гаскоан, макар че като гледаше как домакинята пъха краче в пантофката, повдигайки полите си така, че се мярна обутият в копринен чорап налят прасец, той си даде сметка, че всъщност изобщо не съжaliaва.

— Да, с нея щяхме да си прекараме чудесно — заяви Лидия. — Но нищо не ни пречи да отложим излизането за друг път, аз обичам да кроя планове за обикаляне по магазини. Освен ако не искате да дойдете с мен вместо Анна? Може би таите страст към шапките?

— Бих могъл да се престоря — отговори секретарят на съда и предизвика нов изблик на звънък смях.

— Страстта не може да бъде престорена — каза тя тихо. Стана от дивана и се приближи до скрина, на който на дървена табла бяха подредени бутилка без етикет и три чаши. Обърна две от тях, остави третата захлупена и добави: — Но не съм учудена.

— За пистолета ли? Не сте учудена, че отново е посегнала на живота си?

— О, не, за бога! Не това имах предвид! — Лидия замълча, стиснала бутилката в ръката си. — Не съм учудена да ви видя сам.

Гаскоан се изчерви.

— Постарах се да изпълня молбата ви — рече той. — Не издадох името ви, казах ѝ, че е изненада. Че ще обикаляме по магазините за шапки. На нея ѝ допадна. С радост щеше да дойде. Но стана това с пистолета. То я разтърси и след това тя просто не беше в състояние...

Усещаше, че бръщолеви несвързано, ала умът му беше другаде. Колко красива беше вдовицата! Колко съблазнително стърчеше напред набраната предница на роклята ѝ!

— Постъпихте невероятно мило, че се съгласихте да угодите на прищявката ми — успокои го Лидия Уелс. — Както ви казах, от време на време жените на моята възраст обичат да се правят на феята кръстница от приказките. Да размахат вълшебната пръчица и да помогнат на някоя девойка. Не, не, сигурна съм, че не сте развалили изненадата. Просто имах предчувствие, че Анна няма да дойде. Моите предчувствия никога не ме лъжат, Обер.

Тя поднесе чашата към него и за миг го лъхна острият аромат на току-що срязан лимон — сутринта вдовицата беше почиствала кожата и ноктите си.

— За нищо на света не бих издал ваша тайна — закле се Гаскоан.

Кой знае защо, беше готов на всичко, за да продължи да получава похвали от нея.

— Разбира се — кимна Лидия, — разбира се.

— Но съм сигурен, ако тя знаеше, че става дума за вас...

— Щеше да дотича на мига!

— Да, щеше да дотича на мига.

(Това убеждение, повторено леко неуверено от Гаскоан, почиваше на неколkokратно изречените от Лидия обяснения, че навремето двете с Анна са били първи приятелки. Именно по тази причина той се беше съгласил да нагласи „изненадата“, при която да се срещнат и да възвърнат близостта си, макар това изобщо да не му беше присъщо. Той рядко се нагърбваше с чужди задачи и като цяло хитруванията в обществото го притесняваха: предпочиташе по-скоро да се оставя да бъде преследван, отколкото сам да плете мрежи. Само че, както вече е напълно ясно, беше позагубил ума си по Лидия Уелс и глупавото му увлечение беше достатъчно силно, за да го накара не само да действа против своите наклонности, а и да ги промени.)

— Горката Анна Уедърел — въздъхна Лидия Уелс. — Това момиче е преследвано от такъв лош късмет.

— Тъмничарят Шепард смята, че не е с всичкия си.

— Тъмничарят Шепард! — Лидия се изсмя весело. — Е, по този въпрос той е специалист, нали? Може и да е прав.

Секретарят на съда нямаше мнение за тъмничаря, когото не познаваше добре, нито пък за смахнатата му съпруга, която пък не познаваше изобщо. Той се замисли отново за Анна. Вече съжаляваше, че се е държал толкова строго с нея. Не можеше да се сърди задълго: дори и най-краткият промеждутък от време беше достатъчен, за да се породят угризения у него.

— Горката Анна — съгласи се той на глас. — Права сте, тя е в ужасно положение. Не може да си плати наема и съдържателят заплашва да я изхвърли. Но тя отказва да наруши траура си и да се върне на улицата. Не иска да поругае паметта на горкото си дете, в безизходица е. Да, положението ѝ е ужасно.

В тона му се долавяха възхищение и жал.

Лидия скочи.

— О, в такъв случай да дойде да живее при мен, да, нека дойде! — извика тя, все едно не предлагаше тази възможност за първи път, а беше увещавала дълго, макар и напразно Гаскоан. — Може да спим в едно легло, като сестри. Сигурно си има сестра някъде далече оттук и тъгува по нея. О, Обер, нека дойде. Помолете я!

— Дали ще се съгласи, как мислите?

— Горката Анна ме обожава — заяви уверено Лидия. — Ние сме невероятно близки, като две гълъбчета... или по-точно бяхме миналата година в Дънидин. Но за истинската привързаност времето и разстоянието са нищо, пак ще се намерим. Трябва да го уредим. Накарайте я да се премести при мен.

— Тази щедрост ви прави чест, но може би е прекалена — рече той, като се усмихна снизходително. — Знаете занаята на Анна. Той върви с нея навсякъде, било то и само като опетнено име. Освен това тя няма пукнато пени.

— Глупости, сред златотърсачите лесно се изкарват пари — отвърна Лидия. — А и може да работи за мен. Откога искам прислужница. Компаньонка, както казват дамите. След три седмици златотърсачите изобщо няма да помнят, че е била уличница! Не, няма да ме разубедите, Обер, няма! Голям инат съм, щом си навия нещо на пръста, а за това вече съм решила твърдо!

— Добре — Гаскоан сведе уморено поглед към чашата си. — Искате ли да прескоча веднага и да я попитам?

— Не искам нищо, което не ви е по сърце — измърка Лидия. — Ще отида аз. Довечера.

— Но така ще провалите изненадата. С такова нетърпение я очаквахте.

Лидия приглади ръкава си.

— Не — рече твърдо, — горкото дете се е нагледало на изненади. Крайно време е да си почине, крайно време е някой да се погрижи за нея. Ще я взема под крилото си. Ще я поглезя!

— С всички ли сте толкова добра? — попита усмихнат Гаскоан. — Представям си ви, пред очите ми изниква съвсем ясно като видение: благородната дама, която с газениче в ръка обикаля от легло на легло и щедро раздава милостта си...

— Ха, тъкмо да си дойдем на думата — вметна Лидия.

— За кое? За милостта ли?

— Не, не! О, Обер, ще се пръсна, ако не ви кажа!

— За наследството ли става въпрос? — попита объркано той. — Много бързо!

На Гаскоан не му бяха напълно ясни отношенията между Лидия Уелс и покойния ѝ съпруг. За него беше странно, че двамата са живели на стотици километри разстояние — тя в Дънидин, а Кросби навътре в долината Арахура, където до този миг, почти половин месец след смъртта на съпруга си, Лидия не беше и стъпила. Единствено благоприличието го възпираше да не я разпита, макар че любопитството продължаваше да го човърка, а и на всичкото отгоре тя въобще не изглеждаше опечалена. Споменеше ли се името на Кросби, Лидия започваше да увърта.

Сега обаче тя поклати глава.

— Не, не. Нищо общо с наследството! Попитайте ме какво съм правила от последната ни среща, какво съм правила днес сутринта! Нямам търпение да ви кажа. Не мога да повярвам, че още не сте ме попитали!

— Хайде, кажете ми.

Лидия се изправи и драматично ококори сивите си очи.

— Купих странноприемница!

— Странноприемница ли! — повтори смаяно Гаскоан. — Коя?

— Тази тук.

— Тази?

— Смятате ме за лекомислена!

Тя плесна с ръце.

— Смятам ви за предприемчива, смела и много красива — отвърна той. — И каква ли още не. Но защо я купихте?

— Мисля да я преобразя — оповести Лидия. — Знаете, че съм практична жена, десет години сама си изкарвах хляба в Дънидин, а и преди това в Сидни. Наистина съм предприемчива, Обер! Още не сте ме видели, като се развихря. Тогава ще ви стане ясно какво е предприемчивост!

Гаскоан се огледа.

— И какво мислите да правите?

— Е, най-сетне стигаме до вашето „видение“. — Тя се приведе към него. — Видяхте ли в днешния вестник обявлението за спиритическия сеанс... в което се посочва, че мястото и времето ще бъдат уточнени впоследствие?

— О, не, стига!

Лидия вдигна вежди.

— Какво „О, не, стига!“?

— Въртене на маси и духове? — Гаскоан се усмихна. — Сеансите са глупаво забавление, с тях не можеш да си изкарваш хляба! Не можеш да печелиш от салонни номера! Ако заподозрат, че ги мамите, хората ще се ядосат. Пък и църквата не одобрява.

— Говорите така, все едно не става дума за цяла наука. Все едно е само някакво мошеничество — отвърна Лидия Уелс, която беше въздъхнала отегчено при споменаването на неодобрението на църквата. — Светът на свръхестественото не е номер, Обер. Етерът не е измама.

— О, стига — повтори той. — Все пак става дума за забавление, не за гадаене на бъдещето, нека не намесваме свръхестественото.

— Значи сте циник. — Тя се престори на разочарована. — Жалко, не ви смятах за такъв, виждахте ми се разочарован, невярващ, ала не и толкова закоравял.

— И да съм циник, то със сигурност съм поне добре осведомен циник — отговори високопарно Гаскоан. — Бил съм на немалко сеанси, госпожо Уелс, и щом ги отхвърлям като глупаво суеверие, не го правя просто ей така.

Тя се поколеба, след това протегна пухкавата си ръка и го хвана за ръкава.

— О, държа се нелюбезно, този въпрос явно ви е присърце — опомни се той.

— Не, не. — Лидия погали маншета му и след това се дръпна. — Няма да ме наричате „госпожа Уелс“ още дълго.

Секретарят на съда сведе глава.

— Предпочитате да се обръщам към вас с моминското ви име ли? — попита той, решил, че подобно желание е твърде неблагопристойно.

— Не, не... — Тя прехапа устни, след това се приведе към него и прошепна: — Възнамерявам да се омъжа отново.

— Да се омъжите?

— Да, колкото се може по-скоро. Но е тайна.

— Тайна ли? От мен?

— От всички.

— Няма ли поне с мен да споделите името на любимия си?

— Нито с вас, нито с когото и да било. Това е моята тайна любовна връзка. — Лидия се изкикоти. — Погледнете ме, държа се като тринайсетгодишно девойче, което се кани да пристане! Дори не смея да нося пръстена, макар да е толкова хубав: рубин от Дънстан в обков от злато от Дънстан.

— Навярно трябва да ви поздравя — рече французинът сърдечно, макар и по-студено отпреди, тъй като новината беше попарила надеждите му.

В света на възможностите се беше затворил един тунел, светлината беше угаснала, вратата се беше затръшнала под носа му. Буквално още от първия миг, в който беше зърнал Лидия Уелс, Гаскоан си мечтаеше как един ден тя ще стане негова любовница. Представяше си я в къщичката си, виждаше я как разтърсва медните си къдрици в леглото му, как сутрин стъква огъня, облечена в памучен пенъоар, разиграваше в ума си главозамайващите първи дни на ухаждането, изграждането на семейния дом, отлитащите години. Мечтаеше за това без смущение и срам и дори без да съзнава накъде са кривнали мислите му. Беше му се струвало съвсем естествено: тя беше вдовица, той беше вдовец. Двама непознати в чужд град, събрани от сърдечно приятелство. Не беше чак толкова невероятно да намерят любовта.

Сега обаче, щом узна, че Лидия Уелс е вретена на друг, Гаскоан трябваше да отхвърли фантазиите си, а за да го направи, беше принуден да ги признае и щом го стори, осъзна колко са нелепи. В първия момент изпита самосъжаление, но после, като насочи хладния си разсъдък към тях, му стана смешно от тяхната незначителност.

— Безмерно съм щастлива — заяви вдовицата.

Той се усмихна.

— А как да се обръщам към вас, щом не мога да използвам „госпожо Уелс“?

— О, Обер! Ние сме приятели! Не е нужно да питате. Ще ме наричате Лидия, разбира се.

(Ще се намесим за миг, колкото да отбележим, че Обер Гаскоан и Лидия Уелс изобщо не бяха чак такива приятели, всъщност се познаваха само от три дни. Гаскоан я беше видял за първи път в четвъртък следобед, когато тя пристигна в съда да разпита за имуществото на покойния си съпруг, което беше прибрано в банката. Докато той вписваше молбата ѝ продажбата на имота да бъде обявена за нищожна, двамата се разговориха. В петък сутринта вдовицата се върна отново в съда и французинът, одързостен от очевидния интерес, който тя проявяваше към него, я помоли за честта да я придружи на обяд. Лидия Уелс прие предложението с кокетна изненада и секретарят, стиснал гордо слънчобрана ѝ, я съпроводи до „Максуел“, където поръча две порции ечемичена супа, най-белия хляб, който може да се намери, и малка гарафа сухо шери, а след това я настани на почетното място до прозореца.

Бързо стана ясно, че Лидия Уелс и Обер Гаскоан имат много общи неща и теми за разговор. Госпожа Уелс беше любопитна да научи всичко, случило се след смъртта на съпруга ѝ, а това, естествено, отведе секретаря на съда до Анна Уедърел и необяснимия ѝ припадък на пътя за Кънери. Лидия Уелс беше смаяна от новината и веднага обясни, че познавала Анна Уедърел. Момичето било отседнало за няколко седмици в пансиона ѝ в Дънидин, преди да замине миналата година за Хокитика, и през това време двете били станали много близки. И точно тогава вдовицата измисли своята „изненада“. Веднага след като раздигнаха съдовете от масата, тя изпрати Гаскоан в „Скарата“ да съобщи на Анна, че на другия ден в два следобед я очаква да ходи с тайнствена дама на пазар за шапки.)

— Щом имате годеник и ново начинание — рече той, — навярно бих могъл да се надявам, че престоят ви в Хокитика няма да е кратък.

— Човек никога не бива да губи надежда — отвърна Лидия Уелс, която разполагаше с богат запас от подобни мъдрости и обичаше да позира драматично, след като произнесеше някоя от тях.

— Правилно ли предполагам, че капиталовложението ви е било подпомогнато от вашия годеник? Да не е някой известен богаташ?

Вдовицата се разсмя.

— Обер, нищо няма да изкопчите от мен!

— Реших, че очаквате поне да опитам.

— Да, но само да опитате. А не да успеете!

— Това сигурно е някаква женска черта — отбеляза мрачно Гаскоан.

— Сигурно — засмя се пак тя. — Но ние сме проникателният пол, а аз бих казала, че точно това харесвате вие, мъжете.

Последва захаросана размяна на комплименти и двамата вдовци установиха, че са напълно равностойни в тази игра. Вместо да предаваме сантименталниченето им, по-добре, докато трае разговорът, да се спрем по-подробно на това, което иначе би могло погрешно да се възприеме като голяма слабост в характера на французина.

Гаскоан беше запленил от Лидия Уелс и гледаше с възхищение на изтънчената превзетост на говора и обноските ѝ, ала въпреки всичко не ѝ се беше доверил. Не беше предал Анна Уедърел и в разказа си за нея не беше споменал, че предишната седмица в оранжевата ѝ рокля е намерено злато, което сега беше опаковано в чувал от брашно и бе пъхнато под леглото му. Освен това беше описал събитията от четиринайсети януари, сякаш наистина смяташе, че Анна е посегнала на живота си, тъй като усещаше, че докато не се намери логично обяснение, по-добре да не привлича вниманието към множеството загадки от онази вечер. Много добре знаеше, че Анна няма представа къде са отишли тези среднощни часове, или иначе казано, кой ги е похитил, а той не желаше да я излага на опасност. Затова се беше придържал към „официалната“ версия, според която Анна беше посегнала на живота си и беше намерена в безсъзнание отстрани на пътя. Беше възприел същото поведение и в разговорите си с другите и затова не му беше струвало никакво усилие да се държи така и с Лидия Уелс.

По-трудно ще ни бъде да обясним възторга му от Лидия Уелс и обстоятелството, че многобройните ѝ необясними хрумвания не са пробудили веднага съмнение у него. Длъжни сме да отбележим, че привличането беше възникнало още преди Гаскоан да разбере какво води Лидия в съда, то се беше породило още преди вдовицата да произнесе името си. Сега вече той знаеше, че отношенията с покойния ѝ съпруг са били твърде необичайни и че тайнственото съкровище, намерено в дома на мъртвеца, е оспорено в съда. Знаеше също така, че не бива да ѝ вярва, но когато беше с нея, сърцето му се изпълваше с чиста възхита. Разсъдъкът не може да надвие желанието, когато е неподправено и силно, то се превръща в нещо като чист разум. Лидия беше рядко срещан проблясък от стария свят и за секретаря на съда това беше неопровержим факт, доказан от логиката. Той знаеше, че острите ѝ котешки черти са взети непокътнати от по-стари, по-добри времена. Че формата на китката и глезена ѝ е несравнима, а гласът...

Ясно е какво се опитваме да покажем и нека се върнем към настоящата сцена.

Гаскоан остави чашата.

— Според мен е добре, че се омъжвате отново — рече той. — Твърде очарователна сте за вдовица.

— А не съм ли твърде очарователна за чужда съпруга?

— Ни най-малко. Очарователна сте точно толкова, колкото трябва: единствено благодарение на жени като вас ние, мъжете, се женим. Заради вас представата за брака изглежда поносима.

— Обер, вие сте ласкател.

— И ще ви полаская още повече, като ви призова да върнем разговора към темата, по която вие сте специалист и която нехайно омаловажих преди малко — рече французинът. — Хайде, Лидия, разкажете ми за духовете и за силите на етера, а аз ще се постарая да бъда лековерен и да не проявявам скептицизъм.

Колко прекрасна беше тя в слабата светлина на следобедното слънце, която падаше като було по раменете ѝ! Колко красиво играеха сенките в трапчинката под устните ѝ!

— Първо — Лидия Уелс се поизправи, — грешите, ако смятате, че обикновеният човек не би платил да узнае бъдещето си. Хората стават суеверни, когато залозите са високи, а на златните находища рискът и съответно възможността за печалба са големи. Мъжете тук

биха платили немалко за съвет „от горе“, та нали думата „късмет“ не слиза от устните им! Биха се пробвали с всичко, което би могло да им донесе преимущество. В това отношение златотърсачите не се различават много от циганите, само са облечени в други дрехи.

Гаскоан се разсмя.

— Не ми се вярва златотърсачите да останат доволни от това сравнение, но схващам мисълта ви, госпожице Лидия, и признавам, че хората винаги са склонни да платят за съвет. Но дали ще вярват в ползата от него, в практическата полза, имам предвид? Боя се, че изпитанието ще е огромно, тъй като трябва да издържите проверката на доказателствата! А и как можете да бъдете сигурна, че няма да отклоните някого от правия път?

— Що за ужасен въпрос — отвърна Лидия Уелс. — Явно се съмнявате в уменията ми.

Гаскоан наистина се съмняваше, но галантно предпочете да го прикрие.

— Ни най-малко — рече той, — ала все още не ги познавам. И затова съм заинтригуван.

— В продължение на десет години държах игрален дом. През това време стрелката на колелото на късмета се спря на знака за голямата печалба само веднъж, и то защото в оста се беше заклещило паднало боклуче. Механизмът беше настроен така, че стрелката да подминава този знак. За всеки случай редовно смазвах местата от двете му страни. В последния момент стрелката винаги се плъзваше, но всичко изглеждаше на косъм и мъжете се трупаха и даваха и последния си шилинг за още едно завъртане на колелото.

— Госпожице Лидия, това е адски нечестно!

— Нищо подобно.

— Напротив! — възрази Гаскоан. — Това е измама!

— А измама ли е, когато търговецът подрежда хубавите ябълки на дъното на щайгата, така че първо да се изкупят натъртените?

— И дума не може да става за сравнение.

— Глупости, едно и също е. Търговецът просто си подсигурява печалбата: ако сложи най-хубавите ябълки отгоре, никой няма да купи натъртените, те ще загният и ще трябва да ги изхвърли. Той си изкарва прехраната, като прави така, че клиентите му да се задоволяват с плод, който е леко, съвсем леко наранен. За да не фалирам, и аз трябва да се

погрижа да съм на печалба и го правя по същия начин. Когато комарджията се прибере у дома с някаква дребна сума, да речем пет лири, и с усещането, че се е разминал на косъм с невероятно богатство, то е същото, като да се е прибрал у дома с натъртена ябълка. Има си скромна печалба, приятен спомен за добре прекарана вечер и мисълта, че за малко не е направил големия удар. И е щастлив. Както и аз.

Гаскоан отново се засмя.

— Но комарджийството е порок — изтъкна той. — А натъртената ябълка не е. Простете, не желая да ви поучавам, но ми се струва, че подобно на вашето колело на късмета, примерът ви е внимателно подбран да работи във ваша полза.

— Разбира се, че комарджийството е порок — отвърна презрително вдовицата. — Разбира се, че е ужасен грях, неизкоренима напаст, която води до развала, и така нататък. Но мен това какво ме интересува? Опитайте се да обясните на зарзаватчията, че не давате пет пари за ябълките! Няма значение, ще ви отговори той, има толкова хора, които ги обичат!

Французинът ѝ отдаде чест по военному.

— Умеете както никой друг да убеждавате — рече той. — Човек не бива да ви подценява, госпожо Лидия! Жал ми е за горкия нещастник, който е ударил вашата голяма печалба и след това е дошъл да си прибере парите.

— А, да... Така и не му платих.

Той се ококори.

— Отказали сте му?

Тя отметна глава.

— Не съм му отказала. Просто му дадох още една възможност. Казах му, че може да избере или стоте лири в злато, или мен. Не като уличница — добави вдовицата, щом видя изражението му, — а като съпруга, глупчо. Става дума за Кросби. Той направи своя избор. Едва ли е нужно да посочвам кое предпочете!

Гаскоан зяпна от изненада.

— Кросби Уелс...

— Да, оженихме се още същия ден. Какво, Обер? Тъй или иначе, нямах ето лири да му дам. И през ум не ми е минавало, че стрелката може да спре на голямата печалба, бях нагласила механизма така, че никога да не се случи! Нищо не можех да направя. В противен случай

щях да се опропастя. Щеше да се наложи да обявя банкрут. Защо се изненадвате?

— Признавам си, че съм изненадан — рече той, макар че изненадата му беше примесена с възхищение. — А преди това... Познавахте ли го отпреди?

— Не, разбира се! Какви модерни възгледи изповядвате, Обер. Французинът се изчерви.

— Не това имах предвид — измънка той и побърза да добави: — Но щом така сте предотвратили финансовата си разруха...

— Изобщо не си подхождахме и след месец вече не можехме да се гледаме. Това и трябваше да се очаква. Да, точно това трябваше да се очаква при тези обстоятелства.

Гаскоан се зачуди защо не са се развели, но не можеше да зададе въпроса, без да прехвърли границите на благоприличието, и затова само кимна.

Както виждате, в това отношение съм много модерна — додаде Лидия. — Сигурна съм, че одобрявате моето благоразумие и решението ми да настоявам за раздяла вместо за развод! Все пак сте били женен, господин Гаскоан!

Той забеляза кокетното използване на фамилното си име и се усмихна.

— Да — кимна. — Но нека оставим миналото, по-добре да говорим за настоящето и за бъдещето, за това, което предстои. Разкажете ми за преобразованията, които смятате да направите тук.

Лидия с радост се възползва от предоставената ѝ възможност. Скочи, долепи длани пред себе си като хористка и излезе пред отоманката. Обърна се и обиколи с поглед салона — прозорците с решетки, оскъдно измазаните стени, опърпаното британско знаме, което навярно беше измъкнато от водата след някое коработрушение и беше закачено вертикално на стената срещу прозорците.

— Първо ще променя името, разбира се — рече тя. — От днес нататък няма да е „Скитникът“, а „Скитническа слука“.

— Определено се долавя благозвучие.

Коментарът му ѝ допадна. Тя направи няколко крачки и разпери ръце.

— Ще сложа завеси, не понасям стаи без завеси, и дивани с извити облегалки, по последна мода. Във всекидневната ще има

летящи вратички като на изповедалните, точно като на изповедалните! Предният салон ще е нещо като чакалня. А сеансите ще се провеждат тук, разбира се. О, имам страшно много идеи! Ще предсказвам бъдещето, ще чертая астрологически карти, ще гадая с таро. А горе... О, Обер, продължавате да ме гледате скептично!

— Не, вече не съм скептичен! Покаях се — отвърна Гаскоан и посегна да я хване за ръката — движението само отчасти беше породено от желанието да прикрие усмивката си. (Той наистина беше закоравял скептик и когато я чу как издължава р-то в „таро“, го напуши смях.) Стисна дланта ѝ и добави: — И очаквам да бъда възнаграден за това.

— В тази област аз съм специалистът, а вие сте лаикът — заяви Лидия Уелс. — Не го забравяйте въпреки ниското си мнение за света на свръхестественото.

Ръката ѝ беше протегната отпуснато към него все едно за целувка и той едва успя да потисне порива си да я грабне и да притисне устни към нея.

— Права сте — рече французинът и отново стисна дланта ѝ. — Абсолютно сте права.

Пусна я и тя се приближи към камината, като подхвърли през рамо:

— В отплата ще ви доверя една тайна, но при условие, че ме изслушате сериозно, както бихте изслушали мъж.

— Разбира се — кимна строго Гаскоан и поизправи гръб.

— Следващия месец няма да има Луна.

— О, боже!

— По-точно няма да има пълнолуние. Февруари е кратък месец. Пълнолунието ще настъпи точно преди първи, а следващото ще е след двайсет и осми. И така през целия февруари няма да има пълнолуние.

Гаскоан се усмихна.

— Всяка година ли се пада така?

— Не. Това явление е изключително рядко.

Лидия прокара пръст по полицата.

— Щом се случва рядко, значи предвещава нещо важно, нали? Или някаква опасност?

— Случва се веднъж на няколко години — обясни тя, като намести часовника.

— И какво предвещава този месец без Луна, госпожице Лидия?
Вдовицата се обърна към него и сложи ръце на кръста.

— Ще ви кажа. Срещу един шилинг.

Той се засмя.

— Друг път. Още не съм се уверил в познанията ви. Трябва да ви изпитам, преди да се разделя с парите си или с каквото и да е друго от този свят. Довечера ще е облачно, но ще проверя в понеделнишкия вестник и в справочника за приливите и отливите.

Лидия Уелс се взря в него с непроницаемо изражение.

— Не греша — рече тя. — Имам алманах и мога да разчитам таблиците. Макар и да не я виждаме от облаците, сега Луната расте. В понеделник вечерта ще има пълнолуние и във вторник месечината ще започне да намалява. Следващия месец няма да има Луна.

СЪВПАДИ

В КОЯТО ПЪРВОНАЧАЛНИТЕ ЛОШИ ВПЕЧАТЛЕНИЯ БИВАТ ПОПРАВЕНИ, ПОКАНИТЕ СЕ УМНОЖАВАТ И МИНАЛОТО СЕ ВТУРВА ДА НАСТИГНЕ НАСТОЯЩЕТО.

Преподобният Кауъл Девлин остана в салона на „Палас“ до следобед, когато усети, че му се додрямва, главата му натежава и четенето вече не е пълноценно. Прецени, че се нуждае от малко свеж въздух, допи си кафето, прибра брошурите, плати, вдигна яка заради дъжда и пое на север по брега. Следобедното слънце грееше над облаците ярко, със сребрист отблясък, който изсмукваше цвета на океана и тук-там се отразяваше в бяло по пясъка. Дъждовните капки като че ли сияеха във въздуха, идващият от открито море леден вятър ухаеше приятно на ръжда. Всичко това за миг разпръсна замаяността на Девлин, бузите му поруменияха и той с усмивка хвана широкополата шапка на главата си. Реши да удължи разходката си и да се върне в Хокитика през Гледка, мястото, където щеше да се издигне бъдещият затвор и където самият той щеше да пребивава.

Щом стъпи на билото, се извърна задъхан и изненадано установи, че след него върви някой. По пътеката се изкачваше млад мъж, облечен само в дочена риза и мокър панталон, прилепнали към тялото му. Главата му беше наведена и свещеникът го разпозна чак когато онзи се приближи на десетина метра. Беше маорът от долината Арахура, приятелят на покойния Кросби Уелс.

Кауъл Девлин не беше обучаван за мисионер и не с тая цел беше дошъл в Нова Зеландия. Тук изненадано научи, че Новият завет е бил преведен на маорски преди двайсетина години, а още повече се смая, щом видя в една книжарница на улица „Джордж“ в Дънидин, че преводът се продава свободно, и то на съвсем поносима цена. Воден от учудването си как свещеното послание е било опростено и какво точно е било жертвано при превода, той беше разлистил изданието. Непознатите думи, изписани на някакъв окастрен вариант на английската азбука, му се струваха нелепи, съставени от редуващи се срички, безсмислени като детинско бърборене. Веднага след това обаче Девлин се укори, та нима неговата Библия не беше също преведена от

друг език? Не биваше да прибързва, не подобаваше да бъде тъй горделив. В знак на покаяние за породилото се у него съмнение той извади тефтерче и си записа няколко ключови стиха от маорския текст. „*Хе ароха те Атуа. Е Ароха ана татоу ки а ио, но те е ако иа куа матуа ароха ки а татоу. Ко Ахау те хуарахи, те поно, те ора. Хоне 14:16*“, отбеляза си свещеникът и удивено добави: „Послание на Паора“. Преводачът беше променил и имената!

Маорът вдигна глава, зърна застаналия на билото Девлин и спря, двамата се загледаха мълчаливо от разстояние няколко метра.

Силният порив на вятъра приведе тревата около капелана и развя косата му по слепоочията.

— Добър ден! — извика свещеникът.

— Добър ден — отвърна маорът, присвил леко очи.

— Виждам, че лошото време не е спряло нито мен, нито вас.

— Да.

— Жалко, че днес няма гледка — продължи Девлин и протегна ръка към небето. — С тези надвиснали облаци може да се намираме къде ли не. Ако вятърът ги разпръсне, ще се озовем на съвсем друго място!

Билото, уместно назовано Гледка, предлагаше невероятен изглед към океана, който от тази височина се виждаше гладък като тепсия, широка лента от един-единствен цвят, над която беше простряна втора — на небето, — един нюанс по-светла. Зад стръмния скат брегът оставаше скрит, в края скалата изведнъж се превръщаше в сипей от камъни и глинести буци и празнотата на това триединство на земя, вода и въздух без дървета, които да накъсват равнината, без очертания, които да омекотят формата на сушата, хвърляше сетивата в такъв хаос, че човек се принуждаваше да обърне гръб на водата и да се изправи с лице към планините на изток, които днес бяха скрити от трепкаща пелена бели облаци. Под Гледка сгушените покриви на Хокитика плавно преминаваха в широката кафява ивица на река Хокитика и в сивата извивка на пясъчната коса, от другата страна на реката брегът продължаваше на юг, разкривен и мерзелеец се от разстоянието, и накрая се губеше в мъглата.

— Добро място за наблюдение — отбеляза маорът.

— Да, така е. Но съм длъжен да добавя, че тук още не съм намерил гледка, която да не ми допадне. — Капеланът се спусна

няколко крачки и протегна ръка. — Аз съм Кауъл Девлин. Боя се, че не помня вашето име.

— Теру Тафарей.

— Теру Тафарей — повтори тържествено Девлин. — Как сте?

Тафарей явно не беше запознат с този израз и се замисли озадачен, а през това време свещеникът продължи:

— Вие сте били близък приятел на Кросби Уелс, доколкото помня.

— Единственият му приятел.

— Дори и един верен приятел да има човек, пак е късметлия.

Тафарей не отговори на тази забележка и след кратко мълчание подхвърли:

— Учех го на *кореро маори*.

Капеланът кимна.

— Споделили сте с него езика си. Разкажете на своя народ. Добро е приятелството, което е издигнато на такива основи.

— Да.

— Нарекохте Кросби Уелс свой брат, не съм забравил: точно така го нарекохте онази вечер в лагера, преди да го погребем.

— Това е просто израз, така се казва.

— Да, прав сте, но чувството, което се крие зад този израз, е добро. Изразили сте се така, защото харесвате Кросби и го обичате като свой близък, нали? За мен братство и любов са едно и също, те са взаимозаменяеми. Любавта, която даряваме с радост и по свой избор.

Тафарей се замисли и рече:

— Някои братя не се избират.

— А, и това е така. Не избираме роднините си, нали? Не избираме семейството си. Да, изтъквате важна разлика. Много важна.

— Дори и в едно семейство — продължи маорът, окуражен от похвалата — двама братя може да са съвсем различни един от друг.

Девлин се засмя.

— Отново сте прав. Братята може изобщо да не си приличат. Аз имам само сестри. Четири сестри, всичките по-големи от мен. Все ме глезеха.

Той замълча, за да даде възможност на събеседника си да сподели за своето семейство, но Тафарей само повтори думите си за братята, доволен от своята прозорливост.

— Чудя се, Теру, дали не бих могъл да ви задам няколко въпроса за Кросби Уелс — попита изведнъж Девлин.

Той не беше забравил дочутия сутринта в салона на „Палас“ разказ. Политикът Алистър Лодърбак изглеждаше убеден, макар и да не беше станало ясно по каква причина, че покойният Кросби Уелс и изнудвачът Франсис Карвър са братя, ако и да носят различно име. Лодърбак не беше посочил на какво почива това убеждение. Но като близък приятел на Уелс Тафарей може би знаеше нещо.

Маорът се намръщи.

— Не ме питайте за златото. Не знам нищо. Вече ме разпитаха и приставът, и съдията, и тъмничарят. Не желая пак да повтарям.

— О, не, мен златото не ме интересува — отвърна капеланът. — Искях да ви питам за един мъж, Карвър. Франсис Карвър.

Тафарей застина.

— Защо?

— Чух, че е бил стар познат на господин Уелс. Доколкото разбрах, между тях е имало някаква кавга. Били са скарани.

Присвил подозрително очи, маорът не отговори.

— Знаете ли нещо за това? — притисна го Девлин.

Когато сутринта на четиринайсети януари Теру Тафарей бе казал — срещу два шилинга — на Франсис Карвър къде живее Кросби Уелс, той изобщо не бе подозирал, че излага приятеля си на опасност. Не бяха необичайни и предложението, и начинът, по който то беше отправено. Немалко хора предлагаха възнаграждение за новини за свои познати, изчезнали сред находищата, издирваха братя, бащи, чичовци, синове, длъжници, съдружници и приятели. Разбира се, във вестника имаше цяла страница с лични обявления, само че не всички златотърсачи можеха да четат, а още по-малко имаха склонност да държат под око случващото се по света. В повечето случаи беше по-евтино и по-уместно да се заложи на мълвата и предаването на сведения от уста на уста. Тафарей прибра доволен двата шилинга и не се разтревожи, когато вечерта видя, че Карвър се приближава към дома на Уелс, че почуква на вратата и влиза. Реши да пренощува в гората недалеч от заложените капани, така че двамата да могат да поговорят необезпокоявано. Предполагаше, че Карвър е стар познайник на Уелс от Дънидин, и не се задълбочи повече в размислите си.

Но на сутринта Уелс бе намерен мъртъв, в деня на погребението под одъра му беше открита стъкленица с лауданум, няколко дни след това се оказа, че корабът на Карвър „На добър час“ изненадващо и под прикритието на мрака е вдигнал котва в нощта на четиринайсети януари. Тафарей се уплаши. Доказателствата като че ли сочеха, че Франсис Карвър има пръст в смъртта на саможивеца, и ако това наистина беше така, то маорът му беше помогнал, понеже го беше уведомил къде точно може да намери Уелс. И на всичкото отгоре беше получил възнаграждение за предателството си.

Присъщото на Тафарей самообладание, съществена част от представата му за самия него, не допускаше несъзнателни действия. Мисълта, че е предал приятеля си за пари, пораждаше у него срам, който се проявяваше като изпълнен с отвращение гняв, насочен едновременно навътре и навън. След погребението на Уелс маорът изпадна в мрачно раздразнение, скърцаше със зъби, скубеше си косите и проклинаше на всяка крачка Франсис Карвър.

И сега въпросът на Девлин го жегна и подлюти раната му. Очите на Тафарей заискряха, той вирна брадичка.

— Дори и да е имало кавга между тях — заяви маорът ядосано, — с нея вече е приключено.

— Разбира се — кимна капеланът и вдигна умиротворително ръка, — чух обаче, че двамата били братя. Кросби Уелс и Карвър. Може да е само израз, както вие посочихте преди малко, но исках да съм сигурен.

Новината озадачи Тафарей и за да скрие объркването си, той се намръщи още повече.

— Знаете ли нещо за това?

— Не! — отсече троснато маорът.

— Уелс не е ли споменавал за този Карвър?

— Нито дума.

Девлин забеляза, че от въпросите събеседникът му се вкисва, и реши да пробва нов подход.

— А как се справяше Кросби Уелс с ученето на маорски?

— Не толкова добре, колкото аз с английския.

— Не се и съмнявам! Говорите английски отлично.

Тафарей вирна брадичка.

— Пътувал съм със земемери. Много хора съм прекарал през планините.

Свещеникът се усмихна.

— Знаете ли, струва ми се, че усещам у вас сродна душа, Теру. Като че ли изобщо не сме толкова различни. Обичаме да споделяме историите си, езика, откриваме братя у другите. Да, убеден съм, че изобщо не сме толкова различни.

Думите на Девлин изразяваха не толкова възприятията, колкото надеждите му. Опитът го беше научил, че винаги е добре в началото на някоя връзка да установи нещо общо и ако то не съществува, да го създаде. Това не беше лъжа в буквалния смисъл на думата, ала ако го притиснеха, той нямаше да може да посочи по-точно предполагаемото сходство, а щеше да отвърне с мъгляви общи приказки.

— Аз не съм кръстен — възрази намръщено Тафарей.

— И въпреки това Бог е във вас. Вижда ми се, че у вас е заложена инстинктивна склонност към молитвата, Теру, иначе днес нямаше да сте тук. Нямаше да дойдете да поднесете почитта си на гроба на своя приятел, да се помолите за него.

Маорът поклати глава.

— Аз не се моля за Кросби. Помня го.

— Няма лошо. И това хич не е малко. Да помниш, е добро начало. — Капеланът се усмихна леко, долепи върховете на пръстите си и ги сведе надолу, както обикновено правеше пред олтара. — Молитвата често започва като възпоминание. Когато споменаваме близките си и тъгуваме за тях, ние се надяваме, че където и да се намират в момента, те са в безопасност и са добре. Надеждата ни всъщност е пожелание и изговорим ли го дори наум, без думи, то се превръща в смирена молитва. Възможно е да не знаем към кого се обръщаме, възможно е да отправяме молбата си, без да сме сигурни кой ни слуша и даже преди да сме повярвали, че има кой да ни чуе. Но според мен споменаването на близките ни е едно много добро начало. Когато си спомняме за тях с обич, ние им желаем здраве, радост и всичко добро. Ето такива са молитвите на християните. Християнинът гледа навън, Теру, той първо обича другия, а чак след това себе си. Ето защо християните имат много братя. Както такива, на които приличат, така и други, с които се различават. Като цяло никой от нас не е чак толкова различен от околните, нали?

(В този смисъл няма как да не видим, че като цяло Теру Тафарей и Кауъл Девлин наистина си приличаха в много отношения, но на най-значимите им сходства им беше писано да минат незабелязани и неизговорени. Никой от тях не притежаваше достатъчно любопитство, че да наруши горделивото спокойствие на събеседника си и да го изкара от хралупата му, двамата бяха обречени завинаги да кръжат един около друг, единият самата себеизява, а другият — доказателство за нея.)

— Общението с Бога не е задължително да се проявява единствено като смирена просба — добави капеланът. — Някои молитви са израз на радост, други — на благодарност. Но във всички добри чувства има надежда, Теру, дори и в тези, които припомнят миналото. Молещият се човек, добрият човек, винаги се надява, той е оптимист. Молитвата носи надежда на човека.

Тафарей изслуша тази проповед с нескрито недоверие и нарастваща жал към свещеника и кимна.

— Мъдри думи.

Представата му за общението с Бога се изчерпваше с показния ритуал. Задължителният поклон при *уайкореро*, а и всички церемониални речи и обреди пробуждаха у него усещане за покой и хармония, каквото, дори и да искаше, не можеше да постигне сам. То нямаше нищо общо с любовта, която той изпитваше към семейството си и която разтуптяваше сърцето му, различаваше се и от гордостта, която се проявяваше като силна възбуда, като главозамайваща увереност, че е единствен по рода си и никой не би дръзнал да мери сили с него. То беше заложено по-дълбоко от благостта, която изпитваше, докато гледаше майка си да чисти миди и да пуска лъскавите парчета месо в широкогърла сламена кошница на брега — тогава знаеше, че любовта му е напълно чиста и добра, — беше заложено по-дълбоко и от приятното изтощение, което го връхлиташе след цял ден пълнене на *руа кумара*, събиране на дърва или плетене на *харакеке*, докато върховете на пръстите му се разранят и изтръпнат. За Теру Тафарей любовта беше истинската религия и на олтара ѝ нямаше място за идоли.

— Да отидем ли заедно на гроба? — предложи Девлин.

Крайбрежните стихии вече бяха оставили отпечатъка си върху дървения кръст, който отбелязваше гроба на Кросби Уелс. Само

половин месец след смъртта на саможивеца дъските се бяха изкорубили и покрили с черна плесен. Вдлъбнатините на направения от бъчваря надпис се бяха позагубили, тънкият слой бяла боя беше станал жълто-сивкав и оставяше впечатлението — което изписаната година на смъртта не успяваше напълно да прогони, — че мъжът е починал отдавна. Гробът още не беше обрасъл с трева и мъх и изглеждаше запуснат, въпреки дъжда приличаше на отъпкано парче земя, което няма да бъде прекопавано отново.

Предпочитаните епитафии тук бяха главно от евангелските блаженства и от най-цитираните стихове в Псалтира. Обещанията за вечен сън и покой обаче не вдъхваха такава утеха, както в оградените с жив плет и опасани с калдъръм църковни гробища на шестнайсет хиляди километра през океана. Кросби Уелс беше положен във вечния си дом в компанията на удавници и безследно изчезнали, на Гледка имаше само дузина кръстове и повечето бяха в памет на заседнали в плитчините или погълнати от морето кораби — „Глазгоу“, „Дънидин“, „Нова Зеландия“, чиито имена сякаш говореха, че цели градове, цели държави са били потеглили към този бряг само за да се разбият в него, да потънат и да изчезнат. Вдясно от гроба на саможивеца се издигаше паметник на бригантината „Дъб“, първия кораб, потънал в устието на Хокитика, което беше отбелязано като зловещо предупреждение върху зеленикавия камък, вляво пък беше забит малък дървен кръст, на който нямаше име, а само надпис: ДНИТЕ МИ СА В ТВОЯ РЪКА^[1]. Недалеч от гробището беше парцелът за бъдещия затвор на Джордж Шепард, основите му вече бяха измерени и очертани с бяла оловна боя върху пръстта.

Теру Тафарей за първи път дръзваше да се качи на Гледка след погребението, събрало само няколко души в проливния дъжд. В това отношение, както и по отношение на бързината, с която беше извършено, то беше едно твърде печално събитие и сякаш подсказваше, че е възприемано от присъстващите само като досадно главоболие. Съвсем естествено, маорът не беше сред поканените на опелото, всъщност Джордж Шепард му беше заповядал, размахвайки заплашително едрият си пръст, да мълчи и да не се обажда, докато капеланът не рече: „Амин“, едва тогава можел да повтори благословията заедно с останалите, но в крайна сметка Тафарей не се включи в хора, тъй като пороят поглъщаше думите на Девлин и никой

не ги чуваше. Позволиха му обаче да помогне при спускането на ковчега в калната дупка и да хвърли отгоре му трийсет, четирийсет, петдесет лопати пръст. Той предпочиташе да го бяха оставили да зарови сам другаря си, защото групата за нищо време запълни гроба и на него му се стори, че всичко е приключило твърде бързо. Мъжете вдигнаха яките, закопчаха палтата, прибраха калните инструменти и се спуснаха в индийска нишка по лъкатушешката по хълма пътека към топлината и светлината на Хокитика, където отърсиха връхните си дрехи, избърсаха лица и свалиха подгизналите ботуши.

Тафарей застана мълчаливо пред гроба на приятеля си, а Девлин се спря зад него със скръстени ръце и благодушен вид. Маорът беше на метър и половина-два от дървения кръст, все едно стоеше на прага в стаята на болник и го беше страх да пристъпи вътре.

Беше виждал Кросби единствено в Арахура. Доколкото знаеше, саможивецът нито веднъж не беше идвал тук, на този самотен хълм, захлупен от небето. Колко пъти беше повтарял, че иска да изживее дните си в долината? Какъв беше смисълът да го слагат да почива тук, сред мъже, които не му бяха братя, в земя, която не беше обработвал и не обичаше, а скъпият му дом да стои празен и изоставен само на двайсетина километра? Ето там трябваше да го заровят. В тамошната пръст от смъртта му щеше да се роди живот, който да даде плодове. Трябваше да го погребат в Арахура, в края на поляната, край малката му градинка или на някое слънчево място от северната страна на къщата.

Теру Тафарей се приближи, пристъпи във въображаемата стая, към въображания смъртен одър. Гризеше го вина. Дали да не си признае на капелана, че смъртта на Кросби тежи на съвестта му? Да, щеше да се изповяда и Девлин щеше да се помоли за него, както се молеше за събратята си християни. Маорът клекна, внимателно положи длан на мократа пръст, скрила сърцето на Кросби, и я задържа там.

— Вечер настъпва плач, а сутрин — радост^[2] — обади се Девлин.

— *Уату нгаронгаро хе тангата, тойту хе уена.*

— Господ да бди над него и над нас, които се молим да намери покой.

Дланта на Тафарей беше потънала леко в калта, той я вдигна и с върховете на пръстите заличи отпечатъка.

Ф

В редакцията на „Уест Коуст Таймс“ на „Калайджийска“ празничният ден вече беше към края си и Чарли Фрост завари Бенямин Льовентал да довършва вечерята си.

Вестникарят го приветства доста по-студено, отколкото по-рано същия следобед беше приел Томас Балфор, тъй като правилно се досети, че посетителят е дошъл да разговарят за имуществото на Кросби Уелс, а тази тема отдавна му беше досадила. Все пак го покани любезно в кухнята и му предложи да седне.

Фрост, който притежаваше съвсем скромнен опит с чуждите религии, изобщо не забеляза, че е обезпокоил ритуала на домакина, и не се извини за натрапничеството си. Единствено му се видя странно, че Льовентал е сам, а си е приготвил толкова изискана вечеря. Свещта взе за проява на чудатост и спря погледа си на нея само веднъж.

— Дошъл съм заради имуществото — рече той и седна на окапаната с мастило маса.

Вестникарят въздъхна.

— Лоши новини, значи. Така и предполагам.

Банкерът разказа накратко какво се е случило следобед в китайското селище и се спря по-обстойно на причините Манъринг да има зъб на Ах Кю.

— И къде са лошите новини? — попита Льовентал.

— Боя се, че името ви беше замесено — отвърна мъгляво Фрост.

— В какво?

— Изказа се предположение — продължи младият мъж още по-увъртяно, — че навярно онзи политик, Лодърбак, ви е използвал като пионка вечерта на четиринайсети. Когато ви е посетил след смъртта на саможивеца и ви е уведомил за нея. Възможно е — просто е възможно, не друго — да е дошъл при вас нарочно.

— Абсурд! Как би могъл Лодърбак да знае, че ще отида направо при Едгар Клинч? Изобщо не съм споменавал името на Едгар пред него... А и той се държеше съвсем естествено.

Фрост разпери ръце.

— Просто правим списък на заподозрените лица и господин Лодърбак попада в него.

— И кой друг е в този списък?

— Франсис Карвър.

— А! Друг?

— Вдовицата, разбира се.

— Разбира се. И кой още?

— Госпожица Уедърел и господин Стейнс.

Изражението на вестникаря беше неразгадаемо.

— Доста широк набор — отбеляза той. — Продължавайте, слушам ви.

Фрост обясни, че по залез-слънце ще се съберат в „Короната“ да обменят сведения и да обсъдят случилото се. Групата включвала всички присъствали онзи следобед в колибата на Кю Лон, Едгар Клинч, който беше закупил имуществото на Уелс, и Джоузеф Причард, чийто лауданум бе открит в дома на саможивеца след смъртта му. Харалд Нилсен бил гарантирал за Причард, а Фрост гарантирал за Клинч.

— Гарантирали сте за Клинч? — вдигна вежди Льовентал.

Фрост потвърди и добави, че с радост ще гарантира и за него, стига той да желае да отиде на срещата.

Вестникарят отблъсна назад стола.

— Ще присъствам — рече той, после стана и направи няколко крачки към лавицата до вратата, за да вземе кутия кибрит. — Но има още един човек, който също не е зле да участва.

Фрост вдигна уплашено поглед.

— Кой?

Льовентал извади клечка и я драсна на вратата.

— Томас Балфор. — Вестникарят наклони клечката и загледа как пламъчето се изкачва към пръстите му. — Смятам, че информацията, с която той разполага, ще е от значение за обсъждането, стига да реши да я сподели, разбира се.

Внимателно поднесе клечката към газената лампа над масата.

— Томас Балфор... — повтори замислено Фрост.

— Томас Балфор, превозвачът — кимна Льовентал. Завъртя колелцето да вдигне фитила и оранжевочервеният пламък запращя по-

ярко. — Сутринта е минал през вас, нали? Ако не се лъжа, спомена, че ви е видял в банката.

Младият мъж се намръщи.

— Да, беше при мен. Зададе няколко дяволски странни въпроса и честно казано, така и не разбрах какво иска.

— Точно така — отвърна Льовентал и духна клечката. — Цялата тази история има и друга страна и Том я знае. Днес следобед той сподели, че Алистър Лодърбак пази някаква тайна, нещо важно. Може и да не пожелае да наруши дадената пред него дума, разбира се — на мен нищо не ми каза, — но ако поставим въпроса в светлината на това събиране... е, той има глава на раменете си. Сам ще реши как да постъпи. След като изслуша другите, може и да проговори.

— Хубаво, че ще проговори пред нас, но може ли да му се има доверие, че после няма да разгласи това, което ще чуе?

Вестникарят стисна с два пръста обгорялата клечка и го погледна студено.

— Поправете ме, ако греша, ала от поканата ви останах с впечатлението, че става дума за среща на невинни мъже, не на заговорници, съзаклятници или някакви престъпници.

— Точно така. Но все пак...

— Но все пак ме питате дали може да се има доверие на Том. Надявам се, че не криете информация, която би могла да ви zlepостави. Че не знаете нищо, което не бихте искали да споделите на глас, свободно, пред група невинни мъже, обединени от общо дело?

— Разбира се — измънка изчервен Фрост. — Все пак трябва да сме предпазливи...

— Предпазливи ли? — Льовентал хвърли клечката върху купчината дърва пред огнището и потри пръсти. — Започвам да се съмнявам в намеренията ви, господин Фрост. И да се питам дали все пак това не е някакъв заговор.

Двамата приковаха погледи един в друг, но тъй като младият мъж беше с много по-слаба воля, бързо сведе глава и кимна.

— Добре, поканете господин Балфор — рече той. — Задължително го поканете.

Вестникарят цъкна доволно. Когато нещо противоречеше на етичните му принципи, той заприличваше на училищен директор, укорите му винаги бяха строги и също така винаги даваха плодове.

Льовентал изгледа натъжено младия мъж и това накара Фрост да се изчерви още по-силно като ученик, хванат да драска в учебника си.

И в стремежа си да заличи лошото впечатление, той съвсем необмислено добави:

— И все пак има някои подробности около продажбата на имуществото, които още не са публично достояние, и господин Клинч едва ли би желал да се разчуе за тях.

Погледът на Льовентал беше изпепеляващ.

— Ще бъда съвсем ясен — рече вестникарят. — Вярвам във вашата дискретност, както и вие в моята, и двамата вярваме в дискретността на господин Клинч. Но дискретността е твърде далеч от премълчаването на истината, господин Фрост. Не мисля, че някой от нас прикрива важни сведения в юридическия смисъл на думата. Нали така?

Банкерът отвърна с насилено нехайство:

— Мога само да се надявам, че и господин Клинч споделя вашето мнение.

С това изказване той целеше донейде глуповато да си изпроси благоволението на събеседника, като похвали разумната му позиция. Льовентал обаче поклати глава.

— Господин Фрост, проявявате недискретност. Не бих ви съветвал да продължавате в тази посока.

Бенямин Льовентал беше роден в ХанOVER, който след заминаването му беше попаднал под властта на Прусия. (С буйните си мустаци и олисялото теме вестникарят напомняше на Ото фон Бисмарк, но приликата не беше плод на подражание, на Льовентал и през ум не би му минало да подражава на някого.) Той беше първороден син на търговец на платове, посветил живота си на стремежа да изучи двамата си синове. За своя неизмерима радост старецът беше видял мечтата си сбъдната, ала малко след като двамата младежи завършиха образованието си, родителите се разболяха от инфлуенца и починаха в деня, в който ХанOVER беше оповестил даването на пълни граждански права на еврейското население.

Това беше преломен момент за младия Льовентал. Макар да не беше суеверен и да не придаваше особен смисъл на съвпадението, двете събития оставаха свързани в ума му и поради факта, че бяха настъпили в един и същи ден, той се чувстваше дълбоко отчужден от

тях. По същото време получи предложение да постъпи чирак в „Ди Хене“ в Илменау — родителите му без съмнение биха го окуражили да се възползва от тази възможност, — но тъй като Тюрингия все още не беше признала евреите за равноправни граждани, Льовентал смяташе, че ако приеме, ще прояви неуважение към паметта на майка си и баща си. Раздираше се от колебания. Страх го беше да не сгреси, а и по природа беше склонен към прекомерни анализи и самонаблюдения, винаги обмисляше до крайност подбудите за всяко свое действие. Тук няма да се разпростираме в подробни описания на причините и само ще отбележим, че в крайна сметка той реши да не заминава за Илменау, но и да не остава в Хановер. Веднага след смъртта на родителите си загърби Европа с намерение никога повече да не се завърне. Брат му Хайнрих пое търговията на баща им в Хановер, а Бенямин Льовентал прекоси с диплома в ръка Атлантика до Америка, където в следващите месеци, години и десетилетия си разказваше сам на себе си тази история по един и същи начин, без да променя и дума.

Нищо друго не притежава такава укрепваща сила, както повторението. С годините представата на Льовентал за миналото му се беше втвърдила и бе станала непоклонима като скала. Той вече не можеше да опише живота си другояче освен с категориите, които сам си беше наложил: че е морален човек, изправен пред парадокс, човек, който е постъпил правилно и винаги ще постъпва правилно. В ума му всеки избор беше морален. Вестникарят вече не правеше разлика между лични предпочитания и нравствен императив и дори не приемаше съществуването на подобна разлика. Именно заради това беше скастрил толкова строго Чарли Фрост.

Банкерът беше свел очи.

— Мога да бъда дискретен — рече той тихо. — Не се безпокойте.

— Ще отида да поговоря с Том — каза Льовентал, после прекоси с две крачки стаята и отвори вратата да го изпроводи. — Благодаря за поканата. Ще се видим довечера в „Короната“.

Ф

След като се върна от Кънери, Дик Манъринг отиде право в „Скаратата“, където намери Едгар Клинч седнал зад бюрото в кабинета си. Без да чака покана, магнатът се разположи срещу него, разказва за случилото се следобед и образно описа насрочената за вечерта среща.

Бяха решили за всеки случай да се съберат на неутрална територия и пушалнята на „Короната“, най-непривлекателният салон на най-нехаресваната странноприемница в Хокитика, се беше видяла на всички изключително разумен избор. Манъринг говореше твърде въодушевено, тъй като идеята за тайно събрание му допадаше много, той отдавна копнееше за членство в някаква гилдия, в стара и достъпна за малцина организация със средновековна йерархия и скришни правила. Постепенно обаче осъзна, че съдържателят не го слуша внимателно. Клинч беше положил длани на бюрото, сякаш се държеше за него — да не го отнесе вятърът, — и по време на дългата тирада на госта си не беше помръднал нито веднъж, само погледът му се стрелкаше притеснено из стаята. Лицето му, което обикновено беше румено, сега беше бяло като платно и мустаците потръпваха.

— Май нещо те яде, като те гледам — рече накрая Манъринг с нескрито недоволство, беше сигурен, че каквото и да безпокои съдържателя, то едва ли е по-въълнуващо от събитията в китайското селище и насрочената тайна среща, на която щяха да обсъдят изчезването на един от най-богатите хора в Хокитика.

— Дойде вдовицата — отвърна глухо Едгар Клинч. — Искала да поговори с Анна. Качи се и след няма и половин час слезе с нея.

— Лидия Уелс?

— Лидия Уелс — повтори съдържателят троснато.

— Кога?

— Току-що. Излязоха тъкмо преди да дойдеш.

Той замълча отново. Манъринг нетърпеливо изсумтя.

— Хайде, с ченгел ли да ти вадя думите от устата, по дяволите!

— Познавали се! — избухна Клинч. — Лидия и Анна се познавали! Били първи приятелки!

Това откритие не беше новина за Манъринг, който беше чест посетител на „Дома на желанията“ в Дънидин и беше виждал двете жени там, всъщност точно от „Дома на желанията“ беше взел Анна. Магнатът сви рамене.

— И какво те притеснява?

— Сдушили са се като разбойници — отвърна тъжно Клинч. — Като крадци, Дик, като крадци!

— Какви крадци?

— Заедно са го замислили!

Каква досада, помисли си магнатът, когато Клинч не е на себе си, нищо не му се разбира. На глас рече:

— За иска на вдовицата ли говориш?

— Много добре знаеш за какво говоря — отвърна сърдито съдържателят.

— За какво? За златото ли?

— Не за златото на Уелс. За другото злато.

— Какво друго злато?

— Много добре знаеш!

— Напротив, и представа си нямам.

— За роклите на Анна говоря!

За първи път Клинч се осмеляваше да отвори дума за златото, което беше открил през зимата, когато отнесе уличницата на ръце по стълбите и я пхна във ваната, а след това, щом взе роклята, усети колко е тежка, разши подгъва и извади блестяща щипка златна прах. Бремето на дълго пазената тайна придаде налудничавост на изблика му, а и съдържателят все още беше убеден, че магнатът е замесен в някаква машинация, макар да не беше успял да разгадае каква всъщност е тя.

Манъринг обаче го гледаше объркано.

— Какво? Какви рокли?

Клинч се намръщи.

— Не се прави на дръж ми шапката.

— Извинявай, на нищо подобно не се правя — възрази Манъринг. — За какво говориш, Едгар? Какво общо имат роклите на уличницата с всичко останало?

Едгар Клинч се взря в него и усети как трепетът на съмнението разколебава увереността му. Магнатът наистина изглеждаше озадачен. Не приличаше на човек, чиито тайни са били разкрити. Дали това означаваше, че не знае за скритото в роклите на Анна злато? Дали Анна не заговорничеше с някой друг зад гърба на сводника си? Съдържателят също се обърка и реши да смени темата.

— Имах предвид траура — отвърна той тромаво. — Онази черна рокля с идиотската яка, дето я носи от половин месец.

Манъринг махна с ръка.

— Преструва се. Само си придава вид. Ще й мине.

— Не съм сигурен. Миналата седмица ѝ казах, че трябва да изчисти дълга си към мен, преди да се откаже да излиза на улицата. Спречкахме се и на мен ми прекипя, заплаших да я изхвърля.

— Какво общо има това с Лидия Уелс? — попита нетърпеливо магнатът. — Хубаво, ядосал си се. Какво значение има?

— Лидия Уелс плати дълга на Анна. — Клинч най-сетне отлепи длани от бюрото и под тях, поизпотен от натиска на ръцете му, лежеше току-що издаден чек на стойност шест лири. — Анна се изнесе в „Скитникът“. Завинаги. Отказвала се от занаята. Вече нямало да бъде уличница.

Манъринг се взря в чека, за миг загубил ума и дума.

— Но това е дългът ѝ към теб — рече той, след като се посъвзе. — За стаята. На мен ми дължи сто лири, ако не и повече! Затънала е до шия! Дължи тези пари не на теб, не на проклетата Лидия Уелс, а на мен! Как така вече няма да е уличница?

— Така каза — отвърна съдържателят. — Била приключила.

Лицето на Манъринг беше почервенияло.

— Не можеш ей така да се откажеш от работата си. Не ме интересува дали си уличница, касапин или хлебар! Не можеш ей така да се откажеш, без да си платиш дълговете!

— Точно това...

— В траур съм, вика! За известно време било! Подадеш ѝ пръст и ти лапа ръката до рамото! Не, този номер няма да мине! Тая няма да стане, докато не ми плати стоте лири! Кълна се!

Клинч го гледаше студено.

— Каза ми да ти предам, че можеш да си получиш парите от Обер Гаскоан — рече той. — Били скрити под леглото му.

— Кой, по дяволите, е тоз Гъз-кон?

— Секретарят на съда. Дето е приел иска на вдовицата за имуществото на Кросби Уелс.

— Аха! Значи пак се връщаме към това! По дяволите!

— Има и друго. Днес следобед господин Гаскоан е бил в стаята на Анна и се е стреляло два пъти. Попитах го какво е станало, а в отговор той ми държа сметка за дълга ѝ. Качих се да погледна. Във възглавницата на Анна има дупка. Точно в средата. Разхвърчала се е перушина.

— Две дупки ли?

— Само една.

— И вдовицата я е видяла?

— Не. Тя дойде след това. Но когато Гаскоан си тръгваше, рече, че имал среща с някаква дама... И тя се появи два часа по-късно.

— А за какво друго злато спомена преди малко? — попита изведнъж Манъринг.

— Мислех... — Клинч сведе очи. — Не, няма значение. Грешка беше. Забрави.

Магнатът се намръщи.

— Откъде накъде Лидия Уелс ще плаща дълга на Анна? Какво печели от това?

— Не знам — отвърна Клинч. — Но двете ми се видяха доста близки.

— Близки? От това не се печели!

— Не знам — повтори съдържателят.

— Вървели са под ръка? Били са в добро настроение? Какво? Хайде, говори!

— Да, бяха се хванали под ръка и когато вдовицата заговореше, Анна се привеждаше към нея.

Той замълча отнесено.

— И ти си я оставил да си тръгне! — избухна Манъринг. — Оставил си я да си тръгне, без да ме питаш, без дори да ми се обадиш! Тя е най-добрата ми уличница, Едгар! Много добре го знаеш. Другите и на малкия й пръст не могат да стъпят!

— Нямаше как да я задържа — отвърна кисело Клинч. — Какво можех да направя, да я заключа в стаята ли? А и ти беше в Кънери.

Манъринг скочи от стола.

— Значи Анна Китайската вече е Анна Ничията! — Той стовари цилиндъра върху бедрото си. — Колко лесно й се струва, а? Да се откаже от занаята си! Излиза, че всеки може да се събуди някоя сутрин и да му скимне да...

Едгар Клинч не го слушаше. Размишляваше печално, че утре е неделя, първата неделя от много месеци насам, в която нямаше да пригответи коритото на Анна. На глас рече:

— Може би не е зле да се отбиеш през този Гаскоан да провериш за парите.

— Знаеш ли кое ме ядосва най-много, Едгар? — попита магнатът. — Да научавам последен новините. Да тичам след други хора. Кой не би се вбесил, като те слуша? Как си го представя Анна? Да почукам на вратата на човек, когото не познавам? И какво ще кажа? „Извинете, господине, но ако не се лъжа, под леглото ви има една торба пари, дето Анна Уедърел ми ги дължи!“ Това е обидно. Обидно и още как! Не, ако ме питаш мен, момичето е още мое. Още си е уличница и дългът ѝ не е платен.

Клинч кимна. Чувстваше се изнурен, искаше да остане сам. Взе чека, сгъна го и го прибра в портфейла до сърцето си.

— В колко часа каза, че е срещата довечера?

— По залез — отвърна Манъринг. — Но е добре да дойдеш малко по-рано или по-късно, за да не се изсипем там наведнъж. Ще се изненадаш колко хора държат да стигнат до дъното на тази бъркотия и да намерят кой е виновен за нея.

— „Короната“ не ми допада особено — измърмори съдържателят, все едно говореше на себе си. — Пестили са от стъклото. Прозорците към улицата трябваше да са по-големи. А и отпред няма навес.

— Но ще е спокойно и това е най-важното.

— Е, да.

Манъринг нахлупи цилиндъра си.

— Ако ме беше питал миналата седмица кой е виновен за тази каша, щях да ти кажа, че е евреинът. Ако ме беше питал вчера, щях да посоча вдовицата. Днес следобед щях да обвиня китайците. А сега? Сега, Едгар, проклет да съм, ако не заложа на уличницата! Помни ми думата, Анна Уедърел много добре знае как се е озовало това злато при Кросби Уелс и какво се е случило с Емъри Стейнс, лека му пръст, ако и още да не сме намерили тялото. Била посегнала на живота си! Била в траур! Шикалки! Сдушила се е с Лидия Уелс и двете кроят нещо!

Ф

Сук Яншън и Кю Лон се спускаха по пътя от Кънери за Хокитика, облечени с еднакви дрехи, с широкополи филцови шапки, вълнени антерийки и платнени обувки. Здравчаваше се и изведнъж се застуди, кафявите мътни локви отстрани заискриха в синьо. Движението беше слабо, нарядко минаваше някоя каруца или самотен

ездач, бързащ към светлината и топлината на града, до който оставаха още пет километра, макар че вече се чуваше глухият грохот на океана, над приглушеното бумтене на вълните току се извисяваше писък на чайка, който отекваше слаб и безтегловен сред ромола на дъжда.

Двамата разговаряха на китайски.

— В „Аврора“ няма злато — каза Ах Кю.

— Сигурен ли си?

— Мината е изчерпана. Прекопана е от край до край.

— Понякога и в изчерпаните мини се крият изненади — отвърна Ах Сук. — Познавам мнозина, които си изкарват хляба, като преравят вече изоставени находища.

— Познаваш много китайци, които си изкарват хляба по този начин — поправи го Ах Кю. — И на всичкото отгоре тези, дето очите им не са толкова набити да зърнат златото, ги гонят и дори ги пребиват от бой.

— Богатството е бreme — въздъхна Ах Сук, който често цитираше тази пословица.

— Бreme, което се усеща най-тежко от бедните — отговори другарят му и го погледна. — Напоследък и при теб работите не вървят.

— Така е — кимна спокойно Ах Сук.

— Уличницата вече не я влече към опиума.

— Да. Не мога да си го обясня.

— Може да е намерила друг доставчик.

— Може.

— Май не ти се вярва много?

— Вече не знам на какво да вярвам.

— Подозираш аптекаря.

— И не само него.

Ах Кю се замисли, после добави:

— Според мен златото, което намерих, не е било на Анна.

— Да — съгласи се Ах Сук. — Най-вероятно е така. Най-малкото защото тя изобщо не е забелязала кражбата.

Златарят свъси вежди.

— Значи според теб това, което сторих, е кражба, така ли?

— Не бих искал да петня честта ти... — поде Ах Сук, но не се доизказа.

— Думите противоречат на желанието ти, Сук Яншън.

Ах Сук сведе глава.

— Прощавай. Глупав съм и глупостта е по-силна от мен.

— Дори и глупците имат мнение — рече Ах Кю. — Хайде, кажи ми. Според теб крадец ли съм?

— Крадец е този, който се мъчи да запази деянието си в тайна — отвърна неубедително златотърсачът.

— Петниш честта на много хора!

— Ако не съм прав, ще си взема думите обратно.

— Не си прав! — отсече Ах Кю. — Когато някой намери злато, не се разкудкудяква като кокошка, снесла яйце. Скрива го и не обелва дума пред другарите си. Тук всеки се стреми да опази тайната си. Само глупакът разправя на всеослушание какво е открил. И ти ще постъпиш така, Сук Яншън, ако попаднеш на жила.

— Само че това злато не е било открито в находище — отвърна Ах Сук. — Намерил си го в джоба на една жена, взел си го от нея, не от земята.

— Тя не знаеше какво носи в себе си! Беше като човек, който е спрял да лагерува на брега и е спял за златото в реката, дори не подозира за богатствата край себе си.

— Но златото в реката не принадлежи на никого, не принадлежи и на реката.

— Ти самият каза, че златото не е било на Анна!

— Да, едва ли е било на Анна. Но какво да кажем за този, който го е пришил в роклята ѝ? Сигурно е имал някаква цел, нали?

— Не знам кой го е направил — отвърна разгорещено Ах Кю.

— Когато вземеш едно сребърно пени, не питаш кой го е отлял, нали? Не, питаш само у кого е било последно! Не съм крадец, просто взех нещо изгубено.

— Изгубено ли?

— Изгубено — повтори Ах Кю. — Никой не потърси златото. Било е откраднато, преди да попадне при мен, след това също бе откраднато.

— Прощавай — рече Ах Сук. — Признавам, че сгреших.

— Уличницата не е наложница — продължи въодушевено златарят, очевидно от доста време му се беше искало да се оправдае.

— Една уличницата не може да стане почтена. Нито пък богата. Честта и печалбата винаги отиват при сводника, не при нея. Да, единственият, който печели от този занаят, е мъжът, който стои зад нея с кесията в едната ръка и с пистолет в другата. Не съм откраднал от Анна! Какво мога да взема от нея? Тя не притежава нищо. Златото не е било нейно.

Зад тях се чу чаткане на копита и те се обърнаха: двама ездачи, привели се над гривите на конете, яздеха в галоп към Хокитика, устите на жребците бяха разпенени, мъжете размахваха камшици, за да пришпорят животните да ускорят ход. Китайците се дръпнаха да им направят път.

— Прощавай — повтори Ах Сук, след като ездачите отминаха. — Сгреших. Не си крадец, Кю Лон.

Продължиха да вървят нататък.

— Истинският крадец е господин Стейнс — отвърна Ах Кю. — Прибрал е златото и е избягал без никакви угризения. Глупаво постъпих, че му се доверих.

— Стейнс е съдружник на Франсис Карвър — изтъкна Ах Сук.

— Регистрите на „Аврора“ го доказват. Съюзът им е достатъчно основание да се съмняваш в него.

Златарят го погледна.

— Не познавам този Франсис Карвър. До днес не бях чувал името му.

— Той е търговец — уточни безизразно Ах Сук. — Знам го от Гуанджоу, още от момче. Той предаде семейството ми и аз съм се заклел да го убия.

— Това вече го разбрах. Но бих искал да науча повече.

— Историята е доста тъжна.

— Тогава ще я изслушам със състрадание. Предателството към мой сънародник е предателство и към мен.

Ах Сук се намръщи.

— Трябва да си отмъстя аз, не ти — каза той.

— Имах предвид, че трябва да си помагаме, Сук Яншън.

— Защо да трябва?

— В тази страна животът на един китаец не струва нищо.

— Сред златотърсачите ничий живот не струва нищо.

— Грещиш — възрази Ах Кю. — Днес видях как ме удряха, дърпаха ме за косата, обиждаха ме, заплашваха ме със смърт — и без никакви последствия! Какво мога да сторя? Всеки в Хокитика ще повярва на думите на Манъринг, не на мен, и защо? Защото аз съм китаец, а той не е. Ние с теб сме длъжни да си помагаме, Ах Сук. Длъжни сме. Законът е срещу нас и ние трябва да се обединим срещу него.

Този възглед беше съвсем нов за Ах Сук и той дълго го обмисля мълчаливо. Ах Кю си свали шапката, бръсна я няколко пъти с длан и после пак я сложи на главата си. От шубраците се обади нектарник с примамлив гърлен зов, повикът беше поет от друга птица, после от трета и дърветата наоколо оживяха от чуруликане.

Сук Яншън живееше и работеше сам не по принуда, а по предпочитание. По природа не беше сприхав и не му беше трудно да завързва познанства, а сприятелеше ли се, лесно задълбочаваше отношенията, само че предпочиташе да отговаря единствено пред себе си. Не харесваше тежестта на задълженията, които се налагаха от другите и от техните надежди, а опитът му показваше, че приятелството почти винаги води до очаквания, зависимости и чувство за вина. Той смяташе за близки тези, които не искаха нищо и раздаваха с лека ръка, и в резултат на това миналото му беше богато на щедри познайници и бедно откъм обич. Ах Сук се причисляваше към обществения авангард на свободните личности, които отстояваха непоклатимо своите убеждения и които според него бяха осъдени винаги да бъдат неразбрани. С годините усещането, че светът го подценява, щеше да прерасне в нещо като демагогия, той беше напълно сигурен в правотата на своите възгледи и не смяташе за необходимо да ги обяснява на останалите. Като цяло схващанията му отразяваха един по-прост, по-добър свят, който Ах Сук обитаваше във въжделенията си, тъй като предпочиташе пречистващия пламък на самотата пред обществените задължения и имаше склонност, когато се намира в компания, да се държи високомерно. Не че не го съзнаваше, той дори прекалено се взираше в себе си и се отдаваше на безкрайни самоанализи от най-строг и умозрителен вид. Само че се ровичкаше в ума си тъй, както пророкът тълкува странните си видения, или иначе казано, почтително и с пълната увереност, че му е съдено да бъде вестител на космическата първопричина, на вселенския промисъл.

— Враждата ми с Франсис Карвър — рече той накрая — има много начала, но се надявам краят ѝ да е само един.

— Разкажи ми — подкани го Ах Кю.

Ф

Харалд Нилсен затвори вратата на кабинета в кантората си, седна на бюрото и без да свали палтото и шапката, набързо надраска бележка до Джоузеф Причард. Писмото му звучеше тромаво, дори налудничаво, ала той не си направи труда да го оправи. Без да го чете още веднъж, попи мастилото, сгъна листа и го подпечата с кръглия печат на „Нилсен и Сие“. После извика Албърт и му нареди незабавно да го отнесе в аптеката на Причард на „Колингуд“.

Щом Албърт излезе, търговецът окачи шапката си, съблече подгизналото палто, наметна сух халат и извади лулата, но и след като я запали и се настани удобно с вдигнати на бюрото крака, пак не се успокои. Зъзнеше. Кожата му беше влажна, сърцето му биеше забързано. Стиснал лулата в крайчеца на устата, той насочи вниманието си към това, което го тревожеше: обещанието, което сутринта беше дал на Джордж Шепард, тъмничаря.

Чудеше се дали да наруши клетвата си и на срещата довчера да сподели за предложението на Шепард. То със сигурност имаше отношение към обсъжданите въпроси най-малкото защото ставаше дума за дял от богатството на Кросби Уелс, но и също така, подозираше Нилсен, защото враждебността на тъмничаря към политика Лодърбак се дължеше не само на различия в мнението за труда на затворниците, строежа на нов затвор и пътища. Като се имаше предвид, че Алистър Лодърбак беше открил трупа на Кросби Уелс, излизаше, че и Шепард е забъркан в мистерията около саможивеца! Но какво точно знаеше тъмничарят и на кого служеше освен на собствените си себични интереси? Дали е бил в течение за съкровището, скрито в дома на Кросби Уелс? Дали и Лодърбак не е знаел за него? Търговецът праметна замислено крак връз крак и хвана чашката на лулата във вдлъбнатината между палеца и показалеца. Както и да го погледнеше човек, разсъждаваше той, не можеше да се отрече, че Джордж Шепард знае много повече, отколкото показва.

Харалд Нилсен беше свикнал да се радва на чуждото внимание, на власт, която постигаше над околните чрез остроумие, високопарни

излияния и преднамерено комично поведение. Когато по една или друга причина се наложило да пребивава в периферията на някоя компания, бързо се отегчаваше. Суетата му изискваше постоянно подклаждане и поднасяне на доказателства, че несекващото съграждане на егото му е изцяло под негова власт. Мисълта, че е бил изигран като глупак, неимоверно го дразнеше, и то не защото смяташе, че не заслужава подобно отношение (той много добре съзнаваше, че е чувствителен тип, и често се шегуваше с това), а защото не можеше да отгатне по каква причина Шепард се е отнесъл така с него.

Пафкаше с лулата и си представяше бъдещия затвор, приюта, ешафода с издигащото се над дупката бесило. Всичко това щеше да бъде построено с неговата комисиона и с негово позволение. Шепард да върви по дяволите, помисли си изведнъж търговецът. Не беше длъжен да пази тайната му, още повече че дори не знаеше каква точно е тя! Да, на срещата довчера щеше да сподели за молбата на тъмничаря и да огласи подозренията си за него. Все още не беше обвързан с договор да мълчи. Не беше подписвал никакъв документ. А и какво значение имаше? Затворът не беше частна собственост. Той принадлежеше на цяла Хокитика. Строеше се от държавата в името на тези, които спазваха закона.

Външната врата на кантората се отвори и се затвори. Нилсен скочи. Беше Албърт, връщаше се от аптеката на Джоузеф Причард. Влезе в кабинета и от мокрото му палто лъхна пръстеният мирис на дъжд.

— Причард изгори ли писмото? — попита нетърпеливо търговецът. — Видя ли го? Какво държиш?

— Отговор — отвърна Албърт и повдигна сгънатия лист.

— Нали ти казах, че не искам отговор!

— Да, и аз му предадох, но въпреки това той реши да ви отговори.

Нилсен впи поглед в листа в ръката му.

— Поне изгори ли моето писмо?

— Да — рече Албърт, но после се поколеба.

— Какво? Какво?

— Ами когато му казах, че трябва да го изгори, той се разсмя.

Търговецът присви очи.

— Защо?

— Не знам. Реших, че е добре да ви уведомя. Може би няма никакво значение.

Под едното око на Нилсен заигра мускулче.

— Разсмял се е, след като е прочел писмото, така ли? След като е видял какво пише вътре?

— Не. Преди това. Когато му казах, че трябва да го изгори.

— Сторило му се е смешно, а?

— Да, това, че сте поискали да го изгори — кимна Албърт. Опипваше краищата на писмото в ръката си. Едва се сдържаше да не попита за какво е цялата тази суматоха, но не знаеше как да го направи, без да си навлече хокане. На глас рече: — Искате ли да прочетете отговора?

Нилсен протегна ръка.

— Дай. Не си го чел, нали?

— Не съм — отвърна обидено Албърт. — Запечатано е.

— А, да, добре. — Търговецът взе писмото, завъртя го, счупи с пръсти печата, но не го отвори, а извика: — Какво се мотаеш? Върви си!

— У дома ли? — попита тъжно момчето.

— У дома, глупако — сопна се Нилсен. — И остави ключа на бюрото.

Албърт обаче не помръдна от мястото си.

— На връщане — занарежда той забързано — минах покрай „Уелският принц“ и видях, че довечера има ново представление, чужд спектакъл. Заради откриването господин Манъринг е пуснал безплатни билети и ви взех един.

Млъкна, почеса се по бузата и отклони поглед. Нилсен още не беше отворил писмото на Причард.

— Какво?

— „Чувствени картини от Изтока“. Билетът е за балкона, първи ред в средата. Най-хубавото място. Изрично помолих за него.

— Иди ти — отвърна търговецът. — Не искам билет. Хайде, върви.

Момчето пристъпи от крак на крак.

— Взех си и за мен. Мислех си, нали е събота, а надбягванията ги отложиха...

Нилсен поклати глава.

— Довечера не мога.
— О, защо?
— Не се чувствам добре.
— Само за първото действие — настоя Албърт. — Ще има и шампанско. Шампанското помага, ако ви е зле.
— Вземи Хенри Фулър.
— Край задния вход мярнах една артистка със слънчобран.
— Вземи Хенри.
— Беше японка — продължи момчето. — Не беше нарисувана, приличаше на истинска японка. Хенри Фулър замина, не е в града. Защо не искате да дойдете?
— Болен съм.
— Не изглеждате болен. Пушите.
— Сигурен съм, че ще намериш кой да дойде с теб — отсече ядосано Нилсен. — Иди с билета в „Звездата“ и веднага ще се появят желаещи.
Албърт се взря в дюшемето, размърда устни и въздъхна тежко.
— Добре, значи ще ви видя в понеделник, господин Нилсен.
— Да, най-вероятно, Албърт.
— Довиждане.
— Довиждане. После ще ми разкажеш за представлението. Нали?
— Може да отидем заедно някой път. Макар че билетите са за довечера. Но може после пак да отидем.
— Да — кимна Нилсен. — Другата седмица. След като се пооправя.
Той изчака разочарованият му служител да излезе и да затвори тихо вратата. После разгъна писмото от Причард и пристъпи към прозореца на светло.

Х, потвърждавам. Но виж какво: днес следобед се случи нещо странно в стаята на Анна. Имаше и пистолетни изстрели. Ще обясня всичко, като се видим. Свидетел беше О. Г., секретарят на съда. Може би е добре да говориш с него, щом ще се правиш на детектив. Каквото и да е намислила Анна, сигурен съм, че О. Г. е в течение. Вярваш

ли му? Аз не бих му се доверил, но както се казва, съдебните заседатели още не са се произнесли. Унищожи писмото!

Дж. П.

Ф

В късния следобед Томас Балфор се върна в „Палас“ с намерението да открие Кауъл Девлин, капелана, който сутринта беше подслушал разговора с Лодърбак. Искаше да се извини за грубостта си и също така — всъщност това беше по-наложителното — да го разпита за връзката му с изчезналия златотърсач Емъри Стейнс. Беше сигурен, че посещението на свещеника в редакцията на „Уест Коуст Таймс“ е по някакъв начин свързано с Кросби Уелс.

Девлин обаче го нямаше и работниците в кухнята осведомиха Балфор, че свещеникът си е тръгнал преди няколко часа. Нямаше го и в палатката му на брега, нито пък в тъмницата, църквите, магазините, заведенията с билиард и на вълнолома. Балфор обикаля унило няколко часа из Хокитика и тъкмо се канеше да се откаже и да се прибере у дома, когато най-сетне го зърна. Капеланът вървеше по „Гуляйджийска“ с много по-висок и едър мъж. Превозвачът прекоси улицата и тръгна към тях. Вече беше вдигнал ръка да привлече вниманието на свещеника, когато установи, че спътникът му е младият маор, с когото беше разговарял сутринта и с когото също се беше държал непростимо.

— Здравейте! — извика той. — Отче Девлин! Не е за вярване! Точно вас търся! Здравсти, Тед, радвам се да те видя.

Тафарей не отговори, но Девлин се усмихна.

— Виждам, че сте научили името ми. Боя се обаче, че още не знам вашето.

Превозвачът протегна ръка.

— Томас Балфор — представи се той и се усмихна широко. — Да, минах през „Таймс“ да поговоря с Бен Льовентал и там стана дума за вас. Честно казано, от няколко часа ви издирвам. Искам да ви питам нещо.

— В такъв случай срещата ни е двойно благословена — отвърна капеланът.

— Въпросът ми е за Емъри Стейнс — прекъсна го Балфор. — Чух, че сте разпитвали за него. Искали сте да узнаете кой е публикувал обявлението във вестника. Бен го спомена. И мен ме загложди каква е връзката ви с него, със Стейнс де, и откъде го познавате.

Кауъл Девлин се поколеба. Истината бе, че беше видял името на Емъри Стейнс — беше едно от трите в акта за дарение, който беше прибрал от печката на Кросби Уелс ден след смъртта му. Не беше показал документа на никого и беше решил да го пази в тайна, докато не научи повече за хората, за които се отнася. Дали да излъжеше Балфор? Не искаше да го прави, но навярно можеше да мине с част от истината. Той прехапа устна.

Превозвачът долови колебанието му и погрешно го разтълкува като укор. Вдигна ръце и възкликна:

— Чуйте ме само! Да ви разпитвам на улицата, и то в такова време, дето човек, спре ли се навън, за миг става мокър до кости! Не, не, по-добре да идем да хапнем. Нещо топло, а? Няма смисъл да приказваме на дъжда, когато и от двете ни страни има прекрасни заведения с добра обстановка!

Капеланът хвърли поглед към Тафарей, който въпреки неприязънта си към Балфор видимо се беше посъживил при споменаването на храна.

Балфор се прокашля, тупна се с юмрук по гърдите и се свъси.

— Сутринта не бях на себе си, не знам какво ми беше станало. Съжалявам, искам да се извиня и на двама ви. Нека седнем да хапнем и да пийнем като приятели. Хайде, елате, позволете ми да ви почерпя в знак на извинение.

След няма и минута тримата вече се бяха настанили около една ъглова маса в „Максуел“. Балфор, който винаги с радост поемаше ролята на щедър домакин, поръча три бульона, хляб, черен пудинг, сирене, сардини в зехтин, задушени моркови, порция миди и дамаджанка тъмна бира. Прояви благоразумие да не повдига въпроса за Кросби Уелс и Емъри Стейнс, докато шегите му не утолят глада и жаждата си, като вместо това насочи разговора към лова на китове, за който и тримата имаха романтична представа и можеха да говорят

много. Когато три часа по-късно се появи Бенямин Льовентал, той ги намери в задушевна дружеска обстановка.

— Бен! — възкликна Балфор, когато видя приближаващия се вестникар. — Нали днес е събота?

За втори път този ден се беше понапил.

— Свършва по залез-слънце — отвърна строго Льовентал и се обърна към Теру Тафарей. — Струва ми се, че не се познаваме. Аз съм Бенямин Льовентал, издателят на „Уест Коуст Таймс“.

— Теру Тафарей — представи се маорът и стисна здраво десницата му.

— Аз му викам Тед — обади се превозвачът. — Много добър приятел на Кросби Уелс.

— Така ли? — попита Льовентал.

— Най-добрият му приятел — вметна Девлин.

— По-близък от брат — додаде Балфор.

— Е, в такъв случай, това, което ме води тук — рече вестникарят, — ви засяга и тримата.

Бенямин Льовентал не беше упълномощен да покани на срещата в „Короната“ Девлин и Тафарей. Но както вече отбелязахме, той ставаше доста нравоучителен, когато някой засегнеше етичните му принципи, а точно това беше направил Чарли Фрост с мнението, че събранието в „Короната“ следва да е достъпно само за малцина избрани. Вестникарят смяташе за необходимо да поправи неговото морално прегрешение и затова сега като неявен укор към банкера реши да включи в кръга на посветените и Тафарей и Девлин.

— Гръм и мълния! — извика Балфор. — Дръпни си един стол!

Льовентал седна, долепи длани и с приглушен глас обясни целта на събирането довечера. Балфор прие веднага, Тафарей кимна мрачно, а Кауъл Девлин го последва след дълго дълбокомислено мълчание. Капеланът размишляваше за акта за дарение, който беше прибрал от печката на саможивеца и който сега беше скрит в Библията между Стария и Новия завет. Реша да вземе на срещата Свещеното писание и ако му се стори уместно, да извади в подходящ момент документа.

Ф

Коминът на секретаря на съда Гаскоан пушеше и щом Манъринг почука на вратата, той веднага изскочи на прага. В ръката си държеше

току-що запалена цигара, беше свалил официалния сюртук и беше по риза и вълнена жилетка.

— Да?

— Разполагам с достоверна информация, че при вас има немалка сума пари — поде тежко магнатът, — които ми принадлежат. Дойдох да си ги прибера.

Обер Гаскоан го изгледа преценяващо, вдигна цигарата към устата си, всмука и издиша в дъжда над рамото му облак дим.

— И кой е източникът на вашата достоверна информация? — попита той любезно.

— Госпожица Анна Уедърел чрез посредничеството на господин Едгар Клинч.

Гаскоан се облегна на касата на вратата.

— И какво точно очаква госпожица Анна Уедърел — чрез посредничеството на господин Едгар Клинч — да сторите след получаването на тази информация?

— Не ми се правете на умник — сърдито избоботи Манъринг. — На мен тия не ми минават. Ще го кажа веднъж и няма да повтарям: не понасям умниците. Уличницата твърди, че парите са скрити под леглото ви.

Секретарят на съда сви рамене.

— Дори и да приемем, че пазя определена сума пари на Анна, не виждам основание да наруша обещанието си към нея и да предам парите на друг само защото той твърди, че били негови. Тя не ме е предупредила да очаквам посетител.

— Мои са.

— Защо?

— Тя ми е длъжница. И парите ще погасят дълга ѝ.

— Дългът е личен въпрос, той засяга само нея и човека, който ѝ го е дал — отбеляза Гаскоан.

— Но съвсем лесно може да засегне и вас. Ще ви хареса ли, ако подшушна тук-там, че държите в дома си злато на стойност повече от сто лири? Давате ли си сметка какво ще последва? До полунощ ще са изкъртили вратата ви, до сутринта крадецът ще е на осемдесет километра оттук, а утре по това време вие ще сте труп. Няма нищо по-лесно от това, живеете сам и нямате никакви приятели.

Гаскоан се свъси.

— Аз отговарям за златото и без съгласието на госпожица Уедърел няма да го предам на никого.

Манъринг се усмихна.

— Приемам думите ви като признание за вина.

— А аз приемам вашите като доказателство за липсата на логика в умозаклученията ви — отвърна французинът. — Лека нощ. Ако Анна иска да си получи парите, нека дойде лично при мен.

Той понечи да затвори, но магнатът пристъпи напред и хвана вратата.

— Не ви ли се струва странно? — попита той.

Гаскоан присви очи.

— Кое?

— Една нищо и никаква уличница изведнъж се сдобива с достатъчно злато да плати дълговете си, а след това го скрива под леглото на човек, който е от толкова скоро в Хокитика, че дори не й знае името.

— Да, изключително странно е.

— Навярно е редно да се представя.

— Знам кой сте — отговори секретарят на съда. — И знам с какво се занимавате.

Манъринг разкопча палтото и показва пистолетите на кръста си.

— А знаете ли това какво е? И за какво се използва?

— Да — отвърна Гаскоан, без да трепне. — Капсулни револвери, изстрелват по шест патрона за шест секунди.

— Седем, ако трябва да бъдем точни — поправи го Манъринг.

— Второ поколение смит и уесън. Седем патрона. Но наистина за шест секунди.

Французинът отново дръпна от цигарата си.

Магнатът сложи ръце на кобурите и се усмихна.

— Ще ви помоля да ме поканите в дома си, господин Гаскоан.

Французинът не отговори, но след малко угаси в рамката на вратата цигарата, хвърли угарката, отдръпна се и с пресилена любезност му даде знак да влиза. Манъринг плъзна поглед из стаята, като за миг го задържа върху леглото. Щом Гаскоан затвори вратата, гостът се обърна и попита:

— На кого сте верен?

— Не съм сигурен, че разбирам въпроса ви — отвърна Гаскоан.

— Искате да ви направя списък с приятелите си ли?

Манъринг го изгледа кръвнишки.

— Тогава ще ви попитам другояче. Верен ли сте на Анна?

— Да. До определена степен, разбира се.

Той се настани на креслото с раирана дамаска, без да покани госта да седне.

Магнатът скръсти ръце зад гърба си.

— Значи, ако знаете, че тя се е забъркала в някаква афера, няма да ми кажете.

— Зависи от конкретната ситуация. За каква „афера“ намекувате?

— Готов ли сте да излъжете, за да я прикриете?

— Съгласих се да се погрижа за определена сума пари заради нея. Скрих ги под леглото си. Но това вече го знаете. Така че явно отговорът на въпроса ви е отрицателен.

— И защо сте й верен? До определена степен.

Ръцете на Гаскоан лежаха отпуснати върху подлакътниците на креслото, той седеше спокойно като крал на престола си. Обясни, че се е погрижил за Анна след освобождаването ѝ от затвора преди половин месец и след това двамата са се сприятелили. Било му жал за нея, смятал, че я използват нечестно, но не били много близки и не бил плащал за компанията ѝ. Черната рокля принадлежала на покойната му съпруга. Дал я на уличницата от милосърдие, тъй като след престоя в затвора дрехите ѝ не ставали за нищо. Не очаквал тя да обяви траур и дори бил разочарован от този развой на събитията, тъй като я смятал за красива и привлекателна и му се искало да ѝ се наслади по обичайния начин.

— От думите ви не става ясно защо под леглото ви е скрито злато — вметна Манъринг.

Секретарят на съда вдигна рамене. Беше твърде уморен и ядосан, за да лъже.

— Сутринта след смъртта на Кросби Уелс Анна се събудила в затвора с голямо количество злато в себе си. Пришито към корсета ѝ. Не знаеше откъде се е появило и естествено, беше много уплашена. Помоли ме за помощ. Реших, че е най-добре да го скрие, тъй като не знаехме кой и защо го е пришил към роклята. Все още не сме го оценили, но според мен стойността му възлиза на повече от сто лири.

Това, господин Манъринг, е цялата истина, поне доколкото ми е известна на мен.

Магнатът мълчеше. Обяснението всъщност не изясняваше нищо.

— Длъжен съм да добавя — продължи Гаскоан, — че ме обидихте неимоверно, като без дори да ме помолите за обяснение, ме обявихте за виновен. Изобщо не ми е приятно да ми нарушават почивката и да отнемат от времето ми, и то по такъв войнствен начин.

— Спестете си приказките. Войнствен друг път! Да не би да съм ви заплашил с оръжие? Или да съм влязъл насила в дома ви?

— Да, не сте, но все пак е по-добре да свалите колана си.

— Да го сваля? — възкликна презрително Манъринг. — И да го оставя в средата на масата, сигурно така, че да е на равно разстояние от нас, а вие да скочите към него и аз да се окажа по-бавен, тъй ли? Няма да се хвана на този номер, виждал съм го вече.

— В такъв случай ще ви помоля друго: присъствието ви в дома ми да трае колкото се може по-кратко. Ако имате още въпроси, задайте ги, макар че вече ви казах всичко, което знам за златото.

— Вижте — поде магнатът. (Беше учуден как така изведнъж е загубил надмощието си.) — Нямах намерение да се караме.

— Напротив — отвърна Гаскоан. — Навярно сега съжалявате, но точно такава беше намерението ви.

Манъринг изруга.

— За нищо не съжалявам! — извика той. — За нищичко!

— И заради това сте толкова спокоен, а?

— Чуйте какво ще ви кажа — рече Манъринг, но не успя да продължи, тъй като в този момент на вратата се почука настоятелно.

Секретарят на съда веднага стана. Магнатът разтревожено отстъпи няколко крачки и извади револвер от кобура. Отпусна го до бедрото си, за да не се вижда, и кимна на домакина да дръпне резето.

На прага стоеше Харалд Нилсен, наперено размахал бастун и със също тъй наперено вирнат цилиндър. Той кимна и тъкмо да се представи, когато зърна над рамото на Гаскоан Дик Манъринг, който стоеше непохватно с отпусната край тялото ръка. Търговецът се разсмя.

— Гледай ти! Май пак съм две крачки след теб, Дик. Където и да отида днес, навсякъде все теб заварвам! Здравейте, господин Гаскоан.

Името ми е Харалд Нилсен, радвам се да се запознаем. Надявам се, че не ви безпокоя.

Гаскоан се поклони любезно, макар и със студено изражение.

— Ни най-малко — рече той. — Моля, заповядайте.

— Идвам да поговоря с вас за Анна Уедърел — продължи ведро Нилсен, докато триеше ботушите си, — но виждам, че са ме изпреварили!

Секретарят на съда затвори вратата и попита:

— Та какво за Анна?

В същото време се обади Манъринг:

— По-кратко, Нилсен!

Търговецът се обърна към домакина и каза:

— Ами става дума за нещо много странно. Навярно не е за пред всички. Вижте, не желая да се натрапвам. Мога да дойда друг път, когато не сте зает.

— Останете, моля ви — отвърна Гаскоан. — Господин Манъринг тъкмо си тръгваше.

Магнатът се подразни, че го гонят.

— За какво става дума? — попита той Нилсен.

Нилсен се поклони леко.

— Въпросът е изключително деликатен, прощавай.

— Деликатен друг път! — извика Манъринг. — Няма нужда да криеш от мен, по дяволите, и двамата сме в купа! За вдовицата ли става дума? Или за златото?

Търговецът премига объркано.

— Съкровището на Уелс ли имаш предвид? — Той се обърна към Гаскоан. — И вие ли сте замесен в това?

Секретарят на съда изведнъж се подсмихна.

— Към мен ваят въпроси от всички страни. И вие ли носите пистолети, господин Нилсен? Ако е така, признайте си.

— Не нося пистолети — отвърна Нилсен. Обърна се към Манъринг и видя револвера в ръката му. — Това пък за какво ти е? Какви ги вършиш?

Магнатът не отговори, не виждаше какво може да каже, без да издаде това, което искаше да скрие от Нилсен, и другото, което искаше да скрие от Гаскоан. Поколеба се, съжаляваше, че е споменал за вдовицата и златото.

— Господин Манъринг ми показваше новите смит и уесън — подхвърли спокойно Гаскоан. — Барабанът им побира седем патрона.

— О! — Търговецът обаче продължаваше да гледа подозрително. — И защо?

Обясненията на Манъринг отново заседнаха в гърлото му. Той не желаше Нилсен да разбере за скритото под леглото злато, но не желаше и Гаскоан да узнае за главозамайващата мистерия около Кросби Уелс, Ах Кю, Ах Сук, опиума и всичко останало, което щяха да обсъдят довечера в „Короната“.

— Въпросът е деликатен — обади се отново вместо него Гаскоан и се приведе доверително към Нилсен. — Мога само да ви кажа, че господин Манъринг разполага с източник на достоверна информация за Анна Уедърел, а тази информация пристига с посредничеството на господин Едгар Клинч.

— Достатъчно! — извика Манъринг, развързал най-сетне езика си. — Нилсен, какво си узнал за Анна? За какво става дума?

Нилсен изтълкува погрешно настояването му да заговори. Спомни си, че в бележката на Причард се споменават пистолетни изстрели, Анна и непряко Едгар Клинч — аптекарят беше написал, че днес следобед в стаята на Анна в „Скарата“ се е случило нещо. Разбира се, помисли си търговецът, това беше същият „деликатен въпрос“!

— Вижте — рече той, вдигнал ръце, — струва ми се, че в крайна сметка говорим за едно и също. Щом господин Гаскоан е посветен в тайната, по-добре да изчакаме да се съберем и тогава да споделим какво сме узнали. Да не разказваме всичко по два пъти. Ще ви видя после в „Короната“, нали?

Манъринг въздъхна.

— Боя се — рече Гаскоан, — че нито съм посветен в тайната, нито съм канен в „Короната“.

Възцари се мълчание. Французинът местеше поглед от Нилсен към Манъринг и обратно, магнатът се взираше укорително в Нилсен, на чието лице се беше изписало виновно изражение.

— Стана тя, каквато стана — измърмори Манъринг. Изруга, прибра револвера и насочи пръст към Гаскоан. — Добре, няма друг изход, макар че хич не сте добре дошъл и проклет да съм, ако не ви

държа под око до края на вечерта и след това! Облечете се. Идвайте с нас.

[1] Псалом 30:16. — Б.пр. ↑

[2] Псалом 29:6. — Б.пр. ↑

МЕРКУРИЙ В СТРЕЛЕЦ

В КОЯТО УОЛТЪР МУДИ РАЗМИШЛЯВА НАД ЗАГАДКАТА, НАУЧАВАМЕ КАКВО СЕ Е СЛУЧИЛО, ДОКАТО Е ИДВАЛ ОТ ДЪНИДИН, И ПРИСТИГА НЕЧАКАНА ВЕСТ.

В пушалнята на „Короната“ се спусна тежка тишина, за миг сковала дъха на присъстващите и дима, който се виеше от лулите, цигарите и пурите.

Минаваше полунощ. Мракът беше заоблил ъглите на стаята, конусите светлина на газениците, които преди мъждукаха със студен пламък, сега грееха ярко. От улицата долитаха откъслечните звуци на съботната нощ — акордеон, далечни крясъци, весели подвиквания, чаткане на подкови. Дъждът беше спрял, но облаците не се бяха разнесли и растящата луна се виждаше като по-светло петно на надвисналото небе.

— Това е — рече Томас Балфор. — Това е всичко. Дотук сме стигнали.

Муди премига и се огледа. Разказът на Балфор, колкото и да бе разпокъсан и хаотичен, наистина беше обяснил присъствието на всеки мъж в пушалнята. До прозореца стоеше маорът Теру Тафарей, верният приятел на Кросби Уелс, когото накрая той неволно беше предал. В отсрещния ъгъл беше Чарли Фрост, банкерът, уредил продажбата на къщата и земята на Уелс, а срещу него седеше вестникарят Бенямин Льовентал, който беше научил за смъртта на саможивеца само няколко часа след настъпването ѝ. Едгар Клинч, купувачът на имуществото на Уелс, сучеше мустаци на канапето при билиардната маса. До огнището беше Дик Манъринг, собственикът на вариетето и близък на Емъри Стейнс, зад него — врагът му Ах Кю. С щека в ръка стоеше търговецът комисионер Харалд Нилсен — той беше намерил в дома на Кросби Уелс не само огромно съкровище, но и полупразна стъкленица с лауданум, купена от аптеката на Джоузеф Причард, който пък седеше до Муди, от другата му страна беше Томас Балфор, храненикът на политика Лодърбак, чийто пътен сандък беше изчезнал неотдавна от пристанището. До Балфор, в кресло с висока облегалка, се беше разположил Обер Гаскоан, който беше платил гаранцията на Анна

Уедърел и беше намерил друго, по-малко съкровище в оранжевата ѝ рокля. Зад него беше Ах Сук, единак, търговец на опиум и съдържател на пушалнята в Кънери, стар познат на Франсис Карвър, който днес следобед беше установил, че Кросби Уелс е натрупал състояние в Дънидин. И накрая, подпрян на билиардната маса със скръстени на гърдите ръце, стоеше капеланът Кауъл Девлин, който беше отслужил опелото при погребението на саможивеца на Гледка.

Тази разнородна компания, мислеше си Муди, беше събрала хора само от покрайнините, без да стигне до ядрото. Единственото общо между дванайсетимата мъже беше връзката им със събитията от четиринайсети януари, когато Анна Уедърел едва не се беше простила с живота, Кросби Уелс беше напуснал този свят, Емъри Стейнс беше изчезнал, Франсис Карвър беше отплавал, а Алистър Лодърбак беше пристигнал в града. Само че нито един от тях сега не беше тук. Липсваше и тъмничарят Джордж Шепард, както и хитрата вдовица Лидия Уелс.

После през ума на Муди мина друго: същата вечер самият той беше стъпил за първи път на новозеландска земя. След като беше слязъл от парахода, с който бе пристигнал от Ливърпул в Дънидин, Муди беше вдигнал очи нагоре и за първи път бе усетил на какво чуждо място е попаднал. Небето беше обърнато, подредбата на звездите беше друга, Полярната звезда беше под нозете му, не се виждаше. Търси я дълго и безуспешно, искаше да измери географската ширина по ъгъла на изпънатата си ръка, както беше правил като момче в другия край на земното кълбо. Намери Орион — извърнат на една страна, колчанът под него, мечът увиснал наопаки от пояса, Голямата мечка приличаше на повесено на ченгел умряло куче. Врълхлетя го печал. Тук древните образи нямаха смисъл. Накрая Муди откри Южния кръст и се опита да си припомни правилото как да се ориентира за полюса, тъй като в тази част на света, в мрака на антиподите, където всичко беше в хаос и обърнато надолу с главата, нямаше звезда, която да сочи към него. Коя чертица на кръста се използваше, хоризонталната или вертикалната? Муди не помнеше. Имаше някакво правило, мереше се един пръст разстояние, после нещо се пресмяташе. Незнайно защо липсата на звезда, сочеща полюса, го тревожеше.

Муди се взря в огнището, въглените отдавна бяха станали на пепел. В разказа си Томас Балфор не се беше придържал към хронологията, а и го беше накъсвал допълнително с безчет вмятания, пояснения и повторения, които следваха в безкраен кръг едно подир друго. Колко разкривена беше картината на случилото се и колко трудно беше човек да я обгърне в нейната цялост! Муди насочи мислите си към това, което беше узнал днес вечерта, и се опита да подреди разказаните събития в реда, в който бяха настъпили.

Преди осем-девет месеца бившият каторжник Франсис Карвър беше успял да принуди с измама Алистър Лодърбак да му прехвърли кораба си „На добър час“. След това заради някакво неустановено усложнение пътният сандък, чрез който Карвър беше изнудвал политика, беше изчезнал. Вътре в него имаше злато на стойност приблизително четири хиляди лири, внимателно пришито към пет рокли от Лидия Уелс, която към онзи момент се беше представяла за съпруга на Франсис Карвър.

Четири хиляди лири бяха много пари и съвсем естествено, след като беше разбрал за липсата на сандъка, Карвър се беше опитал да си го върне. Той беше пристигнал в Хокитика — най-вероятно беше предположил, че товарът е бил пренасочен тук по погрешка — и беше публикувал обявление в „Уест Коуст Таймс“ с предложение за щедро възнаграждение. В редакцията се беше представил под името Кросби Франсис Уелс — дори беше показал акт за раждане, за да потвърди самоличността си, — макар в града да беше известен като Франсис Карвър. Нямаше обяснение защо изнудването на Лодърбак го е принудило — или вдъхновило — да приеме чуждо име. Не се знаеше и как актът за раждане на Кросби Уелс, стига да не беше фалшификат, се е оказал в ръцете му.

Истинският Кросби Уелс (или, помисли си Муди, някой друг Кросби Уелс) беше живял сам-самичък в Арахура на няколко километра северно от Хокитика. Уелс не беше имал почти никакви приятели, а малцината му познати не го бяха смятали за заможен. Но въпреки това, докато разследваше обстоятелствата около смъртта му, Ах Сук беше установил, че преди години Уелс е направил удар в Дънстан и е намерил злато на стойност няколко хиляди лири. По някаква причина саможивецът се беше постарал да не се разчува.

Франсис Карвър беше публикувал обявлението си в „Таймс“ в началото на юни (за което свидетелстваше Бенямин Льовентал). По време на престоя си в Хокитика той беше предложил на Теру Тафарей да му се плаща за новини за Кросби Уелс. Маорът обаче още не е познавал Уелс, сандъкът също не е бил намерен и Карвър се беше върнал в Дънидин с празни ръце.

С „На добър час“ в Хокитика беше пристигнала и Анна Уедърел, облечена с лилава рокля, която беше взела под наем от новия си работодател Дик Манъринг. Няколко седмици по-късно тя беше научила за изхвърлен на брега — навярно след някое коработушение — сандък с пет рокли и ги беше купила и петте.

Логично беше да се приеме, че не е знаела за скритото в тях съкровище, нито пък за произхода им. Тя не беше отваряла дума за златото пред никого и не беше правила опит да го извади. Муди се замисли над тази хипотеза. Възможно ли беше наистина да не е знаела? Можеше да приеме, че заради пристрастеността си към опиума Анна не е обърнала внимание на необичайната тежест, която не би останала незабелязана от една трезва жена, ала все пак, както Гаскоан беше подчертал, тя беше живяла при Лидия Уелс и сигурно познаваше гардероба ѝ. Така или иначе, оттогава Анна беше носила скъпоценните рокли непрестанно с изключение на период от един месец през септември-октомври, когато заради положението си е била принудена да облече специално шита по-широка дреха.

Едгар Клинч, съдържателят на „Скарата“, където живееше Анна, беше намерил скритото в роклите съкровище и беше решил, че работодателят ѝ Дик Манъринг я използва да пренася тайно злато от находището, за да избегне плащането на данъци. Мисълта за този заговор не му беше давала мира, но Клинч нямаше основание да иска обяснение от уличницата и сводника и не го беше направил.

Ала не само той беше попаднал на скритото в роклите на Анна богатство и погрешно беше изтълкувал произхода му. Златотърсачът Кю Лон също беше разкрил тайната — всъщност почти едновременно с Клинч — и беше стигнал до неговите изводи. Ах Кю на собствен гръб беше установил, че Манъринг не се свени да прибегва до мошеничества и измами, и затова беше решил да го изиграе, като източил златото от роклите на Анна и го претопил на кюлчета, на които да изпише „Аврора“, тъй че в банката приходите да се водят на името

на находището, което по това време вече е било закупено от младия Емъри Стейнс.

Извличането на златото от роклите на Анна беше отнело няколко месеца. Всеки път, когато се отбивала в колибата на Ах Кю в китайското селище в Кънери, Анна била замаяна от опиума и той спокойно можел да разшире подгъва с иглата, без тя да усети. Анна никога не ходела в китайското селище с оранжевата си рокля и затова златото в нея беше останало и след като Ах Кю беше изпразнил другите четири.

Никой не знаеше как и защо блокчетата на Ах Кю са били откраднати от трезора в лагера. Най-вероятно крадецът беше изчезналият Стейнс, който обаче нямаше никакъв мотив за това. Младият мъж беше богат като Крез и поне според мнозина беше нечуван късметлия. За какво му е да краде от своя работник? А и да крие златото в дома на непознат на няколко километра от находището? Каквито и да бяха подбудите на Стейнс, според Муди едно беше сигурно: той не беше внесъл в банката кюлчетата на Ах Кю на името на „Аврора“, както беше длъжен да стори. Това беше озадачаващо, тъй като ако беше стигнало до банката, претопеното злато щеше да превърне — поне на хартия — изчерпаната мина в доходоносно начинание.

Също толкова необясним беше и актът за дарение, който Кауъл Девлин беше намерил в печката на Кросби Уелс и в който, макар да не беше подписан, присъстваше името на Емъри Стейнс. Документът като че ли сочеше, че младият мъж и Кросби Уелс са били свързани по някакъв начин и че скритото съкровище е било предназначено за дар от Емъри Стейнс за Анна Уедърел. А това заплиташе още повече мистерията, понеже, както и да го погледнеш човек, златото не беше на Стейнс, че да го подарява!

Анна беше заченала дете от Карвър още преди да пристигне в Хокитика, и през пролетта положението ѝ най-сетне беше започнало да си личи. До раждане обаче не се беше стигнало, защото в средата на октомври Карвър се беше върнал в Хокитика, беше пребил жестоко уличницата и тя беше пометнала. Впоследствие Анна беше споделила с Едгар Клинч, че капитанът хладнокръвно е убил собствената си рожба.

Муди прекъсна с хронологията, за да обмисли това злощастно събитие. Днес вечерта смъртта на детето беше спомената мимоходом на няколко пъти, но май никой от присъстващите не беше наясно как точно се е стигнало до фаталното спречкване. От вродена тактичност Муди не беше притиснал събеседниците си за повече подробности, ала сега се запита как отношенията между Анна и Карвър се вписват в цялостната картина на разказа. Чудеше се дали смъртта на детето наистина е била умишлена и какво е подтикнало капитана да извърши това чудовищно злодеяние. Дванайсетимата мъже в пушалнята не можеха да дадат категоричен отговор на този въпрос, разбира се, те само споделяха чутото от други.

(Колко непроницаеми са умовете на жените и мъжете, които не са пред очите ни! Как ни убягват техните подбуди! Не бе изключено Франсис Карвър да е убил детето си в резултат на трезво взето решение, в изблик на омраза, като брутален начин да сложи край на бременността или пък неволно, без да иска — докато не го запитаха направо, нямаше как да бъдат сигурни. Анна Уедърел, която го беше обвинила в убийство, имаше стотици причини да излъже.)

След като стигна до този извод, Муди продължи нататък.

Теру Тафарей беше срещнал случайно Карвър сутринта на четиринайсети януари и си беше спомнил предложението му от предишната година. Двамата се бяха договорили за възнаграждение от два шилинга за сведения къде живее Кросби Уелс. Бяха си стиснали ръцете, маорът беше указал посоката и Карвър се беше отправил към Арахура още същия ден, последния ден на Уелс. Вероятно беше станал свидетел на смъртта на саможивеца или си беше тръгнал миг преди тя да настъпи, но така или иначе, беше пристигнал в дома му със стъкленица лауданум, следи от който бяха открити впоследствие при аутопсията в стомаха на Кросби Уелс. След това Карвър се беше върнал в Хокитика и още същата нощ беше вдигнал котва с „На добър час“. От Хокитика се беше отправил не към Кантон (както смяташе Балфор), а към Дънидин, към Порт Чалмърс, както можеше да потвърди самият Муди, понеже именно там се бе качил след дванайсет дни на кораба.

Алистър Лодърбак се беше появил в дома на Уелс малко след заминаването на Карвър и беше намерил саможивеца мъртъв, обронил глава на кухненската маса. Беше продължил пътя си към Хокитика и

там беше разговарял с Бенямин Льовентал, който имал намерение да отпечата специален брой на вестника в понеделник. След като беше научил от Лодърбак за смъртта на Кросби Уелс, Льовентал беше предположил, че собствеността на покойника ще бъде обявена за продан. На сутринта беше съобщил на съдържателя Едгар Клинч за тази възможност, тъй като знаел, че Клинч търси начин да закупи земя наоколо. Клинч веднага беше отнесъл капарото в банката и там Чарли Фрост беше уредил набързо продажбата на имуществото.

След това Клинч беше възложил на Харалд Нилсен да разчисти къщата на покойника и да продаде вещите му. За своя огромна изненада Нилсен беше попаднал на цяло състояние, скрито на различни места в единствената стая. Златото беше претопено в банката и оценено на малко повече от четири хиляди лири. Нилсен беше получил своите десет процента комисиона и от останалите три хиляди и шестстотин лири бяха платени различни данъци, такси и разходи, в това число и трийсетте лири на банкера Чарли Фрост. В момента остатъкът беше под запор в Запасна банка. Клинч обаче едва ли щеше да види и пени от тази сума, защото няколко дни след смъртта на саможивеца от Дънидин беше пристигнала вдовицата Лидия Уелс, която беше подала иск продажбата на имуществото да бъде обявена за нищожна, тъй като собствеността и вещите на покойния ѝ съпруг ѝ принадлежат по право.

Разбира се, намереното в дома на Кросби злато не представляваше цялото съкровище. Ах Кю беше извлякъл златния пращец само от четири от роклите на Анна, а имаше и пета. Последната част от златото, пришита в оранжевата рокля на уличницата, беше намерена случайно от самата Анна Уедърел преди половин месец — след като тя се беше свестила в затвора. Тъй като не помнеше нищо от случилото се предишната нощ и не беше на себе си, тя логично беше допуснала, че златото е било пришито току-що към роклята. Беше помолила Гаскоан за помощ, двамата бяха извадили златото от оранжевата рокля и го бяха скрили в чувал от брашно под леглото му.

След като Анна се беше върнала в „Скарата“ с черната рокля на покойната съпруга на французина, подозренията на Едгар Клинч бяха пламнали наново. Той се беше досетил — този път правилно, — че смяната на дрехата е свързана със скритото злато, и с тъга беше

отбелязал изчезването на оранжевата рокля. Беше се подразнил от оправданията на уличницата, че не можела да си плати дълговете — много добре знаеше, че тя се въргала в злато, — беше се поддал на гнева и грубо я беше заплашил, че ще я изхвърли. Само че заплахата му не беше довела до очаквания от него резултат. Анна Уедърел беше погасила задълженията си още същия следобед, но не със златото от роклите, нито пък с изработеното на улицата, а със заем от шест лири от вдовицата Лидия Уелс. Златото, което Анна и Гаскоан бяха извадили от оранжевата рокля, щеше да покрие напълно дълга на уличницата към магната Манъринг, който според него възлизал на повече от сто лири. След това Анна се беше изнесла от „Скарата“ и се беше настанила при Лидия Уелс в „Скитническа слука“, като беше заявила, че повече няма да бъде уличница.

Дали Лидия Уелс знаеше, че изчезналият пътен сандък на Карвър се е озовал в Хокитика, роклите са били купени от Анна и съкровището, намерено в дома на Кросби Уелс, е същото, с което преди десет месеца Карвър е изнудвал политика Лодърбак? Отговорът на този въпрос зависеше изцяло от Анна. До каква степен уличницата беше наясно със своята роля в този заплетен случай? И какво беше склонна да разкрие на Лидия Уелс? Възможно беше Анна да не подозира, че роклите са били на Лидия. В такъв случай госпожа Уелс нямаше как да узнае за тях, тъй като сега Анна беше облечена с черната рокля на покойната съпруга на Гаскоан и се беше зарекла да пази известно време траур. Разбира се, беше достатъчно Анна да отвори гардероба в стаята си, и вдовицата щеше да познае роклите, но тъй като златарят Ах Кю беше пришил към тях оловни тежести, госпожа Уелс нямаше как да разбере от пръв поглед — и от първо пипане, — че първоначалното съкровище е било заменено с метал без никаква стойност. Клинч вече се беше заблудил по този начин. Може би именно с това погрешно убеждение вдовицата беше изплатила днес следобед дълга на Анна.

От друга страна, ако Анна знаеше, че петте рокли са принадлежали на Лидия Уелс, то навярно от самото начало е била в течение за скритото в тях съкровище, за изнудването на Лодърбак и принудителното прехвърляне на „На добър час“ преди десет месеца. В такъв случай убийството на нероденото ѝ дете навярно беше свързано с настоящата загадка, тъй като никой от присъстващите не можеше да

хвърли светлина върху отношенията на Анна с Франсис Карвър, нито пък върху дружбата ѝ с Лидия Уелс.

Муди прокара разсеяно пръст по ръба на чашата. Не, не можеше да приеме, че става дума само за случайно натрупване на обстоятелства. Какво беше казал преди няколко часа Балфор? „Такава поредица от съвпадения не може да бъде случайна“? А какво е съвпадението, помисли си Муди, ако не застинал миг от низ събития, за което тепърва трябва да се намери обяснение?

— Поне това е нашето участие — добави Балфор едва ли не извинително. — Не е кой знае какъв отговор, господин Муди, но поне сега имате представа какво ни е събрало тук, каква е причината, както казах, за сбирката ни.

— Доста по-дълъг отговор, отколкото е очаквал, обзалагам се — обади се Дик Манъринг.

— Истината винаги надхвърля очакванията ни — отбеляза превозвачът.

Муди плъзна поглед по лицата около себе си. Не можеше да определи като виновен никого от присъстващите, но и никой от тях не беше в пълния смисъл на думата невинен. Как ли беше редно да ги нарече? Съзаклятници? Съучастници? Случайно въввлечени странични наблюдатели? Той се намръщи. Не можеше да намери точната дума. Причард беше използвал „заговор“, но тя не беше напълно приложима, тъй като те се бяха озовали забъркани в тази мистерия неволно и бяха свързани със събитията по съвсем различен начин. Не, истинските герои на този разказ, истинските заговорници бяха мъжете и жените, които тази вечер не бяха тук и пазеха ревниво тайните си!

Муди насочи мислите си към отсъстващите.

Франсис Карвър, както многократно беше заявено днес вечерта, определено имаше за какво да отговаря. Поне от разказа на Лодърбак излизаше, че Карвър е изпечен мошеник и изнудвач, освен това беше посетил Кросби Уелс в деня на смъртта му и може би дори саможивецът беше умрял пред очите му. Мрачната слава на капитана не биваше да се забравя, но и не биваше да ѝ се вярва много, нямаше как Карвър да стои зад всичко и той със сигурност не беше в състояние да измисли толкова сложен план, че едновременно да обвърже дванайсет души.

След него се нареждаше Лидия Уелс, предполагаемата съпруга и на Уелс, и на Карвър, бивша любовница на Алистър Лодърбак, а сега, както беше доверила на Гаскоан, тайна годеница на неизвестен мъж. Подобно на капитана, госпожа Уелс беше показала, че е способна на безскрупулно изнудване и опашати лъжи. Освен това вече беше действала веднъж заедно с Карвър. Съдът щеше да реши доколко са основателни претенциите ѝ за имуществото на Кросби Уелс, но дори и тя да докажеше правотата си, начинът, по който беше предявила иска, в най-добрия случай беше в разрез с добрия тон, а в най-лошия говореше за вкоравяло безсърдечие. Муди изпитваше по-голямо недоверие към вдовицата, отколкото към Франсис Карвър, колкото и нелепо да беше това, тъй като всъщност нито я познаваше, нито я беше виждал, само беше чувал откъслечни и дори противоречащи си истории за нея.

Той се прехвърли към другата двойка, Анна Уедърел и Емъри Стейнс, които са били заедно вечерта на четиринайсети януари, преди уличницата да изгуби съзнание и Емъри да изчезне. Какво се беше случило онази нощ и каква роля бяха изиграли те съзнателно или не в смъртта на Кросби Уелс? Макар на пръв поглед да изглеждаше, че Емъри Стейнс е късметлията, а Анна — кутсузът, уличницата беше оцеляла след сблъсъка със смъртта, а Стейнс навярно беше на оня свят. Муди долавяше, че всеки от присъстващите ужасно завижда на Стейнс и ужасно ревнува Анна. Никой от тях нямаше неговия късмет като златотърсач, а Анна, нали беше лагерната уличница, бе обща собственост и всички си я деляха.

Оставаха политикът и тъмничарят. Муди ги обедини в една група. Подобно на противника си Джордж Шепард, Алистър Лодърбак беше представителна фигура, човек, закрилян от пълния размер на последствията на своите действия, тъй като прищевките му най-често се изпълняваха от други. Между двамата имаше още сходства. Лодърбак скоро щеше да се кандидатира за място в парламента от Уестланд, а тъмничарят щеше да започне строителството на затвора и приюта на Гледка. Политикът беше имал връзка с Лидия Уелс, негова бивша любовница, а Шепард беше имал връзка с Франсис Карвър, негов бивш затворник в каторгата в Сидни.

В ума си Муди беше подредил тези външни фигури в три двойки: вдовицата и изнудвана, политика и тъмничаря, златотърсача и

уличницата. Подредбата му допадна, той намираше утеха в повтарящите се модели. За миг лениво се зачуди каква ли роля играе той самият в това кълбо от връзки и взаимоотношения, което тепърва трябваше да бъде разплетено. Дали си имаше съответствие? Може би Кросби Уелс? Дали другият от неговата двойка не беше мъртвец? Изведнъж Муди си припомни привидението от „На добър час“ и неволно потрепери.

— Давам пени за мислите ви — обади се Харалд Нилсен и Муди осъзна, че от доста време го чакат да заговори.

Дванайсетимата в пушалнята се взираха в него с изпълнено с надежда очакване, като в зависимост от нрава на съответния човек това чувство или се показваше видимо, или беше старателно прикрито. Значи на мен ми се пада задачата да разплетат кълбото, помисли си Муди. Детективът — ето каква беше неговата роля.

— Не го пришпорвайте — подхвърли Харалд Нилсен към останалите, макар че самият той беше призовавал госта да проговори. — Оставете го да помисли на спокойствие.

Муди обаче беше изгубил дар слово, не знаеше какво да каже.

Причард се приведе и докосна с дългия си пръст подлакътника на креслото му.

— Споменахте, че сте открили нещо в трюма на „На добър час“, господин Муди, което ви е накарало да се съмнявате в почтеността на капитана. За какво става дума?

— Да не е изчезналият сандък? — попита Балфор.

— Или товар опиум? — предположи Манъринг. — Опиум ли е?

— Не го пришпорвайте — призова отново Нилсен. — Когато е готов, ще ни каже.

Уолтър Муди беше влязъл в пушалнята, твърдо решен да не разкрива пред никого случилото се по време на пътуването си от Дънидин. Той едва намираше сили да признае пред самия себе си на какво е станал свидетел и не смяташе, че е способен да го предаде така, че някой друг да улови същността му. Сега обаче си даваше сметка, че преживяното от него може да предложи някакво обяснение на поне една от загадките в разказа, който току-що беше изслушал.

— Господа — поде той, — тази вечер ми оказахте честта да ми се доверите и аз ви благодаря, че споделихте историята си. В замяна ще ви предложа своята. Струва ми се, че в някои отношения тя ще ви

заинтригува, но се боя, че навярно само ще замени въпросите, които си задавате сега, с други.

— Да, да — зажима Балфор, — заповядайте, господин Муди, сцената е ваша.

Муди покорно се изправи и обърна гръб към камината, веднага обаче се почувства нелепо и съжали, че не е останал в креслото. Сключи ръце на кръста си и се поклати няколко пъти напред-назад, преди да заговори.

— Още в началото бих искал да ви уведомя, че имам новини за Емъри Стейнс.

— Добри или лоши? — обади се Манъринг. — Жив ли е? Видели ли сте го?

Всеки път, щом магнатът си отвореше устата, Гаскоан правеше кисела физиономия, той не беше простил грубото му държание днес следобед и скоро нямаше да го направи. Французинът не търпеше да бъде унижаван и неприязънта го държеше дълго. При това прекъсване той шумно издиша през зъби, за да покаже неодобрението си.

— Не мога да ви отговоря категорично — отвърна Муди. — Длъжен съм да ви предупредя, господин Манъринг, а и това се отнася за всички останали, че в разказа ми има неща, които, как да се изразя, не се поддават на разумно обяснение. Надявам се да ми простите, че досега не разкрих всички подробности от пътуването си, признавам, че самият аз не съм сигурен как да тълкувам случилото се.

В стаята се възцари гробна тишина.

— Навярно си спомняте — продължи той, — че пътуването ми от Дънидин до тук беше предприето под натиска на обстоятелствата и че билетът, който в бързината бях купил, не ми осигуряваше койка, а само тясно кътче в трюма. Там беше тъмно като в рог, вонеше нетърпимо и не беше годно за обитаване. Когато бурята ни врхлетя, господа, аз бях на палубата, където прекарах почти цялото пътуване. В началото бурята не изглеждаше толкова застрашително, просто времето се развали, излезе силен вятър и заваля дъжд. Но с нарастването на мощта ѝ растеше и тревогата в мен. Бяха ме предупредили, че моретата край Западното крайбрежие са непредсказуеми и че при всеки курс към находищата Смъртта и нейният верен спътник Ужасът играят на зарове за съдбата на невинните пасажери. В сърцето ми се всели страх. Куфарът ми беше

при мен. Исках да го върна долу, тъй че ако вълните ме отнесат, поне документите ми да оцелеят и да бъде погребан с истинското си име. На моряците се бях представил с чужда самоличност, както си спомняте, бях им показал документите на друг. Мисълта да бъде погребан под чуждо име...

— Кошмар! — вметна Клинч.

Муди кимна.

— Да, виждам, че вие ме разбирате. Но да се върна към разказа си. Като се олюлявах по палубата, прегърнал куфара с една ръка, дълго се мъчих да отворя люка на кърмата: вятърът фучеше неистово, вълните подмятаха кораба насам-натам. Ала в крайна сметка успях да откrehна вратата и хвърлих куфара вътре, само че не уцелих добре пролуката. Закопчалката се удари в някакъв ръб, капакът се отвори и всичко се разпиля. Вещите ми се разпръснаха в трюма и нямаше какво друго да сторя, освен да се спусна по стълбичката да ги събера. Слизането ми отне доста време. Вътре беше тъмно, но при всяко поклащане лъчът светлина, който влизаше през отворения люк, се плъзваше из трюма като търсец поглед. Миризмата беше нетърпима. Палетите налягаха въжетата и веригите, с които бяха заstopорени, а скърцането и дрънченето от тях сякаш идваха направо от ада. В повечето клетки имаше кози, по-малко бяха тези с гъски. Горките животни блееха, крякаха и изразяваха уплахата си по всевъзможни начини. Захванах се да събирам вещите си колкото се може по-бързо, тъй като не исках да се задържам долу по-дълго от необходимото. В цялата какофония обаче долових и друг, необичаен звук. От един сандък наблизо се чуваше приглушено ожесточено почукване, което за миг се извиси над царящата олелия.

Балфор беше приковал погледа си в него.

— Звучеше — продължи Муди, — все едно вътре има затворен човек и той с ръце и крака удря по капака. Извиках: „Ехо!“, приближих се със залитане — корабът се люшкаше ужасно — и чух как някой крещи отвътре: „Магдалина! Магдалина! Магдалина!“. Вече бях сигурен, че вътре има човек, че не е плъх или друго животно. Без да губя време, се заех да отварям сандъка, напрегнах мишици и успях да откова капака. Струва ми се, че трябва да е било към два следобед, четири-пет часа преди да пристигнем в Хокитика.

— Магдалина — обади се Манъринг. — Това е Анна.

Гаскоан смръщи ядосано вежди.

Муди се обърна към магната.

— Прощавайте, но не ви разбирам. Да не би Магдалина да е средното име на госпожица Уедърел?

— Не, просто така им викат на уличниците — обясни Манъринг.

Муди поклати глава, явно още не му беше ясно.

— Както всяко куче е Шаро, а всяка крава е Детелинка.

— А, да, разбирам — кимна Муди и си помисли, че магнатът е могъл да избере по-щадящи примери, след като самият той печели от занаята на момичетата.

— Навярно — рече замислено Бенямин Льовентал — можем да допуснем със съответното съмнение, разбира се, че мъжът вътре е бил Емъри Стейнс.

— Той беше хлътнал здравата по Анна, това е сигурно — съгласи се Манъринг.

— Стейнс изчезна в деня, в който Карвър вдигна платна! — обади се Балфор развълнувано. — Същия ден, в който изчезна моят сандък! Разбира се, това е! Стейнс се е озовал в сандъка, Карвър го е натоварил и е отплавал!

— За какво му е било да го прави? — попита Причард.

— Случайно да сте погледнали залепеното отгоре листче? Товарителницата?

— Не, не съм — отвърна рязко Муди.

Не беше довършил разказа си, а не обичаше да го прекъсват по средата. Само че внимателната му публика отново, за пореден път тази вечер, се беше разпаднала в шумна тълпа, в която всеки държеше да изрази изненада и да изкаже предположенията си.

— Емъри Стейнс на кораба на Карвър! — възкликна Манъринг. — Въпросът е дали сам се е качил, това е едната възможност, дали не се е озовал случайно на борда, това е втората, или Карвър го е заловил и го е затворил в сандъка умишлено, това е третата.

Нилсен поклати глава.

— Не го ли чу какво каза, капакът е бил закован! Как ще закоवेश капака отвътре!

— Не сандък, а ковчег! Как да диша човек вътре?

— Има цепнатини между дъските, пролуки...

— Не са достатъчно широки, за да влиза въздух!

— Том, твоят сандък. Достатъчно голям ли е да побере човек?
— Колко голям е сандъкът всъщност?
— Не забравяйте, че Карвър и Стейнс са съдружници!
— Долу-горе колкото талига. Виждал си ги натрупани по пристана. Спокойно мога да легна вътре.
— Съдружници в изчерпана мина!
— Странното е обаче, че той е вътре в сандъка на връщане от Дънидин. Нали? Това подсказва, че Карвър по-скоро не е знаел за присъствието му на борда.
— Да оставим господин Муди да довърши.
— Това се вика отношение към съдружник: да го затвориш в сандък!

В шумната препирня не се бяха включили единствено двамата китайци Кю Лон и Сук Яншън — те стояха с изправени гърбове и гледаха сериозно, така бяха прекарвали цялата вечер. Муди улови погледа на Ах Сук и макар че изражението на китаеца не се промени, на Муди му се стори, че долавя известно състрадание, все едно китаецът искаше да му покаже, че чудесно разбира клокачещото в него раздражение.

Поради липсата на общ език Ах Сук не беше успял да разкаже цялата история на взаимоотношенията си с Франсис Карвър пред събралите се днес вечерта в „Короната“ и в резултат на това говорещите английски още тънеха в неведение за подробностите, като се изключеше фактът, че Карвър е извършил убийство и Ах Сук се е закълел да му отмъсти. Впил светлия си взор в тъмните очи на китаеца, Муди се зачуди какво точно е свързвало двамата. Ах Сук беше споделил само, че е познавал Карвър като малък, нищо повече. Доколкото можеше да се прецени по външния вид, Ах Сук беше някъде към четирийсет и пет годишен, което означаваше, че е роден в началото на двайсетте, следователно се беше сблъскал с капитана по време на опиумните войни.

— Господин Муди — провикна се Кауъл Девлин. — Да отправим въпроса към вас. Вие смятате ли, че мъжът в сандъка е бил Емъри Стейнс?

Веднага се възцари тишина.

— Не съм виждал господин Стейнс и не бих могъл да го позная — отвърна сковано Муди, — но да, бих казал, че вътре беше той.

Причард засмята наум.

— Ако Стейнс е бил в сандъка, откакто Карвър замина за Дънидин — рече той, — това прави тринайсет дни без вода и чист въздух.

— Фатално число — измърмори някой и Муди изведнъж си даде сметка, че тринайсет на брой са и събралите се в пушалнята мъже и самият той е тринаisetият.

— Възможно ли е подобно нещо? Тринайсет дни? — попита Гаскоан.

— Без вода? Едва ли. — Причард поглади брадичка. — А без въздух, и дума да не става.

— Може да не е бил вътре през цялото време, откакто са потеглили от Хокитика — изтъкна Балфор. — Може да е бил сложен в сандъка в Дънидин, било то по собствена воля или насила...

— Все още не съм довършил разказа си — отбеляза недоволно Муди.

— Да, точно така! — извика Манъринг. — Не е свършил! Замълчете!

Предположенията секнаха. Муди се поклати отново на токове и след миг поднови разказа си.

— Щом се убедих, че вътре в сандъка има не друго, а жив човек, аз му помогнах да излезе, което не беше лесно, тъй като той беше много слаб и едва дишаше. Явно беше изразходвал всичката си сила да тропа по капака. Посегнах да разкопчая яката му — той носеше широка вратовръзка — и в мига, в който го докоснах, на гърдите му изби кръв.

— Порязали сте го някак? — предположи Нилсен.

Този път Муди не отговори, затвори очи и продължи, сякаш беше изпаднал в транс.

— Кръвта шурна, все едно я изтласкваше помпа, и мъжът вдигна ръце към гърдите си, за да я спре, през цялото време стенеше: „Магдалина! Магдалина!“. Бях застинал от ужас, господа. Бях загубил ума и дума. Толкова кръв...

— Одраскал се е на пирон от сандъка ли? — обади се настойчиво Нилсен.

— Кръвта бликаше отвътре — рече Муди и отвори очи. — Със сигурност не беше повърхностна рана, господине. Не бих могъл да го

одраскам с нищо освен с нокът може би, а ноктите ми, както виждате, са изрязани ниско. И пак повтарям, кръвта шурна, след като го извадих от сандъка и той застана прав. Помислих си, че вратовръзката може да е била закрепена с игла, само че игла нямаше.

Причард се намръщи.

— В такъв случай раната е била нанесена преди това — каза той. — Преди да отворите сандъка. Може да се е порязал, преди да се появите.

— Възможно е — отвърна неубедено Муди. — Боя се, че моето тълкувание на случилото се не е толкова...

— Какво?

— Ами — той се съвзе, — ще го кажа така. Раната не изглеждаше... естествена.

— Не е изглеждала естествена ли? — повтори Манъринг.

Муди имаше смутен вид. Вярваше в аналитичните способности на разума, вярваше в логиката със същата спокойна непоклатимост, с която вярваше в умението си да прави логични изводи. За него истината можеше да бъде свършена, а свършената истина винаги беше напълно красива и изцяло чиста. Вече споменахме, че Муди не беше религиозен и затова не търсеше истината в тайнственото, в неизразимото и необяснимото, в мъглите, които забулваха научното възприятие на човек тъй, както сега облакът навън скриваше небето над Хокитика.

— Съзнавам, че звучи странно — рече той, — ала не съм съвсем сигурен, че мъжът в сандъка беше жив. В трюма беше тъмно и сенките... — Замълча, после добави дрезгаво: — Не съм сигурен дали изобщо беше човек.

— А какво? — обади се Балфор. — Какво, ако не човек?

— Привидение — отвърна Муди. — Призрак. Или дух. Да, звучи глупаво, нали? Може би Лидия Уелс ще го опише по-добре от мен.

За миг се възцари тишина.

— А после какво стана, господин Муди? — попита Фрост.

Муди се обърна към банкера.

— Следващата ми постъпка, боя се, беше постъпка на страхливец. Обърнах се, грабнах куфара си и се закатерих по стълбата. Оставих мъжа да кърви...

— А случайно да сте обърнали внимание на товарителницата върху сандъка? — попита отново Балфор, но не получи отговор.

— И повече не сте го видели? — обади се Льовентал.

— Да — отвърна тежко Муди. — Повече не слязох в трюма и когато пристигнахме в Хокитика, една лодка дойде да превози пътниците до брега. Ако наистина е било човек, ако е бил Емъри Стейнс, той все още е на борда на „На добър час“... При Франсис Карвър. И двамата са в морето, оттатък устието на реката и чакат прилива, за да влязат в пристанището. Но може и да съм си го въобразил. Мъжа, кръвта, всичко. Никога преди не съм страдал от халюцинации, само че... Както виждате, не съм сигурен. Ала тогава бях сигурен, че съм видял призрак.

— Може и да е така — рече Девлин.

— Може. Ако доказателствата са категорични, ще приема това обяснение за истина. Колкото и да е невероятно.

— Призрак или не, като че ли най-сетне стигаме до някакъв вариант за действие — вметна Льовентал, който изглеждаше много уморен. — Утре сутрин, когато господин Муди отиде на вълнолома да си прибере багажа...

В този миг вратата на пушалнята се отвори рязко и се удари в стената с такава сила, че мъжете вътре уплашено подскочиха и се обърнаха като един. На прага, задъхано и притиснало ръка към корема си, стоеше момчето на Манъринг.

— Светлините... — извика то.

— Какво? — Манъринг се надигна от креслото. — Какви светлини? Какво става?

— Светлините на пристана — отвърна момчето, продължаваше да се държи за корема, явно не можеше да си поеме дъх.

— Говори!

— Не мога...

Хлапето се закашля.

— Къде си тичал? — развика се магнатът. — Казах ти да стоиш отпред на вратата! Да не мърдаш оттам, по дяволите! Не ти плащам да обикаляш наоколо!

— „На добър час“... — промълви момчето.

Изведнъж в стаята се възцари тишина.

— „На добър час“? — ококори се Манъринг. — Какво? Говори, глупако!

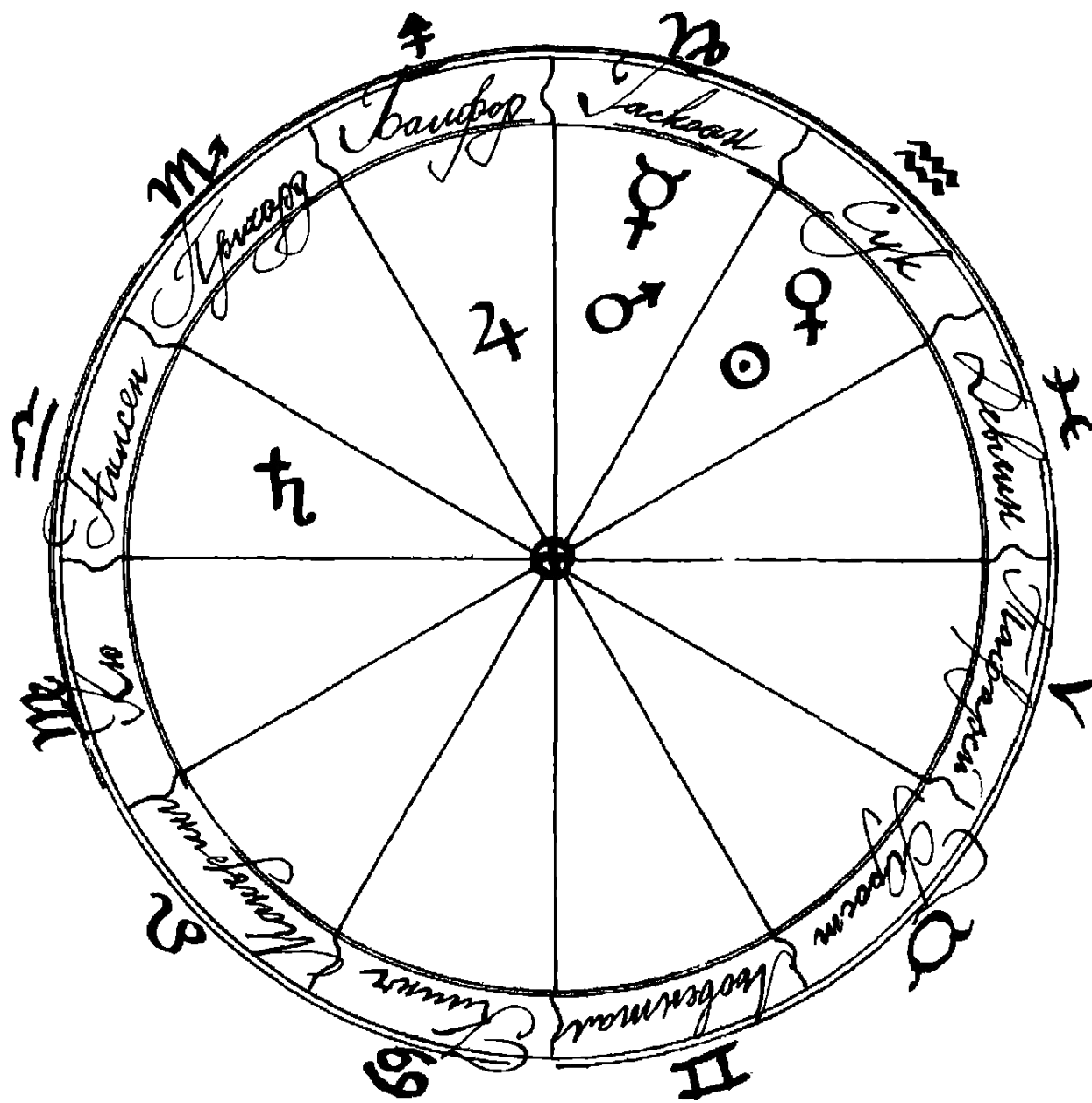
— Навигационните светлини угаснаха от вятъра. И приливът...

— Какво стана?

— „На добър час“ се удари в плитчините. Заседна върху пясъчната коса и легна на една страна, няма и десет минути. — Момчето си пое дъх пресекливо. — Гротмачтата се счупи и корабът се завъртя. През люковете нахлу вода. „На добър час“ потъна. Потъна. На дъното.

ВТОРА ЧАСТ ПРЕДЗНАМЕНОВАНИЯ

18 февруари 1866 година | 42° 43' 0" S / 170° 58' 0" E

ЕКЛИПТИКА

В КОЯТО ВЕРНОСТТА СЕ ПРЕНАСОЧВА И ТОВА СИ ПРОЛИЧАВА.

Изминали са три седмици, откакто Уолтър Муди стъпи на сушата, съветът в „Короната“ заседава тайно и платноходът „На добър час“ потъна в плитчините. Сега дванайсетимата ни герои се поздравяват многозначително — както при среща на масон с другар от гилдията посред бял ден — и се споглеждат красноречиво и сериозно. Дик Манъринг кима на Кауъл Девлин, щом го застигне по пътя за Кънери, Харалд Нилсен вдига шапка пред Томас Балфор, сутрин Чарли Фрост заговаря Джоузеф Причард на опашката в закусвалнята. Тайната винаги има укрепващо въздействие върху нововъзникнало приятелство, същия ефект оказва и споделеното мнение, че виновен за всичко е някой извън групата — не е трудно да се види, че не толкова общите възгледи, колкото насочените към другите подозрения сплотяват мъжете от „Короната“. Макар че още нищо не е доказано, никой не е изправен пред съд и не са се появили нови сведения, присъствалите на сбирката в пушалнята стават все по-категорични в разсъжденията си за Алистър Лодърбак, Джордж Шепард, Лидия Уелс, Франсис Карвър, Анна Уедърел и Емъри Стейнс. Убежденията им са все по-налудничави, хипотезите — все по-невероятни, изводите — все по-неплодотворни. С времето недоказаното подозрение често се превръща в непоклатимо убеждение, сдобива се с ореола на лъжлива увереност и става лесна плячка на прищевките на настроението — възприема всички качества на най-обикновено суеверие, — а мъжете от „Короната“, чийто възел на верността е втъкан в ярката нишка на времето и движението, са все пак човешки същества и не са неподатливи на външно влияние.

Защото планетите са сменили местата си сред въртящото се платно на звездите. Слънцето е напреднало с една дванайсета по наклоненото колело на своята еклиптика и с това преместване изгрыва нов световен ред, нов поглед към Вселената. Когато Слънцето беше в Козирог, бяхме сдържани, възискателни, надменно високомерни.

Обърнехме ли поглед към някого, се стремяхме да го поправим, недоволствахме от недостатъците му и мерехме преценяващо талантите му. Не можехме да си представим какъв ще стане, ако се изкуши да измени на нрава си, или още по-добре, ако го направи, без да е бил изкушен. Ала няма друга истина освен истината на взаимовръзките, а небесните взаимовръзки се състоят от движещи се колела, наклонени оси, въртящи се циферблати, те са часовников механизъм, който се променя всяка минута, без да се повтаря и без да застива в покой. Вече не сме защитени от уютните спомени за миналото. Сега вече насочваме погледа си навън, през илюзорността на убежденията си, виждаме света такъв, какъвто искаме да бъде, и си представяме какво е да сме там.

ТРЕТИ ДОМ В ОВЕН

В КОЯТО ТЕРУ ТАФАРЕЙ ТЪРСИ РАБОТА, А ПРЕДЛОЖЕНИЯТА НА ЛЬОВЕНТАЛ СЕ ОТХВЪРЛЯТ.

Теру Тафарей завари вратата в редакцията на улица „Калайджийска“ широко отворена и подпряна със закачалка, отвътре долиташе свирукане. Той влезе, без да чука, прекоси приемната и надникна в наборния цех отзад, където вестникарят Бенямин Льовентал набираше на тезгяха понеделнишкия брой на „Уест Коуст Таймс“.

В лявата си ръка Льовентал държеше стоманен компас с големината на ученически линеал, с дясната сръчно изваждаше буквите от клетките на касата и ги подреждаше с прорезите нагоре в правоъгълния компас. Тази задача изискваше да четете не само от дясно наляво, но и отпред назад, тъй като набраният текст, освен че беше наопаки, беше и огледално обърнат. Щом набереше реда, той го слагаше в печатарската форма, плосък стоманен поднос, малко по-голям от вестникарския лист, като под всеки ред подпъхваше парченца олово, за да остане разстояние, а понякога вмъкваше висока пиринчена линия, за да се отпечата като подчертаване. Щом закрепеше последния ред от текста в печатарската форма, Льовентал я уплътняваше с дървени клинове, като ги зачукваше с чук, тъй че буквите да не се размърдат, а след това минаваше отгоре ѝ с летвичка, за да е сигурен, че никоя буква не стърчи и всички са на еднаква височина. Накрая потапяше валяка в мастилото и покриваше печатарската форма с тънък слой лъскава чернота, като работеше бързо, че да не засъхне мастилото, и спускаше трепкация лист върху нея. Вестникарят винаги отпечатваше първия екземпляр ръчно, за да го прегледа за грешки, преди да подаде формата на печатарската машина, макар че рядко допускаше пропуски от невнимание, защото по природа беше перфекционист.

Той посрещна Тафарей сърдечно.

— Май не съм ви виждал от нощта на потъването на „На добър час“, господин Тафарей. Възможно ли е?

— Да — отвърна безизразно маорът, — бях на север.

Той плъзна поглед по тезгяха: каси с букви, кутии с мастило и препарати за почистване, четки, клещи, чукове, всевъзможни оловни и пиринчени отливки, купа със спаружени ябълки, малко ножче.

— И сега се връщате, така ли?

— Пристигнах днес сутринта.

— В такъв случай мога да позная защо сте дошли.

Тафарей се намръщи.

— Откъде накъде?

— Искате ли питане! Идвате за сеанса на вдовицата! Познах ли?

Маорът, все тъй намръщен, мълчеше. След това подозрително попита:

— Какво е „сеанс“?

Льовентал се усмихна. Остави компаса, прекоси стаята и взе захвърления до мивката съботен брой на вестника.

— Ето. — Разтвори на втора страница и почука с изцапан с мастило показалец върху едно обявление. — Елате! Не на самия сеанс, за него ви трябва билет, а на празненството преди това.

Обявлението заемаше две колони, беше отпечатано с почернен едър шрифт, който вестникарят обикновено пазеше за първата страница и за исторически заглавия, и беше очертано с дебела черна линия. В него се съобщаваше, че тази вечер ще отвори врати „Скитническа слука“, собственост на госпожа Лидия Уелс от Дънидин, вдовица на Кросби Уелс. В чест на това събитие госпожа Уелс, изтъкнат медиум, щяла да проведе първия в историята на Хокитика спиритически сеанс. На него щяла да присъства само отбрана публика, закупила предварително билети на принципа „който свари“, но събитието щяло да бъде предшествано от „духовна беседа на по чашка“ за ценителите, които се призоваваха да пристигнат „без предубеждения“.

Последното предписание навярно не беше толкова лесно изпълнимо, понеже, както се обясняваше във вестника, целта на сеанса била да се улови — благодарение на извънмерно чувствителната госпожа Уелс — определено трептене в духовната енергия и по този начин да се отвори проход между този и отвъдния свят, за да се установи връзка с мъртвите. По отношение на широката категория на мъртвите вдовицата беше изключително точна и категорична в избора

си, тя възнамеряваше да призове духа на Емъри Стейнс, който все още не се беше върнал в Хокитика и чието тяло така и не беше открито през изминалите пет седмици.

Лидия Уелс не беше посочила какво ще попита духа на господин Стейнс, но като цяло се смяташе, че ако не друго, тя ще поиска да узнае как е умрял. Всеки уважаващ себе си медиум би потвърдил, че духът на човек, загинал от насилствена смърт, е много по-разговорлив от събратята си, напуснали този свят в покой, а госпожа Уелс, едва ли е нужно да отбелязваме, имаше превисоко мнение за себе си.

— И какво е сеанс? — попита отново Тафарей.

— Една пълна глупост — отвърна с усмивка вестникарят. — Лидия Уелс обяви на всеослушание, че ще установи връзка с духа на Емъри Стейнс, и повече от половината хора в Хакитика ѝ повярваха. Самият сеанс е просто представление. Тя ще изпадне в транс — все едно е получила припадък или я е обладала свръхестествена сила — и след това ще произнесе няколко думи с мъжки глас, ще накара завесите да се размърдат или ще плати на някое момче да се качи на покрива и да викне през комина. Евтина постановка. Разбира се, после всички ще се приберат по домовете си твърдо убедени, че са видели призрак. Та къде казахте, че сте били?

— Маухера — отговори маорът, който продължаваше да се взира намръщено във вестника. — Греймаут.

— Там не са се чули новини за господин Стейнс, предполагам?

— Ни вест, ни кост.

— И тук така. За съжаление, вече губим надежда. Но довечера може да изскочи нещо. Вижда ми се подозрителна увереността на госпожа Уелс, че Стейнс наистина е мъртъв. Щом тя е сигурна в смъртта му, какво ли още знае и откъде го е научила? О, през последния половин месец из града се носят какви ли не истории, господин Тафарей! Не бих пропуснал за нищо на света празненството довечера. Жалко, че не успях да се снабдя с билет за сеанса.

Вдовицата беше решила да ограничи присъстващите на сеанса до седем души — числото седем беше магическо и звучеше мрачно и загадъчно, — а Льовентал, който пристигна в „Скитническа слука“ към девет без петнайсет сутринта, за свое неописуемо съжаление, установи, че и седемте места са вече заети. (От дванайсетимата в „Короната“ само Чарли Фрост и Харалд Нилсен бяха успели да купят

билети.) Вестникарят трябваше да се примири наред с мнозина други разочаровани кандидати с насрочената за по-рано „духовна беседа на по чашка“ и да си тръгне преди официалното начало на сеанса. Той се опита да си осигури билет, като предложи двойна цена на седмината щастливци, само че без успех. Фрост и Нилсен отказаха на мига предложението му, като търговецът обеща после да опише събитието до последната подробност, а Фрост помоли Льовентал да му помогне в изработване на стратегия за внимателно наблюдение и следене на случващото се по време на мероприятиято.

— Входът е три шилинга — добави вестникарят, в случай че маорът не умее да чете и умело го прикрива.

— Три шилинга ли? — възкликна Тафарей и вдигна изненадано поглед. Сумата беше твърде висока за салонно забавление. — И защо?

Льовентал вдигна рамене.

— Тя знае, че може да сложи каквато си поиска цена. Ако човек се постарее, може и да си избие парите от брендите, то ще е в неограничени количества. Но сте прав, това си е пладнешки обир. Разбира се, половината хора ще отидат, за да разменят по някоя дума с Анна. Тя е истинската атракция, истинската примамка! От три седмици почти не е излизала от „Скитническа слука“. Един господ знае какво става вътре.

— Бих искал да публикувам обявление — оповести Тафарей и захвърли грубо вестника на бюрото, тъй че той се преметна и падна върху печатарската форма.

— Заповядайте — отвърна неодобрително Льовентал и посегна към писалката. — Готов ли сте с текста?

— „Водач маор, много опитен, владее отлично английски, познава околността, предлага услугите си на земемери, златотърсачи, изследователи и т.н. Успехът и безопасността са гарантирани.“

— Земемери, златотърсачи, изследователи... — повтори вестникарят, докато пишеше. — Успехът и безопасността... Много добре. И накрая добавям вашето име, нали?

— Да.

— Ще ми трябва и адрес. Ще се задържите ли в града?

Тафарей се поколеба. Възнамеряваше довечера да се върне в долината Арахура и да пренощува в изоставената къща на Кросби Уелс, само че предпочиташе да го запази в тайна, тъй като Льовентал

беше близък с Едгар Клинч, мъжа, на когото сега принадлежеше имотът.

През трите седмици след срещата в „Короната“ мислите на маора често се връщаха към Клинч, защото въпреки сделките между племето му и *накеха* от последното десетилетие той все още смяташе долината Арахура за своя и сърцето го присвиваше всеки път, когато късче земя на *тетай* *путини* биваше закупено не за да бъде използвано, а за да се трупача печалба. Доколкото Тафарей знаеше, Клинч не беше стъпвал в долината и след като се беше сдобил с имота, дори не си беше направил труда да обиколи границите му. Защо го беше купил? Дали възнамеряваше да се засели там? Да обработва земята? Да сече дървета? Да прегради реката? Или да изкопае галерия да търси злато? Не беше пипнал къщата на Кросби, освен дето беше изнесъл всичко, което можеше да се продаде, и то не го беше направил сам, а беше наел друг. Подобно вложение беше празно, без стойност, то не изискваше нито умение, нито любов, нито часове търпелив труд и печалбата от него можеше само да бъде прахосана, понеже каквото идваше от прахосване, на свой ред щеше да бъде прахосано. Тафарей нямаше как да уважава човек, който смята земята за обикновено капиталовложение. Земята не можеше да бъде сечена, както се секат пари! Човек можеше единствено да живее на нея и да я обича.

Тук маорът не проявяваше двуличие. Беше обиколил от край до край острова било то пеша, било на кон или с лодка еднодръвка. Можеше да си представи цялото протежение на брега като на богато илюстрирана карта: далече на север Мохикинуи и Карамея, дебелиите росни мъхове, възчните дървета, плетеницата от ухаещи на пръст храсталаци, отронилите се от палмите никау перести листа, които лежаха на земята големи и тежки като перки на кит, на юг лъскавата бронзова нишка на река Тарамакау, назъбените кули в Пунакайки, блатистите равнини северно от Хокитика, над които винаги беше надвиснала мъгла и ръмеше, след това сгушените езера, смълчаните гъсто обрасли долини, набраздените в сиво и синьо извити ледници, гребена на високите Алпи, а отвъд тях Окаху и Махитахи, най-южните точки на острова с просторни каменисти плажове, изпъстрени тук-там с изхвърлени дънери на огромни дървета, където вълните биеха брега в непрестанна канонада, на която вятърът пригласяше с несекващ вой. След Окаху брегът изтъняваше и ставаше стръмен и непроходим.

Отвъд лежаха дълбоките води на южните фиорди, където слънцето се скриваше рано зад внезапно появилите се зъбери и водата се тъмнееше като старо сребро, а сенките се чернееха, сякаш пред очите на пътника се сливаха локви земно масло. Тафарей не беше стигал до Пиопиотахи, но беше чувал за него и го обичаше, защото там също беше земята на *тетай* путини.

Ето такава беше крайбрежната ивица и в средата ѝ минаваше река Арахура, *таонга*, *уахи тапу*, *хематахану* и *те иуи*! Ако Арахура беше екваторът на Тафарей, разделил наполовина земята на *тетай* путини, то къщата на Кросби, разположена в долината по средата между планините и океана, беше неговият меридиан. Само че той не можеше да предяви никакви претенции към нея, нито родът, нито племето му можеха да я притежават. Още преди тялото на Кросби Уелс да бъде положено в гроба, стоте хълмисти акра в долината Арахура бяха закупени от алчен *пакеха*, който ги беше уверил, че е придобил имота честно, без никакви номера, без да наруши закона.

— Странноприемница? — обади се Льовентал. — Или пансион? Името е достатъчно.

— Нямам адрес — отвърна маорът.

— Добре. — Вестникарят му се притече на помощ. — В такъв случай ще напиша: „Запитвания в редакцията на «Калайджийска».“ Какво ще кажете? Може да се отбиете в края на седмицата да проверите дали някой не ви е търсил.

— Става.

Льовентал очакваше благодарност, но не я получи.

— Добре — рече той студено. — Шест пенса за седмица, десет за две и шилинг и шест пенса за месец. Плаща се предварително, разбира се.

— За седмица.

Тафарей внимателно изтръска съдържанието на кесията в дланта си. Купчинката пенита и фартинги ясно показваше, че спешно се нуждае от работа. От срещата в „Короната“ насам беше изкараал само един сребърен шилинг, спечелен на борба. След като платеше за обявлението, щяха да му останат пари колкото за един оскъден обяд. Като го видя как отброява монетите, вестникарят добави с по-мек глас:

— Ако сте закъсали с парите, господин Тафарей, не е зле да се разходите до брега. На Гибсъновия вълнолом търсят хора. Може и да

не сте чули камбаната, биха я преди час. Най-сетне са извадили от водата „На добър час“ и събират работници да свалят товара.

През изминалите три седмици платноходът беше извлечен от два големи влекача в плиткото, там корпусът беше вдигнат на трупи и изтъркалян към брега, а тази сутрин при отлива беше издърпан на сушата от двойка яки коне порода „Клайдсдейл“ с помощта на лебедка. Сега разнебитената грамада лежеше на пясъка и приличаше не толкова на изхвърлено на брега водно създание, колкото на стоварила се от небето летяща твар. Сутринта Льовентал беше минал оттам и му се беше сторило, че корабът е паднал от голяма височина и се е забил в земята. И трите мачти се бяха пречупили в основата и без платната и такелажа „На добър час“ изглеждаше като оскубана птица. Вестникарят се беше спрял да го огледа хубаво, преди да продължи. След като сваляха товара и принадлежностите, корабът щеше да бъде разглобен и гредите и дъските щяха да бъдат продадени на парче за резервни части или за горене.

— Понеже стана дума за това — продължи той, — не е зле някой от нас да е там, докато свалят товара. Да следи за пътния сандък на Том и за това, което господин Муди е видял в трюма. Вие може да сте нашите очи и уши, господин Тафарей. Разполагате с достоверно основание, щом сте останали без пари и се нуждаете от работа. Никой няма да ви разпитва.

Маорът обаче поклати глава. Беше се заклел никога вече, при никакви обстоятелства да няма вземане-даване с Франсис Карвър.

— Не съм общ работник — рече той и остави на тезгяха шест пенса.

— Слезте на брега при „На добър час“ — настоя вестникарят. — Никой няма да ви разпитва. Имате чудесни основания.

Тафарей не обичаше да приема чужди съвети, били те и напълно добронамерени.

— Ще почакам да се появят земемери.

— Може да се наложи да чакате дълго.

Той вдигна рамене.

— Възможно е.

Раздразнението на Льовентал растеше.

— Това не е разумно — рече той. — Предлага ви се възможност да окажете голяма услуга на всички ни, а и на себе си да помогнете.

Няма как да присъствате на празненството на вдовицата, без да си платите входа, а няма как да платите, ако кесията ви е празна. Слезте на Гибсъновия вълнолом, порботете здраво един ден и ни направете това добро.

— Не желая да присъствам на празненството.

Льовентал не вярваше на ушите си.

— Защо, по дяволите?

— Нали казахте, че е глупост. Постановка.

За миг се възцари мълчание. После вестникарят попита:

— Знаете ли, че повикаха следовател? Господин Джон Фелоус от полицията в Греймаут. Изпратили са го да разследва случая на Кросби Уелс.

Тафарей вдигна рамене.

— И в момента той преценява — продължи Льовентал — дали е необходимо да се образува процес. Ще изпрати доклада си на съдия от Наказателния съд. Наказателният съд означава убийство, господин Тафарей! Процес за убийство.

— Не съм участвал в никакво убийство — отвърна маорът.

— Да, сигурно, но и двамата знаем, че сте забъркан в това като всички нас. Хайде, не се инатете! Господин Муди е видял нещо в трюма на „На добър час“ и вие имате отличната възможност да откриете какво е било то.

Но Тафарей не се интересуваше какво е видял господин Муди.

— Ще почакам да излезе някоя достойна работа — рече той.

— Може да проявите поне малко вяност.

Тафарей се навъси и троснато отсече:

— Не съм нарушил клетвата си.

Льовентал протегна ръка, захлупи с длан монетите и ги придърпа в джоба на престилката си.

— Не говоря за сбирката в „Короната“ — рече той. — Имах предвид покойния ви приятел Уелс. Все пак става дума за вдовицата му. Вдовицата, наследството, паметта му. Ще постъпите така, както решите, разбира се. Но на ваше място бих се постарал да присъствам на празненството довечера.

— Защо? — подхвърли презрително маорът.

— Защо ли? — Вестникарят отново вдигна компаса. — Защо да проявите вяност към приятеля си Уелс? Защото поне това му

дължите, след като сте го продали на Франсис Карвър.

ЮПИТЕР В СТРЕЛЕЦ

В КОЯТО ТОМАС БАЛФОР ПРОЯВЯВА НЕБЛАГОРАЗУМИЕ, ОТНОВО СЕ ПОВДИГАТ СТАРИ ВЪПРОСИ И АЛИСТЪР ЛОДЪРБАК СЪЧИНЯВА ДОНОС.

От сряда сутринта Алистър Лодърбак беше извън Хокитика по една-единствена причина: заседналият в плитчините корпус на „На добър час“ се виждаше ясно от стаите на горния етаж в „Палас“ и тази гледка причиняваше на политика безкрайно огорчение. Затова веднага щом получи възможността да произнесе реч в общинската зала в Греймаут и да пререже лентата на нова мина в Кумара, той с радост и без колебание прие и двете покани. Ние се присъединяваме към него по времето, в което Тафарей се сбогува с Льовентал, и го намираме да гази устремено в мочурищата край Кумара, метнал на рамо ловна пушка „Шарпс“ и стиснал в ръката кожена кесия с дребни сачми. До него крачеше приятелят му Томас Балфор, също тъй въоръжен и с пламнало от усилието лице. Двамата бяха гърмели по дивеча цяла сутрин и сега се връщаха при конете си, които бяха спънати в края на долината и оттук се виждаха като петънца — едно бяло и едно черно, на фона на небето.

— Какъв ден! — възкликна Лодърбак, без да става ясно на кого говори, дали на себе си, или на превозвача. — Прекрасен е, нали? На човек му иде да прости на дъжда, когато слънцето се появи накрая!

Балфор се засмя.

— Да, може и да му простим, но не и да го забравим. Поне аз не бих.

— Невероятна страна — продължи политикът. — Погледни какви цветове! Ето това са цветовете на Нова Зеландия, измити от новозеландския дъжд!

— Комай ние сме от малцината тук, които обичат тази страна — отбеляза превозвачът. — Новозеландски патриоти! Тази гледка е само за нас, господин Лодърбак. Чака ни да ѝ се насладим.

— Да — кимна Лодърбак. — Ние сме и патриоти, и природолюбители!

— Не ни трябва знаме.

— Какви сме късметлии! Помисли си колко малко хора са зървали тази красота. Колцина са стъпвали по тази земя!

— Сигурно са повече, отколкото предполагаме, щом птиците са се научили да се разбягват, когато се приближим.

— Преувеличаваш, Том. Птиците са изключително глупави създания.

— Ще ти го напомня следващия път, когато се появиш с връзка патици и изпълнена с перипетии дълга история как си ги надхитрил.

— Добре, напомни ми, но да знаеш, че пак ще те накарам да я изслушаш!

За Томас Балфор този ведър разговор беше повече от добре дошъл. През изминалите три седмици Лодърбак се беше показал изключително неприятен събеседник и на превозвача отдавна му беше додеяло от своенравните му настроения, политикът беше ту обидчив и избухлив, ту язвителен и кисел. Сблъскаше ли се с разочарование, Лодърбак започваше да се държи като дете и крушението на „На добър час“ беше предизвикало неподобаваща промяна в него. Той беше станал ревнив в многолюдна компания, изискваше постоянно да е обгрижван и обсипван с внимание, не желаше и за миг да остане сам и ако това се окажеше неизбежно, шумно и грубо роптаеше. Поведението му в обществото си оставаше същото, когато застанеше на трибуната, политикът беше все тъй речовит и убедителен, но насаме беше заядлив и раздразнителен. Избухваше за всяка дреболия и хокаше верните си помощници, които отдаваха рязката промяна в настроенията му на изтощителното естество на политиката и не възразяваха. Тази неделя Лодърбак ги беше отлъчил от обкръжението си както заради недостига на оръжия, така и заради неспособността си да дели нещо с друг, те щяха да прекарат неделните часове в параклиса в Кумара, където, както им беше заповядал той, трябваше да се покаят за греховете си.

Алистър Лодърбак беше изключително суеверен и смяташе, че може да посочи точния ден, в който късметът му е обърнал гръб, а именно вечерта на пристигането си в Хокитика, когато беше намерил тялото на саможивеца Кросби Уелс. Замислеше ли се за нещастията, които го бяха сполетели от тогава насам — най-вече крушението на „На добър час“, — в гърдите му пламваше гняв към цял Уестланд, тази загубена провинция, която като че ли беше взела дейно участие в

заговора Лодърбак да бъде направен за смях и стремежите му да се осуетят. Потъването на кораба за него беше доказателство, че цялата област е прокълната и враждебно настроена към него. (Това убеждение не беше чак толкова лишено от логика, тъй като опасната пясъчна коса в залива на Хокитика се образуваше най-вече от чакъла и пясъка, които реката носеше от находищата нагоре по течението — скрити под повърхността, те затлачваха устието с постоянно променящи местоположението си плитчини, подвластни единствено на прилива: всъщност „На добър час“ беше намерил гибелта си сред остатъците от промиването на рудата в хилядите находища и в този смисъл можеше да се приеме, че всеки човек в Хокитика отчасти носи вина за крушението.)

Няколко дни след потъването на кораба Томас Балфор беше признал пред Лодърбак, че сандъкът му с документи и лични вещи е изчезнал от Гибсъновия вълнолом най-вероятно заради неволна грешка при разтоварването. Политикът изслуша обясненията му мрачно, без да прояви кой знае какъв интерес. След като „На добър час“ беше на дъното, не се налагаше Лодърбак да се занимава с Франсис Карвър, за да си върне любимия кораб, и документът за продажбата на платнохода, прибран в сандъка сред личните му вещи, вече не му трябваше.

През изминалите седмици Лодърбак беше усвоил привичката вечер до късно да играе на зарове: когато се чувстваше унил и без късмет, той често ставаше жертва на слабостта си към хазарта. Естествено, настояваше Джок и Огъстъс Смит също да се отдадат на порока, понеже не можеше да седи сам на масата. Те покорно се подчиняваха, макар че проявяваха изключителна предпазливост в залагането и се оттегляха рано-рано. Лодърбак играеше с мрачната решителност на човек, за когото победата е въпрос на живот и смърт, ала залагаше пестеливо, тъй пиеше и уискито, на малки глътки, за да му стигне до сутринта.

— Няма да си тръгнеш още днес следобед, нали? — попита той настойчиво и с нотка на съжаление в гласа.

— Напротив — отвърна Балфор, — потеглям веднага. Искам да съм в Хокитика преди вечеря.

— Отложи с един ден — помоли Лодърбак. — Ела довечера в Гърнси да похвърляме зарове. Няма смисъл да пътуваш сам. Аз трябва

да остана да прережа лентата сутринта, но ще съм в Хокитика утре до обяд. Най-късно.

Превозвачът поклати глава.

— Не мога. Утре сутринта пристига голяма пратка. Още призори.

— Толкова ли е наложително да присъстваш лично?

— А, трябва ми време да си оправя сметките — усмихна се Балфор. — От сряда насам олекнах с дванайсет лири и както знаеш, тези дванайсет лири отидоха в твоя джоб. По лира за всяка страна на зара.

(Той скри истинската причина да бърза, а именно желанието да присъства довечера на „духовната беседа на по чашка“ в салона на „Скитническа слука“. Не беше отварял пред Лодърбак дума за вдовицата, откакто той му беше доверил за връзката си с нея, понеже смяташе за по-благоразумно да го остави да повдигне въпроса, когато и както сметне за добре. Политикът също избягваше да споменава госпожа Уелс, макар Балфор да усещаше, че мълчанието му е измъчено и дори отчаяно, сякаш той можеше всеки миг да се пречупи и да изкрещи името ѝ.)

— Това ме връща към ученическите години — рече Лодърбак. — Тогава, ако ни хванеха, получавахме по един удар с камшика за всяка точка от зара. Зарът има двајсет и една точки. Никога няма да забравя тази незначителна подробност.

— Няма да остана, докато ми измъкнеш още двајсет и една лири, ако за това намекваш.

— Не, остани — настоя политикът. — Само още една вечер.

— Виж каква хубава папрат — посочи Балфор и тя наистина беше прекрасна, извита като охлюв на цигулка.

Той я докосна с дулото на пушката.

Промяната в държанието на Лодърбак се беше отразила твърде зле на приятелството между политика и превозвача. Томас Балфор беше сигурен, че Лодърбак не му е казал цялата истина за отношенията си с Франсис Карвър и Кросби Уелс, и заради това недоверие той хич не беше склонен да му угажда. На несекващите оплаквания на политика по адрес на Уестланд, плитчините, студената храна, модерните яки на ластик, имитациите, немската горчица, премиер-министъра, рибешките кости, показността, зле направените

ботуши, дъжда и така нататък Балфор откликваше с далеч по-малък ентусиазъм и съчувствие отпреди, да речем, един месец: Лодърбак беше изгубил преимуществото си и двамата го знаеха. Политикът обаче отказваше да приеме, че приятелството им е поохладняло, и продължаваше да се обръща към Балфор както преди, тоест покровителствено, леко надменно и много рядко смирено, а превозвачът, който също можеше да бъде горделив, ако решеше, все тъй изпитваше неприязън към него.

Те отвързаха конете, яхнаха ги и се отправиха в бавен тръс към Кумара. По някое време Лодърбак поде отново атаката си.

— Бяхме говорили на връщане да спрем на Гледка. Да видим основите на затвора.

— Да — отвърна Балфор. — Ще ми разкажеш после.

— Значи трябва да ходя сам.

— Сам, с Джок и Огъстъс! Сам в компания от трима!

Лодърбак се размърда недоволно на седлото.

— Как се казваше тъмничарят, Шефилд ли?

Превозвачът го стрелна с поглед.

— Шепард. Джордж Шепард.

— Шепард, да. Чудя се дали няма мерак за мирови съдия. Справил се е добре с отпускания му бюджет, щом вече е задвижил строежа.

— Сигурно. Погледни — Балфор посочи с камшика си едно листо на папрат, още по-къдраво и по-оранжево от предишното. — Каква приятна за окото форма. И как потрепва! Все едно е застинало в движение. Добре казано, а?

Лодърбак обаче не се остави той да отвлече вниманието му с приятната за окото папрат.

— Обзалагам се, че е от хората на губернатора — продължи по нишката на мисълта си за Джордж Шепард. — И доколкото разбрах, е стар приятел на съдията.

— В такъв случай ще си се разберат помежду си.

— Мирише ми на честолюбие. Този затвор... С такава решителност се е захванал с него. И засега се справя много добре, не може да се отрече.

Самият Лодърбак също беше силно честолюбив, а точно най-честолюбивите гледат подозрително на тази черта у другите. Балфор

обаче само изсумтя в отговор.

— Какво? — попита Лодърбак.

— Нищо — отвърна превозвачът.

Макар че не беше нищо! Балфор се изпълваше с негодувание винаги когато някой пряко или косвено получи похвали незаслужено.

— Какво? — повтори политикът. — Защо сумтиш тъй?

— Ами сметни го! — извика Балфор. — Дървесината за бесилката. Желязото за оградата. Камъните за основите. Двайсет майстори на надница.

— И какво?

— Ако това се плаща от бюджета, ще си изям шапката! Парите идват от другаде, от друг източник! Сметни го и ще видиш!

Лодърбак го стрелна с поглед.

— Частно вложение ли? Това ли намекваш?

Балфор вдигна рамене. Много добре знаеше, че Джордж Шепард финансира строителството на затвора с комисионата на Харалд Нилсен от продажбата на имуществото на Кросби Уелс, но на срещата в „Короната“ се беше заклел да го пази в тайна и не искаше да наруши обещанието си.

— Частно вложение ли е? — настоя Лодърбак.

— Виж, дал съм дума, не мога да говоря за това. Не желая да навреда на никого. Но бих те посъветвал на връщане да спреш на Гледка и да поразучиш въпроса. Може и да откриеш нещо.

— Затова ли си тръгваш по-рано? За да избегнеш Шепард? Какво делите с него?

— Не! — възкликна Балфор. — Нищо не делим. Просто ми подшушнаха за строежа.

— Подшушнаха са ти? Кой?

— Не мога да кажа.

— Стига, Том! Не се превземай! Говори!

Превозвачът се замисли, погледът му се зарея над долината към надиплените склонове на изток. Конят му беше малко по-дребен от черната кобила на политика и тъй като Балфор беше по-нисък, раменете му бяха на почти две педи под неговите, дори и когато изпълнеше снага, както направи сега.

— Ясно се вижда, ако вложиш малко здрав разум — рече той. — Двайсет майстори на строежа наведнъж. Плащане в брой за материалите. Общинските проекти не минават така, знаеш го. Явно Шепард разполага с пари в брой.

— Последно какво е — обади се Лодърбак, — здрав разум или са ти подшушнали?

— Здрав разум!

— Значи не са ти подшушнали?

— Намекнаха ми нещо, ама и без това щях да се досетя — заяви разгорещено Балфор. — Нали това ти казвам, човек и сам може да види какво става.

— В такъв случай защо са го направили?

— Кое?

— Дето са ти подшушнали!

Превозвачът се намръщи.

— Не разбирам какво искаш да кажеш — измърмори той, макар да съзнаваше, че въпросът на Лодърбак е напълно логичен.

— Това, което не се вписва, Том, е, че точно на теб са решили да подшушнат за затвора! Какво общо има „Превозни услуги Балфор“ с държавното финансиране и неговото изразходване? А дори и да е частно вложение, теб това какво ти влиза в работата?

Балфор поклати глава.

— Не си ме разбрал правилно.

— Може да е свързано с някой от затворниците — продължи Лодърбак. — Частно вложение в замяна на...

— Не, не — прекъсна го превозвачът. — Няма такова нещо.

— А какво е тогава?

Балфор не отговори и политикът добави:

— Слушай, ако става дума за частно финансиране, това е важно за кампанията и трябва да го знам. Очевидно Шепард се мъчи да пробута през главата на губернатора идеята си за нов затвор, а на мен това ми намирава на политически амбиции и искам да знам какви точно са те. Щом е въпрос за здрав разум, защо не ми кажеш какво точно знаеш и ако някой ме попита, ще твърдя, че сам съм го разгадал.

Това предложение се стори съвсем разумно на Балфор. През последния месец топлите му чувства към Лодърбак не се бяха стопили напълно и въпреки породилите се в него съмнения той държеше да

запази доброто отношение на политика към себе си. На никого нямаше да навреди, ако споделеше откъде идват парите на Шепард, стига Лодърбак наистина да се престореше, че сам го е разбрал!

Освен това Балфор се беше зарадвал на внезапно появилия се живец в тона на Лодърбак и на настървеността, с която по-възрастният мъж го притискаше за информация. Не харесваше приятеля си, когато той изпаднеше в униние, и тази рязка промяна му напомни за предишния Лодърбак, Лодърбак от Дънидин, който вървеше наперено като крал и командваше като генерал, който сам беше натрупал състояние и след това го беше удвоил, който се срещаше с премиер-министъра и на когото не би му минало през ума да умолява някого да остане още една нощ в Кумара, за да има с кого да се разтушва в игралния дом. Той състрадаваше на предишния Лодърбак, към когото все още беше силно привързан, и беше поласкан от молбата му да сподели какво знае за начинанието на Шепард.

И затова след дълго мълчание Балфор разкри пред стария си приятел, че строежът на затвора се финансира с част от съкровището, намерено в дома на Кросби Уелс. Не обясни как и защо е станало това и не посочи кой му е подшушнал сведенията. Сподели само, че до вложението се е стигнало по настояване на Джордж Шепард половин месец след смъртта на Кросби Уелс и тъмничарят много държал това да се запази в тайна.

Лодърбак ненапразно беше завършил юридическия факултет: усетеше ли, че му се спестява част от истината, умееше с ловък разпит да изкопчи от събеседника си нужната информация. Първо попита на каква стойност е частта от съкровището и превозвачът отвърна, че инвестицията надхвърля с малко четиристотин лири. Политикът веднага пресметна, че вложението представлява десет процента от общата стойност на намереното в къщата на Уелс, и се поинтересува защо е така, а след като Балфор не отговори, с още по-плашеща бързина предположи, че става дума за комисионата на търговеца.

Балфор се смая от скоростта, с която Лодърбак беше стигнал до тези изводи, и бурно възрази, че Харалд Нилсен е невинен.

Лодърбак се засмя.

— Той се е съгласил! Дал си е комисионата!

— Шепард го е хванал натясно. Нилсен не е виновен. В общи линии е било на ръба на изнудването. Не бива да се шуми около това.

Не бива! Заради господин Нилсен.

— Частно вложение в единайсетия час! — възкликна политикът. (Изобщо не го беше грижа за Харалд Нилсен, с когото се беше запознал преди месец в „Звездата“ в Хокитика. Нилсен му бе направил впечатление на провинциален тип, който е свикнал с вярна публика от трима-четирима стари другари и става досадно словоохотлив, щом си пийне, и Лодърбак веднага го беше отписал като самодоволен бърборко, който с нищо не може да му бъде полезен.) Той се изправи на стремената. — Ето това е политиката, Том! Да, това е политиката! Виждаш ли какво се опитва да направи Шепард? Исква да започне строежа на затвора преди изборите и използва частна инвестиция, за да подкара работата. Гледай го ти дявола! Веднага ще пиша за това в „Таймс“, не се тревожи!

Думите му обаче произведоха точно обратния ефект, разтревоженият Балфор бурно възрази и след кратък пазарлък политикът се съгласи да не споменава името на Нилсен.

— Но няма да съм тъй милостив към Джордж Шепард — добави той и отново се засмя.

— Разбирам, че не го искаш за съдия — рече Балфор, чудейки се дали Лодърбак не се домогва до този пост.

— Пет пари не давам за съдийското кресло! — възкликна той. — Важен е принципът, него искам да защита.

— Кой принцип? — попита превозвачът объркано, явно Лодърбак все пак се интересуваше от поста, щом беше реагирал тъй невъздържано.

— Този човек е крадец! — извика политикът. — Парите принадлежат на Кросби Уелс, жив или мъртъв. Джордж Шепард няма право да се разполага с чуждите пари, както си реши!

Балфор не отговори. До този момент Лодърбак не беше отварял дума за намереното в дома на Уелс съкровище, нито пък беше проявявал интерес каква ще е съдбата му. Не беше споменавал и за правните усложнения около иска на вдовицата. Превозвачът отдаваше мълчанието му на факта, че е замесена Лидия Уелс и че приятелят му още се срамува от позорната случка, накарала го да се раздели с кораба си „На добър час“. Но сега политикът се беше втурнал да защитава Кросби Уелс и явно имаше категорично мнение по въпроса за състоянието му. Балфор го стрелна с очи, после отклони поглед. Дали

Лодърбак знаеше, че намереното в дома на Уелс злато е същото, с което е бил изнудван преди година? Любопитството не му даваше мира и той реши да предизвика политика, за да му развърже езика.

— Какво значение има? — попита Балфор нехайно. — Най-вероятно парите са били откраднати, със сигурност не са принадлежали на Кросби Уелс. Как у такъв човек ще попаднат четири хиляди лири? Не е тайна, че Кросби беше непрокопсаник, а от непрокопсаник до крадец разликата не е голяма.

— За това няма никакви доказателства... — поде Лодърбак, но превозвачът го прекъсна.

— Така че какво значение има, ако след смъртта му ги прибере друг? И без това по всяка вероятност произходът им не е чист.

— Какво значение има ли? — избухна Лодърбак. — Въпросът е в принципа, както казах, в принципа! Не можеш да разкриеш едно престъпление, като извършиш друго. Да откраднеш от крадец, пак си е кражба, както и да го увърташ! Не говори глупости!

Значи политикът беше на страната на Кросби Уелс, щом го защитаваеше тъй яростно. Това беше любопитно.

— Но така ще получиш желания приют — подхвърли ведро Балфор, все едно обсъждаха някаква дреболия. — Парите няма да бъдат прахосани. Ще се използват за строежа на обществени заведения.

— Не ме интересува дали тъмничарят Шепард прибира парите в джоба си, или строи олтар! — отсече Лодърбак. — Това е само оправдание, с други думи, ти твърдиш, че целта оправдава средствата. Не приемам тази логика.

— И то не какви да е обществени заведения — продължи превозвачът, все едно не го е чул. — Най-сетне ще получиш мечтания приют! Хайде, спомни си разговора ни в „Палас“. Къде може да отиде една жена, как може да започне нов живот и така нататък. И ето на, скоро ще има къде да отиде и да започне нов живот. И то благодарение на Джордж Шепард!

Лодърбак едва се сдържаше. Много добре помнеше какво е проповядвал само преди половин месец за ползата от един такъв приют, но не обичаше да му цитират собствените му думи, освен ако това не се придружаваше от похвала.

— Проявяваш неуважение към мъртвеца — отсече той рязко. — Това е всичко, което мога да кажа по въпроса.

Балфор обаче не се примиряваше тъй лесно.

— Мисля си — възкликна той, сякаш току-що му е хрумнало, — че златото, с което Франсис Карвър ти измъкна „На добър час“ и което е било зашито в подплатата на...

— Какво?

— Не си го виждал никога повече, нали? Изчезнало е безследно. А сега, няма и година по-късно, злато на съвсем същата стойност се озовава в дома на Кросби Уелс. Малко над четири хиляди лири. Може би става дума за същото.

— Възможно е.

— И човек няма как да не се запита как се е озовало там.

— Да, така е — кимна неразговорливо политикът.

Пред „Златният лъв“ двамата се разделиха, Лодърбак очевидно вече не държеше Балфор да остане в Кумара още един ден, тъй като се сбогува набързо и без видимо съжаление.

Превозвачът се отправи към Хокитика в доста неспокойно състояние на духа. Заедно с другите единайсетима от „Короната“ се беше врекъл да пази в тайна споделеното от Нилсен, а сега беше нарушил обещанието си. И то за какво? Какво беше спечелил с престъпването на клетвата? Отвратен от постъпката си, той заби пети в корема на кобилата и продължи в тръс, докато не стигна до река Арахура, там слезе и преведе коня през плитчините, където буйните води се разливаха по пясъка.

Лодърбак не остана навън да изпрати с поглед приятеля си. Наум вече съчиняваше писмото, устните му бяха стиснати съсредоточено, челото му беше сбърчено замислено. Отведе коня в конюшната, пхна шест пенса в ръката на конярчето и веднага се качи в стаята си. Затвори вратата, отнесе принадлежностите си за писане до ромбовидното петно светлина под прозореца, примъкна стол, седна и извади празен лист. След кратък размисъл разтърси писалката, наведе се и написа:

Вложение от отвъдното?

До редактора на „Уест Коуст Таймс“

Уважаеми господине,

Настоявам господин Джордж Шепард да публикува във вашето издание списък с имената на лицата, наети за строителството на затвора в Хокитика, и на дружества, както и да посочи кои дейности на кого са възложени, какви суми за какво са отделени, какво е платено и още какви средства са необходими за довършване и благоустрояване на вече изграденото.

Публикуването на тази информация би спомогнало за отстраняване на последиците от тежкото нарушение, допуснато от страна на господин Шепард, а именно че изграждането на затвора в Хокитика е било финансирано чрез лично дарение, направено без знанието на Съвета на провинцията, Обществената комисия на Уестланд, общинската управа и дори на самия дарител, тъй като е станало половин месец след смъртта му! Имам предвид господин Кросби Уелс, за чието имущество беше изписано немалко във вашето издание. По мои сведения дарението — доколкото може да бъде наречено така — е било взето от дома на господин Уелс след смъртта му и впоследствие, без да бъде уведомена обществеността, е било насочено към издигането на новия затвор. Готов съм да поднеса извиненията си, ако твърденията ми се окажат неверни, но междувременно настоявам за незабавно изясняване на случая от страна на господин Шепард.

Смятам, че прозрачността е наложителна не само поради естеството на учреждението, което господин Шепард иска да построи, и поради произхода на въпросната сума, а и защото финансовата яснота в управлението на обществени средства е от първостепенно значение, тъй като заради богатите златни залежи в този недоразвит район на нашата провинция той твърде често става жертва на примитивното изкушение на покварата и корупцията.

Цена високо намеренията на господин Шепард и останалите лица, които стоят зад изпълнението на този проект, и съм сигурен, че той действа в името на обикновените заселници и в рамките на закона. Държа обаче да подчертая още веднъж убеждението си, че всички частни дарения за обществени каузи трябва да бъдат прозрачни.

Уверявам ви, господине, вас и цялата провинция
Уестланд, че оставам искрено ваш,
Алистър Лодърбак,
член на Съвета на провинцията

18.02.1866 година

Той се облегна и прочете писмото на глас с патос, все едно се подготвяше за важна реч, след това сгъна доволно листа, пхна го в плик и написа адреса на редакцията на „Уест Коуст Таймс“, като отстрани добави: „Да се прочете при получаване“, и за всеки случай отдолу драсна „Неотложно!“. После запечата плика и бръкна в джобчето на жилетката да извади часовника, вече беше почти два. Ако Огъстъс Смит потеглеше веднага за Хокитика, писмото щеше да стигне при Льовентал, преди да бъде набран понеделнишкият брой на „Таймс“. Колкото по-рано, толкова по-добре, помисли си Лодърбак и излезе да потърси секретаря.

МЕРКУРИЙ В КОЗИРОГ

В КОЯТО ГАСКОАН ОТНОВО ИЗЛАГА ТЕОРИИТЕ СИ, А МУДИ ГОВОРИ ЗА СМЪРТТА.

Уолтър Муди привършваше обяда в „Максуел“, когато му донесоха съобщение, че товарът на „На добър час“ най-после е изваден на брега и сандъкът му е отнесен в стаята в „Короната“.

— Е, това най-сетне решава въпроса с така наречения призрак — рече той, след като подхвърли на пратеника монета от две пени и момчето хукна навън. — Ако Емъри Стейнс е бил на кораба, щяха да намерят трупа му в трюма.

— Съмнявам се, че е толкова просто — отвърна Гаскоан.

— Смяташ, че е възможно да скрият тялото?

— Смятам, че не е задължително да намерят трупа — поясни секретарят на съда. — Дори и ранен човек може да си проправи път към люка, а и корабът не беше потънал изцяло. Според мен е много вероятно да са го отнесли вълните.

През изминалите три седмици между Муди и Обер Гаскоан се беше зародило сърдечно приятелство и с всяка следваща среща Муди установяваше, че секретарят на съда му допада все повече. Гаскоан беше изключително умел в приспособяването към различни ситуации в обществото и стига да си го поставеше за цел, лесно можеше да спечели чуждата благосклонност. Ако Муди подозираше с какво настървение французинът се стреми към близост, сигурно — и с основание — щеше да се разтревожи, само че той смяташе новия си познат за изключително изтънчен джентълмен и се радваше, че има на разположение равен на себе си в интелектуално отношение човек, с когото да разговаря с наслада. Двамата обядваха заедно почти всеки ден, а вечер пушеха пури в „Звездата и жарттиерата“, където играеха като партньори вист.

— Упорстваш с първоначалната си теория — отбеляза Муди, — че нарочно са го хвърлили в морето.

— Да, или са унищожили останките му — кимна Гаскоан. — Може да е викал за помощ и така да е привлякъл вниманието на

убийците си. Колко му е да вържат тежест за краката му и да го хвърлят във водата. Както знаеш, Карвър на няколко пъти ходи с лодка до заседналия кораб и за него не би представлявало никаква трудност да види сметката на Стейнс.

— Възможно е — съгласи се младият мъж, който си играеше да нагъва получената бележка първо на половина, а после на четири, като прокарваше нокът по гънките. — Но не можем да бъдем сигурни нито в едното, нито в другото и дори и да се окажеш прав, че Стейнс наистина се е удавил било случайно или умишлено, никога няма да го разберем. Разполагаме с едно никакво престъпление — без тяло и без убиец!

— Да, така е.

— А и ние сме едни никакви детективи — допълни Муди, като целеше с това да сложи край на разговора, само че събеседникът му посегна към сосиерата, сякаш нямаше намерение да приключва с обяда.

— И накрая ще се почувстваме изключително глупаво — отбеляза французинът, поливайки със сос останалото месо, — когато намерят Стейнс на дъното на някой дол със счупен врат и без никакви следи от насилие.

Муди педантично подравни ножа и вилицата в празната си чиния.

— Боя се, че всички предпочитаме господин Стейнс да се окаже убит, дори и аз и ти, дете изобщо не го познаваме. Счупеният врат не би ни задоволил.

Сакото му висеше на облегалката на стола. Той си даваше сметка, че ще е невъзпитано да го вземе и да го облече, след като приятелят му още се хранеше, но мисълта, че сандъкът му най-сетне е пристигнал, не му даваше мира, той нямаше търпение да си тръгне и да се прибере. Не само че все още не знаеше дали багажът му е оцелял след крушението, но не беше сменял дрехите си от три седмици.

Секретарят на съда цъкна с език.

— Горкият Стейнс — рече той. — Сега госпожа Уелс го използва за забавление! Ако духът ми бъде призован на такъв сеанс с билети по един шилинг, ще бъда страшно възмутен. Едва ли бих приел подобна покана.

— Ако мен ме призват, ще изпитам облекчение и веднага ще се отзова — отвърна Муди. — Предполагам, че отвъдното е доста мрачно място.

— Защо?

— Ние цял живот мислим за смъртта. Ако не беше тя да отвлеча вниманието ни, сигурно щяхме да умираме от скука. Не би имало какво да избягваме, какво да отлагаме, за какво да се чудим. Времето не би имало никакво значение.

— А и ще е забавно да шпионираме живите — добави Гаскоан.

— Напротив, според мен това би ни накарало да се почувстваме страшно самотни. Да гледаме отвисоко този свят, без да можем да го докоснем, да го променим...

Гаскоан посегна към слънцата.

— Чувал съм, че в поверията на местните жители след смъртта на човека душата му се превръща в звезда.

— Това е най-добрата причина, която съм чувал досега, да остана да живея тук.

— И ще си татуираш лицето, и ще носиш сламена поличка?

— Може и да го направя.

— Държа да го видя — рече секретарят на съда и отново взе вилищата. — Ще е далеч по-любопитно, отколкото да гледам как нахлупваш широкопола шапка, обуваш високи до коленете ботуши и почваш да промиваш злато! Още не мога да повярвам, че сериозно се каниш да го направиш!

Муди си беше купил походна постелка, корито и златотърсачески дрехи от молескин и шевиот, но като се изключеха няколко неособено въодушевени разходки до Кънери, още не се беше заел с търсенето на злато. Не се чувстваше готов да започне новия си живот и беше решил да изчака да бъде разгадана мистерията около Емъри Стейнс и Кросби Уелс, като си повтаряше, че е принуден на тази стъпка под натиска на обстоятелствата, а всъщност по цял ден нямаше какво да прави, освен да дебне да се появят нови сведения и от вече наличните да си съчинява хипотези като Гаскоан.

Вече на два пъти беше удължавал престоя си в „Короната“ и следобед на осемнайсети февруари щеше да го направи за трети път. Едгар Клинч го беше поканил да се премести в „Скаратата“ и дори му беше предложил стаята на Анна Уедърел, която сега стоеше празна.

Прекрасната гледка над покривите на Хокитика към заснежените Алпи на изток нямало да бъде оценена от някой прост златотърсач, а Муди, бидейки джентълмен, със сигурност щял да намери наслада в хармонията на природата, която другите вероятно изобщо нямало да забележат. Младият мъж обаче беше отклонил поканата любезно, беше се привързал към „Короната“, колкото и да беше занемарена, а освен това не искаше да се сближава прекалено с Едгар Клинч, тъй като все още беше вероятно да се стигне до съд заради скритото съкровище на Кросби Уелс и в такъв случай съдържателят заедно с Нилсен, Фрост и още десетина мъже щяха да бъдат призовани да дадат показания. Тринайсетимата се бяха заклели да пазят в тайна събранието в „Короната“, но Муди, който не вярваше особено на честността на другите, не обичаше да разчита на чуждите думи, пък и предполагаше, че с времето поне един от останалите дванайсетима ще наруши даденото обещание, и затова беше решил да страни от тях. Междувременно се беше представил на Алистър Лодърбак и двамата бързо установиха, че заради юридическото си образование имат неколцина общи познати, адвокати и съдии в Лондон, някои от които политикът възхваляваше, други хулеше, а трети отхвърляше пренебрежително с категоричност, която не допускаше нито прекъсване, нито отговор. Муди го беше изслушал любезно, но като цяло не беше останал с благоприятно впечатление и си беше тръгнал с намерението да не повтаря срещата. За него беше ясно, че Лодърбак е човек, който не си прави труда да печели благоволенieto на хора, чиито връзки не би могъл да използва.

Противно на очакванията си Муди беше склонен да симпатизира по-скоро на тъмничаря Джордж Шепард, отколкото на Лодърбак. Той не познаваше Шепард, само го беше зърнал веднъж отдалече на едно обществено събрание на „Гуляйджийска“, но се възхищаваше на съдържаността и безукорната му вежливост, колкото и да беше тя студена и скована. Присъствалите в „Короната“ бяха нарисували твърде неласкав портрет на тъмничаря, като в същото време открито бяха изразили съчувствието си към Лодърбак, и това само показваше, мислеше си Муди, че човек не бива да вярва на чуждите преценки за нечий нрав. Човешкият темперамент беше неустойчива смесица от възприятия и обстоятелства и за младия мъж не подлежеше на съмнение, че не би могъл да зърне истинския Шепард в направеното от

Нилсен описание на тъмничаря, нито пък истинския Нилсен в думите на Шепард.

— Знаеш ли — рече той и почука с показалец по нагънатата бележка, — до днес като че ли бях склонен да вярвам, че Стейнс е все още жив. Сигурно е глупаво, но бях напълно убеден, че именно той беше на кораба и че ще го намерят в трюма.

— Да — кимна Гаскоан.

— Но сега излиза, че няма как да е жив. — Той пак почука замислено. — И че е изчезнал завинаги. Непоносимо е да не знаеш какво точно е станало! Какво ли не бих дал, за да присъствам на сеанса на вдовицата довчера!

— Вдовицата няма да е сама. Не забравяй за помощничката ѝ.

Муди поклати глава.

— Не ми се вярва това да е работа на госпожица Уедърел.

— Името ѝ беше във вестника — изтъкна французинът. — И не само името, беше упомената и ролята ѝ в сеанса. Тя ще помага на госпожа Уелс.

— Твърде бързо се е изучила — подхвърли язвително Муди. — Човек няма как да не се усъмни в качеството на обучението или пък в качествата на ученика.

Гаскоан се усмихна.

— Нима занятието на уличницата не е мистерията на мистериите? Току-виж се оказало, че тя се е обучавала цял живот.

Подобни разговори притесняваха Муди.

— Да, може да се каже, че досегашното ѝ занятие е мистерия, доколкото е било скрито под булото на нощта — отвърна той и се поизправи, — но изкуството на жената е родено от природата и не може да бъде сравнявано с призоваване на мъртвите.

— А, сигурен съм, че номерата на двата занаята са в общи линии едни и същи — рече французинът. — Уличницата е майсторка на убеждаването, а гадателката също трябва да е убедителна, за да ѝ повярват. Красотата и самоувереността винаги покоряват околните, независимо при какви обстоятелства се проявяват. Ако помислиш, ще видиш, че ролята на Анна не се е променила кой знае колко, и сега може да я наричаме Магдалина!

— Мария Магдалина не е била гадателка — възрази сковано Муди.

— Да — кимна все тъй усмихнат Гаскоан, — но първа е видяла отворения гроб. И се е заклела, че камъкът е бил отместен. Струва си да се отбележи, че вестта за възнесението е била донесена от жена и че в началото никой не е повярвал на клетвата ѝ.

— Е, довечера Анна Уедърел ще се заклъне пред гроба на друг мъж, а ние няма да сме там да не ѝ повярваме.

Той подравни ножа и вилицата да са в една линия, нямаше търпение келнерът да дойде да отнесе празната чиния.

— Поне може да разчитаме на празненството преди това — отвърна секретарят на съда, макар и вече с невесел тон.

Той също беше изключително разочарован, че няма да вземе участие в предстоящото общуване на вдовицата с мъртвите. Изключването му от кръга на посветените беше много по-болезнено за него, отколкото за Муди, понеже Гаскоан смяташе, че като първи приятел на Лидия Уелс в Хокитика му се полага запазено място на сеанса. Само че след следобеда на двацет и седми януари вдовицата не го беше потърсила нито веднъж и дори отказваше да го приеме в „Скитническа слука“.

Муди все още не беше официално представен на двете жени. Беше ги зърнал да окачват завесите на предните прозорци в бившата странноприемница, тъмните им силуети на фона на стъклото му бяха заприличали на кукли и докато ги гледаше, го прободде необясним копнеж, което беше необичайно за него, понеже той нямаше навика да завижда на жените за тяхната близост, а и истината беше, че не изпитваше кой знае какъв интерес към тях. Но докато минаваше край сенчестата фасада на „Скитническа слука“ и гледаше как телата им мърдат зад изкривяващите ги прозорци, изведнъж съжали, че не може да чуе за какво си говорят. Искаше да разбере защо Анна поаления, прехапа устни и вдиша длан към бузата си, сякаш да провери дали няма температура, искаше да узнае защо Лидия се усмихва, отупва ръце и излиза, оставяйки Анна да държи накамарените завеси и с набодена с карфици предница на роклята.

— Според мен си прав да се съмняваш, че Анна е замесена в цялата тази работа — продължи Гаскоан. — Когато отворих дума пред нея за Стейнс, останах с впечатлението, че тя го цени изключително високо, дори ми се стори, че малко си е загубила ума по него. А сега по всичко изглежда, че се опитва да изкара пари от смъртта му!

— Няма как да бъдем сигурни до каква степен е замесена госпожица Уедърел. Зависи дали е знаела за скритото в роклите злато и съответно за изнудването на господин Лодърбак.

— Още никой не е потърсил оранжевата рокля — рече секретарят на съда. — Ако Анна е споменала пред вдовицата, че тя е под моето легло, логично е да се допусне, че госпожа Уелс би направила някакъв опит да си я върне.

— Вероятно госпожица Уедърел смята, че златото е платено на господин Манъринг.

— Да, но не мислиш ли, че в такъв случай госпожа Уелс не би отишла да си я поиска от него? Двамата не е като да не се познават, те са стари приятели от едно време. Не, според мен е много по-вероятно госпожа Уелс изобщо да не подозира за роклите.

— Хмм...

— Манъринг не желае да я вземе — продължи Гаскоан, — тъй като се опасява от евентуални последствия, а аз определено нямам намерение да я нося в банката. Затова тя още си стои под леглото ми.

— Ясна ли е вече стойността на златото?

— Да, помолих за неофициална оценка и господин Фрост мина да го погледне. Според него стойността е от порядъка на сто и дваайсет лири.

— Е, надявам се за доброто на госпожица Уедърел, че тя не се е доверила на госпожа Уелс. Страх ме е да си помисля какво би сторила госпожа Уелс, ако разбере за това. Сигурен съм, че ще обвини Анна за загубата на съкровището.

Французинът рязко остави вилицата.

— Хрумна ми нещо — рече той. — Нали златото от роклите е същото, което после се е появило в дома на Уелс? В такъв случай, ако искът на вдовицата бъде признат за основателен и тя получи съкровището като наследство, ще си върне всичко, като се изключи златото от оранжевата рокля. Няма да е на загуба.

— Опитът ми показва, че хората рядко са доволни да приключат без загуба — отвърна Муди. — Ако съм отгатнал правилно характера на Лидия Уелс, тя ще е бясна, че роклите са били у Анна, независимо какви са били намеренията на Анна и независимо какъв е крайният резултат.

— Но ние можем да бъдем почти напълно сигурни, че Анна не е знаела за златото в роклите.

— Ах, Гаскоан, въпреки младостта си притежавам известни познания за нежния пол и мога да ви уверя категорично, че жените не обичат някой друг да носи роклите им без позволение.

Секретарят на съда се засмя и развеселен от шегата, се зае да довърши обяда си в добро настроение.

Без да оспорваме истинността на наблюдението на Муди, редно е да поясним, че неговите „познания“, както той се изрази, може да се нарекат емпирични само доколкото се дължаха на внимателни наблюдения на поведението на покойната му майка, мащехата му и двете лели по майчина линия, казано по-просто, адвокатът никога не бе имал любовница и не знаеше почти нищо за жените, освен как да се държи с тях любезно и да засвидетелства синовната си почит. В разрез с естествените пориви на младостта пределите на опита му бяха с големината на ключалката, през която беше зървал, метафорично казано, здрачните покои на зрелостта. В интерес на истината той се беше сблъсквал с достатъчно възможности да разшири кръгозора си, да отключи вратата и да пристъпи в тази забранена за чужди вмешателства обител, ала ги беше отхвърлял със същото притеснение и сковано придържане към доброто възпитание, с които сега отблъскваше закачките на Гаскоан.

Когато беше на двайсет и една години, една гуляйджийска обиколка из Лондон го беше отвела — по обичайните пътища и канали — до осветен с газови фенери двор недалече от пазара Смитфийлд. Там според състудентите му се събираха най-търсените уличници, които носеха червени жакети с месингови копчета — последния писък на парижката мода по това време — и с облеклото си хвърляха в смут английските дами. Военната кройка на жакетите им придаваше решителен и смел вид, ала въпреки това те се преструваха на свенливи, срамежливо извъръщаха глави, мяхаха погледи през закръглените си рамене, правеха се на скромни, кикотеха се и въртяха крачета насам-натам. Оглеждайки ги, Муди изведнъж изпита тъга. Сети се за баща си — колко пъти още от дете го беше заварвал из скритите кътчета на къщата с някоя непозната в скута? В спомените му тези жени неизменно охкаха и пъшкаха, грухтяха като прасета или крещяха с неестествено писклив глас и винаги оставяха след себе си силна

лепкава миризма, миризмата на театър. Докато другарите на Муди вадеха суверени и теглеха жребий кой ще е първи, той тихомълком се изсули от двора, спря файтон и се прибра да си легне. От този миг нататък за него беше въпрос на чест да не постъпва като баща си, да не падне в ноктите на бащините пороци, да бъде по-добър човек. И все пак колко лесно беше — да извади своя суверен, да издърпа сламка от жребия, да избере някое момиче с червен жакет и да го последва по калдъръма до задната стена на църквата! Приятелите му в колежа подозираха, че си е поставил за цел да стане свещеник, и много се изненадаха, когато след няколко години той избра попрището на адвокат.

Затова, щом станеше дума за Анна и някой, било то Гаскоан, Клинч, Манъринг или Причард, изразеше възхищението си от нея като уличница, Муди се стараеше да прикрие невежеството си. Навременно подхвърляните от него вмятания „разбира се“, „естествено“ и „несъмнено“, съчетани със скованото му отношение при всяко споменаване на името на Анна, само подсказваха на другите, че той се притеснява от оголените истини на човешката природа и че предпочита като повечето мъже с по-високо обществено положение да не разгласява плътските си дела. Няма как да не отбележим: една от големите положителни страни на дискретността е, че тя може да прикрива непознаването и на най-елементарните неща от действителността, а Уолтър Муди беше изключително дискретен. Истината бе, че той не беше разменил и дума с жена със занаята и опита на Анна Уедърел и дори не знаеше как да заговори някоя уличница, ако му се отдадеше случай.

— Също така — обади се той — трябва да отбележим като положителен и факта, че сандъкът на госпожица Уедърел не я последва в „Скитническа sluка“.

— Така ли? — попита изненадано Гаскоан.

— Да. Пълните с оловни тежести рокли са в „Скарата“ заедно с лулата ѝ, лампата и всички други дреболии, тя още не е изпратила човек да ги прибере.

— И господин Клинч не е повдигнал въпроса пред нея?

— Не е — потвърди Муди. — Това е ободрително според мен. Каквато и роля да е играла госпожица Уедърел в изчезването на господин Стейнс и каквато и роля да играе в нелепия сеанс довечера,

поне можем да сме сигурни, че тя не се доверява напълно на госпожа Уелс. И това ми вдъхва надежда.

Той се огледа за келнера, тъй като Гаскоан най-сетне беше приключил с обяда, а Муди искаше да плати колкото се може по-бързо и да се върне в „Короната“ да отвори сандъка си.

— Нямаш търпение да тръгнеш — отбеляза секретарят на съда, като бършеше устни със салфетката.

— Прощавай, не исках да те обидя. Не ми е дотегнала компанията ти, но нямам търпение да си видя вещите. Не съм сменял самото си от седмици и все още не знам до каква степен водата е повредила сандъка. Възможно е всичките ми дрехи и документи да се окажат унищожени.

— Какво чакаме тогава? Да вървим! — възкликна Гаскоан, за когото това обяснение беше напълно разбираемо, а и пропъждаше опасенията му.

Дълбоко в себе си той все се боеше, че другите го намират за отегчителен, и страшно се притесняваше, ако някой от събеседниците му проявеше нетърпение. Настоя да плати сметката и отхвърли възраженията на Муди като гувернантка, решила да поглези любимия си питомец, а след това излязоха на оживената и шумна улица, по която тъкмо минаваха група развеселени златотърсачи. Зад тях се разнесе вик, един земемер се приближаваше устремено на кон и крещеше да му направят път, самотната камбана на уеслианската църква удари два следобед. Извисили глас над шума — проскърцваща каруца, плющене на платна, смях, чукане, писклив женски глас, — двамата си пожелаха приятен следобед, стиснаха си сърдечно ръцете и се разделиха.

МАЛКИЯТ МАЛЕФИК^[1]

В КОЯТО СЕ ОСПОРВАТ НЯКОИ КЛЮЧОВИ ФАКТИ, ФРАНСИС КАРВЪР СЕ ДЪРЖИ НЕЛЮБЕЗНО И ЛЬОВЕНТАЛ Е ПРЕДИЗВИКАН ДА СИ РАЗВЪРЖЕ ЕЗИКА.

Когато в редакцията на „Уест Коуст Таймс“ се получи писмо с възбуждащо страстите обвинение, преди да го отпечата, Льовентал винаги правеше опит да се свърже със засегнатата страна. Смяташе за правилно да предупреди охулението, който и да е той, тъй като съдът на общественото мнение в Хокитика беше строг и за една нощ можеше да съсипе нечия репутация, поради тази причина вестникарят предлагаше на всеки, изправен пред подобна заплаха, да напише отговор и да се защити.

Високомерното и доста небрежно откъм доказателства изложение на Алистър Лодърбак за простъпките на тъмничаря Джордж Шепард не правеше изключение от този принцип и след като го прочете от край до край, Льовентал веднага се залови да го препише. Щеше да използва преписа за набора, а оригинала щеше да занесе в лагера да го покаже на тъмничаря Шепард, който със сигурност щеше да пожелае да опровергае повдигнатите обвинения, а все още имаше достатъчно време отговорът му да бъде включен заедно с писмото на политика в понеделнишкия брой на „Таймс“.

Льовентал намръщено подреди принадлежностите си за писане, като размишляваше, че сведенията за личното вложение може да са дошли само от дванайсетимата от „Короната“, което означаваше, че за съжаление, някой беше нарушил клетвата за мълчание. Доколкото знаеше, единственият, който поддържаше връзка с Лодърбак, беше приятелят му Томас Балфор. И затова вестникарят с натежало сърце издърпа чист лист, развинти капачката на писалката и топна писеца в мастилото. Том, помисли си той укорително, Том... Поклати глава и въздъхна.

Льовентал беше стигнал до последния абзац, когато го сепна издрънчаването на камбанката. Той стана, остави писалката върху попивателната хартия, прекоси помещението и нагласи на лицето си

доброжелателна усмивка, която застина едва забележимо, когато вестникарят зърна кой стои на прага.

Новодошлият беше облечен в дълго сиво палто с велурени ревери и маншети, ушито от плътен и лъскав като тюленова кожа плат, чийто цвят се променяше при всяко помръдване. Вратовръзката беше нагласена високо на гърлото, реверите на жилетката с остра яка бяха вдигнати и придаваха внушителен вид на раменете и на без това дебелия врат. Чертите на лицето бяха груби, все едно изсечени от твърд минерал, най-обикновен тежък камък, който не може да бъде шлифован. Устата беше широка, носът беше чупен, челото беше високо. На лявата буза се виждаше сребрист на цвят тънък белег, който се извиваше от крайчеца на окото надолу към челюстта.

Колебанието на Льовентал трая само миг. В следващия той се втурна напред, като отриваше пръсти в престилката, усмихна се широко и протегна ръце към госта.

— Господин Уелс! Радвам се да ви видя! Добре дошли отново в Хокитика!

Франсис Карвър присви очи, но не ухапа примамката.

— Искам да публикувам обявление — рече той.

Не пристъпи към вестникаря, остана на прага, тъй че между двамата да остане няколко метра разстояние.

— Заповядайте, заповядайте. Ако позволите да добавя, за мен е чест. Поласкан съм, че за втори път се обръщате към мен. Щях да съжалявам много, ако бях загубил клиент поради неволна грешка.

Карвър отново си замълча. Не беше свалил шапката си и сега не посегна към нея. Грубостта му обаче не отблъсна вестникаря. Той се усмихна ведро и продължи:

— Но да оставим миналото, господин Уелс, да говорим за настоящето! Кажете ми какво мога да направя за вас.

Този път лицето на капитана помръкна и в очите му проблесна раздразнение.

— Карвър — поправи го той. — Името ми не е Уелс.

Льовентал доволно долепи длани. Палецът и показалецът на дясната му ръка бяха потъмнели от мастилото и когато сплетеше пръсти, се получаваше нещо като райе, все едно ръцете принадлежаха на две различни създания, едното черно, а другото — бяло.

— Навярно паметта ми ме подвежда — поде той, — ала ми се струва, че си ви спомням съвсем ясно. Не идвахте ли при мен преди година? Носехте акт за раждане. Публикувахте обявление за изчезнал пътен сандък, за който предлагате възнаграждение. Само че стана някакво объркване относно името ви. При отпечатването направих грешка, пропуснах средното ви име и вие се върнахте на другата сутрин да ме поправите. Ако не се лъжа, актът за раждане беше на името Кросби Франсис Уелс. Кажете ми, моля, да не би да съм се заблудил?

Карвър отново не отговори.

— Винаги са ми казвали — добави вестникарят с ясното съзнание, че поема риск с безочливото си нахалство, но се надяваше по този начин да предизвика някакъв отклик, — че имам изключително добра памет.

Льовентал знаеше, че Карвър се е настанил в „Палас“ и оттам ръководи неприятните разправии около изваждането на сушата на корпуса на „На добър час“. Това начинание със сигурност би трябвало да бъде извършено потайно и без да се допускат външни лица, ако капитанът искаше да скрие труп на борда, но всички твърдяха — включително и превозвачът Томас Балфор, — че в действията на Карвър няма нищо скрито-покрито. Той беше предал опис на товара на капитана на пристанището, бе провел среща с представителите на превозваческите дружества в Хокитика, за да си оправят сметките, и няколко пъти беше ходил с лодка до заседналия в плитчините кораб заедно с корабостроители и прекупвачи.

— Не съм Уелс — обади се най-сетне Карвър. — Онова беше от името на друг. Вече няма значение.

— Прощавайте — отвърна любезно Льовентал. — Значи господин Кросби Уелс е бил загубил сандъка си и вие сте му помагали да го открие.

Миг мълчание, после капитанът кимна.

— Да.

— Е, дано сте успели да го намерите. Вярвам, че сандъкът в крайна сметка е стигнал до притежателя си?

Карвър раздразнено отметна глава.

— Няма значение — рече той. — Обясних ви вече.

— О, щях да пропусна да изкажа съболезнованията си, господин Карвър.

Капитанът впи очи в него.

— Вестта за смъртта на господин Уелс много ме опечали — продължи Льовентал. — Нямах честта да го познавам, но всички твърдят, че е бил порядъчен гражданин. О, надявам се, че не от мен научавате за смъртта на своя приятел?

— Не, не.

— Радвам се. Откъде се познавахте?

В очите му отново припламна раздразнение.

— Бяхме стари приятели.

— Сигурно от Дънидин? Или отпреди това?

Карвър явно имаше намерение да отговори на този въпрос и затова вестникарят продължи:

— Е, предполагам, за вас е утеха, че поне си е отишъл мирно.

Устните на капитана потрепнаха и от тях се изтръгна възклицание:

— Мирно?

— В смисъл, че е починал в съня си, в дома си. По скромното ми мнение това е най-доброто, на което може да се надява човек.

— Льовентал усети, че е спечелил някакво преимущество, и добави: — Макар че, за съжаление, съпругата му не беше до него.

Карвър сви рамене. Появилата се изневиделица искра, довела до изблика му, беше угаснала също толкова внезапно.

— Бракът е личен въпрос — заяви той.

— Напълно съм съгласен с вас — отвърна вестникарят и се усмихна. — Вие познавате ли госпожа Уелс?

Посетителят изсумтя нечленоразделно.

— Аз имах удоволствието да се видя с нея, макар и за кратко — продължи невъзмутимо Льовентал. — Възнамерявах тази вечер да отида в „Скитническа слука“ като скептик, разбира се, но без предразсъдъци. Мога да се надявам, че ще ви видя там, нали?

— Не, не можете.

— Явно вашият скептицизъм към сеансите надхвърля дори моя!

— Нямам мнение за сеансите. Може и да присъствам, може и да не присъствам.

— Така или иначе, предполагам, че госпожа Уелс е приветствала горещо завръщането ви в Хокитика. — Льовентал си даваше сметка, че гамбитите му да поддържа разговора стават съвсем прозрачни, но това не го възпря. — Да, сигурен съм, че тя много се е зарадвала на завръщането ви!

Карвър вече не правеше опити да прикрие раздразнението си.

— Защо? — попита той.

— Защо ли? Заради бъркотията около имуществото, разбира се! Та нали оправянето на документите беше спряно именно заради липсващия акт за раждане на господин Уелс! Никъде не успели да го открият!

Гласът му отекна изненадващо силно и за миг вестникарят се уплаши да не е прекалил. Това, което каза, беше самата истина, пък и се знаеше от всички: искът на вдовицата продажбата на имуществото на Уелс да бъде обявена за нищожна не беше гледан от съда, тъй като не можеше да се намери документ, който да удостовери самоличността на покойника. Лидия Уелс беше пристигнала в Хокитика няколко дни след погребението и заради това не беше разпознала тялото: ако не изровеха трупа (съдията помоли госпожа Уелс да го извини за грубия израз), нямаше друг начин да се докаже, че умрелият в долината Арахура саможивец е същият Кросби Уелс, чийто подпис се мъдреше под брачното свидетелство. И предвид голямата сума, на която възлизаше имуществото на покойника, съдията беше сметнал за благоразумно да отложи заседанието, докато въпросът не се изясни. Госпожа Уелс му благодари любезно за решението и го увери, че е търпелива като всяка жена и ще чака, докато е необходимо, за да ѝ се изплати дължимото (така наричаше тя наследството).

Думите му обаче не предизвикаха отклик, Карвър само го измери с поглед от глава до пети и повтори кисело:

— Искам да публикувам обявление в „Таймс“.

— Да, разбира се — отвърна Льовентал, чието сърце се беше разтуптяло. Той дръпна лист хартия и попита: — Какво ще продавате?

Капитанът обясни, че корпусът на „На добър час“ скоро ще бъде разглобен и той желае да продаде предварително гредите и дъските на търг, който ще се проведе в петък от „Гласън и Роули“. Изброи условията рязко. Преди търга няма да се продава нищо. Няма да се правят отстъпки и с никого няма да се водят преговори. Запитванията

следва да се отправят по пощата лично към него, господин Франсис Карвър, в „Палас“.

— Както виждате, внимателно си записвам всичко — рече Льовентал. — Няма да допусна отново грешка с името ви! Да ви питам, да не би случайно с Кросби да сте роднини?

Карвър отново стисна устни.

— Не.

— Вярно, че Франсис е често срещано име — кимна вестникарят, без да го поглежда, защото тъкмо записваше адреса в „Палас“, но когато след миг вдигна глава, видя, че изражението му е станало още по-мрачно.

— А вашето име как е? — попита Карвър, като по този начин подчерта факта, че до този момент не го е използвал. Льовентал се представи, капитанът кимна бавно, сякаш за да го запомни, и изведнъж се тросна: — И си дръжте проклетата уста затворена!

Думите му разтърсиха Льовентал. Той прибра заплащането за обявата бавно и внимателно, с нетрепваща ръка написа разписка. За първи път му се случваше да бъде нагрубен в редакцията и беше толкова смаян, че онемя. Усещаше как в гърдите му се надигат вълнение, натиск, ликуващо бучене. Беше от хората, които срамът превръща в гладиатори. Воинът в него се размърда радостно, сякаш най-сетне е прозвучал отдавна чакан тръбен зов, който е отекнал в самото тяло на вестникаря, в кръвта му.

Карвър прибра разписката. Обърна се и се отправи към вратата, без да благодари и да се сбогува. Тази проява на грубост отприщи клокочещия в Льовентал гняв, той вече не можеше да се сдържа и избухна:

— Как смееете да се показвате тук! За толкова много неща имате да отговаряте!

Капитанът спря с ръка на дръжката.

— След това, което сторихте на Анна — продължи вестникарят. — Намерих я аз, ако искате да знаете. Цялата в кръв. Човек не се държи така с една жена. Не ме интересува каква е. Човек не се държи така с жена, още повече когато тя очаква дете!

Карвър не отговори.

— На косъм се разминахте с двойно убийство! Знаете ли? — Гневът на Льовентал се разрастваше в неудържим бяс. — Знаете ли на

какво приличаше тя? Видяхте ли я как изглеждаше, когато синините изчезнаха? Знаете ли, че трябваше да ходи с бастун две седмици? Едва се крепеше на краката си! Знаете ли го, а?

— И тя не е света вода ненапита.

Льовентал едва не се изсмя.

— Какво ви е направила? Премазала ви е от бой, така ли? Пребила ви е почти до смърт? Око за око, а?

— Не съм казвал такова нещо.

— Убила е детето ви? Убила е детето ви и затова вие сте убили нейното? — почти изкрещя Льовентал. — Хайде, говорете! Говорете!

Капитанът не трепна.

— Имах предвид, че не е цвете за мирисане.

— Не била цвете за мирисане! И сега сигурно ще ме уверявате, че сама си го е изпросила, че си го е заслужавала!

— Да — кимна Франсис Карвър. — Получи си заслуженото.

— В Хокитика нямате приятели, господин Карвър — заяви вестникарят, насочил изцапан с мастило показалец към него. — Анна Уедърел може и да е обикновена уличница, но в този град я харесват мнозина и дори и въоръжен, няма как да се справите с всички тях! Не го забравяйте. Ако ѝ се случи нещо лошо — предупреждавам ви, — ако я сполети...

— Няма да е от мен — прекъсна го Карвър. — Приключих с нея. Разплатили сме се.

— Разплатили сте се? — Льовентал се изплю на пода. — За детето ли говорите? Собственото ви дете! Не му дадохте шанс дори да проплаче! Това ли наричате разплата?

Капитанът се усмихна и развеселено попита:

— Собственото ми дете ли?

— Ще ви кажа, макар да не сте питали. Детето ви е мъртво! Чувате ли ме? Детето ви замина на оня свят още преди да е проплакало! И то заради вас!

Карвър се изсмя дрезгаво.

— Уличницата не е носила мое дете. Кой ви го каза?

— Анна — отвърна вестникарят и изведнъж увереността му го напусна. — Нима ще отречете думите ѝ?

Карвър се изсмя отново.

— Не бих я докоснал и с канджа — заяви той и излезе, без да изчака отговор.

[1] Така в астрологията се нарича планетата Марс, за която се смята, че при определени обстоятелства вреди. За голям Малефик, или вредител, се смята Сатурн. — Б.пр. ↑

СЛЪНЦЕ ВЪВ ВОДОЛЕЙ

В КОЯТО СУК ЯНШЪН ОТНОВО СЕ ПОЯВЯВА БЕЗ ПОКАНА, НА ЛИДИЯ УЕЛС И ХРУМВА ИДЕЯ И АННА ОСТАВА САМА.

Анна Уедърел не беше стъпвала в пушалнята в Кънери от следобеда на четиринайсети януари. Бучицата опиум, която Сук Яншън ѝ беше подарил тогава, можеше да ѝ стигне за не повече от две седмици. Но вече беше минал месец, а Анна не беше дошла нито веднъж в Кънери да запали по една лула със стария си познайник и да поднови запасите си и Ах Сук не можеше да намери абсолютно никакво разумно обяснение за това.

Посещенията на уличницата му липсваха. Всеки следобед той я чакаше да се появи с отметната на гърба шапка в края на просеката, откъдето започваше китайското поселище в Кънери, и всеки следобед преживяваше поредното разочарование. Предполагаше, че Анна или се е отказала от опиума, или е решила да си го купува направо от аптекаря. Втората хипотеза явно бе по-мъчителна за него, тъй като той още подозираще, че Джоузеф Причард е замесен в злополуката с Анна в нощта на четиринайсети, и въпреки многото доказателства в противното смяташе, че по някаква незнайна причина аптекарят се е опитал да я убие. Ала терзанията му всъщност се пораждаха най-вече от първата възможност. Той просто не можеше — и не искаше — да повярва, че уличницата е успяла да загърби пристрастеността си.

Ах Сук харесваше Анна и смяташе, че и тя го харесва. Все пак си даваше сметка, че близостта, на която се радваха, не е близост на двама души, избрали да бъдат заедно, а е по-скоро споделена самота, тъй като нищо не е в състояние да измести връзката между пристрастения и неговия опиат. Ах Сук изпитваше омерзение от зависимостта си и колкото повече растеше то, толкова по-силно китаецът копнееше за опиата и това изпълваше с отвращение сърцето и ума му. Анна също ненавиждаше зависимостта си. Това чувство се беше усилило, когато уличницата разбра, че носи дете, тогава клиентелата ѝ в Хокитика се беше отдръпнала и Анна се озова сред изобилие от време: в продължение на седмици прекарваше по цял ден в здрачната пушалня,

където плътният дим смекчаваше формите на предметите и замъгляваше очертанията им, беше останала в това състояние до смъртта на детето, когато в страстта ѝ към опиата се появи неистово безразсъдство, което Ах Сук дори не се опитваше да разбере. Той не знаеше как и защо е загинало бебето и не смееше да попита.

Двамата никога не разговаряха в пушалнята в Кънери, нито когато палеха лампата, нито когато полягах и чакаха опиумът да се разтопи и да забълбука в чашката. Понякога Анна първо пълнеше лулата на Ах Сук и я държеше в ръката си, докато той поглъщаше дима, вдишваше жадно и постепенно потъваше в приятната омая, а после, щом се събудеше, китаецът я намираше простряна като мъртва, потна, с полепнала по бузата влажна коса. За него беше важно да не се говори при паленето на лулата и той се радваше, че са постигнали това разбирателство, без да се налага да прибегват до думи. Както не биваше да се обсъждат на глас съпружеските отношения в леглото — не само за да не се накърни сакралността на брака, а и по съвсем прозаични причини, — така и ритуалът на лулата беше свещен, неизразим, страшен и едновременно с това възвишен и божествен: свещен заради нечестивостта си и също тъй нечестив заради своята святост. С каква празнична радост двамата чакаха смълчани бучицата да се разтопи и изпълнени с болезнен срам и опиянение, поглъщаха лакомо сладкия мирис, който нахлуваше в ноздрите им, после разбъркваха топилката с иглата, угасяха пламъка, отпускаха се по гръб и вдишваха дима, а той се разнасяше чудодейно из цялото им тяло, до пръстите на ръцете и краката, до корените на косата! И с каква нежност я поглеждаше Ах Сук, когато се събудеха.

Следобеда преди сеанса на вдовицата (беше неделя, госпожа Уелс съзнателно беше решила да отправи това предизвикателство) Ах Сук седеше на слънце на прага, почистваше лулата си, подсвиркваше си през зъби и си мислеше за Анна. Вече час се занимаваше с тази задача и лулата отдавна лъщеше. Ножът му беше изгребал лепкавия червеникав нагар от опиума, дългата цев на мундщука също беше почистена. Но повтарящите се движения бяха в тон с повтарящите се мисли и го успокояваха.

— *Ах Кю фат сан ме си а?*

В края на просеката стоеше Тон Вей, голобрад млад мъж на трийсетина години. Ах Сук не вдигна глава. Беше дал дума да не

говори с никого за събранието в „Короната“ и предшествалите го събития.

Младият мъж обаче продължи да упорства.

— *Кео хай май бей ян да гун а?*

Ах Сук отново замълча и мърморейки недоволено, сънародникът му се отправи към реката. Без да се помръдва, съдържателят на пушалнята стоя дълго след заминаването му, ала после изведнъж се надигна, изруга и сгъна острието на ножа. Истинско мъчение беше да прекарва дните си в чакане, да мисли за Анна, да се пита какво е станало. Не издържаше повече. Още днес следобед щеше да слезе в Хокитика и да настоява да я види. Щеше да тръгне веднага. Той прибра лулата и инструментите, изправи се и влезе да вземе палтото.

Ах Сук не беше разбрал всичко от разискването в „Короната“ преди три седмици. Не му бяха помогнали нито сънародникът му Ах Кю, който говореше английски още по-зле от него, нито другите, които избухваха при всяко настояване за пояснения от страна на китайците. Разказът на Балфор беше твърде устремен и изпъстрен с поетични сравнения, за да бъде лесно схванат от чужденец, и затова Ах Сук и Ах Кю си бяха тръгнали от странноприемницата с далече не пълна представа за обсъжданото там.

Най-важните им пропуски бяха следните. Ах Сук не знаеше, че Анна Уедърел се е изнесла от „Скаратата“ и вече живее при Лидия Уелс. Също така не знаеше, че Франсис Карвър е капитан на „На добър час“, кораба, заседнал в плитчините на Хокитика. След съвета в „Короната“, приключил малко след полунощ, Ах Сук не беше последвал останалите, които се бяха втурнали към брега, чуждите неблагоприятия не го интересуваха, а и не обичаше да обикаля по тъмно из улиците на града. Вместо това се беше върнал в Кънери и оттогава не беше излизал оттам. Затова все още смяташе, че преди около месец Франсис Карвър е отплавал за Кантон и ще мине доста време, преди да се появи отново в Хокитика. Томас Балфор, който беше забравил, че го е подлъгал с това невярно предположение, не се беше сетил да поправи грешката си.

Когато камбаните удариха три и половина, Ах Сук се изкачваше по стъпалата на верандата в „Скаратата“. Вътре поиска да го заведат при Анна Уедърел, като произнесе името ѝ тежко и с нескрито задоволство, все едно срещата им е била насрочена преди месеци. Извади от джоба

един шилинг, за да покаже, че е готов да си плати за удоволствието да поговори с уличницата, и след това се поклони почтително. Помнеше Едгар Клинч от тайния съвет в „Короната“ и тогава той му се беше сторил порядъчен и разумен мъж.

Клинч обаче поклати глава. Посочи към наскоро преобядисаната фасада на „Скитническа слука“ отсреща и избълва водопад от думи, от които Ах Сук не разбра нищо. Съдържателят го хвана за лакътя и го изведе навън, обърна го към сградата от другата страна на улицата и обясни, този път по-бавно, че сега Анна се е настанила там. Ах Сук мярна някакво движение през прозореца на бившата странноприемница и си даде сметка, че силуетът зад стъклото принадлежи на Анна — това му беше достатъчно, той се поклони отново на Клинч, взе си обратно шилинга от дланта му и го прибра в джоба. Сетне прекоси „Гуляйджийска“ и похлопа на вратата на „Скитническа слука“.

Анна явно беше в коридора, тъй като веднага отвори. Застана на прага с леко отнесеното високомерно изражение на подражена прислужница — напоследък беше придобила този навик — и се подпря с една ръка на касата, тъй че да може веднага да захлопне вратата. (През изминалите три седмици се бяха изредили безчет посетители, най-вече зажаднели за компанията ѝ златотърсачи, които бяха свикнали вечер да я намират в „Златната прах“. Умолявах я да я черпят чаша шампанско, бренди или малка бира, да „побъбрят“ в някое от ярко осветените заведения на „Гуляйджийска“, но поканите им неизменно удряха на камък, Анна поклащаше мълчаливо глава и затръшваше вратата под носа им.) Но сега, като видя кой стои пред нея, тя разтвори вратата широко и възкликна изненадано.

Ах Сук също беше изненадан, в първия миг само я изпиваше с поглед. След толкова седмици припомняне на образа ѝ тя най-сетне беше пред него. Наистина ли се беше променила толкова? Или паметта му беше тъй несвършена, щом сега, докато я гледаше пред себе си, Анна му се струваше толкова различна, в нея не беше останало нищо от жената, с която беше прекарал безброй блажени следобеди сред виещия се на кълба пушек, видим ясно на падащата косо от прозореца бледа зимна светлина. Роклята ѝ определено беше нова, черна, със строга кройка. Но не само роклята беше друга, пред него стоеше съвсем различна жена.

Тя не беше под въздействието на опиата. Страните ѝ се руменееха, очите ѝ искряха, изглеждаха по-големи, по-будни. Бавните, точещи се като петмез движения бяха изчезнали, както и булото на лека замаяност, която винаги покриваше чертите ѝ като воал. Нямаше ги отнесената усмивка, треперещите устни, смаяната обърканост, която сякаш подсказваше, че във всеки момент Анна се мъчи да се пребори с някаква невидима за околните загадка. Изненадата на Ах Сук бързо отстъпи място на огорчението. Значи беше вярно. Анна се беше освободила от дракона на опиума. Беше се излекувала, а той въпреки десетилетните опити още си оставаше роб на това грозно чудовище.

Анна изви леко пръсти, сякаш се канеше да сграбчи дървото, за да не падне, и прошепна:

— Не може да влезеш, не може, Ах Сук.

Ах Сук не се поклони веднага, той вярваше на първото впечатление и искаше да го запечата в паметта си. Анна беше страшно отслабнала, костта на китката ѝ стърчеше, бузите ѝ бяха хлътнали.

— Добър ден — поздрави той.

— Какво искаш? — прошепна Анна. — Добър ден. Вече не пуша опиум. Не го ли знаеш?

Ах Сук се взря в нея.

— От три седмици — продължи тя, сякаш се мъчеше да го убеди. — Не съм пушила от три седмици.

— Как?

Тя поклати глава.

— Промених се, вече съм друга.

— Защо не дошла в Кънери?

Не му достигаха думи да обясни, че му липсва, че всеки следобед преди идването ѝ специално е нареждал възглавниците по канапето и е почиствал принадлежностите, грижел се е да е спретнато облечен и е връзвал косата си, че докато я е гледал как спи, е имал чувството, че сърцето му ще се пръсне от радост, че понякога е посягал към гърдите ѝ и пръстите му са увисвали на сантиметър от тях, сякаш е усещал мекотата на кожата в задименото пространство между плътта им, че след като тя е изпушела лулата, той не е палел своята веднага, а е изчакавал, за да може спокойно да я огледа, да запечата образа ѝ в паметта си.

— Вече не мога — отвърна Анна. — Не бива да идваш тук. А аз не мога да дойда.

Ах Сук я гледаше тъжно.

— Вече няма пушим?

— Няма. Край с опиума, край с Кънери.

— Защо?

— Не мога да ти обясня сега. Спрях, Ах Сук. Спрях окончателно.

— Няма пари?

Той знаеше, че Анна има да връща пари на няколко души. Дължеше голяма сума на Дик Манъринг и дългът ѝ растеше с всеки изминал ден. Вероятно вече не можеше да си позволи да отделя средства за опиум. Или не ѝ оставаше време да идва до Кънери.

— Не, въпросът не е в парите.

В този миг някъде от вътрешността на къщата се обади женски глас и настойчиво и високомерно попита кой е посетителят и какво иска.

Анна извърна леко глава, без да откъсва очи от него, и извика:

— Един познат китаец. Не е важно.

— И какво иска?

— Нищо. Преди купувах от него.

Не последва отговор.

— Да донесе тук? — предложи Ах Сук.

Сви ръце в шепа и ги протегна към нея, за да покаже, че е готов сам да ѝ донесе опиум.

— Не — прошепна Анна. — Не бива. Няма смисъл. Просто... вече не го усещам.

Ах Сук не я разбра.

— Последния път — рече той, имаше предвид бучката, която ѝ беше подарил следобеда преди сблъсъка ѝ със смъртта. — Последния път не хубаво?

— Не — поклати тя глава, но преди да успее да обясни, в коридора се разнесоха стъпки и до нея застана някаква жена.

— Добър ден — рече тя. — Какво продаваш? Свободна си, Анна.

Анна веднага се отдръпна. Ах Сук също отстъпи, макар и не от покорство, а от изненада: от тринайсет години не беше виждал Лидия Грийнуей. За последно я беше зърнал — кога? — в съда в Сидни от подсъдимата скамейка, тя седеше в залата с поруменяло лице и си

вееше с избродирано ветрило от санталово дърво, чийто мирис беше стигнал до ноздрите му и му беше напомнил за склада на семейството му на брега на реката в Гуанджоу и за сандъците от санталово дърво, в които преди войните търговците донасяха топовете коприна. Беше облечена в бледозелена рокля и носеше покрита с дантела шапка, по време на целия процес беше гледала строго и сериозно. Когато я повикаха да свидетелства, отговаряше кратко и по същество. Ах Сук не беше разбрал и дума от показанията ѝ, но видя, че в един момент тя го посочи с пръст. Когато го оправдаха по обвинението в убийство, Лидия Грийнуей не реагира по никакъв начин, мълчаливо стана и излезе, без дори да се обърне да го погледне. Оттогава бяха изминали повече от дванайсет години! Повече от дванайсет години — а сега тя стоеше срещу него ужасяващо същата, ужасяващо непроменена! Бакърената ѝ коса грееше все така ярко, кожата ѝ беше гладка, почти без бръчки. На фона на изпитата и слаба Анна Лидия изглеждаше още по-закръглена и пухкава.

В следващия миг ченето ѝ увисна — това се случваше изключително рядко, обикновено Лидия майсторски докарваше изражението си и не обичаше да показва изненада — и очите ѝ се облешиха.

— Познавам го — възкликна тя смаяно и ръката ѝ неволно политна към шията. — Познавам го!

Анна объркано местеше поглед от Ах Сук към вдовицата и обратно.

— Откъде? — попита тя. — Нали не сте ходили в Кънери?

Над горната устна на Ах Сук беше избила пот. Той се поклонил мълчаливо — надяваше се да решат, че не е разбрал думите им. Обърна се към Анна, тъй като му се струваше, че ако не отмести погледа си от Лидия Грийнуей, тя ще си спомни къде го е виждала. Усещаше обаче, че жената продължава да се взира в него.

Уличницата се намръщи озадачено.

— Сигурно го бъркате — рече тя. — Китайците трудно се различават.

— Възможно е — отвърна госпожа Уелс.

Но не отмести поглед от него. Той не можеше да прецени дали го е разпознала, или не. Опита се да измисли бързо какво да каже на Анна, но умът му беше като бял лист.

— Какво искаш, Ах Сук? — попита Анна.

Тонът ѝ не беше груб, по-скоро беше изпълнен с копнеж, очите ѝ гледаха умоляващо, уплашено.

— Как го нарече? — обади се бързо вдовицата.

— Ах Сук. Би трябвало да означава „господин Сук“. Той държи пушалнята в Кънери.

— Аха! — Лидия Уелс присви очи. — Опиум!

Значи го беше познала. Беше си спомнила.

Ах Сук на мига взе решение. Обърна се към Анна и оповести:

— Искam да купи теб. Плаща скъпо.

Вдовицата се изсмя.

— О! — Анна се изчерви. — Не, не можеш. Явно още не си чул. Приключих с това. Вече не съм уличница. Не се продавам.

— А каква? — попита Ах Сук.

— Госпожица Уедърел е моя компаньонка — рече госпожа Уелс, само че той не знаеше какво означава „компаньонка“. — И вече живее тук.

— Вече живея тук — повтори Анна. — И не пуша опиум. Разбираш ли? Край с опиума. Оставих го.

Той премига объркано.

— Всичко хубаво — рече Анна. — Благодаря, че се отби.

Изведнъж госпожа Уелс протегна ръка. Сграбчи със снежнобели пръсти Ах Сук за китката и я стисна здраво.

— Трябва да дойдеш на сеанса довечера — рече тя.

— Но той няма билет! — възкликна Анна.

— Азиатец — точно от това имахме нужда! — продължи вдовицата, без да ѝ обръща внимание. — Как го нарече?

— Ах Сук.

— А, да. Представи си само: азиатец на сеанса!

— Спиритическите сеанси от Изтока ли идват? — попита недоверчиво Анна.

Ах Сук не знаеше какво е „сеанс“, но „азиатец“ му беше ясно и той предположи, че става дума за него и вероятно е причината за грейналата в очите на Лидия алчност. Не можеше да си обясни как така тя не е мръднала и на йота за повече от десетилетие, след като Анна само за месец беше станала друга жена. Сведе поглед към впитите в

китката му пръсти и изненадано забеляза златна халка. Посочи пръстена и каза:

— Госпожа Карвър.

Тя се усмихна още по-широко и подхвърли:

— От него ще излезе истински прорицател. Виж как познава!

— Защо я наричаш „госпожа Карвър“? — попита объркано Анна.

— Жена на Карвър — отвърна Ах Сук, с което не ѝ помогна особено.

— Смята, че сте съпруга на Карвър! — възкликна Анна.

— Или по-скоро предполага — отвърна госпожа Уелс и се обърна към него. — Не съм госпожа Карвър. Съпругът ми е мъртъв. Сега съм вдовица.

— Не госпожа Карвър?

— Госпожа Уелс.

Ах Сук се ококори.

— Госпожа Уелс...

— По-добре, че не знае английски — заяви доволно вдовицата.

— Няма да се разсейва с глупости. Ще стои като истукан. Какъв красавец! Ще свърши чудесна работа!

— Но той познава Карвър — възрази Анна.

— Естествено — отвърна надменно госпожа Уелс. — Капитан Карвър поддържа тесни връзки с азиатците. Предполагам, че са имали вземане-даване тук, в Хокитика. Ела в салона, Ах Сук. — Тя го побутна леко. — Хайде, ела. За малко. Не се противи, няма да те изям. Влез.

— Франсис Карвър в Гуанджоу? — попита Ах Сук.

— Да, в Кантон — отговори тя, като погрешно изтълкува въпроса му. — Капитан Карвър е живял дълги години в Кантон. Хайде, влизай. — Вдовицата придърпа китаеца в салона и посочи ъгъла.

— Ти ще седиш на възглавница там и ще наблюдаваш присъстващите. Ще придадеш мрачна атмосфера на сеанса. Може да те наречем Източния оракул или Живата статуя от Истока... Или по-добре Духа на предците? Кое ти харесва повече, Анна, Оракула или Статуята?

Анна не изрази предпочитание. Досещаше се, че Лидия Уелс и Ах Сук са стари познати и по някакъв начин познанството им е свързано с Франсис Карвър, както и че вдовицата не желае да говори за

това. Но тъй като знаеше, че няма смисъл да настоява за обяснения, попита:

— И за какво ни е?

— Ще наблюдава!

— С каква цел?

Госпожа Уелс нетърпеливо размаха ръка.

— Не видя ли представлението в „Уелският принц“? Има ли нещо източно, билетите се разграбват.

— Само че той е отдавна в Хокитика — възрази Анна. — Ще го познаят.

— Теб също те познават — изтъкна госпожа Уелс. — Това няма никакво значение.

— Хм, не съм сигурна.

— Анна Уедърел! — извика вдовицата с престорено раздражение. — Помниш ли, когато миналия четвъртък предложих да закачим репродукция на Магьосника^[1] горе на стълбите и ти не се съгласи, защото било тъмно и нямало да се вижда, а когато все пак я сложих, стана ясно, че светлината пада точно върху нея, както аз твърдях?

— Да.

— Е, значи ще ме слушаш — засмя се госпожа Уелс.

Ах Сук не разбра и дума от тази размяна. Той се обърна към Анна и вдигна вежди, за да ѝ покаже, че чака обяснение.

— Довечера ще има сеанс — рече Анна.

Ах Сук поклати глава. Не знаеше какво е сеанс.

— Хайде да пробваме — обади се госпожа Уелс. — Ела, ела в ъгъла. Анна, донеси една възглавница. Или да го сложим на стол? Ще изглежда по-аскетично. Не, по-добре възглавница, ще седне с кръстосани крака. Хайде, ела насам, още малко, още... Точно тук.

Тя бутна Ах Сук на възглавницата и бързо отстъпи няколко крачки, за да го огледа от разстояние. Кимна доволно.

— Чудесно! Виждаш ли, Анна? Добре ли е според теб? Колко е сериозен! Дали да не го помолим да пуши, може би лула или пък цигаре, представи си как над главата му се вие струйка дим... Но пък на мен ми прилошава от пушека.

— Той още не се е съгласил да дойде — напомни Анна.

Забележката като че ли подразни госпожа Уелс, но тя не възрази, а се приближи към китаеца и му се усмихна отвисоко, застанала с ръце на кръста.

— Познаваш ли Емъри Стейнс? — попита тя, като произнесе ясно думите. — Емъри Стейнс. Познаваш ли го?

Ах Сук кимна. Познаваше Емъри Стейнс.

— Довечера ще го повикаме тук — продължи вдовицата. — Ще говорим с него. Емъри Стейнс ще е тук — тя посочи пода с ухаеща на лимон ръка.

Лицето на Ах Сук грейна. Прекрасно: младият златотърсач най-сетне се беше намерил, и то жив! Това беше добра новина.

— Много добре — рече той.

— Довечера — уточни госпожа Уелс. — Тук, в „Скитническа слука“. В тази стая. Отваряме врати в седем, сеансът е в девет.

— Довечера — повтори Ах Сук, без да отмества поглед от нея.

— Точно така. И ти ще бъдеш тук. Ще дойдеш. Ще седиш на възглавницата както сега. Съгласен ли си? О, Анна, дали ме разбира? Нищо не може да се прочете на лицето му, като статуя е. Затова мислех да го наречем Живата статуя!

Анна му обясни бавно, че Лидия настоява той да присъства вечерта на среща с Емъри Стейнс. Няколко пъти използва думата „сеанс“ и Ах Сук, който не знаеше какво означава, стигна до извода, че става въпрос за някакво уговорено събрание или среща, на която е поканен и Емъри Стейнс. Той кимна, че е разбрал. След това Анна добави, че го канят да се върне довечера и да седи на възглавница в ъгъла както сега. Щели да присъстват и други. Те щели да седят в кръг, а Емъри Стейнс щял да е в средата на стаята.

— Разбра ли? — попита госпожа Уелс и после се обърна към компаньонката си. — Анна, според теб той разбра ли?

— Да — отвърна Ах Сук и за да я успокои, добави: — Сеанс довечера с Емъри Стейнс.

— Чудесно! — възкликна вдовицата и му се усмихна като на преждевременно развито дете, изрецитирало сонет, с други думи, недоверчиво и със сдържано възхищение. — Уличница в траур и тайнствен азиатец! Идеална комбинация, чак тръпки да те побият! Разбира се, сеансът не идва от Изтока — поясни тя в отговор на зададения преди малко въпрос, — но нали от две седмици насам все ти

повтарям, че за тези начинания атмосферата е всичко? Ах Сук ще свърши чудна работа!

Анна сведе очи и подхвърли:

— Трябва да му се плати за това.

Госпожа Уелс я стрелна с леден поглед, но Анна не го забеляза — в следващия миг изражението на вдовицата отново се проясни. Тя нехайно отвърна:

— Разбира се! Първо да видим колко си мисли, че заслужава за тази лесна работа. Хайде, Анна, попитай го, нали си му приятелка!

Анна обясни на Ах Сук, че домакинята е готова да му плати за участието в сеанса довечера. Ах Сук, който така и не беше разбрал, че Емъри Стейнс ще присъства само духом, реши, че предложението е чудесно. Но се усъмни — напълно основателно — и не го скри. Последва абсурден пазарлък и накрая Ах Сук се съгласи по-скоро заради Анна, отколкото заради себе си да получи възнаграждение от един шилинг.

Ах Сук не беше глупак. Даваше си сметка, че не е схванал изцяло за какво точно го канят довечера. Струваше му се странно, задето Анна е наблегнала толкова много, че Емъри Стейнс ще седи в средата на стаята, а останалите ще бъдат подредени в кръг около него, а още по-необяснима му се виждаше готовността на вдовицата да му плати само за да седи на възглавница в ъгъла. В крайна сметка стигна до извода, че явно му е отредена роля в някаква пиеса или постановка (това му предположение беше съвсем близо до истината), и реши, че каквото и унижение да се наложи да изтърпи, то си заслужава, щом ще получи възможност да поговори с господин Стейнс. Затова прие поканата на вдовицата и предложението за заплащане с категоричната увереност, че всичко ще се изясни, когато му дойде времето.

С това преговорите приключиха. Ах Сук се обърна към Анна. Улови погледа ѝ, в очите на уличницата се четеше хладна отстраненост, която той не познаваше. Но дали наистина беше отстраненост? Или той просто не беше свикнал с ясения ѝ взор, незамъглен от плътното було на опиума? Толкова се беше променила. Ако не я познаваше тъй добре, би определил изражението ѝ като високомерно, все едно иска да покаже, че щом вече не е уличница, китаецът седи по-долу от нея.

Ах Сук реши да изтълкува студенината във взора ѝ като знак, че е време да си тръгва, и се надигна от възглавницата. Беше пресметнал, че разполага с достатъчно време да отиде до Кънери и да се върне до залез-слънце, а искаше да осведоми сънародника си Кю Лон, че довечера Емъри Стейнс ще бъде в „Скитническа слука“ на „Гуляйджийска“. Знаеше, че Ах Кю отдавна желае да поговори със Стейнс и да го разпита за златото на „Аврора“, той щеше да се зарадва да научи, че младият мъж е жив.

Ах Сук се поклони на вдовицата, а след това и на Анна. В отговор уличницата направи бърз реверанс, който не издаваше нито копнеж, нито съжаление, и веднага му обърна гръб, за да оправи дантелата върху облегалката на канапето.

— Довечера ще дойдеш пак за сеанса. Тази вечер — рече Лидия Уелс. — В шест часа.

— В шест — повтори той и посочи възглавницата, от която беше станал, за да покаже, че е разбрал.

Хвърли прощален поглед на Анна, след това Лидия Уелс го хвана за ръката и го изпроводи в коридора. Там се пресегна с другата ръка да отвори вратата и изведнъж помещението се изпълни със светлина.

— Довиждане — рече Ах Сук и прекрачи прага.

За негова изненада вдовицата не затвори вратата, а дръпна от закачалката един шал, наметна го на раменете си и също излезе на верандата, като извика:

— Отивам да се поразходя, ще се върна след час.

Анна, която беше останала в салона, вдигна сепната глава. Бързо се съвзе, постара се да скрие смайването си и изтича да затвори и да пусне резето.

— Приятна разходка — пожела тя на вдовицата и сетне се обърна към Ах Сук. — Приятен ден, Ах Сук.

Двамата слязоха на улицата и там се разделиха, Ах Сук пое надолу, към реката, а Лидия Уелс в обратна посока. След няколко крачки вдовицата хвърли поглед през рамо, сякаш нещо в сградата отсреща е привлякло вниманието ѝ, и Анна бързо хлопна вратата. Само че не пусна резето, а почака малко, внимателно я откряхна отново и надникна през процепа. Лидия Уелс беше ускорила крачка, не беше тръгнала след Ах Сук, както подозираше Анна. Тя отвори вратата по-широко. Дали вдовицата щеше да заобиколи да го пресрещне? Едва

ли можеше да има съмнение, че е излязла тъй внезапно не за друго, а да поговори тайно с китаеца, когото очевидно познаваше! Само че Ах Сук вече завиваше на ъгъла към Гибсъновия вълнолом, а в същия миг Лидия Уелс прекрачи канавката и се насочи към... Анна напрегна очи, какво беше това? Двуетажна сграда до железарията на Тайгрийн. Може би някое заведение? На верандата явно някой я спря, защото тя се забави да размени няколко думи, после влезе и се изгуби от поглед, но проблесналата синя боя при отварянето и затварянето на вратата беше достатъчна Анна да се сети кое е заведението. Лидия Уелс беше отишла на посещение при някого. При кого? Анна зачудено поклати глава. Който и да беше, едва ли бе обикновен златотърсач. Явно разполагаше със средства, щом беше отседнал в „Палас“.

[1] Една от основните карти в таро. — Б.пр. ↑

САТУРН ВЪВ ВЕЗНИ

В КОЯТО ХАРАЛД НИЛСЕН ПРЕСТЪПВА КЛЕТВАТА СИ, СВЕЩЕНОТО ПИСАНИЕ БИВА ОТВОРЕНО,
КАУЪЛ ДЕВЛИН Е СМУТЕН, А ДЖОРДЖ ШЕПАРД ИЗМИСЛЯ ПЛАН.

Харалд Нилсен тъкмо беше сложил следобедния чай да се запари и се канеше да се настани удобно с книга в ръка пред чиния със сладък сухар, когато един куриер му донесе бележка. Беше от Джордж Шепард, който го призоваваше да се яви незабавно, без да посочва защо. Без съмнение ставаше дума за някоя безумна дреболия, помисли си Нилсен ядосано, сигурно работниците се бяха натъкнали на скала при копаенето на основите на затвора или пък върху чертежите на сградата е паднала капка кафе. Той въздъхна тежко, уви чайника в плетен калъф, смени вълнената жилетка с редингот и взе бастуна. Да безпокоиш човек в неделя следобед, беше изключително невъзпитано. Нима Нилсен не работеше по шест дни в седмицата? Заслужаваше почивка, без Джордж Шепард да го преследва за разписки, извлечения за платени надници и справки за цените на дървения материал. А и изпращането на бележката по куриер беше още по-обидно, все едно тъмничарят не можеше да измине краткото разстояние от затвора до Гибсъновия вълнолом, а настояваше Нилсен да отиде при него като слуга при господаря си! Търговецът гневно заключи кантората и закрачи устремено по „Гуляйджийска“ с накривен цилиндър и развети подире му пешове.

Посрещна го госпожа Джордж. С уплашения вид на бито куче го съпроводи до трапезарията, а след това, преди той да успее да размени някоя учтивост с нея, избяга, като затръшна след себе си вратата тъй рязко, че платнената стена потрепери и за миг на Нилсен му се стори, че се е озовал на кораб в открито море.

Тъмничарят седеше на челно място на масата и настървено нагъваше студена вечеря от желирано месо, някакъв пудинг с неясна плънка и корав ронлив черен хляб. Като се изключеше движението на ръката при поднасянето на храната към устата, изправеното му тяло не помръдваше. Той не покани посетителя да седне.

— Така — рече, след като преглътна залька в устата си. — Казали сте на някого за нашето споразумение, нарушили сте дадената дума. С кого сте говорили?

— Моля?

Шепард повтори въпроса си и след миг мълчание Нилсен повтори смаяното си възклицание, само че този път малко по-пискливо.

Тъмничарят го гледаше студено.

— Не ме лъжете, господин Нилсен. Алистър Лодърбак е изпратил унищожително писмо до „Таймс“, което ще излезе в утрешния брой на вестника. В него той твърди, че част от откритото в дома на Кросби Уелс съкровище е вложено в строежа на затвора. Не зная как се е добрал до тези сведения, но държа да разбере. Веднага.

Търговецът потрепери. Откъде Алистър Лодърбак беше узнал за комисионата му? Някой от присъствалите в „Короната“ беше престъпил клетвата си! Може би Балфор? Балфор и Лодърбак бяха близки, а Нилсен никога не беше виждал политика в компанията на някого от останалите. Само че превозвачът нямаше никаква причина да го предаде. Нилсен не му беше сторил нищо лошо. Дали не беше Льовентал? Щом като писмото щеше да се появи в „Таймс“... Но пък Нилсен изобщо не можеше да си представи Льовентал да наруши думата си. Гледаше как Шепард набучва на вилицата късче желирано месо, кисела краставичка и малко от пудинга и изведнъж напълно необяснимо (той изобщо не беше гладен) устата му се изпълни със слюнка.

— С кого сте говорили? — потрети Шепард. — Моля, отбележете си, че търпението ми се изчерпва, за последен път ви питам.

Лапна накамарената хапка, измъкна вилицата от устата си и задъвка.

Нилсен не знаеше какво да отговори. Истината бе, че беше разказал на дванайсет души, на единайсетимата, поканени на съвета в „Короната“, плюс Уолтър Муди. Но как да признае, че е издал тайната на Шепард пред дванайсет души! Дали не беше по-добре да отрече? Ала беше очевидно, че е споделил с някого, щом Лодърбак знаеше! Той се напъна да измисли някакво правдоподобно обяснение.

— Не знам как е станало — измънка отчаяно. — Не знам...

Тъмничарят отново товареше вилицата.

— Вие ли сте отишли при Лодърбак? — попита той, без да отделя поглед от храната. — Или сте се разприказвали пред друг и той му е донесъл?

— През целия си живот не съм разменил повече от пет думи с Лодърбак! — извика възмутено търговецът.

— С кого сте говорили тогава?

Шепард вдигна поглед, приборите клюмнаха в ръцете му.

Нилсен не отговори. Беше се изпотил.

— И вие като златотърсачите отказвате да издадете приятелите си — отбеляза неодобрително Шепард. — Е, явно поне на някого сте верен, господин Нилсен.

Той се залови да довърши вечерята си и на търговеца му се стори, че е минало страшно много време, преди тъмничарят да го погледне отново. Шепард беше облечен в черния си неделен костюм и пешовете на връхната му дреха бяха праметнати от двете страни на стола, така че да не ги измачка, докато се храни. Панталонът с висока талия и жилетката без яка му придаваха мрачен, погребален вид, а широкото шалче на врата — отдавна излязло от мода, отбеляза с известно снизхождение Нилсен, който носеше съвсем тънка вратовръзка и я връзваше хлабаво — още повече подчертаваше строгостта му. Дори и студената му вечеря говореше за сдържаност и простота. Търговецът беше обядвал половин варено пиле, поднесено с пюре от ряпа с масло и обилно полято с бял сос, а покрай ястието беше изпил и половин гарафа хубаво вино.

Някъде в къщата удари часовник. Госпожа Джордж обикаляше от стая в стая. Шепард продължаваше да се храни. Нилсен го чакаше да обере и последния залък в чинията, като се надяваше, че след като приключи, тъмничарят най-сетне ще проговори. Когато стана ясно, че това няма да стане, той вяло се обади:

— И какво възнамерявате да направите?

— Първо — отвърна Шепард, бършейки устни със салфетка, — ще ви освободя от всички задължения покрай строежа на затвора. Не желая услугите на човек, който не държи на думата си.

— Ще ми върнете ли парите?

— Нищо подобно. — Тъмничарят хвърли салфетката в чинията. — Въпросът ви е абсурден, работата е вече започната.

Нилсен преглътна и измънка:

— Разбирам.

— Няма ли да нарушите златотърсаческия си кодекс?

— Няма.

— Изненадвате ме.

— Съжалявам.

Тъмничарят блъсна чинията настрани и поде делово:

— Писмото на господин Лодърбак ще бъде публикувано в утрешния брой на „Таймс“. Разполагам с препис от него.

Едва сега Нилсен видя, че на масата до чинията има отворено писмо. Той пристъпи и протегна ръка.

— Позволявате ли?

Шепард обаче не му обърна внимание.

— В писмото — продължи той, повишил леко глас — не се споменава името ви. Длъжен съм да ви уведомя, че довечера ще пиша на редактора и ще поправам този пропуск. Отговорът ми ще бъде публикуван под изложението на господин Лодърбак.

— Може ли да го прочета? — попита търговецът.

— Ще го прочетете утре във вестника заедно с цял Уестланд.

— Добре. — Нилсен отпусна ръка. — Ясно.

След миг тъмничарят добави:

— Освен ако не искате да споделите нещо с мен.

— Да — отвърна едва-едва търговецът, на гърлото му беше заседнала буца.

— Да?

— Да, искам да споделя.

Горкият Харалд Нилсен! Какво го караше да смята, че може да си върне доверието на тъмничаря, като извърши ново предателство? Нима вярваше, че втората простъпка ще заличи първата? Всъщност решението му бе породено не от трезв размисъл, а от паника, тъй като чуждото неодобрение го смазваше. За него беше непоносимо да не бъде харесван, той не виждаше разлика между това някой да не те харесва и да нямаш качества да бъдеш харесван, и най-дребната обида засягаше най-съкровената му същност. Именно за да се защити, търговецът се обличаше по последна мода, взимаше думата при първа възможност и се представяше за главен герой във всяка случка —

изграждаше тази помпозна фалшива самоличност като щит около своята личност, защото много добре знаеше колко крехка е тя.

— Продължавайте, слушам ви — подкани го Шепард.

— Става дума за... — мислите му се щураха лудешки насамнатам. — За госпожа Уелс.

— За госпожа Уелс ли? Какво общо има тя?

— Била е любовница на Лодърбак.

Тъмничарят вдигна вежди.

— Алистър Лодърбак е слагал рога на Кросби Уелс?

Нилсен се замисли.

— Да, така излиза. Зависи кога са се оженили Кросби и Лидия, разбира се.

— Продължете.

— Работата е там, че той, Лодърбак де, е бил... изнудван и Кросби Уелс е прибрал парите. Оттам е дошло съкровището в дома на Кросби.

— С какво е бил изнудван? И вие как разбрахте?

Търговецът се поколеба. В напрегнатата стойка на Шепард като че ли се беше появило нещо хищническо, в очите му играеха ненаситни пламъчета, а това изобщо не се харесваше на Нилсен.

— Откъде разбрахте? — настоя тъмничарят.

— Казаха ми.

— Кой?

— Господин Стейнс — отвърна Нилсен, като в крайна сметка се спря на човек, на когото поне към този момент най-малко можеше да навреди.

— Той ли е изнудвал политика?

— Стейнс ли? — възкликна търговецът, но бързо се окопити и добави: — Да, да, сигурно е бил той.

— А вие с него ли сте, или против него?

— Ами... не знам.

Шепард въздъхна нетърпеливо.

— Какво имате против него? Би трябвало да имате нещо против него, щом не сте сигурен на чия страна сте.

— Има един акт за дарение — замънка Нилсен окаяно. — Намерен в печката на Кросби Уелс... Документът е леко обгорял, явно някой се е опитал да го унищожи. Открил го е капеланът, когато е

отишъл да прибере тялото. Не ви е казал за него, но го е запазил. Не е казал и на доктор Гилис.

Шепард го слушаше безизразно.

— За какво е бил този акт за дарение?

Търговецът разкри накратко съдържанието на документа. Беше приковал погледа си на около две педи от лицето на тъмничаря и премигваше начесто, нарастващото в гърдите му отчаяние напираше в ребрата и всеки миг можеше да бликне навън. С издаването на тайната беше целял да увери Шепард във верността си, а всъщност само беше затвърдил мнението му, че е нищожество и на него не може да се разчита. Ала колкото и да се измъчваше от предателството си, едновременно с това изпитваше страшно облекчение, че най-сетне може да изговори на глас тайните, научени на срещата в „Короната“. Все едно от раменете му беше паднал голям товар, макар че на негово място се беше появила ужасна безтегловност. Той хвърли поглед към тъмничаря и побърза да отмести очи.

— Девлин ли е вашият човек? — попита Шепард. — На него ли сте казали за вложението? И той после е донесъл на Лодърбак?

— Да, точно така — потвърди Нилсен. (Какъв нещастник беше, да обвини свещеник! Но отчасти това беше самата истина, а и беше по-добре да посочи един, отколкото дванайсетима.) — Но само мога да предполагам, че той е споделил с Лодърбак. Не го знам със сигурност. Както ви казах, никога не съм говорил с Лодърбак.

— Значи Девлин е човек на Лодърбак — заключи Шепард.

— Не знам. Не смея да се произнеса.

Тъмничарят кимна и се надигна от масата.

— Е, господин Нилсен, с това разговорът ни приключи.

Грубото отпращане още повече уплаши търговеца.

— А актът за дарение... — поде той. — Ако възнамерявате да говорите с отеца...

— Да, със сигурност възнамерявам.

— Може ли да не споменавате името ми? — попита Нилсен измъчено. — Вижте, мога да ви кажа къде го крие и вие да го намерите уж случайно, все едно не знаете за него. Съгласен ли сте?

В погледа на Шепард нямаше и капчица милост.

— И къде го държи?

— Няма да ви кажа, докато не ми дадете дума.

Тъмничарят сви рамене.

— Добре.

— Заклевате ли се?

— Давам честната си дума, че няма да произнеса името ви пред капелана! — избухна ядосано Шепард. — Къде го държи?

— В Библията — отвърна тъжно Нилсен. — В Библията, между Стария и Новия завет.

Ф

Откакто беше започнало ускореното строителство на затвора, Кауъл Девлин и Джордж Шепард се виждаха рядко, и то главно вечер, когато тъмничарят се връщаше от обекта на Гледка, за да прегледа сметките и да се погрижи за кореспонденцията си. Девлин, който беше установил, че във временния лагер е много по-спокойно, когато Шепард го няма, не полагаше усилия да се сближи с него. Ако някой го притиснеше да сподели мнението си за характера на тъмничаря, той навярно щеше да признае, че съжaliaва Шепард за неговата сдържаност и се натъжава от неприязънта, която той очевидно изпитва към околния свят, след като помислеше още малко, сигурно щеше да добави, че няма нищо против него, но не очаква връзката им да се задълбочи повече от настоящите строго професионални отношения, които бяха далеч от сърдечни.

В неделя обаче работниците на строежа почиваха. Шепард беше прекарал сутринта в параклиса, а следобеда в кабинета си, откъдето тъкмо си тръгваше покрушеният Харалд Нилсен, Девлин пък се беше върнал преди малко от Кънери и сега беше във временната постройка на затвора, където беседваше със затворниците за ползата от молитвата. Въпреки че не възнамеряваше да я включва в проповедта си, носеше със себе си опърпаната Библия, тъй като винаги я взимаше на излизане от палатката, и когато тъмничарят се появи, тя лежеше затворена на един стол.

Шепард зачака разговорът да замре, което се случи бързо заради внушителното му присъствие. Когато Девлин вдигна въпросително глава към него, тъмничарят рече:

— Добър вечер, отче. Бихте ли ми дали за малко Библията си?

Капеланът изненадано вдигна вежди.

— Библията ли?

— Ако нямате нищо против.

Девлин положи длан върху Свещеното писание.

— По-добре направо ми кажете какво търсите — рече той. — Гордея се, и то не без основание, че познавам отлично Писанието.

— Не се и съмнявам. Но за мен ще е удоволствие да разлистя страниците — отвърна Шепард.

— Но вие си имате Библия!

— Разбира се. Само че точно в момента съпругата ми се моли и аз не бих искал да я безпокоя.

За миг Девлин се поколеба дали да не извади скрития документ, но обгореният лист със сигурност нямаше да убегне от вниманието на тъмничаря, а и така или иначе, капеланът беше заобиколен от затворници, къде щеше да го дение?

— Какво точно търсите? — попита той. — Конкретен стих или...

— Каква е тази свидливост у един свещеник? — подхвърли сприхаво Шепард. — Искam просто да я разлистя, за бога! Нима ще ми откажете?

Девлин се принуди да отстъпи. Тъмничарят му благодари и отнесе Библията в личните си покои.

Проповедта за ползата от отдаденото редене на молитви по своеобразен начин се оказа изключително уместна за последвалия половин час, тъй като мислите на капелана постоянно се връщаха — в едва ли не ритуален кръговрат — към кабинета на тъмничаря Шепард, където той сигурно седеше на бюрото и разлистваше с големите си бели длани страниците на Писанието. На Девлин и през ум не му минаваше, че Шепард може да е узнал за скрития вътре документ, тъй като не беше подозрителен по природа и за разлика от мнозина не намираще радост в мисълта, че е бил предаден. Докато минутите се влачеха едва-едва, той се молеше тъмничарят да ограничи четенето си до Стария завет и да не стигне до акта за дарение. Съзнаваше, че вярата на Шепард е по-скоро с непоклатимия характер на вярата на пророците от Левит, и заради това се осмеляваше да се надява, че тъмничарят ще се насочи към Петокнижието, Царствата и Паралипоменон. Много малко вероятно беше да харесва по-късните пророци... Само че Евангелията бяха обичайното четиво, особено за неделя, и въпреки предпочитанията си Шепард най-вероятно щеше да

посегне към тях, а в такъв случай беше почти сигурно, че ще открие пъхнатия в Библията лист.

Най-сетне обсъждането приключи и обзетият от сковаващ страх капелан се сбогува със затворниците. Дежурният му кимна с прозявка за довиждане и Девлин излезе, над затвора се спусна тишина. Той прекоси двора, качи се по стъпалата към къщата на тъмничаря и почука на вратата.

Плътният глас на Шепард го призова да влезе и капеланът се подчини с натежало сърце. Вратата на кабинета беше отворена и още преди да прекрачи прага, Девлин видя, че Библията му лежи отворена на бюрото и отгоре ѝ е сложен обгореният документ.

На днешния ден, 11 октомври 1865 година, господин Емъри Стейнс, родом от Нов Южен Уелс, се разпорежда да бъде изплатена сумата от две хиляди лири на госпожица Анна Уедърел, родом от Нов Южен Уелс. Свидетел: долуподписаният Кросби Уелс.

Шепард скръсти ръце и зачака посетителят да заговори.

— Случайно го намерих — рече Девлин. — Не е нещо важно.

— Не е важно ли? — попита любезно тъмничарят. — Защо смятате така?

— Документът е невалиден. Дарителят не се е подписал. И това го прави невалиден.

Подобно на повечето хора, които не обичат да признават грешките си, Кауъл Девлин не придиряше за чуждите пропуски и простъпки. Но ако го обвиняха, че е сторил нещо нередно, той винаги започваше да се държи високомерно.

— Да — кимна Шепард. — Невалиден е.

— Не поражда никакви последствия — продължи Девлин. — Поне в правния смисъл на думата.

— А това е доста жалко, не сте ли съгласен? — попита тъмничарят, без да му трепне окото.

— Защо?

— Ако Емъри Стейнс се беше подписал, половината от намереното в дома на Кросби Уелс богатство щеше да принадлежи на

Анна Уедърел! Какъв обрат!

— Съкровището в дома на саможивеца не е на Емъри Стейнс.

— Така ли? Прощавайте, но откъде сте толкова сигурен?

Кауъл Девлин знаеше много добре, че златото в дома на Кросби Уелс идва от четирите рокли на Лидия Уелс, купени от Анна Уедърел, знаеше и че Ах Кю го е извадил и претопил, а след това кюлчетата най-вероятно са били прибрани от Стейнс и в някакъв момент са били пренесени в къщата на Кросби. Само че не можеше да говори за това пред тъмничаря и затуй рече:

— Няма основание да смятаме, че богатството е принадлежало на господин Стейнс.

— Като се изключи фактът, че господин Стейнс изчезна в деня на смъртта на господин Уелс, който по всеобщо мнение не е бил богат човек. — Шепард забучи показалец в обгорелия лист. — Това листче със сигурност е от значение за изчезването на господин Стейнс, отче. Документът подсказва, че златото е било негово и той е възнамерявал да дари половината — точно половината — на една обикновена уличница. Дори ще се осмеля да изкажа предположението, че преди да почине, Кросби Уелс като свидетел на акта за дарение е пазил златото на Стейнс.

Тази хипотеза беше напълно логична. Възможно беше Шепард да е прав за едното, макар и да грешеше за другото. На глас Девлин каза:

— Да, прав сте, че документът, изглежда, е свързан със случая, но както вече отбелязах, той не е валиден. Господин Стейнс не го е подписал.

— Предполагам, че сте го намерили в дома на Кросби Уелс, когато отидохте да вземете тялото.

— Точно така.

— Щом сте го пазили тъй внимателно, явно ви е минало през ума колко важен може да се окаже той. И то за няколко души. За Анна Уедърел например. По силата на този акт за дарение тя може да стане най-богатата жена от тази страна на Алпите!

— Не може — възрази капеланът. — Документът не е подписан.

— А ако бъде подписан?

— Емъри Стейнс е мъртъв.

— Така ли? Виж ти. Още един пункт, по който очевидно мненията ни се различават.

Кауъл Девлин обаче не се предаваше тъй лесно.

— Надеждата за голямо богатство е нещо опасно — рече той, като преплете пръсти пред себе си, все едно се канеше да поучава от амвона. — Няма по-голямо изкушение от това, тъй като богатството обещава голямо влияние и големи възможности, а кой не копнее за тях? Ако госпожица Уедърел беше научила за акта за дарение, у нея щеше да се събуди лъжлива надежда. Тя щеше да започне да мечтае за голямо влияние и големи възможности, вече нямаше да се задоволява с досегашния си живот. Ето от това се боях. Затуй реших да запазя тези сведения за себе си поне докато Емъри Стейнс не се завърне или не стане ясно, че е мъртъв. Ако се окаже мъртъв, ще унищожа документа. А ако е жив, ще отида при него и ще го попитам дали желае да го подпише. И той сам ще направи избора си.

— А ако Стейнс никога не бъде открит? — попита тъмничарят. — Тогава какво?

— Взех решението си, воден от състрадание, господин Шепард — отвърна твърдо Девлин. — Боях се какво ще стане с горката госпожица Уедърел, ако този документ стане публично достояние или попадне в погрешни ръце. Ако господин Стейнс ме бъде намерен, няма да има попарени надежди, разочарования и страдания. За мен това е немалка милост. Не сте ли съгласен?

Воднистите очи на Шепард изглеждаха още по-размити от обикновено — знак, че той размишлява задълбочено.

— Свидетел — прошепна той — долуподписаният Кросби Уелс...

— Така или иначе — добави капеланът, — не е много вероятно порядъчен мъж да даде такава голяма сума на една уличница. По-скоро става дума за шега или измама.

Шепард се поусмихна.

— Съмнявате се в уменията ѝ ли?

— Не ме разбрахте правилно — отвърна спокойно Девлин. — Имах предвид, че е рядко срещано един мъж да дари наведнъж две хиляди лири на някоя уличница.

Тъмничарят затвори рязко Библията, като скри документа между страниците. Подаде я на капелана и едновременно с това с другата си

ръка посегна към писалката, за да покаже, че разговорът е приключил.

— Благодаря ви, че ми заехте Библията си — рече той и се наведе над колоните с цифри в тефтера.

Девлин спря неуверено с Библията в ръка. Крайчецът на обгорелия лист стърчеше от страниците и ги разделяше на две неравни половини.

— А вие какво мислите за това? — попита той. — Какво е вашето мнение?

— За кое? — попита Шепард, без да вдига глава.

— За дарението!

— Предполагам, че сте прав, сигурно е шега или измама.

Тъмничарят забучи пръст в тефтера, за да не загуби докъде е стигнал, и се пресегна да топне писалката в мастилницата.

— О!

— Документът е невалиден, както казахте — добави Шепард и внимателно прокара писаца по ръба на мастилницата.

— Да.

— Свидетелят е мъртъв, а и дарителят най-вероятно също.

— Така е.

— Но ако искате да получите информация от първоизточника, може да отидете довечера в „Скитническа слука“... заедно с останалите богохулници.

— За да говоря с господин Стейнс?

— За да говорите с Анна — отвърна неодобрително тъмничарят.
— Извинете ме, отче, чака ме доста работа.

След като Девлин си тръгна, Шепард остави писалката, отиде до библиотечния шкаф, взе оставена там папка и извади от нея гъсто изписан лист: единственото копие от договора с Харалд Нилсен, който беше изготвил преди три седмици и съгласно който търговецът се задължаваше да пази в тайна своето вложение от четиристотин лири. Тъмничарят драсна клечка кибрит по страничната дъска на библиотечката и я поднесе към листа, държеше го за горния ъгъл, докато хартията не се разгоря. Когато пламъците облизаха пръстите му, той го хвърли на пода, а щом хартията се разпадна на крехки тъмни късчета, ги стъпка с върха на обувката си.

После седна отново на бюрото, извади бял лист изпод тефтера, взе писалката и я топна в мастилото. Внимателно с обработен почерк

написа:

Дарение от будна съвест
До редактора на „Уест Коуст Таймс“

Уважаеми господине,

Обръщам се към вас в отговор на писмото на господин Алистър Лодърбак, член на Съвета на провинцията, в което той отправя злостни клевети към мен, а по този начин и към всички, с които съм свързан, в това число Обществената комисия на Уестланд, Общинския съвет, губернатора и т.н. Мой дълг е да поправа допуснатите от господин Лодърбак грешки, които не само накърняват благоприличието и почтеността, но изкривяват и фактите.

Вярно е, че строителството на бъдещия затвор в Хокитика е подпомогнато от дарение, направено от наш съгражданин. Господин Харалд Нилсен от „Нилсен и Сие“ дари на Съвета малко повече от четиристотин лири с изискването да бъдат употребени в обществена полза. Тази сума представлява негова комисиона, получена като заплащане за честно и почтено положен труд. Тя наистина е част, както твърди господин Лодърбак, от откритото в дома на господин Кросби Уелс богатство и е законно изплатена на господин Нилсен за свършената от него работа. Осмелявам се обаче да напомня на господин Лодърбак, че от правна гледна точка дарението в никакъв случай не може да бъде разглеждано като „вложение“, тъй като дарението не поражда отношения, каквито съществуват между длъжник и заемодател, или простичко казано, дарението не се връща на дарителя. Дарението на господин Нилсен е добродетелна и щедра проява на милосърдие и господин Лодърбак следва да признае, че при използването на тези пари за строежа на затвора не са нарушени никакви закони и правила.

Позволявам си да изразя убеждението си, че изграждането на обществената инфраструктура е най-съкровено и неоспоримо доказателство за прогреса, а затворът в Хокитика попада в категорията на обществените заведения във всяко отношение. Ако това обяснение е недостатъчно „прозрачно“ за господин Лодърбак, сърдечно го приканвам да разкрие пред гласоподавателите един умело потулван до този момент факт, а именно, че е поддържал интимна връзка с госпожа Лидия Уелс, вдовицата на Кросби Уелс. Очаквам пълните обяснения на господин Лодърбак по този въпрос.

Искрено ваш,
Джордж М. Шепард

18.02.1866 година

Тъмничарят попи мастилото, извади нов лист и преписа цялото писмо, новото копие беше толкова точна реплика на оригинала, че човек дълго можеше да се взира, без да забележи и най-малка разлика. След това сгъна двата листа, запечата ги и ги адресира със старателния си почерк. Щом восъкът засъхна, той позвъни с камбанката да повика госпожа Джордж и я помоли за втори път този ден да отиде да намери куриер. Заповедта му беше незабавно изпълнена.

Куриерът беше луничав младеж с гъсти руси къдри.

— Това е за Льовентал в „Таймс“ — рече Шепард. — Първо него ще занесеш. А това е за Харалд Нилсен в Тържището на Гибсъновия вълнолом. Разбра ли?

— Нещо да им предам? — попита момчето, прибирайки писмата в джоба.

— Само на господин Нилсен — отвърна тъмничарят. — Утре сутринта го очаквам да се яви на работа. Запомни ли? Предай му, че съм казал да не се сърди, да не се оплаква и да си държи езика зад зъбите.

МАРС В КОЗИРОГ

В КОЯТО ГАСКОАН НАМИРА ОБЩА ТЕМА ЗА РАЗГОВОР С ФРАНСИС КАРВЪР, СУК ЯНШЪН Е ВОДЕН ОТ ПОГРЕШНИ РАЗБИРАНИЯ, А КЮ ЛОН ОТПРАВЯ СЪВЕТИ КЪМ ОТМЪСТИТЕЛЯ.

Обер Гаскоан имаше от малък едно, тъй да се каже, любителско увлечение по корабите. През изминалите три седмици той на няколко пъти слиза на брега на Хокитика, за да наблюдава как изваждат пробития корпус на „На добър час“. Сега, след като корабът вече беше извлечен на пясъка, секретарят на съда можеше много по-лесно да го огледа и да прецени с неопитното си око щетите. Затова, тъй като в неделния следобед нямаше друга работа — беше прегледал вестника, беше рано да ходи в някоя от кръчмите, а и денят беше твърде слънчев и приятен, за да седи затворен вътре, — той беше дошъл тук след раздялата с Муди.

От няколко часа седеше с гръб към фара, съзерцаваше изтеглени на сушата кораб и си играеше с гладко зеленикаво камъче, до него се издигаше пясъчен замък, чиито стени французинът беше укрепил с раковини и чирепчета. Към пет часа обаче изведнъж излезе вятър, който надигна яката му и го накара да потръпне от студ, и Гаскоан реши, че е време да се прибира. Стана, отупа дрехите си и докато се помайваше и се двоумеше дали да събори пясъчния замък, или да го остави непокътнат, забеляза, че на петдесетина метра от него се е появил един мъж. Той стоеше широко разкрачен със скръстени на гърдите ръце и това му придаваше навъсен вид, като цяло стойката му издаваше неумолима непреклонност и това внушение се допълваше от облеклото, което беше подчертано строго. Новодошлият обърна леко глава и за миг французинът мярна върху едната му страна лъскав белег.

Гаскоан и Франсис Карвър не се познаваха, но лошата слава на капитана беше добре известна на секретаря на съда, за нея беше допринесъл най-вече споделеният преди повече от месец разказ на Анна Уедърел за убийството на нероденото ѝ дете. Думите на уличницата му даваха предостатъчно основание да избягва Карвър, само че той държеше не толкова да покаже публично неприязънта си, колкото да се увери лично в нея: намираше немалка наслада в

сближаването с хора, които тайно в себе си презираше, тъй като му допадаше да си представя уважението към другите като съкровен личен извор, кладенец, от който може да пие или пък да го разкалва за свое удоволствие когато и както реши.

Той се приближи към Карвър, вече беше вдигнал шапка.

— Прощавайте, господине, вие ли сте капитанът на този кораб?

Франсис Карвър го измери мълчаливо с поглед, после кимна.

— Аз бях.

Белегът на бузата му беше леко сбръчкан в единия край и неравната гънка напомняше на набраното, което се получава, когато шивачката забодне иглата в плата, щом приключи работа за деня — тази невидима игла се падаше точно в ъгълчето на устата и сякаш я придърпваше нагоре, все едно се мъчеше, макар и напразно, да изтръгне от мрачното му изражение усмивка.

— Позволете ми да се представя: Обер Гаскоан. Чиновник в Мировия съд.

— Чиновник? — Карвър присви очи и пое десницата му с нежелание, което си пролича и в хлабавото, съвсем бегло ръкостискане. — Какъв чиновник?

— Дребен — отвърна без капка самосъжаление французинът. — Занимавам се главно с бумажни, нищо особено, но от време на време през ръцете ми минават и застрахователни иски. Например този кораб — той посочи корпуса на полегнал на една страна параход на петдесетина метра от тях. — Едва успяхме да го оправим. Собственикът беше много доволен, защото иначе трябваше да плати от джоба си петстотин лири.

— Застрахователни иски — повтори капитанът.

— Да, покрай всичко останало. Поназнайвам това-онова — добави Гаскоан и извади табакерата си, — тъй като тъстът ми беше морски застраховател.

— Къде?

— В „Лойд“ в Лондон. — Секретарят на съда щракна капачето на сребърната табакера. — От няколко седмици наблюдавам работата по „На добър час“. Радвам се, че най-сетне го извадиха на брега. Каква херкулесовска задача! Истински подвиг, ако ми позволите да похваля екипажа, а и вас самия, господине, нали вие го ръководите.

Карвър не отговори на комплимента, само поизвърна глава. Впил очи в продължения корпус на „На добър час“, попита:

— И какво искате от мен?

— Не съм имал намерение да ви се натрапвам — отвърна Гаскоан и за миг табакерата застина в пръстите му. — Ни най-малко. Просто се наслаждавах на кораба. На човек рядко му се открива подобна възможност, да види такъв красавец на сушата. Така най-добре може да се разгледа.

— Въпросът ми беше какво искате да ми продадете — уточни Карвър, без да го поглежда.

Гаскоан не отговори веднага, понеже тъкмо поднасяше огънчето към цигарата си.

— Нищо — рече той и издиша през рамо струйка бял дим. — Не съм свързан с нито едно застрахователно дружество. Интересът ми е съвсем личен. Наречете го хоби, ако желаете.

Капитанът млчеше.

— При хубаво време обичам да идвам на брега в неделя — продължи Гаскоан. — Но ако ви досаждам, кажете ми и веднага ще ви оставя на мира.

Карвър завъртя глава отрицателно и избоботи:

— Не съм искал да ви засегна.

Французинът галантно махна с ръка, все едно извинението е напълно ненужно, и помирително отбеляза:

— Тъжно ти става, като гледаш на сушата такъв хубав кораб.

— Да, корабът беше хубав.

— Прекрасен. Фрегата, нали?

— Барка.

Гаскоан цъкна възхитено.

— Британска направа, предполагам.

Капитанът кимна.

— Личи си по медната обшивка.

Секретарят на съда поклати разсеяно глава.

— Да, хубав кораб... Надявам се, че е бил застрахован.

— Ако нямаш застраховка, няма да те пуснат в пристанището — отвърна Карвър. — Важи за всички кораби без изключение. Нямаш ли застраховка, не можеш да акостираш. Би трябвало да го знаете, щом твърдите, че проявявате интерес към застраховането.

Говореше с нескрито презрение, но едновременно с това спокойно, сякаш пет пари не даваше как ще бъдат приети или изтълкувани думите му.

— Разбира се, разбира се — съгласи се Гаскоан. — В смисъл, радвам се, че не сте се разорили.

Карвър изсумтя.

— Като тегля чертата, ще съм на загуба поне с хиляда лири. Всичко, което виждате, струва пари и те идват от моя джоб.

— А защита и обезщетение?

— Какво е това?

— Нещо като застраховка срещу бедствия — обясни секретарят на съда.

— Не съм чувал за такава застраховка.

— Не сте ли член на някое сдружение на корабовладелци?

— Не.

Гаскоан мрачно сведе глава.

— Аха. Затова плащате от джоба си за всичко — рече той и посочи с плавно движение на ръката изтегляния на брега корпус, лебедките, конете, влекачите, трупите.

— Да — отвърна безизразно Карвър. — Всичко, което виждате. Плащам им по гвинея повече, отколкото заслужават, за да стоят и да си връзват обувките, а после и да ги развързват и да дрънкат глупости, докато им писнат ушите и аз олекна с хиляда лири.

— Съжалявам. Искате ли цигара?

Капитанът хвърли поглед към сребърната табакера и след миг отвърна:

— Не. Не пуша такива.

Секретарят на съда дръпна силно от своята и се умълча замислено.

— Определено имате вид, все едно се мъчите да ми пробутате нещо — отбеляза Карвър.

— Цигара ли? — Гаскоан се засмя. — Предложих ви я напълно безплатно.

— Добре, че не я взех, така съм сигурен, че няма да ми струва нищо — отговори Карвър и французинът отново се засмя.

— Да ви питам — рече той, — откога го имате този кораб?

— Много въпроси задавате. Какво ви влиза в работата?

— Да, едва ли има значение — продължи французинът, сякаш не го е чул. — Би имало значение само ако сте го купили преди по-малко от година. Както и да е.

Карвър обаче захапа примамката.

— Имам го от десет месеца — каза той. — От миналия май.

— А! — възкликна секретарят на съда. — Интересно! Това може да проработи във ваша полза.

— Как?

Гаскоан присви очи, уж разсъждаваше задълбочено.

— Този, който ви го е продал... Той ли ви е дал и застраховката? Тоест от него ли сте наследили полицата, или сам сте я склучили после?

— Нищо не съм склучвал.

— Той от бранша ли е? Има ли и други кораби освен „На добър час“, да речем?

— Имаше и други. Търговски. С постоянни курсове.

— Но не са били параходи?

— Не, платноходи бяха. Защо?

— И откъде идвахте, когато „На добър час“ се удари в плитчините?

— От Дънидин. Ще ми кажете ли най-сетне какво целите с тези въпроси?

— От Дънидин — кимна Гаскоан. — Добре. Ако простите нахалството ми за последен път, бих ви попитал за обстоятелствата около злополуката. Предполагам, че не е имало небрежност от ваша страна, която да е довела до корабокрушението?

Карвър поклати глава.

— Приливът беше слаб, но ние бяхме далеч от брега. Веригата удари дъното на двайсетия метър, хвърлих две котви и отпуснах още седем-осем метра аванс за всеки случай. Казах на моряците, че ще чакаме да съмне, за да акостираме, и им заповядах да си държат очите отворени. И после за миг се озовахме в плитчините. Валеше, облаците бяха скрили луната. Вятърът угаси светлините. Нищо не можеше да се направи. И дума не може да става за небрежност. Особено под мое ръководство. — За Франсис Карвър това беше дълга реч, щом приключи, той скръсти ръце на гърдите и изгледа намръщено

събеседника си. — Защо толкова разпитвате? Говорете ясно и просто, не търпя сладките приказки.

Гаскоан изведнъж си спомни, че капитанът е убил собственото си дете. Полазиха го тръпки.

— Мина ми през ума нещо, което може да ви помогне — рече той.

Карвър се намръщи още повече.

— Защо смятате, че имам нужда от помощ?

— Да, прав сте, беше безочливо от моя страна.

— Но говорете, слушам ви — подкани капитанът.

— Добре. Както вече споменах, бащата на покойната ми съпруга се занимаваше с морско застраховане. И неговата тясна област бяха полиците за защита и обезщетение.

— Казах ви вече, нямам такава полица.

— Да, само че е напълно възможно човекът, от когото сте купили кораба... Как се казва той?

— Лодърбак.

Гаскоан замълча, за да покаже изненада, после възкликна:

— Политикът?

— Да.

— Алистър Лодърбак? Той сега е в Хокитика, кандидатира се е за парламента!

— Да се върнем на полицата.

— Да, разбира се. Възможно е господин Лодърбак, щом е притежавал няколко кораба, да е бил член на някое сдружение на корабовладелци. И също така е възможно да е плащал годишна вноска във взаимоспомагателен фонд за защита и обезщетение, нещо като допълнителна застраховка, различна от тези, които ние с вас познаваме.

— Не е за товарите, така ли?

— Точно така. Това е по-скоро взаимен фонд, в който корабовладелците плащат годишна вноска и от който могат да теглят определени суми, в случай че възникнат задължения, които не се покриват от другите, обичайните полици. Като тези, с които се разправяте вие сега. Изваждането на корпуса от водата например. Възможно е тази застраховка на „На добър час“ още да е в сила, въпреки че корабът е сменил притежателя си.

— Как така? — попита Карвър.

— Ами ако застраховката е била направена преди няколко години и това е първата подобна злополука с този кораб, във взаимния фонд следва да се е натрупала определена сума на името на „На добър час“. Тук няма отделна компания, няма акционери, нито застраховател в истинския смисъл на думата, никой не се стреми да печели от другите. По-скоро е нещо като кооператив от собственици на кораби. Всеки плаща ежегодна вноска, докато във фонда се натрупат достатъчно средства за изплащане на евентуални щети. След това корабите са осигурени, докато не се случи някоя злополука и не се наложи някой от собствениците да тегли пари от фонда.

— Значи нещо като лична сметка на името на кораба.

— Точно така.

Капитанът се замисли.

— И как мога да разбера дали е така?

Гаскоан вдигна рамене.

— Може да разпитате. Сдружението трябва да е регистрирано и да са упоменати всички собственици, които участват. Това е, при положение че Лодърбак наистина е членувал в подобно сдружение, разбира се, но аз смея да твърдя, че е много вероятно да е така.

Всъщност не само беше много вероятно, а наистина беше така. Алистър Лодърбак разполагаше със застраховка за защита и обезщетение за всичките си кораби и всеки от тях беше натрупал в сметката си сума в размер около хиляда лири, Карвър имаше законното право да предяви претенции за тези пари, за да плати за изваждането на корпуса от водата, стига да подадеше иска си преди средата на май, когато изтичаше година от продажбата на кораба и се прекратяваше обвързаността на Лодърбак с „На добър час“. Гаскоан го знаеше със сигурност, тъй като беше проверил първо в „Превозни услуги Балфор“, после в архивите на „Таймс“ и при капитана на пристанището, а накрая и в Запасна банка. Проучванията му бяха установили, че Лодърбак членува в малко сдружение на име „Гарити Груп“, наречено така по името на изтъкнатия си основател Джон Хинчър Гарити, запален привърженик на ветроходството — въпреки неизбежния залез на тази епоха — и също така член на парламента от Хийткоут и близък приятел на Лодърбак.

Длъжни сме да поясним, че секретарят на съда беше стигнал до тези разкрития покрай друго свое разследване, което нямаше нищо общо с морското застраховане, нито пък с Джон Хинчър Гарити. След вечерта на двацет и седми януари той беше прекарал дълги часове при капитана на пристанището в ровене из стари тефтери и съобщения, заедно с Льовентал беше изчел политическите новини в „Лийдър“, „Отаго Уитнес“, „Дейли Съдърн Крос“ и „Литълтън Таймс“, а в архивите на съда беше прегледал всички документи, свързани с назначаването на Джордж Шепард, временния лагер и бъдещия затвор. Търсенията му бяха насочени към нещо конкретно: следа, която да свързва Шепард с Лодърбак, Лодърбак с Кросби Уелс или Кросби Уелс с Шепард, а може би дори и тримата. Гаскоан беше убеден, че поне една от тези възможни връзки играе роля в загадката, пред която бяха изправени. До този момент обаче от издирванията му не беше изскочило нищо полезно.

Откритието, че „На добър час“ е застрахован за щети при злополука, не правеше изключение от това „нищо полезно“, тъй като търговските дела на Лодърбак нямаха никаква връзка с Кросби Уелс, нито пък с Джордж Шепард и със строежа на затвора. Само че Гаскоан наистина имаше известни познания за морското застраховане, както беше споменал пред Франсис Карвър, и не беше излъгал, че темата представлява интерес за него, тъй като тъст му се беше занимавал точно с това и в продължение на години тя беше чест предмет на разговори между двамата. Ето защо секретарят на съда беше скътал в паметта си участието на Лодърбак в „Гарити Груп“, за да го разучи по-подробно в някой подходящ момент.

Обер Гаскоан знаеше, че Франсис Карвър е мерзавец, и нямаше желание да спечелва приятелството му, но смяташе, че ще е полезно да се сближи с него, и точно с тази цел го беше заговорил на брега.

Карвър все още обмисляше думите му.

— Сигурно ще ми трябва съгласието на Лодърбак — рече той. — За да поискам да покрият разходите. Сигурно ще трябва да подпише и той.

— Възможно е — отвърна Гаскоан, — но тъй като от прехвърлянето на собствеността са минали само десет месеца, според мен по-скоро няма да се наложи. Възможно е това да се окаже вратичка. (И наистина беше така.) А и щом сте наследили стандартна

полица от Лодърбак, това също е във ваша полза: след като сте наследили цялото, вие сте наследили и неговите части, нали така? (И това беше вярно.) Плавали сте в новозеландски води, не е имало проявена небрежност от ваша страна... Всички факти говорят, че е напълно възможно да имате право да предявите претенции за парите.

Доводите му бяха впечатляващи. Карвър кимна, изглеждаше убеден.

— Така или иначе — подхвърли секретарят на съда, който усещаше, че семената на любопитството са попаднали на благодатна почва, — поне си заслужава да се поразровите. Може да си спестите немалко пари.

Той завъртя цигарата, впил очи в огънчето, за да даде възможност на капитана да го огледа необезпокоявано.

— И какво печелите вие от това? — попита Карвър.

— Абсолютно нищо. Както ви казах, аз работя в съда.

— Но сигурно имате приятел в това застрахователно сдружение?

— Не, нямам. А и това с нищо не би ви помогнало.

Той хвърли угарката върху скалите под фара.

— Значи сте просто човек, който обяснява за вратичките в закона.

— Така излиза.

— И после си тръгва.

Гаскоан вдигна шапка.

— Схващам намека ви — рече той. — Приятен ден, капитан...

— Карвър — рече бившият капитан и този път стисна здраво десницата му. — Франк Карвър.

— А аз съм Обер Гаскоан — напомни му с мила усмивка секретарят на съда. — Може да ме намерите в съда, ако някога имате нужда от мен. Желая ви късмет с „На добър час“.

— Благодаря.

— Чуден кораб наистина.

Гаскоан му обърна гръб и пое към града, изненадан от самия себе си. Вървеше право напред, без да се обръща, усещаше впитите в гърба си тъмни очи на Карвър чак до началото на „Гуляйджийска“, където зави и се скри от погледа му.

Ф

По това време Сук Яншън вървеше, потънал в мисли, към Кънери, за да поговори със сънародника си Кю Лон — крачеше унесен, със сключени на гърба ръце и макар очите му да бяха отворени, не виждаше нищо пред себе си. Не забелязваше хората, с които се разминаваше, нито поскърцващите натоварени каруци и самотните ездачи, препускащи към кариерата: мъжете бяха без шапки и по ризи, радваха се на слабото лятно слънце, което, понеже се появяваше рядко, като че ли грееше с благодатна, божествена светлина. По пътя към Кънери цареше радостно оживление, а иззад дърветата, от някой от набързо стъкмените храмове в лагерите на златотърсачите току долиташе църковно песнопение. Ах Сук не им обръщаше внимание. Срещата му с Лидия Грийнуей — сега Лидия Уелс — беше разчовъркала стара рана и за да притъпи болката, той си припомняше миналото и за сетен път си повтаряше историята, която беше разказал преди три седмици на Ах Кю.

Когато се запозна със семейството на Ах Сук, Франсис Карвър беше на двайсет и една години и дванайсетгодишният Ах Сук го гледаше в устата с преклонение. Карвър беше неразговорлив и мрачен младеж, роден в Хонконг в семейството на британски търговец и отраснал в морето. Знаеше добре китайски, но не харесваше Китай и беше твърдо решен да замине веднага щом се сдобие със собствен кораб — мечта, за която споменаваеше често. Работеше за местния клон в Гуанджоу на търговската компания „Дент и Сие“, в която баща му беше високопоставен служител, и отговаряше за превоза на китайските стоки от и до складовете по Перлената река. Един от тези складове беше собственост на бащата на Сук Яншън — Сук Чън Ян.

Сук Яншън притежаваше съвсем бегли познания за делата на баща си. Знаеше, че складът им обслужва множество клиенти, повечето британски търговци. Най-значимата и добре поставена компания беше „Дент и Сие“ и баща му се гордееше с връзката си с нея. Знаеше, че техните контрагенти заплащат стоките в сребро, и това беше още едно основание за гордост за Сук Чън Ян, знаеше също така, че баща му ненавижда опиума и има високо мнение за императорския пълномощник Лин Дзесу. Ах Сук не знаеше какво точно означават тези неща, но беше покорен син и приемаше бащините си убеждения безкритично, вярваше, че те са правилни и мъдри.

През февруари 1839 година складът на Сук беше подложен на проверка — рутинна процедура, макар и опасна, тъй като по заповед на императорския пълномощник Лин всеки китайски търговец, хванат да продава опиум, се наказваше със смърт. Сук Чън Ян прие сърдечно чиновниците, отвори вратите на склада и вътре те откриха трийсет-четирийсет касетки с опиум, скрити сред чая, всяка с тегло приблизително двайсет и пет килограма. Сук Чън Ян напразно се молеше и се кълнеше в невинността си, екзекутираха го още същия ден.

Ах Сук не знаеше какво да мисли. Беше убеден в честността на баща си и смяташе, че работата е нагласена, ала в същото време вярата в бащината прозорливост сочеше, че Сук Чън Ян не би допуснал да падне жертва на скалъпено обвинение. Колебаеше се кое да приеме, но нямаше време да разсъждава надълго и нашироко, тъй като само седмица след екзекуцията в Гуанджоу избухнаха размирици. Подтикван от страх не само за себе си, а и за майка си, която беше обезумяла от мъка, той се обърна към единствения, на когото вярваше безусловно: младия представител на „Дент и Сие“ Франсис Карвър.

Оказа се, че господин Карвър е готов с радост да поеме склада на семейство Сук и да се нагърби с всички отговорности по организирането и надзора на търговските дела, докато, рече той, скръбта на Ах Сук се уталожи и безредиците стихнат или бъдат потушени. Освен това прояви милосърдие и му предложи работа, която да даде възможност на момчето да почете, уви, опетнената памет на баща си. Стига Ах Сук да имал желание, Карвър щял да го назначи за опаковчик — почтен, честен труд, макар и ръчен, но поне щял да му осигури препитание. Предложението допадна на Ах Сук и само няколко часа след този разговор той вече беше служител на Франсис Карвър.

През следващите петнайсет години Ах Сук опаковаше в слама порцеланови съдове и статуи, увиваше в хартия топове рисуванa коприна, пълнеше кутии с чай, товареше и разтоварваше, заковаваше капаци на сандъци, лепеше етикети с дълги списъци с всевъзможни изящни и безсмислени дреболии, които в стоковите разписки се обобщаваха с една дума: „китайщина“. Рядко виждаше Карвър, тъй като той плаваше често, но когато се върнеше, срещите им бяха сърдечни, двамата сядяха на кея с шише оризова ракия и с наслада

рееха поглед над делтата на реката, докато синята вода бавно сребрееше, а щом станеше черна, Карвър се надигаше, потупваше Ах Сук по рамото, хвърляше празната бутилка в реката и си заминаваше.

През лятото на 1854 година Карвър се върна след няколкомесечно отсъствие в Гуанджоу и извести Ах Сук, че споразумението им е стигнало до своя край. Отколешната му мечта да командва кораб най-сетне се била сбъднала, „Дент и Сие“ откривали редовен търговски курс до Сидни и златните находища във Виктория и баща му бил наел за него платнохода „Палмерстън“. Бил дошъл, рече той, да се сбогува със семейството на Ах Сук и с този етап от живота си.

Ах Сук прие новината с тъга. Майка му вече беше покойница, избухналите неотдавна кървави стълкновения в Гуанджоу вещаеха нова война и навярно дори окончателно сгромолясване на империята. Във въздуха се носеше промяна. Щом Карвър си заминеше и складът отидеше в чужди ръце, щеше да се прекъсне последната нишка, която свързваше Ах Сук с миналото. И без да се замисля много-много, той помоли стария си приятел да го вземе със себе си. Щял да си пробва късмета по златните находища във Виктория, закъдето вече бяха заминали толкова много негови сънародници, току-виж започнел там нов живот. Нищо добро не го очаквало в Китай.

Карвър откликна на молбата му равнодушно. Не виждал основание Ах Сук да не го придружи, само че трябвало да плати билета си и да не се пречка по време на пътуването. По график „Палмерстън“ имал престой от половин месец в пристанището на Сидни за разтоварване, преди да продължи на юг към Мелбърн, и през този половин месец Ах Сук следвало сам да се оправя и не бивало да го притеснява по никакъв начин. Щом корабът пристигнал в Порт Филип, щели да се разделят приятелски, без да очакват нищо един от друг, и най-вероятно никога повече нямало да се видят. Ах Сук се съгласи. Понесен от вихъра на внезапно обзелото го въодушевление, той продаде малкото си вещи, смени скромните си спестявания в лири и си купи билет за най-високата класа, която Карвър му разреши (трета). Оказа се, че е единственият пътник на борда.

Пътуването до Сидни мина без произшествия: Ах Сук го помнеше като тежка, замайваща сетивата мъгла, в която едва-едва светлеят слънчеви лъчи, същото усещане го обземаше винаги, преди да

го връхлети главоболие. Когато корабът навлезе в широкото плитко устие на пристанището, отслабналият и изнемощял от дългите седмици в открито море Ах Сук с мъка се надигна от койката и за първи път се осмели да се качи на палубата. Светлината му се видя странна, струваше му се, че в Китай тя е по-прозирна, по-бяла, по-чиста. Австралийската беше много жълта и наситена, сякаш дори и сутрин или по пладне слънцето беше паднало ниско като при залез.

След като хвърли котва, капитанът не си даде и час, за да се нагодят към по-стабилна повърхност свикналите му с поклащането на кораба нозе, а веднага спусна трапа и се отправи към близкия бордей. Екипажът го последва по петите и Ах Сук се озова сам. След кратък размисъл той също слезе, като се постара да запомни къде точно се намира „Палмерстън“, и се насочи към сушата, решил може би малко наивно да добие представа за страната, в която ще живее.

Ах Сук почти не говореше английски, тъй като с Карвър общуваха на китайски, а не познаваше други англичани. Потърси на пристанището свои сънародници, но не откри нито един, после се скита с часове по улиците на града в дирене на надпис — поне един йероглиф, — който да му е понятен. Накрая събра смелост и влезе в митницата, като извади банкнота изпод лентата на шапката, където беше скътал парите си: може би тя щеше да му помогне да изрази това, за което не му достигаха думи. Служителят вдигна въпросително вежди, ала преди да успее да си отвори устата, шапката в ръката на Ах Сук изчезна. Той се завъртя и видя едно босо момче, което се отдалечаваше тичешком. Ах Сук изкрещя ядосано и хукна след него, но хлапакът бягаше бързо, познаваше отлично лабиринта на пристанището и изчезна безследно.

Ах Сук обикаля да го търси, докато не се стъмни. Накрая се отказа и се върна в митницата, но служителите там само клатеха глави и разперваха безпомощно ръце. Сочеха навътре към сушата и бълваха неразбираем поток от думи. Ах Сук не знаеше какво му сочат и какво обясняват. В гърлото му беше заседнала буца, той едва сдържаше сълзите. В шапката бяха всичките му пари, като се изключеше банкнотата, която беше държал в другата ръка. Обезумял от мъка, той събу обувката си, пхна последната си банкнота във вдлъбнатината на петата, обу се отново и пое обратно към „Палмерстън“. В Сидни имаше поне един човек, мислеше си той, който говори китайски.

Ах Сук внимателно се приближи към бордея. Отвътре се чуваше пиано — непознати за него звуци, които обаче му се сториха приятни, успокояващи. Той спря на прага и се зачуди дали да не почука, но в този момент вратата се отвори рязко и се показа един мъж.

Ах Сук се поклони. Постара се да обясни любезно, че търси капитан Карвър, капитана на „Палмерстън“. Мъжът на прага отвърна с поредица неразбираеми думи. Ах Сук настоя, повтори името на Карвър бавно и отчетливо. Получи същия отговор. Вдигна ръка, за да покаже, че желае да заобиколи непознатия и да влезе, за да говори с Карвър. Това се оказа грешка. Онзи го сграбчи с огромната си лапа за яката, вдигна го във въздуха и го хвърли на улицата. Ах Сук падна лошо, ожули си китката и бедрото. Противникът му слезе бавно по стълбите, като навиваше ръкави. Дръпна за последно от пурата и с едно отсечено движение на китката я хвърли настрани. След това, ухилен до уши, стисна юмруци. Ах Сук се изплаши. Вдигна ръце в знак, че не желае да се бие, и замоли за пощада. Мъжът подвижна нещо през рамо и на прага на бордея се появи още един, с по-изпито лице и с гърбав нос. Той се втурна към Ах Сук, изправи го на крака и изви ръцете му зад гърба, тъй че лицето и гърдите му останаха незащитени. Дватамата нападатели размениха няколко думи. Колкото и да напругаше сили, Ах Сук не можеше да се измъкне от хватката на този, който го държеше. Първият запристъпва от крак на крак, все едно се разгрява. На няколко пъти се приближаваше и отстъпваше с пружиниращи подскоци, после изведнъж се изстреля и обсипа с крошета лицето и корема на Ах Сук. Другият изръмжа нещо нечленоразделно. Боксърът изсумтя и се отдръпна, но след миг отново връхлетя. Гуляйджиите от бордея се изсипаха на улицата — смееха се и се шегуваха.

Франсис Карвър също излезе. Беше без сако, по намачкана риза и синя вратовръзка, завързана на хлабав възел. Загледа побоя подразнено, с небрежно сложени на кръста ръце. Ах Сук улови погледа му и макар устата му да беше пълна с кръв, успя да извика:

— *Мъ гой бон нгъ! Мъ гой бон нгъ!*

Карвър като че ли не го виждаше. Не даде никакъв знак, че разбира думите му. Един от другите зяпачи подхвърли някаква забележка и той отвърна на английски.

— *Пан яо! Хо пан яо!*

Карвър обаче извърна глава. На прага до него застана жена с червена коса, той я подхвана през кръста и я придърпа към себе си. Прошепна нещо в ухото ѝ. Тя се засмя и двамата се прибраха.

Вторият мъж вече не можеше да държи изправено отмалялото тяло на Ах Сук и го пусна, мърморейки, очевидно се оплакваше от кръвта, изпръскала самото и ръкавите на ризата му. Първият зарита проснатия на земята Ах Сук, но явно това не беше толкова забавно, тълпата загуби интерес и се разотиде. Мъжът нанесе с върха на ботуша един последен ритник в ребрата му и също се прибра вътре. При влизането му в бордеа избухна смях, след това пианото засвири нова мелодия.

Ах Сук завлече пълзешком изпотрошеното си тяло в страничната уличка, за да не го виждат. При всяко поемане на дъх го прерязваше остра болка. Мачтите на корабите се полюшваха напред-назад. Слънцето залезе. Мина фенерджията да запали лампите, някъде наблизко се чуха съскане и тихо припукване при пламването на газта. Мракът изсивя. Ах Сук подозираше, че поне няколко от ребрата му са счупени. Усещаше по темето си лепкава мокрота, все едно пипаше сюнгер. Лявото му око не можеше да се отвори. Той нямаше сили дори да се изправи.

По някое време задната врата на бордеа изскърца и по плодника блисна жълта светлина. В уличката отекнаха забързани стъпки. Ах Сук чу как нещо издрънча, сякаш на камъните беше оставен метален леген или кофа, след това усети върху челото си хладна ръка. Отвори дясното си око. Пред него беше коленичила млада жена с изпито лице и големи предни зъби. Като нашепваше неразбираеми за него думи, тя се зае да почиства кръвта от лицето му с топнато в топла вода парцалче. Гласът ѝ го унесе. Жената беше с колосана престилка, сигурно беше прислужница в бордеа. Догадката му бързо се потвърди, отвътре се разнесе вик и тя забързано остави парцала и изчезна.

Минаха няколко часа. Пианото замлъкна, шумовете намаляха. Ах Сук заспа и когато се събуди, установи, че се е възцарила тишина и жената се е върнала. Този път носеше пъхната под мишница кутия, платнено вързопче и газена лампа. Коленичи до него, остави внимателно лампата и завъртя колелцето, пламъкът заблестя ярко. Ах Сук с мъка обърна глава и изненадано видя, че върху кутията е изписано фамилното му име на китайски. Той ахна, а в отговор жената

се усмихна, кимна и вдигна пръст към устните си, подсказваше му, че не бива да вдига шум. След това отвори кутията, бръкна под листата чай и измъкна малко квадратно пакетче, увито в хартия. Усмихна му се. Ах Сук нищо не разбираше. Изви глава надясно, където жената беше оставила вързопа, и видя, че е извадила от него къса груба лула, игла, нож и желязно канче. Погледна я въпросително, но тя не му обърна внимание, беше заета да нагласява пламъка на лампата. Когато опиумът забълбука и от малката чашка на лулата се изви нишка бял дим, жената притисна мундщука към устните му. Ах Сук нямаше сили да откаже. Пое изпаренията и ги погълна.

В гърдите му все едно изгря зора, по вените му се разля течна светлина. Пълен покой изпълни тялото му. Болката се отцеди навън леко и бързо като вода, стичаща се през коприна. Опиум, помисли си той замаяно. Опиум. Това беше нещо невероятно! Чудо, лек. Жената отново му подаде лулата и той загълта жадно като просяк, на когото са сипали черпак супа. Не помнеше как е загубил съзнание, но когато отвори очи, вече беше ден и прислужницата я нямаше. Той лежеше подпрян на два варела с помия зад бордея, завит с одеяло, друго беше нагънато под главата му. Някой, навярно жената, го беше довякла тук. Или беше допълзъл сам? Не помнеше. Главата му щеше да се пръсне, болката в гърдите се беше завърнала. От бордея се чуваха плисък на вода и точене на ножове.

Изведнъж Ах Сук се сети за скрития в кутията с чай опиум. „Дент и Сие“ плащаха на китайските търговци с опиум, тъй като Великобритания вече нямаше сребро, а Китай не приемаше злато. Колко глупав е бил! Франсис Карвър беше вкарвал опиума в Китай през склада на семейство Сук. Франсис Карвър беше предал баща му. Франсис Карвър беше извърнал глава и се бе престорил, че не разбира виковете му за помощ. Ах Сук застина. Непоклатимата увереност затисна гърдите му като камък.

През следващата седмица зъбатата прислужница продължи да се грижи за него, носеше му храна, вода и опиум. Минаваше да го нагледа по няколко пъти на ден, уж че отива да сипе помия на прасетата, да изхвърли мръсната вода или да простре прането на опънатото на двора въже, а вечер идваше с лулата и му даваше да вдиша дима, докато болката намалее и той заспи. Вършеше всичко това мълчаливо и Ах Сук също не я заговаряше. Но мислеше за нея. Една

вечер тя дойде с посиняло око. Ах Сук посегна да я докосне, но тя се намръщи и извърна глава.

След няколко дни Ах Сук вече можеше да става, макар да го болеше, а в края на седмицата успяваше да обиколи, куцукайки, двора. Знаеше, че престоят на „Палмерстън“ в Сидни е само половин месец, скоро корабът щеше да потегли на юг към златните находища на Виктория. Ах Сук вече не държеше да стигне до Мелбърн. Искаше само да намери Карвър, преди платноходът да отплава.

Откакто корабът беше акостирал, Карвър не беше прекарал и една нощ на борда му, спеше в бордея при червенокосата. Вечер Ах Сук го виждаше на идване, капитанът вървеше по кея самоуверено, вятърът развяваше пешовете му. Тръгваше си рано следобед и често червенокосата излизаше да го изпрати на задната врата. На два пъти Ах Сук ги беше зървал да се разхождат на вълнолома по тъмно. Разговаряха като близки. Привеждаха глави един към друг, жената подхващаше Карвър под ръка и се притискаше към него.

Осмата вечер след побоя се падаше в неделя и веселбата в бордея приключи преди полунощ заради наложения вечерен час. Ах Сук се прокрадна пред сградата и видя силуета на Карвър на прозореца в средата на втория етаж — капитанът се беше подпрял на перваза и се взираше навън в мрака. Червенокосата се появи зад него, хвана го за ръкава и го придърпа в стаята. Ах Сук се промъкна до кухненския прозорец и го отвори. Скочи вътре. Помещението беше празно. Той потърси оръжие и в крайна сметка се спря на закачения над дръвника широк месарски нож с кокалена дръжка. Досега не беше посягал на друг човек, но тежкият нож в ръката му вдъхваше увереност. Насочи се към стълбите в сумрака.

На горния етаж имаше три врати, и трите затворени. Той се послуша пред първата (тишина), после пред втората (приглушени стенания) и накрая пред третата, откъдето се чува груб мъжки глас, изскърцване на стол и след това тих женски отговор. Ах Сук се помъчи да определи разстоянието от външната стена до големия прозорец, на който преди малко беше видял Карвър. Възможно ли беше тази врата да води до средната стая? Да, сметката излизаше, той беше на три метра от стълбището и ако си представеше фасадата, прозорецът беше поне на три метра и половина от края. Освен ако втората врата не водеше до по-голяма стая, разбира се, а тази, третата — до по-малка.

Ах Сук долепи ухо. Чу мъжки глас, който изрече няколко думи на английски — рязко, строго, недоволно. Трябва да е Карвър, помисли си той. Нямаше кой друг да бъде. Със сила, придошла от внезапно бликналия в него гняв, Ах Сук ритна вратата, ала мъжът вътре не беше Карвър, а здравенякът, който го беше пребил преди седмица. Той беше дръпнал зъбатата прислужница в скута си, с едната ръка я стискаше за гърлото, а с другата посягаше към гърдите ѝ. Ах Сук отстъпи изненадано — онзи изруга ядосано, блъсна жената и скочи.

Избълва поток от неразбираеми думи и посегна към револвера си, оставен на нощното шкафче до леглото. В същото време жената бръкна в пазвата си и извади малък пистолет. Мъжът насочи револвера и натисна спусъка — Ах Сук изтръпна, — но механизмът заяде, в цевта имаше празна гилза. Докато здравенякът накланяше револвера на една страна, за да падне гилзата, жената изтича до него и опря пистолета в слепоочието му. Той вдигна ръка да я бутне, чу се тих пукот и мъжът се свлече. Ах Сук не беше помръднал. Жената светкавично посегна към оръжието в ръката на мъртвеца, взе го и на негово място сложи своя пистолет. След това пхна тежкия револвер в ръката на Ах Сук, затвори пръстите му около него и му даде знак да си върви. Той смаяно се обърна, в едната си ръка стискаше револвера, а в другата — ножа. Зъбатата го сграбчи за рамото, дръпна го и го насочи към задното стълбище в другия край на коридора, по главното вече прииждаха хора.

Щом излезе навън, Ах Сук хвърли и двете оръжия във водата и те веднага потънаха. От бордея долитаха викове и приглушени крясъци. Той се обърна и хукна. Но още преди да стигне до края на вълнолома, чу зад себе си стъпки. Нещо го удари в гърба и той се просна по очи на земята. Изохка — ребрата още го боляха — и усети как някой извива грубо му ръцете зад гърба, щракнаха белезници. Изправиха го, издърпаха го до коневръза, закопчаха го за него с още едни белезници и без да роптае, той остана там, докато дойде полицейската кола да го откара в затвора.

Ах Сук не разбираше нито дума от въпросите, които му задаваха, и разпитващите го бързо вдигнаха ръце от него. Не му беше осигурен преводач и когато той повтори няколко пъти името Карвър, полицаите само клатеха глави. Хвърлиха го в претъпкана килия с още петима задържани. На предварителното изслушване беше решено, че случаят

трябва да влезе в съда, и заседанието беше насрочено след месец и половина. Дотогава „Палмерстън“ отдавна щеше да е вдигнал платна, Карвър щеше да е заминал и Ах Сук никога повече нямаше да го намери. Той прекара следващия месец и половина в странно състояние на възбуда и униние и сутринта преди началото на процеса се събуди с усещането, че това е денят на екзекуцията му. Нима можеше да се надява да се защити? Щяха да го осъдят и да го обесят.

Делото се гледаше на английски и изправеният на подсъдимата скамейка Ах Сук не разбираше абсолютно нищо. След няколко часа речи и заклевания той видя смаян, че вкарват в залата Франсис Карвър, окован в белезници. Ах Сук се зачуди защо само този свидетел е с белезници. Докато капитанът приближаваше, той се изправи и му извика на китайски. Погледите им се срещнаха и във внезапно възцарилата се тишина Ах Сук тържествено се зарече да отмъсти за смъртта на баща си. Карвър не издържа зора му и позорно сведе глава.

Ах Сук научи много по-късно какво се е случило на процеса. Мъжът, в чието убийство беше обвинен, се казваше Джереми Шепард, а зъбатата жена, която се беше грижила за Ах Сук, беше съпругата му Маргарет. Червенокосата беше Лидия Грийнуей, собственичка на бордея на пристанището, наречен „Белият кон“. В съдебната зала Ах Сук не знаеше имената на никого и чак след като беше оправдан, плати на един китайски търговец да му преведе отпечатания във вестника материал за процеса, който благодарение на сензационния си развой беше описан в три колони, заемащи почти цяла страница.

Според „Сидни Хералд“ обвинението се опираше на три точки: първо, Ах Сук е имал зъб на Джереми Шепард, тъй като седмица по-рано последният го е пребил почти до смърт, второ, миг след изстрелите Ах Сук е бил видян да се отдалечава тичешком от „Белият кон“, което, естествено, го превръщаше в най-вероятния заподозрян, и трето, на китайците не може да се има вяра, тъй като по природа са зловни и отмъстителни.

Защитата, която трябваше да отхвърли тези обвинения, беше доста вяла. Адвокатът твърдеше, че е малко вероятно дребният Ах Сук да е успял да се доближи до Шепард и да опре пистолет в слепоочието му, и заради това не бивало да се изключва възможността за самоубийство. Прокурорът го прекъсна и заяви, че според показанията

на приятелите на мъртвия характерът на Джереми Шепард изобщо не допускат мисълта за самоубийство, на което защитникът отговори, че едва ли има човек на този свят, който да е напълно неспособен да посегне на живота си, и веднага беше остро порицан от съдията. Адвокатът помоли съдията за извинение и приключи пледоарията си с предположението, че Сук Яншън е избягал от „Белият кон“ от уплаха заради произведения пистолетен изстрел. След като той седна, прокурорът дори не се опита да скрие насмешливата си усмивка, а съдията въздъхна тежко.

Прокурорът призова като последен свидетел Маргарет Шепард, вдовицата на убития, и нейните показания доведоха до внезапен обрат. Застанала на свидетелската скамейка, госпожа Шепард категорично отказа да следва линията на обвинението и настоя, че Сук Яншън не е убиецът на съпруга ѝ. Била сигурна, тъй като била видяла как той се самоубива.

Това смайващо признание предизвика суматоха в залата и съдията на няколко пъти призова да се въдвори ред. Тогава на Ах Сук, който се запозна с тези подробности впоследствие, и през ум не му беше минало, че жената рискува сигурността си, за да спаси живота му. След като съдията позволи разпитът на Маргарет Шепард да продължи, прокурорът я попита защо досега е скривала тези важни сведения, на което тя отговори, че е живяла в страх от съпруга си, който я е насилвал всекидневно и го знаели всички. Била с прекършен дух и едва намерила смелост да изрече истината на глас. След това убедително изявление процесът беше прекратен. Съдията беше принуден да оправдае Ах Сук по обвинението в убийство и да го освободи. В решението беше записано, че Джереми Шепард, Бог да го прости — макар че това беше твърде малко вероятно поне според учението на църквата, — се е самоубил.

След като го освободиха от затвора, Ах Сук веднага се захвана да търси сведения за Карвър и изненадано научи, че при една рутинна проверка преди няколко седмици „Палмерстън“ е бил задържан в пристанището на Сидни. На капитана били повдигнати обвинения в контрабанда, нарушаване на митническите разпоредби и опит за измама, тъй като според доклада на морската полиция в трюма на кораба били намерени шестнайсет полумъртви от глад млади жени от Гуанджоу. „Палмерстън“ бил задържан, жените били изпратени

обратно в Китай, а компанията „Дент и Сие“ официално се отрекла от Карвър. Той бил осъден на десет години каторга на остров Кокату, като присъдата незабавно влязла в сила.

На Ах Сук не му оставаше друго, освен да чака врагът му да излезе на свобода. Той замина за Виктория и стана златотърсач, понаучи английски, преживя какво ли не, но мечтата му да отмъсти за убийството на баща си не повехна. През юли 1864 година изпрати до остров Кокату запитване с молба да го известят къде е отишъл Карвър след освобождаването си. Три месеца по-късно получи отговор, в който се казваше, че бившият затворник е отплавал за Дънидин, Нова Зеландия, с парахода „Спарта“. Ах Сук веднага замина за там, но в Дънидин следата внезапно изчезна. Издирванията му удариха на камък. Накрая той се призна за победен и сложи край на търсенето. Плати такса за право на добив на злато и си купи еднопосочен билет за Западния бряг, където осем месеца по-късно случайно попадна на Карвър: застанал на улицата с нов белег на лицето и с наедряло тяло, капитанът броеше монети в ръката на Теру Тафарей.

Ф

Ах Сук завари Ах Кю седнал с кръстосани крака върху купчина пръст на няколко педи от граничното колче, което отбелязваше югоизточния край на находището „Аврора“. В ръцете си държеше златарско корито и го разтърсваше ритмично с резки движения на китките, издаващи увереността на отдавна овладени умения. В кранчето на устата му висеше запалена цигара, но Ах Кю като че ли я беше забравил, пепелта се сипеше по дрехите му. Пред него имаше дървено ведро с вода, а зад гърба му — железен тигел с изтънено гърло.

Действията му се повтаряха в безкраен кръговрат. Той първо изхвърляше от коритото големите камъни и буци, като поддържаше равномерно темпо, така че по-дребните песъчинки постепенно да се свлекат на дъното, след това се навеждаше напред, потапяше в мътната вода края на коритото и рязко го накланяше към тялото си, като внимателно завърташе водата по посока на часовниковата стрелка, за да се образува нещо като въртоп. Златото беше по-тежко от камъчетата и потъваше на дъното: след като Ах Кю изгребеше мокрия чакъл от повърхността, долу оставаше чистият метал, искрящи петънца на

тъмния фон. Той събираше люспиците една по една и внимателно ги пускаше в тигела, след това отново напълваше коритото с пръст и камъни и повтаряше всичко отначало без никакви промени, докато слънцето не паднеше зад дърветата на запад.

„Аврора“ беше далеч от реката и морето и именно на това неудобство се дължеше фактът, че нямаше много желаещи да обработват находището. Всяка сутрин Ах Кю носеше вода от реката, защото без вода задачата му беше направо невъзможна, само че след като водата се разкаляше, златото вече не се виждаше в мътилката и той пак трябваше да отиде да напълни ведрото. Можеше да се прокопае вада от реката или да се направи сондаж за кладенец, но собственикът на находището от самото начало беше дал да се разбере, че не възнамерява да вложи и пени в „Аврора“. Нямаше смисъл. Участъкът от два акра даваше злато колкото за надницата на Ах Кю, находището беше просто гол камънак без дървета. Купчината пресят чакъл зад гърба му, доказателство за дълги часове самотен труд, беше дълга и ниска, погребална могилка, под която обаче нямаше тяло.

При приближаването на Ах Сук златарят вдигна глава.

— *Ней ху.*

— *Ней ху, ней ху.*

В погледите им нямаше враждебност, ала нямаше и радост и все пак мина доста време, докато двамата отклонят очи. Ах Кю измъкна угарката от устата си и я хвърли настрани.

— Днес добивът е малък — рече той на китайски.

— Хиляди съболезнования — отвърна Ах Сук.

— Добивът е малък всеки ден.

— Заслужаващ повече.

— Дали? — измърмори Ах Кю, който беше в лошо настроение.

— Да — потвърди сънародникът му. — Старанието заслужава отплата.

— В какво съотношение? И в какво ще бъде тази отплата? Не говори празни приказки!

Ах Сук долепи длани.

— Идвам с добри новини.

— С добри новини и ласкателства — отбеляза Ах Кю.

Другарят му не обърна внимание на думите му, а рече:

— Емъри Стейнс се е завърнал.

Ах Кю застина.

— О! Видя ли го?

— Още не. Но разбрах, че довечера ще е в Хокитика, в едно заведение на „Гуляйджийска“, където подготвят празненство в негова чест. Поканиха ме и мен и в знак на добра воля аз те каня да дойдеш и ти.

— Кой го организира?

— Анна Уедърел и вдовицата на умрелия, на Кросби Уелс.

— Две жени — измърмори недоверчиво Ах Кю.

— Да.

След кратко колебание Ах Сук реши да признае какво е установил днес сутринта, а именно, че вдовицата на Кросби е съдържателката на „Белият кон“ в Сидни, свидетелствала на процеса срещу него, и навремето любовница на врага му Франсис Карвър. Сега Лидия Грийнуей била известна под името Лидия Уелс.

Ах Кю внимателно обмисли чутото и накрая отсече:

— Това е капан.

— Не — възрази Ах Сук. — Идвам тук по своя воля, никой не ми е нареждал да те водя.

— Капанът е за теб — натърти Ах Кю. — Сигурен съм. Защо иначе ще те канят на празненството довечера? Нямах нищо общо с господин Стейнс. Какво ще правиш на празненство в чест на завръщането му?

— Ще играя роля в постановка. Ще седя на една възглавница като статуя. — Обяснението прозвуча глупаво и той забързано добави: — Нещо като театър. Дори ще ми платят.

— Ще ти платят?

— Да, като на актьор.

Ах Кю го огледа подозрително.

— Ами ако тази Грийнуей още е свързана с Карвър? Нали са били любовници. Може да го е предупредила, че довечера ще бъдеш там.

— Карвър не е тук.

— Дори и да е така, тя ще го извести веднага щом той се върне.

— Дотогава ще съм готов.

— И как ще се приготвиш?

— Ще съм готов — настоя Ах Сук. — Още няма значение. Карвър го няма.

— Жената му е вярна, а ти си се заклел да му отмъстиш, едва ли го е забравила. Със сигурност не ти желае доброто.

— Ще внимавам.

Ах Кю въздъхна. Надигна се, изтупа панталона си и изведнъж замря, после вдиша рязко през носа. Направи няколко крачки към Ах Сук и го сграбчи за раменете.

— Вониш! Едва се крепиш на краката си, Сук Яншън. Миризмата се усеща от дваисет крачки!

Ах Сук наистина беше минал през колибата си в Кънери да изпуши следобедната си лула и въздействието от това беше видимо, само че той не обичаше да го мърмрят за навика му. Дръпна се рязко и измърмори кисело:

— Всеки си има някаква слабост.

— Слабост ли! — извика Ах Кю и се изплю на земята. — Не е слабост, а лицемерие. Как не те е срам!

— Не ми говори така, не съм дете.

— Пристрастеният е като дете.

— Добре, значи съм дете — инатливо заяви Ах Сук. — На теб какво ти влиза в работата?

— Влиза ми, щом искаш да дойда с теб довечера.

— Не ми е притрябвала твоята закрила.

— Заблуждаваш се.

— Заблуждавам се, а? И как ме нарече, лицемер? — възкликна Ах Сук. — Дойдох да проявя любезност към теб, а ти само ме обиждаш!

— Заслужаваш си обидите. Станал си роб на опиума, заради който е загинал баща ти, а имаш наглостта да се представяш за защитник на семейната чест! Оплакваш го как е бил предаден, а всеки път, щом посегнеш към лулата, ти го предаваш наново!

— Франсис Карвър уби баща ми — измърмори Ах Сук, отстъпвайки.

— Опиумът е убил баща ти. Погледни се! — Ах Сук се беше препънал в корен и едва не падна. — Какъв отмъстител ще стане от теб, Ах Сук, щом не можеш да стоиш на краката си!

Ядосан, Ах Сук се подпря с ръка, изправи се и се обърна, зениците му бяха черни и влажни.

— Знаеш съдбата ми — рече той. — Опиатът ми беше даден като лекарство. Не съм посегнал към него по своя воля. Но не мога да се противопоставя на властта му над мен.

— Имал си достатъчно време да го откажеш. Нали си бил в затвора няколко седмици преди процеса?

— Не беше достатъчно да преодолее нуждата си от него.

— Нужда! — извика презрително Ах Кю. — Каква жалка дума! Нищо чудно, че не я използва в историята, която ми разказа. Предпочиташ възвишени слова като „чест“, „дълг“, „предателство“ и „отмъщение“!

— Историята ми...

— Историята ти отделя повече внимание на сполетелите те несправедливости, отколкото на стоварилия се над семейството ти позор. Кажи ми, Сук Яншън, на кого искаш да отмъстиш, на мъжа, убил баща ти, или на този, който не ти е помогнал пред „Белият кон“?

Ах Сук го гледаше смаяно.

— Нима се съмняваш в подтика ми?

— Подтикът не е твой! Няма как да е твой! Погледни се! Едва се крепиш!

Възцари се мълчание. От долината се чу приглушен изстрел, последван от вик.

Накрая Ах Сук кимна.

— Сбогом.

— Защо се сбогуваш с мен?

— Ясно показва мнението си. Не ме харесваш, отвратен си от мен. Но въпреки това аз ще отида на празненството на вдовицата.

Ах Кю бързо кипваше, ала не обичаше да излиза лошият в спора. Той поклати глава и като вдиша шумно през носа, рече:

— Ще дойда с теб. Искам да поговоря с господин Стейнс.

— Знам. Дойдох тук с добри намерения, Кю Лон.

Ах Кю отвърна тихо:

— Човек познава сърцето си най-добре. Не биваше да се съмнявам в подтика ти.

Ах Сук за миг затвори очи.

— Докато стигнем в Хокитика — рече той, — ще се съвзема.

Ах Кю кимна.
— Няма да е зло.

КАРДИНАЛНА ЗЕМЯ

В КОЯТО УОЛТЪР МУДИ ПРАВИ СМАЙВАЩИ ОТКРИТИЯ, НЯКОИ НЕЯСНОТИ СЕ РАЗБУЛВАТ И НА ОЧИ СЕ НАБИВА ОПРЕДЕЛЕНО СХОДСТВО.

След като се сбогува с Гаскоан, Уолтър Муди веднага се отправи към „Короната“, където бяха доставили пътния му сандък. Врълхлетя вътре устремено, прекоси преддверието забързано и изкачи стълбите на един дъх, не успя от първия път да вкара ключа с треперещата си ръка и изруга на глас. Изведнъж го беше обзело необяснимо нетърпение да зърне вещите си, струваше му се, че възвръщането на драгоценните принадлежности от предишния му живот някак си ще заздравя връзка, която след корабокрушението на „На добър час“ му се виждаше несъществуваща.

Напоследък Муди все по-често се сещаше за срещата с баща си в Дънидин. Сега съжеляваше за бързината, с която е напуснал злощастното събитие. Вярно беше, че баща му го беше предал. Също така беше вярно, че и брат му го беше предал. Ала въпреки това Муди можеше да им прости, да остане и да изслуша Фредерик. В Дънидин не го беше видял, тъй като беше избягал от срещата с баща си, преди Фредерик да се появи, и затова не знаеше дали той е добре, дали е женен и щастлив, извадил ли е късмет в Отаго и възнамерява ли да живее до края на дните си в Нова Зеландия, не знаеше дали баща му и брат му са търсили злато заедно или с други хора, или пък сами. Това го натъжаваше. Трябваше да намери възможност да се види с брат си. Но дали Фредерик би се съгласил? Муди не знаеше дори това. Откакто беше пристигнал в Хокитика, на три пъти сядаше да му пише, но още след първите няколко думи оставяше писалката.

Най-сетне ключалката щракна. Той отвори рязко вратата, прекрачи прага и спря. Вътре в средата на стаята наистина го очакваше пътен сандък, само че Муди виждаше този сандък за първи път в живота си. Неговият беше правоъгълен и боядисан в червено. Този беше черен, обшит с метални ленти и с голяма квадратна закопчалка отпред, през която беше промушено резе, за да държи капака затворен, самият капак беше извит и оребрен като полегнала на една страна

бъчонка. Върху него бяха залепени няколко етикета, на единия пишеше „Саутхамптън“, на другия — „Литълтън“, а на третия — обичайното „Не е нужен по време на пътуването“. Личеше си, че собственикът му винаги е пътувал в първа класа.

Вместо да позвъни на прислужницата и да ѝ обясни, че е станала грешка, Муди затвори вратата, пусна резето и клекна пред чуждия сандък. Освободи закопчалката, вдигна капака и видя залепено от вътрешната страна листче, на което пишеше:

СОБСТВЕНОСТ НА ГОСПОДИН

АЛИСТЪР ЛОДЪРБАК

ЧЛЕН НА СЪВЕТА НА ПРОВИНЦИЯТА

Муди ахна. Ето на това му се викаше грешка! Значи сандъкът на Лодърбак наистина е бил на борда на „На добър час“, както подозираше Балфор. Сандъкът на Муди също като този не беше надписан от външната страна и нямаше кой знае какви отличителни знаци, само вътре за подлепения към капака плат беше пришито парче кожа с името и адреса му. Навярно двата сандъка са били разменени, този на Муди е бил занесен на Лодърбак в „Палас“, а сандъкът на Лодърбак е бил доставен в „Короната“.

Муди се замисли. В момента Лодърбак не беше в Хокитика, според „Уест Коуст Таймс“ беше заминал на север да провежда срещи с избиратели и щеше да се завърне утре следобед. С внезапна решителност младият мъж свали сакото си, коленичи и посегна към вещите на Лодърбак.

Уолтър Муди не изпитваше угризения, че нарушава правилата за лична неприкосновеност, нито пък виждаше причина да си признава за това. Той притежаваше хладен, бърз, остър и изключително рационален ум, който обаче беше придружаван от един недостатък, често срещан сред хората с по-голяма интелигентност: Муди приемаше дарбата на интелекта си за нещо като индулгенция, висша власт, която

винаги придава правота на действията му. Смяташе, че нравствените му задължения са съвсем различни от тези на обикновените хора, и затова рядко чувстваше срам и разкаяние освен в най-общ смисъл.

Бързо и методично прерови вещите на Лодърбак, като оглеждаше всяка от тях и после я оставяше обратно на мястото ѝ. Вътре имаше главно канцеларски материали — хартия за писма, печати, тефтери, юридически книги и всевъзможни дреболии, задължителни за бюро на един член на Съвета. Явно дрехите и личните принадлежности на Лодърбак бяха прибрани другаде, тъй като единственото, което можеше да бъде отнесено към облеклото, беше един вълнен шал, с който беше увито грозно бронзово преспание във формата на прасе. В сандъка се усещаше мирис на море, на саламура, не толкова на солено, колкото на кисело, но нещата дори не бяха влажни, за късмет на Лодърбак вътре не беше влязла вода.

Най-отдолу беше сложена кожена папка. Муди я отвори и извади купчина договори, разписки и други документи. След известно ровене в тях откри и договора за продажба на платнохода „На добър час“ и го измъкна, като го държеше внимателно, за да не се счупи восъчният печат.

Както Лодърбак беше казал преди три седмици на Балфор, договорът беше подписан от Франсис Уелс. Датата на продажбата също съответстваше на разказа на политика: корабът беше сменил собствеността преди девет месеца, през май 1865 година.

Муди се наведе да огледа подписа на купувача. „Франсис Уелс“ се беше подписал с размах. От лявата страна на главното Ф беше долепена разкривена завъртулка, която преспокойно би могла да е и отделна буква. Той присви очи. Да, завъртулката можеше да се приеме и за К, долепено до следващата буква. Муди се взря по-внимателно. Даже имаше точка между К и Ф, мъничко петънце, все едно неволно паднала капка мастило, и това сякаш подсказваше, че Карвър нарочно се е подписал тъй, та името да може да се прочете и като „Франсис Уелс“, и като „К. Франсис Уелс“. Подписът беше накъсан, което често се получава, когато човек пише бавно и старателно.

Муди се намръщи. През юни миналата година Франсис Карвър беше разполагал с акта за раждане на Кросби Уелс, който доказваше (това беше потвърдено от Бенямин Льовентал), че средното име на Кросби Уелс е Франсис. Следователно Франсис Карвър беше

откраднал акта за раждане на Кросби Уелс, за да се представи за него! Неясният подпис под договора за продажба със сигурност не беше случайност. Ако Карвър бъдеше обвинен в измама, той можеше да отрече и да заяви, че подписът под документа не е негов.

Дали общото име Франсис беше само щастливо съвпадение? Или актът за раждане на Уелс е бил подправен? Не беше трудно да се добави едно име, като се използва по-бледо мастило или после се избели написаното, за да не личи, че е вмъкнато по-късно. Но за какво му е било на Карвър да прикрива самоличността си, и то в договор за продажба? Какво печелеше от използването на чуждо име?

Муди се опита да подреди в ума си наличните сведения за случилото се. Франсис Карвър се беше представил като Кросби Уелс пред Бенямин Льовентал в редакцията на „Уест Коуст Таймс“, но не и пред политика месец преди това. При срещата си с Лодърбак беше използвал името Франсис Уелс, а след това се беше подписал тъй, че името да може да се чете по два начина. Предвид странното убеждение на Лодърбак, че Кросби Уелс и Карвър са братя, явно Карвър му се беше представил като брат на Кросби Уелс. Но защо го беше направил, Муди нямаше никакво разумно обяснение.

Той дълго оглежда документа в опит да запомни и най-дребните подробности, след това го прибра в папката, върна я в сандъка и продължи да изследва методично съдържанието му.

Накрая, щом се убеди, че вътре няма други улики, които да са му от полза, Муди прокара пръсти по ръба на капака. И изведнъж се сепна. Под плата, с който беше облицован сандъкът отвътре, беше пъхнато нещо тънко и правоъгълно. Той се приведе напред и пръстите му откриха разрез с големина на педя, внимателно обшит, за да не се нищи. Хасето беше щамповано на райета и отворът беше умело скрит в една от вертикалните ивици. Муди бръкна вътре и извади правоъгълния предмет, чиито очертания беше напипал. Оказа се снопче писма, вързани с връв.

Писмата бяха общо петнайсет и бяха адресирани до Лодърбак с грубоват почерк, издаващ неопитна ръка. Муди се постара да запамети възела и дължината на връвта и след това я развърза, хвърли я настрани и отвори писмата на коляното си. Пощенските клейма показваха, че писмата са подредени в обратен хронологичен ред, най-

отгоре беше последното. Той измъкна отдолу първото и се зачете с разтуптяно сърце.

Дънидин, март 1852 година

Господине, макар да не ме познавате, вие сте мой брат. Баща ви има незаконороден син и това съм аз. Бях отгледан с името Кросби Уелс — дачи са ми фамилията на местния свещеник, — без да познавам баща си, знаех само, че съм син на блудница. Детството ми мина в „Бижуто“, публичен дом в Нюингтън. Живея скромно, тъй като не разполагам с много средства. Но не страдам от това.

Все пак винаги съм искал да видя баща си, да разбере как изглежда, да чуя гласа му. Накрая Бог откликна на молитвите ми и получих писмо от него. Пишеше, че знаел за мен. Предполагал, че скоро ще си отиде от този свят, само че нямало да ме упомене в завещанието си от страх да не опетни името си, в писмото си обаче ми изпращаше благословията си и двайсет лири. Не се беше подписал, но аз разпитах за слугата, който донесе писмото, и проследих колата, макар да беше наета, до Глен Хаус, къщата на баща ви. Купих си палто, обръснах се и взех файтон до дома ви, ала не намерих сили да позвъня. Прибрах се смазан и посърнал, после допуснах грешка, видях във вестника, че адвокатът Алистър Лодърбак заминава със следващия прилив за колонии. Реших, че става дума за баща ми, не знаех, че той има син, който носи неговото име. Взех следващия кораб. Щом слязох в Дънидин, се опитах да го открия, доколкото ми беше по силите. Присъствах на речта ви, която изнесохте в дъжда на вълнолома, когато капитанът на пристанището ви подари джобен часовник и вие изглеждахте много доволен. Щом ви видях, ми стана ясно, че съм сгрешил и вие сте не баща ми, а мой брат.

Бях твърде смутен, за да ви потърся тогава, после вие отплавахте за Литълтън, а аз не мога да си позволя да си купя билет да ви последвам. Господине, пиша ви със смирена молба и надежда. Дадените от баща ми двайсет

лири отидоха за това пътуване и за други неотложни разходи и не мога да се върна у дома. Продадох палтото, само че му взех половината от парите, тъй като търговецът не повярва, че почти не е носено. Останал съм без никакви средства. Вие сте уважавана личност, господине, човек с познания по политика, философия и право, не искам да ви притеснявам със среща, но ви моля да проявите милосърдие, вярвам, че сте добър човек и християнин.

Ваш брат Кросби Уелс

Под името беше даден адрес, пощенска кутия в Дънидин. Муди развълнувано остави писмото. Лодърбак и Кросби Уелс бяха братя! Какъв обрат! Лодърбак не беше споменал за тази връзка в показанията си за смъртта на Кросби Уелс, не беше го признал и пред приятеля си Томас Балфор. Защо беше прикрил незаконородения си брат? От срам? Или по друга причина?

Муди взе писмата и се премести на светло до прозореца. Отвори следващото и се извъртя към стъклото.

Дънидин, септември 1852 година

Господине, мина половин година, откакто ви писах, боя се, че съм ви обидил. Не помня точните си думи, ала съм сигурен, че се нарекох ваш брат, и навярно това ви е засегнало. Знам колко е болезнено да разбереш, че баща ти не е свършен. Знам и че ви се иска да не е така. Ако съм прав, моля да ми простите. Господине, през изминалата половин година положението ми се влоши още повече. Уверявам ви, че като син на уличница не съм незапознат с живота на просяците, ала за втори път да се обръщаш с молба за помощ към един и същи човек, си е срамно. И все пак в отчаянието си ви пиша отново. Вие сте достатъчно заможен, моля ви единствено за билет трета класа и повече няма да ви безпокоя. Тук, в Дънидин, едва свързвам двата края. Пробвах се като общ работник и се оказа, че не ставам за това. Много страдам от измръзвания, треска и

други болести, причинявани от студа. Не мога да работя толкова много, колкото ми се иска. Желанието ми да видя баща ни, стария Алистър Лодърбак, не е намаляло и си мисля с тревога за отлитащите дни, понеже, както вече ви казах, той ми писа, че е близо до смъртта. Искам да се срещнем поне веднъж, да го видя и да поговорим мъжки. Моля ви, господине, на колене ви умолявам, помогнете ми да се прибера у дома. Никога повече няма да ви безпокоя, заклевам се.

Оставам ваш верен приятел,
Кросби Уелс

Муди веднага посегна към следващото писмо, като със свободната си ръка придърпа един стол и седна.

Дънидин, януари 1853 година

Господине, как да тълкувам мълчанието ви? Ето това се питам постоянно. Вярвам, че писмата ми достигат до вас, но по някаква причина вие отказвате да отговорите и да проявите милосърдие към копелето на баща ви. Уверявам ви, че никой друг не стои зад тези писма. Пиша ви собственоръчно, господине, мога и да чета, то не е хубаво човек да се хвали сам, но преподобният Уелс, местният свещеник, неведнъж е отбелязвал какво будно момче съм. Споменавам го, за да стане ясно, че не съм някой негодник, макар и да съм изпаднал в такова тежко положение. Сигурно очаквате някакво доказателство за моя произход. Или смятате, че се опитвам да ви изнудвам? Заклевам се в честта си, че не е така. Желанията и нуждите ми не са се променили от последния път, когато ви писах. Не желая да бъда тук, в тази страна, не желая този живот. Ако ми изпратите двайсет лири, ще се завърна в Англия и повече няма да чуete за мен.

Искрено ваш Кросби Уелс

Дънидин, май 1853 година

Господине, узнах от вестниците, че сте назначен за управител на възхитителната провинция Кентърбъри. Приели сте поста и сте дарили заплащането си за благотворителност, един благороден жест, който обаче ме изпълва с тъга. Чудя се дали не сте си помислили за мен, когато сте се отказали от тези сто лири. Да дойда при вас в Литълтън, ми е също толкова невъзможно, колкото и да се прибера у дома. Чувствам се самотен в тази забравена от Бога земя и съм сигурен, че вие като англичанин ме разбирате добре. Такава влага и студ, сутрин нерядко се събуждам с покрити с лед крака. Не съм пригоден за този тежък живот, всеки ден оплаквам участието си, изпратила ме тук. Господине, за една година успях да спестя само две лири и десет шилинга. А сега похарчих четири пенса за хартия и пощенска марка. Моля ви да ми помогнете.

Човек в нужда,
Кросби Уелс

Дънидин, октомври 1853 година

Господине, пиша ви с помрачено от мъка сърце. Вече съм сигурен, че никога няма да ми отговорите, и ако и да съм син на уличница, аз съм твърде горд да продължа да ви умолявам. И аз като баща ни съм грешник, както казват, крушата не пада по-далече от дървото. Но като дете ме учеха, че милосърдието е най-важната добродетел и че човек трябва да проявява милосърдие дори и към тези, които не заслужават. Вие, господине, не постъпвате като християнин. Твърдо съм убеден, че ако ролите ни бяха разменени, аз никога не бих мълчал тъй жестоко. Не се тревожете, няма да ви моля повече за помощ, исках само да споделя огорчението си. Следя напредъка ви, отразяван по страниците на „Отаго Уитнес“, и знам, че сте добре образован и разполагате с немалко средства. Аз съм лишен

от тези преимущества, но въпреки окаяното си положение с гордост се смятам за християнин и ако вие се нуждаехте от помощ, с радост бих бръкнал в джоба си. Не очаквам отговор, сигурно скоро ще умра и повече няма да видите и дума от мен.

Въпреки това оставам
искрено ваш,
Кросби Уелс

Дънидин, януари 1854 година

Господине, длъжен съм да се извиня за последното си писмо, което беше породено от огорчение и желание да ви наскърбя. Майка ми ме предупреждаваше никога да не посягам към писалката, когато съм ядосан, и сега съзирам мъдростта в думите ѝ. Вие не сте я виждали никога, разбира се, ала навремето тя е била красавица. Казваше се Сю Бъчър, Господ да я прости, макар да беше известна и с много други имена, по-уместни за занаята ѝ, а и тя обичаше да си измисля нови. Била е любимка на баща ни, той я е харесвал заради красивия цвят на очите ѝ. Аз не съм като майка си, само някои черти съм взел от нея. Тя твърдеше, че приличам повече на баща си, когото, както знаете, никога не съм виждал, тъй като след раждането ми той не стъпил повече при нея. Чувал съм да обясняват, че проституцията е бич за обществото, породен от похотливостта на мъжете и от неравноправието на жените, но ако и да знам, че това мнение се споделя от много помни от мен хора, аз имам съвсем други спомени за майка си. Тя имаше хубав глас, обичаше да пее църковни химни и аз често ѝ пригласях. Беше мила, старателна и макар да беше известна с кокетството си, беше добър човек. Странно, нали, че майките ни са различни, а баща ни е един. Навярно това означава, че си приличаме само наполовина. Простете тези вятърничави размисли и моля, приемерте извиненията ми.

Ваш,
Кросби Уелс

Дънидин, юни 1854 година

Господине, навярно сте прав, че не ми отговаряте. Постъпвате така, както го изисква вашето високо положение в обществото, длъжен сте да пазите доброто си име. Мисля си, че колкото и странно да звучи, мълчанието ви ми стига. Намерих си работа със скромно заплащане и нелош подслон и се „установих“, както казват тук. През лятото Дънидин е много по-различен град. Слънцето огрява планините и океана, цари приятно оживление. Колко е странно, че се намирам в другия край на земното кълбо. Подозирам, че няма как човек да е по-далече от Англия, нали? Сигурно ще се изненадате, но вече нямам намерение да отплавам към дома. Реших да остана и костите ми да почиват тук, в Нова Зеландия. Ако се чудите на какво се дължи тази промяна, ще ви кажа. Тук всеки е оставил миналото зад гърба си и в известен смисъл всички са равни. Разбира се, собствениците на стадата в Отаго се държат по същия начин както собствениците на стадата в Шотландия, но за хора като мен има шанс да се издигнат. И това ми вдъхва надежда. Тук мъжете по улицата, независимо от общественото си положение, често се поздравяват. За вас навярно това не е толкова необичайно, но за мен е удивително. В пограничните райони всички сме братя, а аз оставам искрено ваш:

Кросби Уелс

Дънидин, август 1854 година

Господине, надявам се да ми простите за писмата, ала няма на кого друго да пиша, а и всеки ден си мисля за вас. Потъвам във философски разсъждения какво би могло

да се случи, ако бяхте разбрали за мен по-рано или пък аз — за вас. Не зная на колко сте години, дали сте по-голям от мен, или не. За мен това има значение, тъй като аз съм незаконороденият и това ме кара да си мисля, че съм помалкият, но би могло и да е обратното. В публичния дом имаше и други деца, няколко момичета, които, щом пораснаха, заловиха занаята на майките си, и едно момче, което умря от дребна шарка, но така или иначе, аз бях най-големият и сигурно би ми харесало да имам батко, на когото да подражавам. Мисля си с тъга, че не знам дали имате сестри и братя, дали баща ни има и други незаконородени деца, дали ви е казал за мен. Ако бях в Лондон, при всяка възможност щях да ходя до Глен Хаус и да надничам през решетките на оградата да зърна баща си, когото, както знаете, никога не съм виждал. Още пазя писмото, в което той обяснява, че ме е наблюдавал отстрани, и се чудя какво ли си е мислел за мен и какво ли би казал за живота, който вода тук. Ако вече не си е отишъл от този свят. Вие не желаете да сте мой брат, ясно го показахте, но с тези писма ставате нещо като мой изповедник. Тази мисъл ми вдъхва кураж, тъй като с гордост ще споделя, че съм получил първо причастие. Но пък вие сигурно принадлежите към англиканската църква.

Ваш,
Кросби Уелс

Дънидин, ноември 1954 година

Господине, струва ли ви се, че ако се срещнем на улицата, ще ме познаете? Неотдавна ми мина през ума, че аз знам как изглеждате, а вие — не. На външен вид си приличаме, само дето аз съм по-дребен и косата ми е потъмня, хората навярно биха казали, че ликът ви е по-миловиден, защото моето изражение често е смръщено. Чудя се дали, докато обикаляте навън, се сещате за мен и търсите чертите ми в лицата на хората, с които се

разминавате. Ето това правех по цял ден, когато бях помлад и мечтаех за баща си, опитвах се да сглобя лицето му от всички, които познавах. Намирам утеха да си мисля за това, което ни обединява като братя тук, накрай света. Днес мислите ми постоянно се завръщат към вас.

Ваш,
Кросби Уелс

Следващото писмо беше много по-ново и мастилото грееше по-ярко. Муди погледна датата и забеляза, че то е писано почти десетилетие след предишното.

Дънидин, юни 1862 година

Господине, позволявам си да ви пиша отново, за да ви уведомя с радост, че вече съм женен мъж. Предварителният период на годеща беше твърде кратък, ала смятам, че всичко беше, както се полага. През последните месеци търся злато край Лорънс и макар да съм натрупал „умения“, все още не съм направил големия удар. Госпожа Уелс, както би следвало да я наричам, е красива жена и аз с гордост вървя до нея. Може да се каже, че тя ви е снаха. Имате ли други снахи, или госпожа Уелс е първата? Няма да мога да ви пиша скоро пак, тъй като трябва да се върна в Дънстан да се погрижа за съпругата си. Чудя се какво ли мислите за златната треска. Неотдавна чух един политик да я нарича „морално бедствие“. Вярно е, че на находищата съм ставал свидетел на големи падения, но тях ги имаше и преди треската. Предполагам, че повечето политици се боят от възможността хора като мен да забогатеят.

Сърдечно ваш,
Кросби Уелс

Кауоро, ноември 1862 година

Господине, прочетох във вестника, че сте се оженили, и ви поднасям най-сърдечни поздравления. Не намерих снимка на съпругата ви Каролайн, по баща Гоф, но е описана като твърде изискана дама. С радост си мисля, че и двамата ще посрещнем Рождество задомени. Възнамерявам да се върна от Лорънс и да бъда за празниците с жена си, която живее в Дънидин и не идва тук, тъй като не понася калта. Така и не свикнах с Рождество посред лято и смятам, че като цяло традицията е по-подходяща за студените месеци. Навярно е богохулство да говоря тъй за Рождество, ала според мен тук, в Нова Зеландия, то не е съхранило смисъла си и по-скоро напомня за отминал обичай, останал от едно време. Представям си как седате пред камината с това писмо в ръка или се привеждате към лампата, за да виждате по-ясно думите. Позволете ми да си представям тези подробности, за мен е голяма радост да мисля за вас и ви уверявам, че оставам ваш:

Кросби Уелс

Дънстан, април 1863 година

Господине, цяла седмица съм потънал в носталгия и се питам дали нашият баща Алистър Лодърбак сега е покойник, както предполагам. Лондон вече ми прилича на сън. Спомням си пушека и мъглата, но все повече се убеждавам, че не мога да разчитам на паметта си. Миналата седмица реших да се пробвам да начертая на земята карта на Съдърк. Не успях да си спомня завоите на Темза, нито имената на улиците. И при вас ли е така? С изненада прочетох в „Отаго Уитнес“, че сега се смятате за „горд кентърбъриец“. Аз си се чувствам англичанин до мозъка на костите.

Ваш,
Кросби Уелс

Кауоро, ноември 1863 година

Господине, обичам да си мисля, че получавате писмата ми с радост, но и да не ги четете, което е далече по-вероятно, пак ще съм доволен. Така или иначе, писането ми носи утеха и придава форма на дните ми. Прочетох с интерес, че се отказвате от длъжността управител. Сред златотърсачите се говори, че след залеза на Отаго златната треска ще се пренесе в Кентърбъри, и аз се чудя дали това не би ви накарало да съжалявате, че сте се оттеглили от влиятелния пост. Предлаганите възнаграждения за откриване на находище са разбунили духовете на мнозина тук, в Кауоро. Земята е стръмна, а небето е ослепително. Слънцето е силно, изгорял съм тъй, че яката се е отпечата на врата ми, ала колкото и да ме боли, не чакам с нетърпение зимата, която тук, по високото, ще бъде доста сурова. Ако в Кентърбъри открият злато, ще се кандидатира ли отново? Не го приемайте като натрапничество, а по-скоро като израз на любопитството ми за вашето житие-битие. И в този дух оставам искрено ваш:

Кросби Уелс

Кауоро, март 1864 година

Господине, пиша ви с важна новина. Благодарение на изключителен късмет попаднах в Дънстан на находище, пълно със злато! Вече съм богат човек, по още не съм похарчил и пени, тъй като съм виждал твърде много другари да прахосват парите си за шапки и палта, а после да ги носят по зложни къщи, щом съдбата им обърне гръб. Няма да разкрия точната сума, защото се опасявам, че писмото ми може да попадне в чужди ръце, само ще кажа, че тя е огромна дори и спрямо високата ви заплата, предполагам, че сега аз съм по-богатият от нас, поне по отношение на пари в наличност. Невероятно, нали? Сега

бих могъл да се върна в Лондон и да отворя магазин, само че ще продължа със златотърсачеството, тъй като смятам, че не съм изчерпал късмета си. Още не съм обявил пред властите намереното и предпочетох да го изпратя у дома по Конвоя, понеже разбрах, че това е най-сигурният начин. Въпреки промяната в състоянието ми оставам както винаги ваш:

Кросби Уелс

Уест Кентърбъри, юни 1865 година

Господине, както сте видели от пощенското клеймо, вече не съм в Отаго, „бих си камшика“, както се изразяват някои. Едва ли сте имали причина да стигнете на запад от планините, затова ще ви кажа, че Западното крайбрежие няма нищо общо с тревистите равнини на Юга. Аленият изгрев над океана е чудо, снежните върхове са с цвета на небето. Гората е истинска джунгла, водата е бистра. Няма хора, но никога не е тихо заради постоянното чуруликане на птиците, което на мен ми допада. Както сигурно вече сте се досетили, загърбих предишния си живот. Не живея с жена си. Длъжен съм да си призная, че досега крих много неща от вас, тъй като се опасявах, че ако разберете горчивата истина за брака ми, ще падна в очите ви. Няма да ви досаждам с подробности за бягството ми тук, това е една печална история и се натъзвавам, като си я припомням. Парен каша духа, както се казва, но вече съм си научил урока. Слагам край на тази тема и вместо това ще се насоча към настоящето и бъдещето. Не възнамерявам да продължа да търся злато, макар че тук то е в изобилие и всеки ден някой забогатява. Вместо това мисля да си пробвам късмета с търговията на дървесина. Запознах се с един маор, Теру Тафарей. Името му на неговия език означава „столетен род“. Колко невзрачни са английските имена в сравнение с техните! Звучи ми като от стихотворение. Тафарей е истински благороден дивак и ние

бързо станахме приятели. Признавам, че да бъда отново сред хора, се отразява добре на духа ми.

Ваш,
Кросби Уелс

Уест Кентърбъри, август 1865 година

Господине, прочетох във вестника, че за провинция Уестланд ще се обособи място в парламента и вие ще се кандидатируете за него. С гордост мога да ви уведомя, че вече съм регистриран гласоподавател, тъй като домът ми в долината Арахура не е взет под наем, той си е лично мой, а както знаете, собствеността дава право на глас. Ще пусна бюлетина за вас и ще пия наздравица за вашия успех. Междувременно прекарвам дните си в сечене на „тотара“ с хиляди удари на скромния си топор. Вие отдавна сте собственик, господине, притежавате Глен Хаус в Лондон и навярно и имот в избирателния си район в красивата Акароа. Но до този момент аз не съм имал нищичко. С госпожа Уелс бяхме заедно — поне на книга, ако не и в действителност — близо три години, но през това време аз обикалях по находищата без постоянен адрес, докато тя си стоеше в града. Сегашният ми самотен живот ме задоволява, ала не съм свикнал с уседналостта. Може да се срещнем и да се видим, когато минете през Хокитика за предизборната си кампания. Не бива да се опасявате, че ще ви навредя или ще издам тайната за греха на баща ни. На никого не съм казвал освен на съпругата си, с която не живеем заедно, а нейният нрав е такъв, че ако не може да извлече печалба от нещо, тя губи интерес и не слуша. Не се страхувайте от мен. Достатъчно е да изпратите листче с едно Х на моя адрес и по този начин аз ще разбера, че не желаете да се срещаме и ще се държа настрана, ще престана да ви пиша и да се питам какво мислите. Ще го направя с радост, както бих направил всичко, което поискате от мен, тъй като съм ваш верен:

Кросби Уелс

Уест Кентърбъри, октомври, 1865 година

Господине, не съм получил знак Х, за което ви благодаря. Сега мълчанието ви, което преди будеше тъга, ми вдъхва смелост. Оставам както винаги ваш:

Кросби Уелс

Уест Кентърбъри, декември 1865 година

Господине, видях в „Уест Коуст Таймс“, че възнамерявате да пристигнете в Хокитика по суша, което означава, че ще минете през долината Арахура, освен ако нарочно не изберете заобиколен път. Като човек с право на глас за мен ще е чест да приветствам политик като вас в скромния си дом. Ще ви го опиша, тъй че да можете да се насочите към него или да го избегнете, както сметнете за по-добре. Къщата е с ламаринен покрив и е разположена на трийсетина метра от реката, на южния ѝ бряг. От двете ѝ страни има просека с широчина трийсетина метра, дъскорезницата е на около двацет метра на югоизток. Къщата е малка, с прозорец и тухлен комин. Направена е от трупи, както повечето тук. Дори и да не се отбиете, може би ще ви видя, като минавате. Няма да ви очаквам и да се надявам, желая ви приятно пътуване на запад и победоносна кампания и ви уверявам, че оставам с дълбоко възхищение към вас, ваш:

Кросби Уелс

Това беше последното писмо. Беше изпратено преди около два месеца, по-малко от месец преди смъртта на Уелс.

Муди хвърли листа и се облегна, седеше напълно неподвижно. Нямаше навика да пуши сам и затова не държеше в себе си тютюн, ала сега му се прииска да си намери някакво занимание с повтарящи се,

неизменни движения, за миг дори се подвоуми дали да не позвъни на прислужницата да му донесе цигара или пура. Само че не му се разговаряше с никого, било то и колкото да даде едно нареждане, и затова се задоволи със задачата да подреди писмата в първоначалния им вид, така че последното да е най-отгоре.

Кросби Уелс на няколко пъти споменаваше мълчанието на Лодърбак и това подсказваше, че политикът не е отговорил нито веднъж на писмата на незаконородения си брат, син на баща му и на уличница. Алистър Лодърбак беше мълчал цели тринайсет години! Муди поклати глава. Тринайсет години! Писмата на Кросби бяха толкова чистосърдечни, изпълнени с копнеж, той толкова желаше да се види с брат си, да го зърне поне веднъж. Какво щеше да му стане на Лодърбак — на почитаемия Лодърбак, — ако беше написал в отговор няколко думи? Ако беше изпратил малко пари, да помогне на горкия нещастник да се прибере у дома? Какво коравосърдечие, да не отговори нито веднъж! От друга страна, той беше запазил писмата, беше ги чел и препрочитал, тъй като най-старите бяха захабени, личеше си, че са сгъвани и разгъвани безброй пъти. Освен това беше минал през дома на Кросби Уелс в долината Арахура, само че беше закъснял с половин час.

В следващия миг обаче Муди си спомни друго. Лодърбак беше взел за любовница Лидия Уелс! Беше взел за любовница жената на брат си!

— Безсрамие! — процеди на глас.

Скочи и закричи из стаята. Безочие! Нечовешка подлост! Муди запресмята наум. Кросби Уелс беше заминал за Дънстан, после за Кауоро, а през цялото това време брат му, с когото той толкова копнееше да се запознае, е бил в Дънидин и му е слагал рога! Възможно ли беше Лодърбак да не е знаел? Малко вероятно, все пак Лидия Уелс беше взела фамилията на съпруга си!

Муди се спря. Не, Лодърбак изрично беше подчертал пред Балфор, че не знаел, че Лидия Уелс е била омъжена. Докато е траяла връзката им, тя е използвала моминското си име Грийнуей. Чак след като Франсис Карвър се беше появил от каторгата — и се беше представил с името Франсис Уелс, — Лодърбак беше разбрал, че Лидия е омъжена, името ѝ е Лидия Уелс и той е слагал рога на съпруга ѝ. Муди трескаво прерови купчинката писма и извади онова от август

предишната година. Да, Кросби Уелс беше признал, че е споделил пред съпругата си истината за своя произход. Значи Лидия Уелс е знаела от самото начало на връзката си с Лодърбак и също така е знаела, че навярно този факт поражда силна неприязън у него, щом той не е отговорил нито веднъж на писмата на Кросби. Възможно беше дори да се е насочила към политика именно с тази цел: да се възползва от слабостта му.

И какво излизаше, тя беше просто една използвачка! Беше използвала и двамата братя и ги беше опропастила! Сега ставаше ясно и друго: златото, с което е бил изнудван Лодърбак, не е било на Карвър. То е било откраднато от Кросби Уелс, който е направил удар на находището в Дънстан! Значи Лидия Уелс беше издала тайната му на Франсис Карвър и с негова помощ беше измислила план да открадне златото на съпруга си и да изнуди Лодърбак, така че двамата да забогатеят и покрай другото да придобият собствеността над платнохода „На добър час“. Беше очевидно, че Лодърбак се е срамувал от незаконородения си брат, а госпожа Уелс като негова любовница е знаела за това и очевидно е намерила начин да го използва като средство за натиск.

Изведнъж сърцето на Муди прескочи в гърдите му. Ето това беше блесната — тайната, с която Франсис Карвър беше изнудвал Лодърбак и с която беше гарантирал мълчанието му за продажбата на „На добър час“. Карвър се беше представил като Франсис Уелс и беше подлъгал политика да го смята за брат на Кросби: синове на уличници, израснали заедно, може би дори родени от една майка! Кросби Уелс беше получил фамилията си от свещеника, не беше изключено да е имал други роднини по майчина линия, щом майка му е била уличница. Какъв дяволски начин да предизвика съчувствието на Лодърбак и да извие ръката му!

Кросби Лодърбак, помисли си Муди и му стана жал за самотния несретник. Представи си мъртвия Уелс в дома му в Арахура, стиснал празна бутилка в ръката си и отпуснал глава на масата. Колко безчувствено бе колелото на съдбата! Колко кораво бе сърцето на Лодърбак, който не бе нарушил мълчанието си при тези страстни молби! И с какво благородство Кросби Уелс бе гледал възхода на брат си от Съвета на провинцията до парламента, докато клетникът е мръзвел навън в студа.

Ала все пак Лодърбак не можеше да бъде заклеймен напълно. Накрая политикът беше отишъл в дома на брат си, макар и да не се знаеше с какво намерение. Може да е искал да изкупи тринайсетте години мълчание. Да му се извини или просто да го зърне, да изрече името му, да му стисне ръката.

В очите на Муди блещукаха сълзи. Той изруга, макар и без хъс, и прокара длан по лицето си — усещаше някаква близост със саможивеца, когото не познаваше и нямаше да опознае. Ала нямаше как да не види ужасната прилика между положението на Кросби Уелс и своето. Кросби Уелс беше изоставен от баща си, както и Муди. Кросби Уелс беше предаден от брат си, както и Муди. Кросби Уелс се беше озовал на другия край на земното кълбо в търсене на брат си — както и Муди, — колкото да бъде отхвърлен, отритнат и оставен да умре сам.

Той подравни писмата в ръката си. Още преди час трябваше да е позвънил на прислужницата, за да заповяда да изнесат сандъка, ако се забавеше още, щеше да предизвика подозрения. Зачуди се какво да стори. Нямаше време да препише всички писма. Дали да ги върне в скривалището им? Или да ги задържи? Да ги предаде на властите в Хокитика? Със сигурност имаха значение за случая и щом бъдеше призован съдия от Наказателния съд, щяха да са изключително ценни.

Муди прекоси стаята и седна на ръба на леглото да помисли. Можеше да изпрати писмата на Льовентал с указания да ги отпечата изцяло в няколко последователни броя на „Уест Коуст Таймс“. Можеше да се обърне към тъмничаря Джордж Шепард с молба за съвет. Можеше да ги покаже на приятеля си Гаскоан, като го закълне да пази тайна. Можеше да призове дванайсетимата от „Короната“, за да чуе мнението им. Можеше да ги занесе на комисаря или още по-добре, на съдията. Но какво щеше да постигне? Какво щеше да стане? Кой щеше да спечели от това? Той преплете пръсти и въздъхна.

В крайна сметка взе свитъка, завърза връвта точно както беше преди и върна писмата на мястото им под плата на сандъка. Затвори капака, залости резето и се отдръпна да го погледне отстрани, за да се увери, че всичко е, както го е намерил. След това си сложи палтото и шапката, все едно току-що се е прибрал от обяда в „Максуел“, и позвъни. Прислужницата се появи веднага и с ядосан глас той я уведоми, че са му донесли чужд сандък. Бил си позволил да го отвори

и да прочете изписаното вътре име, собственик бил някой си Алистър Лодърбак, когото не познавал и който със сигурност не бил отседнал в „Короната“, а и името му нямало нищо общо с неговото. Вероятно неговият сандък е бил изпратен на господин Лодърбак. Той възнамерявал да прекара следобеда в билиардната зала на улица „Стафорд“ и очаквал грешката да бъде поправена, докато се завърне, било изключително важно нещата му да пристигнат възможно най-рано, понеже искал да присъства довечера на организираната от вдовицата „духовна беседа на по чашка“ в „Скитническа слуга“ и държал да е подобаващо облечен. И накрая на излизане добави, че е изключително недоволен и наскърбен от случилото се.

МЕСЕЦ БЕЗ ЛУНА

В КОЯТО „СКИТНИЧЕСКА СЛУКА“ НАЙ-СЕТНЕ ОТВАРЯ ВРАТИ.

Провесената над входа на „Скитническа слуга“ табелка беше прерисувана и сега напереният младеж с вързоп на рамо крачеше под обсипано със звезди небе. Дори и да образуваха съзвездие, то не беше познато на Манъринг. Докато прекосяваше верандата, той забеляза, че чукалото е лъснато, прозорците са измити, изтривалката е сменена и до вратата е закачен нов надпис:

ЛИДИЯ УЕЛС, МЕДИУМ, СПИРИТИСТ

РАЗКРИВАНЕ НА ТАЙНИ

ПРЕДСКАЗВАНЕ НА БЪДЕЩЕТО

Манъринг почука, отвътре се чука женски гласове и забързани стъпки по стълбите. Надяваше се, че ще му отвори Анна.

Веригата вътре изтрака, магнатът пристегна възела на вратовръзката си и след като се огледа в стъклото, поизправи рамене. Вратата се отвори.

— Дик Манъринг!

— Госпожо Уелс! — възкликна той и се постара да прикрие разочарованието си. — Желая ви добър вечер!

— Надявам се да е добра, макар че още не е вечер. — Тя се усмихна. — Точно вие би трябвало да знаете колко е неучтиво да пристигате преди уречения час. Майка ми би нарекла подобно поведение варварско.

— Нима съм подранил? — Магнатът бръкна да извади джобния си часовник, уж изненадан. Много добре знаеше, че е подранил, искаше да пристигне преди останалите, за да поговори с Анна насаме.

— О, виж ти! — възкликна той, присвил очи към циферблата. Вдигна рамене и прибра часовника в джобчето на жилетката. — Явно сутринта съм забравил да го навия. Но така или иначе, вече съм тук, пък и вие отворихте. Как сте се издокарали, а? Много, много добре изглеждате!

Вдовицата носеше траур, макар че тоалетът ѝ беше „пипнат“, както навярно би се изразила тя, с множество дребни поправки, които подмолно опровергаваха строгото мрачно излъчване на дрехите. Отпред роклята ѝ беше избродирана с лъскави копринени конци, тъй че на гърдите проблясваха и лъцяха множество малки розички, черна роза имаше и на жалейката, закрепена като маншет на пухкавата ѝ бяла китка, а трета черна роза беше втъкната в косите ѝ над ухото.

Все така усмихната, тя попита:

— И какво да ви правя сега? Поставихте ме в ужасно положение, господин Манъринг. Не мога да ви покана да влезете. Това би означавало да окуража грубиянщината ви и докато се усетим, цялото добро общество в Хокитика ще пропищи от вас. Но и не мога да ви оставя на улицата, тъй като тогава и двамата ще станем варвари. Вие заради нахалството си, а аз заради негостоприемството си.

— Има и трета възможност — отвърна Манъринг. — Оставете ме да вися на верандата цяла вечер, докато се чудите и маете, и когато стигнете най-сетне до решение, ще е дошло време за празненството.

— Продължавате с грубиянщините си. Колко лесно се гневите!

— Още не сте ме виждали разгневен, госпожо Уелс.

— Нима?

— Да. С вас винаги съм се държал като възпитан човек.

— А с кого, интересно, не сте възпитан?

— Въпросът не е с кого, а колко далече мога да стигна.

За миг се възцари мълчание.

— Доста високопарно — отбеляза вдовицата.

— Кое?

— Това, което казахте току-що. Ласкаете честолубието си.

— У вас има известна изтънченост, госпожо Уелс. Бях го забравил.

— Наистина ли?

— Да, има, не може да се отрече. — Магнатът бръкна в джоба си. — Ето ви парите за входа. Пладнешки грабеж, ако ме питате. Не може да искате по три шилинга вход в Хокитика, дори да сте Хубавата

Елена! Ще ви се смеят хората. Макар че не бива да ви давам съвети. От днес нататък с вас сме в надпревара, нали така? Не мислете, че не си давам сметка за това: оттук насетне момчетата трябва да избират къде да харчат парите си в събота вечер, дали в „Уелският принц“, или в „Скитническа слука“. А аз държа под око съперниците си и тази вечер съм дошъл да ви поогледам.

— Всяка жена обича да бъде гледана — отвърна госпожа Уелс, после прибра парите и отвори широко вратата. Докато Манъринг прекрачваше прага, тя добави: — Така или иначе, вие сте долен лъжец! Ако бяхте забравили да навиете часовника си, щяхте да закъснеете, не да подраните.

Тя затвори вратата и отново сложи веригата.

— Виждам, че сте в траур — подхвърли Манъринг.

— Естествено. Неотдавна овдовях.

— Ако не знаете, черното е невидимо за духовете. Обзалагам се, че не го знаете, нали? Заради това се обличаме в черно за погребение, с други, по-ярки дрехи бихме привлекли вниманието на мъртвите. А като сме в черно, те не ни забелязват.

— Каква очарователна глупост!

— И давате ли си сметка какво означава това? Господин Стейнс няма да ви види! Поне докато сте с тази рокля. Ще бъдете напълно невидима за него.

Госпожа Уелс се засмя.

— О, боже! Е, вече нищо не може да се направи. Твърде късно е. Ще трябва да отменя сеанса.

— А Анна как ще бъде облечена?

— В черно. И тя е в траур.

— Край с вас! С цялото ви начинание. И то само заради облеклото ви. Малкото камъче обръща колата, а? Да се провалите само заради роклите си!

Вдовицата вече не се усмихваше.

— Държете се непочтително — укори го тя, — правите си шеги със скръбта ни.

— Не само аз, това важи и за вас, госпожо Уелс.

За миг погледите им се срещнаха, двамата се взряха изпитателно един в друг.

— Уважавам мошениците — заяви изведнъж Манъринг. — Няма как иначе, нали и аз се броя сред тях! Само че гадаенето на бъдещето е глупост, госпожо Уелс. Съжалявам, че говоря тъй направо, но си е така.

— Защо? — попита кокетно тя, макар че по лицето ѝ още се четеше раздразнение.

— Защото е лъжа — отвърна смело той. — Хайде, кажете ми кой ще заложи пръв срещу мен. Подскажете ми как да спечеля следващата игра на покер. Кажете ми кой ще спечели надбягванията другата седмица. Няма да го направите, нали? Няма да го направите, защото не можете!

— Виждам, че обичате да се съмнявате, господин Манъринг.

— Защото съм врял и кипял в тази игра.

— Да — кимна тя, без да отмества погледа си от него. — Вие намирате радост в съмнението.

— Кажете ми кой ще спечели надбягването другата седмица и никога повече няма да се усъмня.

— Не мога.

Магнатът разпери ръце.

— Ето, виждате ли?

— Не мога, защото този въпрос не е свързан с вашето бъдеще. Вие искате да ви дам неоспоримо доказателство за способностите си. Няма как да стане. Аз съм гадателка, не съм логик.

— Ама не сте много добра гадателка, щом не знаете какво ще стане другата неделя.

— Един от първите уроци, които човек научава в този занаят, е, че бъдещето не е предопределено — рече госпожа Уелс. — И причината е много проста: разкриването на това, което ни очаква, променя съдбата ни.

— Избирате си само доводи, които наливат вода във вашата мелница.

Тя леко вирна брадичка.

— Щеше да е различно, ако бяхте жокей и дойдехте да ме питате какво ви очаква в надбягването другата седмица. Ако ви кажа, че бъдещето ви е мрачно, най-вероятно ще яздите зле, защото ще бъдете потиснат, а ако предрека победа, ще яздите уверено и ще се представите добре.

— Хубаво, не съм жокей, но съм заложил пет лири на една кобила, Айриш — това е самата истина, — и сега ви питам какво ме чака, хубаво или лошо. Какви са изгледите?

Вдовицата се усмихна.

— Не ми се вярва съдбата ви да зависи от загубата или спечелването на пет лири, господин Манъринг, а така или иначе, вие продължавате да търсите доказателство. Заповядайте в салона.

„Скитническа sluка“ нямаше нищо общо със западналото заведение, в което преди три седмици госпожа Уелс беше приела Обер Гаскоан. Вдовицата беше поръчала завеси, нови мебели и дузина ролки тапети на виещи се рози, по стените бяха закачени няколко екзотични репродукции в рамки, стълбището беше преобоядисано и прозорците бяха измити. Беше намерила дори и аналой, на който да сложи алманаха си, и няколко увити в плат лампи, които беше поставила в различни ъгли в салона, за да създаде по-загадъчна обстановка. Манъринг отвори уста да отбележи преобразяването, но изведнъж се сепна.

— Ха! Та това е господин Сук! — възкликна той. — И господин Кю!

Двамата китайци го гледаха безмълвно. Седяха с кръстосани крака и с изрисувани лица от двете страни на камината.

— Познавате ли ги? — попита Лидия Уелс.

Магнатът се съвзе.

— Бегло — отвърна той. — Както знаете, имам вземане-даване с китайците и тези двамата ги виждам често в Кънери. Как сте, момчета?

— Добър вечер — отвърна Ах Сук.

Ах Кю продължи да мълчи. Лицата им изглеждаха безизразни заради обилния грим, черният туш издължаваше очите и подчертаваше кръглите им страни.

Манъринг се обърна към домакинята.

— Да не би и те да участват в сеанса?

— Този се появи следобед — посочи госпожа Уелс Ах Сук — и на мен ми хрумна, че присъствието му ще придаде определено очарование на нашата сбирка. Той се съгласи да дойде вечерта и доведе и приятеля си. По-добре двама, отколкото един, нали? Харесва ми тази ос на симетрия.

— А Анна къде е?

— Горе — отвърна тя. — Всъщност от вас заех тази идея, господин Манъринг. От вашето представление „Чувствени картини от Изтока“. Изтокът разпродава билетите! Ходих два пъти да го гледам, веднъж бях на балкона, а втория път долу на партера.

Магнатът се беше намръщил.

— И кога ще слезе Анна?

— Няма да е преди сеанса.

Той се сепна.

— Какво? Няма ли да бъде на празненството?

Госпожа Уелс се обърна и се залови да пренарежда чашите на скрина.

— Няма.

— И защо? Знаете, че сума ти хора нямат търпение да поговорят с нея. Момчетата са готови да ви платят седмичната си надница, за да влязат, и го правят единствено заради Анна. Лудост е да я държите горе.

— Трябва да се подготви за сеанса. Не мога да допусна да се наруши душевното ѝ равновесие.

— Глупости!

Вдовицата се завъртя рязко към него.

— Моля?

— Казах, че това са глупости. Нарочно не я пускате.

— В какво ме обвинявате.

— Анна Уедърел беше най-доброто ми момиче — заяви Манъринг. — Три седмици се държах настрана от уважение към един бог знае какво и сега искам да поговоря с нея. И двамата знаем, че тези приказки за душевното равновесие са пълни глупости.

— Май трябва да ви напомня, че вие не сте специалист в тази област и нямате нужните познания.

— Какви познания!? — извика презрително той. — Преди три седмици Анна не беше и чувала за вашето равновесие. Не ми ги пробутвайте на мен тия, госпожо Уелс. Повикайте я.

Домакинята се отдръпна.

— Господин Манъринг, не забравяйте, че сте гост в дома ми.

— Това не е вашият дом, а търговско предприятие. Платих ви три шилинга с увереността, че Анна ще е тук.

— Нямам представа откъде се е появила у вас тази увереност.

— Чуйте се само! — възкликна Манъринг, който се беше ядосал не на шега. — Ще ви дам още един съвет, госпожо Уелс, и то безплатно: в този бизнес трябва да предоставите на публиката точно това, за което си е платила, защото в противен случай ще си навлечете гнева ѝ. Във вестника пишеше, че Анна ще е тук.

— Пишеше, че ще е на сеанса като моя помощница.

— С какво я държите?

— Моля?

— Защо се е съгласила? Да стои сама горе на тъмно.

Вдовицата не обърна внимание на въпроса му.

— Госпожица Уедърел — рече тя — се учи да реди картите таро, оказа се, че има дарба. Щом се убедя, че е овладяла напълно нужните умения, ще обявя услугите ѝ в „Уест Коуст Таймс“ и тогава ще можете — не само вие, а и всички граждани на Хокитика — да си запазите час при нея.

— Като си платя скъпо и прескъпо за това удоволствие, а?

— Разбира се. Нима очаквате друго?

Ах Сук местеше поглед между госпожа Уелс, Ах Кю и Манъринг.

— Това е възмутително! — избухна магнатът.

— Доколкото разбирам, вече не желаете да присъствате на празненството — отвърна госпожа Уелс. — Ако е така, вървете си, ще ви върна парите.

— Какъв е смисълът? Да я държите горе?

Вдовицата се засмя.

— Недейте, господин Манъринг! С вас работим в една област, както вече изтъкнахте, не е нужно да ви обяснявам.

— Не. Обяснете ми — настоя той. — Хайде. Слушам ви.

Госпожа Уелс обаче не удовлетвори молбата му, вместо това го огледа преценяващо и попита:

— Защо дойдохте тук тази вечер?

— За да говоря с Анна. И да огледам съперника си. Вас.

— Първата ви цел няма да бъде изпълнена, както стана ясно, а втората вече трябва да сте я постигнали. Не виждам никаква причина да останете.

— Оставам — отсече Манъринг.

— Защо?

— За да ви държа под око, ето защо.

— Разбирам. — Вдовицата се взря в него. — Струва ми се, че има и друга причина за идването ви тук тази вечер, която все още не сте споделили.

— Нима? И каква е тя?

— Боя се, че мога само да гадая.

— Е, гадайте тогава, нали с това се занимавате? Кажете ми.

Тя наклони глава на една страна и го измери с поглед.

— Не, този път ще го запазя за себе си.

Манъринг се подвоуми какво да отвърне и след миг госпожа Уелс се разсмя звънко, дори вдигна ръце към гърдите си, все едно не ѝ достигаше дъх. Сетне помоли госта да я извини, била наела за вечерта две прислужници от „Звездата и жартиерата“, а още не била дала разпорежданията си, момичетата я чакали в кухнята. Подкани магната да си налее питие от гарафата на скрина и да се разположи като у дома си и излезе устремено. Манъринг остана зяпнал и с пламнало лице.

Щом вратата се затвори, той се обърна към Ах Сук.

— А вие какво правите тук?

— Дошли да види господин Стейнс.

— Искате да му зададете няколко въпроса, а?

— Да.

— Жив или мъртъв — подхвърли невесело Манъринг. — Или ще е едното, или ще е другото, нали? Няма трети вариант.

Той се отправи към скрина и си наля щедра глътка бренди.

Ф

Госпожа Уелс беше наела двама музиканти, цигулар и флейтист, от Католическото дружество, което се помещаваше на улица „Колингуд“. Те пристигнаха малко преди седем с увити в кадифе инструменти и домакинята ги разположи в дъното на преддверието, където бяха сложени два стола с лице към вратата. Те знаеха само жиги и бързи моряшки танци, но госпожа Уелс ги беше помолила, за да бъде музиката в съзвучие със случая, да свирят обичайния си репертоар в по-бавно темпо, доколкото им го позволяват дъхът и координацията. В резултат жигите звучаха зловещо, а моряшките танци напомняха на погребални песнопения, дори и Манъринг, чието лошо настроение не се беше оправило от брендито и от появата на закачливите прислужници от „Звездата и жартиерата“, не можеше да отрече, че

ефектът е поразителен. Когато първите гости потропаха на вратата, във въздуха едва-едва се влачеше „Дребна монета“, която настройваше не за танци и празнуване, а за погребения, болести и други беди.

Към осем часа помещенията бяха пълни и вътре едва се дишаше от тютюневия дим.

— Не сте ли виждали измамниците по пазарите? И техния номер с чашките и топчето? Всичко е в отклоняването на вниманието, господин Фрост. Те знаят как да ви накарат да извърнете поглед — ще се пошегуват, ще ви изненадат с нещо неочаквано, ще вдигнат шум — и през това време сменят мястото на топчето. Едва ли е нужно да подчертавам, че вниманието на мъжете най-лесно може да се отвлече от някоя жена, а тази вечер пред вас ще има две.

Фрост смутено сведе поглед, Причард го плашеше, беше се надвесил застрашително над него и щом заговореше, банкерът усещаше топлия му дъх.

— И как ми предлагате да не позволя да отвлекат вниманието ми? — попита Фрост.

— Бъдете нащрек — отвърна аптекарят. — Нилсен ще държи под око Анна, а вие — вдовицата. Така и двете ще бъдат наблюдавани. Каквото и да става, не изпускайте от поглед Лидия Уелс. Ако ви подкани да затворите очи или да се съсредоточите върху някакъв предмет — често го правят, — не я слушайте.

Думите му подразниха банкера. Какво право имаше Причард да се разпорежда кой кого да наблюдава по време на сеанс, на който той дори не беше поканен? И защо Фрост да трябваше да гледа вдовицата, а Анна да остане за Нилсен? Той обаче не изрази на глас възраженията си, тъй като към тях се приближи прислужница с поднос с гарафа. Двата допълниха чашите си, благодариха и я изпратиха с поглед.

Веднага щом прислужницата отмина, Причард продължи все така настойчиво:

— Стейнс все трябва да е някъде. Човек не може да изчезне безследно. Какво знаем със сигурност? Дайте да изброим. Знаем, че Анна последна го е видяла жив. Знаем, че тя лъже за опиума, твърди, че сама го е изпушила, а аз мога да се закълна, че това изобщо не е вярно. И накрая, знаем, че тя участва в този номер с призоваването му от отвъдното.

Изведнъж на Фрост му мина през ума, че самото на Причард му стои зле, шалчето му не е изгладено, ризата му е износена. Даже и бръснарят му явно беше тъп, щом аптекарят се беше обръснал толкова неравно. Тези недостатъци, неизтъкнати на глас, му вдъхнаха известна увереност. Той попита:

— Вие не вярвате на Анна, нали, господин Причард?

Изводът му сепна аптекаря.

— Има предостатъчно основания да не ѝ вярваме — отвърна той студено. — Току-що ви ги изброих.

— Имах предвид като човек — настоя Фрост. — Като жена. Доколкото схващам, нямате високо мнение за почтеността ѝ.

— Каква почтеност у една уличница! — възкликна Причард, но не продължи.

След малко Фрост рече:

— Чудно ми е какво мислите за нея. Нищо повече.

Аптекарят се взря в него с унесено изражение.

— Не — рече накрая той. — Не вярвам на Анна. Нямам ѝ капчица вяра. Дори не я обичам. Но ми се иска да бях влюбен в нея. Странно, нали? Искане ми се да бях влюбен в нея.

Фрост се смути и побърза да смени темата.

— Не си струва трите шилинга — отсъди той, говореше за празненството. — Признавам, че очаквах много повече.

Причард също изглеждаше смутен.

— Не забравяйте, по време на сеанса не отделяйте очи от госпожа Уелс.

Двамата извърнаха глави настрани, огледаха преценяващо присъстващите и за миг на лицата им се изписа едно и също изражение: вгълбеното, леко разочаровано изражение на човек, който сравнява случващото се около себе си с други моменти, реални и въображаеми, които са ставали или стават някъде далеч оттук.

Ф

— Господин Балфор, може ли да разменим насаме две думи?

Балфор вдигна глава, пред него стоеше Харалд Нилсен, както винаги издокаран, с яркосиня жилетка. Лицето му беше сковано в строга маска, подсказваща твърда решимост да бъде зададен някакъв неудобен въпрос, и превозвачът усети рязко бодване под лъжичката.

— Разбира се, естествено — занарежда той. — Естествено, че може да разменим колкото думи желаете, естествено!

Какви глупци стават хората, помисли си Балфор, когато си дадат сметка, че ще трябва да понесат позора си. Той последва търговеца през тълпата.

Когато излязоха от салона, Нилсен спря рязко и се завъртя на пети.

— Ще започна направо — рече той.

— Да, започнете направо — кимна Балфор. — Така винаги е най-добре. Какво ще кажете за празненството?

От салона се разнесе гръмогласен смях, последван от възмутен женски писък.

— Приятно е — отвърна търговецът.

— Но Анна я няма.

— Да, няма я.

— И три шилинга... Хич не е малко! — продължи превозвачът.

— Но поне брендито е на корем и лесно ще си избием парите, нали?

Той сведе поглед към чашата си.

— Ще започна направо — повтори Нилсен.

— Да, давайте.

— Господин Лодърбак — поде търговецът — отнякъде е научил за моята комисиона. И утре сутринта ще публикува писмо за това във вестника. Разпердушинва Шепард и така нататък. Още не съм видял текста.

— О, боже — въздъхна Балфор. — О, боже... Разбирам.

Той закима бързо, без да поглежда Нилсен. Двамата стояха почти успоредно един на друг, търговецът говореше на една репродукция върху стената, а превозвачът — на дървената облицовка.

— Тъмничарят Шепард е написал отговор — продължи Нилсен, — който ще бъде отпечатан под писмото на Лодърбак. Днес следобед Шепард ми изпрати препис.

Той обобщи накратко съдържанието на отговора и за миг Балфор забрави за притесненията си.

— Да му се не види! — възкликна смаяно той и едва сега за първи път погледна Нилсен в очите. — Не мога да повярвам! Това се вика номер. Кой би предположил, че Шепард е способен да измисли

такъв номер, а? Да заяви, че вие доброволно сте дали парите, че вложението ви е дарение! Не мога да повярвам! Хванал ви е натясно! Каква наглост! Змия!

— Вие ли сте казали на господин Лодърбак за комисионата?

— Не!

— Дори не сте му споменавали за нея?

— Не! И думичка не съм обелил!

— Добре — въздъхна Нилсен. — Благодаря. Извинявайте за безпокойството. Значи е някой от другите.

Превозвачът се сепна.

— От другите ли? Имате предвид някой от присъствалите в „Короната“ онази вечер?

— Да. Някой е нарушил клетвата. Аз със сигурност не съм говорил с господин Лодърбак, а за парите не знае никой друг освен дванайсетимата, дали клетва.

Балфор имаше уплашен вид.

— Ами момчето в кантората? — попита той.

Нилсен поклати глава.

— Не знае нищо.

— Може да е някой в банката.

— Не, договорът не беше вписан в банката и единственият екземпляр от него беше в Шепард. — Търговецът въздъхна. — Съжалявам, че така ви се нахвърлих да ви разпитвам... и се усъмних във вас. Но знаех, че вие с Лодърбак сте приятели, и трябваше да се уверя, нали разбирате.

— Естествено, естествено.

Нилсен кимна мрачно. Погледна през отворената врата към пълния салон, където Причард стърчеше с цяла глава над всички останали, Девлин разговаряше с Клинч, Льовентал приказваше с Фрост, а Манъринг пълнеше чашата си от гарафата на скрина и се смееше бурно на някаква шега.

— Почакайте — обади се изведнъж Балфор, — казахте, че в писмото на Шепард се споменава за връзката на Лодърбак с Лидия Уелс.

— Да — призна смутено търговецът. — Сега всички ще разберат за връзката им, тъмничарят призовава Лодърбак да си признае какви отношения поддържа с вдовицата и...

— Но как, по дяволите, Шепард е научил за това? — прекъсна го превозвачът. — Не ми се вярва Лодърбак да е...

— Аз му казах! — избухна Нилсен. — Наруших дадената дума. О, господин Балфор, той ме беше хванал натясно, знаеше, че крия нещо, и аз се поддадох. Не успях да си събера навреме ума. Прав сте да се гневите. Абсолютно прав сте. Не ви се сърдя.

— Не, не — възрази Балфор, на когото това признание беше донесло необяснимо облекчение.

— Лодърбак ще узнае, че не сте запазили тайната му — продължи Нилсен жално, — и утре сутринта цял Уестланд ще разбере, че той е държал за любовница госпожа Уелс, и навярно ще загуби изборите, и всичко това ще е по моя вина. Толкова съжалявам наистина...

— Какво друго му казахте? За Анна, за изнудването, за роклите?

— Не! — извика търговецът. — Нито дума за това. И за Карвър не съм му споменавал. Казах само, че госпожа Уелс е била любовница на Лодърбак. Нищо повече. Но тъмничарят Шепард ще го разгласи на всеослушание.

— Е, няма нищо — отвърна великодушно Балфор и го потупа по рамото. — Нищо не е станало! Тъмничарят Шепард може да го е разбрал от другаде. Ако Лодърбак ме попита, ще му отговоря, че през живота си две думи не съм разменил с Шепард, и това ще е самата истина.

— Ужасно съжалявам.

— Нищо, нищо — потупа го отново превозвачът.

— Много мило от ваша страна.

— Радвам се, че мога да помогна.

— Все още не знам кой ме е издал на Лодърбак — рече след миг Нилсен. — Трябва да продължа с разследването.

Той въздъхна и отново се обърна да огледа хората в салона.

— Знаете ли какво, господин Нилсен — обади се Балфор. — Мина ми през ума, като стана дума, не, то всъщност изобщо не е ставало дума, но... Както и да е, мисля си, че следващия път, щом изскочи нещо като за вас, когато трябва да възложи поръчка на външен търговец, може и да не отида при Кокран. Отдавна работя с него, но е време е за промяна. Сега всеки търси хора, на които може да разчита.

Да им има доверие. И затова, викам, от сега нататък поръчките ми ще минават през вас.

Без да поглежда събеседника си, той бръкна в джоба на жилетката за пура.

— Много благодаря — отвърна Нилсен, после кимна бавно и завъртя глава отново към салона.

Балфор измъкна пурата, махна лентичката, отхапа края и я пъкна между зъбите си, след това драсна клечка кибрит, наклони я да се разгори и поднесе пламъка към сухите тютюневи листа. Пафна няколко пъти, издул бузи, угаси клечката, извади пурата от устата си и я завъртя, за да се увери, че се е разгоряла равномерно.

Ф

— Господин Клинч!

— Да? Какво?

— Бих искал да ви питам нещо — рече Тафарей.

— Какво?

— Защо купихте къщата на Кросби Уелс?

Съдържателят изпъшка.

— А, не! Хайде да не говорим за това. Поне тази вечер.

— Защо?

— Стига вече! — сопна се Клинч. — Не съм в настроение. Не ми се обсъжда проклетия Кросби Уелс.

Той наблюдаваше вдовицата, която обикаляше сред гостите. Кринолинът ѝ беше толкова широк, че тълпата се разтваряше пред нея да ѝ направи път и после пак се събираше.

— Лицето ѝ е жестоко — отбеляза Тафарей.

— Да — кимна Клинч, — и аз мисля така.

— Не е приятелски настроена към маорите.

— Нито пък към китайците, както се вижда. А и към никой друг от присъстващите тук, бих добавил. — Клинч пресуши чашата си и повтори: — Не съм в настроение, господин Тафарей. И знаете ли какво правя, когато не съм в настроение? Пия!

— Това е хубаво.

Съдържателят посегна към гарафата.

— Искате ли още едно?

— Да.

Той напълни чашите и на двамата.

— Така или иначе — рече Клинч, след като остави гарафата на скрина, — съдът ще признае иска й, продажбата ще бъде обявена за нищожна, ще ми върнат капарото и с това въпросът ще приключи. Имотът ще принадлежи не на мен, а на госпожа Уелс.

— А вие защо го купихте? — настоя Тафарей.

Клинч въздъхна тежко.

— На мен и през ум не би ми минало да го купя — призна той. — Чарли Фрост го измисли. Купи земя, каза ми, така никой няма да задава въпроси.

Тафарей мълчеше, чакаше го да продължи и след малко съдържателят добави:

— Доводите му бяха убедителни. Ако си собственик на земята, не ти трябва разрешително за златотърсач, нали така? И ако намериш злато в имота си, то си е твое. Това беше идеята, неговата идея, не беше моя. Нямах как да отнеса роклите в банката, след като не съм платил за право на добив на злато. Щяха да ме разпитват откъде е и какво можех да им отговоря? Но ако имах своя земя, никой нямаше да задава въпроси. Изобщо не знаех за Джони Кю. Мислех, че златото си стои в роклите. Затова спестявах за капаро. Чарли ме посъветва да изчакам да се появи имот на покойник или продажба на държавна земя, така всичко щяло да е чисто. И когато имотът на Уелс излезе на пазара, веднага го купих, тъй като смятах... не знам какво точно смятах. Беше глупаво. Да се установя там с... Както и да е, Анна се върна от затвора с нова рокля и след като се изнесе, установих, че в другите има не злато, а оловни тежести. Целият замисъл отиде по дяволите. Сега притежавам земя, която не искам, останал съм без пукнато пени, а Анна...

Тафарей го слушаше намръщен.

— Арахура е свещено място — поде той.

Клинч му махна да замълчи.

— Законът си е закон. Ако искате да купите имота, заповядайте, но трябва да говорите не с мен. А с нея.

Двамата насочиха погледите си към госпожа Уелс.

— Лошото на красивата жена е — рече съдържателят, — че тя съзнава красотата си и това я прави горделива. Аз предпочитам да си имам работа с жена, която не забелязва красотата си.

— Глупава жена — обади се Тафарей.

— Не глупава — поправи го другият. — Скромна. Смирена.

— Не знам какво означават тези думи.

Клинч размаха ръка.

— Да не говори много. Да не дрънка постоянно за себе си. Да знае кога да мълчи и кога да си отваря устата.

— Хитра? — предположи маорът.

— Не, не хитра — поклати глава Клинч. — Да не е хитра, но и да не е глупава. Предпазлива, кротка. И невинна.

— И коя е тази жена? — попита лукаво Тафарей.

— Не, не говоря за конкретна жена — отвърна намръщено съдържателят. — Няма значение.

— Здравей, Едгар, може ли за малко?

Зад тях се беше приближи Лъовентал.

— Разбира се — отвърна Клинч. — Извинете, господин Тафарей. Вестникарят премига изненадано, не беше забелязал маора.

— Явно сте отишли да помагате за разтоварването на „На добър час“ — рече той. — Намерихте ли нещо интересно?

Тафарей не обичаше да му говорят снизходително, все едно е част от прислугата, а и още не беше простил на Лъовентал, че го е засрамил сутринта.

— Не — отвърна той недоволено. — Нищо.

— Жалко — отбеляза Лъовентал и му обърна гръб.

— Какво става, Бен? — попита Клинч, когато останаха сами.

— Боя се, че въпросът ми е нетактичен — рече вестникарят. — Става дума за детето на Анна, бебето, което умря, преди да се роди.

— Така — кимна предпазливо съдържателят.

— Спомняш ли си вечерта, когато я намерих след побоя?

— Разбира се.

— Тогава тя каза, че детето е било от Карвър.

— Да, помня.

— Чудно ми е дали си го знаел отпреди, или също като мен тогава го чу за първи път. Надявам се да простиш нахалството ми.

Клинч мълча дълго.

— Не — рече той накрая. — Тогава тя за първи път отвори дума за това. Преди си мълчеше.

— А ти подозираше ли нещо? — настоя Льовентал. — Да си имал някакво предчувствие? Смятал ли си, че Карвър може да е... въъ... този, от когото е заченала?

Съдържателят се изчерви.

— Знаех, че бащата е от Дънидин. Че не е от Хокитика, това показваше сметката.

— А Карвър е познавал Анна още от Дънидин, така ли?

— Тя пристигна с „На добър час“ — отвърна ядосано Клинч. — Друго не знам. Откъде ти хрумна да задаваш такива въпроси?

Льовентал му разказа за случилото се следобед в редакцията на „Уест Коуст Таймс“.

— Възможно е Анна да е излъгала. Да ни е преметнала. На нас и през ум не ни е минавало да се усъмним в думите ѝ. Поне досега.

Съдържателят присви очи.

— Кой друг би могъл да е, ако не е Карвър?

Льовентал присви устни.

— Не знам. Кой ли не. Може изобщо да не го познаваме.

— Думата на Карвър срещу думата на Анна — поде разгорещено Клинч. — Нали не взимаш страната на Карвър? Какво, като е отрекъл, нищо не му коства да отрече, нали?

— Не взимам ничия страна — успокои го вестникарят. — Но ми се струва, че моментът на признанието на Анна може да се окаже важен. Кой знае.

Клинч намръщено вдигна ръка и се почеса по бузата. При движението му Льовентал усети аромат на одеколон, явно съдържателят беше платил и за одеколон в бръснарницата, а не само за бръснене за едно пени, както правеха повечето мъже в Хокитика. Това подозрение беше потвърдено в следващия миг, когато Клинч отпусна ръка и вестникарят видя червеникави точки от раздразнение по меката му кожа. Льовентал дискретно го огледа от главата до петите. Сакото на Клинч беше изчеткано, яката му беше колосана, ризата му изглеждаше твърде бяла, ботушите бяха току-що лъснати. О, помисли си с жал вестникарят, той се е издокарал за Анна...

— Какво толкова, че е посочила бащата едва след смъртта на детето? — попита с дрезгав глас Клинч. — И уличниците имат някаква представа за почтеност, не разкриват с кого са лягали.

— Сигурно си прав — отвърна миролюбиво Льовентал. — Да не говорим повече за това.

Ф

— Господин Уолтър Муди, госпожа Лидия Уелс — представи ги един на друг Гаскоан. — Господин Муди пристига в Хокитика от Шотландия, за да натрупа състояние. Госпожа Уелс, както знаете, господин Муди, е собственичка на това заведение и е пламенен почитател на духовното.

Лидия направи красив реверанс, Муди се поклони почтително, макар и не много ниско. Обсипа я със задължителните комплименти, благодари ѝ надълго и нашироко за празненството и похвали обновената странноприемница. Колкото и да се стараеше обаче, поздравленията му звучаха насилени, погледнеше ли я, веднага се сещаше за Лодърбак и за Кросби Уелс.

Когато той приключи, тя попита:

— Проявявате ли интерес към окултното, господин Муди?

Нямаше как да отговори искрено, без да я засегне, и затова след кратко мълчание рече:

— Все още има много неща, които са загадка за мен, госпожо Уелс, ала смея да твърдя, че съм любознателен човек, и доколкото проявявам интерес към това, което засега не знам, то е с цел да го опозная, или, да се изразя по-ясно, да направя тъй, че да ми се изясни.

— Ловко боравите с езика, забелязвам — отвърна вдовицата. — Какво означава за вас, господин Муди, „да опознаете“? По начина ви на изразяване си личи, че придавате голямо значение на знанието.

Той се усмихна.

— Бих казал, че да опознаеш нещо, е да си го огледал от всички страни.

— Да си го огледал от всички страни — повтори домакинята.

— Но признавам, че ме хващате неподготвен, не съм имал възможност да обмисля тази дефиниция и не бих искал да ми я цитирате, поне докато не поразсъждавам на спокойствие как бих могъл да я защита.

— Да — кимна тя, — дефиницията ви не е много добра. Толкова изключения има от вашето правило! Как бихте могли да огледате от всички страни един дух, да речем? Това е немислимо!

Муди отново се поклони сковано.

— Права сте, че е изключение, госпожо Уелс. Боя се обаче, че според мен духовете са напълно непознаваеми — не само за мен, а за всеки от нас, — и определено не смятам, че един дух може да бъде видян. Не желая да омаловажавам ни най-малко дарбите ви, но истината е, че не вярвам в духове, категорично.

— И все пак се опитайте да се сдобияте с билет за сеанса тази вечер — изтъкна вдовицата.

— Любопитството ми беше предизвикано.

— От духа, с който ще се опитаме да се свържем ли?

— Господин Стейнс? — Муди сви рамене. — Не го познавам.

Пристигнах в Хокитика половин месец след изчезването му. Но оттогава много съм слушал за него.

— Господин Гаскоан спомена, че сте дошли тук да натрупате състояние.

— Да, надявам се.

— И как ще го постигнете?

— С труд и добро планиране, предполагам.

— Има мнозина богати мъже, които почти не работят и изобщо не планират.

— Те са късметлии.

— А вие не желаете ли също да бъдете късметлия?

— Аз желая да мога да кажа, че съм заслужил съдбата си — отговори предпазливо той. — Късметът по своята същност е незаслужен.

— Колко благороден отговор.

— И искрен, надявам се.

— Аха, стигаме до въпроса за истината.

Гаскоан, който не отместваше очи от Лидия Уелс, се обади:

— Виждаш ли колко бързо щрака умът ѝ? Ей сега ще скочи и ще те разпердушини. Подготви се.

— Не знам как да се подготвя да бъда разпердушинен — отвърна Муди.

Секретарят на съда беше прав. Вдовицата вирна брадичка и попита:

— Религиозен ли сте, господин Муди?

— Аз съм човек на философията. Тези страни на религията, които могат да бъдат определени като философски, ме вълнуват дълбоко, останалите — не.

— Разбирам. Боя се, че при мен е точно обратното: само тези философии, които могат да бъдат определени като религиозни, представляват някакъв интерес за мен.

Гаскоан избухна в смях.

— Браво — възкликна той, размахал пръст, — това беше много добро!

Острият ум на вдовицата допаднаше на Муди, но той не беше готов да ѝ отстъпи първенството.

— Явно ни свързват малко неща, госпожо Уелс — рече. — Надявам се, че липсата на общи интереси няма да се окаже пречка за приятелството ни.

— На различно мнение сме за съществуването на духовете, това вече го установихме — отвърна тя. — Позволете ми обаче да ви попитам друго. Какво ще кажете за душата, живата душа? Смятате ли, щом не можете да „познаете“ мъртвеца, че можете да „познаете“ някой жив човек?

Муди се замисли, на устните му играеше лека усмивка. След миг вдовицата додаде:

— Смятате ли, че може истински да „познаете“ приятеля си господин Гаскоан, да речем? Него можете ли да го огледате от всички страни?

Гаскоан изглеждаше ядосан, че е използван за пример в такъв схоластичен спор, и дори изрази гласно недоволството си, ала госпожа Уелс го накара да замълчи и отново повтори въпроса си.

Муди погледна Гаскоан. В интерес на истината през трите седмици на запознанството им той беше огледал като под лупа и най-незначителните на пръв поглед дреболии в нрава на секретаря на съда. Струваше му се, че вече познава добре обхвата и ограниченията на ума му, темперамента и навиците му. Като цяло смяташе, че би могъл да обобщи доста точно характера му. Даваше си сметка обаче, че Лидия Уелс се стреми да го вкара в капан, и в крайна сметка предпочете да отговори уклончиво, като повтори, че е пристигнал в Хокитика едва преди три седмици и дори не смеел да се надява, че за такова кратко

време си е изградил вярна представа за душата на Гаскоан. Тази задача, добави той, изисква повече наблюдение.

— Господин Муди е бил пътник на капитан Карвър — обади се Гаскоан. — Пристигнал е с „На добър час“ в нощта, в която корабът се разби в плитчините.

Муди се посмути от това разкритие. При качването си на „На добър час“ беше използвал чуждо име и избягваше да изтъква, че е дошъл в Хокитика с него, заради това, на което по време на пътуването беше станал свидетел — или което си беше въобразил. Той се взря напрегнато във вдовицата, търсеше да зърне на лицето ѝ подозрение или белег на изненада, които да покажат, че тя знае за окървавения призрак в трюма на „На добър час“.

Лидия Уелс обаче само се усмихна мило и подхвърли:

— Така ли? В такъв случай се боя, че господин Муди е съвсем обикновен представител на човешкия род.

— В какъв смисъл? — попита сковано той.

Вдовицата се засмя.

— Вие сте късметлия, който гледа с презрение на идеята за късмета — обясни тя. — Опасявам се, господин Муди, че съм виждала безчет хора като вас.

И преди той да успее да измисли отговор на тази забележка, Лидия Уелс посегна към сребърната камбанка, разлюля я рязко и с дрезгав шепот, който придаде неочаквана внушителност на думите ѝ, оповести, че хората без билети трябва веднага да напуснат, време беше сеансът да започне.

ВЕНЕРА ВЪВ ВОДОЛЕЙ

В КОЯТО АХ СУК ЗАБРАВЯ ДА СИ ПРИБЕРЕ ОБЕЩАНИЯ ШИЛИНГ, ЛИДИЯ УЕЛС ИЗПАДА В ТРАНС И ПОЛУЧАВАМЕ ОТГОВОР ОТ СВЕТА НА МЪРТВИТЕ.

Колко различна беше тази сбирка от тайния съвет, провел се в „Короната“ преди три седмици! „Короната“ беше приютила дванайсетима мъже, които след пристигането на Муди бяха станали тринайсет, а тук, в салона на „Скитническа слука“, се бяха стекли единайсет, за да призоват дванайсетия.

Според указанията на Джоузеф Причард Чарли Фрост не изпускаше от очи Лидия Уелс, която покани седмината щастливци, сдобили се с билети, в салона, където Ах Сук и Ах Кю с лъскави от грима лица седяха с кръстосани крака от двете страни на камината. Завесите бяха дръпнати, само една газена лампа беше оставена запалена и тя светеше с възрозов отблясък. На метална подставка върху нея беше сложена медна чинийка с розово масло и затоплената от пламъка течност изпълваше стаята с приятен мирис.

Госпожа Уелс покани мъжете да се настанят на столовете, които, докато другите гости се изнизваха от „Скитническа слука“, бяха подредени в кръг в средата на салона. Седмината заеха местата си смутено. Един от тях току се кискаше пискливо, други се подсмиваха и сръчкваха с лакти съседите си. Вдовицата не обръщаше никакво внимание на суетнята, беше заета да гласи пет свещи във формата на звезда върху поднос, после една по една ги запали. След това хвърли клечката, седна и с приглушен заговорнически глас оповести, че през изминалите няколко часа Анна Уедърел се е подготвяла за предстоящото общение с мъртвите. Когато влезела, не бивало да я заговарят, тъй като и най-дребното нещо можело да смути покоя на съзнанието ѝ, което на свой ред щяло да попречи на вдовицата да изпълни ролята си на медиум. Съгласни ли били всички присъстващи да се държат тъй, все едно изобщо не забелязват Анна?

Присъстващите се съгласиха.

Съгласни ли са също така да подпомогнат вдовицата и да останат с отворени сетива до края на сеанса? Дава ли дума всеки от тях да седи

с непредубедено съзнание и с отпуснати крайници, да диша дълбоко и спокойно и да съсредоточи вниманието си като монах по време на молитва?

Дадоха дума.

— Не знам какво точно ще се случи тази вечер — продължи вдовицата все така шепнешком. — Възможно е мебелите да се размърдат. Да усетим полъх — мнозина го наричат дъха на мъртвите, — щом установим връзка с духовете край нас. Възможно е мъртвите да проговорят през устата на живите. Или да разкрият себе си чрез някакъв знак.

— Какъв знак? — обади се един златотърсач.

Лидия Уелс насочи благия си взор към него.

— Понякога — рече тя тихо — по неизвестни за нас причини мъртвите не могат да говорят. В такива случаи те търсят друг начин да известят присъствието си. Участвала съм в един такъв сеанс в Сидни.

— И какво стана на него?

Погледът ѝ се премрежи.

— Една жена беше убита в дома си. Обстоятелствата около смъртта ѝ не бяха изяснени и затова няколко месеца по-късно подбрана група от спиритисти се събрахме в къщата ѝ, за да се свържем с нея.

— Как е била убита?

— Кучето, нейното куче я е нападнало — отвърна вдовицата. — Изведнъж скочило и прегризало гърлото ѝ.

— Ужас!

— Не думай!

— Обстоятелствата около смъртта ѝ бяха подозрителни — продължи госпожа Уелс, — защото кучето беше застреляно, преди властите да установят дали му има нещо. Разследването приключи набързо и обезумелият от скръб съпруг напусна града и отплава. Няколко месеца след това един слуга, работил в дома, потърси помощта на медиум. Решихме да проведем сеанса в стаята, в която жената е била убита. Един от членовете на нашата група, не медиумът, а друг известен спиритист, носеше часовник. В началото ние не знаехме за него, но така или иначе, часовникът е бил в джоба на жилетката му, закачен на верижка. Човекът ни се закле, че го е навил, преди да дойде, и по принцип часовникът бил точен. По време на сеанса от жилетката му се разнесе странно тихо жужене като от

превъртане на бързи обороти. Всички го чухме, макар да не знаехме на какво се дължи. Той извади часовника и смаяно видя, че стрелките сочат един и три минути. Беше категоричен, че е навил часовника в шест вечерта, а още нямаше девет. Нямаше как стрелките да са се преместили толкова бързо сами, нито пък той случайно да ги е превъртял, без да иска. Опитва се да го свери и стана ясно, че колелцето отказва да се движи. Механизмът беше счупен. Часовникът никога повече не проработи.

— И какво означава това? — попита някой. — Един и три минути?

Вдовицата още повече сниши глас.

— Предположихме, че духът на мъртвата жена се опитва да ни каже нещо. Навярно това беше часът на смъртта ѝ. Или пък беше предупреждение? Че в този час някой ще умре?

Сърцето на Чарли Фрост се разтуптя.

— Какво стана след това? — прошепна Нилсен.

— Решихме да останем в стаята до един и три минути през нощта. Мислехме, че духът ни приканва да изчакаме до този час и тогава ще се случи нещо. Когато часовникът удари един, изведнъж всички замълчахме и се възцари тишина, мина още една минута, после втора и точно когато се навърши третата, се чу силно тупване. Една картина беше паднала от кукичката си на стената. Обърнахме се и видяхме дупка в мазилката. Картината е била сложена, за да я скрие. Както можете да се досетите, жените се разпищяха, настана суматоха, представяте си суетнята. Някой донесе нож и от дупката в стената изчегърта куршум.

Фрост и Нилсен се спогледаха. Разказът на вдовицата им беше напомнил за куршума, необяснимо изчезнал в стаята на Анна Уедърел в „Скарата“.

— И разбрахте ли в крайна сметка какво се е случило с жената?

— О, да — кимна вдовицата. — Няма да навлизам в подробности, твърде много са, и ако ви интересува, може да ги потърсите във вестниците. С две думи, накрая се оказа, че жената не е била нападната от кучето, а е била убита от собствения си съпруг, след това той е застрелял кучето и е прерязал гърлото ѝ, за да прикрие следите си.

В салона се разнесе смаян шепот.

— Да — въздъхна Лидия Уелс, — трагична история. Жената се казваше Елизабет, не помня фамилното ѝ име. Добрата новина е, че когато възобновиха разследването на смъртта ѝ, вече разполагаха с две важни улики: че е била убита с куршум от боен колт и че смъртта ѝ е настъпила точно в един часа и три минути. — Тя замълча за миг, после се засмя. — Но вие не сте дошли да ме слушате да ви разказвам истории! — Вдовицата стана и неколцина понечиха също да се надигнат от любезност, но тя ги спря и каза: — За съжаление, на този свят скептиците са твърде много и за всеки добър човек има десетима не толкова добри. Някои от вас навярно ще се опитат да отрекат това, което ще се случи сега, и да ме опозорят. Затова ви призовавам да се огледате внимателно и да се уверите, че няма никакви номера, измами и заблуди. Знам също така, че мнозина самозванци се мъчат да си изкарват хляба с изкуството на прорицанията, ала се заклевам, че аз не съм от тях. — Госпожа Уелс разпери ръце. — Както виждате, не крия нищо в дрехите си. Не се притеснявайте, оглеждайте спокойно.

Думите ѝ предизвикаха приглушени възгласи и обръщане на глави, мъжете оглеждаха тавана, столовете, газената лампа на масата, свещите, килима. Чарли Фрост не откъсваше очи от Лидия Уелс. Вдовицата не изглеждаше напрегната. Завъртя се, за да покаже, че не крие нищо под полите си, след което спокойно седна и се усмихна. Посегна да махне едно конче от ръкава си и изчака останалите да се успокоят.

— Чудесно — рече тя, когато вниманието отново се насочи към нея. — Щом сте задоволили любопитството си и сме готови, ще угася и ще изчакаме Анна.

Тя се приведе напред и духна газената лампа, всичко потъна в сумрак, разпръскван от пламъчетата на свещите. След няколко секунди тишина се чува три почуквания на вратата зад гърба им и Лидия Уелс, която все още се суетеше с лампата, извика:

— Влез!

Вратата се отвори и седмината мъже са обърнаха. Дори и Фрост забрави указанията на Причард и също погледна през рамо.

Анна стоеше на прага с унесено бледо лице. Беше облечена с траурната рокля, която ѝ беше дал Обер Гаскоан, и ако още тогава роклята ѝ стоеше зле, сега изглеждаше направо плашещо. Висеше от раменете ѝ все едно от закачалка. Пристегнатата талия падаше

свободно, дантелата скриваше хлътналите гърди. Лицето на Анна беше изпито и бяло като платно. Тя сякаш не забелязваше присъстващите, пристъпи в салона с вперени напред очи и се отпусна на празния стол срещу Лидия Уелс.

Колко е изпосталяла! — помисли си Фрост. Обърна се към Нилсен да улови погледа му, но търговецът се взираше озадачено в Анна, смръщил вежди. Фрост със закъснение си спомни за задачата си и се завъртя към вдовицата: за краткия миг, в който всички се бяха извърнали към вратата, тя беше направила нещо. Да, със сигурност беше направила нещо, тъй като смутено, ала с видимо задоволство пригласяше полите на роклята си и изражението ѝ изведнъж беше станало делово. Какво беше направила? Какво беше променила? В сумрака обаче нямаше как да се разбере. Фрост изруга наум, яд го беше на самия себе си, че се е обърнал. Точно за такъв номер за отклоняване на вниманието го беше предупредил Причард. Банкерът си обеща да не я изпуска повече от очи.

Ъглите на салона бяха напълно потънали в мрак. Единствената светлина идваше от премигващите свещи и на нея единайсетте лица имаха сив призрачен вид. Без да отделя поглед от вдовицата, Фрост отбеляза, че всъщност столовете са подредени не в кръг, а по-скоро в елипса, издължена към вратата и към мястото на Лидия в другия край. Заради това разположение при появата на Анна всички присъстващи се бяха извърнали към вратата — и с гръб към вдовицата. Навярно единствено китайците бяха видели какво е сторила госпожа Уелс през първите няколко секунди след влизането на уличницата и Фрост реши, че си струва да ги разпита след сеанса.

По заповед на вдовицата присъстващите се хванаха за ръце около трепкащите свещи, после тя въздъхна тежко и затвори очи.

Мина много време, преди видението да благоволи да я споходи. Мъжете седяха в пълна тишина близо двајсет минути, без да смеят да мръднат, дишаха дълбоко и чакаха. Чарли Фрост не отделяше очи от госпожа Уелс. Накрая от гърлото ѝ се изтръгна дрезгаво стенание. То се усили, не след дълго в него вече можеха да се различат накъсани срички и отделни думи. Те започнаха да образуват цели словосъчетания, молби, заповеди, вдовицата вдигна глава и закле света на мъртвите да ѝ изпрати духа на Емъри Стейнс.

В многобройните разговори през следващите дни Фрост описваше това, което последва, като „припадък“, „истерия“ и „гърчове“. Знаеше, че тези думи не са съвсем точни, тъй като не предаваха изцяло нито майсторското представление на Лидия Уелс, нито силното смущение, което той беше изпитал, докато я наблюдаваше. Госпожа Уелс многократно призова Стейнс, като изговаряше името му нежно, все едно викаше любимия си, а след като не получи отговор, започна да буйства. Разтресе се в конвулсии. Повтаряше безсмислени срички като бърборещо дете. Главата ѝ ту клюмваше на гърдите, ту рязко се отмяташе назад. Постепенно гърчовете стигнаха до своята върхна точка, тежкото дишане изведнъж секна и вдовицата рязко отвори очи.

По гърба на Чарли Фрост пробяга студена тръпка, Лидия Уелс се взираше право в него, а изражението ѝ... За първи път я виждаше в такова състояние, лицето ѝ беше сковано, призрачно бяло, ожесточено. Изведнъж обаче отнякъде полъхна течение, свещите припламнаха по-ярко и той видя, че Лидия Уелс гледа не към него, а над рамото му към Ах Сук, който седеше на възглавница в ъгъла. Фрост не премига, не отклони очи. От устата на вдовицата се отрони стон. Тя побели очи. Мускулите на гърлото ѝ се изопнаха. Челюстта ѝ се раздвижи, все едно дъвчеше. И с чужд, несвойствен глас тя извика:

— *Нгъ ѝе ней вай мът хк нгъ дей га зък гъ мин син тън вай вей нгъ гъ син ю фъ зак. Му лон ней хай бин, дан нгъ ко ют гам кът лай, нгъ ят дин въй ван дъ ней. Втъ ѝъ ван ней бос су...*

Тялото ѝ потрепери, наклони се на една страна и политна към пода. В същия миг (Фрост и Нилсен щяха да обсъждат това необяснимо събитие седмици наред) газената лампа на масата рязко подскочи и падна върху подноса със свещите. На пръв поглед тази дребна неприятност не би трябвало да има особени последици, тъй като стъклото на лампата не се счупи и газта не се разля, само че внезапно цялата повърхност на масата лумна и пламъците осветиха седналите в кръг мъже. Те наскачаха, разнесоха се викове. Един златотърсач издърпа вдовицата настрани, други двама разчистиха канапетото, за да я положат върху него, огънят беше потушен с няколко одеяла, лампата беше избутана на пода и угасена, отново се възцари мрак. Чарли Фрост се обърна и видя, че Анна Уедърел не е

помръднала, изражението ѝ не е трепнало. Избухналият пожар като че ли изобщо не я беше изплашил.

Някой запали лампа.

— Това ли беше? Това ли чакахме?

— Какво каза тя?

— Направи малко място, ако обичаш.

— Ама как лумна само!

— Някаква долнопробна...

— Виж я дали диша.

— Признавам, че не очаквах да...

— Според теб това означаваше ли нещо? Дето тя го избълва.

Или...

— Това не беше Емъри Стейнс, сигурен съм...

— Може би друг дух? Той се е вселил в...

— И лампата подскочи, без никой да я пипне!

— Трябва да питаме азиатците. Ей, това на китайски ли беше?

— Разбират ли те изобщо?

— Това на китайски ли беше, дето тя го каза?

Ах Кю обаче не разбра въпроса. Един златотърсач се наведе и го потупа по рамото.

— Какво каза? — попита той. — Какво каза тя? На китайски ли беше? Или не?

Ах Кю го гледаше объркано. Вместо него се обади Ах Сук.

— Лидия Уелс говори на китайски.

— Така ли? — Нилсен се завъртя нетърпеливо към него. — И какво каза?

Ах Сук впи очи в него.

— „Един ден ще се върна и ще те убия. Ти убил човек. Той умира и затова и ти умира. Един ден ще се върна и ще те убия.“

Нилсен се ококори и следващият въпрос замря на устните му неизречен. Той се обърна към Анна, която се взираше в Ах Сук озадачено. Чарли Фрост беше свъсил вежди.

— И къде е Стейнс в тези глупости? — попита един златотърсач.

Ах Сук поклати глава.

— Не Стейнс — рече той тихо.

Надигна се рязко от възглавницата и се приближи към прозореца.

— Не е Стейнс? — обади се друг. — А кой е тогава?

— Франсис Карвър — отвърна китаецът.

През салона мина гневна вълна.

— Франсис Карвър ли? И какъв тогава е този сеанс? Та Карвър още е жив! И аз мога да говоря с него, достатъчно е само да почукам на вратата му!

— Само че той е в „Палас“ — възрази някой. — Има поне петдесет метра оттук.

— Това няма значение.

— Не можеш да отречеш, че беше странно...

— И аз мога да говоря с Карвър — повтори златотърсачът твърдоглаво. — Не ми трябва медиум.

— Ами лампата? Как ще обясниш лампата?

— Сама се движеше!

— Летеше във въздуха!

Ах Сук беше застинал.

— Франсис Карвър — попита той Харалд Нилсен — е в „Палас“?

Нилсен го изгледа изненадано, всички знаеха къде е Карвър.

— Да, Карвър е отседнал в „Палас“ — потвърди той. — На „Гуляйджийска“. Сградата със сините корнизи. До железарията.

— Откога?

Търговецът се намръщи.

— От три седмици — отговори той и сниши глас. — От онази вечер, в която... В която „На добър час“ се удари в плитчините.

Другите около тях продължаваха да спорят.

— Не е сеанс, щом не е говорила с мъртвите.

— Да, в разговорите с Карвър накрая ти си мъртъв!

Избухна смях, след това някой попита онзи, който най-гръмогласно недоволстваше:

— Значи според теб има нещо гнило в тази работа, така ли? Някаква измама?

Златотърсачът като че ли се канеше да потвърди, но погледът му се спря на Лидия Уелс. Вдовицата все още беше в безсъзнание, лицето ѝ беше бяло. Устата ѝ зееше, виждаха се зъбите и сухият език, очите шаваха бавно под клепачите. Ако се преструваше, то го правеше много добре. Само че той си беше платил да види Емъри Стейнс, а не да чуе някакви неразбираеми брътвежи на китайски и да я гледа как припада.

Дори нямаше как да е сигурен, че думите са били на китайски, можеше да са обикновени дрънканици! Нищо чудно да беше платила на китаеца, за да подкрепи лъжите й. Ала тъй като беше плашлив по природа, не изрече на глас съмненията си.

— Не мога да кажа — заяви той сърдито.

— Ще я попитаме, щом се свести.

— А Франк Карвър говори ли китайски? — подхвърли подозрително някой.

— Нали постоянно пътува до Кантон.

— И е роден в Хонконг.

— Да, ама да говори езика като тях...

— Направо ми се издига в очите.

В този момент златотърсачът, който беше отишъл до кухнята, се върна с чаша вода и я лисна в лицето на Лидия Уелс. Тя се сепна и отвори очи. Мъжете се скупчиха около нея и един през друг я заразпитваха как е и дали е добре, така че първоначално вдовицата дори нямаше възможност да отговори. Тя объркано местеше поглед от човек на човек, после изведнъж се изсмя тихо, само че в смеха й не се долавяше обичайната увереност. Някой й подаде чаша андалуско бренди и когато госпожа Уелс я пое, се видя, че ръката й трепери.

Щом тя отпи, последва нова канонада от въпроси: какво е станало? Какво помни? Кой беше говорил чрез нея? Видяла ли е Емъри Стейнс?

Отговорите й бяха разочароващи. Не помнела нищо от мига, в който изпаднала в транс, и това било необичайно, поясни вдовицата, тъй като по принцип виденията се отпечатвали неизличително в паметта й. Мъжете я разпитваха без никакъв успех, тя само клатеше глава. Когато й казаха, че е говорила на чужд език, и то съвсем гладко, госпожа Уелс изглеждаше искрено озадачена.

— Но аз не зная китайски — заяви тя. — Сигурен ли сте? И жълтите са го потвърдили, така ли? Било е наистина на китайски? Напълно ли сте сигурен?

Мъжете потвърдиха хорово, объркано и развълнувано.

— А тук какво е станало?

Вдовицата немошно вдигна ръка към обгорялата маса.

— Лампата падна — обади се един златотърсач. — Без никой да я пипа, сама си падна.

— Не просто падна, рееше се във въздуха!

Лидия спря погледа си върху газената лампа и след това като че ли се стегна.

— Така — въздъхна тя и се поизправи на канапето. — Значи съм повикала дух на китаец!

— Не съм платил да ни се месят никакви чужденци — обади се твърдоглавият златотърсач.

— Да — побърза да го успокои Лидия Уелс, — естествено. Разбира се, ще ви върна парите... Но кажете ми какво точно съм изрекла?

— Говорехте за някакво убийство — обади се Фрост, който продължаваше да я наблюдава внимателно. — И за отмъщение.

— Така ли? — възкликна смаяно госпожа Уелс.

— Ах Сук каза, че било свързано с Франсис Карвър — добави банкерът.

Госпожа Уелс пребледня и се приведе напред.

— Какво точно съм казала? Точните думи, ако обичате.

Мъжете се огледаха, ала видяха само Ах Кю, който седеше с каменно лице и мълчеше.

— Този не знае английски.

— Къде е другият?

— Къде изчезна?

Ах Сук се беше измъкнал незабелязано навън преди няколко минути. Разкритието, че Франсис Карвър се е върнал в Хокитика и че е тук от цели три седмици, го беше хвърлило в смут, изведнъж той беше изпитал нужда да остане сам.

Облегна се на парапета на верандата и плъзна поглед по „Гуляйджийска“ надолу към вълнолома. Дългата редица окачени фенери образуваше двоен тегел от светлина, който след двеста метра се сливаше в неясна жълтеникава черта, фенерите грееха толкова ярко, че в средата на улицата все едно беше пладне, и от контраста сенките отстрани изглеждаха още по-тъмни. Отгоре се зададоха двама подпийнали златотърсачи, прегърнати през кръста. Срещу тях вървеше уличница, вдигнала полите си над коленете. Тя огледа любопитно Ах Сук и в първия миг той се зачуди какво е привлякло вниманието ѝ, но после си спомни, че лицето му все още е изрисувано, очите му са издължени с туш, бузите са покрити с белило. Жената му подвикна, Ах

Сук обаче поклати глава и тя продължи нататък. Някъде наблизно избухна гръмогласен смях, разнесе се ръкопляскане.

Ах Сук засмука устни. Франсис Карвър отново се беше върнал в Хокитика. Навярно не знаеше, че старият му познайник живее в Кънери, на някакви си осем километра от града. Карвър не беше от хората, които бездействат при надвиснала опасност, той би направил всичко по силите си, за да отстрани заплахата. В такъв случай, помисли си Ах Сук, явно преимущество беше на негова страна. Той отново пое въздух и после поклати глава. Не, Лидия Уелс го беше разпознала. Сигурно веднага беше съобщила на Карвър.

Разговорът вътре отново се беше насочил към газената лампа, номер, който Ах Сук беше разгадал лесно. Лидия Уелс просто беше метнала примка върху колелцето на лампата, докато я угасяше. Конецът беше с цвета на роклята, а в другия си край беше вързан около китката ѝ. Достатъчно беше едно рязко движение на дясната ръка, и лампата щеше да падне върху свещите. Малката маса беше намазана предварително с парафин, който беше прозрачен и без мирис, така че на външен вид повърхността изглеждаше просто излъскана, но щом пламъкът я докоснеше, веднага щеше да се възпламени. Това беше най-обикновен трик, измама. Госпожа Уелс изобщо не се беше свързала с отвъдното и думите, които беше изрекла, не идваха от мъртвец. Ах Сук много добре го знаеше, защото те бяха негови.

Уличницата, която още се мотаеше отпред, подвижна на мъжете на верандата отсреща и повдигна още малко воланите на роклята си. Мъжете се развикаха и един скочи към нея. Ах Сук ги гледаше разсеяно. Чудеше се на необяснимата сила на женската истерия — толкова години Лидия Уелс не беше забравила заканата му. Тя не знаеше китайски. Как тогава беше възпроизвела думите и интонацията му толкова точно? Ето това беше свръхестествено. Дори и той беше готов да се закълне, че през устата ѝ е проговорил китаец.

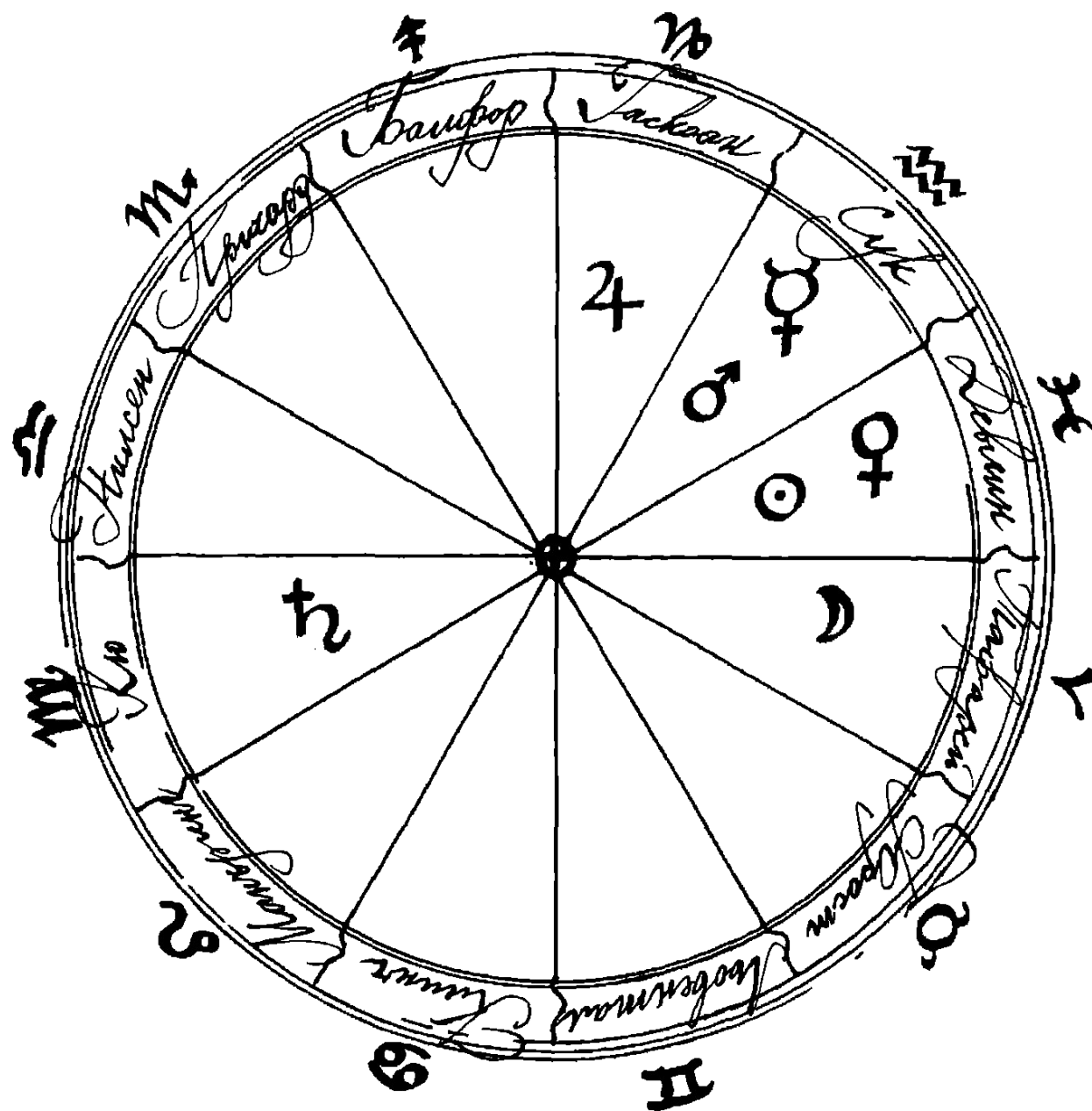
Златотърсачите бъркаха в джобовете си за пари, уличницата ги чакаше отстрани. Откъм вълнолома се чу изсвирване, последвано от предупредителен вик, идваше приставът. Мъжете се разбягаха и в този миг Ах Сук взе решение.

Щеше веднага да се върне в Кънери, да събере нещата си от колибата и да се отправи към планината. Там щеше да се посвети изцяло на търсенето на злато. Щеше да спестява всяка намерена

прашинка и да живее колкото се може по-просто, докато не събере пет унции. Докато не постигнеше тази цел, нямаше да посяга към опиума, нямаше да пие и да играе комар, щеше да купува най-евтината храна. Веднага щом събереше пет унции, щеше да слезе в Хокитика. Щеше да продаде златото в банка „Грей и Булър“ и после направо щеше да прекоси улицата до железарията на Тайгрийн отсреща. Щеше да сложи банкнотата на тезгяха и да купи патрони, кутия барут и пистолет. Оттам щеше да отиде в „Палас“, да се качи по стълбите, да отвори вратата на стаята на Карвър и да го убие. А след това? Ах Сук въздъхна отново. След това — нищо. Животът му щеше да е направил пълен кръг и той най-сетне щеше да намери покой.

ТРЕТА ЧАСТ
ДОМЪТ НА САМОУНИЩОЖЕНИЕТО

20 март 1866 година | 42° 43' 0" S / 170° 58' 0" E

МЕРКУРИЙ ВЪВ ВОДОЛЕЙ

В КОЯТО МУДИ СПОДЕЛЯ ВАЖНА ИНФОРМАЦИЯ, А СУК ЯНШЪН МУ СЕ ОТБЛАГОДАРЯВА С ПОДАРЪК.

Сутринта на дваисети март Уолтър Муди стана по тъмно, позвъни да донесат топла вода и се изми пред прозореца, загледан как тъмносиньото небе над покривите избледнява до сиво и после бързо до лазурно, а когато на изток се обагри в цвета на пресен жълтък, той вече се беше облякъл и слезе да поръча обичайната си закуска от препечен хляб с масло и твърдо сварени яйца. На път към трапезарията спря и долепи ухо до една заключена врата отстрани на стълбището. Ослуша се внимателно и долови хрипливо спокойно дишане, обитателят на стаята още спеше.

Трапезарията на „Короната“ беше празна, като се изключи готвачът, който сподави прозявка, докато оставяше подноса с чая, а после и още една, когато донесе новия брой на „Уест Коуст Таймс“, чиито страници бяха влажни от студената нощ. Докато се хранеше, Муди прегледа вестника. Първата страница беше пълна с обичайните обявления. Банките се съревноваваха с предлаганите лихви и всяка обещавахе „най-добрата цена“ при покупка на злато. Съдържателите хвалеха предимствата на заведенията си. Собствениците на железарии и бакалии изброяваха подробно стоките си, а в рубриката с новини от пристанището се посочваха заминалите и пристигналите. Втората страница беше заета от дълъг и доста хаплив отзив за последното представление в „Уелският принц“ („толкова ниско качество, че не подлежи на критика, тъй като е под нивото й“) и от няколко клюкарски кореспонденции от лагерите на север. След като довърши второто яйце, Муди отгърна на личните обявления и погледът му беше привлечен от две познати имена. Церемонията щяла да бъде скромна. Датата все още не била уточнена. Нямало да има меден месец. Поздравителните картички можело да бъдат изпращани до младоженеца в „Палас“.

Муди сгъна намръщено вестника, обърса устни и стана, но преди да излезе, се качи обратно в стаята да си вземе шапката и палтото, като

размишляваше не толкова за годежа и обявяването му, колкото за посочения адрес.

Знаеше много добре, че Франсис Карвър вече не е в „Палас“. Стаята му в „Палас“ си стоеше непокътната, рединготът му висеше в дрешника, пътният сандък и досега беше до леглото, завивките бяха разхвърляни. Сутрин капитанът закусваше там, а вечер пиеше уиски в салона. Продължаваше да плаща наема на собственика, който, доколкото Муди можеше да прецени, изобщо не подозираше, че най-прочутият му гост хвърля по две лири седмично за стая, в която не стъпва. Малцина знаеха за преместването на Карвър и ако не беше случайното съвпадение, Муди също нямаше да разбере, че от сеанса на вдовицата насам капитанът спи в „Короната“, в малка стая до кухнята, от която се виждаше издълбаният от коловози път за Кънери.

Към седем и половина Муди вече крачеше на изток покрай Гибсъновия вълнолом, облечен в тютюнев панталон от молескин, кожени ботуши, сива шевиотена риза и тъмно вълнено палто и със сива мека шапка на главата. Ходеше с тези дрехи шест дни в седмицата и това предизвикваше присмеха на Гаскоан, няколко пъти попитал защо е забравил червения пиратски пояс, който тъй би отивал на „костюма“ му.

Муди беше взел находище близо до Хокитика, тъй че и занапред да нощува в „Короната“. Това се отразяваше зле на седмичните му приходи, но той го предпочиташе пред спането в палатка под открито небе, беше пробвал веднъж и установи, че изобщо не е удобно. Пътят от Хокитика до находището беше час и двацет минути и преди часовникът да удари девет, Муди беше край потока, пълнеше ведрата с вода и като си подсвиркваше, загребваше с лопата пясък и го хвърляше в коритото.

В интерес на истината още не беше усвоил нужните умения, надяваше се да попадне на цели късчета самородно злато и много-много не разчиташе на промиването за златна прах. Твърде често се случваше златните люспици да пропаднат през мрежата на коритото и водата да ги отнесе, понякога Муди не намираше на дъното нито една прашинка. Това, което изкарваше, му стигаше колкото да свързва двата края, с други думи, седмичният му приход се равняваше в общи линии на направените разходи, ала той си даваше сметка, че не може да продължава дълго така. Знаеше, че трябва да послуша съвета, който му

даваха всички, и да си намери другар или да се присъедини към някоя група. Работеха ли двама, шансът да забогатеят се удвояваше, а още повече нарастваше в групи от по петима, седмина или деветима. Само че го възпираше гордостта му. Упорстваше сам и през цялото време пред очите му плуваха късчетата самородно злато, които щяха да осигурят бъдещето му. Сънищата му нощем сияеха, на най-невероятни места Муди зърваше проблясъци и често се налагаше да премигва и да затваря очи, за да прогони примамливите видения.

След като прекоси поточето, което минаваше по северния край на неговия участък, Муди изненадано видя в шубраците блед силует на палатка, а пред нея угаснал огън. Той спря. Златотърсачите обикновено прекарваха почивните дни в града и се връщаха на работа чак в понеделник по обед. Защо този не беше с другарите си? И какво правеше на чуждо находище?

— Хей! — извика Муди, за да разбуди обитателя на палатката. — Ей!

Разнесе се сумтене, човекът вътре се размърда.

— Съжалява — обади се глас, — много съжалява.

През отвора надникна сънено лице с издължени очи.

— Нищо лошо не прави — продължи китаецът. — Извинете.

— Господин Сук?

Ах Сук присви очи.

— Аз съм Уолтър Муди — рече Муди, като долепи длан към гърдите си. — Помните ли ме?

— Да, да.

Ах Сук разтърка очи.

— Радвам се — отвърна младият мъж. — Това е моят участък, от тук до жълтите колчета ей там.

— Извинете. Нищо лошо не прави.

— Да, разбира се, няма за какво да се извинявате. Радвам се, че ви виждам, господин Сук. Изчезването ви разтревожи много хора. Включително и мен. Радвам се да ви видя, много се радвам, изобщо не ви се сърдя. Бояхме се, че ви се е случило нещо.

— Нищо лошо не прави — повтори китаецът. — Нищо лошо. Само палатка.

Той се скри обратно вътре.

— Да, виждам, че не сте сторили нищо лошо — продължи Муди.

— Не се тревожете, господин Сук, изобщо не ме притеснява, че сте преспали тук. Изобщо.

Ах Сук изпълзя от палатката, като навличаше дрехите си.

— Аз отива — рече той и разпери пръсти. — Пет минути.

— Спокойно. Може да спите тук, ако желаете, не ми пречите.

— Само тази нощ било.

— Добре, но ако искате да опънете палатката си тук и довечера, нямам нищо против.

Муди говореше със смесица от насилена бодрост и тромаво снизхождение, все едно общуваше с непознато дете.

— Довечера не — отвърна Ах Сук и се захвана да разглобява палатката.

Издърпа още влажното от росата платнище от въжетата, на които беше опънато, и отдолу се показа отъпканото парче земя, на което беше спал: смачкано вълнено одеяло, запазило очертанията на тялото му, пълна с пясък тенджера, кожена кесия, корито за промиване, плетена торбичка с чай, брашно и няколко спаружени картофа. Муди плъзна поглед по тази жалка сбирщина и сърцето му неволно трепна.

— Къде се изгубихте, господин Сук? — попита той. — Цял месец ви няма. Мина цял месец от сеанса и никой не знаеше къде сте.

— Търси злато — отговори Ах Сук, притиснал платнището към гърдите си, за да изглади ръбовете.

— Изчезнахте веднага след сеанса и си помислихме, че сте последвали горкия господин Стейнс!

Ах Сук изведнъж спря с платнището в ръце.

— Господин Стейнс се върна?

— Не, още го няма.

— А Франсис Карвър?

— Карвър е още в Хокитика.

Китаецът кимна.

— В „Палас“.

— Не, всъщност не е там — рече Муди, доволен, че му се предоставя възможност да сподели информацията, която беше научил по стечение на обстоятелствата. — Спи в „Короната“. Тайно. Без никой да знае. Все още се прави, че е отседнал в „Палас“, и продължава да си плаща наема там, но спи в „Короната“. Пристига след полунощ и

излиза рано-рано. Разбрах го случайно, тъй като стаята ми се пада над неговата.

Ах Сук се взираше в него напрегнато.

— Къде?

— Кое? Стаята на Карвър или моята?

— На Карвър.

— Долу на първия етаж, до кухнята. Гледа на изток. Съвсем близо до пушалнята, където ви видях за първи път.

— Малка стая.

— Много малка — съгласи се Муди, — но гледа към пътя за Кънери. Явно Карвър е нащрек. Чака ви.

Уолтър Муди не знаеше какви точно са били взаимоотношенията на Ах Сук и Франсис Карвър, тъй като на срещата в „Короната“ китаецът не беше получил възможност да се изкаже и оттогава не се беше мяркал в града, като се изключи появата му преди месец в „Скитническа слука“. На младия мъж му се искаше да узнае цялата история, но въпреки старателните си издирвания и подпитвания — беше станал истински майстор в дискретното насочване на разговора към парливи теми — не беше научил нищо повече от това, което беше чул в пушалнята на „Короната“, а именно, че става дума за опиум, убийство и закана за отмъщение. Ах Сук беше разказал миналото си единствено на Ах Кю, а той, за съжаление, не знаеше достатъчно английски, за да го сподели с някого.

— Всяка нощ в „Короната“? — попита Ах Сук. — И довечера?

— Да, и довечера ще е там. Но късно, след като се стъмни.

— Не в „Палас“.

— Не, не в „Палас“. Премести се, както вече казах.

— Добре — кимна мрачно Ах Сук. — Разбира.

Той посегна да развърже въжето от един клон.

— А кого е убил? — попита Муди.

— Мой баща.

— Баща ви... — Той замълча, но не успя да се сдържи за дълго и продължи с въпросите. — А как го е убил? Простете, че питам, но какво точно е станало?

— Било отдавна. Преди войната.

— Опиумната война?

— Да.

Ах Сук не добави нищо повече, залови се да намотава въжето около лакътя си.

— И какво точно е станало? — настоя Муди.

— Облага — обясни равнодушно с една дума Ах Сук.

— Каква облага?

Очевидно въпросът му се стори глупав на китаеца, Муди го забеляза и побърза да зададе друг.

— А баща ви и той ли се занимаваше с опиум като вас?

Ах Сук не отговори. Извади намотаното въже, уви го на осморка и го прибра във вързопа. След това клекна на пети, изгледа младия мъж студено, приведе се и се изплю многозначително в прахта.

Муди се дръпна.

— Простете — измърмори той. — Не биваше да любопитствам.

Уолтър Муди не беше споделил с никого, че Кросби Уелс е незаконороден брат на политика Лодърбак. Беше решил, че не е редно да разтръбява на всеослушание чужда тайна. Зад мълчанието му се криеше силно чувство, което обаче той не можеше да изрази ясно с думи. Никой не биваше да бъде държан отговорен за действията на своите близки. Не беше правилно да се разкрива личната кореспонденция без съгласието на засегнатите лица. Най-малкото Муди не желаше той да е човекът, който ще го направи. Но дори и взети в своята съвкупност, тези причини не представляваха цялата истина, а именно, че през изминалия месец Муди често се е сравнявал с двамата мъже и чувстваше известно родство с тях, макар и в различни отношения: с копелето заради отчаянието му, с политика — заради неговата гордост. Това двояко сравняване беше станало обичайно занимание в ежедневието му, докато той стоеше в студената вода и разклащаше коритото, пълно с бучки пръст, пясък и камъни.

Ах Сук напъха и последните си вещи във вързопа и накрая седна върху него, за да завърже обувките си.

Муди вече не можеше да се сдържа.

— Ако убиете Карвър, ще ви обесят! Ще ви обесят! Ще ви вземат живота, господин Сук, ако вие вземете неговия, каквото и да се е случило преди това.

— Да — отвърна китаецът, — разбира.

— Няма да можете да се защитите в съда.

— Да — съгласи се Ах Сук.

Тази възможност като че ли изобщо не го притесняваше. Той клекна пред огъня, взе една клечка и разрови влажната пръст, с която снощи беше засипал жарта. Пепелта отдолу беше още топла, въгленчетата се чернееха като съсиреци.

— Как възнамерявате да го направите? — попита Муди. — Ще го застреляте?

— Да.

— Кога?

— Довечера. В „Короната“.

Ах Сук като че ли търсеше нещо под пепелта. Клечката удари в твърд предмет. Той я подпъхна под него и със замах го изкара в тревата: малка тенекиена кутия от чай, почерняла от саждите. Очевидно още беше гореща, тъй като китаецът издърпа ръкава си и я хвана с него.

— Покажете ми оръжието си — нареди Муди.

Ах Сук вдигна глава.

— Хайде, покажете ми оръжието си! — извика възбудено младият мъж. — Има пистолети и пистолети, господин Сук, човек трябва да познава барута си, както казваше баща ми.

Той рядко цитираше баща си пред чужди хора, обичайните изрази на Ейдриън Муди не бяха подходящи за възпитаното общество, а и като цяло синът не обичаше да си спомня за него.

— Купи пистолет — рече Ах Сук.

— Добре. Дайте да го видя.

— Още не.

— Още не сте го купили?

— Днес.

Ах Сук отвори кутията и изсипа златен прашец в шепата си. Навярно беше заровил златото под огъня като предпазна мярка, ако през нощта го нападнат крадци.

— И какъв пистолет възнамерявате да купите?

— От Тайгрийн.

Със свободната ръка Ах Сук посегна към кесията си.

— От кой производител? Коя марка?

— Тайгрийн — повтори китаецът и с една ръка развърза кесията, за да прехвърли златото в нея.

— Добре, разбрах от кого. Но какъв пистолет искате? Изобщо разбирате ли нещо от оръжия?

— Да убие Франсис Карвър.

— Тайгрийн няма да ви свърши работа — поклати глава Муди. — Там може да намерите ловджийска пушка или карабина, но не и пистолет. На вас ви трябва боен пистолет. Не всеки куршум може да убие човек, а вие не искате само да го раните, нали? За бога, господин Сук! Пистолетът не е само парче желязо, също както конят не е... — Той замълча, не му идваше наум как да завърши сравнението си. — Не е превозно средство.

Ах Сук не отговори. Беше избрал железарията на Тайгрийн по две причини: първо, защото магазинът беше разположен до „Палас“ и второ, защото собственикът се държеше добре с китайците. Първото обстоятелство вече не беше от значение, разбира се, но второто все още беше важно, Ах Сук възнамеряваше да помоли господин Тайгрийн да зареди пистолета, така че да свърши работата още същия ден. Досега не беше стрелял с пистолет, но познаваше основните принципи на огнестрелните оръжия и подозираше, че не е необходимо човек да се упражнява много, за да овладее това умение.

— Идете в оръжейната на „Лагерна“ — рече Муди. — Точно до Немската гостилница. Сградата с острия покрив. Още не са окачили табелата, но собственици са Брънтън, Соломон и Барнс, би трябвало да е отворено. Като влезете вътре, поискайте револвер кър. Не им позволявайте да ви пробутат друго, това е английски боен револвер, много добър, точно за вашата задача. Цената му е пет лири. Ако поискат повече, значи се опитват да ви преметнат.

— Пет лири? — Ах Сук сведе поглед към златото в кесията си. Не беше подозирал, че може да се сдобие с оръжие на толкова ниска цена! Бяха му казали двойно по-голяма сума. Повтори указанията, за да ги запомни: — Револвер кър, на „Лагерна“. Благодаря, господин Муди.

— А какво ще правите после? След като убиете Карвър? Ще се предадете? Ще се опитате да избягате?

Муди сам не можеше да си обясни защо е толкова развълнуван.

Китаецът поклати глава. Завърза кесията и я уви в парче плат. Стана, метна вързоп на рамо и прибра грижливо кесията в джоба си.

— Този участък — той направи полукръг с ръка — само кал. Много малко злато.

Младият мъж кимна.

— Да, знам.

— Няма богатство.

— Да, няма богатство. Не е нужно да ми го казвате, господин Сук, знам го.

Ах Сук го погледна.

— Идете на север. Черни пясъци. Много късмет на север. Тук няма злато. Твърде близо до града.

— Да, в Чарлстън човек може да забогатее.

Ах Сук кимна и повтори:

— Черни пясъци.

Пристъпи към него и му поднесе с две ръце почернялата от сажди кутия. Муди изненадано я пое. Китаецът не я пусна веднага, поклони се ниско над нея и в отговор Муди също се поклони.

— *Дзъ ней ху въ* — рече Ах Сук.

Той не преведе думите си и младият мъж не го помоли да го направи, само мълчаливо го изпрати с поглед, стиснал кутията в ръката си.

СЛЪНЦЕ В РИБИ

В КОЯТО АННА УЕДЪРЕЛ НА ДВА ПЪТИ ПРЕЖИВЯВА ИЗНЕНАДА, КАУЪЛ ДЕВЛИН Е НЕДОВЕРЧИВ И
АКТЪТ ЗА ДАРЕНИЕ ПРИДОБИВА НОВО ЗНАЧЕНИЕ.

Зърнатото във Водолей — това, което е било провидяно, предсказано, предречено, в което си повярвал и си се усъмнил — се проявява в Риби. Самотните видения, които едва преди месец са принадлежали единствено на мечтателя, сега придобиват форма и същност. Сами сме се сътворили, пак сами ще станем своят край.

А след Риби? Изскачаме от утробата, кърваво раждане. Не гоним нищо, не можем да прескочим от края в началото. Овенът няма да приеме възможността за обща гледна точка, Телецът няма да отстъпи от субективното. Близнаците са крайно придирчиви. Ракът търси източник, Лъвът — цел, а Девата — структура, но тези начинания се извършват самотно. Едва във втората половина на зодиака ще започнем да проявяваме същността си: във Везни като представа, в Скорпион като качество, а в Стрелец — като глас. В Козирог ще придобием памет, във Водолей — зрение, и чак в Риби, последния, най-стария от зодиакалните знаци, ще се сдобием с нещо като личност, нещо цяло. Но двете риби на знака, тази огледална утроба на личността и себепознанието, са безкрайният кръг на захапалата опашката си змия на съзнанието — както волята на съдбата, така и съдбовна воля — и домът на самоунищожението е затвор, построен от затворници, задушен, без врати, зазидан отвътре.

Промените ни връхлитат необратимо, с неизбежността на часовниковите стрелки, които отмерват изтичащото време.

Ф

Лидия Уелс не беше организирила втори сеанс. Познаваше основното правило на шарлатаните, че с един и същи номер не бива да се излиза пред една и съща публика, но ако някой се позовеше на него и я обвинеше, че тя самата е шарлатанка, госпожа Уелс избухваше в смях. В отворено писмо до „Уест Коуст Таймс“ беше признала, че

опитът ѝ да се свърже с духа на господин Стейнс е претърпял неуспех. За първи път я сполитал подобен провал и тази аномалия според нея сочела, че отвъдното не толкова не желаело, колкото не можело да осигури присъствието на господин Стейнс. От това следвало да се направи само един извод, а именно, че господин Стейнс не е мъртъв, и в края на писмото си госпожа Уелс изразяваше увереността, че все някога младият мъж ще се завърне.

Изявлението ѝ озадачи присъствалите на тайната среща в „Короната“ и доразмъти умовете им, но същевременно (обикновено такова беше въздействието от всички ходове на вдовицата) разпали интереса към нея и след публикуването на писмото в „Скитническа слука“ редовно беше стълпотворение. Заведението отваряше врати от седем до десет вечерта и предлагаше евтино бренди и беседи за душата. Гледането на карти се извършваше следобед само с лична уговорка, а Анна Уедърел, както и преди, не се появяваше в салона.

Излизаше от „Скитническа слука“ само да се поразтъпче и винаги беше придружавана от госпожа Уелс, която вярваше в неизмеримата полза от ежедневно движение и често повтаряше, че най-любимото ѝ нещо на този свят е да се разхожда. Хванати под ръка, сутрин двете изминаваха от край до край „Гуляйджийска“. Оглеждаха внимателно витрините, купуваха мляко и захар, когато тези стоки можеха да се намерят в бакалията, и поздравяваха жителите на Хокитика студено, даже с известно равнодушие.

Тази сутрин разходката им беше изтеглена по-рано от обичайното, тъй като в девет Лидия Уелс трябваше да се яви в съда. Беше призована по някакъв въпрос, свързан с имуществото на покойния ѝ съпруг Кросби Уелс, а формулировката на писмото подсказваше, че вдовицата може да се надява на добри новини. В девет без десет вратата на „Скитническа слука“ се отвори и Лидия Уелс — в тъмносиня рокля, над която искреше червената ѝ коса — пристъпи навън.

Кауъл Девлин гледаше как вдовицата излиза на улицата, загръщайки раменете си с шал, и се усмихва на минувачите, спрели да я позаяпат. Изчака я да потъне в навалицата, а след това за всеки случай постоя още пет минути. После прекоси улицата, изкачи стъпалата на „Скитническа слука“, хвърли поглед през рамо към сградата на съда и почука на вратата. Към гърдите си притискаше опърпаната си Библия.

Вратата се отвори веднага.

— Госпожице Уедърел — той свали шапката си със свободната ръка, — позволете да се представя. Казвам се Кауъл Девлин, капеланът на затвора. В ръцете ми попадна документ, който навярно ще ви заинтригува. Надявам се да поговорим насаме, за да го обсъдим.

— Помня ви — отвърна Анна. — Бяхте там, когато се свестих.

— Да.

— И се молехте за мен.

— И оттогава не съм спирал да се моля за вас.

Тя вдигна изненадано вежди.

— Наистина ли?

— Пламенно — додаде капеланът.

— И какво искате?

Девлин повтори обясненията си.

— Какъв документ?

— Предпочитам да не го вадя тук. Може ли да вляза?

Анна се подвоуми.

— Госпожа Уелс я няма.

— Да, знам. Видях я да влиза в съда и побързах да дойда с мисълта, че ще можем да поговорим насаме. Признавам, че отдавна чаках подобна възможност. Може ли да вляза?

— Не бива да пускам посетители, когато я няма.

— При вас ме води един-единствен въпрос — отвърна спокойно Девлин, — освен това съм свещеник и е посред бял ден. Нима господарката ви би възразила срещу това?

Господарката й със сигурност щеше да възрази не само срещу това, а и срещу много други работи, тъй като никога не допускаше изключения от правилата, които налагаше по свое усмотрение. Само че този път Анна реши да прояви безразсъдство и да рискува.

— Елате в кухнята — рече тя, — ще приготвя чай.

— Много сте мила, благодаря.

Девлин я последва до кухнята в дъното на къщата и там я изчака да напълни чайника и да го сложи на печката. Анна беше страшно отслабнала. Бузите й бяха хлътнали, кожата й беше въсъчно бледа, изпитото й тяло говореше за недोхранване, крайниците й трепереха от изтощение, все едно не беше хапвала от седмици. Капеланът набързо огледа помещението. На мивката бяха оставени да съхнат чиниите от

закуската, от всички съдове имаше по два, включително и две керамични чашки за яйца, изрисувани с виещи се къпини. Освен ако Лидия Уелс не беше имала гост рано сутринта — което беше малко вероятно, — значи Анна поне беше закусила. На дъската за хляб лежеше половин самун, увит в ленена кърпа, подносът с маслото още не беше прибран.

— Желаете ли бисквити с чая?

— Много сте мила — рече отново Девлин и смутен от повторението на тази изтъркана фраза, забързано добави: — Изключително се радвам, госпожице Уедърел, че сте отхвърлили зависимостта си от китайския опиат.

— Госпожа Уелс не би го търпяла в дома си — отвърна Анна и прибра зад ухото си един кичур коса, който падаше върху лицето.

След това отиде да вземе кутията с бисквити от килера.

— Права е да е толкова строга — продължи капеланът, — но поздравленията са за вас. Проявили сте завидна сила, щом сте се преборили със зависимостта. Познавам големи мъже, които са се провалили в това начинание.

Когато биваше притеснен, той винаги се държеше сковано и официално.

— Аз просто престанах — каза Анна.

— Да — кимна Девлин, — спирането отведнъж е единственият начин, разбира се. Но в последвалите седмици сигурно са ви измъчвали какви ли не изкушения.

— Не, просто вече нямах нужда от него.

— Твърде скромна сте.

— Не се превземам — възрази тя. — След като установих, че вече не ми действа, продължих да го пуша, докато не свърши всичият. Но не усещах нищо.

Девлин я огледа преценяващо.

— И забелязвате ли оттогава подобрене в здравословното си състояние?

— Не знам — отвърна Анна, докато подреждаше бисквитите в чинията. — Не се оплаквам.

— Простете, че ви противореча, госпожице Уедърел, но изобщо не изглеждате добре.

— Имате предвид, че съм твърде слаба.

— Ужасяващо слаба сте, скъпа.

— Студено ми е. Все ми е студено напоследък.

— Това е, защото сте толкова слаба.

— Да, сигурно.

— Забелязал съм — добави след малко капеланът, — че при хората с нисък дух, особено тези, които се замислят да посегнат на живота си, често се проявява подобна липса на апетит.

— Аз имам апетит — възрази тя. — Ям. Просто не мога да задържа теглото.

— Всеки ден ли се храните?

— По три пъти на ден, два от тях с топла храна. Аз готвя и за двете.

— Госпожа Уелс сигурно ви е много благодарна — отбеляза Девлин, тонът му подсказваше, че приема с недоверие думите ѝ.

— Да — отговори Анна уклончиво и се обърна да вземе чашите и чинийките от полицата над мивката.

— Ще останете ли при нея, след като се омъжи? — попита той.

— Вероятно.

— Предполагам, че господин Карвър ще се нанесе тук.

— Да, мисля, че намеренията му са такива.

— Обявили са годеща си в днешния брой на „Уест Коуст Таймс“. Твърде скромно, бих казал, даже с половин уста. Но всяка сватба е щастливо събитие.

— Аз обичам сватбите — каза Анна.

— Да, щастливо събитие, каквито и да са обстоятелствата.

След скандала, предизвикан преди месец от писмото на Джордж Шепард до редактора на „Уест Коуст Таймс“, на вдовицата ѝ беше подсказано, че единственият начин да заличи нанесените на доброто ѝ име щети е да се омъжи отново. Претенциите ѝ към наследството на Кросби Уелс бяха значително накърнени от разкритието, че е мамила съпруга си преди смъртта му, а позициите ѝ бяха още повече отслабени от факта, че Алистър Лодърбак беше направил пълни и честни самопризнания. В публичен отговор до Джордж Шепард той беше признал, че е скрил връзката си от гласоподавателите, на които поднасяше искрените си извинения. Страшно се срамувал от постъпката си и поемал напълно отговорността за последствията, до сетния си час щял да съжалява, че е пристигнал в дома на господин

Уелс с половин час закъснение и не е успял да измоли от него прошка. Изповедта му беше постигнала търсения ефект, мнозина смятаха, че след отприщаната от нея вълна на съчувствие и възхищение шансовете на Лодърбак да спечели депутатското кресло са се увеличили.

Анна беше приключила с подреждането на чиниите.

— Да отидем в салона — предложи тя. — Ще чуя чайника, когато заври.

Тя остави подноса и пое обратно по коридора към салона, който беше приготвен за следобедното гледане на карти, две от големите кресла бяха дръпнати едно до друго и завесите бяха спуснати. Девлин изчака Анна да се настани и след това също седна, отвори Библията и извади обгорелия акт за дарение. Подаде ѝ го мълчаливо.

На днешния ден, 11 октомври 1865 година, господин Емъри Стейнс, родом от Нов Южен Уелс, се разпорежда да бъде изплатена сумата от две хиляди лири на госпожица Анна Уедърел, родом от Нов Южен Уелс. Свидетел: долуподписаният Кросби Уелс.

Анна пое документа с премрежени очи, тя беше почти напълно неграмотна и не очакваше да схване съдържанието му от пръв поглед. Познаваше азбуката и ако светлината беше достатъчно силна, можеше със сричане да прочете някой ред, само че ѝ беше трудно и допускаше много грешки. В следващия миг обаче тя ахна изненадано и го приближи към очите си.

— Мога да го прочета! — прошепна смаяно.

Девлин не знаеше, че Анна е неграмотна, и затова не обърна внимание на думите ѝ.

— Намерих го в печката на Кросби Уелс ден след смъртта му — рече той. — Както виждате, сумата е огромна, още повече за дарение, и честно казано, не знам какво да мисля. Длъжен съм да ви предупредя, че документът не е валиден. Господин Стейнс не се е подписал, а това обезсилва и подписа на господин Уелс. Свидетелят не може да се подпише преди дарителя.

Анна не отговори, все още се взираше в документа.

— Виждали ли сте го преди?

— Не — отвърна тя.

— Знаехте ли за него?

— Не!

Капеланът се сепна, тя почти беше изкрещяла.

— Какво ви е? — попита загрижено той.

— Ами... — Анна вдигна ръка към гърлото си. — Може ли да ви попитам нещо?

— Разбира се.

— Случвало ли ви се е... Имали ли сте досега... — Тя прехапа устни. — Знаете ли защо успях да го прочета?

Той се опита да улови погледа ѝ.

— Боя се, че не разбирам какво ме питате.

— Не мога да чета — обясни Анна. — Не мога да чета като хората. Мога да сричам буквите, разчитам етикети и надписи, но то е по-скоро, все едно съм ги запаметила, защото ги виждам всеки ден, не е четене. Не мога да прочета вестника, да речем, от първа до последна страница. Ще ми трябва цял ден. Но това го чета! Без никакво усилие. Ей така.

— Прочетете го на глас.

Тя го прочете гладко.

Девлин свъси вежди.

— Сигурна ли сте, че за първи път виждате този документ?

— Абсолютно.

— Знаехте ли, че господин Стейнс възнамерява да ви дари две хиляди лири?

— Не.

— А господин Уелс? Говорили ли сте с господин Уелс за това?

— Не. Казах ви вече, за първи път го виждам.

— Възможно е да са ви споменавали, но сте забравили...

— Не бих забравила такова богатство! — възкликна Анна.

Капеланът замълча, оглеждаше я изпитателно. След това каза:

— Чувал съм за деца с бавачки от Европа, които един ден се събуждат и проговарят гладко холандски или френски, или немски...

— Никога не съм имала бавачка.

— Но не съм чувал за човек, който изведнъж се е научил да чете — довърши мисълта си той. — Много странно.

В гласа му ясно се долавяше недоверчива нотка.

— Не съм имала бавачка — повтори тя.

Девлин се приведе към нея.

— Госпожице Уедърел, името ви е замесено в множество неразрешени престъпления, включително и възможно убийство, и едва ли е нужно да ви обяснявам колко сериозно нещо е да бъдете изправена пред съда. Нека говорим открито, това, което ще кажем, ще си остане само между нас. — Той посочи акта за дарение в ръката ѝ. — Документът е бил изготвен три месеца, преди господин Стейнс да изчезне. Упоменатата в него сума представлява половината от наследството на Уелс. Господин Уелс е починал в деня, когато Стейнс изчезна, а аз намерих акта на другия ден в печката му. Между тези събития съществува връзка и обвинителят ще успее да съедини точките, дори и аз да не мога. Ако сте в затруднено положение, може би ще мога да ви помогна, но няма как да го направя, ако не ми се доверите. Умолявам ви да говорите открито и да ми кажете какво знаете.

Анна го слушаше намръщено.

— Този документ няма нищо общо с наследството на Уелс — възрази тя. — Става дума за парите на Емъри, не на Кросби.

— Права сте, но има съмнения, че намереното в дома на господин Уелс злато не е било негово — обясни Девлин. — Златото не е било на прах, а е било претопено и направено на кюлчета. Те са били надписани и по надписа от банката са проследили златото до едно от находищата на господин Стейнс. „Аврора“.

— Как?

— „Аврора“ — повтори той. — Така се казва.

— Аха.

Личеше си, че ѝ е трудно да възприеме цялата тази информация, капеланът я съжали и отново повтори обясненията си, този път по-бавно.

— Значи златото е било на Емъри? — попита тя.

— Вероятно — отвърна предпазливо Девлин.

— И той е искал половината да бъде за мен!

— Според този документ господин Стейнс наистина е възнамерявал да ви дари две хиляди лири, а господин Уелс е знаел за това и вероятно дори го е одобрявал. Но както вече ви казах, документът не е валиден, господин Стейнс не се е подписал.

— А ако го подпише?

— Боя се, че докато господин Стейнс не се появи, не може да се направи нищо. — Той я погледна и после добави: — Трябваше ми доста време, за да ви покажа този документ, госпожице Уедърел, за което ви моля да ми простите. Причината за забавянето е желанието ми да поговорим насаме, а както знаете, подобна възможност беше трудно да се намери.

— Кой знае за това? — попита изведнъж тя. — Освен вие и аз?

Девлин се поколеба.

— Тъмничарят Шепард — рече той, като реши да признае истината, макар и не цялата. — Разговарях с него преди около месец.

— И той какво каза?

— Според него става дума за някаква шега.

— Шега ли? — Анна изглеждаше сломена. — Каква шега?

Той посегна да погали състрадателно пръстите на ръката ѝ.

— Не се поддавайте на разочарованието, скъпа. Блажени са бедните духом, всеки от нас го очаква много по-голяма награда от тази, която може да бъде измерена в злато.

От кухнята се чуха пронизително изсвирване и съсък, чайникът кипеше върху нагорещената плоча на печката.

— Водата завря — усмихна се Девлин.

— Отче — рече Анна, като дръпна ръката си от неговата, — имате ли нещо против да налеете чая? Не се чувствам добре, бих искала да остана за миг сама.

— Разбира се — отвърна любезно Кауъл Девлин и стана.

Веднага щом той излезе, Анна скочи и прекоси с две крачки салона, в ръката си стискаше обгорелия лист. Сърцето ѝ биеше до пръсване. Тя замря за миг, за да събере увереност, а след това плавно пристъпи към писалището на вдовицата, остави документа, отвори мастилницата, взе писалката на госпожа Уелс, топна писеца в мастилото, приведе се и написа:

Емъри Стейнс

Анна никога не беше виждала подписа на Емъри Стейнс, но в нея нямаше и капчица съмнение, че го е докарала съвсем точно. Във

фамилното име буквите нехайно се смаляваха, а в първото бяха игриво нечетливи, изглеждаха изписани с дръзка самоувереност и отдолу бяха подчертани със замах, който сякаш идваше да покаже, че този подпис е бил изографисван толкова пъти, че никакви дребни различия не могат да оборят истинността му. Преди Е-то имаше усукана завъртулка, а С-то беше леко полегнало.

— Какво правите!

Девлин стоеше на прага с подноса в ръце и я гледаше укорително. Остави рязко подноса на скрина и се приближи към нея, отдалече протегнал десница. Анна безмълвно му подаде документа и той го грабна. За миг онемя от гняв, после се овладя и рече тихо:

— Това е измама.

— Не е.

— Какво? — извика капеланът ядосано и се завъртя към нея. — Какво казахте?

Очакваше тя да се уплаши, но Анна не трепна.

— Това е неговият подпис — заяви тя. — Документът е редовен.

— Не е неговият подпис.

— Е!

— Подправен е! Извършили сте измама.

— Не знам за какво говорите.

— Що за безочие? Нима ще добавите и лъжесвидетелство към измамата?

— Къде видяхте измама?

— Истината ще излезе на бял свят — предупреди я мрачно Девлин. — Има специалисти, госпожице Уедърел, които от един поглед могат да разпознаят подправен подпис.

— Не и този.

— Не се заблуждавайте. Как не ви е срам?

Само че Анна не се чувстваше нито заблудена, нито засрамена, всъщност от месеци не се беше усещала толкова жива. С подписа на Емъри Стейнс документът вече не беше невалиден. Той повеляваше като дарение от господин Емъри Стейнс на госпожица Анна Уедърел да бъдат платени две хиляди лири, актът беше подписан пред свидетел и подписът на дарителя беше истински. Кой можеше да го оспори, след като единият от подписалите се беше изчезнал, а другият беше мъртъв?

— Може ли да го погледна пак? — попита тя.

Почервенял от гняв, капеланът ѝ го подаде. Щом го взе, Анна се дръпна, разтвори роклята на Агата Гаскоан и пхна листа до кожата си. Долепи длани към гърдите си и застина за миг, взираше се в Девлин, който не беше помръднал. Между двамата имаше разстояние от четири-пет метра.

— Засрамете се — рече тихо Девлин. — Какви ги вършите?

— Искам да чуя и второ мнение.

— Току-що подправихте документ, госпожице Уедърел.

— Не можете да го докажете.

— Мога, като се закълна.

— А ако аз се закълна, че не е така?

— Това ще е лъжа. И то много сериозна лъжа, ако я произнесете в съда, както навярно ще бъдете принудена да сторите. Не правете глупости.

— Ще потърся второ мнение — каза отново тя. — Ще отида в съда да попи там.

— Госпожице Уедърел, успокойте се. Помислете. На кого според вас ще повярва съдията, на един свещеник или на една уличница?

— Вече не се занимавам с това.

— Простете, бивша уличница.

Той пристъпи към нея и Анна отскочи. Ръцете ѝ все още притискаха скрития в пазвата лист.

— Ако направите още една крачка към мен, ще се разкрещя. Ще разкъсам роклята и ще ви обвиня, че сте ми посегнали. Мога да крещя силно, хората на улицата ще ме чуят и ще влязат.

Девлин за първи път се сблъскваше с подобна заплаха.

— Няма да се приближа повече към вас — отвърна той надменно. — Даже веднага ще отстъпя. — Върна се при креслото и седна. — Не желая да се карам с вас. Но бих искал да ви задам няколко въпроса.

— Добре — рече Анна задъхано. — Питайте.

Капеланът реши да кара направо.

— Знаехте ли, че роклите, които сте купили миналата зима, са принадлежали на Лидия Уелс?

Анна зяпна.

— Отговорете на въпроса, моля. Имам предвид петте рокли, които госпожа Уелс е използвала да изнудва с помощта на Франсис Карвър Алистър Лодърбак.

— Моля?

— Роклите — продължи той, — които са съдържали цяло състояние в чисто злато, пришито в подплатата и в подгъва. Една от тях е била от оранжева коприна, другите са били от муселин, съответно кремава, сива, светлосиня и розова на райета. Последните четири в момента са прибрани в сандък под стълбите на „Скарата“, оранжевата е в дома на господин Обер Гаскоан.

Тя се взираше смаяно в него.

— Откъде знаете?

— Постарах се да ви проуча — отвърна Девлин. — А сега отговорете на въпроса.

Лицето ѝ беше пребледняло.

— Само в оранжевата рокля имаше злато — рече Анна. — Останалите бяха пълни с оловни тежести.

— Знаехте ли, че са били на Лидия Уелс?

— Не. Не бях сигурна.

— Но сте подозирали?

— Ами... бях подочула нещо. Преди месеци.

— Кога установихте какво има в роклите?

— В нощта след изчезването на Емъри.

— След като се озовахте в затвора за опит за самоубийство?

— Да.

— И господин Гаскоан ви е платил гаранцията, и заедно сте разшили оранжевата рокля в дома му на „Гуляйджийска“, и сте скрили парцалите под леглото му.

— Откъде... — прошепна уплашено тя.

Капеланът продължи:

— Предполагам, че след като онази вечер сте се прибрали в „Скарата“, веднага сте отворили гардероба да проверите другите четири рокли.

— Да — потвърди Анна, — но не ги разших. Само ги огледах. Не знаех, че това, което напипвам, е олово, мислех, че също е злато.

— В такъв случай сигурно сте сметнали, че изведнъж сте забогатели.

— Да.

— Но не сте разшили роклите, за да извадите златото и да платите дълга си към Едгар Клинч.

— Направих го по-късно. Следващата седмица. И тогава открих оловните тежести.

— Но тогава пак не сте казали на господин Гаскоан. Вместо това сте се престорили, че не знаете нищо и нямате и пукнато пени, и сте го помолили за помощ!

— Откъде знаете?

— Аз задавам въпросите. Какво възнамерявахте да правите със златото?

— Да го запазя. За черни дни. Нямаше къде да го скрия. Мислех, че може да се обърна към Емъри. Само на него имах доверие. Но той вече беше изчезнал.

— А на Лидия Уелс? Която същия следобед е дошла в „Скарата“, платила е дълга ви към господин Клинч и оттогава се грижи за вас?

— Не — отвърна едва чуто Анна.

— Не сте й казали за роклите?

— Не съм.

— Защото сте подозирали, че са нейни.

— Не бях сигурна, но знаех, че има нещо и тя желае да си ги върне.

Девлин скръсти ръце. Анна очевидно се страхуваше от това колко много знае за нея и как е събрал тези сведения. Тези неща го натъжаваха, но предвид обстоятелствата беше по-добре тя да се бои от него, отколкото той да рискува дързостта ѝ да се върне. Кой знае какво щеше да стане, ако ѝ позволише да покаже на другия подправения подпис.

— Къде е господин Стейнс? — попита той.

— Не знам.

— Според мен знаете.

— Не, не знам.

— Напомням ви, че извършихте тежко престъпление, като подправихте подписа на мъртвец.

— Емъри не е мъртъв.

Девлин кимна, беше се надявал на категоричен отговор.

— Откъде знаете?

Анна не отговори и капеланът повтори по-строго:

— Откъде знаете, госпожице Уедърел?

— Получавам съобщения — прошепна без желание Анна.

— От господин Стейнс?

— Да.

— Какви съобщения?

— Лични.

— И как се свързва той с вас?

— Не с думи.

— А как?

— Просто го усещам.

— Усещате го?

— В мислите си.

Девлин въздъхна.

— Сигурно не ми вярвате — рече Анна.

— Определено не ви вярвам — отвърна той. — И това не би трябвало да ви учудва, след като ви видях да подправяте подписа му.

Тя удари с юмрук документа в пазвата си.

— Толкова време сте го крили от мен!

Капеланът я изгледа ядосано. Отвори уста да отговори, но преди да намери думи, отвън се чуха забързани стъпки, дръжката на вратата изтрака и внезапно нахлу шумът от улицата, някой влезе. Анна се обърна уплашено към свещеника. Вдовицата се беше върнала от съда.

САТУРН В ДЕВА

В КОЯТО ДЖОРДЖ ШЕПАРД НЕ НАЗНАЧАВА СВОЙ ЗАМЕСТНИК, КЮ ЛОН БИВА ВЗЕТ ЗА ДРУГ, А ДИК
МАНЪРИНГ СЛАГА КРАЙ.

Сутринта на двайсети март Джордж Шепард беше отишъл на Гледка да надзирава доставката на материали и желязо за бъдещия затвор, който два месеца след началото на строежа с всеки изминал ден изглеждаше все по-внушително. Стените вече бяха издигнати, комините бяха иззидани, а вътре в основното помещение укрепените врати висяха на своите стоманени рамки. Все още имаше много дреболии за доизкусуряване, разбира се, не бяха доставени лампите, в затворническата кухня нямаше печка, прозорците на къщата на тъмничаря зееха без стъкла, ямата под бесилото не беше изкопана, но като цяло работата вървеше доста бързо благодарение на „дарените“ от Харалд Нилсен четиристотин лири и на най-сетне изплатеното допълнително финансиране от Обществената комисия на Уестланд, Съвета на Хокитика и Общинската управа. Шепард смяташе, че ще може да премести затворниците преди края на април, и някои от тях даже вече спяха в недовършената сграда на Гледка, надзиравани лично от него, тъй като сега, щом затворът беше почти готов, тъмничарят предпочиташе да си носи вечеря и да ноцува тук.

Когато камбаната на уеслианската църква удари пладне, Шепард копаеше отходната яма на бъдещия приют. Щом звънът на камбаната се издигна откъм града, бригадирът даде почивка на затворниците. Тъмничарят също остави лопатата, обърса с ръкав челото си, изскочи от изкопа и забеляза, че от другата страна на железните порти стои млад мъж с рижа коса, който наднича през решетките.

— Господин Евърард — подвикна Шепард и пое към него.

— Господин Шепард.

— Какво ви води днес на Гледка? Едва ли е любопитството.

— Надявах се да ми позволите да разменим няколко думи, господине.

— Дано не чакате отдавна.

— Не, не.

— Ще влезете ли? Може да заповядам да отворят портите.
Тъмничарят отново отри чело, продължаваше да се поти.

— Няма нужда — отвърна младият мъж. — Идвам само да ви съобща нещо.

— Слушам ви — кимна Шепард и сложи ръце на кръста си.

— Преди малко видях господин Барнс. От „Брънтън, Соломон и Барнс“.

— Не ги познавам.

— Продават оръжие. Имат нов магазин — обясни Евърард. — На „Лагерна“. Още не са закачили табелата.

— И какво искате да ми съобщите? — попита Шепард все така с ръце на кръста.

— Преди няколко месеца споменахте, че ще сте благодарен, ако държим под око онзи китаец.

Тъмничарят веднага застана нащрек.

— Да.

— И затова сега дойдох да ви кажа, че днес сутринта един китаец е купил пистолет.

— От магазина на господин Барне, така ли?

— Да, господине.

— И къде е сега този китаец?

— Не знам — отвърна Евърард. — Току-що се видях с Барнс и той рече, че е продал револвер към един китаец. И аз веднага дойдох при вас. Не съм сигурен дали въпросният китаец е същият, или не... Но реших, че е по-добре да ви предупредя.

Шепард нито му благодари, нито го поздрави за бдителността.

— Кога е станала продажбата?

— Преди най-малко два часа. Може и повече. Барнс каза, че сигурно някой е посъветвал китаеца какво да търси и колко да плати: повтарял, че ще даде за револвера само пет лири и нито пени отгоре. Явно е бил подучен.

— Как е платил?

— С банкнота.

— Нещо друго?

— Да. Револверът е бил зареден в магазина.

— От кого?

— От Барнс. По молба на китаеца.

Тъмничарят кимна.

— Много добре — рече той. — Слушайте сега внимателно. Връщате се незабавно в Хокитика, господин Евърард, и предупреждавате всеки срещнат, че Джордж Шепард издирва китаеца Сук. Ако някой види в града Джони Сук, независимо къде и какво прави, да ме извести начаса.

— Ще има ли възнаграждение за залавянето му?

— Не споменавайте за възнаграждение, но ако някой попита, не отричайте.

Младият мъж вирна брадичка.

— Това означава ли, че ме упълномощавате да действам като ваш заместник?

Тъмничарят помисли малко и каза:

— Означава, че ако откриете Джони Сук и успеете да го задържите, без да предизвикате суматоха, няма да придирям как точно сте го направили. Това е.

— Разбирам, господине.

— И още нещо — обади се Шепард. — Познавате ли Франсис Карвър?

— Онзи с белега на лицето ли?

— Да. Искам да му предадете съобщение от мен. Ще го намерите в „Палас“.

— И какво да му кажа, господине?

— Това, което споделихте с мен. И го предупредете да е нащрек. Евърард го погледна унило.

— Значи той ще е вашият заместник, така ли?

— Нямам заместник — отвърна Шепард. — Вървете. Ще говорим после.

— Добре.

Хванал пречките на портата, тъмничарят го изпрати с поглед. После се провикна:

— Господин Евърард!

Младият мъж спря и се обърна.

— Да?

— Искате ли да служите на закона?

Онзи се поободри.

— Надявам се, че някой ден ще стане и това, господине.

— Добрите служители на закона не се нуждаят от значка, за да го прилагат — рече Шепард, взрян строго в него през решетките. — Не го забравяйте.

Ф

Според съда двата месеца, изминали от изчезването на Емъри Стейнс, бяха напълно достатъчен период, за да се отнеме правото му на собственост върху златните находища. Съгласно решението, влязло в сила миналия петък, всички участъци и находища, притежавани от господин Стейнс, се изнемваха в полза на държавата. И тъй като „Аврора“ беше едно от тях, Кю Лон най-сетне беше освободен от задължението да прахосва усилията си за това изчерпано парче земя. Рано сутринта в понеделник той се отправи към Хокитика да разбере къде ще бъде зачислен и при кого.

Ах Кю не обичаше да ходи в кантората на компанията, тъй като там винаги се държаха нелюбезно с него и го караха да чака. Той обаче понасяше стоически подигравките на служителите и се преструваше, че не забелязва как младшите чиновници го обстрелват с топчета от засъхнали сополи и хартия и запущват демонстративно носовете си, когато минават покрай него. След дълго висене отпред го поканиха да влезе и да обясни по каква работа е дошъл. Последва ново, напълно необяснимо за него чакане и когато най-накрая Ах Кю получи бележка за прехвърлянето си на друг участък в Кънери и стана да си върви, рижият господин Евърард вече се беше върнал в Хокитика и беше разгласил на всеослушание заповедта на Джордж Шепард.

Когато Ах Кю излезе от кантората на компанията на „Калайджийска“, стиснал в ръка хартийката с новото си назначение, зад него се разнесе вик. Той се огледа изненадано и разтревожен, установи, че към него са се затичали двама мъже. Ах Кю извика уплашено и вдигна ръце, ала въпреки това те го повалиха на земята.

— Къде е пистолетът, Джони Сук?

— Къде е пистолетът?

— Виж да не е в пояса му.

Опипаха го набързо, като не спираха да го налагат с юмруци. Единият го срита в ребрата и Ах Кю изпъшка.

— Скрил го е някъде.

— Какво държи? Разрешително за работа ли?

Разписката за новото назначение беше изтръгната от ръката му и след кратък оглед бе захвърлена.

— И сега какво?

— Говори, Джони Сук!

— Ах Кю — рече той.

— А, значи си можел да говориш!

— Говори на английски или по-добре не си отваряй устата!

Още един ритник в ребрата. Ах Кю простена и се сви.

— Май не е този — обади се единият.

— Какво значение има? — отвърна другият. — Нали е китаец? И той вони.

— Но няма пистолет — изтъкна първият.

— Ще ни каже къде да намерим Сук. Жълтите са преплетени като черва.

Ах Кю получи нов ритник, този път в задника, върхът на ботуша го уцели в опашката и болката се пренесе през гръбнака му чак до челюстта.

— Познаваш ли Джони Сук?

— Познаваш ли Джони Сук?

— Виждал ли си го?

— Искаме да поговорим с Джони Сук.

Ах Кю изпъшка. Опитва да се надигне, подпря се на ръце, но не издържа и се свлече отново.

— Няма да го издаде — отбеляза единият.

— Чакай. Дръпни се малко.

Другият отстъпи няколко крачки и се засили като борец, който иска да смаже противника си. Ах Кю усети приближаването му в последния момент и се претърколи към него, за да смекчи удара. Болката в гърдите му беше нетърпима. Той можеше да диша само с най-горната част на дробовете си. Мъжете се смееха. Гласовете им долитаха до него като неясно бучене.

Изведнъж от другата страна на улицата се обади гръмовен глас:

— Сбъркали сте човека, братлета.

Нападателят се обърна. На прага на едно кафене на „Калайджийска“ стоеше Дик Манъринг, който беше скръстил ръце на гърдите си. Едрото му тяло изпълваше вратата. Макар и да не беше

въоръжен, магнатът изглеждаше внушително и щом го видяха, двамата веднага се дръпнаха от Кю Лон.

— Има заповед за задържане на китаеца Джони Сук — обади се първият и пхна като малко момче ръце в джобовете.

— Този тук е Джони Кю — отвърна Манъринг.

— Ама ние не знаехме — оправда се вторият и също прибра смутено ръце в джобовете.

— Заповедта е от тъмничаря — додаде другият.

— Китаецът Джони Сук да бъде задържан.

— Има револвер.

— Въоръжен е и опасен.

— Сбъркали сте човека — повтори магнатът и се спусна по стъпалата на улицата. — И вече го знаете, защото аз ви го казвам, и повече няма да повтарям. Този тук е Джони Кю.

Магнатът пристъпи заплашително към тях и те отстъпиха.

— Нищо лошо не сме направили — измърмори единият. — Бяхме длъжни да проверим.

— Защитник на жълтурите — измърмори другарят му тихо, тъй че Манъринг да не го чуе.

Манъринг изчака двамата да се отдалечат и чак тогава се обърна към Ах Кю, който се претърколи на една страна, провери дали няма счупено ребро и с усилие се изправи ма крака. Прибра от пътя смачканата разписка и я отупа от прахта. Гърлото му сякаш беше стегнато с примка.

— Благодаря — прошепна той, когато най-сетне успя да си поеме дъх.

Благодарността му като че ли подразни магната. Той се намръщи, огледа го от главата до петите и попита:

— Какви са тия глупости за Джони Сук и пистолета?

— Не знае — отвърна Ах Кю.

— Той къде е?

— Не знае.

— Виждал ли си го? Тези дни?

Ах Кю не беше виждал Ах Сук от сеанса на вдовицата преди месец: когато късно вечерта се бе прибрал в Кънери, го беше заварил да стяга вързопи си, а след това, още същата нощ Ах Сук беше потеглил с мрачна решителност за някъде.

— Не.

Манъринг въздъхна.

— Предполагам, че са те пратили другаде, след като прибраха „Аврора“ — рече той. — Дай да видя документа. Да проверя къде са те зачислили. Дай го.

Той протегна ръка към разписката. Документът беше съвсем кратък и беше изготвен, без да бъде питан Ах Кю, вътре беше посочена „предполагаемата“ му възраст, а вместо рожденото му място в Кантон беше вписан корабът, с който той беше пристигнал, накрая имаше кратка негова характеристика. Най-отгоре беше изписано едно голямо 5, което сочеше, че договорът му е за срок от пет години, отдолу беше положен печатът на компанията. Магнатът го прегледа набързо. В кутийката за „месторабота“ името „Аврора“ беше задраскано и беше заменено с „Английска мечта“.

— Пак не извади късмет! — възкликна Манъринг. — Този участък е мой! Един от моите. Мой е. — Той се потупа в гърдите. — Пак ще работиш за мен, Джони Кю. Като едно време. Когато ми играеше номера с кюлчетата и източваше Анна Магдалина.

— Ти — измърмори Ах Кю, като разтри бедрата си.

— Пак сме заедно — продължи магнатът и мрачно извика: — „Английска мечта“ друг път! По-скоро „Английски кошмар“.

— Няма късмет — отвърна Ах Кю.

— Ти ли нямаш късмет, или аз нямам късмет?

Ах Кю не отговори, не беше разбрал въпроса. Изведнъж Манъринг се разсмя и поклати глава.

— Какъвто и договор да подпишеш, все се отказваш от късмета си. С подписа си сам обръщаш гръб на късмета. С всички договори е така, без изключение. Договорът трябва да се изпълнява и рано или късно пак се връщаш там, където си бил в началото. Ако питаш мен, късметлия е този, който веднъж е извадил късмет, а след това се е научил да влага парите си. Късметът идва само веднъж, и то случайно. А от договорите няма отърване. Вложения, задължения, бумацини — край няма. Ако човек иска да забогатее, никога не бива да слага подписа си под нещо, дето го е писал друг. Виж ме мен, Джони Кю. Никога не се подписвам под договор, който не съм изготвил аз.

— Много добре.

Магнатът го изгледа кръвнишки.

— Предполагам, че няма да си толкова глупав да се опиташ пак да ми правиш сечено. Вече на два пъти се мъчиш да ме надхитриш, веднъж с „Аврора“ и веднъж с Анна. Чак до толкова мога да броя.

— Много добре — повтори Ах Кю.

Манъринг му подаде разписката.

— С радост ще си тръгнеш от „Аврора“, не се и съмнявам. Не се тревожи за „Английска мечта“, находището е добро.

— Не изчерпано? — попита лукаво Ах Кю.

— Този път не е. Давам честната си дума. Добре ще ти е там. По-големите късчета самородно злато вече са събрани, разбира се, но има достатъчно прашец. Точно като за теб. Няма да забогатееш от работата там, Джони Кю, но кой от вас е забогатял?

Ах Кю кимна.

— Прибирай се в Кънери — заповяда накрая Манъринг и се върна в кафенето.

ВЕНЕРА В РИБИ

В КОЯТО КАПЕЛАНЪТ ГУБИ САМООБЛАДАНИЕ, А ВДОВИЦАТА ГУБИ БИТКА.

— Кой ни е дошъл на гости? — попита Лидия Уелс. — Свещеник?

Тя стоеше на прага, подсмиваше се и придърпваше от пръстите си ръкавицата, за да я свали — Анна и Девлин се взираха в нея онемели от ужас, сякаш бяха хванати в позорен акт на съвкупление, макар че уличницата беше до прозореца, все още притиснала длан към гърдите си, а Девлин седеше на канапето. Той скочи рязко и се изчерви до коренчетата на косата си.

— Боже мой — продължи Лидия Уелс и измъкна снежнобялата си ръчица, после пхна ръкавицата под мишница, за да свали другата. — Какви агънца!

— Добро утро, госпожо Уелс — рече Девлин, най-сетне развързал езика си. — Казвам се Кауъл Девлин. Аз съм капеланът на новия затвор.

— Очарователно представяне — отбеляза вдовицата. — И какво правите в дома ми?

— Ами... водехме богословски спор. И пиехме чай.

— Май сте забравили чая.

— Още се запарва — обади се Анна.

— Добре — кимна Лидия Уелс, без да си прави труда да погледне чайника. — В такъв случай пристигам точно навреме! Анна, иди донеси още една чаша. Ще се присъединя към вас. Обичам богословските спорове.

Анна кимна, хвърли отчаян поглед към капелана и излезе с наведена глава.

— Госпожо Уелс — прошепна Девлин, когато стъпките на Анна заглъхнаха в коридора, — ще ми позволите ли да ви задам един навярно странен въпрос, докато сме сами?

Лидия Уелс се усмихна.

— Изкарвам си прехраната с отговори на странни въпроси, а и точно вие би трябвало да сте напълно наясно, че в никакъв случай не сме сами.

— Да, да — измърмори смутено той. — И все пак... Искях да ви питам, госпожица Уедърел може ли да чете?

Вдовицата вдигна вежди.

— Въпросът ви наистина е странен, макар и отговорът му да е съвсем близо до ума. Чудя се какво ви е накарало да го зададете.

Анна се върна с чашка и чинийка и ги сложи до другите на подноса.

— И какъв е отговорът? — попита тихо Девлин.

— Анна, днес ти ще си домакинята, налей чая — извика звънко Лидия Уелс. — Отче, седнете моля. Заповядайте. Колко е приятно да пиеш чай със свещеник! Човек се чувства тъй благовъзпитан. Да, може и за мен една бисквита, както и захар.

Капеланът я изчака да се настани и също седна.

— Отговорът, доколкото знам, е отрицателен — продължи вдовицата. — Но сега и аз бих искала да ви задам един необичаен въпрос. Когато Божи служител изрече неистина, това не е ли също лъжа?

Той се сепна.

— Не виждам уместността на въпроса.

— Не сте честен, отче. Аз ви отговорих, без да любопитствам защо ме питате, нима не заслужавам същата любезност?

— А какъв беше въпросът? — попита Анна, като местеше поглед от единия към другия, но не получи отговор.

— Не е ли също лъжа, питам — повтори госпожа Уелс, — когато е изречена от един Божи служител?

Девлин въздъхна.

— Би било голям грях, ако той използва положението си, за да причини някому зло. Ако неистината не е свързана с неговата служба, не би имало значение. Всички сме равни пред Бога.

— Аха — кимна вдовицата. — Благодаря. И така. Преди малко казахте, отче, че сте разговаряли по богословски въпроси. Бихте ли ме запознали с естеството на спора си?

Той се изчерви още повече. Отвори уста, ала от нея не излезе звук, свещеникът не си беше подготвил алиби.

Анна му се притече на помощ.

— Когато се свестих в затвора, отец Девлин беше до мен. Днес ми каза, че оттогава не е спирал да ме споменава в молитвите си.

— Значи сте разговаряли за молитви? — вдигна вежди Лидия Уелс.

Капеланът се беше посъвзел.

— Не само — отвърна той. — Обсъждахме и проявленията на височайша милост и неочакваните дарове.

— Изключително интересно — заяви вдовицата. — Нима имате навика, отче, да се отбивате при млади жени, когато техните попечители не са у дома, за да обсъждате насаме богословски въпроси?

Девлин се засегна от обвинението.

— Трудно може да се приеме, че вие сте попечителка на госпожица Уедърел — възрази той. — Тя е живяла тук сама месеци, преди да пристигнете в Хокитика, каква е тази внезапна нужда от попечител?

— Твърде голяма, струва ми се, предвид степента, в която с госпожица Уедърел е било злоупотребявано в този град.

— Използването от вас минало време ме озадачава, госпожо Уелс. Да не би да намекувате, че с нея вече не се злоупотребява?

Лидия Уелс застина.

— Явно вие не се радвате — рече тя студено, — че днес тази млада жена не продава тялото си, не се излага на неописуеми опасности и не погубва плътта и душата си с отвратителния опият. Явно ви се иска тя да се върне към предишния си живот.

— Не ми пробутвайте това „явно“! — избухна Девлин. — Евтин похват, чиста грубиянщина! Аз не търпя грубияните, не ги търпя!

— Обвиненията ви ме озадачават. Къде видяхте грубиянщина?

— Момичето е лишено от всякакви свободи, за бога! Било е доведено тук против волята си и вие сте й стъпили на врата!

— Анна — рече Лидия Уелс, без да отмества поглед от капелана, — против волята си ли дойде в „Скитническа слука“?

— Не, госпожо.

— Защо се премести тук?

— Защото вие ми предложихте и аз приех.

— Какво ти предложих?

— Предложихте да платите дълга ми към господин Клинч и казахте, че мога да дойда да живея с вас като ваша компаньонка, стига да ви помагам.

— И спазих ли уговорката?

— Да — промълви нещастно Анна.

— Благодаря — рече вдовицата. Не отместваше очи от Девлин, не беше посегнала и към чая си. — Що се отнася до „стъпването на врата“, чудно ми е, че възразявате срещу един добродетелен и скромен живот, а адвокатствате на, как ги нарекохте, на „свободите“? И какви точно са тези свободи? Свободата да излиза с мъже, които до неотдавна са я позорели и са се възползвали от нея? Свободата да се опива до безсъзнание в пушалнята на един китаец?

Девлин не устоя на изкушението и контраатакува.

— А защо сте й го предложили, госпожо Уелс? Защо сте предложили да платите дълга на госпожица Уедърел?

— От загриженост за нея, естествено.

— Дрън-дрън-ярина!

— Извинете, но аз съм изключително загрижена за доброто на Анна.

— Погледнете я! Тя се е стопила наполовина, не можете да го отречете. Умира от глад. Ще я уморите от глад!

— Анна! — Лидия Уелс произнесе името рязко, недоволно. — Моря ли те от глад?

— Не.

— Смяташ ли, че гладуваш?

— Не — повтори Анна.

— Спестете ми театъра — обади се Девлин ядосано. — Не давате и пет пари за момичето. Загрижена сте за него, колкото и за всички останали, а доколкото съм чувал за вас, това ще рече, че не давате и пет пари.

— Още едно тежко обвинение — рече Лидия Уелс. — И то от капелана на затвора! Навярно трябва да се опитам да изчистя името си. Анна, кажи на отца какво направи в Дънидин.

Възцари се мълчание. Девлин неуверено стрелна с поглед Анна.

— Хайде, кажи му — настоя вдовицата.

— Бях змията в пазвата ви — измърмори Анна.

— И какво точно означава това? Хайде, признай си какво точно направи.

— Легнах със съпруга ви.

— Да — кимна Лидия Уелс. — Прелъсти мъжа ми, господин Уелс. А сега кажи на отеча какво направих аз в отплата.

— Изпратихте ме да си вървя. И аз заминах за Хокитика.

— В какво състояние?

— Носех дете.

— И чие беше детето?

— На съпруга ви — прошепна Анна. — На Кросби.

Девлин не вярваше на ушите си.

— Изпратих те в Хокитика — кимна вдовицата. — И все още ли твърдя, че съм постъпила правилно?

— Не — отвърна Анна. — Сега съжалявате за стореното. Помолихте ме да ви простя.

— Сигурна ли си? — възкликна с престорена изненада госпожа Уелс. — Според отеча аз не давам и пет пари за добруването на другите, какво остава за теб, дете си съблазнила съпруга ми! Съвсем сигурна ли си, че изобщо съм способна да те помоля за прошка?

— Достатъчно! — вдигна ръка Девлин. — Престанете.

— Вярно е — обади се Анна. — Тя наистина ме помоли за прошка.

— Стига!

— След като хвърлихте сянка върху доброто ми име — рече вдовицата и посегна най-сетне към чашата, — ще ми кажете ли, без да се опитвате да ме заблуждавате и този път, какво правите в дома ми?

— Донесох лично известие за госпожица Уедърел — отговори той.

Лидия Уелс се обърна към Анна.

— И какво е то?

— Не сте длъжна да й казвате — извика Девлин. — Освен ако не искате. Не сте длъжна да й отговаряте.

— Анна — заплашително повиши тон Лидия Уелс, — какво е това съобщение?

— Отецът ми показва документ, според който половината от намереното в дома на Кросби злато ми принадлежи.

— Така — рече вдовицата и макар този път гласът ѝ да прозвуча спокойно, на капелана му се стори, че е доловил в очите ѝ тревожни искрици. — И на кого принадлежи другата половина?

— На господин Емъри Стейнс.

— Къде е този документ?

— Скрих го.

— Иди и го донеси! — заповяда Лидия Уелс.

— Недей! — обади се Девлин.

— Няма — заяви Анна, без да посяга към скрития в пазвата си лист.

— Може поне да проявите добро възпитание и да ми кажете цялата истина — рече Лидия.

— Боя се, че не можем да го направим — отвърна Девлин. — Информацията е свързана с престъпление, чието разследване още не е приключило. Става дума за изнудване срещу господин Алистър Лодърбак.

— Моля?

— Какво? — възкликна изненадано Анна.

— Опасявам се, че нищо повече не мога да разкрия — отговори той и със задоволство отбеляза колко е пребледняла вдовицата. — Госпожице Уедърел, ако желаете да отидете още сега в съда, с радост ще ви придружа.

— Наистина ли?

— Да.

— И какво точно ще търсите в съда? — попита Лидия Уелс.

— Ще поискам съвет от адвокат — отвърна Анна. — Каквото е моето гражданско право.

Вдовицата впи непроницаем поглед в нея.

— Смятам, че това е твърде лош начин да се отплатиш за добрината ми — каза тя тихо.

Анна се приближи към Девлин и го хвана под ръка.

— Госпожо Уелс — рече тя, — за друго имам да ви се отплащам, не за добрината ви.

ЮПИТЕР В КОЗИРОГ

В КОЯТО ОБЕР ГАСКОАН ИЗБУХВА В СМЯХ, КАУЪЛ ДЕВЛИН СИ ИЗСМИВА РЪЦЕТЕ И АННА УЕДЪРЕЛ ДОПУСКА ГРЕШКА.

Сградата, в която се помещаваше Мировият съд на Хокитика, беше издокарана пищно, макар и с подръчни средства, с оглед да внушава нужната тържественост и официалност. Залата беше опасана с въжета като кошара за стригане на овце. Служителите седяха на бюра, които ги предпазваха от блъсканицата на просителите: при гледането на делата редиците бюра образуваха барикада между съдията и зрителите, които стояха прави. Съдийското кресло, което в момента беше празно, всъщност беше обикновен капитански стол, поставен на подиум, но пък беше покрито с овча кожа, за да му се придаде по-достолепен вид. До него беше сложено голямо знаме, закачено на твърде нисък прът, тъй че долният край на плата щеше да мете мръсния под, ако някоя изобретателна душа не беше измислила да закрепим пръта върху празна каса от вино, тази подробност обаче, вместо да възвисява националния флаг, по-скоро го принижаваше.

Тази сутрин в съда беше доста оживено. Искът на госпожа Уелс за обявяване на продажбата на имуществото на Кросби Уелс за нищожна най-сетне беше одобрен, което означаваше, че наследството, държано до този момент под запор в Западна банка, беше прехвърлено в сметките на съда. За разлика от продажбата комисионата от четиристотин лири на Харалд Нилсен не беше анулирана и причините за това бяха две, първо, защото тя представляваше законно плащане за предоставена услуга и второ, защото след това беше дарена изцяло за строежа на новия затвор на Гледка. Би било неподобащо, беше заявил съдията, да се изиска връщането на дарение, особено когато то е направено с милосърдно и великодушно сърце, той дори поздрави отсъстващия Нилсен за щедростта му.

Тепърва трябвало да се опишат още куп други разходи, свързани най-вече с безплодните усилия да се издири актът за раждане на покойния господин Уелс. Те също щели да бъдат удържани от наследството, което без данъка и таксите и след нанасянето на тези

корекции щяло да възлезе на малко повече от три хиляди и петстотин лири. Сумата щяла да бъде платена на госпожа Уелс — в брой или в злато, както си избере — веднага щом Западна банка вдигне запора. Накрая съдията попита вдовицата дали желае да добави нещо. Тя отклони поканата, но пък на излизане от съда се усмихна широко на Обер Гаскоан и той видя, че очите ѝ блестят.

— Ей, Гаскоан!

Секретарят на съда, който се беше унесъл в мисли, се сепна.

— Да?

На прага стоеше колегата му Бърк с дебел плик в ръка.

— Джими Шоу спомена, че проявяваш интерес към морското застраховане.

— Така е.

— Нещо против да поемеш една задача? Пристигна току-що.

Гаскоан изгледа намръщено плика.

— За какво точно става дума?

— Писмо от Джон Хинчър Гарити. Във връзка с един от разбилите се в плитчините кораби. „На добър час“.

Французинът протегна ръка.

— Ще го погледна.

— Благодаря.

Пликът беше с марка от Уелингтън и вече беше отворен. Гаскоан изсипа на бюрото съдържанието. Най-отгоре имаше кратко писмо от Джон Хинчър Гарити, член на парламента от окръг Хийткоут в Кентърбъри. Политикът упълномощаваше служител на съда в Хокитика да изтегли от негово име определена сума от сметките на сдружение „Гарити Груп“ в Новозеландска банка. Освен това изразяваше убеждение, че приложените документи внасят достатъчно яснота, и благодареше предварително за усилието. Гаскоан остави писмото настрана и взе следващия лист. Оказа се също писмо, само че изпратено до „Гарити Груп“.

Хокитика, 25 февруари 1866 година

Господа,

Пиша ви, за да ви уведомя с прискърбие за корабокрушението на платнохода „На добър час“ — чийто

капитан бях — в плитчините на Хокитика. Собственикът на кораба, господин Кросби Ф. Уелс, почина неотдавна и аз уреждам от негово име разчистването на останките. Разбрах, че при покупката на „На добър час“ господин Кросби Ф. Уелс е наследил съществуващите полици от предишния собственик А. Лодърбак, член на „Гарити Груп“, и следователно „На добър час“ разполага с полица за закрила и обезщетение в горепосоченото дружество. Бих искал да изтегля внесените от господин Лодърбак суми, за да се погрижа за изваждането на корпуса на сушата. Прилагам документи за всички направени разходи, договора за продажба, разписки, цени и т.н.

Ваш,
Франсис У. Р. Карвър

Гаскоан смръщи чело. Какво целеше Карвър? Кросби Уелс със сигурност не беше собственик на „На добър час“, самият Карвър беше купил кораба под името Уелс. Секретарят на съда разрови останалите документи, които очевидно бяха изпратени от капитана като доказателство за основателността на иска му. Мярна писмо от капитана на пристанището, отчет за всички направени разходи, всевъзможни разписки и свидетелства, докато накрая, в дъното на купчинката, намери екземпляр — навярно екземпляра на Карвър — от договора за продажба на „На добър час“. Извади го и внимателно се вгледа в подписа. Договорът беше подписан от Франсис Уелс! Какви ги вършеше Карвър? Само че, като се вгледа още веднъж, Гаскоан забеляза, че голямата завъртулка преди Ф-то може да се приеме за К... Да! Имаше дори и точица, все едно капнало мастило, между К-то и Ф-то. Колкото повече се взираше, толкова по-ясна му ставаше двусмислеността на подписа, Карвър нарочно беше избрал това име. Той поклати глава и неволно се засмя на глас.

— Какво? — вдигна глава Бърк.

— А, нищо — отвърна Гаскоан.

— На какво се смееш? Кажи, да се посмея и аз.

— Не, не се смея, възхищавам се.

— Възхищаваш се? На какво?

— На една майсторски свършена работа — отвърна секретарят на съда.

Прибра документите в плика и се изправи, възнамеряваше веднага да занесе писмото на Джон Хинчър Гарити в банката, но в същия миг вратата на залата се отвори и влезе Алистър Лодърбак, следван по петите от Джок и Огъстъс Смит.

— Аха! — извика политикът, като забеляза плика в ръката му. — Пристигам точно навреме. И аз получих сутринта писмо от Гарити. Станало е някакво недоразумение и съм тук да го разрешим.

— Господин Лодърбак, предполагам — рече хладно Гаскоан.

— Искам да разговарям със съдията — заяви Лодърбак. — Въпросът е неотложен.

— В момента съдията обядва.

— Къде?

— Боя се, че не зная. Следобед отваряме врати в два часа, заповядайте тогава. Извинете, господа.

Французинът се поклони и понечи да се отправи към вратата.

— Стойте! — спря го Лодърбак. — Къде сте тръгнали с това писмо?

— Отивам в банката — отвърна Гаскоан, който не понасяше грубото свойско държание на политика. — Упълномощен съм от господин Гарити да извърша плащане от негово име. Извинете.

Той отново му обърна гръб.

— Стойте! — извика Лодърбак. — Почакайте малко. Именно по този въпрос идвам при съдията, не бива да ходите в банката, докато не ме изслушате!

Гаскоан го изгледа студено. Политикът като че ли съжали, че не е подходил както трябва, и добави:

— Поне ме изслушайте, моля. Как се казвате?

— Гаскоан.

— Гаскоан ли? Значи сте французин?

Лодърбак протегна ръка и секретарят на съда я стисна.

— Ще разговарям с вас тогава — продължи Лодърбак. — Щом съдията го няма.

— Предполагам, че е по-добре разговорът ни да е насаме — предложи Гаскоан все така студено.

— Да, наистина. — Политикът се обърна към двамата си помощници. — Изчакайте ме тук. Няма да се бавя повече от десет минути.

Гаскоан го въведе в кабинета на съдията и затвори вратата. Настаниха се на креслата пред бюрото.

— И така, господин Гаскоан — поде веднага Лодърбак, приведен напред, — ето я цялата история. Тази работа е мошеничество. Не съм продавал „На добър час“ на Кросби Уелс. Продадох го на човек, който твърдеше, че се казва Франсис Уелс. После стана ясно, че това не е истинското му име. Става дума за Франсис Карвър. Той ми се представи под името Франсис Уелс и аз му продадох кораба. Виждате, че е със същото малко име, само фамилията е друга. Но е подписал договора за продажба с фалшиво име, а това е престъпление!

— Да видим дали съм разбрал правилно — рече уж изненадан Гаскоан. — Франсис Карвър твърди, че „На добър час“ е закупен от Кросби Уелс, а според вас това е лъжа.

— Лъжа е! — заяви категорично Лодърбак. — От игла до конец! Аз продадох кораба си на Франсис Уелс.

— Който не съществува.

— Да, с това име ми се представи Франсис Карвър. Той твърдеше, че името му е Уелс.

— Франсис Уелс — натърти секретарят на съда. — Средното име на Кросби Уелс е Франсис, а Кросби Уелс наистина съществува, или по-точно, е съществувал до неотдавна. Да не би да бъркате самоличността на купувача? Няма кой знае каква разлика между Франсис Уелс и К. Франсис Уелс.

— Какъв К. Франсис Уелс? — попита объркано Лодърбак.

— Прегледах изпратения ми екземпляр от договора за продажба — отвърна Гаскоан. — Той е подписан от К. Франсис Уелс.

— Нищо подобно!

— Опасявам се, че е точно така.

— Значи е бил фалшифициран! Бил е фалшифициран след подписването!

Французинът отвори плика в ръката си и извади договора.

— На пръв поглед ми се стори, че пише само „Франсис Уелс“, и едва когато се вгледах, видях К-то, залепено като завъртулка за Ф-то.

Лодърбак взе документа, присви очи, взря се внимателно и по врата и лицето му плъзна червенина.

— Завъртулка или не — извика той, — с К или без К, този договор беше подписан от мръсника Франсис Карвър! Видях го да се подписва с двете си очи!

— Имаше ли свидетели на подписването?

Политикът не отговори.

— Ако не е имало свидетели, остава дума срещу дума, господин Лодърбак.

— Не е дума срещу дума, а истината срещу лъжа!

Гаскоан реши да замълчи. Прибра договора в плика и го приглади на коляното си.

— Това е машинация — рече Лодърбак. — Ще го съдя! Жив ще го одера!

— По какво обвинение?

— Измама, разбира се. Подправяне на документи. Фалшификация.

— Боя се, че доказателствата няма да ви подкрепят.

— Нима?

— Няма законови основания да се съмняваме в този подпис — заяви секретарят на съда, заглаждайки отново плика, — тъй като след смъртта на господин Кросби Уелс не са останали никакви документи, били те официални, или не, които да послужат като доказателство за почерка му.

Лодърбак отвори уста и понечи да каже нещо, но после я затвори и поклати глава.

— Това е машинация — повтори той. — Чиста проба машинация!

— Защо смятате, че господин Карвър е решил да ви се представи под чуждо име?

Отговорът на политика беше изненадващ.

— Поразрових се за Карвър — рече той. — Баща му е бил влиятелна фигура в една от британските търговски компании, „Дент и Сие“. Може и да сте го чували — Уилям Рочфорт Карвър. Не сте ли? Както и да е, няма значение. Някъде в началото на петдесетте той дал на сина си кораб — „Палмерстън“ — и Карвър подхванал търговия с китайски стоки от Кантон под флага на „Дент и Сие“. Той е бил много

млад тогава. И това, че е станал капитан на кораб толкова млад, му е замаяло главата. Както и да е, ето какво открих. През пролетта на 1854 година „Палмерстън“ бил спрян за проверка на излизане от пристанището в Сидни — съвсем обикновена, рутинна проверка — и се оказало, че Карвър е вътре с двата крака. Незаконен трафик, недекларирани стоки и още куп нарушения. Незначителни, взети сами по себе си, всеки съдия би си затворил очите, но обвиненията били внесени заедно в съда и събрани накуп, нямало как да не му донесат присъда. Дали му десет години в Кокату, десет години каторга! Страшен позор. Бащата обезумял. Прибрал си кораба, лишил сина си от наследство и накрая за капак го разнесъл по всички пристанища и корабостроителници в Южния Пасифик. Когато Франсис Карвър излязъл от затвора, му се носела славата на капитан Кид, поне в морските кръгове. Никой собственик на кораб не би склонил да го наеме и никой екипаж не би се съгласил да плава под негово ръководство.

— И затова той си е измислил друго име, така ли?

— Точно така — кимна Лодърбак.

— Интересното е, че се е представил с чуждо име само пред вас — отбеляза нехайно Гаскоан. — Не е използвал името Уелс в други случаи освен при покупката на кораба. На мен например ми се представи като Франсис Карвър.

Политикът го изгледа мрачно.

— Четете вестници — рече той. — Не ме карайте да повтарям. Вече се извиних публично, няма да го правя отново.

Французинът наклони глава.

— Аха! Карвър е употребил името Франсис Уелс, за да се възползва от отношенията ви с госпожа Уелс.

— Да. Заяви, че е брат на Кросби. Каза ми, че иска възмездие от името на Кросби, задето съм опозорил съпругата му. Такава беше тактиката му да ми извие ръцете и тя свърши работа.

— Разбирам — кимна Гаскоан, питаше се защо преди два месеца Лодърбак не е обяснил толкова просто нещата на Томас Балфор.

— Вижте, ще бъда напълно откровен с вас, господин Гаскоан. Законът е на моя страна. Всички знаят за разправията на Карвър с баща му. Имал е предостатъчно основания да избере чуждо име. Бих

могъл да призова и баща му да свидетелства, ако се наложи. И това хич няма да му хареса.

— Да, предполагам, че няма да му хареса.

— Да — извика Лодърбак, — ни най-малко!

Избликът му подразни Гаскоан.

— Е, желая ви успех, господин Лодърбак, в опита ви да изправите господин Карвър пред правосъдието.

— Спестете си любезностите — сопна се политикът. — Говорете ясно.

— Както желаете. — Секретарят на съда сви рамене. — Не е нужно да ви обяснявам, че наличието на основания не е доказателство за престъпление. Човек не може да бъде осъден само въз основа на това, че е имал основания да извърши дадено престъпление.

Лодърбак се наежи.

— Нима се съмнявате в думата ми?

— Ни най-малко.

— Смятате, че доказателствата ми са неубедителни. Че няма на какво да се опра.

— Да. Смятам, че ще бъде неразумно да отправяте този въпрос към съда — рече Гаскоан. — Простете, че говоря тъй откровенно. Съчувствам ви за неприятностите, разбира се.

Всъщност не изпитваше и капчица съчувствие към Алистър Лодърбак. Пазеше това чувство за хора в по-непривилегировано положение и макар да виждаше, че Лодърбак заслужава да бъде съжаляван за случилото се, смяташе богатството и известността на политика за предостатъчна утеха за негодите, пред които е изправен в момента. Всъщност понасянето на известна несправедливост можеше да му се отрази добре, можеше да го направи по-добър политик. Поне така мислеше Гаскоан, който по собствена преценка имаше уклон да разсъждава като всевластен самодържец.

— Ще почакам съдията — обяви Лодърбак. — Той ще прояви здрав разум.

Секретарят на съда прибра плика в джоба си, при цигарите.

— Разбрах, че Карвър се опитва да изтегли определена сума от вашата полица за закрила и обезщетение, за да покрие разходите си за изваждането на кораба, претърпял корабокрушение.

— Точно така.

— И вие искате да му попречите.

— И това е така.

— На какво основание?

Лодърбак почервения като домат.

— На какво основание ли? Той ме изигра, господин Гаскоан! Замислил го е от самото начало! Трябва да сте пълен глупак, за да смятате, че ще си мълча. Това ли ми казвате? Да обърна другата буза?

— Господин Лодърбак, не бих се осмелил да ви давам какъвто и да е било съвет. Само изтъквам, че няма никакво нарушение на закона. В писмото си до господин Гарити капитан Карвър ясно заявява, че действа от името на господин Уелс, който, както знаете, е мъртъв. По всичко изглежда, че Карвър просто постъпва благородно и урежда нещата като представител на починалия собственик. Не виждам да разполагате с доказателство за противното.

— Но това не е вярно! — избухна Лодърбак. — Кросби Уелс не е купувал кораба! Франсис Карвър подписа проклетия договор под чуждо име! Става дума за измама!

— Боя се, че ще ви е много трудно да го докажете.

— Защо?

— Защото, както вече споменах, няма запазени доказателства за истинския подпис на Кросби Уелс — отвърна Гаскоан. — В дома му не са открити никакви книжа, а актът за раждане и документът му за право на добив на злато са изчезнали.

Политикът отвори уста да отговори, но отново се разколеба в последния миг.

— А! — възкликна изведнъж Гаскоан. — Хрумна ми нещо.

— Какво?

— Брачното свидетелство. Там би трябвало да има негов подпис, нали?

— О, да — съгласи се Лодърбак.

— Не — разколеба се французинът, — няма да е достатъчно. За да се докаже подправяне, ще са нужни поне няколко образца на подписа му.

— Колко точно? — попита Лодърбак.

Гаскоан вдигна рамене.

— Не познавам закона — рече той, — но предполагам, че са нужни поне няколко, за да се видят разликите спрямо подправения.

— Поне няколко — повтори Лодърбак.

— Е — надигна се Гаскоан, — надявам се да намерите нещо, господин Лодърбак, но се опасявам, че междувременно съм длъжен да изпълня указанията на господин Гарити и да отнеса книгата в банката.

Ф

Щом излязоха от „Скитническа слуга“, капеланът не тръгна с Анна Уедърел право към съда. Вместо това я заведе в „Главата на Гарити“ и поръча порция рибен пай — целогодишния обеден специалитет на заведението — и чаша лимонада. Настани Анна, сложи чинията пред нея и тя започна да се храни мълчаливо и покорно. Когато Анна приключи, Девлин побутна към нея подсладената лимонада и попита:

— Къде е господин Стейнс?

Въпросът му като че ли не я изненада. Тя взе чашата, отпи, потръпна от сладостта и после впи поглед в него.

— Във вътрешността — каза накрая. — Някъде във вътрешността. Не знам точно къде.

— На север или на юг оттук?

— Не зная.

— Против волята му ли го държат там?

— Не зная.

— Знаете — възрази той.

— Не зная. Не съм го виждала от януари и нямам представа защо изчезна така. Но съм сигурна, че е жив и е някъде във вътрешността.

— Заради съобщенията, които получавате. В главата си.

— „Съобщения“ не е точната дума — отвърна Анна. — Не се изразих правилно. По-скоро е... усещане. Все едно се опитвате да си припомните сън, спомняте си какво е било, какво сте почувствали, но без никакви подробности, без да сте сигурен в нищо. И колкото повече се напъвате да си спомните, толкова по-мъгляво става.

Девлин я слушаше намръщено.

— Значи става дума за „усещания“, така ли?

— Да.

— Усещате, че господин Стейнс е жив и е някъде във вътрешността?

— Да — повтори Анна. — Нищо повече не мога да ви кажа. Знам, че мястото е влажно. С гъста растителност. Близко до вода, но не на брега на океана. Водата тече бързо. Над камъни... Виждате ли, помъча ли се да го опиша с думи, усещането изчезва.

— Доста съмнително ми звучи това, скъпа.

— Но е истина, сигурна съм. Както човек е сигурен, че е сънувал, знае, че е сънувал, но не може да си припомни какво точно.

— И откога ги имате тези „усещания“? Тези сънища?

— Откакто спрях да се продавам на улицата — отвърна Анна. — Откакто изгубих съзнание и ме прибраха в затвора.

— Откакто Стейнс го няма, с други думи.

— От четиринайсети януари. Това е точната дата.

— И винаги ли е едно и също? Вода, растителност? Винаги ли се повтаря един и същи сън?

— Не.

Тя не обясни нищо повече и Девлин попита:

— Какво друго?

— Ами — измънка Анна смутено, — просто усещания. Откъслечни образи. Впечатления.

— Какви впечатления?

Тя отклони поглед.

— За мен.

— Опасявам се, че не ви разбирам.

Анна обърна ръка.

— Какво си мисли за мен. За какво мечтае, когато си ме представя.

— Виждате себе си, но през неговите очи.

— Да, точно така.

— Тоест да разбирам, че господин Стейнс ви цени много?

— Той ме обича — отвърна тя и после повтори: — Обича ме.

Девлин я гледаше недоверчиво.

— Разбирам — рече. — Показал ли е досега по някакъв начин любовта си?

— Не. Няма нужда. Аз го знам.

— Често ли изпитвате тези усещания?

— Много често. Той мисли за мен през цялото време.

Капеланът кимна. Най-сетне мътилката се избистряше и с идването на яснотата сърцето му помръкна.

— А вие обичате ли господин Стейнс, госпожице Уедърел?

— Говорихме за това — рече тя. — Нощта, в която той изчезна. Приказвахме си и аз подхвърлих нещо за несподелената любов. Той стана много сериозен, прекъсна ме и каза, че несподелена любов няма, тя не е любов. Любовта се дава доброволно и се приема доброволно, така че мъжът и жената, щом се съединят, стават две половини на едно цяло.

— Трогателна представа — отбеляза Девлин.

Думите му като че ли й допаднаха.

— Да — кимна тя.

— Но все пак не е признал, че ви обича.

— Не ми се е клел, казах ви вече.

— Нито пък вие.

— Не ми се удаде случай. Същата нощ той изчезна.

Кауъл Девлин въздъхна. Да, най-сетне разбираше Анна Уедърел, ала това не му носеше радост. Той познаваше много жени с оскъдни средства и никакви надежди за бъдещето, чието единствено спасение от зловещата клетка на бедността и тъгата беше полетът на въображението. В техните измислици винаги имаше някакво вълшебство — ангелско покровителство, покана за рая — и историята на Анна, колкото и да беше трогателна, носеше същите белези на невъзможното. Случаят беше болезнено ясен. Най-заможният млад мъж сред познатите й я обича с тъй дълбока и чиста любов, че разликите между тях губят всякакво значение. Увереността, че той не е мъртъв, а изчезнал. Само тя може да долови неговите „съобщения“, които доказват колко силна е любовта му. Това беше измислица. Фантазия. Младият мъж явно беше мъртъв.

— Искате ли се господин Стейнс да ви обича, нали, госпожице Уедърел?

Въпросът му май я засегна.

— Той наистина ме обича! — извика тя.

— Друго ви питах.

Анна присви очи.

— Всеки иска да бъде обичан.

— Вярно е — кимна тъжно Девлин. — Всички искаме да бъдем обичани и се нуждаем от обич. Без любов не можем да бъдем истински.

— И господин Стейнс е на същото мнение.

— Така ли?

— Да — кимна тя. — Точно така би се изразил и той.

— Вашият господин Стейнс явно е голям философ, госпожице Уедърел.

— Ха, отче — усмихна се Анна, — май току-що сам си направихте комплимент!

Замълчаха. Анна отпи отново от подсладената лимонада, Девлин замислено плъзна поглед из салона. После тя вдигна ръка към пазвата си, където беше скрила подправения акт за дарение.

Капеланът я погледна строго.

— Все още имате време да размислите.

— Искам да чуя мнение от адвокат.

— Не ви ли стига моето мнение на свещеник?

— Вашето мнение? „Блажени са кротките.“

Анна веднага съжали за дързостта си, по шията и лицето ѝ се разля буйна червенина и тя извърна глава. Изведнъж Девлин вече не искаше да има нищо общо с нея. Отблъсна стола от масата и сложи ръце на коленете си.

— Ще ви придружа до съда, но няма да вляза с вас — рече той. — Не е моя грижа какво ще правите оттам насетне с документа. Но знайте, че няма да излъжа, за да ви защитя. И със сигурност няма да изрека лъжа в съда, ако ме призоват. Ако някой ме попита, няма да се колебая да разкрия истината, че вие собственоръчно сте подправили подписа на документа.

— Добре — отвърна Анна и се надигна. — Благодаря ви за пая. И за лимонадата. Както и за всичко, което казахте на госпожа Уелс.

Девлин също стана.

— За това не е нужно да ми благодарите. Боя се, че позволих на гнева да надделее над разума. Не бях на себе си.

— Бяхте прекрасен — рече Анна, сетне пристъпи към него, хвана го за раменете и го целуна мило по бузата.

Когато Анна отиде в съда, Обер Гаскоан вече се беше запътил към Запасна банка с плика от Джон Хинчър Гарити във вътрешния джоб на самото, Алистър Лодърбак също си беше тръгнал отдавна. Посрещна я румен адвокат на име Фелоус, когото тя не познаваше. Той я насочи към ниша в дъното на залата и там се настаниха един срещу друг на обикновена маса. Анна безмълвно му подаде обгорения документ. Адвокатът го сложи на масата, като го подравни тъй, че да е успореден на краищата ѝ, заслони очи да не вижда нищо друго с периферното си зрение и го прочете.

— Откъде го взехте? — попита след това.

— Пристигна анонимно — отвърна Анна.

— Кога?

— Тази сутрин.

— Как?

— Някой го е пхнал под вратата — излъга тя. — Докато госпожа Уелс беше тук, в съда.

— Да, за да разбере, че най-сетне искът ѝ е удовлетворен — подхвърли недоверчиво Фелоус. После отново насочи вниманието си към документа. — Кросби Уелс... А Стейнс е онзи, дето е изчезнал... Госпожица Уедърел сте вие. Странно... Някаква идея кой го е пхнал под вратата?

— Не.

— А обяснение защо го е направил?

— Не — повтори Анна. — Предполагам, че някой е искал да ми помогне.

— Сещате ли се кой може да е този някой? Някакви предположения?

— Не. Интересува ме дали документът е валиден.

— Изглежда редовен — отвърна адвокатът, взрян в обгорения лист. — Но не е, като да е чек на ваше име, нали? Особено при така стеклите се обстоятелства. Вече са минали повече от два месеца от изчезването на господин Стейнс...

— Не разбирам.

— Ами дори и документът да е редовен, нашият добър приятел господин Стейнс вече не разполага с две хиляди лири. Цялото му имущество е иззето. Решението излезе в петък. Ако извади късмет, може и да събере няколкостотин лири от това, което му е останало.

— Но все пак документът е в сила, нали?

Той поклати глава.

— Това, което се опитвам да ви обясня, скъпа, е, че господин Стейнс не може да ви даде две хиляди лири, освен ако по някакво чудо не се появи жив и здрав с цяло съкровище в джоба. Находищата му са иззети и са изкупени от други.

— Но документът е в сила — повтори Анна. — Всичко е ясно.

Господин Фелоус се усмихна.

— Боя се, че законът не работи точно така. Представете си, че сега ви напиша чек за един милион лири. Това не означава, че ще разполагате с тези пари, щом джобовете ми са празни и нямам гарант, нали така? Парите все трябва да дойдат отнякъде, а ако няма откъде... Това е положението, каквито и претенции да има човек.

— Но господин Стейнс има две хиляди лири — възрази тя.

— Ако е така, положението е съвсем различно.

— Така е, уверявам ви. Господин Стейнс има две хиляди лири.

— Откъде?

— Златото, намерено в дома на Кросби Уелс, е негово.

Фелоус замълча. Изглежда я изпитателно и после със съвсем друг тон попита:

— Можете ли да го докажете?

Анна повтори това, което беше научила сутринта от Девлин: златото е било претопено на кюлчета, подпечатани така, че да указват произхода му.

— И кое е находището?

— Не помня името — отвърна Анна.

— Откъде получихте тези сведения?

Тя се поколеба.

— Предпочитам да запазя източника в тайна.

Адвокатът изглеждаше заинтригуван.

— Може да проверим дали е вярно. Златото е част от имуществото на Уелс, така че трябва да е било описано. Чудно, че не се е чуло за това досега. Сигурно някой в банката нарочно си е замълчал.

— Ако е вярно — попита Анна, — това означава, че златото е мое, нали така? Две хиляди лири от него принадлежат на мен. Защото така се казва в този документ.

— Госпожице Уедърел — рече Фелоус, — такава сума не сменя лесно притежателя си. Боя се, че не е толкова просто, като да напишеш чек. Но в същото време бих допълнил, че имате късмет, че дойдохте при мен точно днес. Искът на госпожа Уелс току-що беше одобрен и в момента тече процедурата за изплащане на наследството. Аз обаче мога да наложя заповест на парите, докато измислим какво да предприемем по-нататък.

— Добре — кимна тя, — ще го направите ли?

— Ако се съгласите да ме наемете за свой адвокат, ще направя каквото мога — отвърна той. — Таксата ми е две лири на седмица, разходите са отделно. Заплаща се предварително, разбира се.

Тя поклати глава.

— Не мога да ви платя сега. Нямам никакви пари.

— Може да вземете назаем — предложи Фелоус, като отмести поглед. — Боя се, че съм изключително стриктен по отношение на финансовата страна, не приемам обещания и не допускам изключения. Не е лично отношение, върви си със занаята.

— Не мога да ви платя сега — повтори Анна, — но ако се съгласите, ще ви платя тройно, когато получа парите.

— Тройно? — Адвокатът се усмихна. — Делата често се проточват дълго, госпожице Уедърел, а понякога и не дават резултат. Няма никаква гаранция, че ще получите тези пари. На госпожа Уелс ѝ трябваха два месеца, за да одобрят иска ѝ, а както личи, въпросът още не е приключен окончателно!

— Тройно до сто лири — рече твърдо тя. — Но ако направите така, че да получа парите до две седмици, ще ви платя двеста, и то в брой.

Фелоус вдигна вежди.

— Виж ти. Доста смело.

— Върви си със занаята — отвърна Анна.

Тук обаче тя допусна грешка. Адвокатът се ококори и веднага се дръпна. Милостиви Боже, та тя беше уличница, осъзна той и изведнъж цялата история изплува в главата му. Това беше уличницата, която се беше опитала да сложи край на живота си на пътя за Кънери в деня, когато Стейнс беше изчезнал и Уелс беше умрял! Фелоус беше отскоро в Хокитика, не беше срещал Анна Уедърел и не беше разпознал името ѝ. Едва след дръзкия ѝ отговор се сети коя е.

Анна погрешно изтълкува притеснението му като колебание.

— Приемате ли условията ми, господин Фелоус?

Той я огледа от глава до пети и отвърна студено:

— Ще проверя в Запасна банка дали златото наистина е било на кюлчета. Ако се окаже, че това, което сте чули, е вярно, ще изготвим договор. В противен случай, боя се, че не мога да ви помогна.

— Много сте мил.

— Не ми излизайте с тези номера — сръза я грубо Фелоус. — Къде да ви намеря след, да речем, три часа?

Анна се поколеба. Не можеше да се върне в „Скитническа слука“. Нямаше пари в себе си, но можеше да помоли някой стар познат да я почерпи нещо в някое от заведенията на „Гуляйджийска“.

— По-добре аз да дойда тук — рече тя.

— Както желаете — кимна адвокатът. — За всеки случай нека се уговорим за пет часа.

— Пет часа днес — повтори Анна и протегна ръка към обгорелия документ, но Фелоус вече отваряше портфейла си да го прибере.

— По-добре да остане при мен — рече той. — Поне засега.

ЛУНА В ОВЕН, ПЪРВА ЧЕТВЪРТ

В КОЯТО ТЕРУ ТАФАРЕЙ СЕ НАТЪКВА НА СМАЙВАЩО ОТКРИТИЕ.

Теру Тафарей подскачаше с леко сърце по камъните в плитчините на река Арахура, беше тръгнал към брега на океана. Беше прекарал един месец с група земемери в долината Дисепшън и кесията му беше пълна, на всичкото отгоре сутринта беше попаднал на чуден *кахуранги пунаму*, от чиято тежест вързопът на гърба му се полюшваше при всяка крачка.

В Маухера вече беше време за беритбата на кумара: Тафарей го знаеше, защото на северното небе, ниско над хоризонта, се беше появила звездата Уануи, която изгряваше след полунощ и залязваше преди разсъмване. Народът му наричаше този месец *пу ту те ранги* — „пръта, който подпира небето“, тъй като през нощта *Те икароа* образуваше светла дъга, която минаваше от север на юг по черния свод. Над нея, на север, беше Уануи, отдолу, на юг, оставаше Аутахи, а вътре в нея, високо над главите, грееше червеният бисер на Рехуа, за един кратък миг всяка вечер небето се превръщаше в същински компас с прашната ивица на звездите за стрелка. При изгрева на Уануи се прибираше реколтата, след това идваше *пенга уа уа*^[1], грудките се струпваха на купчини край нивята, за да бъдат прегледани и преброени, после се прибираха в хранилища или се заравяха в ями за настъпващата зима. След *пенга уа уа* идваше краят на годината или, както казваха *тохунга*, „годината умираше“.

След големия завой на реката Теру Тафарей обърна гръб на плитчините и излезе на брега. От ден на ден къщата на Кросби Уелс изглеждаше все по-унило. Тенекиеният покрив беше ръждясал и грееше в яркооранжево, посадената от Уелс зеленчукова градина отдавна беше загинала. Тафарей пое по пътеката, отбелязвайки с тъга следите на упадъка, но след няколко крачки изведнъж спря.

Вътре имаше някого.

Маорът се приближи бавно и надникна през отворената врата в сумрачното помещение. На пода лежеше човек — или спеше, или беше

мъртъв. Беше обърнат на една страна със свити към гърдите колене и с гръб към вратата. Тафарей направи още няколко крачки. Мъжът беше облечен в панталон и сако, не в обичайните дрехи на златотърсач, тъканта върху гърдите му леко помръдваше, спадаше и се надигаше. Значи човекът спеше.

Тафарей прекрачи прага, като се стараеше сянката му да не пада върху заспалия и да го събуди. Внимателно се прокрадна покрай стената и го заобиколи. Мъжът беше млад. Косата му беше потъмняла от мръсотия, до нея лицето изглеждаше бяло като платно. Красиво лице, опустошено от белезите на лишенията. Клепачите бяха изпъстрени с черни точки, във вдлъбнатините под очите се тъмнееха сенки. Дъхът му беше накъсан и неритмичен. Тафарей плъзна поглед по тялото. Дрехите бяха издрани, личеше си, че не са свалени от седмици, бяха станали корави от прахта и калта. Виждаше се обаче, че сакоето е от хубав плат, а вратовръзката, цялата покрита със засъхнала кал, беше с модна кройка.

— Господин Стейнс? — прошепна той.

Младежът отвори очи.

— Да. Какво?

— Господин Стейнс?

— Да, аз съм — потвърди младият мъж с ясен и силен глас. Вдигна глава. — Извинявайте, извинявайте. В земите на маорите ли съм?

— Не — отвърна Тафарей. — Откога сте тук?

— Тази земя не е ли на маорите?

— Не.

— Трябва да стигна до земите на маорите — измърмори младежът и се надигна, притиснал лявата си ръка към гърдите.

— Защо? — попита Тафарей.

— Скрих нещо. Под едно дърво. Но сега дърветата ми изглеждат еднакви и май съвсем се обърках. Слава богу, че се появихте вие, много съм ви благодарен.

— Вие изчезнахте.

— От три дни, ако се не лъжа — отвърна Стейнс и отново се отпусна на пода. — Поне така смятам, че са минали три дни. Напоследък дните ми се сливат, не мога да се ориентирам. Човек губи

представа за времето, когато е сам. Бихте ли хвърлили едно око на това, моля?

Той разтвори ризата си и маорът сепнато осъзна, че тъмната коричка на вратовръзката не е кал, а засъхнала кръв. Точно над ключицата имаше рана и въпреки разстоянието от почти метър Тафарей видя, че тя е твърде дълбока и гноясала. В средата беше черна, а отстрани плътта се червенееше като слънчево сияние. Черните петънца от обгорено по белите гърди подсказваха, че раната е от огнестрелно оръжие. Явно някой беше прострелял Емъри Стейнс от съвсем близко разстояние.

— Трябва ви лекарство — рече маорът.

— Точно така. Абсолютно сте прав. Ще ми донесете ли? Страшно ще съм ви задължен. Боя се обаче, че не знам името ви.

— Името ми е Теру Тафарей.

— Вие сте маор! — възкликна Стейнс и премига, все едно го виждаше за първи път. Погледът му бавно се проясни. — При маврите ли съм?

Тафарей посочи на изток.

— Земята на маорите е натам.

— Натам ли? — Младежът се завъртя в указаната посока. — А вие какво правите тук, щом земята ви е там?

— Това е домът на мой приятел. На Кросби Уелс.

— Кросби, Кросби... — Стейнс затвори очи. — Горкият, как са го изиграли. Но как пие, боже мой! Смуче като смок. А той къде е? Злато ли е отишъл да търси?

— Той умря.

— О, съжалявам. Какъв тежък удар! А вие сте били негов приятел, сигурно много добър приятел! И Анна... Приемете съболезнованията ми, уважаеми... Пак забравих името ви.

— Теру.

— Да, така беше. Така беше... — Той замря за миг от изтощение, сетне попита настойчиво: — Нали няма да имате нищо против да ме заведете там, приятелю? Нали?

— Къде?

— При маорите — отвърна Стейнс. — Закопах немалко злато в земята на маорите и ако ми помогнете, с радост ще ви дам част от него.

Колкото поискате. Помня мястото съвсем точно, имаше голямо дърво. И златото е точно под дървото.

Клепачите му трепнаха, той изгледа Тафарей с умоляващ замъглен поглед.

— Къде бяхте толкова време, господин Стейнс?

— Търсех съкровището си. Знам, че е в земята на маорите... Само че как да позная къде започва тя? Няма ограда да я бележи. Всички казват, че тук човек не може да се загуби, тъй като от едната страна са планините, а от другата — океанът... Но аз май се изгубих, Теру. Теру беше, нали? Да, да... Изгубих се.

Тафарей коленичи до него. Отблизо раната изглеждаше още по-страшна. В средата на чернотата имаше дебела коричка, над която беше избила мазна жълта гной. Той посегна да пипне лицето му.

— Тресе ви — рече маорът. — Раната е сериозна.

— Изобщо не подозирах — продължи Стейнс, впил поглед в него. — Току-що бях слязъл от кораба, неопитен младок. А си личи отдалече, когато си неопитен. Изобщо не подозирах... Но колко се радвам да ви видя! Ужасно съжалявам за тази каша. Съжалявам и за другаря ви, за Кросби. Наистина. Какво лекарство казахте, че имате?

— Ще ви донеса лекарство. Вие чакайте тук.

Нямаше голяма надежда. Младежът блънуваше, беше твърде зле, за да стигне до Хокитика, трябваше да го закарат с кола, а и Тафарей беше виждал болницата в града и знаеше, че там хората отиват не за да бъдат излекувани, а да умрат. Нямаше покрив, а само навес от опънато платнище, стените бяха от тънки дъски, през които фучеше силният тасманийски вятър и всеки полъх предизвикваше нов изблик на кашлица и хриптене. Вонеше на мръсно и на болест. Нямаше прясна вода, нито чисти чаршафи. Отделението беше само едно, пациентите спяха съвсем близо един до друг, а понякога дори слагаха по двама на легло.

— Половината — прошепна Стейнс. — Според мен така е справедливо. Половината за вас, половината за мен. Какво ще кажеш, пита ме, да станем съдружници.

Тафарей се помъчи да пресметне разстоянието. Да слезе в Хокитика, да предупреди доктор Гилис, да наеме каруца или двуколка... В най-добрия случай щеше да се върне след три часа... Но дали щеше да пристигне навреме? Дали младежът щеше да издържи

дотогава? Сестрата на Тафарей, която си беше отишла от треска, в последните си дни беше точно като Стейнс — с блеснали очи, едновременно отпусната и бодра, бълнуваше несвързано. Ако го оставеше, младежът можеше да умре. Но иначе с какво можеше да му помогне? Взел решение, маорът сведе глава да каже *каракия* за оздравяването му.

— *Тутакина и те иви, тутакина и те тото. Тутакина и те ико. Тутакина и те уауа. Тутакина киа у. Тутакина киа мау. Теней те ранги ка тутаки. Теней те ранги ка руруку. Теней те папа ка уеука. Е ранги е, аухита. Е папа е, аухита. Нау ка аухи, ка аухи.*

Той вдигна глава.

— Това някакво стихотворение ли е? — попита Стейнс. — Какво означава?

— Помолих се раната ви да заздравее — отвърна Тафарей. — Сега ще отида за лекарство.

Той свали от гърба си вързоп, извади манерка и я тикна в ръката му.

— Опиум ли е това? — Младежът потрепери. — Не съм пробвал никога, но как само се впива в човека... като трънче в пръста, като примка около сърцето... Не те пуска, винаги го усещаш. Човърка те, човърка те... Ще ми донесете опиум. Вярвам ви. Вие сте благороден мъж.

Маорът свали вълненото си палто и го метна върху нозете му.

— Само да намеря дървото в земята на маорите — продължи Стейнс. — Ще ви дам колкото поискате. Аз искам другото. При аптекаря ли отивате? Имам сметка при Причард. Той е добър човек. Помолете го. Досега не съм пушил опиум.

— Това е вода — посочи Тафарей манерката. — Пийте.

— Много мило — измърмори младежът и отново затвори очи.

— Не мърдайте оттук — рече строго маорът и се изправи. — Аз отивам до Хокитика да известя за вас. Няма да се бавя.

— Донесете малко опиум — извика след него Стейнс, без да отваря очи. — И като се върнете, ще отидем да потърсим златото. Или първо ще изпушим една лула. О, да. Ще го направим както трябва. Каква несподелена любов е този копнеж! Но любов ли е, ако е несподелена? О, Боже Господи! Отивам за лекарство, вика. На всичкото отгоре и маор!

[1] Единайсетият лунен месец в календара на маорите, време за беритба, съответства на нашите април-май. — Б.пр. ↑

МАРС ВЪВ ВОДОЛЕЙ

В КОЯТО СУК ЯНШЪН ПОСЕЩАВА СТАР ПОЗНАЙНИК, А ФРАНСИС КАРВЪР ДАВА СЪВЕТ.

След като сутринта направи покупката си за пет лири в „Брънтън, Соломон и Барнс“, Сук Яншън реши, че е най-добре веднага да се скрие. Магазинерът, който беше заредил револвера, го гледаше подозрително, но прие без възражение парите му, дори след това го изпрати до вратата и докато се отдалечаваше, Ах Сук на два пъти се озърна през рамо и го видя да стои на прага със скръстени на гърдите ръце и присвити очи. Китаец да купи пистолет, да плати веднага в брой, като откаже да даде повече от пет лири, и да помоли оръжието да бъде заредено в магазина? Човек не пази подобни съмнения за себе си. Ах Сук си даваше сметка, че още преди да стигне до ъгъла на „Гуляйджийска“ и „Танкред“, мълвата ще е тръгнала по петите му. Трябваше да намери къде да се спотаи до вечерта, когато под прикритието на мрака щеше да се промъкне до последната стая на първия етаж в „Короната“.

Ах Сук не вярваше на никого в Хокитика, за да помоли за помощ. Не можеше да се обърне към Анна, вече й нямаше вяра. Нито пък към Манъринг. Или към Причард. С останалите мъже от „Короната“ не беше достатъчно близък, като се изключеше Ах Кю, който обаче беше в Кънери. За момент се зачуди дали да не наеме стая в някой от пансионите с лоша слава в източния край на града, можеше да плати за седмица, за да прикрие целта си... но и там не можеше да разчита на анонимност, нямаше никаква гаранция, че собственикът ще си държи устата затворена. И без това присъствието на един китаец в Хокитика в понеделник по обяд беше подозрително. По-добре Ах Сук да не се доверява на никого. В крайна сметка реши да се скрие в уличката, която минаваше между „Гуляйджийска“ и „Танкред“. Тя представляваше издълбан от коловози черен път между задните дворове на странноприемниците и магазините на „Гуляйджийска“, които гледаха на запад, и гърбовете на къщите по „Танкред“, които гледаха на изток. Там имаше къде да се спотаи и лесно можеше да се

измъкне, ако се наложи. А най-хубавото бе, че оттук нарядко минаваха хора, уличката се използваше най-вече от доставчиците, които обслужваха странноприемниците, и от куриерите.

Ах Сук намери сгодно скривалище в задния двор на един търговец на вино. На нужника в дъното беше подпряно парче ламарина и така се образуваше нещо като мъничка колибка, отворена от две страни. От улицата беше скрита от голям храст, а от гърба на магазина не се виждаше заради сложената в двора помпа за вода. Ах Сук пропълзя под ламарината и седна с кръстосани крака. В същото положение беше и три часа по-късно, когато господин Евърард мина тичешком по „Гуляйджийска“, като изкрещя на глашатая, че Джордж Шепард е заповядал да задържат един китаец.

Щом Ах Сук го чу, по гърба му полазиха мравки. Сега вече беше сигурен, че Франсис Карвър е предупреден. Но Ах Сук имаше преимущество, за което капитанът не подозираше: благодарение на Уолтър Муди китаецът знаеше къде и кога може да намери Карвър. Джордж Шепард беше издал заповед, но още не го беше задържал! Ах Сук се ослушва напрегнато, докато виковете по „Гуляйджийска“ стихнаха, след това се усмихна и затвори очи.

— Какво правиш тук?

Ах Сук се сепна. До него, протегнал ръка към вратата на нужника, стоеше мръсен млад мъж на около двайсет и пет години с широко късо палто и риза без яка.

— Не можеш да седиш тук — продължи намръщено той. — Това е частна собственост. Принадлежи на господин Чесни. Не можеш да се разполагаш тук, както ти скимне.

От магазина се обади някой:

— С кого говориш, Ед?

— Един китаец седи тук. До нужника.

— Какво?

— Китаец!

— В нужника?

— Не — извика младият мъж. — Седи отвън.

— Кажи му да се маха!

— Изчезвай! — Младият мъж скрита Ах Сук с върха на ботуша.

— Обирай си крушите! Не можеш да седиш тук.

От магазина отново се разнесе вик:

— Какво прави, Ед?

— Нищо — отвърна младежът. — Просто си седи. Но има пистолет.

— Какво?

— Има пистолет!

— Носи пистолет?

— Да. Но доколкото виждам, не прави нищо лошо.

Тишина. После:

— Тръгна ли си?

— Изчезвай! — заповяда отново Ед и вдигна ръка. — Върви!

Ах Сук най-сетне се размърда, изпълзя изпод ламарината и бързо се отдалечи, усещаше озадачения поглед на младия мъж в гърба си. Шмугна се под едно въже с пране и със сведена глава, притиснал револвера към гърдите си, се вмъкна в миришещата на овес конюшния на „Империял“. Покрай тихото пръхтене и чаткане с копита на конете чуваше как онези двамата продължават да си крещят. Знаеше, че не разполага с много време, трябваше да се скрие, и то бързо, преди да са вдигнали тревога. Изтича в другия край на конюшната и надникна през ниската вратичка. Плъзна поглед по редицата сгради, пристроените към тях кухни, вратите със завеси от зебло за доставчиците, нужниците, бунищата. Къде щеше да е в безопасност? Погледът му се спря на скупчените постройки в лагера, в една от тях, в паянтовата дъсчена къща живееше Джордж Шепард. Сърцето му изведнъж подскочи. Защо не, помисли си той дръзко. Никой не би се сетил да го търси там.

Ах Сук прекоси малкото парче пуста земя между конюшните и оградата на лагера, приближи се към кухненската врата на тъмничаря и потропа уверено. Докато чакаше, се огледа крадешком, уличката беше празна, дворът също. Освен ако някой не го гледаше от сградите наоколо — което беше напълно възможно, заради мътните стъкла на прозорците не се виждаше нищо вътре, — засега не го бяха забелязали, че стои пред дома на Джордж Шепард с пистолет в ръка.

— Кой е? — разнесе се женски глас. — Кой е?

— Търси Маргарет — отвърна Сук Яншън, долепил устни до вратата.

— Кого?

— Маргарет Шепард.

— Кой сте вие? Какво искате?

Струваше му се, че и нейните устни са близо до дървото, разделяха ги само тънките дъски.

— Сук Яншън — отговори той и щом мълчанието отсреща се проточи, добави: — Моля.

Вратата се отвори.

— Маргарет — промълви развълнувано Ах Сук и се поклони дълбоко.

Изправи се и чак тогава си позволи да я погледне. И тя като Лидия Уелс му се видя непроменена от последната им среща в съда в Сидни, когато беше излязла на свидетелската скамейка да даде показания — лъжливи показания! — които бяха спасили живота му. Над главата ѝ стърчаха няколко косъмчета, изплъзнали се от мрежата, косата ѝ изглеждаше суха и в нея проблясваха сребристи нишки, но като се изключеше този дребен белег за напредналата възраст, чертите ѝ изглеждаха същите: същите уплашени воднисти очи, същият чупен широк нос, същите тънки устни, същата уплаха и ужас. Как прищпорва паметта познатото лице! За миг Ах Сук я видя как тя се настанява на свидетелската скамейка, как отпуска ръце в скута си, премигва към прокурора, кашля два пъти в памучна кърпичка и я прибира в ръкава, след това преплита пръсти. И изрича лъжа, за да спаси живота му.

Съпругата на тъмничаря се взираше в него.

— Какво, за бога... — изсъска тя. Изведнъж от гърлото ѝ се изтръгна смях, който приличаше по-скоро на хълцане. — Господин Сук... какво... какво, за бога? Издадена е заповед да бъдете задържан, не знаете ли? Джордж е заповядал да бъдете задържан!

— Може ли да вляза? — попита той.

Държеше револвера долепен до бедрото си и стоеше леко извърнат настрани, така че да прикрие оръжието, тя още не го беше видяла.

През отворената врата полъхна вятър, стените вътре потрепериха. По опънатата басма преминаха вълнички.

— Бързо! — заповяда тя. — Хайде, бързо!

Придърпа го вътре и затвори вратата.

— Защо сте дошли?

— Вие много добра жена, Маргарет.

Тя се свъси и поклати глава.

— Не, не съм.

Ах Сук кимна.

— Много добра.

— Поставете ме в ужасно положение — прошепна госпожа Шепард. — Как можете да бъдете сигурен, че няма да повикам Джордж? Длъжна съм да го направя! Има издадена заповед... А аз изобщо не знаех, господин Сук. Изобщо не знаех, че сте тук, разбрах чак днес заранта. Защо сте дошли?

Ах Сук бавно извади револвера. Тя ахна и вдигна ръка към устата си, сякаш да не извика.

— Вие скриете мен — рече той.

— Не мога — промълви през пръсти Маргарет Шепард, без да отделя очи от пистолета. — Не съзнавате какво искате от мен, господин Сук.

— Вие скрие мен до довечера. Моля.

Устните ѝ се раздвижиха, все едно тя гризеше дланта си, след това отпусна ръка и попита:

— И къде ще отидете тогава?

— Да убие Карвър.

— Карвър...

Тя простена и се отдръпна рязко, като размахваше ръка, сякаш искаше да му покаже да прибере оръжието, да го скрие от погледа ѝ.

Ах Сук не помръдна.

— Моля, Маргарет.

— Не съм и сънувала, че може да ви видя отново. Не съм и сънувала...

Прекъсна я рязко почукване на входната врата в другия край на къщата. Госпожа Шепард замря с отворена уста като извадена на брега риба и за миг Ах Сук се уплаши, че тя ще повърне. След това се хвърли към него и го сграбчи с две ръце.

— Бързо! — прошепна истерично. — В спалнята! Под леглото! Скрийте се. Вървете, вървете!

Избута го в спалнята, която споделяше с тъмничаря. Стаята беше спретнато подредена и в нея имаше само два скрина и едно желязно легло, над което беше закачено избродирано ковчорче. Ах Сук нямаше за кога да се оглежда. Пропълзя под леглото с пистолет в ръка. Вратата

се затвори, стана по-тъмно. Чуха се стъпки в коридора, след това потракване — някой вдигна резето. Ах Сук се обърна на една страна. Върху басмената стена се очерта светъл правоъгълник, после в него пристъпи черна сянка, която затъмни средата. Полъхна студ.

— Добър ден, госпожо Шепард. Търся съпруга ви. У дома ли е?

Ах Сук застина. Познаваше този глас.

Маргарет Шепард явно беше поклатила глава, тъй като Франсис Карвър попита:

— А къде мога да го намеря?

— Горе на строежа, господине — отвърна тя шепнешком.

— На Гледка е, така ли?

— Да, господине.

Ах Сук хвана револвера с две ръце. Колко просто щеше да е да се измъкне изпод леглото, да се изправи и да насочи дулото към стената. Куршумът лесно щеше да пробие басмата. Но как можеше Ах Сук да е сигурен, че няма да нарани Маргарет? Той се вгледа в сенките по плата, мъчеше се да определи къде свършва сянката на Карвър и къде започва на госпожа Шепард.

— Вдигната е тревога — рече Карвър. — Съпругът ви е издал заповед за задържане. Нашият приятел Сук е в града. Въоръжен.

Тя не отговори. В спалнята Ах Сук запълзя към стената.

— Взел ме е на мушка — продължи Карвър.

Не се чу отговор, навярно тя беше кимнала.

— Съпругът ви ми оказа голяма услуга, като вдигна тревога. Предайте му, че съм му благодарен.

— Непременно.

Капитанът обаче още не си тръгваше.

— Говори се, че е в Хокитика от края на миналата година — каза той. — Нашият общ приятел. Сигурно сте го виждали.

— Не — прошепна тя.

— Не сте го виждали? Или не сте знаели?

— Не знаех. Разбрах... разбрах чак днес заранта.

Ах Сук се надигна на колене, после стана и пристъпи към стената, насочил пистолета към сянката. Ако извъртеше леко револвера, ако стреляше настрани, а не в упор...

— Джордж обаче е знаел — рече Карвър. — От доста време. Държал го е под око. Не ви ли е казал?

— Не.

Тишина.

— Е, има защо — отбеляза капитанът.

Ах Сук беше стигнал до вратата на спалнята. Беше на не повече от два метра от петното светлина на входната врата, от Франсис Карвър го делеше само басмата. Дали Карвър беше въоръжен? Единственият начин да разбере беше да отвори и да се изправи срещу него, но така щеше да изгуби скъпоценни секунди и предимството на изненадата. Но пак не смееше да стреля, тъй като се боеше да не уцели госпожа Шепард. Взря се в очертанията по плата, мъчеше се да разбере къде стои тя. Накъде ли се отваряше вратата, дали наляво, или надясно?

Черното петно върху басмата като че ли потъмня още повече.

— Цял живот си плащате за това, което сторихте тогава — рече Карвър. — Нали?

Мълчание.

— И все не е достатъчно.

Мълчание.

— Той не иска покаянието ви. Помнете думите ми, госпожо Шепард. Не иска покаянието ви, а нещо, което може сам да усети. Джордж Шепард копнее за отмъщение.

Тя най-сетне се обади:

— Джордж гледа с презрение на отмъщението. За него то е варварство, проява на ревност, не на справедливост.

— И е прав — потвърди Карвър. — Но всеки ревнува от нещо, нали?

Черното петно на стената избледня и изчезна, разнесоха се стъпки, които започнаха да се отдалечават. Входната врата се затвори и се чу дрънчене, госпожа Шепард беше пуснала резето. Приблжиха се по-леки стъпки и вратата на спалнята се отвори. Съпругата на тъмничаря едва не се блъсна в Ах Сук, спря сепнато на прага и след това насочи поглед към пистолета в ръката му.

— Глупак! — извика тя. — Посред бял ден! И приставът е на пет метра оттук!

Ах Сук не отговори. Госпожа Шепард отново изхълца. Гласът ѝ изтъня съвсем и тя зашепна пискливо:

— Луд ли сте? Какво ще стане с мен, ако го убие в дома ми? Как може... нима смятате... и приставът е на пет метра оттук... без дори да... и Джордж... Какво си мислите, за бога?

Ах Сук се засрами.

— Съжалява — рече той и отпусна ръка.

— Ще ме обесят. Ще ме обесят! Джордж ще се погрижи за това!

— Нищо лошо не станало.

Истерията ѝ се изля в жлъч.

— Нищо лошо! — извика тя.

— Много съжалява, Маргарет.

И той наистина съжаляваше. Може би беше пропуснал шанса си. Сега тя щеше да го изхвърли на улицата, да повика съпруга си или пристава... Щяха да го заловят и на Карвър щеше да му се размине.

Тя пристъпи към него и измъкна револвера от ръката му. Внимателно го остави на скрина, тъй че дулото да сочи към стената. След това застина, без да го поглежда. Няколко пъти си пое дълбоко дъх. Той чакаше.

— Ще останете тук, докато се стъмни — рече съпругата на тъмничаря. Продължаваше да избягва погледа му. — Ще останете под леглото, докато се стъмни и е безопасно да излезете.

— Маргарет?

— Какво? — прошепна тя и се отдръпна, очите ѝ блуждаеха по лампата, по таблата на леглото. — Какво?

— Благодаря.

Госпожа Шепард се взря в очите му, после бързо отмести поглед към гърдите и корема му.

— От километър се виждате с тези дрехи — измърмори тя. — Веднага си личи, че сте китаец. Почакайте.

След десетина минути се върна с праметнат върху лакътя панталон и сако и с мека шапка в ръката.

— Пробвайте дали ще ви станат, ще скъся крачолите, ще ви дам и една риза от тези на затворниците. Ще си тръгнете оттук като англичанин, господин Сук, или по-добре не си тръгвайте изобщо.

НГА ПОТИКИ А РЕХУА, ИЛИ ДЕЦАТА НА АНТАРЕС

В КОЯТО ГОСПОДИН СТЕЙНС ПОЛУЧАВА ЛЕКАРСТВО, А ГОСПОЖИЦА УЕДЪРЕЛ — ПРИПАДЪК.

Теру Тафарей пристигна в аптеката към три и половина, а когато часовникът удари четири, двамата с Причард вече се клатушкаха по пътя в наета кола, теглена от два коня. Причард стоеше гологлав и полуизправен отпред и настървено размахваше камшика. Джобът на палтото му беше издут от шишенце с лауданум: тъмната течност се плискаше и от вътрешната страна на стъклото полепваше мазен слой, който ту изтъняваше, ту се сгъстяваше при всяко подскачане, щом някое колело удареше о камък. Тафарей се държеше с две ръце и беше вперил поглед право напред, защото иначе щеше да повърне.

— Питал е за мен — прошепна развълнувано Причард. — За мен, не за лекаря!

Ф

Запитан от адвоката Фелоус, Чарли Фрост не скри истината. Да, откритото в дома на Кросби Уелс злато е било на кюлчета. Било е претопено от един китаец, Кю Лон, който до тази сутрин работел на находището „Аврора“, собственост на господин Стейнс. Господин Фелоус си записа в тефтера тези сведения и любезно благодари на младия banker за помощта му. След това извади обгорелия акт за дарение, даден му от Анна Уедърел, и безмълвно го сложи на бюрото.

Фрост го погледна и изненадано възкликна:

— Подписан е!

— Моля? — попита Фелоус.

— Емъри Стейнс е подписал този документ през последните два месеца — отвърна уверено Фрост. — Освен ако подписът не е подправен, разбира се... Но аз познавам подписа му, негов е. Само че последния път, когато видях този документ, мястото до името на Стейнс беше празно. Нямаше подпис.

— Значи е жив, така ли? — попита адвокатът.

Ф

Щом излезе на „Колингуд“, Бенямин Льовентал изненадано установи, че аптеката на Причард е затворена: вратата беше заключена и на нея беше закачено листче, което уведомяваше клиентите, че аптеката няма да работи. Той заобиколи сградата и отзад намери помощника на Причард, млад мъж на име Джайлс, който четеше вестник на прага.

— Къде е господин Причард? — попита той.

— Няма го. Какво ви трябва?

— Слабително.

— Същото като предишния път ли?

— Да.

— Мога да ви го приготвя. Влезте.

Младежът остави вестника и Льовентал го последва вътре.

— Сигурно се е случило нещо, щом Джо е изоставил работата си в понеделник следобед — отбеляза вестникарят, докато помощникът приготвяше лекарството.

— Излезе с един от местните.

— Тафарей ли?

— Не го знам как се казва. Пристигна много развълнуван. Преди няма и два часа. Предаде някакво съобщение на господин Причард, той ме изпрати да наема кола и потеглиха за Арахура, все едно дяволът ги преследва по петите.

— Виж ти — кимна заинтригувано Льовентал. — И не разбра ли за какво става дума?

— Не — отвърна младежът. — Но господин Причард взе цяла стъкленица лауданум и пакетче стрит опиум. Маорът само нареждаше: „Трябва му лекарство, трябва му лекарство“. Но не каза на кого. А господин Причард пък повтаряше нещо, дето съвсем не ми е ясно.

— Какво по-точно?

— „Куршумът на уличницата“ — отговори помощникът.

Ф

— А, Анна Уедърел!

Тонът на Клинч издаваше не просто изненада, а чистосърдечно смайване.

— Здравей, Едгар.

— Какво правиш тук? Добре дошла си, разбира се. Но какво искаш?

Той изскочи иззад бюрото.

— Търся подслон — отвърна тя. — До пет часа. Може ли да се натрапя на гостоприемството ти за няколко часа?

— Да се натрапиш? И дума не може да става за натрапване! — извика Клинч, сетне пристъпи към нея и сграбчи ръцете ѝ. — Да, разбира се, разбира се! Ела в кабинета ми! Искаш ли чай? Бисквити? Колко се радвам да те видя. Чудесно е, че се отби! Къде е господарката ти? И каква работа имаш в пет часа?

— Имам среща в съда — отговори Анна Уедърел, като любезно измъкна ръцете си от неговите.

Усмивката му мигом угасна и той разтревожено попита:

— Призовали ли са те? Нима ще те съдят?

— Не, не. Просто наех адвокат. По своя воля.

— Адвокат ли?

— Да. Ще оспоря наследството на вдовицата.

Клинч не вярваше на ушите си.

— Виж ти! — възкликна той и се усмихна отново, за да прикрие объркването си. — Виж ти... Трябва да ми разкажеш всичко. Ела, ще пием чай. Толкова се радвам, че дойде.

— Хубаво е, че се радваш. Боях се, че ми се сърдиш.

— Да ти се сърдя? Никога! — отвърна разпалено съдържателят. — За какво да ти се... — И в този миг се досети. — Ще оспориш иска на вдовицата за златото?

Тя кимна.

— Има документ, съгласно който наследница съм аз.

— Така ли? — попита Клинч и потръпна. — Подписан и напълно редовен?

— Бил е намерен в печката. В печката на Кросби Уелс. Някой се е опитал да го изгори.

— И е подписан?

— Две хиляди лири — продължи Анна. — О, Едгар, винаги си се държал бащински с мен и аз не искам да крия нищо от теб. Пожелал е да ми ги дари. Две хиляди лири, веднага. Той ме обича. Обича ме!

— Кой? — попита кисело Едгар Клинч, макар да се досещаше.

Докато вървеше към редакцията на „Калайджийска“, Льовентал чу, че някой го вика по име. Обърна се и видя Дик Манъринг, крачеше устремено към него, пъхнал под мишница нагънат вестник.

— Имам клюка за теб, Бен — подхвърли отдалеч Манъринг. — Ако не си я чул вече. Искаш ли да ти я кажа?

Льовентал се намръщи разсеяно, мислите му бяха другаде.

— За какво става дума?

— Говори се, че Шепард е издал заповед за задържането на господин Сук. Сутринта Сук се е появил в Хокитика и е купил боен пистолет! Как ти се струва тази работа, а?

— Дали възнамерява да го използва?

— Че защо човек да си купува пистолет, ако няма да го използва? — отвърна весело магнатът. — Ако питаш мен, може да очакваме стрелба по улиците. Като в Америка!

— Аз чух друга клюка — каза Льовентал, когато двамата завиха по „Гуляйджийска“ и тръгнаха надолу. — Не по-малко интересна от твоята.

— За господин Сук ли?

— За господин Стейнс — отвърна вестникарят.

Ф

Кю Лон дробеше зеленчуци за супа в колибата си в китайското селище, когато отвън се чу чаткане на копита и някой извика. Той отиде на прага и дръпна с една ръка завесата от зебло.

— Ти там — рече ездачът и скочи от коня, — призован си да се явиш в съда. Трябва да те заведе в Хокитика.

Кю Лон вдигна ръце.

— Не Ах Сук — рече той. — Ах Кю.

— Много добре знам кой си и точно ти ми трябваш — отвърна мъжът. — Хайде, побързай. Долу на пътя чака двуколка.

— Ах Кю — повтори китаецът.

— Знам те кой си. Викат те за златото от „Аврора“.

— От Арахура? — попита Ах Кю, който не беше чул добре.

— Точно така. Хайде, размърдай се. Призован си от господин Джон Фелоус пред Мировия съд.

Ф

След като си тръгна от Западна банка, господин Фелоус се отби при Харалд Нилсен в „Нилсен и Сие“. Търговецът приготвяше отчет за Джордж Шепард, което беше отегчително занимание, и той се зарадва на прекъсването, ала радостта му бързо се изпари, когато адвокатът извади обгорелия акт за дарение с подписите на Емъри Стейнс и Кросби Уелс. Нилсен мигом пребледня.

— Виждали ли сте преди този документ? — попита Фелоус.

Нилсен обаче беше човек, който се учи от грешките си.

— Преди да ви отговоря — рече той предпазливо, — бих желал да разбера кой ви праща и какво искате от мен.

Адвокатът кимна.

— Имате право. Онази Уедърел е получила документа днес сутринта от анонимен източник. Пъхнали го под вратата, докато господарката я нямало. Сумата е голяма и уж е предназначена изцяло за нея. Но на мен ми намирисва на мошеничество. Не зная кой е подхвърлил документа, нито пък защо.

Търговецът вече беше извършил едно предателство спрямо Кауъл Девлин и нямаше намерение да предава втори път свещеника.

— Разбирам — кимна той с безизразно лице. — Значи вие работите за госпожица Уедърел?

— Не съм свързан с уличници — отвърна рязко Фелоус. — Засега просто проучвам въпроса, нищо повече. Опознавам терена.

— Да, разбира се — измърмори търговецът. — Простете.

— Вие сте събрали вещите на Кросби Уелс — продължи адвокатът. — Интересува ме дали този документ е бил там, когато сте отишли да опишете имуществото.

— Не — отвърна искрено Нилсен. — А ние прегледахме цялата къща, от долу до горе, давам ви думата си за това.

— Добре — кимна Фелоус. — Благодаря.

Той се изправи и търговецът също се надигна. Камбаната на уеслианската църква удари пет без петнайсет.

— Между другото поздравявам ви за дарението — рече Фелоус и се отправи към вратата. — За строежа на затвора. Браво на вас.

— Благодаря — процеди Нилсен.

— В наши дни рядко се среща такава благотворителност — продължи адвокатът. — Моите почитания.

— Господин Стейнс?

Клепачите на младия мъж трепнаха, помътените му очи се спряха на надвесилия се над него Джоузеф Причард.

— О, това е Причард! — възкликна той. — Аптекарят.

Причард внимателно дръпна яката на ризата, за да открие почернялата рана. Стейнс не възрази. Взираше се напрегнато в лицето на аптекаря, докато той оглеждаше раната.

— Успяхте ли да намерите поне едно малко парченце? — прошепна младият мъж.

— Какво парченце? — попита мрачно Причард.

— От опиата. Казахте, че ще ми дадете.

— Донесох нещо, което ще притъпи болката — отвърна строго Причард. — Пристрастили сте се към опиума, така ли? Раната е доста зле, честно казано.

— Да съм се пристрастил ли? — повтори Стейнс. — За мен опиумът е по-скоро като трънче, забие ли се, трудно можеш да го извадиш. Изобщо не чух изстрела. Тогава бях в ковчега.

— Откога сте тук? Кога сте яли за последно?

— От три дни. Дали наистина са минали само три дни? Много сте добър. Изключително мил. Сигурно е било към полунощ. Реших да се разходя.

— Бълнува — отбеляза Причард.

— Да — кимна Тафарей. — Ще умре ли?

— Не е отслабнал много — рече аптекарят и опипа бузата и челото на ранения. — Някой поне го е хранил... Или той е успявал да си намира по нещо, където и да е бил. Два месеца, за бога! Не са само молитвите, има и друго, което още го държи тук.

Погледът на Стейнс се плъзна над рамото му към Тафарей.

— Маорите са най-добрите водачи — усмихна се той. — Ще свършите чудесна работа.

— Чуйте ме! — Причард отново се наведе над него и придърпа яката върху раната. — Ще ви пренесем в колата. Ще ви закараме в Хокитика, за да може доктор Гилис да извади куршума. Щом ви сложим в колата, ще ви дам нещо да понамали болката. Съгласен ли сте?

Главата на младия мъж беше клюмнала върху гърдите му.

— Хокитика — прошепна той. — Анна Магдалина.

— Анна е в Хокитика и ви чака. Хайде, да не се бавим. Ще сме в града преди мръкнало.

— Той е написал песен за нея — прошепна Стейнс. — В знак на чувствата си. А аз така и не ѝ казах.

Причард вдигна здравата му ръка, праметна я през врата си и се изправи. Тафарей подхвана ранения през кръста, двамата го изнесоха и го натовариха в колата. Младият мъж продължаваше да бълнува. Кожата му лепнеше от пот. Сложиха го в средата на капрата, тъй че да седнат от двете му страни и да го крепят. Тафарей зави краката му с вълненото си палто. Накрая Причард извади от джоба стъкленицата с лауданум и измъкна тапата.

— Горчи, но ще притъпи болката — каза той и пъкна едната си ръка зад тила му, за да го придържа, а с другата вдигна шишенцето към устата му. — Така, пийте. Лесно влиза, нали? Още една глътка. Браво. Още малко. Сега се отпуснете и затворете очи. Веднага ще заспите.

Ф

След като си тръгна от съда, Алистър Лодърбак се насочи право към кантората на превозвача Томас Балфор. Хвърли на бюрото му своя екземпляр от договора за продажба на „На добър час“, седна, без да чака покана, и извика:

— Няма отърване, Том! Франсис Карвър се е впил в мен като кърлеж! Ще смуче, докато съм жив!

На Балфор му отне доста време да разгадае на какво се дължи този мелодраматичен изблик, да разбере какво точно представлява полицата за закрила и обезщетение на „На добър час“ и да изрази своето мнение, което се свеждаше до това, че политикът трябва да признае поражението си ако не изцяло, то поне в този рунд. Франсис Карвър го бил надхитрил. Лодърбак немалко как да оспори двусмислението му подпис, а по отношение на застраховката на кораба Карвър все пак имал правото да изтегли въпросните суми и господин Гарити вече бил одобрил плащанията. Политикът обаче не желал да приеме разумния му съвет и продължи да въздиша, да си скубе косите и да проклина. Към пет часа търпението на Балфор съвсем се изчерпа.

— Не с мен трябва да говориш — заяви той. — Нищо не отбирам от право и закони. Не мога да ти помогна.

— А с кого да говоря?

— Иди при комисаря.
— Не е в града.
— А съдията?
— В навечерието на изборите? Луд ли си?
— В такъв случай остава Шепард. Покажи документа на Джордж Шепард и виж какво ще ти каже.
— С господин Шепард не сме в много добри отношения — рече Лодърбак.
— Добре — въздъхна отчаян превозвачът, — но не забравяй, че Шепард не е в добри отношения и с Карвър! Може да реши да ти помогне.
— Какво делят Шепард и Карвър? — попита Лодърбак.
Балфор го изгледа намръщено.
— Карвър е бил в каторга при Шепард. Шепард е бил надзирател на Кокату, а Карвър е излежавал присъда там.
— О!
— Не знаеш ли?
— Не. Откъде да знам?
— Предполагах, че си в течение.
— Не съм говорил с Джордж Шепард нито веднъж в живота си — заяви високомерно Лодърбак.

Ф

В средата на следобедта Обер Гаскоан приключи в Запасна банка, а когато часовникът удари пет, той вече беше в съда и изготвяше справка за съдебните решения за „Уест Коуст Таймс“. Когато вратата се отвори и вътре влезе Анна Уедърел, Гаскоан изненадано се понадигна.

Ала тя само му кимна бегло, подмина го и се насочи към господин Фелоус. Двамата размениха няколко думи, които секретарят на съда не успя да чуе, след което адвокатът я въведе в един кабинет и затвори вратата.

— Какво прави Анна при Фелоус? — попита Гаскоан колегата си Бърк.

— Нямам представа — отвърна Бърк. — Тя идва сутринта, докато ти беше в банката. Искаше да говори с адвокат.

— Защо не ми каза?

— Откъде да знам, че те интересува? — отвърна Бърк. — О, виж, тъмничарят Шепард!

Джордж Шепард се насочи към тях.

— Господин Гаскоан, господин Бърк, добър ден.

— Добър ден.

— Дошъл съм за заповедта за задържане на китаеца.

— Готова е, господине.

Бърк отиде да вземе документа. Шепард чакаше със сдържано нетърпение, потропвайки с пръсти. Гаскоан се взираше в затворената врата на кабинета на Фелоус. Изведнъж оттам се чу приглушено тупване, сякаш нещо тежко беше паднало от не много високо, и в следващия миг се разнесе гласът на Фелоус:

— Някой да помогне! Някой да дойде да ми помогне!

Гаскоан прекоси залата и отвори вратата. Анна Уедърел лежеше на земята със затворени очи, устата ѝ зееше леко, адвокатът беше коленичил до нея и разтърсваше ръката ѝ.

— Изгуби съзнание — рече Фелоус. — Просто се срути на пода! Наклони се и падна! — Той се обърна умоляващо към Гаскоан. — Нищо не съм направил! С пръст не съм я докоснал!

— Какво става? — попита тъмничарят от прага.

Гаскоан се надвеси над Анна.

— Диша — оповести той. — Да я изправим.

Повдигна я, забелязал с почуда колко е изпосталяла. Главата ѝ климна назад и той я подпря с рамо.

— Удари ли си главата?

— Не — отвърна Фелоус, който изглеждаше доста уплашен. — Просто се отпусна и падна. Все едно е пияна. Но не изглеждаше пияна, когато влезе. Кълна се, че не съм я докосвал.

— Може да е припаднала.

— Използвайте главите си! — обади се Шепард. — Оттук подушвам лауданума.

Гаскоан също усещаше силната горчива миризма. Пъхна пръст в устата на Анна и разтвори зъбите ѝ.

— Няма оцветяване — рече той. — Ако беше лауданум, езикът ѝ щеше да е кафяв, нали? И зъбите също щяха да са потъмнели.

— Закарайте я в затвора — заповяда Шепард.

Секретарят на съда се намръщи.

— По-добре в болницата...

— В затвора! — отсече тъмничарят. — До гуша ми е дошло от тази уличница и нейните постановки. Закарайте я в лагера и я оковете при останалите. Гледайте да е изправена, че да не се задуши.

Фелоус клатеше глава.

— Не знам какво стана. Както си стоеше, изведнъж погледът ѝ се премрежи, а след това...

Вратата се отвори отново.

— Ах Кю за господин Фелоус — оповести груб мъжки глас.

Бърк също се появи.

— Извинявайте за забавянето, господин Шепард — рече той. — Ето заповедта за задържане на господин Сук.

— Господин Кю ли? — попита Гаскоан и се обърна. — За какво са го довели тук?

— Не се помайвайте, приберете уличницата — заповяда тъмничарят.

Ф

Сук Яншън лежеше на голите дъски под леглото на Джордж Шепард и слушаше как камбаната на уеслианската църква отмерва пет и половина, когато на вратата на къщата се почука пак. Той обърна глава на една страна и чу стъпките на Маргарет Шепард. Тя прекоси коридора, вдигна резето и на стената отново се появи светло петно, Ах Сук усети прохладен полъх. Светлината беше отслабнала и сянката на човека на прага не беше толкова тъмна, а се сивееше.

— Госпожа Шепард, предполагам?

— Да.

— Бих искал да разменя няколко думи със съпруга ви. Той у дома ли е?

— Не — рече за втори път този ден Маргарет Шепард. — Слезе до съда по работа.

— Жалко. Удобно ли е да го почакам?

— По-добре първо си уговорете среща с него.

— Тоест да разбирам, че не е много вероятно да се върне сега.

— Той често нощува на Гледка. А понякога играе билиард в града.

— Разбирам.

Сук Яншън не познаваше гласа на Алистър Лодърбак, но от тона и силата му съдеше, че посетителят е човек, свикнал да се разпорежда.

— Простете, че ви обезпокоих — продължи Лодърбак. — Ще ми направите ли услугата да известите съпруга си, че съм го търсил?

— Да, разбира се.

— Познавате ме, нали?

— Вие сте господин Лодърбак — прошепна тя.

— Точно така. Кажете му, че бих искал да разговаряме за един общ познат. Франсис Карвър.

— Ще му предам.

До утре сутринта общият ви познат ще е мъртъв, помисли си Сук Яншън.

Вратата се затвори, спалнята потъна в мрак.

Ф

Кауъл Девлин настани Анна Уедърел в ъгъла, встрани от останалите затворници, и тъжно си помисли, че сега тя изглежда много по-зле, отколкото преди два месеца, когато я бяха докарали тук след опита за самоубийство. Нямаше треска както тогава, не бълнуваше и не се мятеше, но сега, облечена в черната траурна рокля и потънала в спокоен сън, будеше повече жал. А и беше страшно отслабнала. Девлин ѝ сложи с нежелание оковите и се постара да ги нагласи така, че да не пристягат китките. Помоли госпожа Шепард да донесе одеяло, за да го подложи под главата на уличницата. Молбата му веднага беше изпълнена мълчаливо.

— Какво е станало? — попита той Гаскоан, докато нагъваше одеялото. — Видях Анна сутринта. Придружих я до съда! Да не би след това да е отишла при Причард да купи шишенце лауданум?

— Аптеката е затворена — отвърна Гаскоан. — Причард го няма цял следобед.

Девлин повдигна главата на Анна и подпъхна одеялото.

— Откъде тогава се е сдобила с лауданума, за бога?

— Може да е бил в нея.

— Не — възрази капеланът. — Сутринта излезе от „Скитническа слука“ без чантичка, без нищо. Дори пари не носеше, струва ми се. Някой ѝ го е дал. Но защо?

На Гаскоан му беше твърде любопитно защо сутринта Кауъл Девлин е ходил в „Скитническа слука“ и какво е станало там, но докато се опитваше да измисли възпитан начин да попита, се чу дрънчене на приближаваща се кола и се разнесе гласът на Причард:

— Ей, отворете! Джо Причард съм, вода Емъри Стейнс!

Девлин зяпна и се ококори, изражението му изразяваше такова смайване, че чак будеше смях. Докато той се изправи, Гаскоан вече беше изхвърчал навън и капеланът се втурна след него, на двора Джоузеф Причард, току-що скочил от колата, водеше конете към коневръза встрани. На капрата седеше Теру Тафарей, прегърнал с две ръце пребледнял младеж с хлътнали очи. Девлин се взря в младия мъж. Това ли беше Емъри Стейнс — това отпуснато обикновено момче? Стейнс беше много по-млад, отколкото си го беше представял. Най-много на дваисет и една. Още дете.

— Тафарей го е намерил в къщата на Кросби, криел се е там — рече рязко аптекарят. — Не е добре, както виждате. Помогнете ни да го свалим.

— Нали няма да го вкарате в затвора! — възкликна Девлин.

— Няма, разбира се — отвърна Причард. — Ще го отнесем в болницата. Трябва незабавно да повикаме доктор Гилис.

— Недейте — обади се Гаскоан.

— Какво?

— Няма да изкара и час, ако го оставите там.

— Няма как да го върнем в дома му — възрази Причард.

— Вземете му стая в някоя странноприемница. Или го настанете в пансион. Но не и в болницата.

— Помогнете ни да го свалим — повтори Причард. — И някой да отиде да потърси доктор Гилис. Той ще реши.

Помогнаха на Емъри Стейнс да слезе от колата.

— Господин Стейнс, знаете ли къде се намирате? — попита аптекарят.

— Анна Магдалина — прошепна младежът. — Къде е Анна?

— Анна е тук — отвърна Кауъл Девлин. — Вътре е.

Стейнс отвори очи.

— Искам да я видя.

— Бълнува — обади се Причард. — Не знае какво говори.

— Искам да видя Анна — заяви с изненадваща яснота Стейнс. —
Къде е? Искам да я видя.

— На мен ми се вижда на себе си — рече Гаскоан.

— Вкарайте го вътре — заповяда Девлин. — Докато дойде
лекарят. Хайде, щом той го иска. Внесете го в затвора.

ГОЛЕМИЯ МАЛЕФИК

В КОЯТО СУК ЯНШЪН ПОДСЛУШВА НАЧАЛОТО НА РАЗГОВОР.

Ах Сук се беше спотаил в задния двор на „Короната“, държеше револвера с две ръце, краката му бяха превити в коленете, гърбът опираше в дъсчената облицовка на странноприемницата. На външен вид изобщо не приличаше на човека, който беше купил сутринта пистолета. Маргарет Шепард беше отрязала плитката му, беше потъмнила брадичката с черен туш и пак с него беше очертала веждите, освен това му беше намерила овехтяло сако, затворническа риза и червена кърпа за врата. Като прихлупеше шапката и вдигнеше яката, изобщо не си личеше, че е китаец. По пътя към „Короната“ — разстоянието от затвора беше около триста метра — никой не му беше обърнал внимание, а сега, приклепнал в задния двор, Ах Сук беше невидим в мрака.

Вътре разговаряха двама души, мъж и жена. Гласовете им се чуваха съвсем ясно през открития прозорец.

— Май ще стане — рече мъжът. — Това с полицата за обезщетение.

— Но нещо те притеснява — отбеляза жената.

— Да.

— Какво? Парите вече са почти в ръцете ти!

— Знаеш, че не вярвам на хора без никакви познати. Не успях да открия нищо за този Гаскоан. Пристигнал е в Хокитика малко преди Коледа. Намърдал се е тихомълком в съда. Живее сам. Няма приятели. Според теб е дребно конте, но аз се питам мога ли да бъда сигурен, че не го е изпратил Лодърбак.

— Не, има познати. На откриването на „Скитническа слуга“ доведе един приятел. Аристократичен тип.

— Как се казва?

— Уолтър Муди.

— Да не е син на Ейдриън?

— И аз първо това си помислих. И той говори с лек шотландски акцент.

— Може и да са роднини.

Издрънчаха чаши.

— Видях го, преди да отплавам от Дънидин — продължи мъжът.

— Ейдриън. Беше се натряскал до козирката.

— И се е чудел с кого да се сбие — подхвърли жената.

— Не харесвам хора, които не се владеят.

— Не, Муди нарочно си търси с кого да се сдърпа, за да може да си изкара яда на някого, не знае как да го направи другояче. Но когато е трезв, може да се разчита на него.

— Ако този Гаскоан е свързан с някого от семейство Муди, би трябвало да може да му се вярва.

— Не забелязах никаква прилика — отбеляза жената. — Явно се е метнал на майка си.

Мъжът се засмя.

— Не падаш по гръб, Грийнуей! Друго може да нямаш, но все има какво да кажеш.

За миг настъпи мълчание, после жената се обади:

— Пристигнал е с „На добър час“.

— Муди ли?

— Да.

— Не, няма как.

— Франсис! Не ми противоречи! Той ми го каза онази вечер.

— Не — повтори мъжът, — нямаше никакъв Муди на борда. Бяха общо осем пътници, прегледах лично документите. Името щеше да ми направи впечатление.

— Може да си го пропуснал. Знаеш, че мразя да ми противоречат. Хайде да не се караме.

— Как ще пропусна името Муди? Все едно да пропуснеш някой Хановер или Плантагенет!

Тя се засмя.

— Не бих сравнила Ейдриън Муди с крал!

Изскърца стол, после дюшемето.

— Имах предвид, че щях да го забележа. Ти би ли подминала името Карвър?

Жената въздъхна раздразнено.

— Той със сигурност каза, че е дошъл с „На добър час“. Помня го ясно. Разменихме няколко думи за това.

— Има нещо гнило — отсече мъжът.

— Не пазиш ли списъка с пътниците? Виж във вестника, нали го публикуват.

— Да, права си. Почакай, ще отида да проверя в пушалнята. Там събират старите вестници.

Вратата се отвори и се затвори.

Ф

В съседното помещение светна лампа и на двора заигра слаб жълт отблясък. Карвър беше в пушалнята на „Короната“, най-сетне не беше с Лидия Уелс. Ах Сук се надигна леко и надникна през прозореца. Карвър беше с гръб към вратата и разлистваше вестниците на бюрото. Вътре нямаше никой друг. В спалнята Лидия Уелс си затананика тихо.

Ах Сук се изправи. Притисна револвера към бедрото си и като внимаваше да пристъпва леко с ботушите, които му бяха големи, се прокрадна покрай сградата до задния вход. Зави по пътеката и там застина.

— Хвърли оръжието!

В другия край на пътеката стоеше тъмничарят Шепард с пистолет в ръка. Ах Сук не помръдна. Погледът му пробяга по пистолета на Шепард, после по лицето му.

— Хвърли го! — повтори тъмничарят. — Иначе ще те застрелям. Хвърли го веднага!

Ах Сук продължаваше да мълчи.

— Клекни и остави револвера на земята — заповяда Шепард. — Ако не го направиш, ще умреш. Клекни!

Ах Сук се отпусна на колене, но не остави револвера. Пръстът му докосна спусъка.

— Ще си труп, преди да си се прицелил — обади се тъмничарят. — Не се заблуждавай. Остави го.

— Маргарет — рече Ах Сук.

— Да — кимна Шепард, — тя ме предупреди.

Ах Сук поклати глава, не го вярваше.

— Тя ми е съпруга — допълни строго Шепард. — Преди това беше съпруга и на брат ми. Надявам се, че го помниш. Би трябвало.

— Не — отвърна Ах Сук, пръстът му галеше нежно спусъка.

— Не го помниш? Или не смяташ, че трябва да го помниш?

— Не — повтори упорито китаецът.

— Ще ти припомня тогава. Той умря в „Белият кон“ на пристанище Дарлинг, застрелян в слепоочието. Спомни ли си? Джереми Шепард се казваше.

— Помни.

— Добре — кимна Шепард. — И аз помня.

— Не аз убил него.

— Още си пееш старата песен, а?

— Маргарет... — рече Ах Сук отново.

Ф

— Франсис!

— Шшт, тихо! Тихо!

— Какво се ослушваш?

— Замълчи!

— Нищо не чувам.

— Аз също. Това е добър знак.

— Някъде наблизо беше.

— Горкичката, уплаши ли се?

— Малко. Помислих си...

— Недей. Най-вероятно е гръмнал случайно. Някой си е смазвал оръжието.

— Сетих се за онзи ужасен китаец...

— Няма да дойде тук. Ще отиде право в „Палас“ и до сутринта ще са го хванали.

— Толкова се боеше от него, Франсис.

— Ела.

— Вече съм по-добре. Дай да видя какво си намерил.

— Ето. — Разнесе се шумолене. — Виж. Маккичън, Морли, Париш. Виждаш ли? Общо осем и никакъв Уолтър Муди.

За кратко се възцари мълчание, тя прегледа внимателно вестника и провери датата. Той се обади:

— Странно, защо ли е излъгал. Особено след като няколко седмици по-късно приятелят му се появява изведнъж да ме осведоми за застраховката. Аз съм просто човек, който обяснява за вратичките в закона, вика ми.

— Сигурно някое от тези имена е фалшиво. Ако пътниците наистина са били осем и Уолтър Муди е бил сред тях.

— Осем бяха и всичките слязоха на брега. Още следобеда с лодката, шест, даже седем часа, преди корабът да се разбие в плитчините.

— Значи е пътувал с фалшиво име.

— И защо го е направил?

— А може и да е излъгал, че е дошъл с „На добър час“.

— За какво му е било?

Явно Лидия Уелс не можеше да даде отговор и на този въпрос, тъй като след малко попита:

— За какво се замисли, Франсис?

— Мисля си да взема да напиша едно писмо на моя стар другар Ейдриън.

— Направи го — подкрепи го госпожа Уелс. — Аз също ще поразпитам.

— Парите от застраховката наистина пристигнаха. Гаскоан не ме е излъгал.

— Да си лягаме — подкани тя.

— Умори се днес, нали?

— Да, много.

— Но накрая всичко се подреди.

— Тя ще си получи заслуженото — рече госпожа Уелс. — И бих искала и аз да получа каквото заслужавам, Франсис.

— Много ти е дотегнало чакането.

— Много.

— Хмм...

— На теб не ти ли тежи също?

— Ами... Яд ме е, че не мога да тръгна с теб по улицата, както ми се иска.

— И как по-точно ти се иска да тръгнеш с мен по улицата?

Карвър не отговори, но след няколко секунди рече тихо:

— Скоро ще бъдеш госпожа Карвър.

— Отдавна съм си го поставила за цел — отвърна Лидия Уелс и след това за дълго се възцари тишина.

РАВНОДЕНСТВИЕ

В КОЯТО ВЛЮБЕНИТЕ ПРОСПИВАТ СУМАТОХАТА.

Джордж Шепард нареди тялото на Сук Яншън да бъде откарано в лагера и положено на пода в кабинета му. Заради почернената брадичка и гърло трупът изглеждаше още по-зловещо и при внасянето му госпожа Шепард си пое дълбоко дъх, сякаш вътрешно се стягаше да посрещне вихър. Кауъл Девлин, който току-що беше дошъл от затвора, смаяно се взираше в мъртвеца. Китаецът му напомняше на саможивеца Кросби Уелс, който преди два месеца беше лежал тук, даже на същия муселинов чаршаф, устните бяха леко отворени, едното око се белееше, тъй като клепачът не се беше спуснал до долу. Първоначално капеланът дори не го позна.

— Аз го убих — рече спокойно Шепард. — Беше се прицелил в Карвър. Канеше се да го застреля в гръб през прозореца. Хванах го в последния момент.

Девлин най-сетне си възвърна дар словото.

— Нямаше ли как... да го обезоръжите?

— Не — отвърна тъмничарят. — Беше въпрос на миг. Неговият живот или животът на Карвър.

Маргарет Шепард изхлипа.

— Не разбирам — измърмори Девлин и погледна жената на тъмничаря, след това отново се обърна към него. — Защо е искал да убие Карвър?

— Защо не просветиш капелана, Маргарет? — подхвърли Джордж Шепард и тя отново изхлипа. — Отче, налага се пак да ви помоля да изкопаете гроба.

— Не е ли редно да изпратим тялото на семейството му у дома? — попита намръщено Девлин.

— Той няма семейство.

— Откъде знаете?

— И този въпрос е по-добре да отправите към съпругата ми.

Капеланът нерешително се обърна към нея.

— Госпожо Шепард?

Маргарет Шепард се разрида и покри лице.

— Стегни се — обади се съпругът ѝ. — Не си дете.

Госпожа Шепард веднага свали ръце.

— Прощавайте, отче — смотолеви едва чуто тя, без да го поглежда.

Беше бяла като платно.

— Няма нищо — отвърна озадаченият Девлин. — Вие сте в шок, разбираемо е. Дали да не полегнете малко?

— Джордж... — прошепна тя.

— Смятам, че днес постъпи правилно — заяви тежко тъмничарят, впил поглед в нея. — Поздравявам те.

При тези думи лицето ѝ се разкриви. Тя проплака отново и изтича навън.

— Приемете извиненията ми — рече Шепард, когато останаха сами. — Съпругата ми е с неуравновесен нрав, както виждате.

— Разбирам я — отвърна Девлин. Отношенията между тъмничаря и жена му го безпокояха, но той знаеше, че не бива да изрича на глас притесненията си. — Съвсем естествено е човек да бъде сломен в присъствието на смъртта. Още повече, ако е бил свързан с покойния.

Шепард се взираше в трупа на Сук Яншън. След миг вдигна поглед и рече:

— Девлин, ще изпиете ли едно питие с мен?

Капеланът се сепна, за първи път тъмничарят отправяше подобна покана към него.

— За мен ще е чест — отвърна той предпазливо. — Но дали да не отидем в салона... Или да излезем на верандата, за да не безпокоим госпожа Шепард.

— Да. — Тъмничарят се насочи към шкафа. — Какво предпочитате, уиски или бренди? Имам и двете.

— Амиии — проточи изненадано Девлин, — отдавна не съм пил уиски. Една глътка ще ми дойде добре.

— Имам „Кърклистън“ — каза Шепард и след като извади бутилката, я вдигна пред очите си. — Не е лошо.

Той хвана в грамадната си шепа две чаши и кимна на капелана да отвори вратата.

Дворът беше пуст, вечерта беше захладнало. Капаците на прозорците отсреща бяха затворени, хората вътре спяха, по залез вятърът беше стихнал и цареше почти гробна тишина, тишина като езерна повърхност. Единственият шум беше пърхането на нощните пеперуди, които се скупчваха около стъкленото шише на лампата, закачена на една кука до вратата. Щом пламъкът уловеше някоя пеперуда, за миг проблясваше по-ярко и след това се разнасяше остра неприятна миризма.

Шепард остави чашите на парапета и наля.

— Маргарет беше съпруга на брат ми Джереми — рече той и подаде едната чаша на капелана, а после пресуши на един дъх другата. — Той беше по-голям от мен. След смъртта му аз се ожених за нея.

— Благодаря — измърмори Девлин, после взе чашата и я вдигна към носа си да вдъхне аромата.

Тъмничарят беше твърде скромн, уискито беше много добро. В Хокитика бутилка „Кърклистън“ вървеше по осемнайсет шилинга, а когато запасите се поизчерпеха, цената се удвояваше.

— „Белият кон“ — продължи Шепард. — Така се казваше заведението. Кръчма на кея в пристанище Дарлинг. Беше застрелян в слепоочието.

Капеланът отпи. Вкусът беше плътен и отлежал, с нотка на пушено месо, мирис на нови книги, сено и карамфил.

— И аз прибрах жена му. — Шепард си наля отново. — Така беше редно. Не съм като брат си, отче, нито по нрав, нито по вкус. Той беше развейпрах. Не искам да възхвалявам себе си, като го очерня, но разликата между нас беше голяма. Още от деца. Не знаех нищо за брака му с Маргарет. Тя беше прислужница в кръчмата. Не беше красавица, както се вижда. Но аз се ожених за нея. Постъпих, както ми повеляваше дългът. Взех я при себе си, погрижих се за нея, докато мине траурът, заедно чакахме процеса.

Девлин кимна безмълвно, взираше се в уискито и въртеше чашката в ръката си. Мислеше си за Сук Яншън, който лежеше на пода вътре с почернена брадичка и гърло и очертани като на клоун вежди.

— Горкият грубиян Джереми. Никога не съм му се възхищавал и доколкото знам, чувствата ни бяха взаимни. Беше страшен побойник. Предполагах, че рано или късно ще си намери белята и някое от

стълкновенията му ще се окаже фатално. Затова не се изненадах особено, когато научих за убийството му.

Тъмничарят отново изгълта уискито и пак напълни чашата. Девлин го чакаше да продължи.

— Убиецът се оказа китаец. Джереми го бил изхвърлил на улицата, най-вероятно го е направил за смях. И китаецът се върнал да си отмъсти. Намерил брат ми заспал пьян в стаичката му над кръчмата. Грабнал пистолета на Маргарет от нощното шкафче, опрял дулото в слепоочието му и... толкоз. След това се опитал да избяга, разбира се, но и това не успял да направи като хората. Не стигнал и до края на пристана. Заловили го и още същата вечер го хвърлили в затвора. Процесът беше насрочен за след месец и половина.

Шепард гаврътна уискито. Капеланът го гледаше изненадано, до този момент го беше виждал да пие само на трапеза или за лекарство. Навярно смъртта на Ах Сук беше разтърсила тъмничаря.

— Предполагаше се, че резултатът ще е ясен от самото начало — продължи той и отново си наля. Лицето му се беше зачервило. — Първо, заподозреният беше китаец. Второ, той разполагаше с достатъчно мотиви да желае смъртта на брат ми. Трето, не знаеше и дума английски и нямаше как да се защити. Нямаше и капчица съмнение, че китаецът е виновен. Бяха чули изстрела. Бяха го видели да бяга. И тогава на свидетелската скамейка се изправи Маргарет Шепард. Моята нова съпруга, не го забравяйте. Бяхме женени по-малко от месец. Закле се и заяви, че брат ми не бил убит. Сам бил отнел живота си и тя била сигурна в това, тъй като го била видяла с очите си.

Девлин се зачуди дали Маргарет Шепард не ги слуша отвътре.

— И една вярна дума нямаше в показанията ѝ — рече тъмничарят. — Бяха пълна измислица. Тя излъга. И то под клетва. Поруга паметта на покойния си съпруг — паметта на брат ми, — обяви го за самоубиец... само и само да отърве долния китаец от наказанието, което заслужаваше. Щяха да го обесят. Щеше да увисне на въжето. Той беше виновен, а му се размина без наказание.

— Откъде сте толкова сигурен, че жена ви не е казала истината? — попита капеланът.

— Откъде съм толкова сигурен ли? — Шепард отново хвана бутилката. — Брат ми не беше от хората, които биха посегнали на

живота си. Ето затова съм толкова сигурен. Искате ли още една глътчица?

— Моля! — Девлин протегна чаша.

Рядко му се предлагаше възможност да пийне уиски.

— Виждам, че не ми вярвате, отче — рече тъмничарят, докато наливаше, — но няма как да го обясня по друг начин. Джереми за нищо на света не би се самоубил. Все едно аз да се самоубия!

— Какво е накарало госпожа Шепард да излъже? И то под клетва.

— Харесваше го — отвърна кисело Шепард.

— Китаеца?

— Да. Покойния господин Сук. Познавали са се. Можете да бъдете сигурен, че това ми дойде като гръм от ясно небе. Но когато разбрах, тя вече ми беше съпруга.

Капеланът отпи. Помълчаха известно време, взрени в тъмните очертания на постройките отсреща.

— Не казахте нищо за Франсис Карвър — отбеляза накрая Девлин.

— А, да, Карвър... — измърмори Шепард и разклати уискито в чашата.

— Каква е връзката му с господин Сук? — притисна го капеланът.

— Познавали са се — отвърна тъмничарят. — Имали са стара вражда. Някаква делова разправия.

Това Девлин вече го знаеше.

— И?

— Отдавна държа под око Сук. Сутринта разбрах, че е купил от оръжейната на „Лагерна“ револвер, и веднага издадох заповед за задържането му.

— Готов сте да задържите човек само защото е купил оръжие?

— Да, стига да съм сигурен за какво възнамерява да го използва. Сук се е заклел да убие Карвър. Заклел се е. Знаех, че намери ли Карвър, ще се стигне до убийство. И щом разбрах за револвера, вдигнах тревога. Поставих „Палас“ под наблюдение. Предупредих Карвър. Заповядах на глашатая да разгласи заповедта за задържането на Сук. До самия край бях една крачка пред него.

— И какво стана накрая? — попита след малко Девлин.

Шепард го изгледа студено.

— Казах ви вече.

— Било е или той, или Карвър, така ли?

— Постъпих както повелява законът — изръмжа тъмничарят.

— Не се и съмнявам.

— Има заповед за задържането му.

— Да, сигурно.

— Отмъщението — заяви твърдо Шепард — е проява на ревност, не на справедливост. То е себично извращение на закона.

— Отмъщението определено е себично — съгласи се Девлин, — но не ми се вярва да има нещо общо със закона.

Той допи уискито и след миг мълчание Шепард последва примера му.

— Съжалявам за брат ви, господин Шепард — рече капеланът и остави чашата на парапета.

— Отдавна беше — отговори тъмничарят и запуши бутилката. — Вече е минало.

— Някои неща никога не отминават — отвърна Девлин. — Не забравяме хората, които сме обичали. Не можем да ги забравим.

Шепард го стрелна с поглед.

— Говорите сякаш от личен опит.

Девлин не каза нищо. След кратко мълчание рече:

— Ако опитът ми ме е научил на нещо, то е да не подценявам колко неимоверно трудно е човек да погледне света през чужди очи.

Тъмничарят изсумтя и не отговори. Девлин слезе по стъпалата и пое в тъмния двор. Край коневръза спря и се обърна.

— Утре сутринта ще се кача на Гледка да изкопая гроба.

Шепард не помръдна.

— Лека нощ, Кауъл.

— Лека нощ, господин Шепард.

Тъмничарят го изпрати с поглед, докато капеланът не се скри зад затвора, после подхвана чашите между палеца и показалеца, взе бутилката и се прибра.

Ф

Вратата на помещението за затворниците беше откrehната, дежурният седеше на прага с пушка на коленете. Той вдигна

въпросително вежди към капелана и рече тихо:

— Боя се, че всички спят.

— Нищо — отвърна Девлин с приглушен глас, — само ще надникна.

Куршумът беше изваден от рамото на Стейнс и раната беше защита. Мръсните дрехи бяха срязани и свалени от тялото му, лицето и косата му бяха измити и сега той беше облечен с панталон от молескин и широка риза от сукно, взети от магазина на Тайгрийн с обещанието, че ще бъдат платени на другия ден. По време на тези грижи младежът ту се унасяше, ту идваше в съзнание и шепнеше името на Анна, но когато чу, че лекарят възнамерява да го настани в „Критериън“ отсреща, веднага отвори очи. Нямало да остави Анна. Нямало да отиде никъде без нея. Той толкова се развълнува, че в крайна сметка доктор Гилис отстъпи, за да го успокои. Направиха му постеля до Аннината и решиха, че и Стейнс трябва да е окован като останалите, за да не избухнат пререкания. Младежът се съгласи без възражения и щом му сложиха веригите, протегна ръка да погали Анна по бузата. След това затвори очи и заспа.

Оттогава не се беше будил. Двамата с Анна лежаха един срещу друг, Стейнс на лявата страна, тя — на дясната, коленете им бяха свити и вдигнати към гърдите, той беше пхнал ръка под превързаното рамо, а Анна — под бузата си. Явно по някое време през нощта тя се беше обърнала към него, лявата ѝ ръка беше протегната с разперени пръсти, сякаш да го докосне.

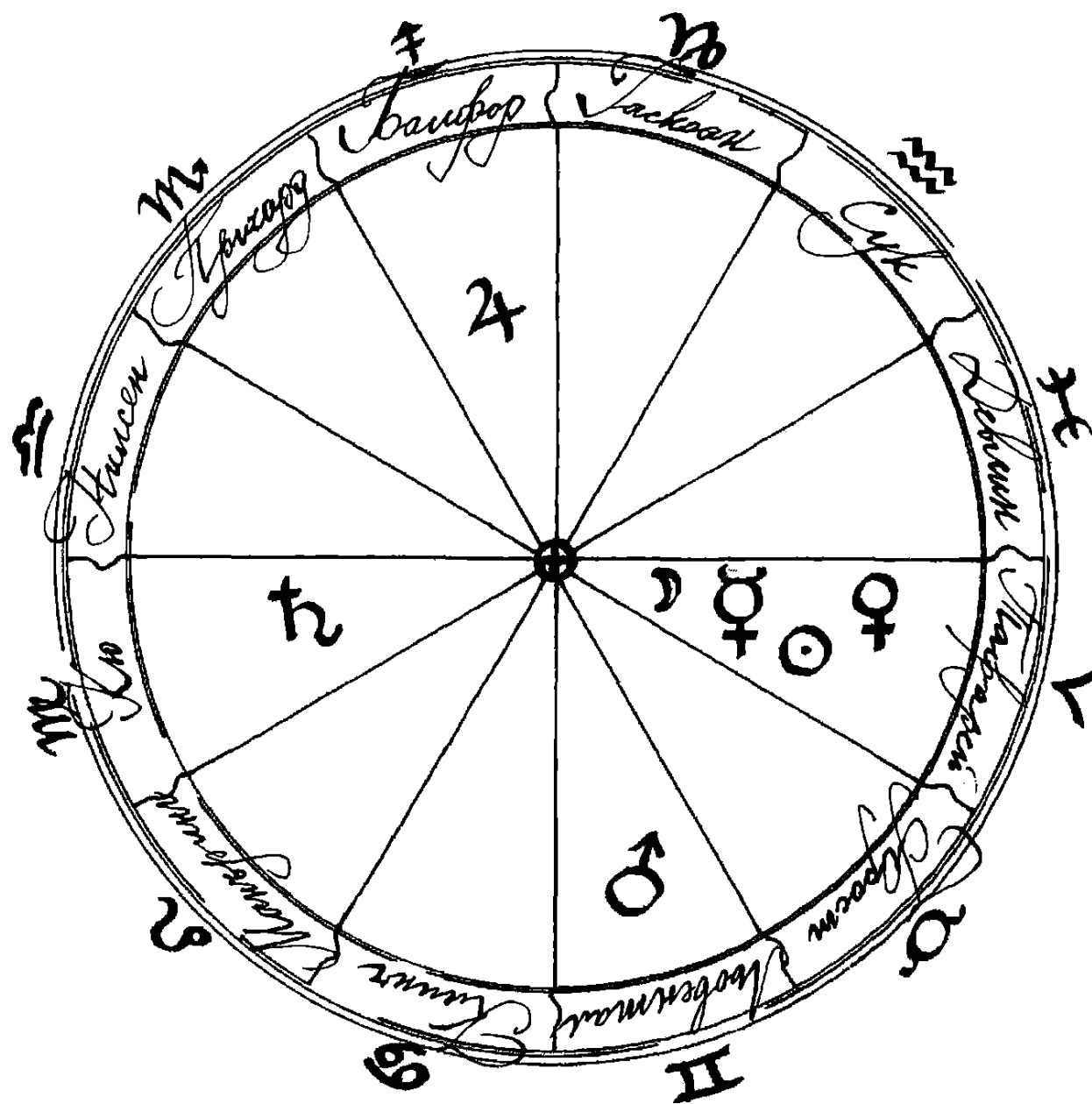
Девлин пристъпи към тях. Беше го обзело някакво силно чувство, което обаче той не можеше да определи. Уискито на Джордж Шепард беше затоплило гърдите и стомаха му — главата му беше замаяна, очите му пареха, — но от историята на тъмничаря му беше приляло, струваше му се, че тялото му е сковано от студ. Плачеше му се. Нямаше да е зле да си поплаче. Толкова неща се бяха случили днес. Сърцето му тежеше, крайниците му бяха уморени. Капеланът сведе поглед към Анна и Емъри, обърнатите им едно към друго тела бяха като огледално отражение. Двамата дишаха в унисон.

Значи наистина са влюбени, помисли си той. Наистина са влюбени. Начинът, по който спяха, го издаваше.

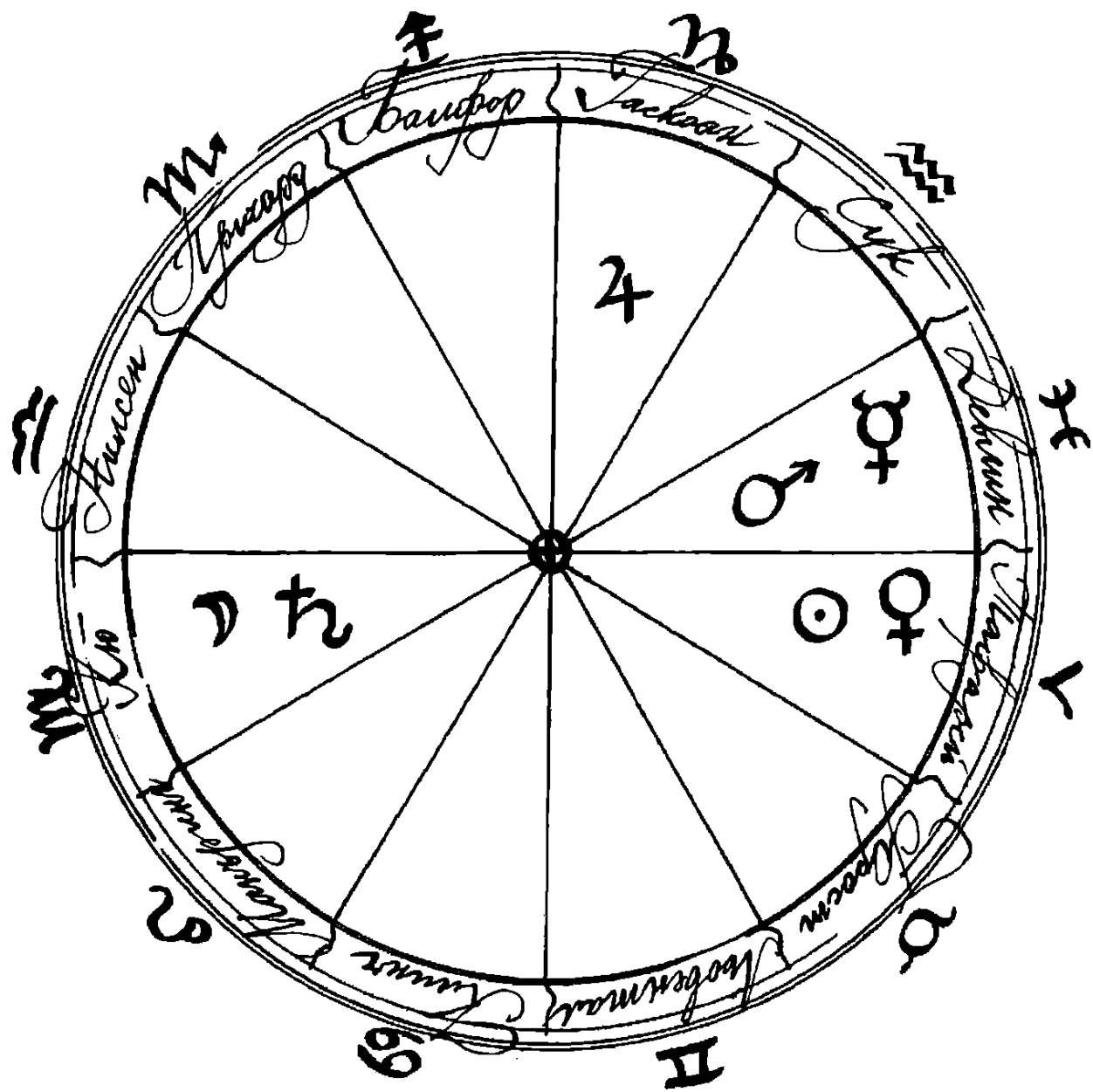
ЧЕТВЪРТА ЧАСТ

ПЕНГА УА УА

27 апрел 1865 година|45° 52' 0" S / 170° 30' 0" E Дънидин

28 апрел 1866 година|42° 43' 0" S / 170° 58' 0" E Хокитика

ПЪРВА ТОЧКА НА ОВЕН

В КОЯТО В ПОРТ ЧАЛМЪРС ПРИСТИГА ПАРАХОД ОТ СИДНИ И ДВАМА ОТ ПАСАЖЕРИТЕ СЕ
СЪБУЖДАТ ПРЕДИ ДРУГИТЕ.

Първото, което Анна Уедърел зърна от Нова Зеландия, беше каменистият нос на полуостров Отаго: пъстри скали, които се спускаха отвесно в бялата пяна на прибоя, а над тях неравното покривало на полюлявана от вятъра трева. Слънцето току-що беше изгряло. От океана се вдигаше лека омара, скрила края на пристанището, където хълмовете синееха, после ставаха лилави, гърлото на залива се стесняваше и почти се затваряше. Слънцето беше ниско на изток, хвърляше мазна ивица жълта светлина върху водата и придаваше оранжев отблясък на скалите. Дънидин още не се виждаше, градът беше сгушен зад носа, по брега нямаше къщи и добитък и първото впечатление на Анна беше за безлюден залив, ясно небе и хълмиста земя, недокосната от човешки живот и ръка.

Юнгата на вахта беше мярнал брега в сумрачните часове преди изгрева и Анна не беше видяла как точицата на хоризонта нараства и с приближаването на парахода се показват очертанията на полуострова. Тя се беше събудила няколко часа по-късно от непривична какофония — непознати птичи крясъци, от които правилно се беше досетила, че най-сетне са близо до сушата. Стана от койката, като внимаваше да не събуди останалите жени, и на тъмно се среса и опъна чорапите си. Когато се качи по желязната стълба и излезе на палубата с наметнат на раменете шал, „Щастлив вятър“ вече заобикаляше носа и полуостровът беше пред нея — невероятно внезапно облекчение след дългите седмици в открито море.

— Прекрасни са, нали?

Анна се обърна. На перилата на бакборда се беше облегнало русокосо момче с мека шапка. Сочеше към скалите — тя вдигна поглед и видя птиците, чиито зловещи крясъци я бяха изтръгнали от обятията на съня, те бяха надвиснали като облак, кръжаха, спускаха се, искряха на светлината. Анна пристъпи към перилата. Птиците ѝ приличаха на големи чайки, отгоре крилете им бяха черни, а отдолу — светли,

главите бяха снежнобели, човките — здрави и бледи. Една от птиците се стрелна пред кораба и върховете на крилете ѝ докоснаха водата.

— Красиви са — отвърна тя. — Буревестници ли са? Или корморани?

— Това са албатроси! — Момчето се усмихна щастливо. — Истински албатроси! Почакай да видиш този, щом се върне. Ей сега ще се появи пак, от известно време обикаля около кораба. О, боже, какво ли ще е да можеш да летиш? Представяш ли си?

Анна се усмихна. Албатросът се отдалечи, после зави и започна да набира височина.

— Те носят късмет — продължи момчето. — И са невероятни летци. Чувал съм, че понякога следвали някой кораб в продължение на месеци, в дъждове, в бури, чак до другия край на земното кълбо. Един господ знае къде са били тези и какво са видели.

Албатросът се изви на една страна и за миг стана почти невидим. Бяла игла, светла точица на фона на небето.

— За малко птици се носят толкова легенди — нареждаше момчето, без да отделя очи от албатроса. — Да, за гарваните, разбира се, а може би и за гълъбите, макар че те са наравно с бухалите и орлите. Но албатросите са различни. Имат тежест. Символично значение. Сякаш са ангелски създания, дори само като произнесеш името им, те полазват тръпки. Много се радвам, че най-сетне видях истински албатрос. Чувствам се направо озарен. И как охраняват пристанището! Хубаво предзнаменование, нали, за един град на златотърсачи? Чух ги да крякат — това ме събуди — и излязох да разбера какво става. В началото си мислех, че грухтят прасета.

Анна го измери с поглед. Той май се опитваше да се сближи с нея. Говореше, все едно се познават отдавна, макар че по време на пътуването от Сидни само се бяха поздравявали бегло, като цяло Анна се придържаше към женското отделение на кораба, а той — към мъжкото. Не знаеше името му. Често го беше мяркала отдалече, разбира се, но не му беше обърнала кой знае какво внимание. Сега обаче виждаше, че в него има нещо особено.

— И мен ме събудиха крясъците — призна тя. После добави: — Ще отида да повикам останалите. Не бива да изпуснат тази прекрасна гледка.

— Недей! — спря я момчето. — Не го прави. Представи си какво ще стане, ако се съберат всички тук. Няма да го понеса. Особено в този час. Все ще се намери кой да подхвърли: „Наместо кръст, на моя врат увисна Албатроса“ или „Той спря един от трима“^[1], и всичко ще потъне в караници до края на пътуването, ще се мъчат да изрецитират цялата балада, ще спорят кой стих след кой е и ще се хвалят с добрата си памет. Нека им се насладим сами. Изгревът е миг за усамотение, не си ли съгласна? Самотен час. Казват го най-вече за полунощ, но според мен полунощ е по-дружеска, тогава всички спят заедно в мрака.

— В такъв случай се притеснявам, че се натрапих на самотата ти — отвърна Анна.

— Не, не — отговори той. — В никакъв случай. Човек се наслаждава на самотата най-добре, когато има компания.

Ухили й се и тя му се усмихна в отговор.

— Особено в компанията на сродна душа — додаде момчето и отново се обърна към морето. — Ужасно е да се чувстваш сам и наистина да си сам. Но когато не съм сам, ми е приятно да се наслаждавам на самотата. Погледни го! Какъв красавец! Ей сега ще се спусне насам.

— Птиците ми напомнят на кораби — рече Анна.

Той се обърна ококорен към нея.

— Наистина ли?

От вторачения му поглед тя се изчерви. Очите му бяха тъмнокафяви. Веждите му бяха гъсти, устните — месести. Носеше мека шапка с периферия, косата му беше тъмnozлатиста, около слепоочията и над ушите стърчаха рошави къдрици. Очевидно е бил късо подстриган преди няколко месеца и оттогава не беше ходил на бръснар.

— Просто така ми изглеждат — отговори срамежливо тя.

— Хайде, не спирай — призова я той. — Обясни!

— Големите кораби са толкова грациозни във водата — отвърна Анна, като отмести поглед настрани, — особено в сравнение с помалките. Когато някоя лека лодка се полюшва на вълните, тя не е грациозна. Същото е при птиците. Големите не се оставят да бъдат подмятани от вятъра. Изглеждат царствени във въздуха. Като гледам този албатрос, все едно виждам голям кораб, който пори вълните.

Албатросът зави, за да се спусне отново пред парахода. Анна крадешком огледа обувките на момчето. Кафяви, кожени, със стегнати връзки, нито лъснати, нито прекалено износени, не издаваха нищо за миналото му. Най-вероятно и той идваше да забогатее на златните находища в Отаго като всички останали мъже на кораба.

— Права си! — извика момчето. — Да! Не е като лястовичките, нали? Албатросът си тежи на мястото, точно като кораб!

— Ще ми се да го видя по време на буря — рече Анна.

— Странно желание — отбеляза той. — Но да, и на мен ми се иска да го видя по време на буря.

Замълчаха. Анна чакаше момчето да се представи, но то не проговори повече и не след дълго усамотението им беше нарушено, на палубата се качиха и други. Непознатият свали шапка, тя направи реверанс и той изчезна. Анна се обърна отново към океана. Албатросите бяха останали зад гърба им, писъците и крясъците им бяха утихнали, заглушени от боботенето на парната машина и плисъка на вълните.

[1] „Балада за стария моряк“, С. Т. Колридж, превод М. Пейков.
— Б.пр. ↑

МЕРКУРИЙ В РИБИ, САТУРН В СЪВПАД С ЛУНАТА

В КОЯТО КАУЪЛ ДЕВЛИН ОТПРАВЯ МОЛБА, УОЛТЪР МУДИ ПОКАЗВА НА КАКВО Е СПОСОБЕН И
ДЖОРДЖ ШЕПАРД Е НЕПРИЯТНО ИЗНЕНАДАН.

Анна Уедърел и Емъри Стейнс бяха в затвора от нощта на пролетното равноденствие. Нейната гаранция беше определена на осем лири, възмутително голяма сума, която Анна нямаше как да плати сама. Този път не можеше да разчита на скрито в роклята си богатство, което да използва като залог, нито пък на работодателя, който да ѝ се притече на помощ. Навярно Емъри Стейнс би ѝ протегнал ръка, само че и той беше задържан, на другия ден след завръщането си младежът беше арестуван по обвинение в документна измама, присвояване и престъпна небрежност. Гаранцията му беше лира и един шилинг — обичайната сума, — но той предпочете да не я плати, за да остане с Анна и да чака с нея да бъде призован пред съда.

След появата на Стейнс здравословното състояние на Анна започна бързо да се подобрява. Китките и ръцете ѝ се наляха, лицето ѝ вече не изглеждаше тъй изпостеляло, страните ѝ отново поруменяха. Възстановяването ѝ беше отбелязано със задоволство от доктор Гилис, който в седмиците след равноденствието посещаваше затвора почти всеки ден. Той ѝ беше изчел строга лекция за вредите от опиума и беше изразил пламенна надежда, че последният припадък ѝ е дал урок никога повече да не посяга към лулата, вече на два пъти била вадила късмет, не можела да разчита, че ще прескочи трапа и третия път. „Късметът — рече той — има свойството да се изчерпва, скъпа.“ Лекарят ѝ предписа намаляващи дози лауданум, за да преодолее тя безболезнено зависимостта си.

Същото лекарство беше дадено и на Емъри Стейнс: пет драма лауданум дневно, като количеството намаляваше с драм на половин на месец, докато рамото му заздравее. След като доктор Гилис заши и превърза раната, тя не изглеждаше толкова страшна, макар че младежът трудно движеше ръката си и не можеше да я вдигне над главата, като цяло обаче и неговото състояние се подобряваше. Когато вечер Кауъл Девлин донесеше стъкленицата с лауданум в затвора,

Стейнс гледаше жадно как капеланът налива ръждивата течност в две тенекиени канчета. Младият златотърсач не можеше да даде разумно обяснение за внезапната си неутолима страст към опиата, но за разлика от него Анна като че ли не намираше никаква наслада в ежедневната си доза и дори бърчеше нос при миризмата. Девлин смесваше лауданума със захар и понякога добавяше шери, за да размие горчивия вкус на тинктурата, а след това съгласно строгите разпоредби на лекаря не оставяше двамата си питомници, докато те не пресушаха еднаквите чаши. Опиатът им действаше бързо, след няколко минути те въздъхваха, обронваха глави и се отнасяха в подводния лунен пейзаж на страни, обагрени в алено сънища.

През следващите седмици проспаха много промени в Хокитика. На първи април Алистър Лодърбак беше избран за народен представител от новоучредения избиращ район на Уестланд с триумфалната преднина от триста гласа. В речта си след победата той възхвали Хокитика и дори я нарече „най-ценния къс самородно злато на Нова Зеландия“, после изрази тъгата си, че се налага да напусне толкова скоро града, и увери гласоподавателите, че ще отнесе нуждите на обикновения златотърсач в новата столица, където щял да изкара мандата си в парламента като верен син на Уестланд. След речта съдията му стисна топло ръката и комисарят даде тон за мощен възглас „ура“.

На дванайсети април най-сетне беше завършен строежът на затвора и приюта на Джордж Шепард. Затворниците, сред които и Анна и Емъри, бяха прехвърлени от временната постройка в лагера в новата сграда на Гледка, където госпожа Джордж вече ги очакваше. След смъртта на Ах Сук се беше улисала изцяло в поръбване на завивките, шиене на униформи, готвене, съставяне на списъци с продукти и мерене на седмичната дажба тютюн и сол и доколкото беше възможно, се появяваше още по-рядко отпреди в обществото. Вечерите прекарваше в гробището на Гледка, а нощите — сама в дома си.

На шестнайсети април Франсис Карвър и Лидия Уелс най-сетне се ожениха, а церемонията, както беше отбелязано в „Уест Коуст Таймс“, „по отношение на облеклото, броя на присъстващите и обстановката напълно подобаваше на повторен брак на вдовица“. Ден след сватбата младоженецът получи голяма сума от „Гарити Груп“, с

която се разплати с кредиторите си, и последните останки от медната обшивка на „На добър час“ бяха прибрани, а скелетът на кораба беше изоставен да бъде плячкосан за дърва за огрев. Карвър беше напуснал „Палас“ и сега пребиваваше в „Скитническа слука“ при съпругата си.

През тези седмици мнозина се изкачиха по лъкатушната пътека към Гледка да помолят за разговор с Емъри Стейнс. По строга заповед на тъмничаря Кауъл Девлин ги отправяше, като ги уверяваше, че, да, Стейнс е жив, възстановява се след тежко нараняване и много скоро, веднага щом Мировият съд се произнесе, ще бъде освободен. Капеланът направи само едно изключение за Теру Тафарей, към когото Стейнс се беше привързал силно. Маорът рядко се задържаше задълго в затвора, но посещенията му ободряваха младежа и се отразяваха благотворно на състоянието му и затова Девлин също ги чакаше с нетърпение.

Стейнс, установи капеланът, беше благ доверчив момък, винаги усмихнат и с известна наивна слабост към чудатото. Рядко отваряше дума за дългото си отсъствие, повтаряше само, че не е бил добре и се радва, задето се е върнал. Когато Девлин го попита предпазливо дали си спомня да е виждал Уолтър Муди на борда на „На добър час“, Стейнс само се намръщи и поклати глава. Спомените му от онзи период бяха откъслечни и доколкото схващаше капеланът, се състояха по-скоро от впечатления, усещания и мимолетни проблясъци. Не помнел да се е качвал на кораб, нито пък крушение, но ясно виждал как вълните го изхвърлят на брега, докато е прегръщал каче с осолено говеждо и е кашлял вода. Помнел как се отправя към къщата на Кросби Уелс, помнел, че по пътя минал покрай група златотърсачи, седнали около огън, помнел дървета и течаща вода, помнел изгнилия корпус на изоставена лодка еднодръвка, стръмен склон и едно тъмночервено око на дива кокошка, помнел как всяка нощ сънувал сънища с карти таро, позлатени рокли и съкровище, скрито в чувал от брашно и пъхнато под легло.

— Всичко ми е като в мъгла — рече той. — Сигурно през нощта съм излязъл от вкъщи и някак си съм се загубил в гората, а след това не съм можел да намеря пътя обратно. Добре, че ме намери Теру!

— Още по-добре щеше да е, ако ви беше намерил по-рано — отвърна Девлин, като внимателно подбираше думите. — Ако се бяхте

завърнали само три дни по-рано, нямаше да изземат находищата ви. Изгубили сте всичкото си имущество, господин Стейнс.

Това като че ли изобщо не безпокоеше младежа.

— Злато винаги може да се открие — отговори той. — Парите са само пари, на човек му се отразява добре да остане от време на време без пукнат грош. А и така или иначе, имам цяло състояние, заровено в долината Арахура. Щом се оправя, ще отида да го изкопая.

Естествено, беше необходимо доста време, за да изяснят този въпрос.

През третата седмица на април в „Уест Коуст Таймс“ беше отпечатан бюлетинът за следващото заседание на съда, в който се казваше:

Обвиненията срещу господин Емъри Стейнс са следните: първо, подправяне на тримесечния отчет, публикуван през януари 1866 година, второ, присвояване на голямо количество злато, събрано в находището „Аврора“ от господин Джон Кю Лон и впоследствие открито в дома на покойния господин Кросби Уелс, трето, престъпна небрежност и неизпълнение на установените по закон задължения към находища, участъци и други предприятия за период повече от два месеца. Делото ще бъде гледано от почитаемия съдия Кемп в четвъртък, дваисет и седми април, от 13.00 часа.

Девлин прочете тази новина, докато си пиеше кафето в неделя, и веднага се отправи към „Короната“.

— Да, видях го — каза Муди, който закусваше препечен хляб с осолена херинга.

— Предполагам, си давате сметка за тежестта на обвиненията.

— Разбира се. Надявам се процесът да е кратък и едва ли съм единственият, който таи подобни очаквания.

Муди наля на госта чаша кафе, седна и любезно зачака капеланът да обясни какво го води при него. Девлин положи ръка на масата.

— Вие сте юрист по образование, господин Муди — рече той, — и доколкото ви познавам, сте умен човек, което ще рече, че не сте

пристрастен. Познавате фактите в този случай така, както би следвало да ги познава един адвокат: от всички страни.

Муди се намръщи.

— Да, така е — потвърди той. — И много добре знам, че златото, намерено в дома на господин Уелс, не идва от „Аврора“. То не принадлежи на господин Стейнс, както и да го погледне човек. Нали не искате от мен да се явя в съда като защитник, отче?

— Точно това е молбата ми — възрази Девлин. — В Хокитика адвокатите са кът, а вие сте много по-обигран от тях.

Муди не вярваше на ушите си.

— Това е граждански съд! Как си представяте да извадя на бял свят цялата история и да въвека всеки от вас, да не говорим за Лодърбак, Шепард, Карвър и Лидия Уелс?

— Вече е Лидия Карвър.

— Прощавайте, Лидия Карвър — поправи се той. — Отче, не смятам, че от мен би имало някаква полза в съда. И също така не виждам кой би спечелил от едно безжалостно разкриване на истината — златото в роклите, изнудването, миналото на Лодърбак и така нататък.

Всъщност той си мислеше за незаконородения Кросби Уелс.

— Не настоявам за безжалостно разкриване — отвърна капеланът. — Моля ви само да обмислите дали да не поемете защитата на госпожица Уедърел.

Муди вдигна изненадано вежди.

— Доколкото разбрах, госпожица Уедърел вече е наела адвокат.

— Опасявам се, че господин Фелоус не оправда името си^[1] — отговори Девлин. — След припадането на Анна в съда миналия месец той отказва да я представлява.

— Защо?

— Доколкото разбрах, се бои да не бъде обвинен в продажност. Анна е предложила да му плати от парите, които е очаквала да получи от дарението. Доста нера разумен ход предвид всичко останало.

Муди се намръщи.

— А в съда няма ли служебен защитник?

— О, има, господин Харингтън, само че той е твърде близък със съдията. Няма да ни свърши работа, ако искаме да спасим Анна от Наказателния съд.

— Наказателния съд? Не говорите сериозно! — възкликна Муди.
— Въпросът ще се реши още от Мировия съд, и то съвсем бързо, сигурен съм. Не се засягайте, отче, не подценявам вашите познания, ала все пак има огромна разлика между граждански и наказателен процес.

Девлин присви очи.

— Прочетохте ли бюлетина на съда в днешния вестник?

— Да.

— От началото до края?

— Така мисля.

— Не е зле да го погледнете отново.

Муди озадачено отвори вестника на трета страница, приглади го и плъзна поглед по бюлетина. Най-отдолу беше поместено следното съобщение:

Обвиненията срещу госпожица Анна Уедърел са следните: първо, подправяне на документ, второ, публична поява в нетрезво състояние и неприлично поведение, трето, опит за покушение и нанасяне на тежка телесна повреда. Делото ще бъде гледано от почитаемия съдия Кемп в четвъртък, дваисет и седми април, в 9.00 часа.

Той смаяно вдигна вежди.

— Покушение ли?

— Доктор Гилис смята, че куршумът в рамото на Стейнс е от дамски пистолет — отвърна Девлин. — Той е споделил мнението си пред помощника на господин Клинч в „Скарата“, който си е спомнил за изстрелите в стаята на Анна през януари и на свой ред е разгласил на всеослушание историята. От съда веднага пратили човек в „Скарата“ и господин Клинч бил длъжен да предаде пистолета на Анна като доказателство. Впоследствие било потвърдено, че куршумът най-вероятно е бил изстрелян от това оръжие.

— Не ми се вярва господин Стейнс да е повдигнал обвинение срещу нея — рече Муди.

— Да, не е той — кимна Девлин.

— А кой тогава?

Капеланът се прокашля смутено.

— За съжаление, господин Фелоус все още разполага с проклетия акт за дарение, който е подписан от Кросби Уелс като свидетел и според който Стейнс дава две хиляди лири на Анна. Фелоус го е показал на тъмничаря Шепард, който, както знаете, го беше видял неподписан. Шепард дойде при мен и аз нямаше как да не призная, че подписът на Стейнс е подправен от Анна.

— О, боже!

— Хванали са я натясно — продължи Девлин. — Ако се признае за виновна за покушението, ще решат, че се е опитала да убие Стейнс, дори може да използват акта за дарение, за да покажат, че е разполагала с мотив да желае смъртта му.

— А ако отрече?

— Пак ще я обвинят, че е подправила подписа, и дори и да не се признае за виновна, ще поискат съдът да я обяви за невменяема. Шепард отдавна крие в ръкава си този коз. Опасявам се, че двамата с Фелоус са се обединили срещу нея.

— Господин Стейнс несъмнено ще свидетелства в нейна полза.

Девлин потрепери.

— Да, само че според мен той не осъзнава сериозността на положението. Стейнс е благодушен момък, но преценките му невинаги издават здрав разум. Когато споменах за възможността Анна да бъде обявена за невменяема например, той изпадна във възторг. Заяви, че точно това най-много харесвал в нея.

— А вие какво смятате? Момичето с ума си ли е?

— Това едва ли мога да определя аз — отвърна Девлин.

— Напротив — възрази Муди. — За да се докаже, че човек е с разсъдъка си, се взимат предвид свидетелствата на околните. Помолихте ли лекаря да изготви мнение?

— Надявах се вие да го направите.

— Хмм... — Той отново насочи вниманието си към вестника. — Ако се нагърбя да представлявам госпожица Уедърел, трябва да мога да разговарям с господин Стейнс.

— Това лесно ще се уреди, те са неразделни.

— Насае и необезпокоявано.

— Ще ви осигуря всичко, от което имате нужда.

Муди забарабани с пръсти. След миг каза:

— Първо, разбира се, трябва да сме сигурни, че и двете страни са съгласни.

Ф

Утрото на двайсет и седми април дойде ясно и слънчево. Уолтър Муди стана още на зазоряване и отдели доста време на тоалета си. Обръсна се, среса се, приглади косата си с помада и си сложи одеколон зад ушите. Прислужницата в „Короната“ беше оставила току-що лъснатите му обувки пред вратата на стаята, а на скрина вътре беше извадила червена жилетка, сива вратовръзка и яка с остри краища. Беше изчеткала и изгладила редингота и го беше закачила на прозореца, за да не се измачка през нощта. Муди се облече внимателно, така че слезе да закуси чак когато камбаната удари осем, като по стълбите потупа джобчето на жилетката, за да се увери, че часовникът му е добре закрепен. Половин час по-късно се отправи нагоре по „Гуляйджийска“ с нахлупен на челото цилиндър и с кожено куфарче в ръка.

Щом се приближи към съда, му се стори, че отпред се е стекла цяла Хокитика, опашката се простираше до средата на улицата, тълпата изглеждаше нетърпелива, затаила дъх. Муди се нареди на опашката, която вървеше бързо, и не след дълго беше въведен в залата от двама строги пристави, които му наредиха грубо да не си придава важности, да не се обажда и да си свали шапката при влизането на съдията. Притиснал куфарчето към гърдите си, той си проправи път през навалицата, прескочи въженото ограждение и се настани на мястото си до обвинителя.

Като защитник Муди беше получил имената на призованите от обвинението свидетели три дни преди процеса. Те бяха вписани по реда, по който щяха да дадат показания в залата: господин Джоузеф Причард, господин Обер Гаскоан, отец Кауъл Девлин и тъмничарят Джордж Шепард, като тази последователност подсказваше каква ще е тактиката на обвинението в процеса срещу Анна. Списъкът със свидетелите за следобедното заседание беше много по-дълъг, в делото „Област Уестланд срещу господин Емъри Стейнс“ обвинението призоваваше господин Ричард Манъринг, господин Джон Кю Лон, господин Бенямин Льовентал, господин Едгар Клинч, господин Харалд Нилсен, господин Чарлс Фрост, госпожа Лидия Карвър и

капитан Франсис Карвър. Веднага щом получи тези документи, Муди седна да доизбистри своята стратегия от две части, тъй като много добре съзнаваше, че създаденото сутринта впечатление ще окаже голямо влияние върху присъдата, която ще бъде произнесена следобед.

Най-сетне часовникът удари девет и седналите бяха призовани да се изправят. Тълпата се смълча в очакване на почитаемия съдия Кемп, който се качи на подиума, настани се тежко в креслото, даде знак на останалите също да седнат и делово продължи с процедурата. Беше червендалест мъж с дебели пръсти, гладко обръснат и с гъста остра коса, която беше странно подстригана, така че стърчеше над ушите, а на темето беше пригладена.

— Господин Уолтър Муди от името на обвиняемия — зачете той от тефтера пред себе си — и господин Лорънс Брохам за обвинението, подпомаган от господин Роджър Харингтън и господин Джон Фелоус от Мировия съд. — Съдията погледна над очилата си към тях. — Господин Муди, господин Брохам, преди да започнем, бих искал да подчертая две неща. Първото е следното. Ясно ми е, че това множество се е събрало днес не от любов към закона, ние обаче сме тук да служим на справедливостта, не на разпътността, независимо кой е изправен на подсъдимата скамейка и какво е обвинението. Ще ви бъда благодарен, ако съдържате разпита си на госпожица Уедърел и всички останали до границите на приличието. За занятието на госпожица Уедърел може да използвате едно от следните три названия: „дама на нощта“, „нощна пеперуда“ или „най-древния занаят“. Ясен ли съм?

Адвокатът и обвинението измърмориха утвърдително.

— Добре — кимна съдията. — Второто, което държа да отбележа, вече сме го обсъждали с вас насаме. Шестте обвинения, които ще бъдат разгледани днес — подправяне на документ, поява в нетрезво състояние и нанасяне на тежка телесна повреда в делото срещу госпожица Уедърел и документна измама, присвояване и престъпна небрежност в делото срещу господин Стейнс, — са взаимносвързани и всеки грамотен човек в Уестланд го знае. Предвид това смятам за уместно да отложа произнасянето на присъдата срещу госпожица Уедърел, докато не мине процесът срещу господин Стейнс, тъй че всяко от делата да бъде преценено в светлината на другото. Ясен ли съм? Добре. — Той се завъртя към пристава и заповяда: — Въведете обвиняемата.

При влизането на Анна в залата се разнесе шепот. Муди извърна глава да види приближаването ѝ и остана доволен от впечатлението, което клиентката му създаваше. Макар все още слаба, тя не изглеждаше тъй изпосталяла и отпаднала, слабостта ѝ беше по-скоро женствена, свидетелство за деликатност, а не за недохранване. Анна беше облечена в черната рокля на покойната съпруга на Гаскоан, косата ѝ беше пристегната на нисък кок. Приставът я насочи към свидетелската скамейка и тя положи ръка на Библията. Закле се тихо и скромно, а после се обърна към съдията със спокойно лице и отпуснати ръце.

— Госпожице Уедърел — рече той, — срещу вас са повдигнати три обвинения. Първо, подправяне на чужд подпис върху акт за дарение. Признавате ли се за виновна?

— Не, господине.

— Второ, публична поява в нетрезво състояние и неприлично поведение следобеда на двацети март тази година. Признавате ли се за виновна?

— Не, господине.

— И, трето, нанасяне на тежка телесна повреда на господин Емъри Стейнс. Признавате ли се за виновна?

— Не, господине.

Съдията си записа отговорите и след това отбеляза:

— Безспорно съзнавате, госпожице Уедърел, че този съд няма правомощия да гледа наказателни дела.

— Да, господине.

— По третото обвинение може да бъде преценено, че е необходим процес пред Наказателен съд. В такъв случай ще останете задържана, докато делото се гледа пред Наказателен съд със съдебни заседатели. Разбирате ли какво означава това?

— Да, господине, разбирам.

— Добре. Седнете.

Тя седна.

— Господин Брохам — каза съдията Кемп, — съдът е готов да изслуша обвинението.

— Благодаря, господине. — Брохам беше слаб мъж със светли мустаци и проникателни воднисти очи. Той се надигна, подравни книжата на масата пред себе си и чак тогава започна: — Уважаеми

господин Кемп, почитаеми колеги, госпожи и господа. На всички порядъчни граждани е известно, че опиумът е примитивно изкушение, опустошително и укорително както от обществена, така и от историческа гледна точка. Днес сме изправени пред тъжен пример за това: една млада жена, чиято слабост към опиата хвърля петно не само върху лика на Хокитика, а и върху целия току-що създаден район Уестланд...

Пledoарията на Брохам беше дълга и витиевата. Той напомни на присъстващите, че Анна вече веднъж е направила опит да посегне на живота си, и свърза този случай с припадъка ѝ следобеда на двайсети март, „като и двете събития — натърти той цинично — привлякоха вниманието на обществеността“. Спря се обстойно на подправянето на подписа на Стейнс върху акта за дарение, като хвърли съмнение върху валидността на документа, и подчерта колко много ще спечели Анна от деянието си. По обвинението в нанасяне на тежка телесна повреда той се разпростря в общи приказки колко опасно и непредсказуемо е поведението на пристрастените към опиума и след това описа раната на Стейнс в такива подробности, че се наложи да помогнат на една жена сред публиката да излезе навън. В заключение обвинителят призова присъстващите да пресметнат колко опиум може да се купи с две хиляди лири и след това риторично попита дали обществеността е готова да понесе такова количество да попадне в ръцете на увредената и пропаднала личност на госпожица Анна Уедърел, до неотдавна „дама на нощта“.

— Господин Муди — обади се съдията, след като Брохам седна.
— Встъпително изказване на защитата.

Муди се надигна веднага.

— Благодаря, господине. Аз ще бъда кратък.

Ръцете му трепереха, той разпери длани на масата, за да ги успокои, и след това с глас, който звучеше много по-уверен, отколкото Муди се чувстваше, продължи:

— Още в началото бих искал да напомня на господин Брохам, че госпожица Уедърел е отхвърлила зависимостта си от опиата и с това постижение си извоюва най-искреното ми възхищение и уважение. Никой от нас няма съмнение, че тази слабост превръща госпожица Уедърел в лесна плячка на безбройните изкушения на пристрастяването, описани преди малко с такава наслада от господин

Брохам. Самият аз никога не съм докосвал опиум — в същото ви увери и господин Брохам, — но бих се осмелил да предположа, че единствена причина за нашето въздържание е страхът, страхът от властта на опиата върху нас, страхът от неговата способност да пристрастява, страхът какво ще видим или ще направим, ако се поддадем на въздействието му. Отбелязвам го, за да подчертая факта, че слабостта на госпожица Уедърел в това отношение не е нещо неவிжданo, и отново повтарям поздравленията си, че се е заела тъй сърцато да я преодолее. Ала каквото и да се опитва да ви убеди господин Брохам, ние не сме тук, за да съдим нрава на госпожица Уедърел, нито нейния характер. Тук сме, за да отсъдим как можем да служим на справедливостта по отношение на три обвинения: в подправяне на документ, в непристойно поведение и в нанасяне на тежка телесна повреда. Подкрепям твърдението на господин Брохам, че подправянето на документ е сериозно престъпление, и не възразявам срещу убеждението му, че тежката телесна повреда е близък родственик на убийството, само че, както ще докажем сега пред вас, госпожица Уедърел е невинна и по трите обвинения. Тя не е подправяла документи, не се е и опитвала да навреди на господин Емъри Стейнс и припадъкът ѝ на двацети март е също толкова непристоен, колкото и прилошаването на дамата, която беше изведена преди десет минути от съдебната зала. Напълно съм убеден, че показанията на свидетелите ще докажат невинността на клиентката ми, и то съвсем скоро. В очакване на тази щастлива развръзка, господин съдия, уважаеми колеги, госпожи и господа, без колебание се уповавам на закона.

Муди седна с разтуптяно сърце. Вдигна поглед, надяваше се на някакъв утвърдителен знак, но съдията се беше надвесил над тефтера и си записваше. От другия край на скамейката Брохам гледаше Муди със самодоволно изражение. Седналият до него Фелоус се приведе и прошепна нещо в ухото му, той се усмихна и му отговори.

— Благодаря, господин Муди — обади се най-сетне съдията, сетне подчерта със замах написаното и остави писалката. — Обвиняемата да стане. Господин Брохам, заповядайте.

Прокурорът се изправи и за втори път благодари на съдията. След това се обърна към Анна.

— Госпожице Уедърел, как си изкарвахте прехраната до вечерта на четиринайсети януари?

— Господин Брохам! — сопна се съдията. — Какво ви казах преди малко? Госпожица Уедърел е упражнявала най-стария занаят, това е достатъчно.

— Да, господине — кимна Брохам и започна отначало: — Госпожице Уедърел, вечерта на четиринайсети януари сте взели важно решение относно занятието си, нали така?

— Да.

— Какво по-точно е това решение?

— Да се откажа от него. От занаята.

— Какво имате предвид под „да се откажа“?

— Да не излизам повече на улицата.

Съдията въздъхна и примирено подхвърли:

— Продължавайте.

— Веднага ли си намерихте друга работа? — попита Брохам.

— Не — отвърна Анна. — Когато пристигна, госпожа Уелс ме взе при себе си в „Скитническа sluка“. Започнах да се уча да редя таро и да разчитам звездните карти с идеята да ѝ помагам в гледането. Надявах се да си изкарвам прехраната като нейна помощничка.

— А имаште ли тази възможност, когато се отказате от предишното си занятие?

— Не. Не знаех, че госпожа Уелс смята да се премести тук.

— В такъв случай как възнамерявахте да се издържате?

— Нямах ясен план — отвърна Анна.

— Никакъв план?

— Никакъв, господине.

— Не сте имали заделени пари? Или нещо друго, което да ви дава сигурност?

— Не, господине.

— В такъв случай сте направили доста крайна стъпка — отбеляза мило Брохам.

— Господин Брохам! — извика съдията.

— Да, господине?

— Пристъпете по същество.

— Разбира се. Този акт за дарение — обвинителят размаха листчето във въздуха — ви посочва, госпожице Уедърел, за получател

на две хиляди лири. Съставен е на единайсети октомври миналата година. Дарителят, господин Емъри Стейнс, изчезна безследно на четиринайсети януари, същия ден, в който вие като щастлив получател на тази баснословна сума решавате да се откажете да излизате на улицата и да заживеете нов живот. Решение, взето без никакъв подтик и без ясен план за бъдещето.

— Възраждам! — Муди скочи. — Господин Брохам не е установил, че не е имало подтик госпожица Уедърел да промени занаятието си.

Съдията прие възражението и обвинителят, смръщил ядосано вежди, се принуди да попита Анна:

— Госпожице Уедърел, подтикна ли ви нещо да вземете решение да престанете да продавате тялото си?

— Да — отвърна Анна и погледна Муди. Той ѝ кимна леко, окуражително. Тя си пое дъх. — Влюбих се. В господин Стейнс. Вечерта на четиринайсети януари за първи път прекарахме нощта заедно и след това вече не желаех да се продавам на улицата.

Брохам се намръщи.

— Същата тази нощ бяхте задържана и за опит да посегнете на живота си, нали така?

— Да. Мислех, че той не ме обича, тоест че не би могъл да ме обича, и това ми се стори непоносимо. И постъпих ужасно.

— Признавате ли, че сте се опитали да отнемете живота си онази нощ?

— Искях да се напуша — отвърна Анна, — но не съм имала намерение да си навредя.

— На процеса срещу вас, когато бяхте обвинена в опит за самоубийство, вие отказхте да дадете показания. Какво ви накара да промените решението си?

Муди и Анна не бяха обсъдили този въпрос и за миг той се притесни дали тя няма да сгреши, ала Анна отговори спокойно и чистосърдечно:

— Тогава господин Стейнс все още го нямаше. Мислех, че е нагоре по реката или някъде в кариерата, и смятах, че вероятно следи вестниците от Хокитика, за да е в крак с новините. Не исках да кажа нещо, което той да прочете и да му падна в очите.

Брохам се изкашля сухо в шепа.

— Разкажете, моля, какво точно се случи на четиринайсети януари — рече той — последователно и със свои думи.

Тя кимна.

— Към седем се видях с господин Стейнс в „Златната прах“. Той ме почерпи едно питие и след това ме придружи до дома си на „Гуляйджийска“. Към десет аз се върнах в стаята си в „Скарата“ и изпуших една лула. Чувствах се странно, както вече казах, и сложих малко по-голямо количество от обичайното. Сигурно съм излязла от „Скарата“, докато още съм била под въздействието на опиума, тъй като не помня нищо друго до събуждането си в затвора на другата сутрин.

— В какъв смисъл сте се чувствали странно?

— Ами бях едновременно тъжна, щастлива, унила... не мога да го опиша точно.

— В някакъв момент същата тази нощ господин Стейнс е изчезнал — рече Брохам. — Знаехте ли къде е отишъл?

— Не. За последно го видях в дома му на „Гуляйджийска“. Той спеше. Явно е излязъл, след като съм си тръгнала.

— С други думи, след десет вечерта?

— Да — кимна Анна. — Чаках го да се върне, а него го нямаше, не пристигаше и никаква вест. Когато госпожа Уелс ми предложи да се преместя в „Скитническа слуга“, реших, че е най-добре да приема. Временно. Всички го смятаха за мъртъв.

— Виждали ли сте господин Стейнс между четиринайсети януари и двайсети март?

— Не, господине.

— Поддържали ли сте някаква връзка?

— Не, господине.

— Според вас къде е бил той в този период?

Анна отвори уста да отговори, но Муди се надигна и извика:

— Възраavam! Обвиняемата не може да бъде принуждавана да изказва предположения.

Съдията отново прие довода му и подкани Брохам да продължи.

— Господин Стейнс беше намерен следобеда на двайсети март с куршум в рамото — каза обвинителят. — По време на срещата ви на четиринайсети януари той беше ли ранен?

— Не — отвърна Анна.

— Същата вечер ли е била нанесена раната?

— Не мога да кажа. Когато го видях за последно, той си беше добре. Спеше.

Брохам вдигна малко дамско пистолетче от масата пред себе си.

— Познавате ли това оръжие, госпожице Уедърел?

— Да — кимна Анна, присвила очи към пистолета. — Мое е.

— Винаги ли го носите в себе си?

— Носех го, когато работех. Държах го в пазвата си.

— Във вас ли беше и вечерта на четиринайсети януари?

— Не. Бях го оставила в „Скарата“. Под възглавницата.

— Но всъщност сте работили вечерта на четиринайсети януари, нали?

— Бях с господин Стейнс.

— Не това ви питам — рече Брохам. — Работехте ли вечерта на четиринайсети януари?

— Да.

— И въпреки това твърдите, че сте оставили пистолета в стаята си.

— Да.

— Защо?

— Не смятах, че ще ми трябва.

— Но това е било необичайно, по принцип оръжието е трябвало да бъде с вас.

— Да.

— Някой може ли да потвърди къде се е намирал пистолетът онази вечер?

— Не — отвърна Анна. — Освен ако не е надникнал под възглавницата ми.

— Куршумът, изваден от рамото на господин Стейнс, е от точно такъв пистолет — продължи обвинителят. — Вие ли сте простреляли господин Стейнс?

— Не.

— Знаете ли кой го е направил?

— Не, господине.

Брохам отново се изкашля в шепа.

— Вечерта на четиринайсети януари знаехте ли на каква точно сума възлиза имуществото на господин Стейнс?

— Знаех, че е богат — отговори тя. — Всички го знаеха.

— Разговаряли ли сте с господин Стейнс онази нощ или някой друг път за намереното злато в дома на господин Кросби Уелс?

— Не. Никога не сме говорили за пари.

— Никога ли? — вдигна вежди Брохам.

— Господин Брохам! — обади се съдията.

Обвинителят сведе за миг глава.

— Кога научихте за първи път за намеренията на господин Стейнс, описани в този документ?

— Сутринта на двайсети март — отвърна Анна. Тя се поотпусна, отговорът на този въпрос беше многократно репетиран. — Капеланът донесе акта за дарение в „Скитническа sluка“ и аз веднага отидох в съда да разбера какво означава. Господин Фелоус потвърди, че документът е редовен и изряден. Каза, че може да излезе нещо, тоест че имам право да предявя претенции към златото. След това се съгласи да отнесе от мое име документа в банката.

— И какво стана след това?

— Уговорихме се да се срещнем отново в пет часа в съда. Аз се върнах следобед и седнахме да поговорим. И тогава припаднах.

— На какво се дължеше припадъкът ви?

— Не зная.

— Били ли сте под въздействието на някакъв опиат или на алкохол?

— Не — отвърна Анна. — Бях абсолютно трезва.

— Някой може ли да го потвърди?

— Сутринта бях с отец Девлин, а следобеда прекарах в „Скарата“ при господин Клинч.

— В показанията си пред съда господин Шепард споменава, че във въздуха се е усещала силна миризма на лауданум — изтъкна Брохам.

— Навярно се е объркал — предположи Анна.

— Вие сте зависима от опиата, нали така?

— Не съм пипвала лулата, откакто се пренесох при госпожа Уелс — заяви твърдо тя. — Не съм пушила опиум от деня, в който ме пуснаха от затвора и обявих траур.

— Позволете ми да поясня, вие твърдите, че не сте докосвали опиум под никаква форма от припадъка си на четиринайсети януари, така ли?

— Да, точно така.

— И госпожа Карвър може да го потвърди?

— Да.

— Бихте ли разказали пред съда какво точно се е случило следобед на двајсет и седми януари преди появата на госпожа Карвър в „Скарата“?

— Бях в стаята си и разговарях с господин Причард — зарецитира Анна. — Пистолетът беше в пазвата ми както обикновено. Господин Гаскоан влезе внезапно и ме сепна, извадих пистолета и той неволно гръмна. Не ни беше ясно какво е станало. Господин Гаскоан предположи, че оръжието е повредено, и ме накара да го заредя отново, след което стреля повторно във възглавницата, за да провери дали е наред. После ми върна пистолета, аз го прибрах в чекмеджето и оттогава не съм го пипала повече.

— С други думи, онзи следобед са били произведени два изстрела.

— Да.

— Вторият куршум е заседнал във възглавницата ви — продължи прокурорът. — А първият?

— Той изчезна.

— Изчезнал е?

Брохам вдигна вежди.

— Да. Не разбрахме къде е попаднал.

— Да не би прозорецът да е бил отворен случайно?

— Не. Валеше. Не знам къде отиде куршумът. Никой от нас нямаше обяснение.

— Просто е изчезнал.

— Точно така — кимна Анна.

Прокурорът нямаше други въпроси. Седна, като се подсмиваше, и съдията подкани Муди да подложи обвиняемата на кръстосан разпит.

— Благодаря, господине — отвърна Муди. — Госпожице Уедърел, и трите обвинения срещу вас са повдигнати от господин Джордж Шепард, началника на затвора в Хокитика. Познавате ли го?

Бяха упражнявали този разговор много пъти и Анна без капчица колебание отвърна:

— Не.

— И въпреки това освен днешните обвинения Джордж Шепард многократно е отправял намеци за душевното ви състояние, нали така?

— Да, той твърди, че съм луда.

— Разговаряли ли сте някога с Джордж Шепард?

— Не.

— Имали ли сте някакво вземане-даване от каквото и да е било естество с него?

— Не.

— Знаете ли защо Джордж Шепард е тъй враждебно настроен към вас?

— Не — отвърна тя. — Нищо лошо не съм му направила.

— Разбрах обаче, че имате общ познат — рече Муди. — Прав ли съм?

— Да — кимна Анна. — Ах Сук. Китаец. Държеше пушалнята в Кънери и ми беше близък приятел. Беше застрелян на дваисети март. От Джордж Шепард.

Брохам скочи.

— Шепард разполагаше със заповед за задържането му и действаше като представител на полицията. Господин Муди си позволява да петни честта...

— Знам за заповедта, господин Брохам — прекъсна го Муди. — Повдигам въпроса, защото според мен общият познат представлява важна брънка между подсъдимата и тъжителя.

— Продължете, господин Муди — обади се съдията намръщено.

Брохам седна.

— Какво свързваше тъмничаря Шепард с Ах Сук? — попита Муди.

— Ах Сук е бил обвинен в убийството на брата на господин Шепард — отвърна Анна с ясен глас. — В Сидни. Преди петнайсет години.

В залата изведнъж се възцари гробна тишина.

— И как е приключил процесът?

— Ах Сук е бил оневинен в последния момент — отговори Анна. — И е бил освободен.

— Господин Сук ли ви е разказвал за това?

— Той не говореше много добре английски, но често споменаваше за „отмъщение“ и „убийство“. Понякога говореше насън.

Тогава не всичко ми беше ясно.

— В тези моменти, за които става дума, как ви се струваше господин Сук?

— Напрегнат — отвърна Анна. — Може би дори изплашен. Чак после си дадох сметка за това. Разбрах за брата на господин Шепард едва след убийството на Ах Сук.

Муди се обърна към съдията и вдигна един лист.

— Защитата предоставя на вниманието на съда описание на процеса, публикувано на девети юли 1854 година в „Сидни Хералд“. Оригиналът се намира в архива на „Крайбрежна“, това е заверен препис.

Той пусна листа по веригата насядали на масата мъже, за да го предадат на съдията, и се обърна отново към Анна.

— Тъмничарят Шепард знаеше ли, че сте били близки с господин Сук?

— Това не беше тайна — отговори тя. — Почти всеки ден се отбивах в пушалнята, а друга пушалня в Кънери нямаше. Бих казала, че всички го знаеха.

— Ходенето ви там дори ви е донесло едно определено прозвище, нали?

— Да — кимна Анна. — Всички ме наричаха Анна Китайската.

— Благодаря, госпожице Уедърел. Това е всичко.

Муди се поклони на съдията, който се взираше в преписа на материала в „Сидни Хералд“, и седна.

Брохам, за когото това отклонение беше дошло като твърде неочаквана изненада, поиска отново да разпита Анна по повдигнатия от защитата въпрос. Съдията обаче отхвърли искането му.

— Тази сутрин сме се събрали тук заради три обвинения — рече той, после остави внимателно настране статията за освобождаването на Ах Сук и сплете пръсти, — за подправяне на документ, за поява в нетрезво състояние и непристойно поведение и за нанасяне на тежка телесна повреда. Отбелязах факта, че познанството на госпожица Уедърел с господин Сук е било от значение за тъжителя, но не смятам, че това налага повторен разпит. Все пак целта е да преценяваме мотивите не на тъжителя, а на госпожица Уедърел.

Брохам изглеждаше изключително недоволен, Муди улови погледа на Анна и ѝ се усмихна, тя също му отвърна с усмивка. Бяха

спечелили победа.

Първият призован свидетел беше Джоузеф Причард, който на въпросите на Брохам повтори разказа на Анна за случилото се на двајсет и седми януари в „Скарата“, първият куршум бил изчезнал след неволно произведен изстрел, а вторият бил изстрелян във възглавницата от Обер Гаскоан — за проба.

— Господин Причард — поде Муди, след като дойде неговият ред да разпита свидетеля, — какво всъщност правехте в стаята на госпожица Уедърел следобеда на двајсет и седми януари?

— Смятах, че има някакво друго обяснение зад така наречения й опит да посегне на живота си — отвърна аптекарят. — Предполагах, че опиумът е бил отровен или примесен с нещо, и исках да разследвам случилото се.

— И успяхте ли?

— Да.

— Какво установихте?

— По вида на лулата си личеше, че е била използвана наскоро — отвърна Причард. — Но не от Анна. Тя беше трезва като монахиня. Очите й ясно сочеха, че не е докосвала опиум от дни. Може би от нощта, в която беше намерена в безсъзнание на улицата.

— А самия опиум? Него изследвахте ли го?

— Не можах да го намеря. Обърнах чекмеджето, претърсих цялата стая, но не го открих. Нямаше го.

Муди вдигна вежди.

— Нямало го е?

— Да — кимна аптекарят.

— Благодаря, господин Причард. Това е всичко.

Харингтън се беше навел над бележника си и дращеше яростно. Откъсна листа и го сложи на масата тъй, че другите двама да прочетат написаното. Брохам вече не се усмихваше самодоволно.

— Поканете следващия свидетел — заповяда съдията, който също си водеше записки в тефтера.

Следващият свидетел беше Обер Гаскоан, неговите показания потвърдиха, че пистолетът е гръмнал неволно, куршумът е изчезнал, а вторият изстрел е бил произведен нарочно в леглото на Анна. Докато Брохам разпитваше секретаря на съда, той призна как изобщо не му е минало през ума, че следобед на двајсет и седми януари Емъри Стейнс

може да е бил в „Скарата“, на въпроса на Муди той се съгласи, че все пак това е възможно. След като Гаскоан се върна на мястото си и седна, приставът въведе капелана на затвора Кауъл Девлин.

— Отче — поде Брохам, след като капеланът положи клетва. Той вдигна акта за дарение. — Как попадна у вас този документ?

— Намерих го в дома на Кросби Уелс на другия ден след смъртта му — отвърна Девлин. — Господин Лодърбак беше донесъл вестта за кончината му в Хокитика и тъмничарят Шепард ми възложи да отида да помогна да докараме тялото.

— Къде точно го намерихте?

— В печката. В къщата беше доста мрачно и унило, навън валеше, затова реших да запаля огън. Отворих долната вратичка и видях падналия там лист.

— И какво направихте след това?

— Прибрах го.

— Защо?

— Упоменатата в документа сума беше твърде голяма — отговори спокойно капеланът — и сметнах за по-благоразумно информацията да не се разгласява, докато здравето на госпожица Уедърел не се подобри, предишната вечер я бяха докарали в затвора по подозрение за *felo de se*^[2] и беше очевидно, че тя не е в състояние да понесе нови изненади.

— Това ли е единствената причина да приберете документа?

— Не. Както по-късно обясних на тъмничаря Шепард, не виждах смисъл да предавам документа на властите, тъй като тогава той беше невалиден.

— Защо е бил невалиден?

— Господин Стейнс не се беше подписал.

— И въпреки това в документа, който държа сега, има подпис на господин Стейнс! — извика Брохам. — Обяснете, моля, как е станало това.

— Боя се, че не мога — отвърна Девлин. — Не съм бил свидетел на подписването.

Обвинителят се запъна за миг, но бързо се окопити и попита:

— Кога разбрахте, че документът е бил подписан?

— Сутринта на двацети март, когато го занесох на госпожица Уедърел в „Скитническа слука“. Разговаряхме с нея за други неща и по

време на нашия разговор изведнъж забелязах, че отдолу се е появил подпис.

— Видяхте ли госпожица Уедърел да подписва акта за дарение?

— Не, не съм.

Личеше си, че отговорът му е смутил Брохам — за да си върне самообладанието, обвинителят попита:

— И за какво точно разговаряхте?

— Естеството на разговора ни попада под закрилата на тайнството на свещеническия ми сан — отвърна Девлин. — Не мога да го разкрия, нито да свидетелствам срещу госпожица Уедърел.

Брохам беше като попарен. Девлин обаче беше напълно прав и след дълги възражения и спорове обвинителят с вече не толкова самоуверен вид предостави свидетеля на защитата. Муди подреди книжата на масата пред себе си и поде:

— Отче, веднага след намирането на акта за дарение ли го показахте на тъмничаря Шепард?

— Не.

— В такъв случай той как е научил за него?

— Съвсем случайно — отвърна Девлин. — Държах документа в Библията си, за да не се намачка, и тъмничарят Шепард попаднал на него, докато разлиствал Священото писание. Това стана някъде около месец след смъртта на господин Уелс.

Муди кимна.

— Господин Шепард сам ли е бил, когато е станало това?

— Да.

— И какво направи?

— Посъветва ме да покажа документа на госпожица Уедърел и аз го послушах.

— Незабавно ли?

— Не, изчаках няколко седмици. Искях да разговарям насаме с нея, без госпожа Карвър да разбере, а подобна възможност все не се явяваше, тъй като двете жени живееха заедно и госпожица Уедърел рядко оставаше сама.

— Защо искахте разговорът ви с госпожица Уедърел да остане в тайна от госпожа Карвър?

— По това време смятах, че госпожа Карвър е законният наследник на намереното в дома на господин Уелс съкровище — рече

капеланът. — Не исках да вбивам клин между нея и госпожица Уедърел заради един документ, който можеше да се окаже безвкусна шега. Сутринта на двајсети март, както сигурно си спомняте, госпожа Карвър беше призована в съда. Прочетох за това във вестника и веднага се отправих към „Скитническа слуга“.

— А междувременно актът за дарение си е седял в Библията, така ли?

— Да.

— След като тъмничарят Шепард е открил документа, имало ли е случаи, в които той е оставал сам с вашата Библия?

— О, много. Всяка сутрин я взимам със себе си в лагера и често я оставям в кабинета му, докато върша делата си.

Муди помълча малко, за да могат слушателите да осмислят думите на Девлин, след това промени темата.

— Откога познавате госпожица Уедърел, отче?

— Запознахме се на двајсети март, когато отидох при нея в „Скитническа слуга“. Оттогава тя е под мое попечителство в затвора и я виждам всеки ден.

— През това време имали ли сте възможност да я наблюдавате и да разговаряте с нея?

— Предостатъчно възможности.

— Бихте ли описали общото си впечатление за нейния характер?

— Впечатлението ми е благоприятно — отвърна капеланът. — Разбира се, с нея е било злоупотребявано и миналото ѝ е опетнено, но е нужна голяма смелост човек да се пребори с недостатъците си и аз съм много доволен от усилията ѝ в тази насока. Най-малкото тя отхвърли зависимостта си от опиата и е твърдо решена повече да не продава тялото си. За това заслужава поздравления.

— Какво е мнението ви за душевното ѝ състояние?

— О, тя е напълно нормална — премига Девлин. — Нямам и капчица съмнение.

— Благодаря, отче — рече Муди и се обърна към съдията. — Благодаря, господине.

Следваха експертизите на доктор Гилис и на доктор Сандърс, дошъл от Кумара да даде второ мнение за душевното състояние на Анна, както и на полицейския инспектор от Греймаут господин Уолшам.

Тъжителят Джордж Шепард беше призован последен.

Както беше очаквал Муди, Шепард се разпростря надълго и нашироко върху пропадналия нрав на Анна Уедърел, изтъкна зависимостта ѝ от опиума, противния ѝ занаят и предишния опит за самоубийство като доказателства за нейното безчестие. Описа подробно как поведението ѝ е прарасвало средства на правоохранителните органи и е нарушавало общоприетите нравствени норми и благоприличието и настойчиво препоръча обвиняемата да бъде прибрана в новопостроения приют на Гледка. Муди обаче беше подготвил добре защитата си: след разкритието за Ах Сук и показанията на Девлин думите на Шепард звучаха като злобно, дори дребнаво заяждане. Муди мълчаливо се поздрави, че е избрал пръв да повдигне въпроса за лудостта на Анна.

Когато най-сетне Брохам седна, съдията сведе поглед и рече:

— Свидетелят е на ваше разположение, господин Муди.

— Благодаря, господине — отвърна Муди и се обърна към тъмничаря. — Господин Шепард, според вас подписът на Емъри Стейнс върху акта за дарение подправен ли е?

Тъмничарят вирна брадичка.

— Бих го нарекъл почти съвършено копие.

— Прощавайте, господине, но защо „почти съвършено“?

Шепард се намръщи.

— Неловно копие — поправи се той.

— А не може ли да бъде наречен и „точно копие“ на подписа на господин Стейнс?

— Това трябва да кажат експертите — сви рамене Шепард. — Аз не съм специалист.

— Господин Шепард, вие самият успяхте ли да намерите някаква разлика между този подпис и предоставените от Западна банка документи с подписа на господин Стейнс?

— Не, не успях.

— В такъв случай на какво основание твърдите, че подписът е подправен?

— Когато през февруари видях за първи път въпросния акт за дарение, той не беше подписан — отвърна тъмничарят. — Госпожица Уедърел донесе същия документ в съда на двацети март вече с подпис отдолу. Възможни са само две обяснения. Или тя е подправила подписа

— и според мен точно това е истината, — или е била в тайно съглашение с господин Стейнс по време на отсъствието му, а в такъв случай излиза, че преди малко тя излъга.

— Всъщност има и трето обяснение — рече Муди. — Ако подписът наистина е подправен, както вие твърдите тъй уверено, възможно е да го е положил някой друг, а не Анна. Някой, който е знаел, че документът е у капелана и който е желал по някаква причина да види госпожица Уедърел в затвора.

Шепард го изгледа студено.

— Намекът ви е обиден, господин Муди.

Муди бръкна в портфейла си и извади малко листче.

— Това тук — рече той — е запис на заповед от юни миналата година, изготвен от господин Ричард Манъринг и подписан от госпожица Уедърел. Забелязвате ли нещо странно в подписа на госпожица Уедърел, господин Шепард?

Тъмничарят се взря в листчето.

— Подписала се е с кръстче — рече той.

— Точно така, подписала се е с кръстче — повтори Муди. — След като госпожица Уедърел дори не може да напише името си, господин Шепард, защо смятате, че тя е способна да пресъздаде „почти свършено копие“ на чужд подпис?

Всички бяха вперили очи в тъмничаря. Той продължаваше да се взира в листчето.

— Благодаря, господине — обърна се Муди към съдията. — Нямам повече въпроси.

— Добре, господин Муди — отвърна съдията с тон, който можеше да бъде изтълкуван и като развеселен, и като неодобрителен. — Свободен сте.

[1] Fellow (англ.) означава другар, събрат. — Б.пр. ↑

[2] Престъпление против себе си, самоубийство (лат.). — Б.пр. ↑

ВЕНЕРА ЗОРНИЦА

В КОЯТО СЕ ПОЯВЯВА ИЗКУШЕНИЕ, САМО ЧЕ ПРИКРИТО.

Щом „Щастлив вятър“ хвърли котва на пристана в Порт Чалмърс и траповете бяха спуснати, Анна се нареди на опашката на жените за преглед от лекарската комисия. От карантинния навес тя се прехвърли в митническата барака, където прегледаха и подпечатаха документите ѝ. След като формалностите бяха приключени, я насочиха към магазина, за да си прибере пътния сандък (той беше съвсем малък, не по-голям от кутия за шапки, тя можеше да го носи под мишница), и там отново се забави, тъй като по погрешка багажът ѝ беше натоварен на чужда количка. Докато недоразумението се изясни и ѝ върнат сандъка, вече беше минало обяд. Когато най-сетне излезе от магазина, Анна с надежда се огледа за златокосото момче, което толкова ѝ беше харесало сутринта, но не видя нито едно познато лице, спътниците ѝ отдавна се бяха разпилели в оживлението на града. Тя остави сандъка на земята и се спря да оправи ръкавиците си.

— Прощавайте, госпожице — обади се глас и Анна се обърна: заговорила я беше пълничка жена с бакъреноруса коса и гладко лице, добре облечена в хубава зелена рокля от брокат. — Прощавайте, да не би случайно да пристигате сега?

— Да, госпожо — отвърна Анна. — Току-що слизам от кораба.

— От кой кораб?

— „Щастлив вятър“, госпожо.

— Да — кимна жената, — в такъв случай навярно можете да ми помогнете. Чакам една млада дама, Елизабет Макей. На вашата възраст, слаба, облечена като гувернантка, пътува сама...

— Боя се, че не съм я виждала.

— Ще навърши деветнайсет през август — продължи непознатата. — Тя е братовчедка на моя братовчедка, аз лично не я познавам, но съм чувала, че е хубавичка и спретната. Казва се Елизабет Макей. Не сте ли я виждали?

— Съжалявам, госпожо.

— С кой кораб, казахте, сте дошли, „Щастлив вятър“ ли?

— Да.

— Къде се качихте?

— В Порт Джаксън.

— Да, точно така. „Щастлив вятър“, потегля от Сидни.

— Колкото и да ми е неприятно, трябва да ви кажа, че на борда на „Щастлив вятър“ нямаше млади дами — рече Анна и замислено присви очи. — Бяхме аз, госпожа Патерсън, която пътуваше със съпруга си, госпожа Мейдър, госпожа Юърс и госпожа Кук, но всички те със сигурност са над четирийсетте. Нямаше деветнайсетгодишни.

— О, божичко — измърмори жената и прехапа устна. — Божичко, божичко...

— Случило ли се е нещо, госпожо?

— О — жената я хвана за ръката, — толкова сте мила. Аз имам девически пансион тук, в Дънидин. Преди няколко седмици получих писмо от госпожица Макей, с което тя ми се представи и плати в аванс за настаняването си, трябваше да пристигне днес. Ето. — Тя извади смачкано писмо. — Вижте, съвсем недвусмислено посочва датата.

Анна не посегна да вземе писмото.

— Съжалявам — рече тя и поклати глава. — Сигурна съм, че няма грешка с датата.

— О, извинявайте — отвърна жената. — Не можете да четете.

Анна се изчерви.

— Чета, но не много добре.

— Няма значение, няма значение — успокои я непознатата и прибра писмото в ръкава си. — Страшно съм притеснена за горката госпожица Макей. Страшно съм притеснена! Дали не ѝ се е случило нещо? Увери ме, че пристига днес, с този параход, а въпреки това, както вие твърдите, изобщо не се е качила на кораба! Сигурна ли сте? Абсолютно ли сте сигурна, че не е имало други млади дами?

— Предполагам, че има някакво простичко обяснение — отвърна Анна. — Може да се е почувствала зле в последния момент. Или пък да е изпратила писмо да ви предупреди за промяна в плановете си и то да се е загубило по пътя.

— Толкова сте мила, че ме успокоявате! — Жената отново ѝ стисна ръката. — Да, права сте, трябва да разсъждавам трезво и да не

си измислям. Само ще се разтревожа повече, ако си представям какво лошо може да ѝ се е случило.

— Сигурна съм, че всичко ще бъде наред.

— Мило дете... Радвам се да се запозная с толкова мило красиво момиче. Аз съм госпожа Уелс, Лидия Уелс.

— Госпожица Анна Уедърел — представи се Анна и направи реверанс.

— Но бива ли такова нещо, да се тревожа за едно момиче, което пътува само, пред друго в същото положение — усмихна се госпожа Уелс. — А вие как така пътувате сама, госпожице Уедърел? Сигурно сте сгодена за някой златотърсач!

— Не, нямам годеник.

— В такъв случай навярно някой ви очаква тук. Баща ви или друг роднина ви е повикал да...

Анна поклати глава.

— Дойдох да започна живота си отначало.

— Е, намерили сте най-доброто място за това — отвърна госпожа Уелс. — Тук всеки започва отначало, защото просто няма друг начин! Значи сте съвсем сама?

— Да, сама съм.

— Много смело от ваша страна, госпожице Уедърел, изключително смело! Добре е, че по време на пътуването сте имали някаква женска компания, но кажете ми, има ли къде да отседнете тук, в Дънидин? В града е пълно със странноприемници с лоша слава. Красива госпожица като вас определено се нуждае от доброжелателен съвет.

— Благодаря ви за загрижеността — рече Анна. — Мислех да се настаня при госпожа Пенистън, за там се бях запътила.

Жената се ококори.

— При госпожа Пенистън?

— Чух ласкави отзиви за пансиона ѝ — отвърна Анна неуверено. — Вие не бихте ли го препоръчали?

— Уви, не — отсече госпожа Уелс. — Точно пансиона на госпожа Пенистън ли намерихте от всички заведения в града... Тя е пропаднала жена, госпожице Уедърел. Развалена жена. Трябва да се държите далеч от хора като нея.

— О! — възкликна Анна.

— Кажете ми пак какво точно очаквате да намерите в Дънидин?
— попита сърдечно госпожа Уелс.

— Дойдох заради златната треска. Всички разправят, че в лагерите има повече злато, отколкото в земята. Мислех да започна някаква работа.

— Като прислужница в заведение навярно?

— Да, мога да поднасям питиета. Работила съм в странноприемници. Ръцете ми са здрави и съм честна.

— Имате ли препоръки?

— Много добри, госпожо. От „Емпайър“ в Сидни.

— Прекрасно!

Госпожа Уелс усмихнато я огледа от главата до петите.

— Щом не препоръчвате госпожа Пенистън... — поде Анна, но новата ѝ позната я прекъсна.

— О! — възкликна тя. — Хрумна ми идеалното решение! То ще реши дилемите и на двете ни, и вашите, и моите! Госпожица Макей предплати за една седмица, но не е тук и стаята ѝ е празна. Вземете я вие! Елате, ще я използвате, все едно сте госпожица Макей, докато ви намерим някаква работа и се установите.

— Много сте мила, госпожо Уелс — отвърна Анна, като отстъпи крачка, — но не бих могла да приема толкова щедра... Не бих се натрапила на гостоприемството ви.

— О, замълчете! — скара ѝ се госпожа Уелс и я хвана за лакътя.
— Когато станем добри приятелки, госпожице Уедърел, ще поглеждаме назад към днешния ден и ще се дивим на щастливата случайност да попаднем една на друга. Аз вярвам в късмета! И в други неща, разбира се. Но стига съм бърборила, сигурно умирате от глад и копнеете за топла баня. Елате, ще се погрижа за вас и щом си починете, ще ви намерим някаква работа.

— Не желая да прося милостиня — рече Анна. — Не приемам подаяния.

— Какви подаяния, и дума не може да става — възрази Лидия Уелс. — Какво мило дете. Хей, носач!

Към тях изтича чипоносо момче.

— Занесете сандъка на госпожица Уедърел на „Къмбърланд“
№35 — заповяда госпожа Уелс.

Чипоносото момче се ухили, обърна се към Анна, огледа я внимателно и наместо поздрав игриво отметна падналия над очите си кичур коса. Лидия Уелс се направи, че не забелязва нахалството му, и строго тикна в ръката му монета. След това прегърна през рамо Анна и усмихната я поведе по улицата.

ЕКЗАЛТАЦИЯ В ОВЕН

В КОЯТО ОБВИНЯЕМИЯТ СЕ ОТДАВА НА ФИЛОСОФСКИ РАЗМИШЛЕНИЯ, ГОСПОДИН МУДИ ПЕЧЕЛИ НАДМОЩИЕ, ЛОДЪРБАК ЧЕТЕ, А КАРВЪРОВИ БИВАТ УЛИЧЕНИ В ЛЪЖА.

Следобедното заседание на съда започна точно в един.

— Господин Стейнс — рече съдията, след като младежът положи клетва. — Предявени са ви три обвинения, първо, за подправяне на тримесечния отчет през януари 1866 година. Признавате ли се за виновен?

— Да, господине.

— Второ, присвояване на голямо количество злато, събрано от вашия служител Джон Кю Лон в находището „Аврора“ и впоследствие намерено в дома на покойния Кросби Уелс в долината Арахура. Признавате ли се за виновен?

— Да, господине.

— И накрая, престъпна небрежност и неизпълнение на задълженията към изискващи всекидневна поддръжка находища и участъци за период повече от два месеца. Признавате ли се за виновен?

— Да, господине.

— Виновен и по трите обвинения — обобщи съдията и се облегна. — Добре. Седнете засега, господин Стейнс. Защитник отново е господин Муди, а обвинител — господин Брохам, подпомаган от господин Фелоус и господин Харингтън от Мировия съд. Господин Брохам, заповядайте.

Както и предишния път, встъпителното изказване на Брохам имаше за цел да очерни обвиняемия и също като предходното беше дълго и витиевато. Обвинителят изброи всички проблеми, причинени от отсъствието на Стейнс, и обрисова вдовицата Уелс като трагична фигура с лъжливи надежди, разпалени у нея от обещанието за неочаквано наследство, което тя по погрешка (но съвсем разбираемо) смятала за част от имуществото на покойния си съпруг. Разпростря се върху покварата на богатството и нарече подправянето на отчета и присвояването „трезво и хладнокръвно извършени престъпления“. В отговор Муди само потвърди, че Стейнс напълно съзнава какви

неприятности е предизвикало дългото му отсъствие и е готов да покрие възникналите щети и задължения.

— Господин Брохам — рече съдията, след като Муди приключи. — Свидетелят е на ваше разположение.

Обвинителят стана.

— Господин Стейнс! — Той вдигна един лист и го размахна, все едно беше заповед за задържане. — Този документ, издаден от кантората на „Нилсен и Сие“, представлява опис на имуществото на покойния Кросби Уелс. Имуществото, както е описано от господин Нилсен, включва и голямо количество злато, впоследствие оценено от банката на четири хиляди деветдесет и шест лири. Какво можете да ни кажете за това съкровище?

Стейнс отговори, без да се колебае:

— Златото е намерено в находището „Аврора“, което до неотдавна беше моя собственост. Събрано е от моя служител господин Кю в продължение на няколко месеца в средата на миналата година. Господин Кю претопи метала на кюлчета, както правеше винаги, и след това ми ги предаде. Само че аз не ги внесох в банката по сметката на „Аврора“, както ме задължава законът, а ги прибрах и ги зарових в долината Арахура.

Той говореше спокойно и чистосърдечно.

— Защо точно в Арахура? — попита Брохам.

— Защото в земите на маорите е забранено да се търси злато, а по-голямата част от Арахура попада в тях — отвърна Стейнс. — Смятах, че там съкровището е на сигурно място поне известно време, докато се върна и го изкопая.

— Какво възнамерявахте да правите с него?

— Искях да го разделя на две. Половината да остане за мен, а другата половина да даря на госпожица Уедърел.

— Защо?

Младият мъж направи озадачена физиономия.

— Боя се, че не разбирам въпроса, господине.

— Какво сте искали да постигнете, господин Стейнс, като подарите толкова голяма сума на госпожица Уедърел?

— Абсолютно нищо.

— Не сте искали абсолютно нищо?

— Да, точно така — отвърна лъчезарно Стейнс. — Иначе не би било подарък, нали?

— Съкровището — повиши глас Брохам, тъй като тук-там в залата се беше разнесъл смях — впоследствие е било открито в дома на покойния Кросби Уелс. Как е попаднало там?

— Не знам. Предполагам, че той го е изкопал и го е прибрал.

— Ако е така, защо според вас господин Уелс не го е отнесъл в банката?

— Не е ли очевидно?

— Боя се, че не е — отвърна студено обвинителят.

— Защото златото беше на ключета — обясни Стейнс. — И те бяха надписани, господин Кю беше изгравирал името „Аврора“ върху всяко от тях! Нямало е как Кросби Уелс да заяви, че е намерил златото в имота си.

— Защо не сте внесли златото в банката по сметката на „Аврора“, както повелява законът?

— Петдесет процента от находището принадлежаха на господин Франсис Карвър. Аз имах лошо мнение за него и не исках той да получи дял от печалбата.

Брохам се намръщи.

— Прибрали сте златото от „Аврора“, защото не сте искали да изплатите петдесет процента от дивидентите, които сте дължали на господин Карвър. А в същото време сте възнамерявали да дадете петдесет процента от същото съкровище на госпожица Анна Уедърел. Правилно ли ви разбирам?

— Да, точно така е.

— Простете, но намеренията ви ми се струват малко нелогични, господин Стейнс.

— Защо да са нелогични? Исках Анна да получи дела на Карвър.

— Защо?

— Защото тя заслужаваше да получи тези пари, а той заслужаваше да ги загуби — отвърна Емъри Стейнс.

Отново избухна смях, този път по-гръмогласен. Муди се притесни, беше предупредил Стейнс да не отговаря твърде наперено и самодоволно.

Когато залата утихна, съдията се обади:

— Нямате право да преценявате какво заслужава или не заслужава даден човек, господин Стейнс. От сега нататък се придържайте единствено към фактите, моля.

Стейнс веднага стана сериозен.

— Разбирам, господине — отвърна той.

Съдията кимна.

— Продължете, господин Брохам.

Обвинителят рязко смени темата.

— Нямаше ви в Хокитика повече от два месеца — рече той. — Какво наложи отсъствието ви?

— Срам ме е да си призная, но през това време бях под въздействието на опиума, господине — отвърна младежът. — Когато при завръщането си узнах, че са изминали два месеца, ми беше трудно да повярвам.

— Къде бяхте през този период?

— Предполагам, че съм прекарал по-голямата част от него в пушалнята в Кънери, но не мога да го заявя със сигурност.

Брохам замълча многозначително и после повтори:

— В пушалнята...

— Да, господине. Неин собственик беше Сук, Ах Сук. Обвинителят явно не желаше да се разпростира върху темата за Ах Сук и бързо смени посоката.

— Бяхте намерен на двайсети март в дома на покойния Кросби Уелс. Какво правехте там?

— Струва ми се, че търсех съкровището си — отговори Стейнс.

— Само че нещо се обърках, не бях добре и не можех да си спомня къде съм го заровил.

— Кога развихте зависимост от опиума, господин Стейнс?

— За първи път посегнах към него в нощта на четиринайсети януари.

— С други думи, същата нощ, в която е починал Кросби Уелс.

— Така разбрах, да.

— Интересно съвпадение, не смятате ли?

Муди стана.

— Господин Уелс е починал от естествена смърт — заяви той.

— Не виждам какво значение може да има едно съвпадение с естествено настъпило събитие.

— Всъщност — обади се Брохам — при аутопсията в стомаха на господин Уелс е намерено малко количество лауданум.

— Малко количество — натърти Муди.

— Продължете с разпита, господин Брохам — рече съдията. — Седнете, господин Муди.

— Благодаря, господине — отвърна обвинителят и се обърна отново към Стейнс. — Имате ли някакво предположение, господин Стейнс, защо господин Уелс би поел каквото и да е било количество лауданум заедно с почти цяла бутилка уиски?

— Вероятно го е боляло нещо.

— Какво?

— Не знам — отвърна Стейнс. — Боя се, че това са само предположения, не познавах добре навиците на покойния и не съм бил с него въпросната вечер. Имах предвид, че лауданумът често се приема като болкоуспокояващо или като сънотворно.

— Но не и с бутилка уиски.

— Аз определено не бих направил такава комбинация. Но не мога да отговоря от името на господин Уелс.

— Вие взимате ли лауданум, господин Стейнс?

— Само по предписание.

— В момента имате ли такова предписание?

— Да, но то е съвсем отскоро.

— Откога по-точно?

— За първи път ми дадоха лауданум на двайсети март — отвърна младият мъж — като болкоуспокояващо и да притъпи глада ми за опиум.

— Преди двайсети март купували ли сте, или по някакъв друг начин сдобивали ли сте се със стъкленица лауданум от аптеката на Причард на „Колингуд“?

— Не.

— Няколко дни след смъртта на Кросби Уелс в дома му е била намерена стъкленица с лауданум. Знаете ли как е попаднала там?

— Не.

— Знаете ли дали господин Уелс е употребявал опиати?

— Той беше пияница — отговори Стейнс. — За друго не знам.

Брохам впи поглед в него.

— Разкажете, моля, последователно и със свои думи как прекарахте вечерта на четиринайсети януари.

— Към седем се видях с Анна в „Златната прах“. Изпихме по едно питие и след това се върнахме в дома ми на „Гуляйджийска“. После аз заспах и когато се събудих, трябва да е било към десет и половина, нея я нямаше. Нямах никакво обяснение защо си е тръгнала тъй внезапно и излязох да я потърся. Отидох в „Скарата“. Фоайето беше празно, не срещнах никого и по стълбите, вратата на стаята ѝ не беше заключена. Влязох и я видях легнала на пода, до нея бяха лулата, опиумът и лампата. Не можах да я събудя и докато я чаках да дойде на себе си, заразглеждах инструментите. Не бях пушил опиум преди, но отдавна копнеех да пробвам. Има нещо толкова загадъчно в това, както знаете, пушекът е тъй прекрасен, плътен... Лулата беше все още топла, лампата гореше и ми се стори, че това е някаква щастлива случайност. Реших да опитам. Анна изглеждаше направо блажена, усмихваше се.

— Какво стана след това? — попита обвинителят, тъй като Стейнс беше замълчал.

— От опиума се унесох, разбира се — отвърна младежът. — Беше прекрасно.

Брохам изглеждаше подразнен.

— А после?

— Надишах се хубаво, изтегнах се на леглото и заспах, по-точно не заспах, а сънувах или мечтаех, не знам как да го нарека. Когато се събудих, лампата беше угаснала, лулата беше празна и Анна я нямаше. За свой срам трябва да кажа, че изобщо не се замислих за нея. Искях само отново да се унеса. Изпитвах невероятен копнеж, още от първата глътка опиумът ме омагьоса. Знаех, че няма да намеря мира, докато не опитам отново.

— И това само от първата глътка? — попита недоверчиво Брохам.

— Да.

— И къде отидохте?

— Отправих се към пушалнята в китайското селище. Беше рано, тъкмо се разсъмваше. Не срещнах никого по пътя.

— Колко време останахте в китайското селище в Кънери?

— Според мен около половин месец, но не съм сигурен, дните се сливаха един с друг. Ах Сук беше много мил с мен. Прие ме, хранеше

ме, внимаваше да не прекалявам с опиума. Отбелязваше си на дъсчица колко му дължа.

— През този период разговаряхте ли с някой друг освен с него?

— Не, но спомените ми наистина не са много ясни.

— Какво е следващото, което си спомняте?

— Един ден се събудих и Ах Сук го нямаше. Не ме свърташе в пушалнята. Той беше взел опиума със себе си, винаги така правеше, когато излизаше, и в отчаянието си обърнах цялата колиба наопаки, но не намерих нищо. После изведнъж си спомних за бучицата на госпожица Уедърел. Отправих се веднага към Хокитика. Валеше силно и нямаше много хора, стигнах до града, без да срещна познати. Влязох в „Скарата“ през задната врата и се качих по стълбите за прислугата. Изчаках Анна да слезе да обядва и се промъкнах в стаята ѝ, намерих опиума и инструментите в чекмеджето. Но се оказах в капан, не можех да изляза, тъй като в коридора някакви хора разговаряха точно пред вратата. След това Анна се върна и като я чух да влиза, се уплаших и се скрих зад завесите.

— Зад завесите?

— Да — потвърди Стейнс. — Бях зад завесите, когато ме уцели куршумът от пистолета на Анна.

Брохам почервения.

— Колко време сте се крили зад завесите?

— Няколко часа — отвърна младежът. — Бих казал, най-малко от дванайсет до три. Но това е само предположение.

— Госпожица Уедърел знаеше ли, че сте в стаята ѝ?

— Не.

— А господин Гаскоан? И господин Причард?

— Не — повтори той. — Гледах да не мърдам и се стараех да пазя тишина. Сигурен съм, че никой не знаеше за мен.

Фелоус зашепна настойчиво в ухото на Харингтън.

— А какво стана, след като ви простреляха? — попита обвинителят.

— Мълчах си — отвърна Стейнс.

— Мълчали сте си?

— Да.

— Господин Стейнс — поде Брохам укорително, — сериозно ли възнамерявате да убедите съда, че сте били прострелян изведнъж, и то

отблизо, и не сте извикали, не сте помръднали и по никакъв начин не сте издали присъствието си пред трима свидетели?

— Да.

— Как е възможно да не извикате?

— Не исках да загубя бучицата опиум.

Обвинителят го огледа преценяващо, в настъпилата тишина Харингтън му подаде листче, което Брохам прочете набързо, след това вдигна глава и попита:

— Според вас, господин Стейнс, възможно ли е госпожица Уедърел да е знаела, че се криете зад завесите следобеда на двайсет и седми януари и нарочно да е стреляла към вас?

— Не — отвърна Стейнс. — Според мен не е възможно.

Присъстващите в залата бяха затаили дъх.

— Защо смятате така?

— Защото ѝ имам доверие.

— Питам ви дали е възможно — уточни Брохам, — а не дали е вероятно.

— Разбирам въпроса ви. Но отговорът ми си остава същият.

— И какво ви кара да изпитвате такова доверие към госпожица Уедърел?

— Нищо не може да „накара“ човек да изпитва доверие! — избухна младежът. — Доверието се дава, и то доброволно. Как да ви отговоря?

— Ще опростя въпроса си — рече обвинителят. — Защо вярвате на госпожица Уедърел?

— Вярвам ѝ, защото я обичам.

— А как започнахте да я обичате?

— Като ѝ се доверих, разбира се!

— Аргументите ви се въртят в кръг.

— Да, няма друг начин! — извика Стейнс. — Истинското чувство винаги е такова, или се върти в кръг, или е парадоксално, защото причината за него и неговият израз са две половини на едно цяло! Любовта не може да бъде сведена до списък с причини и един списък с причини не може да роди любов. Ако някой не е съгласен с мен, значи не е обичал или поне не е обичал истински.

За миг се възцари тишина. После от дъното на залата се разнесе тихо подсвирване и в отговор се чу сподавен смях.

Господин Брохам беше видимо ядосан.

— Надявам се да ми простите, господин Стейнс, но ми се струва необичайно да крадеш опиат от човека, в когото си влюбен.

— Знам, че е лошо — отвърна младежът. — Много ме е срам от това, което направих.

— Някой може ли да подкрепи твърденията ви къде сте били през тези два месеца?

— Ах Сук.

— Господин Сук вече не е сред живите. Друг?

Стейнс се замисли, после поклати глава.

— Не се сещам за друг.

— Нямам повече въпроси — оповести Брохам рязко. — Благодаря, господин съдия.

— Свидетелят е ваш, господин Муди — обади се съдията.

Муди също му благодари. Отдели няколко секунди да подреди книжата на масата, докато чакаше шепотът наоколо да заглъхне, и поде:

— Заявихте, че имате лошо мнение за господин Карвър, господин Стейнс. На какво се дължи то?

— Той преби Анна. Преби я най-хладнокръвно, когато тя беше с дете. И детето загина.

Залата утихна.

— Кога е станало това? — попита Муди.

— Следобед на единайсети октомври миналата година.

— На единайсети октомври — повтори той. — Вие бяхте ли свидетел на случилото се?

— Не.

— Как разбрахте за него?

— От господин Льовентал малко по-късно. Той я е намерил на улицата, окървавена и смазана от бой. Може да потвърди в какво състояние я е заварил.

— По каква работа сте се видели с господин Льовентал този ден?

— По съвсем друг въпрос. Отбих се през редакцията, защото исках да публикувам обявление във вестника.

— Относно?

— Покупката на корита за промиване.

— Изненада ли ви побоят над госпожица Уедърел? — попита Муди.

— Не — отвърна Стейнс. — Вече знаех, че Карвър е негодник, и съжалявах, че сме съдружници. Той ми предложи да ми помогне с пари, когато пристигнах в Дънидин, така се запознах с него същия ден, в който слязох от кораба. Не заподозрях нищо нередно. Бях съвсем неопитен. Стиснахме си ръцете и въпросът беше решен, но не след дълго започнах да чувам разни истории за него и за госпожа Карвър, те работеха заедно. Когато узнах какво са сторили с господин Уелс, изтръпнах. Осъзнах, че съм станал съдружник с един изпечен негодник.

Младежът избързваше. Муди се покашля, за да му напомни да не изпреварва последователността на събитията, за която се бяха разбрали, и рече:

— Да се върнем на вечерта на единайсети октомври. Какво направихте вие, след като господин Льовентал ви уведоми за побоя над госпожица Уедърел?

— Отправих се към долината Арахура, за да известя господин Уелс.

— Защо смятахте, че вестта е важна за господин Уелс?

— Защото той беше бащата на детето в утробата на госпожица Уедърел и аз реших, че е редно да узнае за смъртта му.

Залата се беше смълчала, чак се чуваше шумът от улицата.

— Как реагира господин Уелс на вестта, че детето му е мъртво?

— Той беше мълчалив човек — отвърна Стейнс. — Почти не говореше. Пийнахме заедно и аз поседях с него.

— Онази вечер разговаряхте ли с господин Уелс за друго?

— Разказах му за съкровището, което бях заровил недалече от дома му. Заявих, че ако Анна прескочи трапа — тя беше жестоко пребита, — ще ѝ дам дела на Карвър.

— Същата нощ ли изразихте намерението си в писмен вид?

— Уелс написа документа, но аз не го подписах.

— Защо?

— Не помня вече защо — отговори Стейнс. — Доста бях пийнал и беше станало късно. Навярно разговорът ни се е отплеснал към друга тема или пък просто съм забравил да се подпиша. Така или иначе, поспах малко и после рано сутринта се върнах в Хокитика да проверя

как е госпожица Уедърел. Това беше последната ми среща с господин Уелс.

— Казахте ли на господин Уелс къде точно е заровено златото?

— Да. Описах му мястото.

След това пред съда бяха изслушани показанията на Манъринг, Кю, Льовентал, Клинч, Нилсен и Фрост, които от първия до последния разказаха за съкровището, намерено в дома на Кросби Уелс и след това преместено, все едно претопеното злато наистина е било събрано в „Аврора“. Манъринг говори за продажбата на „Аврора“, а Кю свидетелства за претопяването на златото. Льовентал разказа подробно как вечерта на четиринайсети януари се е срещнал с Алистър Лодърбак, от когото е научил за смъртта на Кросби Уелс. Клинч потвърди, че е закупил имота на следващия ден. Нилсен обясни как златото е било скрито в къщата на Уелс, а Фрост удостовери стойността му. Никой не спомена за роклите на Анна, за разбили се в плитчините платноход „На добър час“ и за всички други въпроси и открития, предшестващи тайната среща в „Короната“ преди три месеца. Разпитите минаха необезпокоявано и не след дълго съдията призова на свидетелската скамейка госпожа Лидия Карвър.

Тя беше облечена в черна рокля, върху която беше сложила елегантен черен жакет за езда с буфан ръкави. Ярката ѝ червена коса беше вдигната на кок, закрепен с черна кадифена лента. Когато госпожа Карвър мина край масата на защитата и обвинението, Муди усети аромат на камфор, лимон и анасон, силната остра миризма му напомни за празненството в „Скитническа слука“ преди сеанса.

Госпожа Карвър изкачи няколкото стъпала до свидетелската скамейка на един дъх, но щом зърна седналия отсреща Емъри Стейнс, за миг забави крачка. Колебанието ѝ трая съвсем кратко, тя бързо се съвзе, обърна гръб на Стейнс, усмихна се на пристава и вдигна снежнобялата си ръчичка да се закълне.

— Госпожо Карвър — поде Брохам, след като приставът отстъпи, — познавате ли обвиняемия Емъри Стейнс?

— Боя се, че никога не съм имала удоволствието да бъда представена на господин Емъри Стейнс — отвърна тя.

За огромна изненада на Муди младежът се изчерви чак до коренчетата на косата си.

— Въпреки това вечерта на осемнайсети февруари сте организирали сеанс, за да се свържете с него — продължи Брохам.

— Така е.

— Защо се спряхте точно на господин Стейнс?

— Боя се, че истината е чисто меркантилна — отвърна госпожа Карвър с лека усмивка. — По това време целият град говореше за изчезването му и аз реших, че името му ще привлече повече посетители. Това беше единствената причина.

— Когато публикувахте обявлението за този сеанс, знаехте ли, че намереното в дома на покойния ви съпруг съкровище идва от находището „Аврора“?

— Не.

— Имахте ли някаква причина да подозирате, че господин Стейнс е свързан с покойния ви съпруг?

— Абсолютно никаква. За мен той беше просто едно име, знаех само, че е изчезнал и е оставил множество находища.

— Не знаехте ли, че настоящият ви съпруг, господин Карвър, притежава половината от едно от находищата на господин Стейнс?

— О, с Франсис никога не сме обсъждали вложенията му.

— Кога научихте за истинския произход на съкровището?

— Когато в края на март Западна банка публикува обявление във вестника, с което уверяваше читателите, че златото наистина е било на кюлчета и произходът му може да бъде проследен.

Брохам се обърна към съдията.

— Моля съдът да отбележи, че обявлението е отпечатано в „Уест Коуст Таймс“ на двацет и трети март тази година.

— Отбелязано, господин Брохам.

Обвинителят се обърна отново към госпожа Карвър.

— Вие сте пристигнали в Хокитика в четвъртък, на двацет и пети януари 1866 година, с парахода „Уайкато“. Веднага след слизането си от кораба сте отишли в съда да оспорите продажбата на имота на покойния си съпруг. Така ли е?

— Точно така.

— Как научихте за смъртта на господин Уелс?

— Господин Карвър ми донесе вестта лично — отвърна тя. — Естествено, постарях се веднага да замина за Хокитика. Искаше ми се да присъствам на погребението, но за съжаление, закъснях.

— При заминаването си от Дънидин знаехте ли, че в имуществото на господин Уелс има цяло съкровище с неустановен произход?

— Не. Разбрах за това едва след като пристигнах в Хокитика и прочетох статиите в „Уест Коуст Таймс“.

— Въпреки това преди заминаването сте продали дома и заведението си в Дънидин.

— Да, така е — кимна госпожа Карвър, — но решението не е толкова внезапно, колкото вероятно изглежда отстрани. Аз си изкарвам хляба в сферата на забавленията, а в Дънидин вече не е толкова оживено както преди. Отдавна обмислях да се преместя на Западния бряг и следях внимателно „Уест Коуст Таймс“ с тази мисъл наум. Когато научих за смъртта на Кросби, реших, че това е идеалната възможност. Можех да започна наново на място, където търговията със сигурност ще върви добре, а и щях да съм близо до гроба му, такова беше желанието ми. За съжаление, не получихме възможност да преодолеем различията си, докато той беше жив, а раздялата ни ме нарани дълбоко.

— С господин Уелс сте били разделени по време на смъртта му, така ли?

— Да.

— Колко време сте живели отделно?

— Девет месеца, ако се не лъжа.

— Каква беше причината за раздялата ви?

— Господин Уелс предаде доверието ми — отвърна госпожа Карвър.

Тя замълча, а Брохам хвърли притеснен поглед към съдията и я подкани:

— Бихте ли обяснили по-обстойно, моля?

Госпожа Карвър отметна глава.

— При мен живееше една млада жена, от която господин Уелс се възползва по отвратителен начин. С Кросби се скарахме жестоко и малко след това той напусна Дънидин. Не знаех къде е отишъл и той не ми писа. Разбрах къде е бил едва когато господин Карвър донесе вестта за смъртта му.

— А въпросната млада жена...

— Госпожица Анна Уедърел — отговори ясно тя. — Бях проявила милосърдие да я приема в дома си и тя твърдеше, че е много благодарна за това. Господин Уелс опетни моето милосърдие, а госпожица Уедърел злоупотреби с него.

— Познанството между госпожица Уедърел и господин Уелс запазило ли се е след преместването им в Хокитика?

— Нямам никаква представа.

— Благодаря, госпожо Карвър. Нямам повече въпроси.

— Благодаря, господин Брохам — отвърна тя мило.

Муди вече се надигаше в очакване съдията да го покани да поеме разпита.

— Госпожо Карвър — рече той веднага щом това стана, — през март 1864 година покойният ви съпруг Кросби Уелс е попаднал на богата жила в долината на Дънстан, прав ли съм?

Личеше си, че въпросът му е изненадал госпожа Карвър, но тя отвърна:

— Да, така е.

— Господин Уелс не е предал съкровището за съхранение в банката, нали така?

— Да, отново сте прав.

— Вместо това е наел частен конвой, за да превози златото от Дънстан в Дънидин, където сте го получили вие.

По лицето на госпожа Карвър пробяга тревога.

— Да — отвърна тя предпазливо.

— Бихте ли описали как е било съхранявано и пренесено златото?

Тя се подвоуми, но насоката на разпита очевидно я беше хванала неподготвена и Лидия Карвър нямаше време да си съчини алиби.

— Беше прибрано в каса — отвърна тя. — Касата беше натоварена на каруца, придружавана от няколко мъже, въоръжени, разбира се. В Дънидин прибрах касата, платих на охранителите и веднага седнах да напиша писмо до съпруга си, за да го уведомя, че касата е пристигнала без произшествия, и тогава той ми изпрати ключа.

— Придружителите от вас ли бяха посочени, или от господин Уелс?

— Господин Уелс се беше погрижил за всичко. Те бяха много добри. Не сме имали никакви поводи за оплакване. Някаква частна фирма беше, „Грейсуд и синове“ или нещо от този род.

— „Грейсуд и Спийърс“ — поправи я Муди. — Между другото сега те са се преместили в Кънери.

— Виж ти — отбеляза госпожа Карвър.

— Какво направихте със съкровището, след като то ви е било доставено?

— Златото си остана вътре в касата, която се намираше в дома ни на улица „Къмбърланд“.

— Защо не го занесохте в банката?

— Цената на златото се променяше всеки ден, пазарът беше непредсказуем. Смятахме, че е най-добре да изчакаме подходящ момент за продажбата.

— Предпазливостта ви ме навежда на мисълта, че стойността на златото е била голяма.

— Да, няколко хиляди, поне според нас. Не го бяхме оценили.

— След този удар господин Уелс на находището ли е останал?

— Да, той продължи да работи още една година, до следващата пролет. Успехът му беше замаял главата и той смяташе, че може отново да извади късмет, но това не стана.

— И къде е сега това съкровище? — попита Муди.

Тя отново се подвоуми и накрая рече:

— Откраднаха го.

— Моите съболезнования. Навярно сте били опустошени от тази загуба.

— Да, бяхме.

— Говорите и от името и на покойния си съпруг, нали така?

— Разбира се.

Муди отново замълча, после рече:

— Предполагам, че крадецът е успял някак да се сдобие с ключа.

— Вероятно — отвърна госпожа Карвър. — Или пък ключалката не е била надеждна. Касата беше от новите, а както всички знаем, на новата техника не може да се вярва. Възможно е също така да е бил направен и дубликат на ключа без наше знание.

— Имате ли някакво подозрение кой може да е отмъкнал съкровището?

— Абсолютно никакво.

— Смятате ли, че е вероятно да е бил някой от вашето близко обкръжение?

— Не е задължително — поклати глава тя. — Възможно е да е бил и някой от придружителите. Те знаеха, че в дома ни има цяло състояние в чисто злато и къде точно е касата. Може да е бил някой от тях.

— Редовно ли отваряхте касата да проверите златото?

— Не, не.

— Кога разбрахте, че то е изчезнало?

— Когато Кросби се върна следващата година.

— Бихте ли описали какво се случи, щом узнахте за кражбата?

— Господин Уелс се прибра и седнахме да прегледаме състоянието си. Той отвори касата и видя, че е празна. Естествено, беше бесен, както и аз.

— Кога точно стана това?

— О, не знам — измърмори притеснено госпожа Карвър. — През април може би. Или май.

— Април или май 1865 година. Миналата година.

— Да.

— Благодаря, госпожо Карвър — рече Муди и се обърна към съдията. — Благодаря, господине.

Той седна, усещаше се как присъстващите в залата са затаили дъх. Харингтън и Фелоус вече не си шепнеха, съдията не дращеше в тефтера си. Всички бяха вперили очи в госпожа Карвър, която слезе от свидетелската скамейка и се върна на мястото си.

— Съдът призовава господин Франсис Карвър.

Карвър се беше издокарал с тъмнозелен сюртук и шалче около врата. Той се закле с обичайния си дрезгав глас и след това се обърна с мрачно изражение към масата на обвинението и защитата.

Брохам вдигна глава от бележките си.

— Господин Карвър, разкажете, моля, как се запознахте с господин Емъри Стейнс.

— Срегнахме се в Дънидин — отвърна Карвър — по това време миналата година. Той току-що беше слязъл от кораба от Сидни и искаше да се пробва като златотърсач. Предложих да му помогна и той прие.

— Какви точно бяха взаимоотношенията ви?

— Дадох му назаем достатъчно пари да започне да търси злато, а в замяна той пое задължението да ми отстъпи половината от първото си находище и дивидентите от него.

— На каква точно сума възлизаше заемът, който сте му отпуснали?

— Купих му всичко необходимо и провизии за първо време. Платих му билета до Западния бряг. Той имаше и някакъв дълг от игра на карти в Дънидин и аз покрих и него.

— Бихте ли посочили конкретна сума, моля?

— Бих казал, че става дума общо за осем лири. Някъде толкова. Той получаваше помощ веднага, а аз щях да получа отплата след време. Такъв беше замисълът.

— Кое беше първото находище на господин Стейнс?

— Той купи два акра на около километър и половина от Кънери, участъкът се казва „Аврора“. След покупката ми писа от Хокитика и ми препрати всички документи от банката.

— Как получаваште дивидентите си от „Аврора“?

— Със запис чрез Запасна банка.

— С каква честота пристигаха тези плащания?

— На тримесечие.

— На каква точно сума възлизат дивидентите, които сте получили през октомври 1865 година?

— Осем лири и нещо.

— А през януари 1865?

— Шест лири.

— Следователно през последните две тримесечия на миналата година сте получили общо към четиринайсет лири дивидент.

— Точно така.

— В такъв случай общата печалба на „Аврора“ би трябвало да възлиза на около дваисет и осем лири за шест месеца.

— Да.

— Господин Стейнс споменавал ли ви е за голямо количество злато, намерено в „Аврора“ от китаеца Джони Кю?

— Не.

— Кога разбрахте, че съкровището, открито в дома на покойния господин Уелс, идва от находището „Аврора“?

— Научих заедно с всички останали — отвърна Карвър, — когато банката отпечата известие във вестника, че златото е било на кюлчета и те са били надписани.

Брохам кимна, прокашля се и смени темата.

— Господин Стейнс заяви в показанията си, че има лошо мнение за вас, господин Карвър.

— Дори и да е така, досега не го е показвал.

— Нападнали ли сте, както твърди господин Стейнс, госпожица Уедърел на единайсети октомври?

— Зашлевих я веднъж — отговори той. — Нищо повече.

В залата се разнесе неодобрителен ропот.

— Какво ви накара да я зашлевите? — попита Брохам.

— Държа се непочтително.

— Бихте ли пояснили?

— Попитах я нещо и в отговор тя ми се присмя, затова я зашлевих. За първи и последен път ѝ посягах, повече с пръст не съм я докосвал.

— Бихте ли разказали за срещата си, моля?

— Бях в Хокитика по работа и реших да отскоча до Кънери да погледна „Аврора“, тримесечният доклад тъкмо беше излязъл и ставаше ясно, че находището не дава достатъчно злато, исках да разбера на какво се дължи това. Срегнах госпожица Уедърел на пътя. Тя беше напушена до козирката и бръщолевеше глупости. Не успях да изкопча и една смислена дума от нея и затова се качих на коня и си продължих по пътя.

— Господин Стейнс заяви, че същия ден госпожица Уедърел е загубила детето си.

— Не знам нищо за това — отвърна Карвър. — Когато си тръгнах, тя продължаваше да се кикоти и да се олюлява. Може да е станало по-късно.

— Помните ли какво точно сте я попитали?

— Да. Исках да разбера къде мога да намеря Уелс.

— Защо сте искали да се свържете с господин Уелс?

— По личен въпрос. Не го бях виждал от май и не знаех къде е, нито кого да питам. Както Лидия посочи преди малко, той напусна Дънидин внезапно, без да каже на никого къде отива.

— Госпожица Уедърел разкри ли ви къде е господин Уелс?

— Не — отговори Карвър. — Тя ми се изсмя. И затова я шамаросах.

— Смятате ли, че госпожица Уедърел е знаела къде се намира господин Уелс и нарочно е скрила тази информация от вас?

Той се замисли и поклати глава.

— Не знам. Не мога да кажа.

— Какво точно искахте да обсъдите с господин Уелс?

— Застраховката.

— Каква застраховка?

Той сви рамене, за да подсказе, че отговорът е без значение, но въпреки това обясни:

— „На добър час“ беше негов, аз бях капитан на кораба. Не беше неотложно, но исках да обсъдим някои въпроси.

— С господин Уелс в добри отношения ли бяхте?

— Сравнително. Не е тайна, че харесвах жена му и се ожених за нея след смъртта му, но никога не съм заставал между тях. Държах се почтено с Уелс и Уелс беше почтен с мен.

— Благодаря, господине — рече Брохам на съдията. — Благодаря, господин Карвър.

— Свидетелят е на ваше разположение, господин Муди.

Муди скочи.

— Господин Карвър, откога се познавате с госпожа Карвър?

— От почти двайсет години.

— С други думи, още преди тя да се омъжи за господин Уелс?

— Да.

— Бихте ли описали връзката си с госпожа Карвър?

— Познавам Лидия още от съвсем млад и винаги сме смятали, че ще се оженим. Но след това ми дадоха десет години в Кокату и през това време тя е срещнала Уелс. Когато излязох на свобода, вече бяха женени. Не можех да я виня. Десет години са много време. И него не можех да виня. Знам що за жена е тя. Но си казах, че ако някога бракът им приключи, аз ще съм следващият.

— Сключихте брак доста бързо след смъртта на господин Уелс, нали така?

Карвър впи поглед в него.

— В това няма нищо нередно.

— Да, разбира се — кимна Муди. — Прощавайте, ако думите ми са подсказвали противното. Нека да се върнем малко назад. Кога точно бяхте освободен от затвора?

— През юни шейсет и четвърта. Преди близо две години.

— Какво сторихте след това?

— Отправих се към Дънидин. Намерих си работа на кораб, който пътуваше през Тасманово море. „На добър час“.

— Били сте капитан на кораба?

— Не, моряк — уточни Карвър. — Станах капитан следващата година.

— По това време господин Уелс е търсел злато в Дънстан, нали така?

Карвър се подвоуми, но в крайна сметка кимна.

— Да.

— А госпожа Карвър, тогава съпруга на господин Уелс, е живеела в Дънидин.

— Да.

— Често ли се виждахте с нея през този период?

— Отбивал съм се да пийна по чашка в нейното заведение. Тя държеше кръчма на „Къмбърланд“. Но през повечето време бях в морето.

— През май 1865 година Кросби Уелс се е върнал в Дънидин — рече Муди. — Доколкото знам, тогава е направил едно вложение.

Карвър си даваше сметка, че му залагат капан, но не можеше да го избегне.

— Да — заяви троснато. — Той купи „На добър час“.

— Интересна покупка — отбеляза Муди, — най-малкото защото е била направена толкова внезапно. Фактът, че е решил да вложи парите си не в друго, а в кораб, също е любопитен. Господин Уелс имал ли е преди това интерес към корабоплаването?

— Не знам — отвърна Карвър. — Сигурно, щом е купил кораб.

Муди замълча, после рече:

— Доколкото знам, договорът за продажба в момента е у вас.

— Така е.

— Как се озова във вашите ръце?

— Даде ми го господин Уелс.

— Кога ви го даде?

— Веднага след покупката.
— Кое е...
— През май миналата година.
— С други думи, непосредствено преди господин Уелс да напусне Дънидин и да се премести в долината Арахура?

Карвър нямаше как да го отрече.

— Да — потвърди той.

— Защо господин Уелс ви е поверил договора за продажба?

— За да мога да действам като негов пълномощник.

— Ако той се разболее — предположи Муди. — Или почине.

— Да.

— Аха — кимна Муди. — Да видим дали съм разбрал правилно, господин Карвър. В началото на миналата година господин Уелс е бил законен собственик на няколко хиляди лири в злато, намерено в находище в долината Дънстан. Златото е било прибрано в каса в дома му в Дънидин, където е живеела съпругата му, стара и близка ваша приятелка. През май господин Уелс се е върнал в Дънидин от Дънстан и без да предупреди съпругата си, е прибрал златото от касата. Веднага е вложил цялото състояние в покупката на платнохода „На добър час“, поверил го е на вас и незабавно е заминал за Хокитика, без да извести никого къде е и какво смята да прави. Разбира се, аз просто допускам, че господин Уелс, а не някой друг е изпразнил касата... но как иначе би могъл да закупи „На добър час“? Не е притежавал никакви акции и ценни книжа, в това сме напълно сигурни, а и в известието за продажбата на кораба, отпечатано в „Отаго Уитнес“ на четиринайсети май онази година, изрично се посочва, че за кораба е било заплатено в злато.

Карвър се беше намръщил.

— Изпускате уличницата — рече той. — Уелс напусна Дънидин заради нея. Заради нея се раздели с Лидия.

— Да, не е изключено да е било така, но ще си позволя да ви поправам, по това време госпожица Уедърел не е продавала тялото си — отвърна Муди. — В запис на заповед, която е издадена от господин Ричард Манъринг и която показах сутринта на съда, се посочва недвусмислено, че госпожица Уедърел трябва да бъде снабдена с рокля, пистолет, парфюм, фусти и всичко друго, от което „има нужда“. Документът е от юни миналата година.

Карвър не отговори.

— Надявам се да ми простите забележката — продължи Муди, — че господин Уелс не е спечелил кой знае колко от събитията, разиграли се миналия май в Дънидин. За сметка на това обаче вие сте се облагодетелствали изключително много.

Съдията Кемп изчака Карвър да се върне на мястото си до своята съпруга и строго призова за тишина.

— Добре, господин Муди — рече той, като скръсти ръце, — виждам, че ни водите в определена посока, и ще ви разреша да продължите, ала ще си позволя да отбележа, че се отдалечаваме твърде много от курса, указан в сутрешния бюлетин. Вие сте призовали двама свидетели на защитата.

Муди кимна.

— Да, господине.

— При свидетелите на защитата господин Муди ще води разпита, а след това господин Брохам ще може да ги подложи на кръстосан разпит, ако желае — рече съдията. Той погледна тефтера пред себе си, сетне надържа над очилата и оповести: — Господин Томас Балфор.

Томас Балфор беше въведен в залата.

— Господин Балфор — поде Муди, след като свидетелят положи клетва, — вие се занимавате с превоз на стоки, нали така?

— Вече ще станат дванайсет години, господин Муди.

— Доколкото знам, ваш клиент е и господин Лодърбак.

— Да, така е — отвърна доволно Балфор. — Работя с господин Лодърбак от зимата на 1861 година.

— Бихте ли разказали пред съда за последната поръчка на господин Лодърбак?

— Разбира се. Както сигурно си спомняте, господин Лодърбак пристигна в Хокитика през януари, като мина през планината. Сандъкът с личните му вещи дойде по море. Той го беше изпратил от Литълтън до Порт Чалмърс и от там аз уредих да бъде взет от един от моите кораби — „Достойнство“ — и да бъде докаран тук. Сандъкът стигна до Хокитика без никакви преमेждия. Корабът дойде на дванайсети януари, два дни преди господин Лодърбак. На следващия ден сандъкът беше свален и оставен на пристана заедно с другия товар и аз се разпоредих да бъде отнесен в склада, откъдето господин

Лодърбак щеше да си го прибере. Но това така и не стана, сандъкът изчезна, преди да стигне до склада.

— Върху него имаше ли надпис, който да удостоверява на кого е?

— Да — потвърди Балфор. — Виждали сте накамарените сандъци на пристана, те са напълно еднакви и човек лесно може да се обърка, ако не е товарителницата. В нея са посочени собственикът, превозвачът, корабът и всичко останало.

— Какво направихте, след като узнахте за изчезването на сандъка?

— Както сигурно се досещате, обърнах цялото пристанище наопак, но сандъка го нямаше никъде. Половин месец по-късно „На добър час“ се разби в плитчините и при ваденето на товара, не щеш ли, се появи и сандъкът на господин Лодърбак! Явно е бил качен на кораба, преди той да замине от Хокитика.

— С други думи, рано сутринта на петнайсети януари.

— Точно така.

— Какво стана, след като намерихте сандъка на Лодърбак?

— Хванах се да разчепкам тази история — отвърна превозвачът. — Поразпитах екипажа и моряците ми обясниха как е станала грешката. Някой видял товарителницата, на която пишело, че собственик е господин Лодърбак, и си спомнил, че предишната година капитанът — Карвър де — издирвал такъв сандък. Вечерта на четиринайсети януари моряците видели сандъка на кея и решили, че им се предоставя добра възможност да спечелят благоволението на капитана. Надникнали вътре, намерили само разни книжа и дреболии, нищо особено ценно, но за всеки случай решили да уведомят Карвър. Само че не успели да го намерят. Нямало го нито в стаята му в странноприемницата, нито по кръчмите. Решили да оставят въпроса за сутринта и отишли да си легнат. След това обаче Карвър се появил изневиделица силно развълнуван, изритал ги от койките и наредил „На добър час“ да вдигне котва с първите лъчи на зората, няколко часа по-късно. Не обяснил какво налага такова бързане. Тъй или иначе, моряците набързо натоварили сандъка на кораба и когато призори „На добър час“ потеглил, сандъкът бил в трюма.

— Капитан Карвър бил ли е уведомен за този товар?

— О, да — усмихна се Балфор. — Момчетата били доволни като куче в каруца, смятали, че ще получат награда. Затова изчакали да

опънат платната и тогава го повикали да слезе в трюма. Карвър погледнал товарителницата и веднага му станало ясно, че са издънили работата. „Превозни услуги Балфор“? — извикал той. — Този, дето търсех, е бил превозван от Данфорт! Взели сте друг и сега имаме краден сандък на борда!

— Значи от това можем да направим извода — обобщи Муди, — че капитан Карвър е изгубил сандък, подобен на сандъка на Алистър Лодърбак и превозван от господин Данфорт, който е съдържал нещо ценно за него, така ли?

— Така излиза.

— Благодаря ви за отделеното време, господин Балфор.

— Удоволствието беше мое, господин Муди.

Брохам, който, личеше си, нямаше никакво обяснение накъде води разпитът на Муди, се отказа от правото си да задава въпроси и съдията, след като си го отбеляза, призова следващия свидетел на защитата.

— Почитаемият господин Алистър Лодърбак.

Алистър Лодърбак прекоси залата с пет крачки.

— Господин Лодърбак — поде Муди, след като политикът положи клетва, — вие сте предишният собственик на платнохода „На добър час“, нали така?

— Да, така е.

— Според договора за продажба вие сте продали кораба на дванайсети май 1865 година.

— Да.

— Човекът, на когото сте го продали, в залата ли е в момента?

— Да — кимна Лодърбак.

— Бихте ли го посочили, моля?

Политикът вдигна ръка към Карвър.

— Ето този е — рече той, без да отделя поглед от Муди. — Това е човекът, на когото продадох кораба.

— Не грешите ли? — попита Муди. — В договора за продажба, предоставен на съда от самия господин Карвър, купувачът се е подписал като „К. Франсис Уелс“.

— Подписът е подправен — заяви Лодърбак, който продължаваше да сочи Карвър. — Той ми се представи с името Кросби Уелс, подписа договора като Кросби Уелс и аз му продадох кораба с

убеждението, че го продавам на Кросби Уелс. Чак осем-девет месеца по-късно осъзнах, че съм бил изигран.

Муди не смееше да погледне Карвър, който беше застинал едва видимо при лъжата на политика. С крайчеца на окото си адвокатът видя как госпожа Карвър протяга бялата си ръчица да задържи съпруга си, пръстите ѝ стиснаха здраво китката му.

— Бихте ли разказали какво точно се случи? — попита Муди.

— Той се направи на измамения съпруг — отвърна Лодърбак. — Знаеше, че имам вземане-даване с Лидия — всички тук са в течение, признах си в „Таймс“, — и беше решил да се възползва. Представи ми се за Кросби Уелс и ме обвини, че съм развалил жена му. И през ум не ми мина, че ме лъже в очите. Давах си сметка, че съм постъпил лошо с него и съм опетнил съпругата му.

Двамата Карвър не помръдваха. Без да ги поглежда, Муди попита:

— И какво поиска той от вас?

— Поиска кораба — отвърна политикът. — Поиска кораба и го получи. Но това беше изнудване. Продадох го под натиск, не по своя воля.

— Бихте ли обяснили в какво се състоеше изнудването?

— Докато имах връзка с Лидия, аз ѝ осигурявах рокли по последна мода — заобяснява Лодърбак. — Всеки месец изпращах старите ѝ рокли в Мелбърн на поправка и те се връщаха издокарани с панделки и финтифлюшки, и каквото там ви дойде на ума. Товарът прекосяваше Тасманово море под мое име и разбира се, за целта използвах „На добър час“. Карвър обаче го беше надушил. Беше отворил сандъка и под роклите беше пхнал злато. Сандъкът беше мой, не забравяйте, както и уговорката с шивачите в Мелбърн. Ако съкровището напуснеше пристанището, с мен беше свършено, на книга щях да съм нарушил закона и щяха да ме обвинят в кражба, неплащане на мито и така нататък. Видях какъв капан ми е заложил и си дадох сметка, че нищо не мога да направя. Трябваше да му дам кораба. Затова си стиснахме ръцете, аз отново му се извиних и за да не се издаде накрая, той се подписа в договора като „Уелс“.

— След това Карвър правил ли е опит да се свърже отново с вас?

— Нито веднъж.

— А оттогава виждали ли сте сандъка?

— Не.

— Кой е бил превозвачът, който сте използвали за пренасяне на роклите на госпожа Карвър до Мелбърн и обратно?

— „Превози Данфорт“ — отвърна Лодърбак. — На Джем Данфорт.

Муди почака хората в залата да си дадат сметка какво означават думите на политика и след това попита:

— Кога узнахте истинската самоличност на господин Карвър?

— През декември. Господин Уелс, истинският господин Уелс, ми писа малко преди да почине. Представи ми се като обикновен гласоподавател, нищо повече. Но от писмото му веднага осъзнах, че той не знае за мен и Лидия, и тогава си дадох сметка, че са ме преметнали.

— Пазите ли писмото на господин Уелс?

— Да, разбира се.

Лодърбак бръкна в джоба на гърдите си и извади сгънат лист.

— Моля съдът да отбележи, че документът, представен от господин Лодърбак, носи пощенско клеймо от декември 1865 година — рече Муди.

— Отбелязано, господин Муди.

Муди се обърна към политика.

— Бихте ли прочели писмото, моля?

— Разбира се.

Лодърбак разгъна листа, прокашля се и зачете:

Уест Кентърбъри, декември 1865 година

Господине, видях в „Уест Коуст Таймс“, че възнамерявате да пристигнете в Хокитика по суша, което означава, че ще минете през долината Арахура, освен ако нарочно не изберете заобиколен път. Като човек с право на глас за мен ще е чест да приветствам политик като вас в скромния си дом. Ще ви го опиша, тъй че да можете да се насочите към него или да го избегнете, както сметнете за по-добре. Къщата е с ламаринен покрив и е разположена на трийсетина метра от реката, на южния ѝ бряг. От двете ѝ страни има просека с широчина трийсетина метра,

дъскорезницата е на около дваисет метра на югоизток. Къщата е малка, с прозорец и тухлен комин. Направена е от трупи, както повечето тук. Дори и да не се отбиете, може би ще ви видя, като минавате. Няма да ви очаквам и да се надявам, желая ви приятно пътуване на запад и победоносна кампания и ви уверявам, че оставам с дълбоко възхищение към вас, ваш:

Кросби Уелс

Муди му благодари и се обърна към съдията.

— Съдът ще забележи, че подписът в писмото до господин Лодърбак е същият, както подписа от акта за дарение, изготвен от господин Кросби Уелс на единайсети октомври 1865 година, според който господин Емъри Стейнс дарява сумата от две хиляди лири на госпожица Анна Уедърел и който е подписан от господин Кросби Уелс като свидетел, той е същият и като подписа в брачното свидетелство на господин Уелс, предоставено на съда преди два месеца от госпожа Лидия Карвър, преди това госпожа Уелс. Съдът също така ще забележи, че двата подписа нямат нищо общо с подписа в договора за продажбата на кораба „На добър час“, предоставен на съда от господин Франсис Карвър. Кое е достатъчно доказателство, че подписът в договора за продажба на кораба е подправен.

Брохам го беше зяпнал с отворена уста.

— Какво точно искате да покажете, господин Муди? — попита съдията.

— Че господин Карвър се е сдобил с кораба „На добър час“ чрез изнудване, измама и подправяне на документи, а по същия начин е успял да измъкне и съкровище на стойност няколко хиляди лири от господин Уелс през май миналата година, като е извършил тази кражба вероятно с помощта на госпожа Карвър, предвид че сега тя е негова съпруга.

Брохам, който все още се мъчеше да подреди в ума си събитията от последните пет минути, поиска почивка, но думите му едва се чуха в избухналата суматоха. Съдията Кемп извиси глас и нареди господин Брохам и господин Муди незабавно да се явят в кабинета му, след това

заповяда всички свидетели да бъдат задържани под охрана и прекъсна заседанието на съда.

„ДОМЪТ НА ЖЕЛАНИЯТА“

В КОЯТО ЛИДИЯ УЕЛС СПАЗВА ОБЕЩАНИЕТО СИ, ПРИ АННА УЕДЪРЕЛ ВЛИЗА НЕОЧАКВАН
ПОСЕТИТЕЛ И НАУЧАВАМЕ ИСТИНАТА ЗА ЕЛИЗАБЕТ МАКЕЙ.

Лицето, което сградата на „Къмбърланд“ № 35 показваше към улицата, беше съвсем обикновено: светла дъсчена обшивка, скрита зад решетки витрина, чието стъкло беше облепено отвътре с бакалска хартия, и два прозореца със спуснати завеси на горния етаж. Постройките от двете ѝ страни — на № 37 имаше обуцарница, а на № 33 превозваческа кантора — бяха издигнати съвсем близо и от пътя не можеше да се прецени колко е голяма навътре къщата. Някой случаен минувач дори можеше да реши, че тя е необитаема, тъй като над вратата нямаше никаква табела, а поставката за картичка над чукалото беше празна.

Госпожа Уелс отключи входната врата със свой ключ. Прекосиха смълчания коридор чак до дъното, където към втория етаж водеше тясно стълбище. Коридорът горе беше чист и празен като долния, там домакинята извади втори ключ от чантичката си, отключи една врата и с усмивка покани Анна да влезе.

Един врял и кипял в градския живот човек веднага би си направил нужните изводи от обстановката, която ги посрещна: тежки тъкани завеси, изобилие от меки кресла, напластен аромат на алкохол и парфюм, привързана настрани завеса от мъниста на портала, отвъд който се разкриваше сумрачна спалня. Анна обаче не беше много обиграна в светските порядки и не личеше да е изненадана от тази тъй приятно ухаеща и луксозно обзаведена стая уж в девически пансион. По пътя от пристанището до „Къмбърланд“ госпожа Уелс беше показала, че притежава изящен вкус и категорично мнение по множество въпроси, и докато двете стигнат до целта си, Анна вече беше напълно готова да ги прегърне като свои, понеже в сравнение с тях собствените ѝ преценки ѝ се струваха твърде бледи и немощни.

— Виждаш, че се грижа добре за своите момичета — рече домакинята.

Анна отговори, че стаята е прекрасна, и това подтикна госпожа Уелс да я разведе и да ѝ посочи различните хитринки и тънкости в украсата и разположението на мебелите, тъй че гостенката да може да изрази възхищението си по-обстойно.

Сандъкът на Анна беше донесен и оставен до леглото, което тя прие за знак, че то е отредено за нея. Беше с хубава дървена табла, която почти не се виждаше от купчината бели възглавници, накамарени по три една върху друга, и беше много по-широко и по-високо от тесния нар, с който беше свикнала у дома. Тя се зачуди дали няма да се наложи да го дели с друг, струваше ѝ се твърде голямо за сам човек. Срещу него имаше медно корито, върху което бяха метнати пешкири, а по стената горе тръгваше дебело въже с пискюл. Госпожа Уелс го дръпна и някъде на долния етаж отекна приглушен звънтеж. След малко прислужницата се появи и госпожа Уелс нареди от кухнята да бъде донесена топла вода, а после и обяд. Прислужницата не удостои с поглед Анна, която прие безразличието ѝ с радост и въздъхна облекчено, когато жената излезе, за да стопли вода на печката в кухнята.

Щом останаха сами, Лидия Уелс се обърна към гостенката, усмихна се отново и се извини, че трябва да я остави.

— Имам среща в центъра, на която не мога да не отида, но ще се върна навреме за вечеря, надявам се, че ще си правим компания. От каквото и да имаш нужда, обърни се към Люси. Ако тя може да го осигури, ще го имаш. Стой колкото си искаш в коритото и използвай каквото ти допадне от тоалетката. Държа да се чувстваш като у дома си.

Анна Уедърел точно това и направи. Изми косата си с лосион, ухаещ на лавандула, изтърка всеки сантиметър от кожата си с купешки сапун и се кисна в коритото почти цял час. След като се облече — като обърна чорапите, за да изглеждат чисти, — прекара доста време пред огледалото, за да оправи прическата си. На тоалетката имаше няколко бутилчици с парфюм, тя ги подуши една по една, върна се на първата и си сложи по няколко капки на китката и зад ушите.

Прислужницата беше оставила студен обяд на масата под прозореца. Анна дръпна кърпата, с която беше покрит подносът, и видя купчинка изящно нарязана шунка, щедра порция запържено пюре от грах, кифличка с масло и конфитюр и две мариновани яйца. Тя седна,

взе вилицата и ножа и се нахвърли лакомо, след блудкавата храна на кораба всичко ѝ се стори страшно вкусно.

Щом опразни чиниите, се замисли дали не трябва да повика прислужницата да раздигне, кое щеше да е по-високомерно — да позвъни или не? В крайна сметка реши да се въздържи. Стана, приближи се до прозореца, дръпна завесите и известно време наблюдава минувачите по улицата. Часовникът удари три и малко след това отдолу се чу шум, в коридора се разнесоха гласове, после и стъпки по стълбището и на вратата се почука отсечено.

Анна едва се беше изправила, когато вратата се отвори рязко и вътре влезе висок мъж, облечен в мръсен тютюнев панталон от молескин и избеляло палто. Той я видя и се сепна.

— О! Извинявай.

— Добър ден — поздрави Анна.

— Ти от момичетата на Лидия ли си?

— Да.

— Нова?

— Пристигнах днес.

— И аз също — отвърна непознатият. Косата му беше руса и беше започнала леко да се прошарва. — Добър ден, значи.

— С какво мога да ви помогна?

Той се ухили широко.

— Ей сега ще видим дали можеш да ми помогнеш. Търся господарката. Тя тук ли е?

— Има среща в центъра.

— Кога ще се върне?

— Каза, че ще е тук за вечеря — отвърна Анна.

— Ти имаш ли някакви уговорки дотогава?

— Не.

— Чудесно — потри ръце мъжът. — Нещо против следващият танц да е за мен?

Анна се зачуди какво да отговори.

— Не съм сигурна дали мога да приемам посетители, когато госпожа Уелс я няма.

— Госпожа Уелс! Как звучи, все едно е някаква почтена дама, а? — Той се засмя и посегна да затвори вратата. — Аз съм Кросби, Ти как се казваш?

— Госпожица Анна Уедърел — отвърна тя уплашено.

Мъжът се насочи към бюфета.

— Да ти наля една чашка, госпожице Анна Уедърел?

— Не, благодаря.

Той извади бутилка и посочи с нея към Анна.

— Не искаш, защото не харесваш алкохол, или от любезност?

— Току-що пристигнах.

— Вече ми го каза, скъпа, а и не това те питам.

— Не бих искала да злоупотребявам с гостоприемството на госпожа Уелс — отговори с доловимо неодобрение Анна, за да му подсказе, че и той би трябвало да последва примера ѝ.

Кросби отпуши бутилката, подуши и отново сложи тапата.

— За никакво гостоприемство не може да става дума — възрази той, после остави бутилката на мястото ѝ и извади друга. — Ще ти бъде предявена сметката за всяко нещо, което си докоснала тук. Помни ми думата.

— Не — възрази тя, — всичко е вече платено. А госпожа Уелс е много гостоприемна. Останах по нейна покана.

Той се засмя.

— Така ли? Значи сте си близки, а? Стари приятелки?

Анна се намръщи.

— Запознахме се днес на пристанището.

— Съвсем случайно, предполагам.

— Да. Една млада дама, госпожица Макей, не успяла да хване кораба. Братовчедка на нейна братовчедка. И тъй като госпожица Макей я няма, госпожа Уелс ме покани да се настаня в стаята ѝ. За нощувката и храната вече е платено.

— Охо, виж ти! — отбеляза мъжът и напълни една чаша.

— Вие от находищата ли се връщате? — попита Анна, за да спечели време.

— Да, идвам направо от планината. Пристигнах тази сутрин. — Той отпи и въздъхна. — Не, не е редно да си мълча. Изиграли са те, мила.

— Моля?

— Изиграли са те.

— Не ви разбирам, господин Кросби.

Той се усмихна, но не поправи грешката ѝ.

— Винаги има някоя госпожица Макей. Лидия разказва тази история, за да ѝ повярват, да дойдат тук и да се почувстват признателни към нея. И ти си ѝ признателна, нали? Осигурила ти е хубав обяд и гореща вана, била е мила и добра, а ти как ще ѝ се отблагодариш? О — той размаха пръст, — има как да ѝ се отблагодариш, госпожице Анна Уедърел! Има, и още как... — В следващия миг забеляза тревогата ѝ и добави по-нежно: — Чуй ме хубаво и не го забравяй: в град на златотърсачи милосърдие няма. Заприлича ли ти на милосърдие, вгледай се по-внимателно.

— О! — възкликна тя.

Той пресуши чашата и седна.

— Искаш ли малко, или не?

— Благодаря, някой друг път.

Кросби бръкна в джоба, извади нещо и протегна свит юмрук към нея.

— Можеш ли да познаеш какво има тук?

— Не.

— Хайде, познай.

— Монета?

— Много по-добро от монета. Пробвай отново.

— Не знам — отвърна тя уплашено.

Той разтвори юмрук и се показа късче самородно злато с големината и формата на кестен, Кросби се засмя отново на смаяното ѝ изражение и подхвърли късчето към нея. Тя го хвана в шепа.

— Това злато стига да платя за всички бутилки в бюфета и пак ще останат няколко лири — рече той. — Ще ти го дам, ако ми правиш компания, докато се върне госпожата. Какво ще кажеш, а? Тъкмо ще можеш да си платиш дълговете, които вече си натрупала.

— За първи път пипам злато — рече Анна.

Късчето беше по-тежко, отколкото тя очакваше, и по-солидно. В ръцете ѝ губеше блясъка си.

— Ела — подкани я Кросби. Той отнесе бутилката бренди до канапето, седна и потупа мястото до себе си. — Ела пийни с мен, момичето ми. Половин месец съм бърхтил пеша, гърлото ми е пресъхнало като пустиня, а очите ми са закопнели да погледат хубаво лице. Хайде, седни и ще ти разкажа всичко, което трябва да знаеш за госпожа Лидия Уелс.

ЮЖЕН КРЪСТ

В КОЯТО СЕ ПРОИЗНАСЯТ ДВЕ РЕШЕНИЯ И В ИМЕТО НА СПРАВЕДЛИВОСТТА ПРИСЪДИТЕ
СЪОТВЕТСТВАТ НА ПРЕСТЪПЛЕНИЕТО.

Теру Тафарей не беше призован да свидетелства нито на сутрешния, нито на следобедния процес. Той наблюдаваше с мрачно лице хода на делата от дъното на залата, облегнат на стената. Когато съдията Кемп прекъсна заседанието и нареди свидетелите да бъдат поставени под охрана, маорът излезе навън заедно с останалите. Там видя фургона, който чакаше да върне престъпниците в затвора, и Тафарей отиде да поздрави седналия отстрани надзирател.

— Здравейте, господин Тафарей.

— Здравейте.

— Как е вашият приятел Стейнс? Него май вятър го вее на бял кон, а?

— Аха.

— И аз надникнах преди малко. Не че чух нещо, но ми се видя добро представление.

— Много добро — потвърди Тафарей.

— Тъмничаря Шепард го плеснаха сутринта по ръцете, а?

— Да.

— Жалко, че не бях там — рече надзирателят.

В този момент задната врата на съда се отвори и приставът излезе на прага.

— Дрейк!

— Да, господине — скочи надзирателят.

— Съдията заповяда да откараш Франсис Карвър в затвора на Гледка — рече приставът. — Оставяш го там и веднага се връщаш.

Дрейк изтича да отвори вратата на фургона.

— Само Карвър ли?

— Само него — потвърди приставът. — И да си тук навреме за присъдата. Право към Гледка и после незабавно обратно.

— Ще смогна.

— Не се мотай. А, ето го и него.

Франсис Карвър беше изведен от съда и напъхан във фургона. Ръцете му бяха стегнати в белезници на гърба. Във фургона Дрейк извади още едни от колана си и с тях закрепил железата около китките на Карвър за халка на стената зад капрата.

— Това няма измъкване — рече той доволно и издрънча с халката. — Има три сантиметра желязо между вас и света, господин Карвър. Какво сте направили, че не ви вярват да останете при другите? За последно чух, че сте призован като свидетел, а сега сте в окови!

Карвър не отговори.

— Един час! — обади се приставът и се върна в съда.

Дрейк скочи от фургона и затвори вратата.

— Ей, господин Тафарей — подхвърли той, докато наместваше резето, — какво ще кажете за разходка до Гледка и обратно? Ще се върнем навреме за присъдата.

Маорът се поколеба.

— Съгласен ли сте? — продължи надзирателят. — Денят е идеален за разходка, а на връщане ще се засилим хубаво по нанадолнището.

Тафарей продължаваше да се двоуми. Погледът му беше впит в резето на вратата на фургона.

— Какво ще кажете, а?

— Не — отсече накрая маорът.

— Ваша воля — сви рамене Дрейк, качи се на капрата, взе поводите и подкара конете.

Ф

— Господин Емъри Стейнс, вие се признахте за виновен по обвинението, че сте подправили документацията на находището „Аврора“, за да избегнете плащане на дивиденди на стойност половината от годишния добив на господин Франсис Карвър, както и на парични поощрения на неустановена стойност, дължими на работника Джон Кю Лон. Признахте също така, че сте присвоили голямо количество злато, намерено от Джон Кю Лон в находището „Аврора“ и оценено впоследствие на четири хиляди деветдесет и шест лири, което сте откраднали от трезора в лагера и сте закопали в долината Арахура с цел да го скриете. Признахте се за виновен и по обвинението в престъпна небрежност, като заявихте, че сте били в

невъзможност да изпълнявате задълженията си през последните два месеца заради прекомерна употреба на опиум. — Съдията остави книгата настрана и сплете пръсти. — Вашият адвокат, господин Стейнс, се справи успешно със задачата си и днес следобед обрисова в черни краски господин Карвър. Въпреки това остава фактът, че наличието на основателна подбуда не ви дава право да нарушавате закона, вашето ниско мнение за господин Карвър в никакъв случай не ви упълномощава сам да определяте какво заслужава или не заслужава той. Вие не сте били свидетел на нападението над госпожица Уедърел — май и никой друг не го е видял с очите си — и следователно няма как да бъдете сигурен извън всякакво съмнение дали господин Карвър наистина е нанесъл побоя и дали изобщо е имало такъв побой. Разбира се, загубата на дете е трагедия, която никакви обстоятелства не могат да смекчат, но в преценката си за стореното от вас, господин Стейнс, трябва да оставим настрана трагичното естество на случилото се и да го приемем единствено като подбуда, и то непряка подбуда за много по-хладнокръвно извършените от вас престъпления — присвояване и измама. Да, имали сте основания да не харесвате господин Карвър, да го ненавиждате, дори да го презирате, ала едва ли е необходимо да изтъквам очевидното, а именно, че сте могли да отнесете оплакването си до полицията в Хокитика и да ни спестите много неприятности. Признаването на вината ви прави чест. Също така отбелязвам, че днес се държахте възпитано и скромно. Всичко това подсказва, че се разкайвате и сте готов да се подчинявате на закона. Отправените ви обвинения обаче сочат и себично загърбване на поетите договорни задължения, упадъчен и непостоянен нрав и склонност към пренебрегване на отговорностите не само към находищата, но и към съгражданите ви. Лошото ви мнение за господин Карвър, макар и основателно, ви е подвело да вземете правосъдието в свои ръце неведнъж и в не едно отношение. Заради това смятам, че ще ви се отрази добре за известно време да забравите грандиозните си философии и да се научите да се поставяте на мястото на другите. Господин Карвър е бил съдружник в „Аврора“ в продължение на девет месеца. Той е изпълнил договорните си задължения към вас и в отплата не е получил нищо. Емъри Стейнс, осъждам ви на девет месеца каторга.

Лицето на Стейнс беше безизразно.

— Да, господине.

Съдията погледна Анна.

— Госпожице Анна Уедърел. Вие заявихте, че сте невинна по всички обвинения, отправени срещу вас, а всеки цивилизован съд се придържа към принципа, че човек е невинен до доказване на противното. Давам си сметка, че сянката, хвърлена от господин Муди върху доброто име на тъмничаря Шепард, е само сянка, при все това думите на господин Муди бяха надлежно отбелязани и може да бъдат използвани при едно бъдещо разследване на господин Шепард. Тъй или иначе, аз не намирам достатъчно доказателства за вината ви. Оправдана сте по всички обвинения и следва веднага да бъдете освободена. Вярвам, че от сега нататък ще следвате правия път на въздържанието, порядъчността и другите добродетели на цивилизованата личност, и едва ли е нужно да добавям, че не желая да ви виждам отново в тази зала по каквото и да било обвинение, най-малкото за нетрезво състояние и неприлично поведение. Ясен ли съм?

— Да, господине.

— Добре. — Той се обърна към защитата и обвинението, но преди да успее да продължи, от улицата се чува викове, тропот и цвилене на уплашени коне, по вратата на съда отекна удар, все едно някой се беше хвърлил с цяло тяло върху нея. Съдията се намръщи. — Какво става?

Муди се надигна, крясъците отвън се засилваха.

— Отворете! — заповяда съдията Кемп. — Вижте какво става!

В този момент вратата се отвори.

— Дрейк! — възкликна съдията. — Какво се е случило?

Надзирателят се взираше в него с ококорени очи.

— Карвър...

— Какво?

— Мъртъв е!

— Какво!

— По пътя от тук до Гледка... някой е отворил вратата... изобщо не съм забелязал. Като стигнахме там... той лежеше вътре... мъртъв!

Муди се завъртя рязко, боеше се, че госпожа Карвър може да припадне при тази тъй грубо поднесена вест, но тя се взираше в пребледнелия надзирател. Той обходи с поглед лицата на околните. По време на почивката всички свидетели бяха останали под охрана, дори

и тези, които бяха дали показания сутринта, никой не беше напускал съда. Там бяха и Шепард, и Лодърбак, и Фрост, и Льовентал, Клинч, Манъринг, Кю, Нилсен, Причард, Балфор, Гаскоан, Девлин. Кой липсваше?

— Отпред е! — извика Дрейк и разпери ръце. — Тялото... Веднага поех обратно, не можех...

Съдията извиси глас в шумотевицата:

— Сам ли е отнел живота си?

— Едва ли — поклати глава надзирателят. — Едва ли...

Хората се заблъскаха да излязат навън.

— Дрейк — извика съдията Кемп, — как точно е умрял Франсис Карвър, за бога?

Навалицата беше погълнала Дрейк, но гласът му се чу ясно:

— Някой е разбил главата му!

Лицето на съдията почервения.

— Кой? — изрева гръмогласно той. — Кой го е направил?

— Не знам, казвам ви!

От улицата се чу ужасяващ писък, последван от още викове, съдът се изпразни. Госпожа Карвър, вдигнала ръка към устата си, гледаше как последните се изнизват през вратата.

ИЗГОРЕНА ПЛАНЕТА

В КОЯТО ГОСПОЖА УЕЛС ОСТАВА С НЕВЯРНО ВПЕЧАТЛЕНИЕ, А ФРАНСИС КАРВЪР ПРЕДАВА ВАЖНИ НОВИНИ.

Докато Анна Уедърел забавляваше „господин Кросби“ в „Дома на желанията“ на улица „Къмбърланд“, Лидия Уелс също предлагаше в центъра на града нещо като забавление. Следобедите тя отнасяше алманаха и звездните си карти в „Хоторн“ на улица „Джордж“, настаняваше се в някой ъгъл на салона и предсказваше бъдещето на златотърсачите и току-що пристигналите пътници. Единственият ѝ клиент днес беше русокосо момче с мека шапка, което, оказа се, също беше пристигнало с парахода „Щастлив вятър“. То беше изключително словоохотливо и изглеждаше очаровано от слабостта на госпожа Уелс към мистичното, възторгът му я поласка и я предразположи да бъде щедра в предсказанията си. Докато изготви рождената му карта, обрисова миналото и настоящето и надзърне в бъдещето му, стана четири часа.

Тя вдигна поглед и видя Франсис Карвър — вървеше през салона към тях.

— Едуард — рече госпожа Уелс на русокосото момче, — би ли отишъл да помолиш келнера да ми завие за вкъщи един пай със свинско? Кажи му да ми го пише в сметката, ще го взема с мен за вечеря.

Той се подчини.

— Нося добри новини — рече Карвър, след като момчето се отдалечи.

— Какви?

— Лодърбак идва насам.

— О!

— Явно най-сетне е видял квитанциите от Данфорт за превоза. Били Брус ми каза, че Лодърбак е купил билет за „Действен“ и ще се качи на борда в Акароа. Ще пристигне на дванайсети май и е изпратил съобщение „На добър час“ да го изчака тук.

— След три седмици, значи.

— В кърпа ни е вързан, Грийнуей! Няма къде да мърда!

— Горкият господин Лодърбак... — измърмори госпожа Уелс.

— Добре е тези дни да минеш през морския клуб и да измислиш как да привлечеш вниманието на момчетата. Цяла нощ игра на комар, двойно по-голяма печалба на колелото или пък ново момиче с всяко завъртане. Нещо да изкуши Раксуърти да остави кораба вечерта, тъй че да имам възможност да поговоря насаме с Лодърбак.

— Още утре сутринта ще отида — отвърна Лидия Уелс, после се зае да прибира книжата и картите и повтори: — Горкият господин Лодърбак...

— Той сам си падна в капана — отбеляза Карвър.

— Да, но ние му го изкопахме.

— Няма за какво да съжаляваш един страхливец. Още по-малко страхливец с излишни пари.

— И въпреки това ми е жал за него.

— Защо? Заради копелето ли? Аз по-скоро бих съжалявал него. Лодърбак цял живот се е радвал на добър късмет. Разполагал е с всичко наготово.

— Да, така е, но пак ми е жал — отвърна госпожа Уелс. — Толкова се срамува, Франсис. От Кросби, от баща си, от себе си. Не мога да не изпитвам жал към човек, който се срамува.

— Уелс нали няма да цъфне тук изневиделица?

— Откъде да знам? — тросна се тя. — Не мога да отговарям за него, не го държа на каишка.

— Откога не си е идвал?

— От месеци.

— Обикновено пише ли ти, преди да се прибере?

— О, боже! — изпъшка госпожа Уелс. — Не, не ми пише.

— Не можеш ли да направиш така, че да не се мярка насам? Само това оставаше — да се сблъска в последния момент с Лодърбак.

— Пиенето винаги може да го изкуши, независимо по кое време е.

Карвър се усмихна.

— Изпрати му една каса по пощата? Или уреди да му отпуснат кредит в „Златотърсачът“?

— Това не е лоша идея. — Тя видя момчето да се задава от кухнята с увит в хартия пай и се изправи. — Трябва да се прибирам.

Утре ще се отбия да те видя.

— Ще те чакам — отвърна Карвър.

— Благодаря, Едуард — рече госпожа Уелс на младежа и пое пая.

— И довиждане. Няма да ти пожелавам късмет, тъй като не е нужно, нали?

Момчето се засмя.

Карвър също се усмихна.

— Да не би да си му гледала?

— Да — отвърна госпожа Уелс. — Той ще стане неимоверно богат.

— Като всички останали?

— Не, не като всички — възрази тя, — а баснословно богат. Довиждане, Франсис.

— До скоро — рече Карвър.

— Довиждане, госпожо Уелс — обади се момчето.

Двамата я изпратиха с поглед, докато тя излезе на улицата. След това Карвър се обърна към младежа.

— Ти си Едуард, така ли?

— Не, всъщност не — отвърна момчето леко засрамено. — Реших да мина инкогнито, както се казва. Баща ми все повтаряше, че на уличници и гледачки човек не бива да се представя с истинското си име.

Карвър кимна.

— Прав е.

— Не знам за уличниците — продължи младежът. — Не ми се ще да си мисля, че и той е ходил при тях, струва ми се някак си отвратително, навярно от вяност към майка ми. Но това с гледачките ми харесва. Беше забавно да си измисля друго име. Почувствах се някак невидим. Или удвоен, все едно личността ми се е разделила на две.

Карвър го погледна и след миг размисъл протегна ръка.

— Аз съм Франсис Карвър.

— Емъри Стейнс — отвърна младежът.

МЕРКУРИЙ ЗАЛЯЗВА

В КОЯТО НА БРЕГА НА ХОКИТИКА ПРИСТИГА НЕПОЗНАТ, СЪКРОВИЩЕТО БИВА РАЗПРЕДЕЛЕНО И
УОЛТЪР МУДИ НАЙ-СЕТНЕ НАПУСКА „КОРОНАТА“.

Дори и с най-хубавия си костюм, с вчесана и напомадена коса, лъснати обувки и напарфюмирана кърпичка господин Ейдриън Муди беше далеч по-невзрачен от красивия си по-малък син. По лицето му се четяха следи от отколешна склонност към чашката — очите бяха подпухнали, носът беше месест, кожата беше постоянно зачервена, — а движенията му не издаваха нито гъвкавост, нито изящество. Той вървеше тромаво и сковано, погледът му шареше тревожно насам-натат, пожълтелите от тютюна ръце или се криеха в джобовете, или притеснено подръпваха реверите на палтото.

Щом слезе от лодката, която го превози от парахода до брега, старият Муди спря за миг да разкърши снага и да се опита да прогони болките в ставите. Заповяда да отнесат багажа му в една странноприемница на „Лагерна“, здрависа се с митничаря, който стоеше отстрани, благодари с дрезгав глас на гребците и се отправи по „Гуляйджийска“ със заключени на гърба ръце. Изкачи се до края ѝ и после се спусна обратно, като надзърташе намръщено във витрините и внимателно оглеждаше лицата на хората, без да се усмихне на никого. Събралата се пред съда тълпа вече се беше разпръснала и фургонът с тялото на Франсис Карвър се беше върнал на Гледка, вратите на сградата бяха затворени и заключени. Муди едва я удостои с поглед, когато мина оттам.

В крайна сметка се насочи към пощата и щом влезе вътре, се нареди на опашката пред гишето. Докато чакаше, извади от портфейла един лист, разгъна го с ръка и го притисна към гърдите си.

— Искам това да стигне до господин Уолтър Муди — рече той, когато дойде редът му.

— Добре — отвърна пощаджията. — Знаете ли къде е отседнал? Камбаната на уеслианската църква удари пет часа.

— Знам само, че от няколко месеца е в Хокитика — отвърна Муди.

— В града? Или в кариерата?
— В града.
— В странноприемница? Или на палатка?
— Предполагам, че е в странноприемница, но не съм сигурен.
Името е Уолтър Муди.
— Ваш познат?
— Синът ми.
— Ще изпратя момчето да обиколи, ще платите след доставката
— отвърна пощаджията и си записа името. — Трябва да оставите един шилинг за залог, но ако го намерим още утре, ще ви върнем шест пенса.
— Добре.
— Плик ли предпочитате, или ще го запечатате с восък?
— Плик — отвърна Муди, — но почакайте малко, искам да го прегледам отново.
— В такъв случай се отдръпнете и елате пак, щом сте готов.
Затварям след половин час.
Ейдриън Муди се подчини. Приглади писмото на тезгяха встрани и след това го вдигна с пръст към светлината.

Хокитика, 27 април 1866 година

Уолтър, умолявам те да прочетеш писмото ми до края и да не прибързваш да ме съдиш преди това. От пощенското клеймо ще видиш, че аз също съм в Хокитика. Ще отседна във „Въздържателят“ на „Лагерна“ и този адрес със сигурност ще те изненада. Отдавна знаеш, че съм епикуреец по душа. Но вече съм и стоик. Заклех се да не докосна и капчица алкохол до края на живота си и откакто взех това решение, не съм го нарушавал. И в този дух на покаяние сядам да опиша накратко истинските си намерения, замъглени и изкривени от поробеността ми от алкохола през последните години.

Напуснах Британските острови заради дългове, не по друга причина. Брат ти Фредерик имаше един познат в златните находища в Лорънс в Отаго, който твърдеше, че изгледите там са добри, и Фредерик беше решил да отиде

при него. Аз пък реших да замина тайно с надеждата, че до края на годината ще се върна забогатял. Признавам, че зад това решение се криеха срамни подбуди: исках на всяка цена да избегна няколко души в Лондон, на които дължах пари, както и други в Ливърпул. Преди да тръгна, заделих двайсет лири за жена си — последните ми спестявания. Впоследствие научих, че парите не са стигнали до нея, а са били откраднати от човека, който трябваше да ѝ ги предаде (негодника Пиърс Хоуланд, дано живее в позор и умре в нищета). Разбрах го, когато вече бях в Отаго, на другия край на света, а и не можех да рискувам да се обадя, за да не се впуснат кредиторите по петите ми и да ме изправят пред съда за ненаказани престъпления и неплатени дългове. Затова не направих нищо. Смятах съпругата си за изоставена, молах се на Бога да ми прости и продължих с Фредерик към находищата.

През първата година в Отаго едва свързвахме двата края. Чувал съм да казват, че мъжете от средната класа нямат късмет в търсенето на злато, понеже не могат да понасят лишенията като хората от простолюдието. Тази максима се потвърди в нашия случай. Страдахме много и често бяхме на ръба на отчаянието. Но не се отказахме и преди седем месеца брат ти попадна на къс самородно злато с размерите на табакера, намери го случайно между два камъка в завоя на реката. С него най-сетне можахме да си стъпим на краката.

Сигурно се питаш защо не сме изпратили златото у дома с извинения и благословия, признавам, че този въпрос би бил напълно основателен. Брат ти Фредерик отдавна настояваше да ти пиша. Призоваваше ме да се свържа с изоставената си съпруга и дори да я поканя да дойде тук, но аз не скланях. Отхвърлях и молбите му да се откажа от проклетото пиене и да поема по правия път. Много спорехме за това и накрая се разделихме далече не цивилизовано. За съжаление, сега не знам къде е той.

Уолтър, ти винаги си бил ученият в нашето семейство. Срам ме е от много неща в живота ми, но

никога не съм се срамувал от теб. Като положих клетвата за въздържание, аз най-сетне се изправих пред истинското си лице. Видях, че съм човек с множество слабости и твърде страхлив, лесна плячка на пороците и греха. Но ако се гордея с нещо, то е, че синовете ми не са пропаднали като мен. Болезнена радост е един баща да каже за сина си:

„Той е по-добър от мен“. Уверявам те, че аз изпитах на два пъти тази болезнена радост.

Не мога да направя нищо друго, освен да те помоля да ми простиш, както моля и Фредерик, и да обещаая, че при следващата ни среща ще бъда „трезв като краставичка“. Желая ти късмет, Уолтър. Знай, че се изправих пред истината за себе си и съм оставил чашката завинаги.

Също така знай, че дори и най-краткият отговор ще стопли сърцето ми.

Твой баща,
Ейдриън Муди

Той прочете писмото два пъти, пхна го в плика и изписа името на сина си с големи букви отпред. След това с треперещи ръце сложи капачката на писалката.

Ф

— Господин Фрост за господин Стейнс.

— Пуснете го — заповяда Девлин.

Чарли Фрост влезе с лист в ръка.

— Разходите — измърмори той извинително.

— Седнете — покани го капеланът.

— Какви са щетите, господин Фрост? — попита Стейнс, който изглеждаше много уморен.

— Боя се, големи — отвърна банкерът и придърпа един стол. — Съдията Кемп постанови, че трябва да изплатите на Франсис Карвър дължимия дивидент от две хиляди четирийсет и осем лири. Има уловка обаче — от тази сума ще бъдат върнати всички пари, отпуснати

от „Гарити Груп“ по застраховката на „На добър час“, останалото ще отиде при госпожа Карвър.

— Как е тя? — попита Девлин.

— Упоена. Доктор Гилис и господин Причард се грижат за нея, придружиха я до „Скитническа слука“. — Фрост се обърна към младежа и пригладя листа. — Ще ми позволите ли накратко да изброя разходите?

— Заповядайте.

— Тъй като сте признат за виновен, трябва да поемете всички съдебни разходи, включително заплащането на господин Фелоус и комисионата на господин Нилсен, вложена в строежа на затвора, както сигурно си спомняте, съдията постанови, че той не е длъжен да връща парите, тъй като ги е дарил. Всичко това възлиза на малко повече от петстотин лири.

— Половината на половината — измърмори Стейнс.

— Да, за съжаление, се случва често при съдебните разходи. И това не е всичко. Срещу вас има искове за нанесени вреди от множество златотърсачи в Кънери и в кариерата на Хокитика. Още не съм пресметнал цялата сума, но се боя, че ще е на стойност десетки, ако не и стотици лири.

— Друго?

— По отношение на официалните разходи — не. Но има няколко неофициални въпроса, които трябва да обсъдим. Имаме ли време?

— Имаме ли време? — обърна се Стейнс към Девлин.

— Докато не дойде колата — отвърна капеланът.

— Ще бъда бърз — рече Фрост. — Както сигурно знаете, златото, извадено от оранжевата рокля на Анна, все още е под леглото на господин Гаскоан. Анна дължи към сто и дваисет лири на господин Манъринг и искаше да се разплати с това злато. На мен обаче ми мина през ума, че може вие да покриете дълга ѝ към господин Манъринг от дела си от съкровището. По този начин Анна ще има с какво да живее, докато вие сте в затвора.

— Добре — кимна Стейнс. — Направете го.

Банкерът си го отбеляза.

— Вторият въпрос е допълнителното възнаграждение на господин Кю. Не бива да поставяме под съмнение историята, че

съкровището идва от „Аврора“, а ако някой служител открие голямо количество злато, заслужава премия.

— Естествено — отвърна Стейнс. — Премия...

— Доколкото разбирам — продължи Фрост, — господин Кю желае да се завърне в Китай, след като изтече договорът му с компанията, като си е поставил за цел да се прибере с точно седемстотин шейсет и осем шилинга в джоба. Според господин Манъринг той отдавна се е спрял на тази сума. За него тя била важна от лична или пък от духовна гледна точка, не ми стана съвсем ясно.

При други обстоятелства тази странност веднага щеше да възбуди любопитството на Емъри Стейнс, но сега той не се усмихна. За сметка на това Девлин възкликна:

— Седемстотин шейсет и осем шилинга!

— Да — потвърди Фрост.

— Каква придирчивост — отбеляза капеланът. — И защо точно тази сума, знаете ли?

— Боя се, че не — отвърна банкерът и се обърна отново към Стейнс. — Ако ми позволите, бих ви посъветвал отпуснатата от вас премия за господин Кю да е достатъчна той да осъществи тази своя цел.

— На колко лири възлиза сумата?

— Трийсет и осем лири и осем шилинга. Около един процент от четирите хиляди, което не е зле за премия, особено ако отчетем, че господин Кю е китаец. Като проява на добра воля може също така да го откупите от договора с компанията и да му помогнете да се прибере у дома.

Младежът поклати глава.

— Изобщо не помислих за него...

— За кого?

— За господин Кю. Изобщо не се замислих за него.

— Днес следобед той ни направи голяма услуга, като запази тайната, и сега ние имаме възможност да му се отблагодарим. Вече говорих с господин Манъринг. Няма нищо против да приеме предварително прекратяване на договора с господин Кю и посочи колко ще му струва това. Ако отделите за допълнително възнаграждение на господин Кю общо шейсет и четири лири, те ще са достатъчни да покрият всички разходи.

Стейнс вдигна рамене и въздъхна.

— Добре, съгласен съм.

— И третият финансов въпрос. — Фрост се покашля. — Когато през януари беше намерено съкровището, господин Клинч ми направи подарък от трийсет лири. Боя се, че ги похарчих и в момента не мога да възстановя и пени. И затова се питам дали не мога да разчитам на вашата щедрост и да включа тази сума като банкови разходи. — Банкерът изрече всичко това на един дъх и после добави: — Като заем, разбира се. Ще ви ги върна, когато излезете на свобода.

— Колата идва — обади се Девлин и стана.

— Добре — кимна Стейнс. — Включете ги. Няма значение.

Фрост въздъхна облекчено.

— Благодаря ви много, господин Стейнс. — Той гледаше как Девлин съпровожда младежа навън. Щом стигнаха прага, bankerът извиси леко глас и извика след тях: — Утре ще ви изпратя подробна разбивка по пера за всички плащания.

Ф

Когато църковната камбана удари седем, Уолтър Муди тъкмо приключваше с прибирането на дрехите си в сандъка — затвори капака, залости резето и се изправи. Провери копчелъка на тютюневия си панталон от молескин, затегна колана, нагласи червеното шалче на врата си и накрая посегна да вземе палтото и шапката, то беше съвсем обикновено, вълнено, дълго почти до коленете, а тя — с широка периферия, намазана с восък, за да не пропуска дъжд. Сложи си ги, метна вързопа на рамо и излезе от стаята, като взе ключа със себе си.

По време на отсъствието му сандъкът щеше да го чака в склада на Кларк на Гибсъновия вълнолом, където щяха да бъдат препращани и писмата, които пристигнеха в „Короната“. Заедно с ключа Муди остави на тезгяха и три шилинга, за да покрие тези разходи. След това пхна още един в ръката на прислужницата, стисна жълтата ѝ длан между своите и ѝ благодари топло за трите месеца грижи и гостоприемство. Излезе от „Короната“, зави по тясната пътека, която водеше към брега, и пое на север, вързопът се подмяташе на гърба му, събраната палатка се удряше в бедрата му при всяка крачка.

Не беше изминал и три километра от Хокитика, когато видя, че на десетина метра зад него върви друг мъж в обичайните

златотърсачески одежди. Муди се спря да го изчака и двамата си кимнаха.

— Здравсти — обади се непознатият. — На север ли отиваш?

— Да.

— Към брега? Към Чарлстън?

— Надявам се да стигна до там. В една посока ли сме?

— Така изглежда. Нещо против да вървим заедно?

— Ни най-малко — отвърна той. — Ще се радвам да имам компания. Казвам се Уолтър Муди. Уолтър.

— Пади Райън — представи се другият. — Звучиш ми като шотландец, Уолтър Муди.

— Не мога да го отрека.

— Никога не съм имал неприятности с шотландци.

— И аз не съм се карал с ирландци.

— Май си останал единствен — усмихна се Пади Райън. — Но наистина не мога да се оплача от шотландците.

— Радвам се.

Известно време вървяха мълчаливо.

— Май и двамата сме далече от дома — рече Пади Райън.

— За себе си бих казал, че съм далече от родното си място — отвърна Муди, присвил очи към вълните в морето, — но за дома не съм толкова сигурен.

— Щом домът не е мястото, от което идваш — подхвърли ирландецът, — то значи е там, където отиваш.

— Добре казано — отбеляза Муди.

Пади Райън кимна доволно.

— Значи мислиш да останеш тук, Уолтър, така ли? След като поработиш по находищата и натрупаш пари?

— Предполагам, че късметът ще ми даде отговор на този въпрос.

— Кое ще е по-голям късмет, да останеш или да заминеш?

— Най-големият късмет ще е да мога да избирам — отвърна Муди за своя изненада, тъй като преди три месеца не би отговорил така.

Пади Райън го изгледа преценяващо.

— Имаш ли нещо против да си разкажем историите? Да скъсим пътя.

— Историите? Имаш предвид живота си?

— Да, или пък някакви истории, които сме чули от други, или каквото ни дойде наум.

— Добре — отвърна леко сковано Муди. — Ти ли почваш, или аз?

— Давай ти — подкани го ирландецът. — Измисли една дълга и засукана, тъй че да забравим за нозете си и за пътя.

Муди мълча дълго, чудеше се откъде да започне.

— Двоумя се кое да избира, цялата истина или нищо друго освен истината — рече той. — Историята ми е такава, че не може да съвмести и двете.

— А, че за какво ти е истината? — попита Пади Райън. — Кой казва, че историите трябва да са верни? Ти си свободен човек, Уолтър. Каквато и небивалица да си съчиниш, ако успееш да я разтегнеш чак до разклона за Кумара, ще я броя за много хубава история.

СЛЪНЦЕ В СЪВПАД С ЛУНА (НОВОЛУНИЕ)

В КОЯТО ГОСПОЖА УЕЛС ПРАВИ ДВЕ ИНТЕРЕСНИ ОТКРИТИЯ.

Лидия Уелс се върна в „Дома на желанията“ малко след седем и прислужницата я уведоми, че в нейно отсъствие Анна Уедърел е приела посетител, господин Кросби Уелс се бил върнал от находищата в Отаго. Довечера имал някаква среща на улица „Джордж“, но щял да се върне на сутринта да поговори с жена си.

Госпожа Уелс я изслуша замислено.

— И колко време остана той горе, Люси?

— Два часа, госпожо.

— От кога до кога?

— От три до пет.

— А госпожица Уедърел?

— Не съм я безпокоила. Не е звъняла, откакто излязохте, а аз не съм се качвала, докато той беше тук.

— Добре си направила — похвали я господарката. — Ако утре Кросби наистина се появи и мен ме няма, пак го изпрати в стаята на госпожица Уедърел.

— Да, госпожо.

— И на сутринта първата ти работа е да отидеш да поръчаш една каса вино и уиски.

— Да, госпожо.

— За вечеря съм взела пай. Претопли го и го донеси горе. Ще вечеряме в осем.

— Добре, госпожо.

Лидия Уелс нагласи алманаха и картите под мишница, присви очи към отражението си в закаченото в коридора огледало и след това се качи по стълбите, почука на вратата на Анна и отвори, без да изчака отговор.

— Човек се чувства много по-добре, когато се нахрани, изкъпе се и има покрив над главата си, нали? — рече тя вместо поздрав.

Анна седеше под прозореца. Скочи, изчервена до ушите, и отвърна:

— Много по-добре, госпожо. Прекалено сте мила с мен.

— Милостта никога не е прекалена — обяви госпожа Уелс и остави книгите на масата до канапето. Хвърли поглед към бюфета, прецени набързо какво количество е изпито от бутилките и се обърна към Анна с усмивка. — Да знаеш само какво забавление съм приготвила за тази вечер. Ще ти изготвя рождена карта!

Анна кимна. Лицето ѝ все още беше пламнало.

— Правя го винаги когато се запозная с някого — продължи домакинята. — Хем ще си прекараме приятно, хем ще видим какво те очаква. Донесох пай за вечеря, най-хубавия в Дънидин. Чудесно звучи, нали?

— Да, прекрасно — измърмори Анна и сведе очи към пода.

Госпожа Уелс като че ли не забелязваше смущението ѝ.

— Така... — Тя се настани на канапето и придърпа голямата книга към себе си. — Кога си родена, миличка?

Анна отговори.

Госпожа Уелс се сепна, хвана се за сърцето и извика:

— О, не!

— Какво?

— Колко странно!

— Кое е странно? — попита уплашено Анна.

— В същия ден е роден и един младеж, на когото току-що... — Лидия Уелс не се доизказа, а внезапно попита: — На колко години си, мила?

— На двасет и една.

— Двасет и една! И си родена в Сидни?

— Да, госпожо.

— Точно в града?

— Да.

На лицето на домакинята се беше изписала безкрайна почуда.

— Случайно да знаеш точния час на раждането си?

— Ако не се лъжа, е било през нощта — отвърна Анна и отново се изчерви. — Поне така ми е казвала мама. Но не знам точния час.

— Невероятно! — възкликна госпожа Уелс. — Не мога да повярвам! Абсолютно същия рожден ден! Сигурно дори под същото

небе!

— Не разбирам — рече Анна.

С приглушен задушевен тон Лидия Уелс ѝ обясни. Следобед ходела в салона на една странноприемница на улица „Джордж“, където срещу скромно заплащане правела хороскопи. Повечето ѝ клиенти били млади мъже, пристигнали да си опитат късмета на находищата. И днес, докато Анна се наслаждавала на ваната, бил дошъл точно такъв младеж. Просителят (така го нарече госпожа Уелс) също бил на двайсет и една години, също бил роден в Сидни, и то в същия ден като Анна!

Анна не можеше да си обясни въодушевлението ѝ.

— И какво означава това? — попита тя.

— Какво означава ли? — Лидия Уелс снижи гласа си до шепот.
— Означава, че с него може да споделяте една съдба!

— О!

— Може да имаш астрален другар, чийто път в живота изцяло повтаря твоя!

Това като че ли не впечатли толкова момичето, колкото се беше надявала госпожа Уелс, тъй като Анна само повтори вяло:

— О...

— Случва се много рядко — добави госпожа Уелс.

— Имах един братовчед, който беше роден на същата дата — рече Анна, — но няма как да споделяме една съдба с него, защото той почина.

— Не е достатъчно да е роден в същия ден — отвърна Лидия Уелс. — Трябва да сте родени и в една и съща минута, и на една и съща географска дължина и ширина, тоест под едно небе. Само тогава звездните ви карти ще са еднакви. Дори и близнаците излизат от утробата с няколко минути разлика, а междувременно звездите са променили местоположението си и небето е друго.

— Не знам в колко точно часа съм родена — измърмори намръщено Анна.

— Той също не знаеше, но съм готова да се обзаложа, че рождените ви карти са еднакви, тъй като вече знаем, че ви свързват и други общи неща.

— Какво например?

— Аз! — заяви победоносно госпожа Уелс. — И двамата сте пристигнали в Дънидин на дваайсет и седми април 1865 година, същия ден и на двама ви е била изготвена рождена карта от госпожа Кросби Уелс!

Анна рязко вдигна ръка към гърлото си.

— Какво? — прошепна тя. — Госпожа...

Лидия Уелс продължи възторжено:

— Има и други съвпадения! Той също е пътувал сам и е пристигнал днес сутринта. Навярно дори е намерил нов приятел, също като теб, ти се запозна с мен, а той сигурно с някой друг!

На Анна като че ли й беше прилошало.

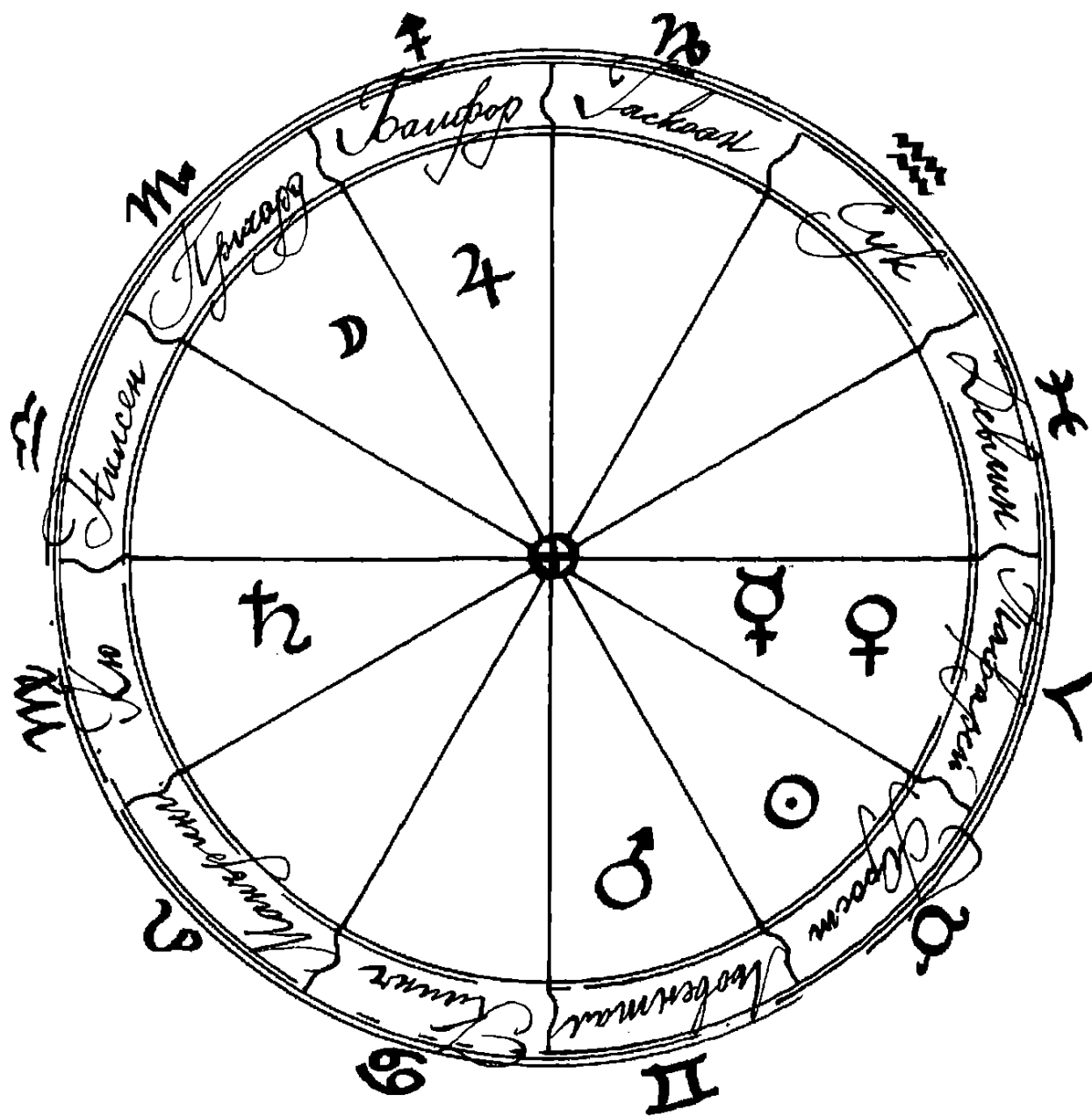
— Казва се Едуард. Едуард Съливан. О, защо не го доведох с мен! Да бях знаела! И на теб ти се иска да се запознаеш с него, нали?

— Да, госпожо — прошепна Анна.

— Какво невероятно съвпадение — додаде Лидия Уелс, като се взираше настойчиво в нея. — Абсолютно невероятно! Чудя се какво ли ще стане, ако някога се срещнете.

ПЕТА ЧАСТ
БРЕМЕ И ОБЛАГА

12 май 1865 година | 45° 52' 0" S / 170° 30' 0" E

СРЕБРО

В КОЯТО КРОСБИ УЕЛС ОТПРАВЯ ИСКАНЕ, ЛИДИЯ УЕЛС ПРОЯВЯВА НЕБЛАГОРАЗУМИЕ И АННА УЕДЪРЕЛ СТАВА СВИДЕТЕЛКА НА ГРОЗНА СЦЕНА.

Покрусата, обзела Анна Уедърел при разкритието, че мъжът, посетил я следобеда, когато е пристигнала в Дънидин, всъщност е господарят на дома, се изостри още повече през следващите седмици. Сега Кросби Уелс обитаваше стаята в дъното в къщата на улица „Къмбърланд“ №35, така че двамата се срещаха всеки ден.

Анна Уедърел беше болезнено чувствителна за впечатлението, което оставя у другите, и заради това постоянно сковаващо я притеснение беше неимоверно възискателна към себе си. Все ѝ се струваше, че в характера ѝ се проявява нещо, което самата тя не вижда, и това неизменно безпокойство не можеше да бъде прогонено нито с убеждаване, нито с доказателства, нито с похвали. Когато разговаряше с някого, Анна беше напълно сигурна, че неизречените му изводи са изключително критични и напълно основателни, и тъй като срамът, който я връхлиташе при това въображаемо неодобрение, беше съвсем истински, тя се стремеше още по-усърдно да спечели чуждото благоразположение, макар да ѝ се виждаше, че дори и тези ѝ усилия са съвсем прозрачни.

Беше убедена, че никой не я харесва, и щеше да се изненада много, ако узнаеше, че всъщност околните далече нямат еднакво мнение за нея. Според някои безхитростната непринуденост, с която говореше най-често, беше тревожен белег на наличието на лично мнение, чието искрено изразяване бе още по-стряскащо неженствено, за останалите обаче държанието ѝ беше просто непресторено и заради това освежително. По същия начин склонността ѝ да гледа на света през присвити очи за някои подсказваше боязън, а за други — пресметливост. За Кросби Уелс Анна беше най-вече „сладка“, той се радваше на смущението ѝ и много пъти ѝ го беше казвал.

— Ще ти е добре в лагера, момичето ми — рече ѝ. — Ти си свеж полъх. Непокварена. Няма нищо по-лошо от жена, която има готов отговор за всичко. И е забравила да се изчервява.

След неочакваното завръщане на съпруга ѝ Лидия Уелс — жена с готови отговори за много въпроси, която почти никога не се изчервяваше — рядко можеше да бъде видяна в дома на „Къмбърланд“ № 35. Тя излизаше сутрин и се връщаше чак по свечеряване, когато игралният дом отваряше врати. Докато нея я нямаше, Уелс обикновено седеше в будоара на първия етаж, където гарафите в бюфета се пълнеха всеки ден. Алкохолът смекчаваше нрава му. Анна установи, че го харесва най-много привечер, когато след три-четири чаши уиски Кросби беше замислен, но още не се беше разкиснал.

От думите му тя подразбра, че той не възнамерява да се връща в Дънстан и да продължи да търси злато. Миналата година бил направил голям удар и сега искал да използва богатството си, да го вложи в някакво начинание било то в Дънидин, било другаде и заради това отделяше много време на местните вестници: сравняваше цените на златото, следеше поскъпването и поевтиняването на различните стоки. „Как ще ме харесваш повече, като собственик на стадо овце или на дъскорезница?“, беше я попитал той и се засмя гръмко, щом видя как тя се изчервява.

Анна не знаеше дали госпожа Уелс си дава сметка за нейното притеснение и за причината за него. По-възрастната жена продължаваше да се държи мило с нея, тонът ѝ беше задушевен, както при първата им среща, но на Анна ѝ се струваше, че господарката на дома се е отдръпнала леко, все едно тайно се подготвя за предстоящ разрыв в отношенията им. Госпожа Уелс беше хладна и със съпруга си. Когато той я заговореше, тя само го изслушваше, без да се усмихва, и после сменяше темата. Тези дребни знаци на недоволство смазваха Анна и заради това тя още по-отчаяно се стремеше да спечели благоволението ѝ. Вече съзнаваше, че е била изиграна, както се беше изразил Кросби Уелс, но вместо да насочи усилията си към изобличаването на лъжата за несъществуващата Елизабет Макей (за която никога повече не стана дума), Анна ги влагаше в изпълнено с отвращение себеукоряване и в тайното убеждение, че единствено тя може да изкупи стореното от нея и Кросби.

Естеството на „Дома на желанията“ ѝ беше разкрито внимателно и постепенно. Сутринта, когато Анна пристигна в Дънидин, госпожа Уелс ѝ беше показала салона на първия етаж и Анна веднага го беше харесала: плюшените сепарета, бутилките от зелено стъкло на бара,

масите за игра, колелото на късмета, напомнящата на изповедалня малка кабинка с летящи врати, в която госпожа Уелс понякога предсказваше срещу заплащане бъдещето на посетителите. На дневна светлина помещението изглеждаше запазено, прашинките, уловени от слънчевите лъчи, проникващи през високите прозорци, вдъхваха усещане за сила, за издръжливост. Анна беше възхитена. По настояване на домакинята тя стъпи на подиума и завъртя колелото — загледа как гумената стрелка потраква към триъгълника с голямата печалба и накрая с едно последно щракване го подминава.

Госпожа Уелс не я покани веднага да присъства на вечерните празненства. От прозореца в стаята си Анна наблюдаваше прииждащите мъже, които слизаха от файтони, сваляха ръкавиците си, пресичаха улицата и потропваха на вратата, не след дълго през пролуките на дюшемето се промъкваше мирис на пури, който придаваше на въздуха в стаята тръпчив, лютив привкус и забулваше в сива мъгла светлината от лампата. Към девет жуженето на разговорите се превръщаше в оглушителен грохот, накъсван от смях и ръкопляскане. Анна чуваше само това, което идваше през пода, макар че при всяко отваряне на вратата към коридора долу шумът се усилваше и тя успяваше да различи отделни гласове. Любопитството ѝ растеше, после беше заменено от униние и след няколко дни Анна нерешително и с гузна нотка в гласа попита дали ще ѝ бъде позволено да обслужва бара. Оттогава го правеше всяка вечер, но госпожа Уелс ѝ наложи две ограничения: никой от посетителите да не се обръща направо към нея и тя да не танцува.

— Вдига ти цената — обясни Уелс. — Колкото повече се налага да чакат, толкова повече ще ти вземе, когато те изкара на пазара.

— Стига, Кросби! — сопна се съпругата му. — Никой никого няма да изкарва на пазара. Не ставай смешен.

— Земеделието не е лошо занимание — подхвърли той. — Може да стана земеделец и тогава ти ще дойдеш да живееш с мен на село. — После се обърна към Анна и рече: — Няма нищо лошо в този занаят. Майка ми беше уличница, Бог да я прости.

— Опитва се да те изплаши — обади се госпожа Уелс. — Не го слушай.

— Не ме е страх — отвърна Анна.

— Видя ли, не я е страх — отбеляза Уелс.

— Защото няма от какво да я е страх — рече госпожа Уелс.

В интерес на истината Анна гледаше на момичетата в заведението не със страх, а със спотаено възхищение. Те не проявяваха никакво любопитство към нея, наричаха я Сидни или Порт Джаксън, но тя не се обиждаше, тъй като в нея нямаше и капчица гордост, умореното им безразличие ѝ се струваше изтънченост, към която Анна тайно се стремеше. Те предаваха поръчките на картоиграчите — за уиски с вода казваха „едно малко“, другото беше „едно чисто“ — и чакаха Анна да подреди чашите и да ги напълни. След това притискаха таблата към ханша си или я вдигаха високо над главата и кръшно се отпращаха към масите, като оставяха след себе си лепкав мирис на пудра, мазила и парфюм.

Сутринта на дванайсети май обитателите на „Къмбърланд“ №35 станаха рано. Довечера в „Дома на желанията“ щеше да се проведе празненство в чест на моряците и „господата с връзки с морето“ и предстоеше голяма подготовка за това грандиозно събитие. Госпожа Уелс беше наела цигулар и беше поръчала доставка на лимони, смърчова бира, ром и няколкостотин метра въже, от което възнамеряваше да сплете венци за украса на масите.

— Аз ще направя първия като мостра — рече тя на Анна, — а ти може да сплетеш останалите следобед, ще ти покажа последователността и как да скриеш краищата.

— Язык за хубавото въже — измърмори Уелс.

Съпругата му продължи, все едно не го е чула:

— Според мен с венците ще стане страхотно, човек никога не може да прекали с украсата. Ако остане от въжето, ще го закачим над бара.

Закусваха заедно — това се случваше рядко, тъй като Уелс рядко ставаше преди обяд, а господарката вече беше излязла, когато Анна се събудеше. Госпожа Уелс седеше като на тръни, навярно се тревожеше за успеха на празненството.

— Ще изглеждат прекрасно — отвърна Анна.

— А после какво ще измислиш? — подхвърли Уелс сърдито. — Празненство за златотърсачи? Със сандъче с пясък на всяка маса и подземна галерия зад бара? „В чест на редовия човек! — така може да го оповестиш. — Празненство за обикновените хора. За господата без никакви връзки.“ Не е зле, нали?

— Искаш ли още препечен хляб, Анна? — попита госпожа Уелс.

— Не, госпожо.

— Един от гостите довчера е награждаван с орден — продължи госпожа Уелс, като смени темата. — Колко вълнуващо! За първи път ще бъда домакиня на герой от морска битка. Трябва да го разпитаме за онова време, нали, Анна?

— Да.

— Капитан Раксуърти. Награден е с кръст „Виктория“, дано не забрави да си го сложи довчера. Подай ми маслото, моля.

Уелс подаде маслото и след малко се поинтересува:

— Пристигна ли днешният „Уитнес“?

— Да, прегледах го, няма нищо интересно — отвърна тя. — Петъчните вестници винаги са много постни.

— Къде е? — попита господин Уелс.

— Изгорих го.

Той впи поглед в нея.

— Все още е сутрин.

— Знам, че е сутрин, Кросби! — засмя се съпругата му. — Запалих камината в стаята си с него.

— Девет часът е — оплака се Уелс. — Кой изгаря днешния вестник в девет сутринта? И то преди да съм го прочел. Ще ме накараш да изляза.

— Спести си шестте пенса — рече госпожа Уелс. — Вътре имаше само клюки. Нищо интересно, както ти казах.

Тя хвърли поглед към часовника, Анна забеляза, че го прави за втори път, откакто са седнали на масата.

— Аз харесвам клюките — рече Уелс. — А и нали знаеш, че търся в какво да вложа парите. Как да съм в крак с цените без вестник?

— Е, стореното е вече сторено, нищо няма да ти стане да почакаш до утре. Искаш ли още препечен хляб, Анна?

Анна се намръщи леко, госпожа Уелс вече я беше питала.

— Не, госпожо.

— Добре. — Госпожа Уелс потропваше нервно с крак. — Каква забава ще стане довчера! Обичам да подготвям празненства. А и моряците са толкова жизнерадостни. И много добри разказвачи. Историите им никога не са скучни.

Уелс продължи да мърмори:

— Знаеш, че сутрин обичам да чета вестник. Всяка сутрин го правя.

— Можеш да наваксаш с „Лийдър“ — отвърна съпругата му. — Или с „Литълтън Таймс“ от миналата седмица, на писалището е.

— Защо не изгори него тогава?

— Ох, да му се не види, Кросби! — извика тя. — Какво толкова, ако си запълниш сутринта с друго? Прочети някоя заселническа брошура. Има цяла купчина долу на скрина.

Уелс си допи кафето и остави рязко чашата, чинийката издрънча.

— Дай ми ключа за касата — рече той.

На Анна ѝ се стори, че госпожа Уелс е застинала за миг. След това тя продължи да размазва маслото върху филийката и без да поглежда съпруга си, попита:

— За какво ти е?

— Как така за какво ми е? За да видя златото.

— Нали решихме да изчакаме по-благоприятно време за продажбата?

— Не съм тръгнал да го продавам. Просто искам да преценя състоянието си. Да прегледам книгата си.

— „Книжата ти“? Аз не бих ги нарекла така — отбеляза госпожа Уелс и се изсмя.

— А как?

— „Книжа“ звучи високопарно.

— Разрешителното за добив на злато си е книга, не е ли?

— За какво ти е притрябвало?

Той присви очи.

— Какво си ме заразитвала като инквизитор?

— Аз ли?

— Книжата са си книжа — заяви Уелс. — Има и едно писмо, което искам да прегледам отново.

— Стига, чел си го хиляда пъти, Кросби. Дори аз го знам наизуст. „Скъпо момче, не ме познаваш...“

Той стовари юмрук на масата, съдовете издрънчаха.

— Млъквай!

— Кросби! — възкликна смаяно госпожа Уелс.

— Едно е да се шегуваш, друго е да се подиграваш — рече той. — Прекаляваш!

Съпругата му като че ли понечи да отвърне, но после се отказа. Избърса устни със салфетката и се посъвзе.

— Извинявай.

— Не ми е притрябвало извинението ти. Искам ключа.

Тя се опита отново да се изсмее.

— Стига, Кросби, днес не е ден за това. Празненството довечера... За толкова неща трябва да се погрижа. Хайде да го оставим за утре. Ще седнем заедно...

— Не желая да го отлагам за утре — отсече Уелс. — Дай ми ключа.

Госпожа Уелс се надигна.

— Боя се, че чу последната ми дума по този въпрос. Извинете ме.

— Извинявай, но ти не си чула моята — отвърна той, после избута стола назад и също стана. — Къде е? На врата ти ли?

Тя се отдръпна от него и заобиколи масата.

— В интерес на истината е в банката. И нямам дубликат у дома. Ако почакаш...

— Глупости! Винаги го носиш на врата.

Съпругата му направи още една крачка към вратата, едва сега си пролича колко е уплашена.

— Моля те, Кросби, не прави сцени.

Той пристъпи към нея.

— Дай ми го!

Госпожа Уелс се насили да се усмихне, но устните ѝ трепереха.

— Кросби, бъди разумен. Недей да...

— Дай ми го!

— Не прави сцени...

— Още не си видяла сцена. Дай ключа!

Тя понечи да се измъкне навън, но мъжът ѝ я изпревари, ръката му се стрелна и я сграбчи. Госпожа Уелс се извъртя и за миг двамата се сборичкаха, после Кросби бръкна в пазвата ѝ и намери това, което търсеше: тънка сребърна верижка, на която висеше тежък сребърен ключ. Той го стисна в шепа и се опита да скъса синджирчето. То се впи във врата ѝ и тя извика. Уелс дръпна отново, по-силно. Жена му го налагаше с юмруци по гърдите. Той сумтеше и се мъчеше да хване ръцете ѝ, без да изпуска ключа от юмрука си. Отново дръпна рязко.

— Кросби... — прошепна тя. — Кросби...

В този миг верижката се скъса и ключът остана в ръката му, а госпожа Уелс простена. Без да губи и миг, Кросби се обърна задъхан и се отправи към касата. Пъхна ключа в ключалка, завъртя го няколко пъти, чу се щракване и тежката врата се отвори.

Касата беше празна.

— Къде е златото? — попита Кросби Уелс.

Госпожа Уелс опипваше шията си с насълзени очи.

— Успокой се и ще ти обясня.

— Не ми е притрябвало да се успокоявам! Зададох съвсем прост въпрос. Къде ми е съкровището?

— Виж, Кросби, изслушай ме. Мога да го върна. Прибрах го другаде за малко. На сигурно място е. Мога да ти го върна, но чак утре. Съгласен ли си? Довечера тук ще дойдат изискани господа и нямам време да... да отида да го взема. Просто имам твърде много работа.

— А книгата ми къде са? Разрешителното за добив. Актът за раждане. Писмото от баща ми.

— И те са при златото.

— А, и те са при златото. И къде е то?

— Не мога да ти кажа.

— Защо, госпожо Уелс?

— Дълго е за обяснение.

— Не се и съмнявам.

— Мога да ти ги върна.

— Така ли?

— Утре. След като мине празненството.

— А защо не днес? Защо не веднага?

— Няма смисъл да издевателстваш над мен! — избухна тя. — Просто днес не мога. Трябва да почакаш до утре.

— Мъчиш се да спечелиш време — отбеляза Уелс. — Чудя се защо.

— Кросби, празненството...

Той се взира дълго в нея. После прекоси стаята и рязко дръпна пискула на шнура. След миг прислужницата Люси се появи на прага.

— Люси — заповяда Уелс, — изтичай до „Джордж“ и ми купи днешния „Отаго Уитнес“. Госпожа Уелс по погрешка го е изгорила сутринта.

ЗЛАТО

В КОЯТО ФРАНСИС КАРВЪР ПОЛУЧАВА СЪОБЩЕНИЕ И СТЕЙНС ОСТАВА САМ.

Доброто разположение на духа, подтикнало Емъри Стейнс веднага след пристигането си в Дънидин да поръча на госпожа Лидия Уелс, медиум и спиритист, изготвянето на рождена карта, допълнително се подхрани от предсказанията ѝ, които, до едно благоприятни, му вдъхнаха такова въодушевление, че му се прииска да отбележи повода. На другата сутрин той се събуди с ужасно главоболие и гузно усещане за задлъжнялост, потърси пояснение от съдържателя и за свой потрес узна, че е заборчлял на странноприемницата с осем лири, тъй като е заложил на комар двуседмичния си престой и е загубил не само него, а и още пет лири отгоре. Обстоятелствата, при които беше поел този кошмарен дълг, бяха замъглени в паметта му и той помоли съдържателя за чаша кафе на вересия, за да седне и да помисли какво да прави оттук насетне. Молбата му беше изпълнена и младежът все още стоеше на бара четирийсет и пет минути по-късно, когато при него дойде Франсис Карвър с документи за съдружие в ръка.

Карвър отправи предложението си направо и с прости думи. Бил готов да осигури достатъчно пари, за да му набави разрешително за добив, вързоп с най-необходимото и билет до най-близкото находище, като нехайно добави, че с радост би покрил и натрупаните му предишната вечер дългове. В замяна Стейнс се съгласявал да му отстъпи половината дял от първото си находище с изплащане на годишни дивиденди, като парите трябвало да бъдат превеждани по сметката на Карвър в Дънидин.

Емъри Стейнс веднага си даде сметка, че е бил изигран. Помнеше първите часове от предишната вечер, в които Карвър го беше взел под крилото си, със смях бе удвоявал залозите и му беше пълнил чашата. Освен това имаше смътното чувство, че дългът му е бил натрапен по някакъв начин, тъй като по принцип нямаше кой знае каква слабост към картите и досега не беше губил такава голяма сума.

Струваше му се забавно, че е бил измамен в самото начало на приключението си, и поради развеселеността си изпитваше едва ли не привързаност към Карвър, както човек изпитва привързаност към опитен противник в шаха. Реши да причисли случилото се към графа „трупане на опит“ и прие условията за съдружие с обичайната си незлобливост, като тайно си обеща отгук нататък да бъде по-бдителен. Да те надхитрят веднъж, беше занимателно, втори път обаче нямаше да го позволи.

Стейнс не умееше да преценява добре хората. Обичаше да бъде очарован и затова често биваше привличан от личности, в чието държание се усеща намек за трагедия, романтика или нещо митично. И да подозираше, че у Карвър се таи някаква подлост, младежът я възприемаше само като въображаема черта, допълваща пиратския образ на моряка, и ако се беше постарал да разнищи това си впечатление, щеше да установи, че то му допада. Карвър беше с повече от двайсет години по-голям от него и освен това беше набит и тъмнокос за разлика от Стейнс, който беше слаб и русолав. По-възрастният мъж имаше вид на човек, готов всеки миг да извади оръжие, говореше грубо и рядко се усмихваше. С две думи, младежът го намираще за възхитителен.

Щом подписаха договора, Карвър стана още по-рязък. Находищата в Отаго, заяви той, вече били на изчерпване. По-добре било Стейнс да се отправи към току-що построенния град Хокитика на Западния бряг, където, ако се вярвало на слуховете, човек можел да забогатее за един ден. Пристанището на Хокитика било известно с опасностите си, два парахода вече се били разбили в плитчините, заради това било за предпочитане да се пътува не с параход, а с платноход. Ако младежът склонял да го придружи до митницата, а след това до железарията на „Принсес“ и оттам до Западна банка, до обяд щели да свършат всички задачи. Стейнс на драго сърце се съгласи и след три часа вече разполагаше с разрешително за добив, вързоп с най-необходимото и билет за Хокитика за шхуната „Бланш“, която сутринта на тринайсети май щеше да вдигне котва.

През следващия половин месец двамата се срещаха често: Карвър беше в едномесечна почивка, докато корабът му бъде насмолен и такелажът бъде сменен, и затова също като Стейнс беше отседнал в „Хоторн“ на улица „Джордж“. Повечето сутрини закусваха заедно и

понякога младежът го придружаваше в многобройните му задачи и срещи из града, като през цялото време не спираше да бърбори. Карвър не го отправяше и макар че не му отговаряше и в държанието му се долавяше сдържана тревога, Стейнс се ласкаеше от мисълта, че компанията му е добре приета, тъй като отвлича вниманието на моряка от някакво голямо притеснение.

Емъри Стейнс съзнаваше, че оставя дълбока следа у всеки, с когото го срещне съдбата. С годините това познание се беше превърнало в очакване, в резултат на което странността на младежа изпъкваше още по-силно. Държанието му издаваше необичайна смесица от копнеж и въодушевление, което иде да рече, че въодушевлението му беше винаги от мечтателен вид, а копнежите — неизменно възторжени. Той намираше радост във всевъзможни невероятни и непрактични идеи, които преследваше с нескритата наслада на потънало в игра дете. Когато говореше, изказваше оригинални съждения, и то с идеалистичен плам, който будеше усмивки дори у най-строгите му критици, а когато мълчеше, отстрани изглеждаше, че въображението му работи под пълна пара, понеже Стейнс често въздишаше или кимаше, сякаш се съгласяваше с невидим за околните събеседник.

Ведростта му сякаш бе непоклатима, ала тази му нагласа не почиваше на никакви определени житейски принципи. Като цяло убежденията му бяха по-скоро интуитивни, отколкото стъпили на здрава основа, и той не беше придиричлив към подбора на личностите, с които общуваше, смяташе по своя си интуитивен начин, че всеки мислещ човек е длъжен да търси досег с различен тип хора, ситуации и възгледи. Беше много начетен и макар че имаше слабост към романтиците и никога не му омръзваше да обсъжда свойствата на възвишеното, в никакъв случай не беше строг последовател на това, а и на което и да е друго направление. Самотното му, оставено на самотек детство, прекарано най-вече в бащината библиотека, го беше подготвило за множество възможни животи, без той да има предпочитание към някой от тях. Можеше да бъде видян и как, издокаран в сутрешен тоалет, разисква Цицерон и Сенека, и как с ботуши и вълнен панталон се спуска по някой планински склон в търсене на хубава гледка, при това и в двата случая насладата му щеше да е еднаква.

На двайсет и първия му рожден ден му беше поставен въпросът къде би искал да отиде и той веднага отвърна: „В Отаго!“, тъй като знаеше, че златната треска във Виктория е отминала, а от малък беше влюбен в златотърсаческия живот, който неговите копнежи рисуваха като донкихотовски и алхимически. Представяше си как златото блести невидяно и неоткрито на някой самотен бряг в неизследвана страна, представяше си как пълната месечина се жълтее над открито море, представяше си как прекосява на кон през брода голяма река и спи на голата земя, как налива вода в дървено корито за промиване и навива тесто около пръчка, за да го опече в жаравата. Колко ще е хубаво, мислеше си той, да може да каже, че богатството му е по-старо от хората и човешката история, че го е намерил случайно, че с двете си ръце го е извадил от земята.

Молбата му беше изпълнена и веднага беше купен билет за парахода „Щастлив вятър“, който потегляше за Порт Чалмърс. В деня на заминаването баща му го посъветва да мисли трезво, да постъпва благородно и да се върне у дома, щом види достатъчно от света, за да разбере къде е мястото му в него. Пътуването в чужбина, рече той, е най-доброто образование и всеки мъж е длъжен да види и да опознае света. След като си стиснаха ръцете, старецът му връчи плик с банкноти с думите да не ги харчи наведнъж и му пожела приятен ден, все едно синът му излизаше да се поразходи и ще се върне за вечеря.

— А той какво работи? — попита Карвър.

— Съдия е — отвърна Стейнс.

— Добър ли е?

Момчето въздъхна и леко отметна глава.

— Ами... да, мисля, че е добър. Как да опиша баща си? Той чете много и е уважаван от колегите си, но има свои си представи за нещата. Например: твърди, че от него ще получа като наследство само цигулката и бръснача му, защото човек можел сам да си проправи път в живота, стига да е гладко обръснат и да може да свири. Дори го е написал в завещанието си, всичко останало отива при майка ми. Малко е странен.

— Хмм... — отговори Карвър.

За последен път закусваха заедно в „Хоторн“. На другата сутрин шхуната „Бланш“ потегляше за Хокитика, а няколко часа по-късно „На

добър час“, оборудван с нов такелаж и с насмолен корпус, вдигаше платна за Мелбърн.

— Странно — продължи Стейнс, като почукваше по яйцето, — за първи път от пристигането ми в Дънидин някой ме пита какъв е баща ми — всеки срещнат се интересува къде ще търся злато или ми предлага съдружие, не помня вече колко пъти са ме питали какво ще правя с парите си, щом се замогна. Интересна дума е тази, „замогвам се“. Като че ли малко принизява цялата идея, не смяташ ли?

— Аха — измърмори Карвър, вперил очи във вестника.

— Чакаш ли някого?

— Какво? — попита морякът, без да вдига глава.

— От десет минути преглеждаш списъка с пристигащите в „Отаго Уитнес“ и още не си посегнал към закуската.

— Никого не чакам — отсече Карвър и отгърна на следващата страница, където бяха поместени няколко дописки от златните находища.

Помълчаха известно време. Морякът четеше, Стейнс дояде яйцето. Младежът тъкмо се канеше да стане и да се сбогува, когато вратата се отвори и влезе куриер.

— Господин Франсис Карвър!

— Аз съм — вдигна ръка Карвър.

Той разкъса плика и плъзна поглед по текста. Заради тънката хартия Стейнс видя, че съобщението се състои само от един ред.

— Надявам се да не са лоши новини — рече той.

Карвър дълго стоя неподвижно, след това смачка писмото на топка и го хвърли в огъня. Бръкна в джоба за пени и щом куриерът си тръгна, се обърна към младия си съдружник и попита:

— Какво ще кажеш за една златна лира?

— Много неща мога да кажа за една златна лира, но не ми се вярва да исках да ги чуеш — отвърна Стейнс.

Карвър се взря в него с присвити очи.

— Имаш ли нужда от помощ? — попита момчето.

— Да. Ела с мен.

Стейнс го последва по стълбите. Изчака съдружника си да отключи вратата и след това влезе заедно с него. Досега не беше стъпвал в стаята му. Беше доста по-голяма от неговата, но обзавеждането беше същото. Усещаше се лека миризма на спарено,

завивките върху леглото бяха замотани. Насред стаята беше оставен обкован пътен сандък, на чийто капак беше залепена товарителница.

СОБСТВЕНИК АЛИСТЪР ЛОДЪРБАК

ПРЕВОЗВАЧ „ПРЕВОЗИ ДАНФОРТ“

КОРАБ „НА ДОБЪР ЧАС“

— Пази го за малко — рече Карвър.

— Какво има вътре?

— Няма значение какво има вътре. Не го изпускай от очи, докато не се върна. Няма да е повече от два часа. Най-много три. Имам да свърша една работа в града. За това ще получиш една лира.

Младежът вдигна вежди.

— Цяла лира, за да наглеждам няколко часа един сандък?

— Така ще ми направиш услуга — отвърна Карвър. — А аз не забравям задълженията си.

— Сигурно е нещо много ценно.

— За мен е ценно. Съгласен ли си?

— Добре — усмихна се Стейнс. — Щом е услуга. С радост.

— Трябва ти оръжие — рече Карвър и се приближи към писалището.

Младежът се разсмя.

— Оръжие?

Карвър извади пистолет, отвори го и надникна в цевта. Кимна доволно, затвори го и му го подаде.

— Ще се наложи ли да го използвам? — попита Стейнс, като оглеждаше пистолета.

— Не. Само го размахай, ако влезе някой.

— Да го размахам ли?

— Да.

— Кой ще влезе?

— Никой, Никой няма да влезе.

— Какво има в сандъка? — попита отново Стейнс. — Струва ми се, че е редно да знам. Мога да пазя тайна.

Карвър поклати глава.

— Колкото по-малко знаеш, толкова по-добре.

— Какво „по-малко“, аз не знам нищо! Да не излезе после, че съм станал съучастник в престъпление? Да не би сандъкът да е краден? Хайде, Карвър, наистина мога да пазя тайна.

— А, има и друго — отвърна морякът. — Днес името ми не е Карвър, а Уелс. Франсис Уелс. Ако някой дойде, аз съм Франсис Уелс. Не ме питай защо.

— Мили боже! — възкликна момчето.

— Какво?

— Ужасно загадъчно се държиш.

Изведнъж Карвър се надвеси над него.

— Ако сега си плюеш на петите, ще го смятам за нарушение на договора ни. И ще държа да получа обезщетение... каквото намеря за добре.

— Няма да си плюя на петите.

— Не изпускай сандъка от очи, докато не се върна, и после ще си тръгнеш с една лира в джоба. Как се казвам?

— Господин Уелс.

— Гледай да не забравиш. Ще си дойда след два-три часа.

Щом Карвър излезе, Стейнс остави пистолета на скрина, тъй че да сочи към стената, и се наведе да огледа сандъка. Резето беше заключено с катинар. Той го вдигна и със задоволство установи, че е от най-простия вид. Усмихна се и извади ножката си, измъкна острието и пъкна върха в ключалката. След около минута човъркане механизмът щракна.

МЕД

В КОЯТО ПОДОЗРЕНИЯТА НА УЕЛС СЕ ЗАДЪЛБОЧАВАТ, АННА СЕ ИЗПЛАШВА И В „ДОМА НА ЖЕЛАНИЯТА“ ПРИСТИГА ПРАТКА ЗА ГОСПОЖА УЕЛС.

Кросби Уелс прегледа в пълно мълчание „Отаго Уитнес“ от първата до последна страница. След като приключи, разтърси вестника, сгъна го внимателно и стана. Госпожа Уелс седеше срещу него. Изражението ѝ беше студено. Кросби се приближи, хвърли вестника в скута ѝ — тя трепна, — после сложи ръце на кръста и впи очи в нея.

— Списъкът на пристигащите ми привлече вниманието — рече той.

Тя не отговори.

— И по-точно едно име. Пристига с парахода „Действен“. Акостира с прилива. Кога ще настъпи той, по залез ли?

Съпругата му продължаваше да мълчи.

— Странно, че не ми каза. Чакам от... колко, дванайсет години ли? Дванайсет години без никакъв отговор. Дванайсет години копая за злато в планината. А сега той пристига в града и ти си мълчиш. Даже не само си мълчиш. Нарочно се опитваш да ме заблудиш. Изгорила си вестника в камината! Това е подла измама, госпожо Уелс. Хладнокръвна измама!

— Прав си — рече тя спокойно. — Не биваше да се опитвам да те заблуждавам.

— Защо го изгори?

— Не исках тази новина да развали празненството довечера. Ако беше разбрал, щеше да отидеш на пристана, той сигурно щеше да ти обърне гръб и ти щеше да се прибереш в ужасно настроение.

— Точно това ми се струва подозрително, госпожо Уелс.

— Кое?

— Празненството.

— Най-обикновено празненство.

— Наистина ли?

— Кросби, не ставай глупав — рече тя. — Не търси под вола теле. Това е най-обикновено празненство.

— „Господа с връзки с морето.“ Моряци. Какво изобщо те интересуват моряците?

— Интересуват ме, защото са високопоставени и влиятелни, а аз искам заведението да върви добре и празненството ще ми помогне. Всички харесват тематичните празненства. В тях има очарование.

— А господин Алистър Лодърбак получил ли е покана?

— Не, разбира се — отвърна Лидия Уелс. — Защо да го каня? Никога не съм го виждала. А и както вече ти казах, изгорих вестника, защото не исках да се разтревожиш. Да, прав си, не биваше, съжалявам, че се опитах да те заблудя. Но празненството си е само празненство, уверявам те.

— А съкровището ми? — попита Уелс. — Книжата ми? Те какво общо имат?

— Нищо, боя се.

— Чудя се дали да не се разходя до Порт Чалмърс — подхвърли Уелс. — По залез. Времето ще е хубаво за разходка. Стига да не е много студено.

— Няма да те спирам.

— Само че ще пропусна празненството.

— Жалко.

— Наистина ли съжаляваш?

Тя въздъхна.

— Кросби, държиш се като дете.

Той пристъпи към нея.

— Къде са парите ми, госпожо Уелс?

— В трезора на Запасна банка.

— Лъжкия! Къде са?

— В трезора на Запасна банка.

— Къде са?

— В трезора на Запасна банка.

— Лъжкия!

— С обиди нищо няма да...

Уелс я зашлеви силно.

— Ти си мръсна лъжкия и долна крадла и заслужаваш да те нарека с още по-обидни имена.

Възцари се гробна тишина. Госпожа Уелс не посегна към бузата си, по която се бяха отпечатали пръстите му. Седеше съвсем неподвижно и изведнъж обзет от раздразнение, Уелс ѝ обърна гръб и прекоси стаята към подредените на сребърен поднос гарафи и бутилки. Наля си чашка, гаврътна я на един дъх и я напълни отново. Анна беше впила поглед във въжения венец, който излизаше рошав изпод треперещите ѝ пръсти. Не смееше да погледне госпожа Уелс.

В този момент на вратата се почука рязко и в коридора отекна глас:

— Пратка за госпожа Лидия Уелс.

Госпожа Уелс понечи да стане, но Кросби, който се беше зачервил като рак, я спря.

— Стой! Няма да мърдаш оттук! — Той посочи Анна с чашата. — Иди да я вземеш.

Тя се подчини. Получи бутилка от половин литър, опакована в амбалажна хартия и подпечатана с печата на аптеката на улица „Джордж“.

— Какво е? — извика Уелс от горния етаж.

— Доставка от аптеката — отвърна Анна.

Настъпи тишина, после госпожа Уелс се обади с ясен глас:

— О, знам какво е. Тоник за коса, поръчах го миналата седмица.

Анна се качи с бутилката в ръка.

— Тоник за коса — повтори Уелс.

— Кросби, ставаш параноик — рече госпожа Уелс и се обърна към Анна. — Отнеси го в стаята ми. Сложи го на нощното шкафче.

Уелс продължаваше да се взира мрачно в съпругата си.

— Никъде няма да ходиш — изръмжа той, — докато не ми кажеш истината. Няма да мърдаш оттук, искам да те държа под око.

— В такъв случай ме очаква доста отегчителен ден — отбеляза тя.

Кросби Уелс ѝ се сопна ядосано и двамата продължиха да се дърлят. Доволна, че има повод да ги остави, Анна прекоси коридора и влезе в сумрачната стая на госпожа Уелс. Понечи да остави увитата в хартия бутилка на нощното шкафче и в този миг нещо улови погледа ѝ — шишенце с тоник за коса, наполовина по-малко от бутилката в ръката ѝ и съвсем различно на вид. Тя намръщено погледна новата доставка и някакъв непреодолим подтик я накара да подпъхне пръст

под опаковката и да свали хартията. На бутилката нямаше етикет, корковата тапа беше запечатана с восък. Анна я вдигна към светлината. Течността вътре беше гъста, мазна и ръждива на цвят.

— Лауданум — прошепна Анна.

У-СИН^[1]

В КОЯТО ЕМЪРИ СТЕЙНС ИЗПЪЛНЯВА МОЛБАТА НА КАРВЪР И ЗАБЛУЖДАВА АХ СУК.

Учуден, Стейнс повдигна роклята към светлината. Бяха общо пет, една от оранжева коприна, останалите от муселин, и освен тях в сандъка нямаше нищо друго. Какво ли означаваше това? Навярно роклите имаха някаква сантиментална стойност за Карвър... но ако беше така, защо той го беше въоръжил с пистолет, за да ги пази? Може би бяха откраднати, макар че не изглеждаха кой знае колко ценни... Да не би морякът да си беше загубил ума? Тази мисъл развесели Стейнс, той се усмихна, сетне поклати глава и прибра роклята.

На вратата се потропа рязко.

— Кой е? — попита младежът.

Не последва отговор, но след миг се почука отново.

— Кой е там? — повтори той.

Посетителят потропа за трети път, още по-настойчиво. Сърцето на Стейнс заби учестено. Той се приближи към писалището и взе пистолета. Отпусна ръка до бедрото си, за да прикрие оръжието, отиде на вратата, свали резето и я откряна.

— Да?

В коридора стоеше китаец на трийсетина години, облечен в туника и вълнено наметало.

— Франсис Карвър?

Стейнс си спомни заповедта на Карвър.

— Боя се, че тук няма такъв — рече той. — Да не би да търсите господин Уелс, Франсис Уелс?

Китаецът поклати глава.

— Карвър — повтори той.

Извади от джоба на гърдите си лист и му го подаде. Младежът заинтригувано го взе. Оказа се писмо от затвора в Кокату, в което се благодареше на господин Яншън за запитването и се обясняваше, че след освобождаването си господин Франсис Карвър е отплавал с парахода „Спарта“ за Дънидин, Нова Зеландия. Най-отдолу и с по-

тъмно мастило някой беше написал „Странноприемница «Хоторн»“. Стейнс дълго се взира в писмото. Не знаеше, че Карвър е бил в затвора, новината го сепна, но след като размисли, той реши, че това е напълно очаквано. Накрая поклати без желание глава.

— Съжалявам — рече той, върна писмото на китаеца и се усмихна извинително. — Тук няма човек на име Франсис Карвър.

[1] Петте елемента, една от основните категории в китайската философия, в която на петте стихии (дърво, огън, земя, метал, вода) съответстват пет посоки, пет цвята, пет звезди и т.н. — Б.пр. ↑

ЖЕЛЯЗО

В КОЯТО КРОСБИ УЕЛС СЪБИРА ДВЕ И ДВЕ.

На „Къмбърланд“ № 35 времето се точеше едва-едва. Анна и госпожа Уелс бяха сплели общо петнайсет венеца и ги бяха окачили долу в салона, наблюдавани от Кросби, който се наливаше мълчаливо. Зад подиума бяха направили „грот“ с помощта на едно гребло и навързан с лико чаршаф, а зад бара бяха провесили на въженце морски знаменца. След като подредиха венците, те се заеха с лимоните и смърчовата бира, нагласиха свещи, изплакнаха чашите, напълниха газените лампи и избърсаха прахта, като разтегляха всяка задача колкото се може повече и се възползваха от всеки повод да се качат горе или да отскочат до кухнята, за да избягат от неприятното сърдито мълчание.

Малко след четири ги прекъсна оживено потропване на вратата.

— Кой ли е? — обади се озадачена госпожа Уелс. — Момичетата ще дойдат чак в седем. Никога не приемам посетители по това време.

— Аз ще отворя — рече Уелс.

На прага стоеше китаец с туника и вълнено наметало.

— Я гледай! — възкликна Уелс. — Ти със сигурност не си моряк!

— Добър ден — поздрави посетителят. — Търси Франсис Карвър.

— Какво?

— Търси Франсис Карвър.

— Карвър ли каза?

— Да.

— За пръв път го чувам.

— Той живее тук — рече китаецът.

— Боя се, че грешиш, друже. Това място принадлежи на госпожа Лидия Уелс. Аз съм нейният щастлив съпруг. Кросби.

— Не Карвър?

— Не познавам никакъв Карвър.

— Франсис Карвър.

— Не мога да ти помогна.

Китаецът се намръщи. Бръкна в джоба и извади писмото, което преди два часа беше показал на Емъри Стейнс. Подаде го на Уелс. Думата „Хоторн“ беше задраскана и отдолу с различен почерк някой беше написал „Дом на желанията“, улица „Къмбърланд“.

— Някой ти е дал този адрес, така ли? — попита Уелс.

— Да — отвърна китаецът.

— Кой?

— Капитанът на пристанището.

— Значи капитанът на пристанището се е объркал, друже. — Уелс му върна писмото. — Няма такъв човек тук. За какво ти е?

— Да даде справедливост — отговори китаецът.

— Справедливост — усмихна се Уелс. — Добре, надявам се, че си го е заслужил. Успех.

Той затвори вратата и изведнъж спря с ръка на касата. Обърна се и хукна по стълбите, като взимаше по няколко стъпала наведнъж, горе в будоара „Отаго Уитнес“ лежеше сгънат на писалището. Уелс го грабна. Плътна поглед по колонката със заминаващите на другия ден кораби и там откри следното съобщение:

Четвърти кей: „На добър час“ за Порт Филип.
Екипаж: Дж. Раксуърти, капитан, П. Логан, помощник, Х. Петерсън, втори помощник, Дж. Драфлин, стюард, М. Дюи, готвач, У. Колинс, боцман, Е. Коул, М. Джерисън, К. Солбърг, Ф. Карвър, моряци.

— Кой беше?

На вратата стоеше Анна. Държеше във всяка ръка по един бронзов свещник.

— Люси ли се върна? Госпожа Уелс я чака.

— Един китаец — отвърна Уелс.

— Какво искаше?

— Търсеше някого.

— Кого?

Той се взря в нея.

— Познаваш ли някой, който е бил в Кокату?
 — Не.
 — Аз също.
 — Там е каторга — рече Анна. — Щом е бил в Кокату, значи е каторжник.
 — Да, не му е чиста работата.
 — Кого търсеше китаецът?
 Уелс се подвоуми, сетне попита:
 — Чувала ли си името Франсис Карвър?
 — Не.
 — Виждала ли си бивш каторжник?
 — Как бих го познала?
 — Да, няма как — измърмори той.
 Дватамата замълчаха. След малко Анна попита:
 — Да кажа ли на госпожа Уелс?
 — Не, почакай.
 — Качих се само да взема свещниците — тя протегна ръце за доказателство. — Тя ме чака долу.
 Уелс нави вестника на тръба.
 — Тя е безмилостна жена, Анна. У госпожа Лидия Уелс няма и капчица искреност, само парите я интересуват. Отмъкнала ми е златото, ще ограби и теб и накрая ще ни изхвърли на улицата. Без пукнат грош.
 — Да — отвърна Анна нещастно. — Знам.
 Той размахна вестника.
 — Знаеш ли какво пише тук? Някой си Карвър, моряк на частен кораб, заминава утре с прилива. „Господин с връзки с морето“!
 — Вероятно ще бъде на празненството довечера — рече тя.
 — А капитанът на кораба се казва Раксуърти.
 — Госпожа Уелс го спомена на закуска — отбеляза Анна.
 — Да, точно така. — Уелс се шляпна по бедрото с вестника. — Всичко си идва на мястото. Но още не мога да видя цялата картинка.
 — Кое си идва на мястото?
 — От сутринта — обясни той — се питам едно: за какво са й притрябвали моите книжа. Разрешителното ми за добив. Актът за раждане. Сигурен съм, че ги е взела заедно със златото, само че тя не би си направила труда, освен ако не може да ги използва по някакъв

начин, а за какво са й документите на един старец? Нищо не би могла да направи с тях, мислех си. В такъв случай трябва да ги е дала на някого. Но на кого? Кой има нужда от чужди документи? И накрая ми просветна. Някой, който иска да избяга. Някой с опетнено име, който иска да започне начисто. Някой, който иска да остави миналото зад гърба си.

Анна го слушаше намръщена.

— В едно съм сигурен — заяви Уелс и вдигна вестника, сякаш е маршалски жезъл. — Не знам как, нито защо и с каква цел, но съм готов да се обзаложа, моя малка Анна, че довечера ще се запозная с господин Франсис Карвър.

КАЛАЙ

В КОЯТО КАРВЪР СЕ ПРЕДСТАВЯ ПОД ЧУЖДО ИМЕ И ЛОДЪРБАК ПОСТАВЯ ПОДПИСА СИ.

— Уелс... — промълви Лодърбак и се закова намясто.

— Добър вечер — поздрави Франсис Карвър.

Седеше на стол с лице към трапа. В ръката си държеше пистолет.

— Какво става тук?

— Заповядайте, влезте.

— Какво става? — повтори Лодърбак.

— Каня ви на разговор.

— За какво?

— Горещо ви препоръчвам да влезете в каютата, господин Лодърбак.

— Защо?

Карвър не отговори, но дулото на пистолета леко трепна.

— Не съм я виждал, откакто говорихме — рече политикът. — Честна дума. Казахте ми да я оставя и аз я оставих, господин Уелс. От девет месеца не съм излизал от Акароа. Пристигнах едва днес вечерта, току-що. Не съм я доближавал, точно както ме помолихте.

— Това вие го казвате — отбеляза Карвър.

— Да, аз го казвам! Нима се съмнявате в думата ми?

— Не.

— Тогава какво означава това „вие го казвате“?

— Че доказателствата сочат друго.

Лодърбак премига.

— Не знам за какви доказателства говорите — рече той след миг, — но предполагам, че става дума за квитанциите на Данфорт.

— Точно така — потвърди Карвър.

Лодърбак хвърли поглед през рамо, пристъпи в каютата и затвори вратата.

— Добре — рече той. — Явно нещо се готви. Или вече сте го приготвили.

— Да.

— С Кросби ли е свързано? За него ли става дума?

— Както знаете, много се безпокоя за стария Кросби — отвърна Карвър.

Той замълча. Политикът притеснено попита:

— Така ли?

— Да, безпокоя се за него — повтори Карвър. — Горкият ще хвърли топа от пиене.

Лодърбак беше почнал да се поти.

— Къде е Раксуърти? — попита той.

— Гуляе на „Къмбърланд“, ако се не лъжа.

— А Данфорт?

— Също.

— Взели сте им мярката, така ли?

— Не — отвърна Карвър, — на вас съм ви взел мярката.

КАТРАН

В КОЯТО КАРВЪР ИДВА ДА ДОВЪРШИ ЗАПОЧНАТОТО, КРОСБИ УЕЛС ОТВРЪЩА НА УДАРА И
ЛАУДАНУМЪТ ИЗИГРАВА РОЛЯТА СИ.

Когато два часа по-късно Карвър похлопа на вратата в къщата на улица „Къмбърланд“ № 33, морското празненство беше в разгара си, чуваха се ритмично пляскане, потропване в такт с музиката и гръмогласен смях. Той почука отново, по-силно. Прислужницата Люси се появи чак след четвъртото почукване, въведе го веднага и изтича да повика господарката.

— О, Франсис! — възкликна госпожа Уелс, щом го видя. — Слава богу!

— Успяхме — рече Карвър и се потупа по гърдите, където във вътрешния джоб беше пъхнат документът за продажбата. — Всичко е подписано и веднага влиза в сила. Пратих едно момче да държи Лодърбак под око до сутринта, макар да се съмнявам, че ще се разприказва.

— Не си му направил нищо лошо, нали?

— Не, той просто е потънал в самосъжаление. Какво става тук?

Тя снижи глас до шепот.

— След ужасното скарване сутринта и кошмарния ден най-сетне извадихме малко късмет. Кросби е хлътнал по новото момиче. Сигурно си мисли, че ще ми отмъсти, като легне с него... но аз бях готова да дам какво ли не, за да ми се махнат тази вечер от главата. И щом се усамотиха, пратих Люси да им занесе пълна гарафа.

— Сипа ли вътре от онова?

— Разбира се.

— Колко е силно?

— Сложих половината бутилка.

— Чува ли се нещо?

— Нито звук.

— Добре — кимна той. — Ще се кача. Трябват ми петнайсет минути.

— Той е страшно ядосан. Знае за златото, казах ти вече, и за пристигането на Лодърбак. Внимавай!

— Няма какво да внимавам, нали е упоен.

— Нали няма да го застреляш, Франсис?

— Не измъчвай хубавата си главица с такива въпроси.

— Искам да знам.

— Само ще го халосам веднъж по тила — отвърна Карвър.

— Не тук!

— Естествено, че няма да го направя тук. Ще го изкарам навън.

— Момичето още е там. Може да се е увлякло по него, не знам.

— Ще се оправя с момичето. Ще го разкарам, преди да се захвана с мъжа ти. Не се тревожи.

— А аз какво да правя?

— Върни се в салона и гледай чашата на Раксуърти да не остава празна.

Ф

Карвър долепи ухо към вратата, не чу нищо и леко натисна дръжката. Вратата се отвори безшумно. В стаята беше тъмно, но в спалнята отвъд портала гореше газениче. В леглото имаше някой, завивките бяха издути, на възглавницата се тъмнееше коса. Той вдигна ръка към пояса си и прекрачи бавно прага.

Във въздуха изсвистя нещо тежко, Карвър понечи да се обърне, ала не успя, ударът в тила беше толкова силен, че той падна на колене. Завъртя се, пръстите му стиснаха ръкохватката на пистолета, но Кросби Уелс вдигна отново ръжена и го стовари върху ръката му, а после върху челюстта. Карвър се сви от болка. Инстинктивно вдигна ръце да предпази лицето си. Четвъртият удар го улучи в лакътя, петият — точно над слепоочието. Той се просна странишком на пода.

Уелс се наведе и със свободната ръка се помъчи да измъкне пистолета от колана му. Карвър го сграбчи и двамата се сборичкаха, докато Уелс не го халоса отново по главата с ръжена. Карвър се отпусна и се свлече. Уелс хвана хубаво пистолета и го измъкна, запъна петлето, насочи дулото в лицето на непознатия и за миг замря, за да успокои дишането си. Карвър изпъшка и вдигна ръка. Виеше му се свят, светлината трепкаше пред очите му.

— Кой си ти?

Карвър се взря в него. Устата му беше пълна с кръв.

Уелс държеше пистолета в лявата си ръка, в дясната стискаше ръжена. Вдигна ръжена заплашително.

— Ти ли си Франсис Карвър? Говори или ще ти тегля куршума. Карвър ли е името ти?

— Беше Карвър.

— А сега как е?

Карвър се ухили, мярнаха се кървави зъби.

— Кросби Уелс.

Уелс пристъпи към него.

— Ще те убия!

— Добре, давай — подкани го Карвър и затвори очи.

Кросби вдигна ръжена.

— Къде е златото?

— Няма го.

— Къде е?

— Отплава.

— Къде? Кой го е изпратил? Ти ли?

Карвър отвори очи.

— Не, ти.

Уелс стовари ръжена върху слепоочието му и Карвър загуби съзнание. Другият мъж почака малко, за да е сигурен, че онзи не се преструва, но припадъкът очевидно беше истински, очите бяха подбелени, едната ръка потрепваше.

Той остави ръжена настрана. Прехвърли пистолета в дясната си ръка. Внимателно долепи дулото към бузата на Карвър и го побутна. Главата му клюмна назад.

— Мъртъв ли е? — обади се Анна от прага на спалнята.

Лицето ѝ беше бяло.

— Не. Диша.

С лявата ръка Уелс извади от ботуша ножката си и измъкна острието.

— Ще го убиеш ли? — прошепна тя.

— Не.

— Какво правиш?

Той не отговори. Подпря с пистолета главата на Карвър, за да не мърда, и заби върха на ножа точно под лявото му око. Веднага бликна

кръв, която се събра на гъста струйка. Уелс рязко прокара острието надолу и направи прорез от окоото до челюстта. После се отдръпна, ала Карвър не се свести, само изпъшка. Бузата му беше цялата в кръв, която се стичаше по челюстта и попиваше в яката.

— К за Карвър — рече Уелс тихо, впил поглед от него. — Сега всички ще те знаят, Франсис Карвър. Мъжа с белега.

Той вдигна глава. Анна беше зинала уплашено, сякаш се канеше да изкрещи. Уелс кимна към гарафата на скрина и каза:

— Пийни и веднага ще заспиш. Изгълтай го на един дъх.

Тя погледна гарафата. Лауданумът беше потъмнил уискито и му беше придал меден отблясък.

— Колко да изпия?

— Колкото можеш да погълнеш. И легни на една страна, не по гръб, иначе може да се задавиш.

— За колко време ще подейства?

— Веднага — отвърна Кросби Уелс.

Обърса ножа в килима, прибра го и се изправи, беше готов.

— Почакай. — Анна изтича в спалнята. След миг се върна с късчето самородно злато, което ѝ беше дал следобеда на първата им среща. Тикна го в ръката му. — Вземи, сигурно ще ти трябва, за да се измъкнеш оттук.

ПЪЛНЕЖ

В КОЯТО КРОСБИ УЕЛС МОЛИ ЗА ПОМОЩ, МИТНИЧАРЯТ ИЗБУХВА И ЕДНА ТОВАРИТЕЛНИЦА БИВА ПРОМЕНЕНА.

— Ей, Бил!

Митничарят вдигна глава от вестника.

— Кой е там?

— Уелс. Кросби Уелс.

— Излез на светло да те виждам.

— Ето ме.

Той пристъпи с вдигнати ръце на светлината.

— Защо се промъкваш като крадец в тъмното?

Уелс се приближи, без да сваля ръцете си.

— Имам нужда от услуга.

— О!

— Искам да се кача на първия кораб, който отплава сутринта.

Бил присви очи.

— Закъде?

— Няма значение — отвърна Уелс. — Където и да е. Но да не разбира никой.

— А аз какво ще получа?

Кросби отвори левия си юмрук, в дланта му лежеше късчето злато, което Анна му беше върнала. Митничарят го погледна, пресметна наум стойността и попита:

— В какво си се забъркал?

— Не съм прекрачвал закона.

— Кой те преследва тогава?

— Един на име Карвър.

— Защо?

— Открадна ми от касата у дома документите и цяло състояние в злато.

— Ти пък откога си се сдобил с цяло състояние?

— Намерих го в Дънстан. Преди около година, по-точно, преди година и три месеца.

— И си мълчиш, а?

— Естествено. Казах само на Лидия.

Митничарят се изсмя.

— Това е била първата ти грешка.

— Не, последната — поправи го Уелс.

Двамата се спогледаха.

— Май не си струва да рискувам — рече Бил.

— Качвам се на кораба, скривам се и утре сутринта отплавам завинаги. За теб остава златото, за мен — животът ми. Това е. Няма нужда да ми помагаш да се кача, само ми кажи кой кораб потегля и си затвори очите, докато минавам покрай теб.

Митничарят като че ли беше склонен да приеме. Остави вестника и се надвеси да погледне закаченото над бюрото разписание.

— Призори една шхуна вдига платна за Хокитика — рече той. — „Бланш“.

— На кой кей е? — попита Уелс. — Кажи ми и след това си затвори очите за пет минути. Нищо повече не искам, Бил.

Митничарят облиза замислено устни. Обърна се отново към разписанието, сякаш можеше да открие там правилното решение, написано черно на бяло. Изведнъж присви очи.

— Чакай малко!

— Какво?

— Тук има една пратка от теб.

Намръщен, Уелс пристъпи към него.

— Дай да видя.

Бил обаче придърпа тефтера към себе си.

— Сандък за Мелбърн. Натоварен е на „На добър час“ и ти си се подписал. — Той вдигна ядосано глава. — Какво е това, а?

— Не знам — отвърна Уелс. — Дай да погледна.

— Опитваш се да ме преметнеш!

— Не, честен кръст. Не съм подписвал никаква товарителница.

— Сложил си парите в сандъка, изпращаш го в Мелбърн и отплаваш за Хокитика да заметеш следите, а когато всичко утихне, ще прекосиш Тасманово море и златото ще те чака там, без да си платил митото!

— Не, не съм го пращал аз — възрази Уелс.

Митничарят презрително махна с ръка.

— Прибери си златото. Не искам да се забърквам.

Уелс не отговори. Плътна поглед по тъмните очертания на корабите, играещите по водата пламъчета, закачените фенери, които проскърцваха от вятъра. След това рече предпазливо:

— Тази товарителница не е подписана от мен.

Бил се свъси.

— Не, хич и не опитвай. Няма да ме преметнеш.

— Актът ми за раждане — продължи Уелс. — Разрешителното за добив, документите... Всичко беше в касата у дома. Заклевам се. Този Карвър е бивш каторжник. Бил е в Кокату. Взел е всичко. Нямам нищо освен ризата на гърба си, Бил. Франсис Карвър е използвал името ми.

Митничарят поклати глава.

— Не, този сандък няма да замине за Мелбърн. Сутринта ще ги накарам да го свалят.

— Сваля го още сега — предложи Уелс. — Ще го взема с мен в Хокитика. Така няма да напусне острова, нали? И всичко ще е законно.

Бил сведе поглед към регистъра на пратките, после вдигна глава.

— Не искам да се забърквам в никакви измами.

— Няма да направиш нищо нередно — успокои го Кросби. — Абсолютно нищо. Виж, ако го пуснеш за Мелбърн, ще има неплащане на мито. Готов съм да се подпиша, ако трябва. Само кажи къде.

Митничарят мълча дълго, двоумеше се.

— Не мога да го прехвърля на „Бланш“ — рече накрая той. — Заминава по изгрев и Париш вече е приел товара. Няма време.

— Изпрати го след това. Аз ще ти подпиша новата товарителница. Моля те.

— Няма нужда да ми се молиш — измърмори намръщено Бил.

Уелс пристъпи и сложи късчето злато на бюрото. За миг то заискря като трепкаща стрелка на компас.

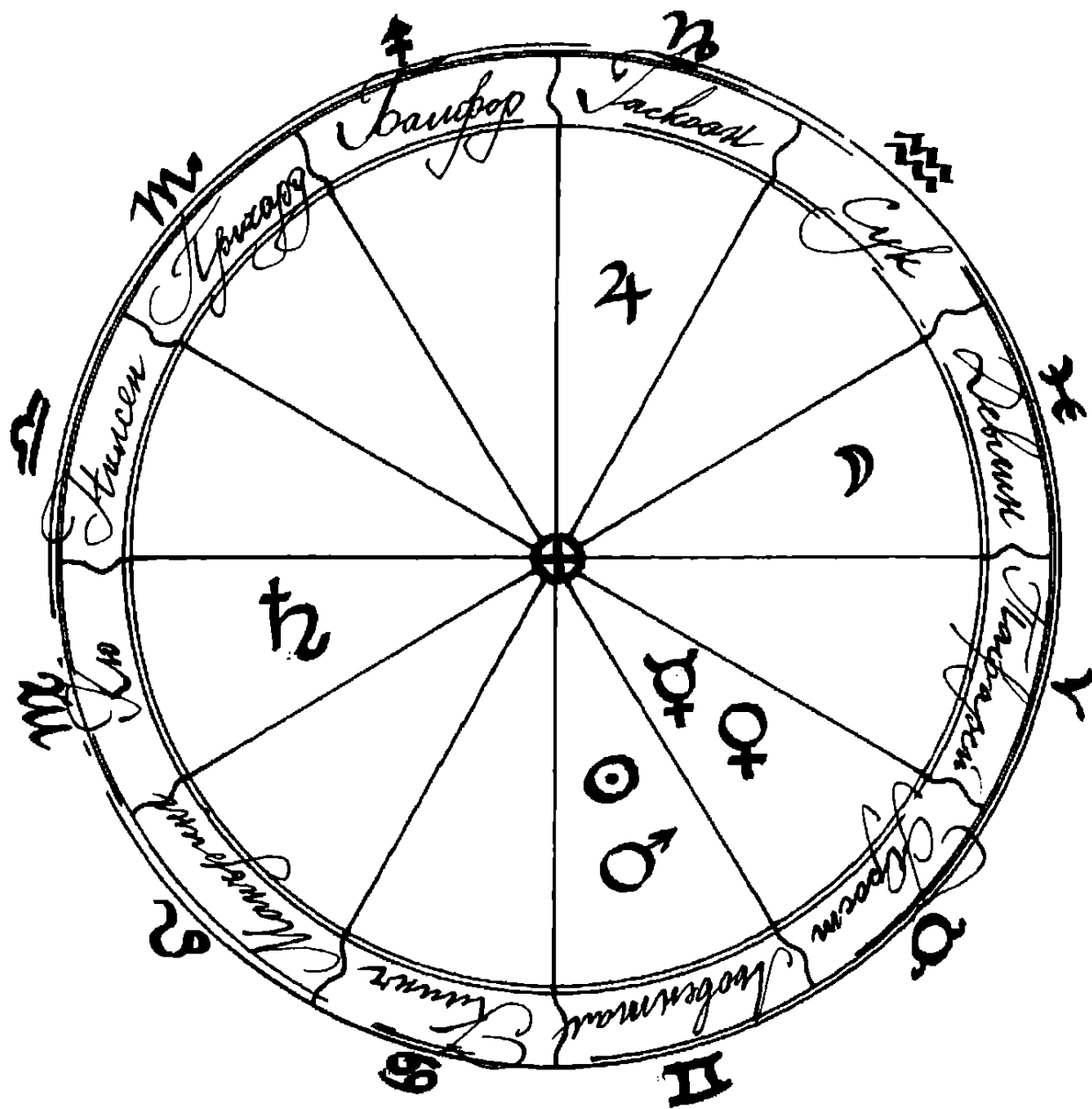
Митничарят дълго се взираше в него. След това вдигна глава.

— Прибери си златото, Кросби Уелс. Не искам да се забърквам в нищо нередно.

ШЕСТА ЧАСТ

ВДОВИЦАТА В ЧЕРНО

18 юни 1865 година | 42° 43' 0" S / 170° 58' 0" E

ФИКСИРАНА ЗЕМЯ

В КОЯТО ЕМЪРИ СТЕЙНС ОТНАСЯ ЗЛАТОТО В БАНКАТА, КРОСБИ УЕЛС ПРЕДЛАГА ИЗМАМА И СТЕЙНС, МАКАР И КЪСНО, ЗАПОЧВА ДА СЕ СЪМНЯВА В ПЪРВОНАЧАЛНАТА СИ ПРЕЦЕНКА.

Емъри Стейнс още не беше направил удар в Хокитика. Не беше открил находище, което да му харесва достатъчно, че да вложи парите си в него, нито пък група, към която да се присъедини. Беше се „позамогнал“, ала купчинката ценен пращец беше събрана оттук-оттам, както от южния, така и от северния бряг на реката и от малките потоци в другия край на кариерата, притокът на злато беше непостоянен и по-голямата част от намереното вече беше похарчено. Емъри имаше склонност към прахосничество по отношение на времето и парите си, предпочиташе да се храни и да преспива в компания, вместо сам в палатка под звездите, чиято романтичност, установи той, изчезваше след първата нощ на открито. Оказа се също така, че не е подготвен за суровата зима на Западния бряг, и често търсеше убежище от дъжда в някоя странноприемница, вечер се отдаваше на вино, осолено говеждо и карти, като се оправдаваше с лошото време, а на сутринта потегляше към реката да напълни отново кърпата си със златни люспици. Ако не беше споразумението с Франсис Карвър, младежът сигурно щеше да продължи да се носи по течението на случайността, тоест да следва двоичния модел на изстъплението и възстановяването, ала той не беше забравил условията на съдружието, според които бе длъжен в скоро време да „хвърли котва“, както се изразяваха златотърсачите, и да купи свое находище.

Сутринта на осемнайсети юни Стейнс се събуди рано. Беше пренощувал в евтин пансион в Кънери, дълга ниска дъсчена барака с провесени в редица койки и пристроена отстрани кухня. Времето беше студено и влажно, докато той се обличаше, от устата му излизаше пара. Навън плати половин пени за чиния каша, разсипвана с черпак направо от врящия казан, и я изяде прав, като оглеждаше хребета на високите Алпи на изток, които се очертаваха на фона на мрачното зимно небе. Огреба хубаво чинията, остави я на тезгяха, сбогува се с останалите и

се отправи към Хокитика, където възнамеряваше да продаде златото си като първа стъпка към покупката на находище.

Щом наближи устието на реката, забеляза, че един кораб навлиза величествено в залива, платноходът, обърнат странично към сушата, беше в дълбоките води от другата страна на плитчините и като че ли изчакваше сгоден миг да ги щурмува. Докато вървеше по дългата извивка на пристана, Стейнс го оглеждаше с възхищение. Корабът беше красавец, с три мачти, не много голям, на носа имаше орел с широко отворена човка и разперени криле. На палубата стоеше жена, от това разстояние Стейнс не можеше да зърне лицето ѝ, камо ли изражението, но му се струваше, че е тъжна и замислена, тя не помръдваше, стискаше с две ръце перилата, полите ѝ трепкаха от вятъра, връзките на бонето плющяха по гърдите ѝ. Младежът се зачуди в какви ли тревожни мисли се е унесла, дали е потънала в спомени за преживяно нещастие, или гледа напред, към нещо, за което копнее или пък от което се страхува.

В Западна банка той извади кожената си кесия и по заповед на служителя предаде златото — да бъде проверено и претеглено. Оценката отне известно време, но предложената накрая цена беше добра и Стейнс си тръгна с чек на стойност двайсет лири, скътан до сърцето в джобчето на гърдите.

— Ей, момче, почакай!

Стейнс се обърна. На стъпалата пред банката беше седнал русолав мъж на петдесетина години. Кожата му беше загрубяла, носът беше зачервен. Лицето му беше покрито от неравна едноседмична четина, която изглеждаше побеляла.

— С какво мога да ви помогна? — попита Стейнс.

— Може да ми отговориш на няколко въпроса — отвърна онзи.
— Първият е дали си служител на банката.

— Не съм.

— Добре. Ето го и втория. Честност или вяност?

— Моля?

— Честност или вяност — повтори възрастният мъж. — Кое цениш повече?

— Това някакъв номер ли е?

— Не, истински въпрос. Ако нямаш нищо против да ми отговориш.

— Ами — рече Стейнс, като сбърчи чело, — трудно мога да кажа кое ценя повече. Честност или вярност... От една страна, честността е вярност, вярност към истината... Макар че верността няма как да бъде наречена честност! Ако трябва да избирам между това да бъда нечестен, но верен, или пък честен, но неверен, по-скоро бих застанал на страната на своите, на родината, на семейството си, отколкото на страната на истината. Затова сигурно бих се спрял на верността... що се отнася до мен. Но у другите... За другите е различно. Предпочитам честен приятел, отколкото приятел, който ми е само верен, а и по-скоро искам да съм верен на честен приятел, отколкото на някой подлизурко. Да речем, че отговорът ми е двояк: у себе си ценя верността, а у другите — честността.

— Добър отговор — кимна непознатият. — Много добър.

— Наистина ли? — Стейнс се усмихна. — Издържах ли изпитанието?

— Почти — отговори мъжът. — Нуждая се от една услуга. Не е нещо незаконно и ще ти платя. Виж... — Той бръкна в джоба си и извади къс самородно злато с големината на пура. Вдигна го и то засия на светлината. — Хубавец, нали?

— Да, много е хубаво — потвърди младежът, чиято усмивка беше угаснала.

— Намерих го в долината Ключа. В Отаго. Разнасям го от месец, че и два, но сега искам да купя малко земя, хвърлил съм око на един парцел, а агентът приема само книжни пари. Ала ме ограбиха. Няма как да докажа самоличността си. Документите ми, разрешителното за добив — всичко ми взеха. И не мога да продам златото в банката.

— Аха.

— Затова ми трябва услуга. Ще занесеш златото в банката. Ще кажеш, че е твое, че си го намерил някъде. И ще го смениш за книжни пари. Ще ти отнеме не повече от половин час. И ще ти платя колкото поискаш.

— Разбирам — измърмори нерешително Стейнс. Помисли малко и попита: — Не може ли да обясните на хората вътре в какво положение се намирате? Кажете им, че са ви ограбили.

— Няма как.

— Винаги остава нещо черно на бяло — продължи младежът. — Дори да са ви задигнали документите, от банката ще намерят друг

начин да докажат самоличността ви. От списъка с пристигащите например.

Мъжът поклати глава.

— Разрешителното ми за добив беше от Отаго — рече той, — а когато пристигнах, изобщо не минах през митницата. Никъде не е отбелязано, че съм тук.

— О! — възкликна Стейнс с нарастващо притеснение.

Непознатият пристъпи към него.

— Казвам ти самата истина, момче. Златото е мое. Намерих го в Клюта. Ще ти нарисувам мястото, ако искаш. Карта ще ти направя! Не те лъжа.

Младежът отново погледна златото.

— Някой може ли да потвърди?

— Не съм го показвал на никого — отвърна мъжът рязко. — Кой би размахвал такова парче злато насам-натам? Веднъж вече ме ограбиха, не искам да се повтори. Освен мен го е виждал един-единствен човек. Една млада жена, Анна Уедърел. Тя може да потвърди, че казвам истината, само че е в Дънидин и не мога да седя да чакам да пристигне пощата.

Името Анна Уедърел не говореше нищо на Емъри и той не му обърна внимание, още повече че се чудеше как да се измъкне. Историята на мъжа не беше убедителна (на Стейнс му се струваше очевидно, че златото е било откраднато и сега крадецът, уплашен да не го заловят, се опитва да прикрие следите си, като накара един невинен човек да смени уличаващото доказателство в пари в брой, които не могат да бъдат проследени), а и външният му вид не вдъхваше доверие. Възрастният мъж изглеждаше уморен, с кървясали очи, приличаше на пропаднал пияница и дори от няколко крачки разстояние се усещаше миризмата на алкохол от дрехите и дъха му. За да спечели време, Стейнс подхвърли:

— Ще купувате земя, така ли?

Онзи кимна.

— Харесал съм си един парцел. В долината Арахура. Мисля да се захвана с дърводобив. Приключих с търсенето на злато. Имах цяло състояние, но него вече го няма и това слага край на играта, поне за мен. Дърводобивът е честна работа.

— Как се казвате?

— Кросби Уелс.

Стейнс замълча за миг.

— Уелс ли?

— Точно така — потвърди другият и изведнъж се намръщи. — Да не би името ми да ти говори нещо?

Младежът си спомни странните нареждания на Франсис Карвър в „Хоторн“ преди месец: „Днес името ми не е Карвър, а Уелс. Франсис Уелс“.

— Кросби Уелс — повтори той.

— Точно така. — Мъжът присви очи. — Без средно име, без прякор, без прозвище, само простичкото Кросби Уелс още от деня на раждането ми. Но не мога да го докажа, разбира се. Не мога да докажа нищо без проклетите документи.

Стейнс отново се подвоуми. След това протегна ръка.

— Аз съм Емъри Стейнс.

Уелс прехвърли златото в другата си ръка и двамата се здрависаха.

— Колко ще ми искаш за услугата, Емъри Стейнс? Ще съм ти много задължен.

— Вижте — рече изведнъж Стейнс, — дали случайно не познавате... Прощавайте, че любопитствам, но дали случайно не познавате Франсис Карвър?

Той още не знаеше какво точно се е случило в деня преди заминаването му от Дънидин и къде е отишъл онзи следобед Карвър, защо е избрал да се представя под чуждо име и защо е смятал за толкова важен сандъка, в който имаше само пет най-обикновени рокли.

Уелс застина.

— Защо питаш?

— Извинявайте много, сигурно няма никакво значение. Попитах, защото преди около месец този Карвър реши да се представя с вашата фамилия само за един следобед, не повече, но така и не ми обясни защо и с каква цел.

Възрастният мъж беше стиснал юмруци.

— Каква ти е връзката с Карвър?

— Не го познавам добре — отвърна Стейнс, като се дръпна леко. — Той ми зае малко пари, нищо повече.

— Какви пари? Колко?

— Осем лири.

— Колко?

— Осем — повтори той и сетне потрети: — Осем лири.

Уелс пристъпи към него.

— Значи сте приятели, така ли?

— Ни най-малко — отговори младежът и отново отстъпи. — Впоследствие разбрах, че е бил каторжник, бил е десет години в Кокату, но вече беше късно, бях подписал.

— Какво си подписал?

— Договора за съдружие.

— И той се е подписал с моето име?

— Не — Стейнс вдигна умирително ръце, — само се представяше с него, с вашето име, но не знам защо. Вижте, съжалявам, че ви обезпокоих...

— Той беше — рече Кросби Уелс. — Той ми открадна документите. И златото. Настрои жена ми срещу мен. Взе името ми, парите ми и се опита да вземе и живота ми, само че не стана. Измъкнах се. И сега съм тук. Работя каквото дойде и едва свързвам двата края, вървя с наведена глава, постоянно се озъртам през рамо и накрая сигурно ще полудея. Това — размаха той късчето злато, — само това ми остана.

— Защо не се оплачете в полицията? — попита Стейнс. — Струва ми се, че имате достатъчно доказателства.

Уелс не отговори. След малко попита:

— И къде е той сега?

— Мисля, че е още в Дънидин.

— Сигурен ли си?

— В общи линии. Имам адреса му, трябва да му пиша веднага щом взема първото си находище.

— Значи си негов човек — подхвърли презрително Уелс.

— Не, просто съм му задължен, нищо повече. Той ми даде осем лири и в замяна аз трябва да му осигуря вложение в някое находище.

— Ти си му съдружник. Негов човек!

— Вижте — поде уплашено Стейнс, — каквото и да ви е сторил господин Карвър, по каквато и причина да го е направил, аз нямам нищо общо. Наистина. Та ако знаех, нима щях да спомена името му пред вас? Щях да си мълча, нали?

Уелс не отговори. Двамата се взираха изпитателно един в друг.
Накрая младежът се обади:

— Добре, ще отнеса златото ви в банката.

МАРС В РАК

В КОЯТО КАРВЪР ЗАПОЧВА ИЗДИРВАНЕТО НА КРОСБИ УЕЛС, ЕДГАР КЛИНЧ ПРЕДЛАГА УСЛУГИТЕ СИ
И АННА УЕДЪРЕЛ ЗАКАЛЯВА РЕШИТЕЛНОСТТА СИ.

„На добър час“ прекоси плитчините с прилива. На капитан Карвър му трябваше почти цял час, за да прокара платнохода в устието на реката, тъй като няколко кораба тъкмо заминаваха и той трябваше да изчака знак от Гибсъновия вълнолом, за да влезе в пристанището. Анна Уедърел, която стоеше сама на палубата, имаше достатъчно време да се наслади на гледката. Хокитика беше по-малка, отколкото тя очакваше, и много по-открита. В сравнение с Дънидин, който беше сгушен в залива Отаго и заобиколен от всички страни от хълмове, близостта на Хокитика до океана беше плашеща. На Анна сградите ѝ се видяха мрачни и запуснати, опънатите над улиците въжета с червени и жълти знаменца подчертаваха изпадналия вид на странноприемниците.

Внезапно разнеслото се дрънчене насочи вниманието ѝ към пристана, където един риж мъж с мустаци размахваше пиринчена камбана и крещеше с цяло гърло. Очевидно разгласяваше нещо, навярно привличаше клиенти за някоя странноприемница или заведение, но поменикът с хвалби не се чуваше от звъна на камбаната, чийто отвор беше толкова широк, че вътре можеше да се пъхне самун хляб, а езичето беше колкото кюлче. Тъжното ѝ дрънчене се приглушаваше от разстоянието и от поривите на вятъра.

Пътуването от Дънидин беше първото излизане на „На добър час“ в открито море под командването на Франсис Карвър, който от схватката вечерта на дванайсети май беше пострадал толкова, че на другия ден следобед не бе успял да се яви на кораба за редовния му курс до Мелбърн, нито пък да извести капитан Раксуърти за промяната в собствеността на платнохода. Раксуърти беше изключително стриктен и не би допуснал заминаването да се забави заради някой нехаен моряк, въпреки тежкия си махмурлук той беше вдигнал котва по график и след като „На добър час“ напусна пристана на Порт Чалмърс, на Карвър не му оставаше нищо друго, освен да чака

завръщането му. През следващия месец той ближеше раните си под грижите на притеснената госпожа Уелс, която изпадаше в отчаяние всеки път, щом зърнеше обезобразеното му лице. Срезът на бузата му беше зашит, след това конците бяха извадени и сега си личеше като грозно розово подпухване с дебелината на конопено въже, присвито в двата края. Той често докосваше белега с върха на пръста си и вдигаше ръка да го скрие, щом заговореше.

Когато на четиринайсети юни „На добър час“ се върна от Порт Филип, Карвър отиде при Джеймс Раксуърти и го уведоми, че вече не е капитан на кораба. Барката била продадена и по заповед на господин Уелс, новия собственик, Карвър бил издигнат в капитански чин, което му давало право да освободи екипажа и да събере нов. Срещата между двамата беше дълга и в никакъв случай сърдечна, отношенията им охладняха още повече, когато новият капитан установи, че преди месец част от товара е била свалена от кораба. Поиска обяснение от Раксуърти, но онзи само вдигна рамене, със свалянето на сандъка не били нарушени никакви правила и наредби. Гневът на Карвър бързо беше заменен от тревога. Той обиколи митницата, превозваческите кантори на пристанището и всички странноприемници наоколо, но разследването му не даде резултат. Вечерта прегледа списъка със заминаващите в „Отаго Уитнес“ и установи, че с изключение на „На добър час“ на тринайсети май от Порт Чалмърс е заминал само още един кораб, шхуната „Бланш“, потеглила за Хокитика.

— Не е кой знае каква следа — рече Карвър на госпожа Уелс, — но не мога да стоя със скръстени ръце. Ако не направя нищо, ще полудея. Актът му за раждане и разрешителното за добив все още са в мен. Ще се представя като Кросби Уелс, ще кажа, че съм изгубил сандъка, и ще предлага възнаграждение за връщането му.

— А Кросби? — попита госпожа Уелс. — Възможно е и самият той...

— Ако го видя, ще го убия!

— Франсис...

— Ще го убия!

— Той ще очаква, че ще го преследваш. Няма да се остави да го изненадаш втори път.

— Нито пък аз.

Ден преди заминаването на „На добър час“ Анна Уедърел беше привикана в салона долу, където я чакаше госпожа Уелс.

— Господин Карвър вече е по-добре — рече тя — и сега мога да отделя време да помисля за по-маловажните въпроси, сред които и твоето бъдеще. Не можеш да останеш в дома ми и час повече и знаеш много добре защо.

— Да, госпожо — прошепна Анна.

— Дори да си затворя очите за твоето предателство и да страдам мълчаливо, каквато, уви, е женската участ, не мога да простя стореното на господин Карвър. Това, че се сдуши със съпруга ми, говори не просто за порочни наклонности, а че не правиш разлика между добро и зло. Господин Карвър ще остане обезобразен до края на живота си. Извади късмет, че изобщо е жив, предвид сериозността на нараняванията. Завинаги ще носи този белег.

— Аз бях заспала — отвърна Анна. — Не съм видяла нищо.

— Къде е господин Уелс?

— Не знам.

— Истината ли ми казваш?

— Да. Кълна се.

Госпожа Уелс стана.

— Както знаеш, утре господин Карвър заминава за Западния бряг — рече тя, — а аз имам един познат в Хокитика. Името му е Дик Манъринг. Той ще се погрижи за теб, както намери за добре, ще бъдеш сред златотърсачи, както искаше в самото начало, и никога повече няма да се видим. Позволих си да пресметна разходите ти от последните два месеца и той ще поеме този дълг. Виждам, че си изненадана. Сигурно си мислиш, че брендите расте по дърветата. Така ли мислиш?

— Не, госпожо — прошепна Анна.

— В такъв случай би следвало да разбираш, че навикът ти да се наливаш, щом останеш сама, ми е коствал през последния месец немалко средства.

— Да, госпожо.

— Очевидно не си толкова глупава, колкото си порочна, макар че си затънала дълбоко в греха и това едва ли може да се брои за интелектуално постижение. Длъжна съм да те уведомя, че господин Манъринг не е женен, няма опасност да опозориш дома му, както стори с моя.

Анна не отговори, едва сдържаше сълзите си. След като госпожа Уелс я освободи, тя изтича в будоара, отиде при бюфета, измъкна запушалката, надигна гарафата с уиски с лауданум и отпи две дълги нещастни глътки. После се хвърли на леглото и плака, докато опиятът не я унесе.

Много добре знаеше какво я очаква в Хокитика, но заради угризенията си и чувството за вина беше решила да приеме съдбата си с каменно сърце. Можеше да отхвърли нарежданията на госпожа Уелс, да избяга през нощта, да измисли нещо. Но вече нямаше и капчица съмнение, че е с дете, и знаеше, че не след дълго ще си проличи. Трябваше да напусне града колкото се може по-скоро, преди госпожа Уелс да е разкрила тайната ѝ, и затова беше готова на всичко.

Над Гибсъновия вълнолом се стрелна чайка: щом стигна вълните, зави и се заиздига по въздушното течение, за да се спусне пак. Анна придърпа шала около раменете си. „На добър час“ вече беше получил разрешение да акостира. На брега беше метнато въже, платната се завъртаха и спускаха съгласно заповедите на Карвър и корабът бавно се приближи към пристана. Там се бяха събрали група хамали и Анна изведнъж, сякаш се събуждаше от сън, видя, че неколцина я сочат с пръст. Когато уловиха погледа ѝ, те вдигнаха шапки и се поклониха, сетне се засмяха и многозначително потупаха катарамите на коланите си. Тя се изчерви. Покрусено прекоси палубата и се хвана с две ръце за перилата от другата страна, вдиша дълбоко и плъзна поглед над плитчините, вълните се разбиваха в тях и пръските хвърляха изящна бяла пелена, която скриваше хоризонта. Стоя там, докато Карвър не я повика грубо да слезе на пристана, господин Едгар Клинч, съдържателят на „Скарата“, бил предложил да я подслони и капитанът бил приел от нейно име.

ТЕРА О ТАЙНУИ^[1]

В КОЯТО КРОСБИ УЕЛС СЕ ОТПРАВЯ КЪМ ДОЛИНАТА АРАХУРА И ПАРАХОДЪТ „ТИТАНИЯ“ СЕ РАЗБИВА
В ПЛИТЧИНИТЕ.

Късчето самородно злато на Уелс, което Стейнс отнесе в банката, беше оценено на малко повече от сто лири. Докато закупчикът проверяваше чистотата на златото и банковият служител си записваше нужното, от всички страни заваляха въпроси къде е било намерено. Младежът отговаряше уклончиво, вдигаше ръка на изток и сочеше общи белези като „поток“ и „хълм“, но опитите му да омаловажи находката претърпяха пълен неуспех. Когато стойността на златото беше записана на дъската, банкерът изръкопляска и златотърсачите закрепяха името на Стейнс.

— Ако искате, може да направим бронзова отливка, преди да го претопим — рече банкерът Фрост, когато младежът понечи да си тръгне. — Ще я позлатите отгоре и ще си я запазите за спомен или може да я пратите на любимата си у дома.

— Не ми трябва отливка — отвърна Стейнс. — Благодаря.

— Не желаете ли спомен от най-късметлийския ден в живота ви?

— Надявам се най-късметлийският ден в живота ми тепърва да дойде — отговори той и думите му предизвикаха нов изблик на ръкопляскане и възхищение, както и предложения от поне петимашестима златотърсачи да „станат другари“. Когато най-сетне се измъкна от навалищата и излезе навън, младежът беше видимо ядосан.

— Обявиха ме за най-големия късметлия в Хокитика — рече той и подаде на Кросби Уелс плика с парите. — Обсипаха ме със съвети да не изпускам късмета си, да го споделя с останалите, да не крия на какво се дължи той и какво ли още не. Предполагам, историята, която ми пробутахте, не е вярна, господин Уелс, просто сте знаели какво ще стане, ако някой глупак се съгласи да влезе в Запасна банка с такъв къс злато по това време на деня.

Уелс се усмихна.

— Най-големият късметлия в Хокитика — повтори той. — Висока летва. Дано оправдаеш очакванията.

— Ще се постарая — отвърна Стейнс.

— Е, задължен съм ти — рече Уелс, после преброи набързо парите и прибра плика в джоба на жилетката си. — Парцелът, който искам да купя, е в долината Арахура. Петнайсетина километра на север. Нагоре по реката, няма как да го пропуснеш. Добре дошъл си по всяко време.

— Няма да го забравя.

Двамата се умълчаха. След малко по-възрастният мъж попита:

— Май още не ми вярваш?

— Боя се, че е така, господин Уелс.

— Значи може да изплюеш камъчето пред твоя човек Карвър.

— Карвър не е „мой човек“.

— Но въпреки това може да му споменеш за мен. Уж нехайно. Само за да видиш как ще реагира.

— Няма.

— Това ще е равносилно на убийство. Той има да си ми връща. Искан да ме види мъртъв.

— Мога да пазя тайна — отвърна Стейнс. — На никого няма да кажа.

— Вярвам ти — отговори Уелс. Той протегна ръка. — Късмет!

— Да, късмет и на вас.

— Може пак да се видим някога.

— Може.

Стейнс остана на стъпалата пред Западна банка дълго след като Кросби Уелс си тръгна. Възрастният мъж се насочи към кантората на агента за недвижими имоти, пред вратата свали шапката си и влезе, без да поглежда назад. Минаха петнайсет минути. Стейнс се подпря на парапета и продължи да чака.

— Корабокрушение! Корабокрушение! Кораб на плитчините!

Глашатаят бързо се приближи.

— Кой е корабът? — подвикна Стейнс.

— „Титания“ — отвърна глашатаят. — Параход. Заседна в плитчините.

Името „Титания“ не говореше нищо на младежа.

— Откъде идва?

— От Дънидин през Окланд — отговори мъжът и след като Стейнс му кимна, че няма други въпроси, той отново закрещя: —

Корабокрушение! Корабокрушение! Кораб на плитчините!

Най-сетне вратата на кантората за недвижими имоти се отвори и излязоха двама души, Кросби Уелс и навярно агентът, който си обличаше палтото. Застанаха отпред, потънали в разговор, и след няколко минути отстрани спря малък екипаж, теглен от два коня. Те се качиха, затвориха вратите, кочияшът подкара конете и екипажът затрополи на север.

[1] Лодката на Тайнуи — в маорските предания голямо съзвездие във вид на плавателен съд, в което влизат Плеядите, Орион, Южният кръст и др. — Б.пр. ↑

АКЦИДЕНТАЛНИ ДОСТОЙНСТВА

В КОЯТО ДВАМА СЛУЧАЙНИ ПОЗНАТИ СЕ СРЕЩАТ ОТНОВО И ЕДГАР КЛИНЧ Е НЕДОВОЛЕН.

Господин Едгар Клинч се оказа внимателен и изключително словоохотлив придружител. По време на кратката разходка от Гибсъновия вълнолом той се впускаше в протяжни излияния за всичко, край което минаваха, за всяка витрина, склад, търговец, кон, кола или залепен афиш. Анна отговаряше нарядко и с тих глас, но щом стигнаха Западна банка, тя изведнъж прекъсна дърдоренето му с изненадано възклицание.

— Какво? — попита сепнато Клинч.

На перилата пред банката се беше подпрял златокосият младеж от „Щастлив вятър“ и също толкова смаяно се взираше в нея.

— Ти! — извика той.

— Да — отвърна Анна. — Да!

— Албатросите!

— Помня.

Двамата се оглеждаха свенливо.

— Хубаво е, че се срещаме отново — отбеляза Анна.

— Щастлива случайност — рече той и слезе по стълбите. — Представяш ли си, да се срещнем отново! Колко съм мечтал за тази среща, ала тези мечти ми се струваха напразни, несериозни, блянове в просъница. Не съм забравил какво каза, когато сутринта навлизахме в пристанището: „Бих искала да го видя по време на буря“. Оттогава често си мисля за твоите думи, толкова прекрасно, оригинално съждение.

Анна се изчерви, не само че досега никой не я беше наричал оригинална, но и през ум не ѝ беше минавало, че изреченото от нея може да се определи като „съждение“.

— А, просто случайно ми хрумна — рече тя.

Клинч, който чакаше да бъде представен, се прокашля силно.

— Отдавна ли си в Хокитика? — попита момчето.

— Пристигнах тази сутрин. Всъщност току-що, хвърлихме котва преди няма и час.

— Толкова скоро! — възкликна той смаяно, сякаш скорошното пристигане правеше случайната им среща още по-забележителна.

— А ти? — попита Анна. — Отдавна ли си тук?

— Повече от месец — отвърна момчето и изведнъж се усмихна. — Колко се радвам да те видя, прекрасно е! Откога не съм зървал познато лице.

— Ти... в лагера на златотърсачите ли си? — попита тя и отново се изчерви.

— Да, тук съм да натрупам състояние или поне случайно да се натъкна на него, признавам си, че не ми е много ясна разликата между двете. О! — Той смъкна рязко шапката си. — Каква непростима грубост от моя страна. Още не съм се представил. Казвам се Стейнс, Емъри Стейнс.

Клинч се възползва от тази възможност да се намеси.

— Харесва ли ви Хокитика, господин Стейнс?

— Да, много — отговори младежът. — Невероятна сбирщина от крайности! Има вестник, но не и кафене, в което човек да може да го прочете, има аптекар, който изпълнява всякакви рецепти, но не може да се намери лекар, който да ги предпише, а за болница да не говорим. В магазините има или само ботуши, или само чорапи, не и двете едновременно, а всички странноприемници по „Гуляйджийска“ предлагат през целия ден единствено закуска!

Анна се усмихваше. Отвори уста да отвърне, но Клинч я изпревари.

— В „Скарата“ има топла вечеря — рече той. — Порция за три пени и друга за шест пени, в която е включена халба бира.

— Кое беше „Скарата“? — попита Стейнс.

— На „Гуляйджийска“ — отговори Клинч, сякаш този адрес беше напълно достатъчен.

Момчето се обърна отново към Анна.

— Какво те води на Западния бряг? Да не би да идваш при някого? Тук ли ще живееш? Смяташ ли да останеш?

Анна не искаше да споменава името на Манъринг.

— Да, мисля да остана — рече тя предпазливо. — Ще отседна в „Скарата“, където любезно ме покани господин Клинч.

— Това съм аз — обади се съдържателят и протегна ръка. — Едгар е малкото ми име.

— Радвам се да се запознаем — рече Стейнс и стисна десницата му за миг, после пак се завъртя към Анна. — Още не знам как се казваш... Но може би е по-добре да не питам. Запази го в тайна, тъй че да се потрудя, за да го узная.

— Казва се Анна Уедърел — намеси се пак Клинч.

— О! — възкликна момчето.

На лицето му се изписа изненада, Стейнс се взираше любопитно в Анна, сякаш името ѝ му говореше нещо, което той, който знае защо, не можеше да изрече.

— Хайде да тръгваме — подкани Клинч.

Стейнс отскочи настрани.

— А, да, разбира се. Вървете. Желая ви приятен ден и на двама ви.

— Радвам се, че се видяхме отново — рече Анна.

— Може ли някой път да те навестя? — попита той. — След като се настаниш в странноприемницата?

Анна изненадано му благодари и се канеше да добави още нещо, но Клинч вече беше обърнал гръб на момчето и я придърпваше след себе си, притиснал здраво ръката ѝ към гърдите си.

ОВЕН С УПРАВИТЕЛ МАРС

В КОЯТО ФРАНСИС КАРВЪР ЗАДАВА ВЪПРОС НА ТЕРУ ТАФАРЕЙ, КОЙТО ОБАЧЕ НЕ МОЖЕ ДА МУ ПОМОГНЕ, ЗАЩОТО ОЩЕ НЕ ПОЗНАВА КРОСБИ УЕЛС.

Маорът носеше на пояса си нещо като къса тояга от нефрит, мушната, все едно е пистолет или камшик. Беше във формата на весло и излъскана до блясък, камъкът беше тъмнозелен и изпъстрен с жълти жилки като грозд цветчета коухай, хванати в стъкло.

Карвър набързо изрече предложението си и се канеше да тръгва, когато изведнъж нефритът улови слънчевите лъчи и заискри — капитанът заинтригувано посочи към него и попита:

— Какво е това? Гребло ли?

— *Пату пунаму* — отвърна Тафарей.

— Дай да го погледна — рече Карвър и протегна ръка. — Искам да го пипна.

Тафарей извади тоягата от колана си, но не му я подаде. Застина за миг, впил очи в събеседника си, и внезапно скочи, замахна два пъти, сякаш да го прониже в гърлото и в гърдите, а после вдигна оръжието високо над рамото си, спусна го бавно и го задържа на милиметри от слепоочието на Карвър.

— По-здраво от стомана — рече той.

— Виж ти — отвърна Карвър, който не беше трепнал. — По-здраво от стомана, а?

Тафарей сви рамене. Отстъпи и прибра тоягата в колана си, огледа Карвър с вдигната брадичка и стиснати зъби, след това се усмихна студено и му обърна гръб.

СЛЪНЦЕ В БЛИЗНАЦИ

В КОЯТО БЕНЯМИН ЛЬОВЕНТАЛ ЗАБЕЛЯЗВА ГРЕШКА, А СТЕЙНС ДЕЙСТВА ИМПУЛСИВНО.

— Да му се не види! — измърмори Льовентал. Взираше се намръщено в печатарската форма, като четеше текста от дясно наляво и отзад напред, тъй като буквите бяха огледални и подредени на обратно. — Получи се опашка.

— Какво? — попита Стейнс, който току-що беше влязъл в редакцията.

— Опашка, така му викаме. Термин от печатарството. Текстът не се побира в колоната и когато една дума остане на нов ред, това се нарича опашка. Сутринта от бързване приех едно обявление, без да преброя думите, и сега става ясно, че то е по-дълго от необходимото. Ох, ще го оставя и после на свежа глава ще го погледна отново, така е най-добре. Какво обичате, господин Стейнс?

Вестникарят побутна формата настрани, усмихна се и посегна към един парцал да избърше мастилото от пръстите си. Стейнс обясни, че сутринта е продал златото си.

— Мислех да вложа парите в находище — рече той, — но като че ли още не съм готов. Още... още се двоумя за някои работи. И затова сега искам да разбера какви възможности има тук. Странноприемници, заведения, складове, магазини... Всичко, което е за продан.

— Веднага — отвърна Льовентал. Приблужи се към кантонерката, дръпна най-горното чекмедже и запрелиства подредените вътре папки, извади един лист и го подаде на младежа. — Заповядайте.

Стейнс плъзна поглед по списъка. Когато стигна до края, изведнъж се ококори и изненадано вдигна поглед.

— „Скарата“...

Льовентал разпери ръце.

— Не е лошо заведение — рече той. — Господин Максвел е настоящият собственик, съдържател е господин Клинч. И двамата са порядъчни господа.

— Ще го купя — заяви младежът.

— О! — възкликна вестникарят. — Да предупредя ли господин Максвел, че ще отидете на оглед?

— Не, няма да се занимавам с огледи — отвърна Стейнс. — Искам да го купя веднага.

СКОРПИОН С УПРАВИТЕЛ МАРС

В КОЯТО ФРАНСИС КАРВЪР ЗАВЪРЗВА ПОЗНАНСТВО В „ИМПЕРИАЛ“.

Карвър не таеше големи надежди, че обявлението, което е занесъл сутринта в „Уест Коуст Таймс“, ще даде резултат. Съмняваше се, че някой би върнал сандък, без да го отвори, още повече когато за него се предлага възнаграждение от петдесет лири. В най-добрия случай можеше да се надява, че сандъкът ще бъде отворен и съдържанието ще бъде преровено, след което намерилият го ще реши, че роклите вътре са единствено от сантиментална стойност, и стига да прочете обявлението в „Таймс“ и да научи за предложеното възнаграждение, ще го донесе, но тази възможност, сама по себе си малко вероятна, зависеше от още по-малко вероятната възможност сандъкът да е бил изпратен на Западния бряг! Не, фактът, че вечерта на дванайсети май е бил свален от трюма на „На добър час“, можеше да означава само едно: някой е знаел за несметните богатства в него. Едва ли товарът беше свален в последната минута само за да бъде изпратен напосоки някъде другаде. Ако не друг, а Кросби Уелс беше заповядал сандъкът да бъде свален в последния момент — това беше най-вероятното предположение, — той със сигурност се беше опитал да напусне при първа възможност страната и с помощта на златото беше подкупил служителите на митницата или беше платил на някого, за да използва неговите документи. Съкровището беше изчезнало завинаги. Карвър изруга на глас и за да подчертае недоволството си, стовари чашата върху бара.

— Амин — обади се мъжът, който седеше до него.

Капитанът се обърна и го изгледа навъсено, но онзи не го забеляза, тъй като махаше на кръчмаря.

— Налей му още едно — поръча той. — И на мен също. И го пиши на моята сметка.

Кръчмарят отпуши бутилката бренди и напълни чашата на Карвър.

— Аз съм Причард — представи се мъжът, без да отделя погледа си от кръчмаря.

— Карвър.

— Приличате ми на моряк — продължи Причард. — Дрехите ви са побелели от солта.

— Капитан — рече Карвър.

— Капитан — повтори Причард. — Браво! Аз не понасям плаването. Иначе досега да съм се прибрал у дома, ако мисълта за пътуването не ми беше толкова противна. Предпочитам да ме погребат тук, отколкото да изстрадам отново прекосяването на океана. Ние сме на гъза на географията, не е ли така?

Карвър изсумтя и двамата отпиха.

— Капитан, виж ти — продължи Причард. — Чудесно.

— А вие? — попита Карвър.

— Аптекарь.

Карвър изненадано вдигна вежди.

— Аптекарь ли?

— Единственият в града — отвърна Причард. — И единствен по рода си, както обичам да казвам.

Двамата се умълчаха. Когато изпразниха чашите, аптекарят даде знак на кръчмаря да ги напълни отново. Изведнъж Карвър се обърна и попита:

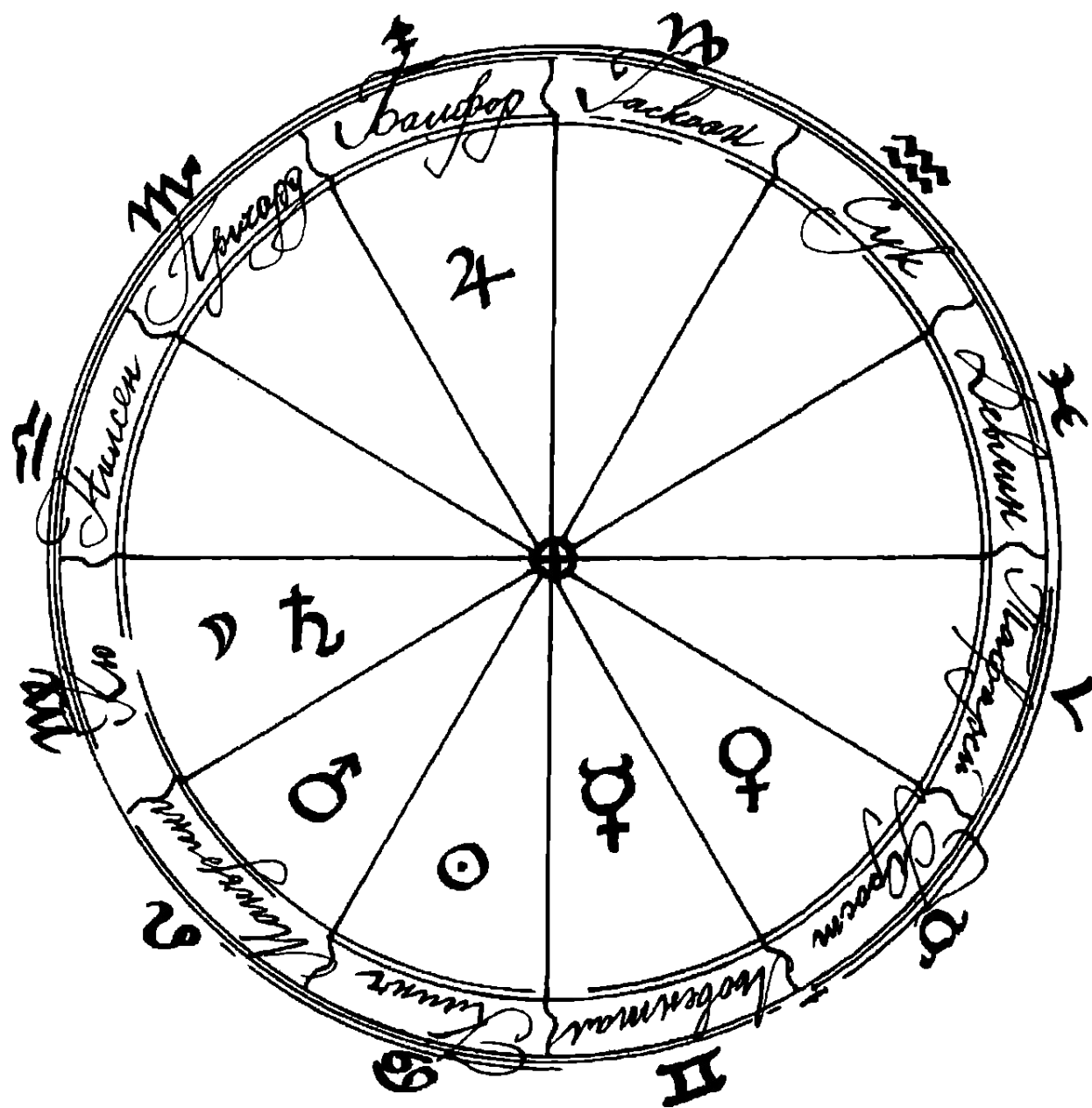
— Имате ли опиум? В наличност?

— Не мога да ви помогна — поклати глава Причард. — Имам само тинктура и тя не става за нищо. По-слаба е от уиски и докарва двойно по-силно главоболие. Няма да намерите и драм на юг от Грей. Ако толкова сте зажаднали за него, вървете на север.

— Не, не търся да купувам — отвърна Карвър.

СЕДМА ЧАСТ ОБИТЕЛ

28 юли 1865 година | 42° 43' 0" S / 170° 58' 0" E

РАК И ЛУНА

В КОЯТО ЕДГАР КЛИНЧ СЕ ОПИТВА ДА СЕ НАЛОЖИ, ТЪЙ КАТО СЕ Е ДОСЕТИЛ, ЧЕ ВЛОШАВАНЕТО В ЗДРАВΟΣЛОВНОТО СЪСТОЯНИЕ НА АННА СЕ ДЪЛЖИ НА ЗАВИСИМОСТТА Й ОТ ОПИАТА, УЛЕСНЯВАНА И ОКУРАЖАВАНА ОТ РАБОТОДАТЕЛЯ Й МАНЪРИНГ, А АННА УЕДЪРЕЛ, КОЯТО В НЯКОИ ОТНОШЕНИЯ Е ПО-ТВЪРДОГЛАВА ОТ КЛИНЧ, НЕ ОТСТЪПВА.

— Нямам нищо против китайците — заяви Клинч. — Просто, като го гледам, не ми харесва.

— Кое?

— Това, което виждам. Тази ситуация.

Анна приглади полата на роклята си — муселинова, кремава и с плетена на една кука предница, една от петте, които беше купила от вехтошарите след корабокрушението на „Титания“ преди няколко седмици. Две от роклите бяха изпъстрени с черна плесен, която не падна и след няколко пранета. Тоалетите бяха много тежки, със стегнати корсети, което тя си обясняваше с това, че са от по-стари, по-строги времена. Вехтошарят ги беше опаковал в хартия, като отбеляза, че в деня на корабокрушението на „Титания“ не е имало жени, още по-странно било, че никой не се бил появил да потърси сандъка след изваждането на товара от заседналия в плитчините кораб. Превозвачите не били чували за него. Надписът на товарителницата бил размазан от морската вода, а в регистъра натоварите на парахода сандъкът изобщо не бил посочен. Истинска загадка, заключи вехтошарят и изрази надежда, че няма да я сполетят никакви неприятности, ако носи роклите.

Клинч поднови атаката си.

— Как може да се очаква да разсъждаваш трезво, когато си замаяна от опиума? Как ще се защитиш, ако... ако... ако се сблъскаш с нещо непристойно?

Анна въздъхна.

— Не е твоя работа.

— Моя работа е, нали виждам, че той те е хванал в юмрука си и се възползва от теб!

— Той винаги ще е по-силен от мен.

Съдържателят продължи развълнувано:

— Откъде идва този глад към опиума? Отговори ми! Взела си веднъж лулата да опиташ и това е решило всичко, така ли? Щеше ли да го направиш, ако господин Манъринг не те беше принудил? Той много добре знае какво иска, иска да те натика в ъгъла, тъй че да не можеш да мърдаш. Да не мислиш, че не съм го виждал преди? Другите момичета бягат от опиума като дявол от тамян. Той го знае. И въпреки това се е пробвал с теб. Той те е накарал. Завел те е там.

— Едгар...

— Какво? — извика Клинч. — Какво?

— Остави ме на мира, моля те — отвърна Анна. — Нямам сили.

СЛЪНЦЕ В ЛЪВ

В КОЯТО ЕМЪРИ СТЕЙНС Е ПОКАНЕН НА ДЪЛЪГ ОБЯД ОТ МАГНАТА МАНЪРИНГ, КОЙТО ОТ ЕДИН МЕСЕЦ ВСЯЧЕСКИ ПОЛАГА УСИЛИЯ ДА СЕ СПРИЯТЕЛИ С НЕГО, МАКАР ЧЕ КАКТО ВИНАГИ СЕ ДЪРЖИ ВИСОКОМЕРНО, СЯКАШ САМО ТОЙ ИМА ПРАВО ДА ПРЕЦЕНЯВА ПОСТИЖЕНИЯТА НА ЗЛАТОТЪРСАЧИТЕ И ДА ГИ ВЪЗХВАЛЯВА.

— Успехът ви отива, господин Стейнс — рече Манъринг. — А тази дреха аз много я харесвам.

— Боя се — отвърна младежът, — че късметът ми беше силно преувеличен.

— Недейте да скромничите. Този къс злато е невероятна находка. Видях отчета на банката. Колко ви дадоха за него, сто лири ли?

— Там някъде — измърмори смутено Стейнс.

— Казахте, че сте го намерили в кариерата.

— Близо до кариерата — поправи го той. — Не помня точно мястото.

— Където и да е било, извадили сте страшен късмет — заключи магнатът. — Ще доизядете ли мидите, или да минем на сиренето?

— Приключих с тях.

— Сто лири! — възкликна Манъринг и даде знак на келнера да отнесе чиниите. — Много повече, отколкото сте дали за „Скарата“. Колко всъщност платихте?

Стейнс потръпна.

— За „Скарата“ ли?

— Едва ли повече от дваайсет лири.

Нямаше смисъл да се опитва да лъже.

— Двайсет и пет.

Манъринг стовари длан върху масата.

— Признахте си най-сетне! Прибрали сте куп пари, а вече цял месец не сте похарчили и пени. Защо? Какво сте замислили?

Младежът не отговори веднага.

— Винаги съм смятал — рече накрая той, — че има голяма разлика между това да пазиш своя тайна и да пазиш чужда, даже си мисля, че се нуждаем от две отделни думи, една за своята тайна и една за чуждата, която може да не сме искали да узнаем, но въпреки това

сме задължени да пазим. Същото е и с любовта, има огромна разлика между любовта, която даваме или искаме да дадем, и любовта, за която копнеем и получаваме.

За миг се възцари мълчание. След това Манъринг рече грубовато:

— С други думи, ми казвате, че това не е цялата картинка и има и друго.

— Късметът никога не е цялата картинка — отвърна Стейнс.

ВОДОЛЕЙ И САТУРН

В КОЯТО СУК ЯНШЪН, УСТАНОВИЛ СЕ НЕОТДАВНА В КИТАЙСКОТО СЕЛИЩЕ В КЪНЕРИ, СЛИЗА ДО ХОКИТИКА, ЗА ДА СИ НАБАВИ НЕОБХОДИМИТЕ СЕЧИВА, И ТАМ Е ВИДЯН ОТ ТЪМНИЧАРЯ ДЖОРДЖ ШЕПАРД, КОГОТО АХ СУК ПОЗНАВА КАТО БРАТ НА МЪЖА, В ЧИЕТО УБИЙСТВО Е БИЛ ОБВИНЕН, И СЪЩО ТАКА КАТО СЪПРУГ НА ИСТИНСКАТА УБИЙЦА МАРГАРЕТ.

Маргарет Шепард стоеше на прага на железарията и чакаше съпругът ѝ да приключи с покупките и да плати, тя не виждаше Сук Яншън, който, макар и да беше на по-малко от три метра от нея, беше скрит зад рафтовете със стока. Шепард го зърна пръв, тъй като, за да стигне до касата, трябваше да мине зад рафтовете. Спря рязко и лицето му се вкамени, но той каза с обичайния си глас:

— Маргарет?

— Да? — прошепна тя.

— Върни се в лагера — заповяда тъмничарят, вперил очи в китаеца. — Веднага.

Без да поиска обяснение, тя се обърна безмълвно и излезе. След като вратата се затвори, дясната ръка на Шепард бавно се прокрадна към кобура. В лявата той държеше голяма книжна торба с руло хартия, две панти, кълбо въже и шепа винтове. Сук Яншън беше коленичил до кутиите с газ и пресмяташе нещо на пръстите на ръцете си, на пода до него лежаха другите му покупки.

Шепард имаше смътното усещане, че магазинът е притихнал в очакване. Изведнъж иззад него се обади глас:

— Някакъв проблем ли има, господине?

Тъмничарят не отговори веднага. Накрая рече:

— Ето това ще взема.

Подаде хартиената торба и зачака, след миг се чува шумолене, предпазливи стъпки и торбата беше поета от ръката му. Мина почти цяла минута. Сук Яншън продължаваше да пресмята, не поглеждаше нагоре. Същият глас обяви почти през шепот:

— Шилинг и шест пенса, господине.

— Пишете го на сметката на затвора — заповяда Шепард.

ДЪЛГОТО УПРАВЛЕНИЕ НА ЮПИТЕР

В КОЯТО АЛИСТЪР ЛОДЪРБАК, УБЕДЕН, ЧЕ ПРИРОДЕНИЯТ МУ БРАТ КРОСБИ УЕЛС Е ПРИРОДЕН БРАТ ПО МАЙЧИНА ЛИНИЯ НА НЕГОДНИКА ФРАНСИС КАРВЪР И Е СВЪРЗАН ПО НЯКАКЪВ НАЧИН С ИЗНУДВАНЕТО, ЗАРАДИ КОЕТО ПОЛИТИКЪТ Е ПРЕХВЪРЛИЛ СОБСТВЕНОСТТА НА ЛЮБИМИЯ СИ КОРАБ „НА ДОБЪР ЧАС“, ЗА СВОЯ ИЗНЕНАДА ПОЛУЧАВА ПИСМО С КЛЕЙМО ОТ ХОКИТИКА, ЧИЕТО СЪДЪРЖАНИЕ ЯСНО ПОКАЗВА, ЧЕ ПРЕДПОЛОЖЕНИЯТА МУ СА БИЛИ НЕВЕРНИ, И ТОВА ОТКРИТИЕ ГО ПОДТИКВА КЪМ ДЪЛБОК РАЗМИСЪЛ И НАПИСВАНЕТО НА ЕДНО ПИСМО.

Ще бъде преувеличено да твърдим, че подновената кореспонденция на господин Кросби Уелс представлява единствената причина Алистър Лодърбак да реши да се кандидатира за народен представител от Уестланд в парламента, но писмото наистина наклони везните в тази посока. Лодърбак го прочете шест пъти и след това с тежка въздишка го остави на писалището и запали лулата си.

Уест Кентърбъри, юни 1865 година

Господине, както сте видели от пощенското клеймо, вече не съм в Отаго, „бих си камшика“, както се изразяват някои. Едва ли сте имали причина да стигнете на запад от планините, затова ще ви кажа, че Западното крайбрежие няма нищо общо с тревистите равнини на Юга. Аленият изгрев над океана е чудо, снежните върхове са с цвета на небето. Гората е истинска джунгла, водата е бистра.

Няма хора, но никога не е тихо заради постоянното чуруликане на птиците, което на мен ми допада. Както сигурно вече сте се досетили, загърбих предишния си живот. Не живея с жена си. Длъжен съм да си призная, че досега крих много неща от вас, тъй като се опасявах, че ако разберете горчивата истина за брака ми, ще падна в очите ви. Няма да ви досаждам с подробности за бягството ми тук, това е една печална история и се натъжавам, като си я припомням. Парен каша духа, както се казва, но вече съм си научил урока. Слагам край на тази тема и вместо това ще се насоча към настоящето и бъдещето. Не възнамерявам да продължа да търся злато, макар че тук то е в изобилие и

всеки ден някой забогатява. Вместо това мисля да си пробвам късмета с търговията на дървесина. Запознах се с един маор, Теру Тафарей. Името му на неговия език означава „столетен род“, Колко невзрачни са английските имена в сравнение с техните! Звучи ми като от стихотворение. Тафарей е истински благороден дивак и ние бързо станаме приятели. Признавам, че да бъда отново сред хора, се отразява добре на духа ми.

Ваш,
Кросби Уелс

ЕСЕНЦИАЛНИ ДОСТОЙНСТВА

В КОЯТО ЕМЪРИ СТЕЙНС ПОСЕЩАВА АННА УЕДЪРЕЛ В „СКАРАТА“ И СЛЕД ПЪРВОНАЧАЛНАТА РАЗМЯНА НА ЛЮБЕЗНОСТИ Я УМОЛЯВА ДА РАЗКАЖЕ СВОЯТА ВЕРСИЯ ЗА БЯГСТВОТО НА КРОСБИ УЕЛС, А АННА, ЗАИНТРИГУВАНА ОТ НАСТОЙЧИВОСТТА И ИСКРЕНОСТТА НА ДУМИТЕ МУ, РЕШАВА ДА СПОДЕЛИ ЦЯЛАТА ИСТОРИЯ.

Емъри Стейнс не разпозна роклята, с която Анна беше облечена, като една от петте, които му беше възложено да охранява с оръжие в ръка в „Хоторн“ следобед на дванайсети май. Въпреки това я огледа внимателно и заключи, че дрехата не ѝ стои много добре, очевидно беше шита за жена с много по-пищен бюст, но той бързо прогони тази мисъл от ума си. Двамата се поздравиха топло, макар и нерешително, и след миг притеснено мълчание Анна го покани в салона, където седнаха на столовете с прави облегалки пред камината.

— Бих искал да те попитам нещо — поде на мига Стейнс, — навярно е малко безочливо и може веднага да ми откажеш, ако по някаква причина не желаеш да отговориш или, да се изразя по-точно, ако не желаеш да удовлетвориш любопитството ми.

— О! — възкликна Анна, след това си пое дълбоко дъх, сякаш се стягаше за някакво изпитание, и извърна глава.

— Какво? — сепна се Стейнс.

Тя стана рязко, прекоси стаята и там спря с лице към стената, дишаше тежко.

— Не, глупаво е — рече отнесено. — Глупаво е. Не ми обръщай внимание. Ей сега ще се съвзема.

Младежът също се надигна.

— С какво те обидих? Моля да приемеш извиненията ми, ако наистина съм те засегнал. Но с какво?

Анна прокара ръка по лицето си.

— Не, нищо — рече тя, без да се обръща. — Просто ме изненада... И аз глупаво си помислих, че навярно... Не си виновен.

— Кое те е изненадало? Какво навярно?

— Чети...

— Да? Хайде, обясни. Моля те.

Тя най-сетне се успокои и се обърна.

— Задай си въпроса, слушам те — подкани го Анна и се насили да се усмихне.

— Сигурна ли си, че нямаш нищо против?

— Разбира се.

— Добре — кимна Стейнс. — Става дума за един човек, Кросби Уелс...

Нещастното ѝ изражение се замени от смайване.

— Кросби Уелс!

— Той е наш общ приятел, ако се не лъжа. Или поне аз съм му верен и съм останал с убеждението, че ти също си му вярна.

Тя го огледа с присвити очи и попита:

— Откъде го познаваш?

— Не мога да отговоря на този въпрос — отвърна младежът. — Той ме закле да пазя тайна, да не разкривам на никого къде се намира и как сме се срещнали. Но спомена името ти във връзка с един къс злато, с мъж на име Франсис Карвър и с някаква кражба и стига да не е твърде нахално от моя страна — макар да знам, че е нахалство, съзнавам го, — бих искал да чуя цялата история. Не бих казал, че е въпрос на живот и смърт, защото не е, още по-малко мога да твърдя, че нещо важно зависи от това дали ще я узная, или не, тъй като всъщност не зависи нищо, но истината е, че влязох в съдружие с този Карвър — постъпих глупаво, вече го разбрах, — и имам чувството, ужасното чувства, че съм го преценил грешно, че все пак той е негодник.

— Той тук ли е? — попита тя. — Кросби в Хокитика ли е?

— Боя се, че не мога да ти кажа.

Ръцете ѝ се бяха вдигнали към корема.

— Не държа да узная къде е — рече Анна. — Но искам да му предадеш съобщение от мен. Много е важно.

АСЦЕНДЕНТЪТ

В КОЯТО ТЕРУ ТАФАРЕЙ НЕ СПОМЕНАВА ПРЕД КРОСБИ УЕЛС ИМЕТО НА ФРАНСИС КАРВЪР, НИТО ПЪК ЗА КРАТКИЯ ИМ СЪЛЪСЪК ПРЕДИ МЕСЕЦ И ТОЗИ ПРОПУСК СЕ ДЪЛЖИ КАКТО НА ВРОДЕНАТА МУ ПОТАЙНОСТ, ТАКА И НА ИЗВЕСТНА ПРЕСМЕТЛИВОСТ ОТ НЕГОВА СТРАНА: МАОРЪТ СИ МИСЛИ, ЧЕ ПРИ СЛЕДВАЩА СРЕЩА С КАРВЪР С ЛЕКОТА ЩЕ ИЗКАРА ОТ НЕГО ПОНЕ ЕДИН ШИЛИНГ.

Кросби Уелс беше купил четири стъкла за прозорец, но тъй като още не беше изрязал отвора и не беше сложил рамката, засега те бяха подпрени на стената и отразяваха трепкащия пламък на лампата и квадратната решетка на печката.

— Имах един познат, дето загуби ръката си при наводненията в Дънстан — рече Уелс. Беше се облегал на възглавницата с бутилка на корема, Тафарей седеше срещу него също с бутилка в ръка. — Течението го завлякло, ръката му се приклепила между два камъка и нямало как да я извадят. Името му беше съвсем обикновено, Смит или Стоун, нещо такова. Както и да е, това няма значение, въпросът е, че после той все казваше, че най му било мъчно за татуировката. На ръката си имал татуиран цял платноход, бил си го направил за подарък, след като заобиколил нос Хорн, страшно съжаляваше, че я е изгубил. И по някаква причина тази история ми е останала в ума. Да загубиш татуировката си. Попитах го не може ли просто да си нарисува същата на другата ръка. А той отговори, че никога нямало да го направи, никога.

— Доста боли — обади се Тафарей. — *Та моко.*

Уелс вдигна поглед към него.

— Понякога стряскаш ли се, като се видиш? Ако си изкарал дълго време далеч от огледала. Забравяш ли как изглеждаш?

— Не. Никога.

Лицето на маора беше в сянка, светлината от лампата подчертаваше бръчките около устата му и му придаваше мрачен хищен вид.

— Аз щях да забравя.

— Ние имаме една пословица — рече Тафарей. — *Тайа а моко хей хоа матенга му.*^[1]

— Аз порязах един по лицето — продължи Уелс, без да отмества погледа си от него. — Оставих му белег. Ето тук. От окото до устата. Кървеше като заклан. И твоята ли кървеше толкова?

— Да.

— Убивал ли си, Тафарей?

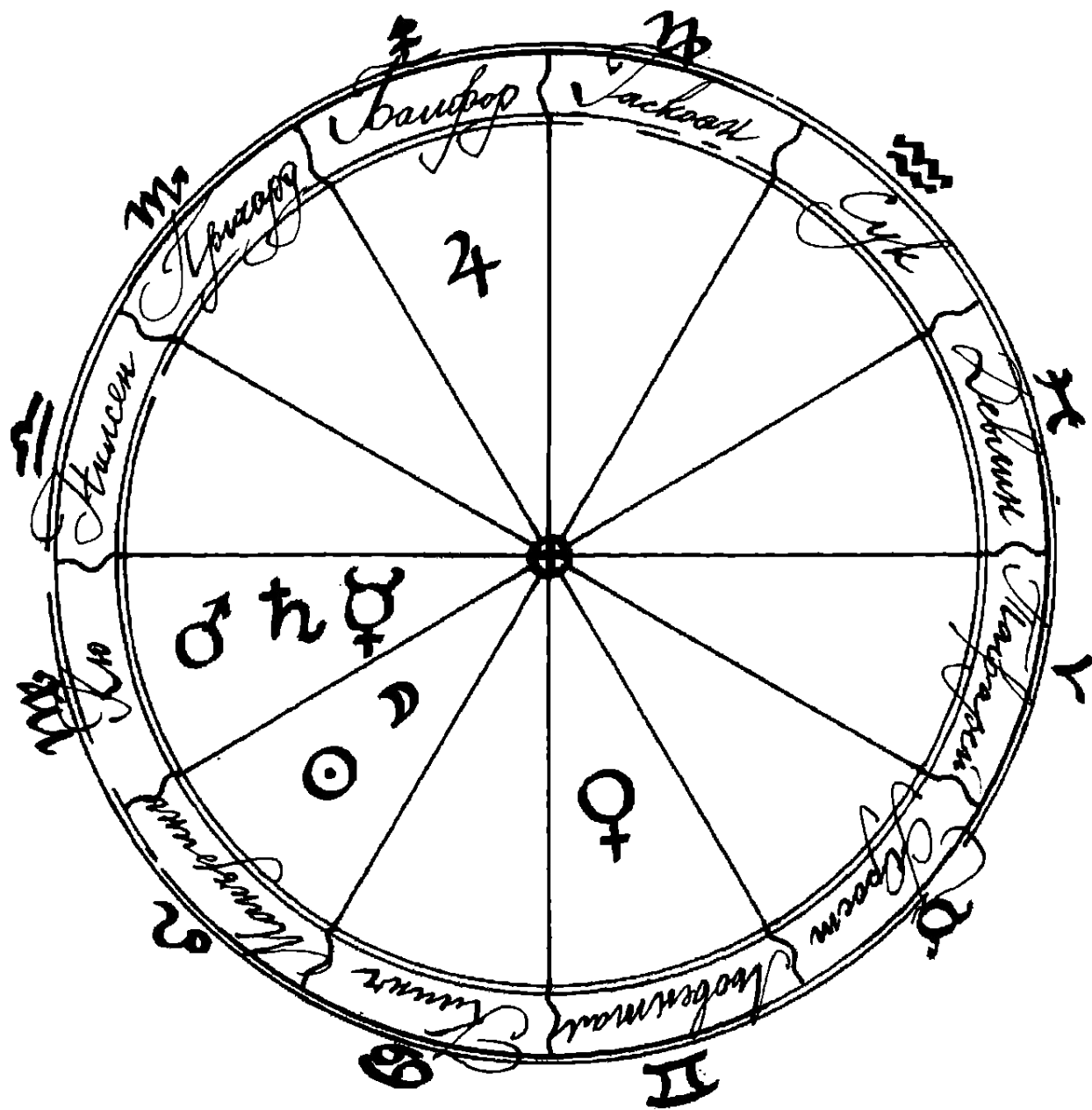
— Не.

— И аз не съм — отвърна Уелс и надигна бутилката.

[1] „Татуировката е приятел до живот“ или „Татуировката е приятел и в смъртта“ (маорски). — Б.пр. ↑

ОСМА ЧАСТ
ИСТИНАТА ЗА „АВРОРА“

22 август 1965 година | 42° 43' 0" S / 170° 58' 0" E

САТУРН В ДЕВА

В КОЯТО КЮ ЛОН ОТПРАВЯ ЖАЛБА ПРЕД ПРАВОСЪДИЕТО И ДЖОРДЖ ШЕПАРД, ЧИЯТО ОМРАЗА КЪМ СУК ЯНШЪН Е ПРЕРАСНАЛА С ГОДИНИТЕ В ОМРАЗА КЪМ ВСИЧКИ КИТАЙЦИ, ОТКАЗВА ДА Я ПРИЕМЕ, АЛА НИТО ТОГАВА, НИТО ВПОСЛЕДСТВИЕ ИЗПИТВА УГРИЗЕНИЯ ЗА ТАЗИ НЕСПРАВЕДЛИВОСТ.

— Нищо не разбирам.

Ах Кю въздъхна. За трети път посочи разрешителното си за работа, което лежеше между тях върху писалището на Шепард. В полето „Настоящ работодател“ беше написано „Аврора“.

— Празно — обясни той. — „Аврора“ празно находище.

— „Аврора“ е празно находище и ти работиш там, това е ясно. Разбрах го.

— Манъринг — продължи Ах Кю. — Манъринг прави празно находище непразно.

— Манъринг прави празно находище непразно — повтори Шепард.

— Много добре — кимна китаецът. — Той много лош.

— Последно добър ли е, или лош?

Ах Кю се намръщи, после повтори:

— Той много лош.

— И как прави празното находище непразно? Как?

Ах Кю извади кесията си и я вдигна. С показни движения, така че Шепард да не пропусне нищо, взе отвътре едно сребърно пени и сетне го пусна в левия си джоб. Почака малко, после извади пенито от джоба си и го върна в кесията.

Шепард въздъхна.

— Виждам, че договорът ти е за още няколко години, ала моето търпение отдавна се изчерпа. Нямам нито възможността, нито желанието да разследвам финансовите дела на господин Манъринг заради обвинение, което дори не можеш да изразиш като хората. Предлагам ти да се върнеш в „Аврора“ и да благодариш, че си извадил късмет изобщо да си намериш работа.

ЮПИТЕР В СТРЕЛЕЦ

В КОЯТО АЛИСТЪР ЛОДЪРБАК ОФИЦИАЛНО ОПОВЕСТЯВА НАМЕРЕНИЕТО СИ ДА СЕ КАНДИДАТИРА ЗА ЧЛЕН НА ЧЕТВЪРТИЯ ПАРЛАМЕНТ НА НОВА ЗЕЛАНДИЯ ОТ УЕСТЛАНД — СТРЕМЕЖ, КОЙТО ОСВЕН ЧЕ ЩЕ УВЕНЧАЕ И БЕЗ ТОВА СЛАВНАТА МУ ПОЛИТИЧЕСКА КАРИЕРА, ЩЕ ГО ПРИНУДИ ПРЕЗ СЛЕДВАЩИТЕ МЕСЕЦИ ДА ПРЕКОСИ АЛПИТЕ ДО ЗАПАДНИЯ БРЯГ И ПО ТОЗИ НАЧИН ЩЕ ДОВЕДЕ ДО ОТДАВНА ЖЕЛАНАТА ОТ НЕЗАКОНОРОДЕНИЯ МУ БРАТ СРЕЩА, — А ПОСЛЕ НАСОЧВА ВНИМАНИЕТО СИ КЪМ ПРАКТИЧЕСКИТЕ ВЪПРОСИ ИЛИ ПО-ТОЧНО, УМОЛЯВА ЕДИН СТАР ПОЗНАТ ДА СЕ ЗАЕМЕ С УРЕЖДАНЕТО НА ПРАКТИЧЕСКИТЕ ВЪПРОСИ ОТ НЕГОВО ИМЕ.

Акароа, 22 август

Скъпи Том,

Предполагам, вече си чул за желанието ми да се кандидатирам за член на парламента, ала ако тази новина те изненадва, прилагам статия от „Литълтън Таймс“, която обяснява подбудите ми по-обстойно, отколкото сега имам време да го направя. Бъди сигурен, че нямам търпение да зърна с очите си красотите на Западното крайбрежие. Възнамерявам да пристигна в Хокитика към петнайсети януари, точната дата зависи от времето, понеже ще пътувам по суша, а не по море, за да огледам бъдещия път за Крайстчърч. Както знаеш, предпочитам да не нося много багаж със себе си и затова уредих в края на декември сандъкът ми с лични вещи да бъде изпратен от Литълтън. Ще може ли „Достойнство“ да го вземе, преди да отплава на десети януари, и да го докара до Хокитика? Като човек, който е чужденец за Западния бряг, оставям в твои ръце въпросите за настаняването в Хокитика, храната, наемането на кола, членството в наличните клубове и всичко останало. Доверявам се изцяло на добрия ти вкус и на способностите ти.

Твой,
А. Лодърбак

ЛУНА В ЛЪВ, (НОВОЛУНИЕ)

В КОЯТО, ДОКАТО КАРА АННА УЕДЪРЕЛ В КЪНЕРИ, МАНЪРИНГ ЗАБЕЛЯЗВА ПО ПЪТЯ НЕЩО НОВО У НЕЯ, НЕПОЗНАТА ДОТОГАВА ТВЪРДОСТ И ВГЛЪБЕНОСТ, И ТОВА ПРОБУЖДА У НЕГО СЪСТРАДАНИЕ, МАКАР ЧЕ, КОГАТО ПЕТ КИЛОМЕТРА ПО-НАТАТЪК ТОЙ ЗАГОВАРЯ, ТО НЕ Е, ЗА ДА Я УТЕШИ, ЗАЩОТО ИЗМИНАТОТО РАЗСТОЯНИЕ Е ВКОРАВИЛО И НЕГОВОТО СЪРЦЕ.

— От нещастиято няма никаква полза. Не се отразява добре на работата, каквато и да е тя. Никой няма да заложи на него, нито пък срещу него, а в нашия занаят трябва да е или едното, или другото. Разбираш ли?

— Да — отвърна Анна. — Разбирам.

Той я караше към китайското селище, където Ах Сук вече беше приготвил опиума и лулата.

— Досега нито едно от моите момичета не е било убито, нито едно не е пострадало — продължи той.

— Зная.

— Тъй че можеш да ми имаш доверие.

СЛЪНЦЕ В ЛЪВ

В КОЯТО СТЕЙНС СЕ ДОВЕРЯВА НА МАНЪРИНГ ДО СТЕПЕН ДА СЕ РАЗКАЕ ЗА СЪДРУЖИЕТО СИ С ФРАНСИС КАРВЪР И ОБЯСНЯВА, ЧЕ ПЪРВОНАЧАЛНАТА МУ ПРЕЦЕНКА ЗА ХАРАКТЕРА И МИНАЛОТО МУ СЕ Е ОКАЗАЛА НАПЪЛНО ПОГРЕШНА И СЕГА ТОЙ СМЯТА КАРВЪР ЗА ЗЛОДЕЙ, КОЙТО НЕ ЗАСЛУЖАВА НИЩО ДОБРО, А МАГНАТЪТ С УСМИВКА МУ ПРЕДЛАГА РЕШЕНИЕ, ТОЛКОВА ПОДЛО, ЧЕ ЧАК ТИ СЕ РАЗТУПТЯВА СЪРЦЕТО.

— На златните находища има само едно непростимо престъпление — обясняваше Манъринг на Стейнс, докато двамата вървяха през храсталаците към южния край на „Аврора“. — Убийствата, кражбите и предателството изобщо не се броят. Тук най-сериозното престъпление е измамата. Да се присмееш на надеждите на някой златотърсач. Защото златотърсачите нямат друго освен надеждите си. Измамите биват два вида. Едната е нарочно да разпиляваш златна прах по находището, за да изглежда то доходоносно. Втората е да пробуташ на някого изчерпано находище.

— Коя се смята за по-тежко провинение?

— Зависи какво наричаш тежко провинение — отвърна Манъринг и дръпна една лиана, изпречила се на пътя им. — Ако разпиляваш златна прах и те хванат, нищо чудно да те намерят заклан в леглото, ако пробуташ на някого изчерпано находище, ще те линчуват. Едното е да ти видят сметката хладнокръвно, а второто — да те нападне обезумяла тълпа. Средно положение няма.

Младежът се усмихна.

— А аз с хладнокръвен човек ли си имам работа?

— Това сам ще си решиш — отвърна Манъринг и протегна ръка.

— Ето я и „Аврора“.

— А! — Стейнс също спря, бяха се задъхали леко от изкачването. — Ами добре.

Двамата огледаха участъка. Стейнс забеляза един китаец, приклепнал с корито в ръка на двайсетина метра от тях.

— Кое е обратното на съкровище, което може да те върне у дома? — подхвърли магнатът. — Да си останеш завинаги тук? Да вържеш тенекия на господин Карвър?

— А това кой е? — попита младежът.

— Това е Кю — отвърна Манъринг. — Той ще остане.

Стейнс сниши глас.

— Той знае ли?

Манъринг се разсмя.

— Дали знае ли? Не ме ли чуваш какво ти говоря? Не горя от желание да ме заколят в леглото.

— Сигурно си мисли, че страшно сте се минали с това находище.

— Изобщо не ме интересува какво си мисли — отвърна презрително Манъринг.

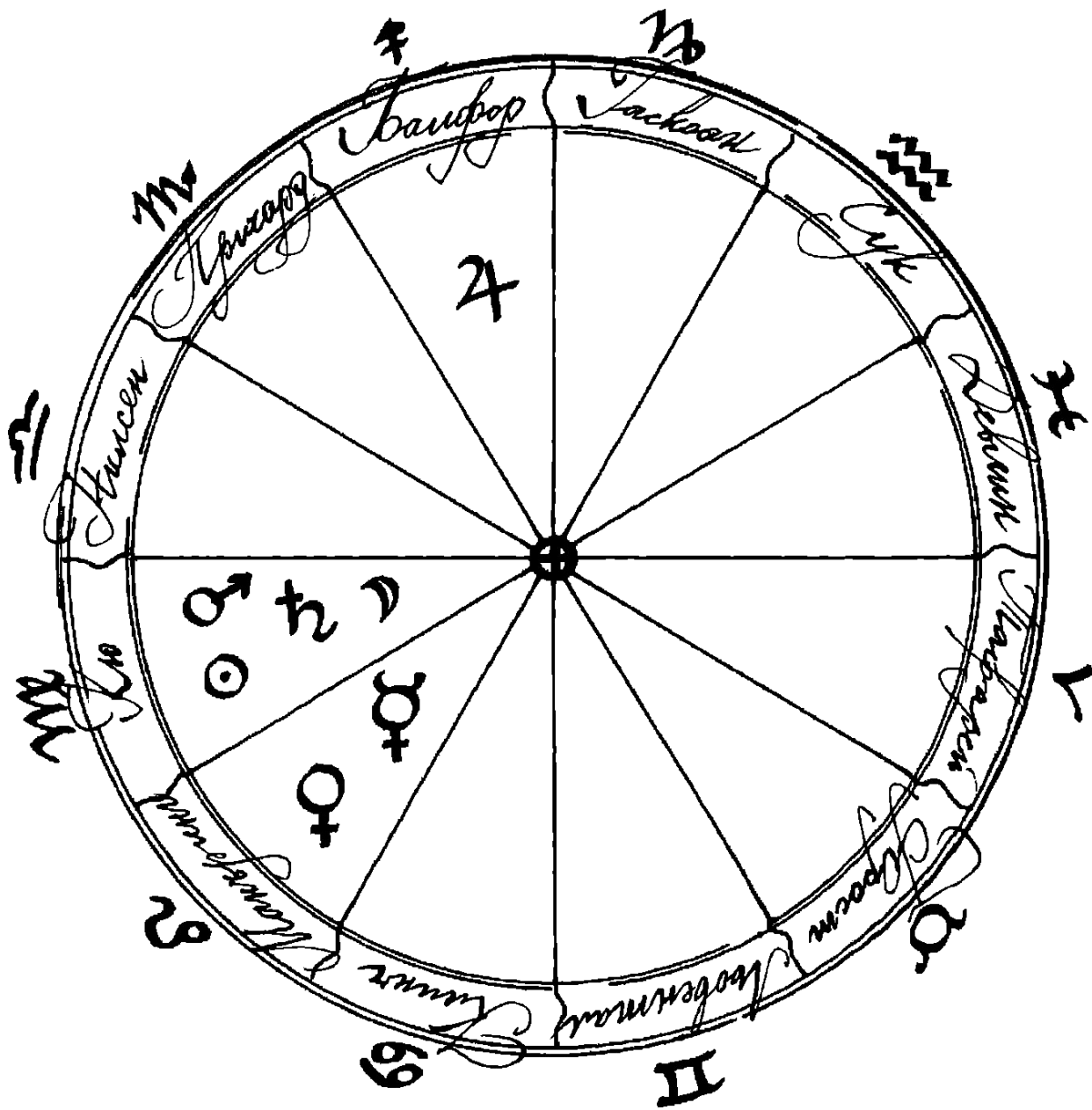
ДРУГА ЗОРА

В КОЯТО АХ КЮ ОПИПВА УКРЕПЕНИТЕ ИЗВИВКИ НА КОРСЕТА НА АННА И ПРАВИ ВЪЛНУВАЩО ОТКРИТИЕ, ЧИЕТО ПЪЛНО ЗНАЧЕНИЕ ЩЕ ОСЪЗНАЕ ОСЕМ ДНИ ПО-КЪСНО, КОГАТО ПЪЛНОТО ЗАВЪРТАНЕ НА ЧЕТИРИТЕ МУСЕЛИНОВИ РОКЛИ НА АННА ЩЕ МУ ДАДЕ ЯСНА ПРЕДСТАВА ЗА СКРИТОТО В ТЯХ БОГАТСТВО, А В НЕГО НЕ ВЛИЗА, РАЗБИРА СЕ, ЗЛАТОТО В РОКЛЯТА ОТ ОРАНЖЕВА КОПРИНА, С КОЯТО АННА НИКОГА НЕ ХОДИ В КЪНЕРИ.

Анна лежеше неподвижно със затворени очи, а Ах Кю прокарваше ръка по роклята ѝ. Потупа корсета от край до край, проследи воалите, повдигна тежкия подгъв и потри плата между пръстите си. Методичните му движения като че ли закотвяха Анна във времето и пространството, на нея ѝ се струваше, че за него е изключително важно да докосне всяка част от дрехата, преди да стигне до тялото ѝ, и тази увереност я изпълваше с могъщо спокойствие. Той пхна ръка под раменете ѝ, за да я обърне, тя се подчини безмълвно, вдигна като малко дете към устата си отмалели ръце и оброни глава на гърдите му.

ДЕВЕТА ЧАСТ
ПОДВИЖНА ЗЕМЯ

20 септември 1865 година|42° 43′ 0" S / 170° 58′ 0" E

ЛУНА В ДЕВА, ПЪРВА ЧЕТВЪРТ

В КОЯТО АХ КЮ РАЗПАЛВА ОГНИЩЕТО С ВЪГЛИЩА, ЗА ДА РАЗТОПИ ПОСЛЕДНОТО ЗЛАТО ОТ РОКЛИТЕ НА АННА И НА КЮЛЧЕТО ДА НАПИШЕ „АВРОРА“, ИМЕТО НА НАХОДИЩЕТО, КЪМ КОЕТО Е ОБВЪРЗАН С ДОГОВОР, А АННА ПРОСТЕНВА УПЛАШЕНО НАСЪН И ВДИГА РЪКА КЪМ ЛИЦЕТО СИ, СЯКАШ ДА СПРЕ КЪРВЕНЕТО ОТ РАНА.

Когато Анна се събуди, вече беше утро. Ах Кю я беше преместил в ъгъла на колибата. Беше подпъхнал под главата ѝ сгънато одеяло и отгоре я беше наметнал с вълненото си наметало. Още преди да отвори очи, тя беше сигурна, че е говорила насън, тъй като ѝ беше тежко и притеснено, косата ѝ беше мокра от пот. Ах Кю не беше забелязал, че е будна. Анна лежеше неподвижно и го гледаше как се суети със закуската, оглежда ноктите си, кима и си подсвирква, навежда се да разръчка въглищата.

СЛЪНЦЕ В ДЕВА

В КОЯТО ЕМЪРИ СТЕЙНС — НА КОГОТО, СЛЕД КАТО ДВАМАТА ВЗАИМНО СА СПЕЧЕЛИЛИ ДОВЕРИЕТО СИ, КРОСБИ УЕЛС Е РАЗКАЗАЛ ИСТОРИЯТА С ПРЕДАТЕЛСТВОТО НА ФРАНСИС КАРВЪР ОТ НАЧАЛОТО ДО КРАЯ — ИМПУЛСИВНО РЕШАВА ДА ПОДПРАВИ ОТЧЕТА ЗА ТРИМЕСЕЧИЕТО И ДА ЗАЛИЧИ ДОКАЗАТЕЛСТВАТА ЗА ЗЛАТОТО ОТ ДОКУМЕНТИТЕ НА НАХОДИЩЕТО, НО ЗАБРАВЯ ЗА СТАРАТЕЛНИЯ СИ РАБОТНИК КЮ, КОЙТО СЪГЛАСНО ПРАВИЛАТА И ВЪПРЕКИ ЧЕ Е ЗАРОБЕН С ДОГОВОР С КОМПАНИЯТА, ВСЕ ПАК ЗАСЛУЖАВА НАГРАДА.

След като пристигна в лагера, Емъри Стейнс изненадано установи, че знамението на трезора на „Аврора“ е вдигнато, това означаваше, че в него има прибрано злато. Той помоли охранителя да отключи трезора. Вътре имаше купчинка златни кюлчета. Стейнс взе едно.

— Колко ще ми струва, ако те помоля да се обърнеш с гръб, докато прехвърля другаде съдържанието на трезора?

Мъжът се замисли, пръстите му галеха приклада на пушката.

— Двайсет лири — отвърна той. — В брой. Не в злато.

— Ще ти дам петдесет — отвърна Стейнс.

ЧАСТИЧНО СЛЪНЧЕВО ЗАТЪМНЕНИЕ

В КОЯТО ЕМЪРИ СТЕЙНС СЕ ОТПРАВЯ КЪМ ДОЛИНАТА АРАХУРА С ЧУВАЛ В РЪКА И С НАМЕРЕНИЕТО ДА СКРИЕ СЪКРОВИЩЕТО, КАТО ГО ЗАРОВИ В ЗЕМЯТА НА МАВРИТЕ, БЕЗ ИЗОБЩО ДА МУ МИНЕ ПРЕЗ УМА, ЧЕ ФРАНСИС КАРВЪР МОЖЕ ДА СЕ ВЪРНЕ В ХОКИТИКА ДА ПРОУЧИ ЗАЩО НАХОДИЩЕТО „АВРОРА“, ТОВА ТОЛКОВА ОБЕЩАВАЩО ВЛОЖЕНИЕ, ИЗВЕДНЪЖ СЕ Е ОКАЗАЛО ИЗЧЕРПАНО.

Едно туй, кацнало в ленения храст на нивото на рамото му, наведе глава и зацвърча, необичайното чуруликане прозвуча като потракване на пръчка, прокарана по желязна ограда, докато някой свири на тръстикова свирка. Какъв прекрасен звук! Стейнс протегна ръка и докосна восъчните листа на ленения храст, очите му с наслада се спряха на ярките цветове, които в края бяха наситено лилави, а в средата избледняваха до зеленикавобяло.

Птичето излетя и се възцари тишина. Младежът взе кюлчетата. Подреди ги внимателно в дъното на изкопаната дупка. Зарови ги, сложи отгоре няколко плоски камъка, които после лесно щеше да разпознае, и заличи стъпките си.

ПАПАТУАНУКУ^[1]

В КОЯТО НА ОКОЛО ПОЛОВИН КИЛОМЕТЪР ПО-НАДОЛУ ОТ ТОКУ-ЩО ЗАРОВЕНОТО ЗЛАТО КРОСБИ УЕЛС И ТАФАРЕЙ СЕ УГОЩАВАТ С ХАНГИ, МЕСО, УВИТО В ЛИСТА И ИЗПЕЧЕНО В ПЪЛНА С ЖАР ДУПКА, ОТГОРЕ ПОКРИТА С ПРЪСТ, ТЪЙ ЧЕ ТО СТАВА КРЕХКО И АРОМАТНО, УХАЕ НА ПУШЕК, НА ТАНИН И НА БОГАТАТА ГЛИНЕСТА ПОЧВА.

— Имам предвид, че в него няма нищо особено. Вие с вашия нефрит, ние с нашето злато. Можеше да е обратното. И тогава щеше да има не треска за злато, а треска за нефрит.

Тафарей дъвчеше замислено. След като преглътна, поклати глава.

— Не, не е така.

— Няма никаква разлика — настоя Уелс и посегна да си вземе още едно парче месо. — Колкото и да не ти харесва, не можеш да го отречеш, няма никаква разлика. Един или друг минерал. Един или друг камък.

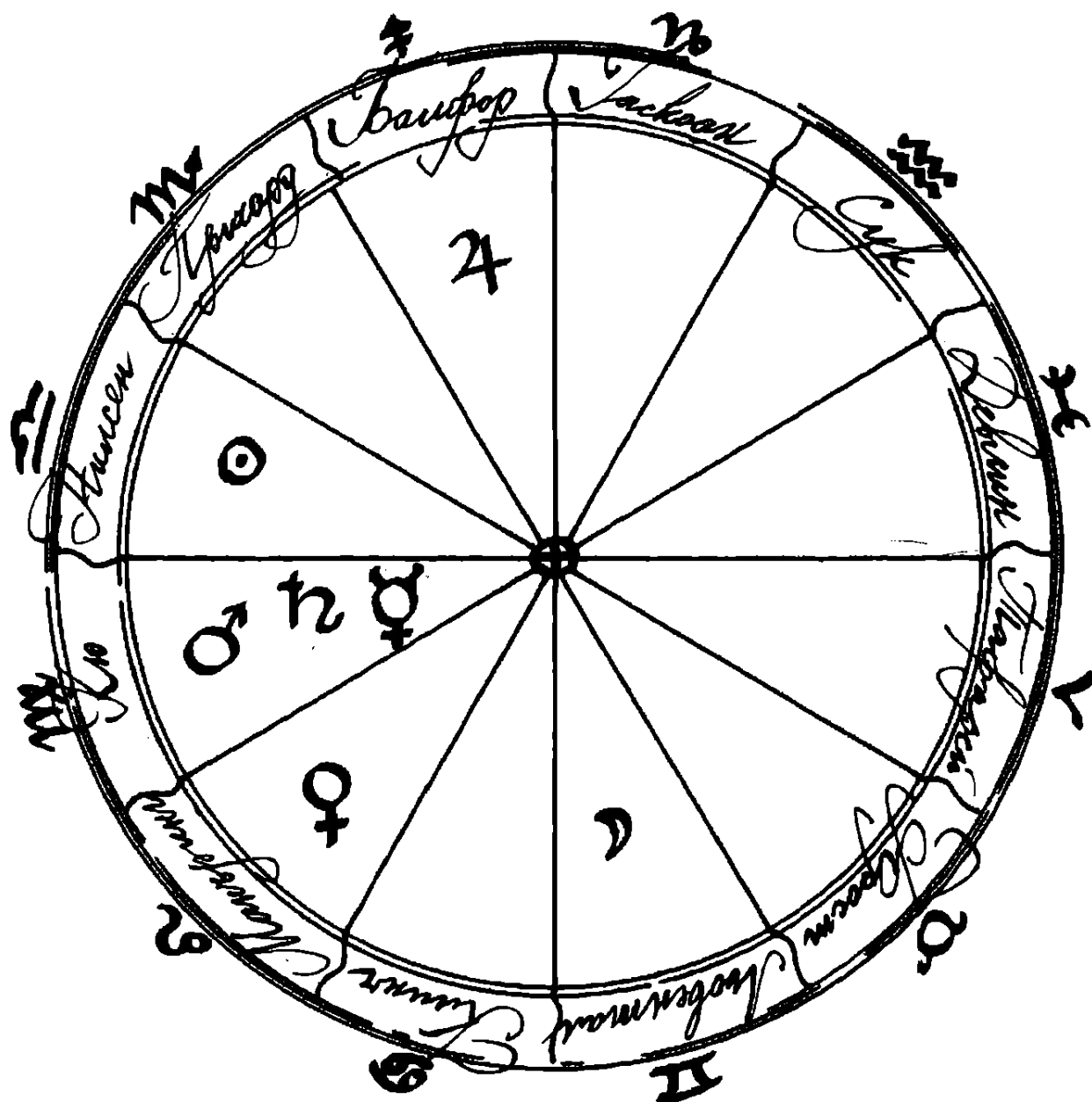
— Не — повтори Тафарей ядосано. — Не е същото.

[1] Земята майка в митовете на маорите. — Б.пр. ↑

ДЕСЕТА ЧАСТ

ЗА ПРИЕМСТВЕНОСТТА

11 октомври 1865 година | 42° 43' 0" S / 170° 58' 0" E

ИЗГНАНИЕ

В КОЯТО АННА УЕДЪРЕЛ ПОМНИ С ПОРАЗИТЕЛНА, ПРИЧИНЯВАЩА ГАДЕНЕ ЯСНОТА СХВАТКАТА ОТ ВЕЧЕРТА НА ДВАНАЙСЕТИ МАЙ В БУДОАРА В „ДОМА НА ЖЕЛАНИЯТА“ В ДЪНИДИН И ВСЕКИ ДЕН ТОЗИ СПОМЕН Й НОСИ СТРАДАНИЕ, КОЕТО НЕ НАМАЛЯВА ОТ УВЕРЕНОСТТА, ЧЕ УЧАСТИЕТО Й, МАКАР И НЕОХОТНО, В ТОЗИ СЪЛЪСЪК Е ПОМОГНАЛО НА ЕДИН НЕВИНЕН ДА ИЗБЯГА НЕВРЕДИМ, И Е ИЗНЕНАДАНА ОТ ПОЯВАТА НА БЕЛАЗАНИЯ, ЗАТОВА В МИГ НА СЛАБОСТ СЕ ИЗТЪРВАВА.

Франсис Карвър яздеше по пътя за Кънери, когато забеляза отстрани познат силует. Дръпна юздите и скочи от коня, а щом се приближи, видя, че младата жена едва се държи на крака и лицето ѝ е поруменяло. Въпреки това момичето се усмихваше.

— Той се измъкна — прошепна. — Аз му помогнах.

Карвър пристъпи към нея. Подхвана я за брадичката и вдигна главата ѝ.

— Кой?

— Кросби.

Той застина.

— Уелс... Къде е?

Тя изхълца, изведнъж като че ли се уплаши.

— Къде е? — Карвър се дръпна и я зашлеви силно през лицето.

— Отговори! Тук ли е?

— Не!

— В Отаго? В Кентърбъри? Къде?

Отчаяна, тя се обърна и се опита да побегне. Той я хвана за рамото и я дръпна, и в този миг някъде наблизо прозвуча изстрел...

— Тпруу, стой! — извика Карвър и се завъртя...

Конят се вдигна на задните си крака и...

ПАДЕНИЕ

В КОЯТО АННА УЕДЪРЕЛ ИЗРИЧА ЛЪЖА, ЗА ДА ЗАЩИТИ КРОСБИ УЕЛС, КАТО СЕ НАДЯВА С ТОВА ЗАКЪСНЯЛО ДОКАЗАТЕЛСТВО ЗА ВЯРНОСТ ДА ПОПРАВИ ПО-РАНШНОТО СИ ПРЕДАТЕЛСТВО, НЕЯСНИЯТ СПОМЕН ЗА КОЕТО ГАСНЕ, ТЪЙ КАТО УМЪТ Й Е ТРОЙНО ЗАМЪГЛЕН ПЪРВО ОТ ОПИУМА, ВТОРО ОТ НАРАНЯВАНИЯТА И НАКРАЯ ОТ ЛАУДАНУМА, ДАДЕН Й ОТ ДОКТОР ГИЛИС КАТО ПОДГОТОВКА ЗА ЗЛОЩАСТНАТА ОПЕРАЦИЯ, ПО ВРЕМЕ НА КОЯТО АННА ПЛАКА, СТЕНА, ИЗДРАСКА ЛИЦЕТО СИ С НОКТИ И БУЙСТВА ТЪЙ, ЧЕ ДОКТОР ГИЛИС СЕ ПРИНУДИ ДА ПОТЪРСИ ПОМОЩ, А ЛЬОВЕНТАЛ, КОЙТО ОБИКНОВЕНО ПРОЯВЯВА СИЛА НА ДУХА В МИГОВЕ НА ЗЛОПОЛУКИ И БЕЗРЕДИЦИ, СЕ РАЗПЛАКА, ДОКАТО ДЪРЖЕШЕ РЪЦЕТЕ Й.

Когато Анна отвори очи, Льовентал се беше надвесил над нея с бяла кърпа в едната ръка и с бутилка лауданум в другата, до него стоеше пребледнял Едгар Клинич.

— Съвзе се — отбеляза Клинич.

— Анна — повика я Льовентал, — Анна... Миличка...

— Ооох — простена тя.

— Кажи ни какво стана. Кой беше?

— Карвър — отвърна тя замаяно.

— Да? — попита Льовентал, приведен над нея.

Анна не биваше да издава Кросби Уелс. Беше се заклела, че няма да го предаде. Не биваше да споменава името му.

— Карвър... — повтори Анна, умът й ту се избистряше, ту пак потъваше в мъгла.

— Да?

— Той беше бащата.

ДЕСЦЕНДЕНТЪТ И ПОТОМЪКЪТ

В КОЯТО ЕМЪРИ СТЕЙНС НАУЧАВА ОТ БЕНЯМИН ЛЬОВЕНТАЛ ЗА ПОБОЯ НАД АННА, ВЕДНАГА ОСЕДЛАВА КОНЯ И СЕ ОТПРАВЯ КЪМ ДОЛИНАТА АРАХУРА СЪС СТИСНАТИ ЗЪБИ И НАСЪЛЗЕНИ ОЧИ, ВИДИМИ СЛЕДИ ЗА ДУШЕВНИЯ СМУТ, ПРИЧИНИТЕ ЗА КОЙТО ТОЙ НЕ ПРИЗНАВА И НЕ СЕ ОПИТВА ДА ИЗРАЗИ С ДУМИ, ДОКОЛКОТО ЕДНО ТАКОВА СИЛНО ЧУВСТВО МОЖЕ ИЗОБЩО ДА БЪДЕ НЕЗАБАВНО ИЗРАЗЕНО И РАЗБРАНО ОТ СТРАДАЩИЯ, КОЙТО В ТОЗИ СЛУЧАЙ Е ТЪЙ РАЗТЪРСЕН ОТ НЕПОДПРАВЕНИЯ РАЗКАЗ НА ЛЬОВЕНТАЛ ЗА НАРАНЯВАНИЯТА И ОТ КРЪВТА, ОПЛИСКАЛА ПЕЧАТАРСКАТА ПРЕСТИЛКА НА ВЕСТНИКАРЯ ОТ ГЪРДИТЕ ДО ПОЯСА, ЧЕ СИ ЗАБРАВЯ В КОНЮШНИЯТА ШАПКАТА И ПОРТФЕЙЛА И НА ТРЪГВАНЕ ЕДВА НЕ СЪБАРЯ ХАРАЛД НИЛСЕН, ТРЪГНАЛ ДА ИЗЛИЗА ОТ МАГАЗИНА НА ТАЙГРИЙН С КНИЖЕН ПАКЕТ В РЪКА.

Уелс отвори вратата. На прага, превит на две, стоеше Емъри Стейнс.

— Детето е починало — изплака той. — Детето ти е мъртво!

Уелс му помогна да влезе и изслуша разказа му. След това донесе бутилка бренди и наля в две чаши, изгълтаха ги на един дъх и той отново ги напълни, пресушиха и тях и Кросби наля за трети път.

Когато изпразниха бутилката, Стейнс рече:

— Ще й дам половината. Ще го разделим. Имам цяло съкровище, скрито, заровено в земята. Ще го изкопая.

Уелс се взираше в него напрегнато. След малко попита:

— И на каква стойност е тази половина?

— Поне две хиляди — отвърна завалено младежът, после оброни глава на масата и затвори очи.

Уелс взе от лавицата тенекиена кутия, отвори я и извади бял лист и писалка. Седна отново на масата и написа:

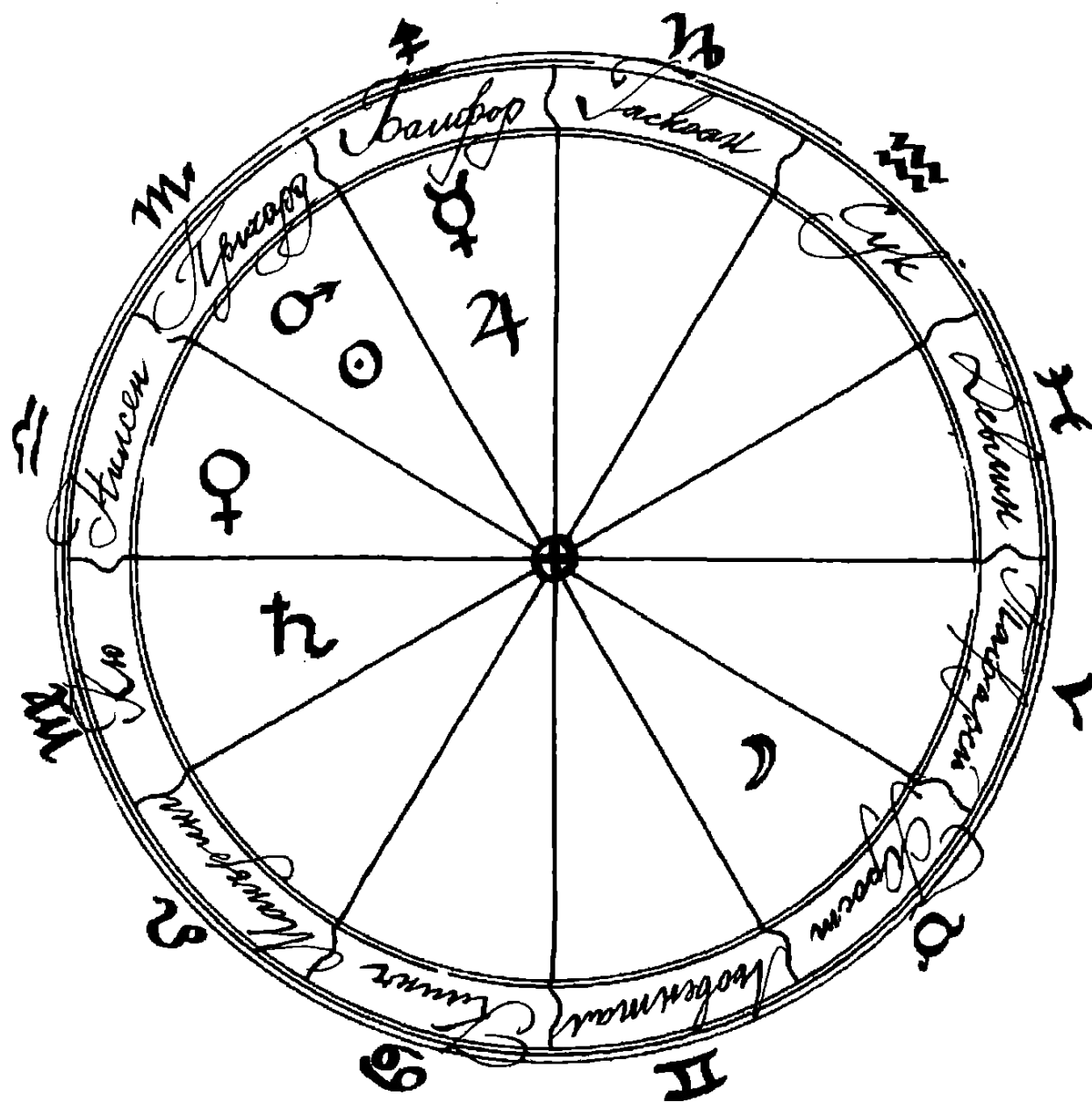
На днешния ден, 11 октомври 1865 година, господин Емъри Стейнс, родом от Нов Южен Уелс, се разпорежда да бъде изплатена сумата от две хиляди лири на госпожица Анна Уедърел, родом от Нов Южен Уелс. Свидетел: долуподписаният Кросби Уелс.

— Ето — обади се той. Подписа се и побутна листа към Стейнс. Подпиши се.

Момчето обаче спеше.

ЕДИНАЙСЕТА ЧАСТ
ОРИОН ЗАЛЯЗВА, СКОРПИОН ИЗГРЯВА

3 декември 1965 година | 42° 43' 0" S / 170° 58' 0" E

ЛУНА В ТЕЛЕЦ (В ЛЪЧИТЕ НА ОРИОН)

В КОЯТО АННА УЕДЪРЕЛ ПОТЪВА В РАЗМИСЛИ И ПРЕСМЯТА ДЪЛГОВЕТЕ СИ, ТОВА ЗАНИМАНИЕ Я ХВЪРЛЯ В ТАКАВА БЕЗНАДЕЖНОСТ, ЧЕ УМЪТ Ё, ТАКА ДА СЕ КАЖЕ, ИЗВРЪЩА ГЛАВА И ПОТЪРСВА ДРУГ, ПО-ПРИЯТЕН ОБЕКТ, КЪМ КОЙТО ДА НАСОЧИ ПОГЛЕДА СИ, И НЕИЗБЕЖНО СЕ СПИРА НА УСМИХНАТИЯ ЛЪЧЕЗАРЕН ЕМЪРИ СТЕЙНС, ЗА ЧИЕТО БЛАГОВОЛЕНИЕ АННА КОПНЕЕ ПОВЕЧЕ ОТ ВСИЧКО, НО ТОЗИ КОПНЕЖ БИВА ПОТЪПКВАН В МИГА, В КОЙТО ПРИПЛАМНЕ, ТЪЙ КАТО АННА ЗНАЕ, ЧЕ ЕМЪРИ Е ОТ СЪВСЕМ ДРУГ СВЯТ, ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ПРЕД НЕГО СА БЛЯСКАВИ И МНОГОБРОЙНИ, ДОКАТО НЕЙНИТЕ СА МРАЧНИ И ОГРАНИЧЕНИ, А И ОСВЕН ТОВА ТЯ ПРЕДПОЛАГА, ЧЕ ТОВА ПРОТИВОПОСТАВЯНЕ СЕ ПРЕНАСЯ И В СФЕРАТА НА ЧУВСТВАТА, ТОЕСТ ЧЕ НЕГОВИТЕ СА НАПЪЛНО ПРОТИВОПОЛОЖНИ НА НЕЙНИТЕ, МАКАР ЧЕ В РАЗРЕЗ С ТОВА Ё УБЕЖДЕНИЕ СЛЕД ВЪЗСТАНОВЯВАНЕТО Ё ТОЙ Я Е ПОСЕТИЛ НА ТРИ ПЪТИ И ДОРИ Ё Е ПОДАРИЛ БУТИЛКА АНДАЛУСКО БРЕНДИ, ПОСЛЕДНАТА ТАКАВА В ХОКИТИКА, ВЪПРЕКИ ЧЕ В МИГА, В КОЙТО АННА Я ПОЕ ОТ РЪЦЕТЕ МУ, ЕМЪРИ ИЗВЕДНЪЖ СЕ СКОНФУЗИ И Я ПОМОЛИ ДА СИ Я ВЗЕМЕ, ЩЯЛ ДА Я ЗАМЕНИ С ДРУГ, ПО-УМЕСТЕН ПОДАРЪК, НА КОЕТО ТЯ СЪВСЕМ ИСКРЕНО ОТГОВОРИ, ЧЕ Е ПОЛАСКАНА ДА ПОЛУЧИ ДАР, КОЙТО НЕ СЕ СТРЕМИ КЪМ УМЕСТНОСТ, А И ОСВЕН ТОВА, ПРЕДВИД ЧЕ БУТИЛКАТА Е ПОСЛЕДНАТА ПО РОДА СИ В ХОКИТИКА И СЛЕДОВАТЕЛНО ГОЛЯМА РЯДКОСТ, ЗА АННА ТЯ Е ПО-ЦЕННА ОТ ВСЯКА ДРЪНКУЛКА, КОЯТО Е ПОЛУЧАВАЛА ДОСЕГА.

През изминалия месец дългът на Анна към Манъринг се беше удвоил. Сто лири! За да ги върне, щяха да ѝ трябват десет години, ако не и повече, ако се сметнеха лихвите и цената на опиума и се добавеше тъжната истина, че заплащането на самата Анна неизбежно щеше да започне да намалява. Дъхът ѝ беше замъглил стъклото, тя посегна да го докосне. В главата ѝ се въртеше едно изречение, звучеше като максима. „Падналата жена няма бъдеще, издигналият се мъж няма минало.“ Дали го беше чула от някого? Или сама го беше измислила?

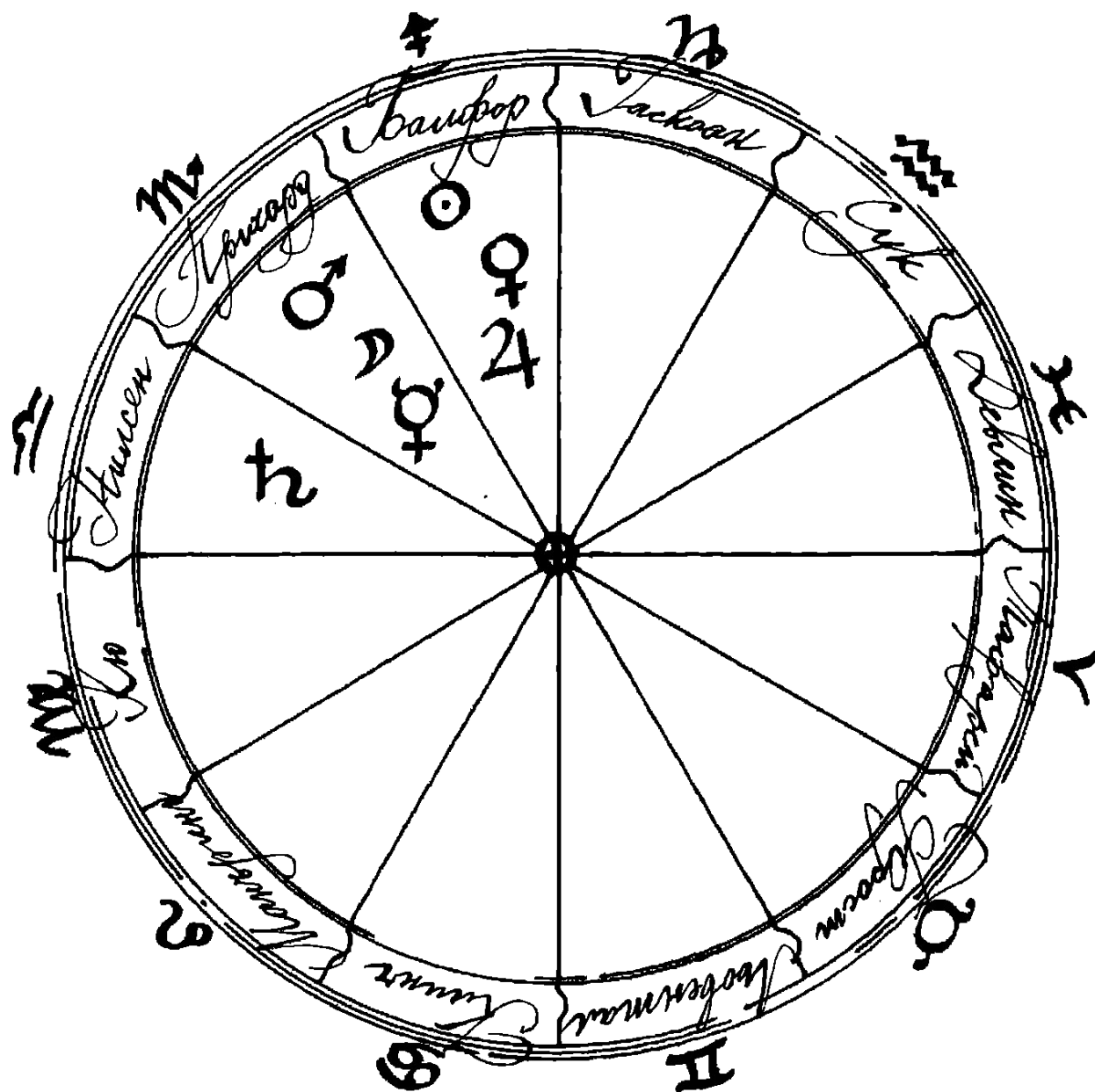
СЛЪНЦЕ В СКОРПИОН

В КОЯТО ЕМЪРИ СТЕЙНС ПОТЪВА В РАЗМИСЛИ И ПОДЛАГА НА СЪМНЕНИЕ СВОИТЕ НАМЕРЕНИЯ, СТРУВА МУ СЕ, ЧЕ ВРОДЕНАТА МУ ЧЕСТНОСТ ТВЪРДЕ ОХОТНО Е ПРИЕЛА КОПНЕЖА МУ, РАДОСТТА, ЛЕКОТАТА, С КОЯТО МОЖЕ ДА ПОСТИГНЕ ЖАДУВАНАТА НАСЛАДА, А ТОВА НЕ СЪБУЖДА У НЕГО СРАМ, НО ВСЕ ПАК ГО КАРА ДА СЕ ЗАМИСЛИ, ТЪЙ КАТО НЕЗАВИСИМО ОТ РАЗЛИКАТА В ПОЛОЖЕНИЕТО ИМ ТОЙ УСЕЩА НЯКАКВА ВРЪЗКА С АННА УЕДЪРЕЛ, ПОРАДИ КОЯТО ОБАЧЕ СЕ ЧУВСТВА НЕ ПОВЕЧЕ, А ПО-МАЛКО ЗАВЪРШЕН, В СМИСЪЛ ЧЕ ПРИРОДАТА НА АННА, КОЯТО Е ЕДНОВРЕМЕННО ПРОТИВОПОЛОЖНА И В СЪЗВУЧИЕ С НЕГОВАТА, СЯКАШ ОСВЕТАВА ОНЕЗИ ВЪТРЕШНИ СТРАНИ НА ХАРАКТЕРА МУ, КОИТО ВЪНШНОТО МУ ДЪРЖАНИЕ НЕ ПОКАЗВА ИЛИ НЕ МОЖЕ ДА ПОКАЖЕ, В РЕЗУЛТАТ НА КОЕТО ЕМЪРИ СЕ ЧУВСТВА ЕДНОВРЕМЕННО ПОЛОВИНЧАТ И УДВОЕН, ТОЕСТ, УДВОЕН В НЕЙНО ПРИСЪСТВИЕ И ПОЛОВИНЧАТ, КОГАТО Е БЕЗ НЕЯ, И ЗАРАДИ ТОВА ТОЙ ИЗВЕДНЪЖ ЗАПОЧВА ДА НЕ СЕ ДОВЕРЯВА НА ИСКРЕНОСТТА И ДОБРОСЪРДЕЧНОТО ЛЮБОПИТСТВО, НА ТЕЗИ СИ КАЧЕСТВА, КОИТО ИНАЧЕ БИХА ГО ПОДТИКНАЛИ ДА ДЕЙСТВА РЕШИТЕЛНО И НЕЗАБАВНО, КАТО В РАЗМИСЛИТЕ МУ ЧЕСТО СЕ МЯРКАТ ДУМИТЕ НА ДЖОУЗЕФ ПРИЧАРД: „АКО НЕ БЕШЕ ДЪЛГЪТ И ЗАВИСИМОСТТА Й ОТ ОПИУМА, ДЕСЕТКИ МЪЖЕ ЩЯХА ДА ПОИСКАТ РЪКАТА Й“, ПОВТАРЯТ СЕ БЕЗ ИЗМЕНЕНИЕ И ПОДСИЛВАТ СМУЩЕНИЕТО МУ.

Навярно можеше да ѝ плати да остане при него цяла нощ. На сутринта щеше да я заведе в Арахура и да ѝ покаже заровеното там злато. Да ѝ обясни, че иска да ѝ даде половината. Дали това, че щеше да ѝ плати, за да се наслади на компанията ѝ, щеше да потъпче смисъла на дара му? Сигурно. Но можеше ли да понесе други мъже да я познават по начин, който той, Стейнс, не я познава? Не знаеше. Той смачка едно листо в шепата си и след това вдигна ръка към носа си да усети миризмата.

ДВАНАЙСЕТА ЧАСТ
СТАРАТА ЛУНА В ПРЕГРЪДКИТЕ НА
МЛАДАТА ЛУНА

14 януари 1866 година | 42° 43' 0" S / 170° 58' 0" E

СВЕТИЛАТА

В КОЯТО АННА УЕДЪРЕЛ БИВА ОТКУПЕНА ЗА ЦЯЛА НОЩ, АЛИСТЪР ЛОДЪРБАК СЕ ГОТВИ ЗА СРЕЩА С НЕЗАКОНОРОДЕНИЯ СИ БРАТ, ФРАНСИС КАРВЪР ПОЛУЧАВА ДОСТОВЕРНИ СВЕДЕНИЯ И СЕ ОТПРАВЯ КЪМ ДОЛИНАТА АРАХУРА, УОЛТЪР МУДИ СЪПВА НА НОВОЗЕЛАНДСКА ЗЕМЯ, ЛИДИЯ УЕЛС ЗАВЪРТА КОЛЕЛОТО НА КЪСМЕТА, ДЖОРДЖ ШЕПАРД СЕДИ В ТЪМНИЦАТА С ПУШКА НА КОЛЕНЕ, ЕДИН САНДЪК НА ГИБСЪНОВИЯ ВЪЛНОЛОМ БИВА ОТВОРЕН, ВЛЮБЕНИТЕ СИ ЛЯГАТ, КАРВЪР ОТПУШВА СЪКЛЕНИЦА С ЛАУДАНУМ, МУДИ ВДИГА ОЧИ КЪМ НЕПОЗНАТО НЕБЕ, ВЛЮБЕНИТЕ ЗАСПИВАТ, ЛОДЪРБАК ПОДГОТВЯ НАУМ ИЗВИНЕНИЕТО СИ, КАРВЪР ОТКРИВА ИЗРОВЕНОТО СЪКРОВИЩЕ, ЛИДИЯ ЗАВЪРТА КОЛЕЛОТО ОТНОВО, ЕМЪРИ СТЕЙНС СЕ СЪБУЖДА САМ, В ТЪРСЕНЕ НА УТЕХА АННА УЕДЪРЕЛ ЗАПАЛВА ЛУЛАТА, СТЕЙНС ПАДА И СИ УДРЯ ГЛАВАТА, АННА ПОЛУЧАВА СЪТРЕСЕНИЕ, ЗАМАЯН ОТ ОПИУМА, СТЕЙНС БРОДИ В МРАКА, ЗАМАЯНА ОТ СЪТРЕСЕНИЕТО, АННА ТРЪГВА В НОЩТА, ЛОДЪРБАК ЗЪРВА ОТ БИЛОТО ДОМА НА БРАТ СИ, КРОСБИ УЕЛС ИЗПИВА ПОЛОВИНАТА СЪКЛЕНИЦА, МУДИ СЕ НАСТАНЯВА В СТРАННОПРИЕМНИЦА, СТЕЙНС СЕ ПРЕПЪВА НА ГИБСЪНОВИЯ ВЪЛНОЛОМ И ПАДА, АННА СЕ ПРЕПЪВА НА ПЪТЯ ЗА КРАЙСТЧЪРЧ И ПАДА, КАПАКЪТ НА САНДЪКА БИВА ЗАКОВАН, КАРВЪР ХВЪРЛЯ ЕДИН ЛИСТ В ПЕЧКАТА, ЛИДИЯ УЕЛС СЕ СМЕЕ ДЪЛГО И РАДОСТНО, ШЕПАРД ДУХВА ЛАМПАТА, ДУХЪТ НА САМОЖИВЕЦА СЕ ОТДЕЛЯ ОТ ТЯЛОТО И ЗАПОЧВА САМОТНОТО СИ ПЪТУВАНЕ НАГОРЕ, ЗА ДА НАМЕРИ ПОКОЙ СРЕД ЗВЕЗДИТЕ.

— Тази вечер ще е началото.

— То не мина ли вече?

— Не, ще бъде сега. Поне за мен.

— Моето начало бяха албатросите.

— Не е лошо начало, радвам се, че точно това е твоето. А тази вечер ще е моето.

— Трябва ли да са различни?

— Началата ли? Според мен, да.

— А ще има ли и други?

— Още много, много други. Затвори ли очи?

— Да. А ти?

— И аз. Макар че е тъмно и няма значение.

— Имам чувството, че ме е завладяло нещо, което е по-голямо от мен самата.

— А аз имам чувството, че сърцето ми се е отворило.

— Чуй!

— Какво?

— Дъжда.

БЛАГОДАРНОСТИ

Благодарна съм за подкрепата и окуражаването на Фондацията за изкуства на Нова Зеландия, Фондацията „Луис Джонсън“, Творческа Нова Зеландия, Сдружението на писателите на Нова Зеландия, семейство Тейлър-Чехак, семейство Шулц, Фондацията за изкуство на Айова, Факултета по англицистика на Кентърбърийския университет, Писателския център „Майкъл Кинг“, Факултета по англицистика на Окландския университет, Факултета по изкуства на Техническият институт в Манукау и на моите колеги и преподаватели от писателската работилница в Айова. Извадих голям късмет, че намерих дом в „Гранта“ във Великобритания, в „Литъл Браун“ в САЩ и във „Виктория Юнивърсити Прес“ в Нова Зеландия.

Тази книга в никакъв случай не е историческо описание на онези времена, задължена съм за вдъхновението за нея на разказа на Колин Таунсенд за затвора на Гледка „Скръбната планина“ и на историята на златната треска в Нова Зеландия на Стивън Елдред-Григ „Златотърсачи, чудаци и уличници“. В дълг съм и към вестникарския архив на Националната библиотека на Нова Зеландия (paperpast.natlib.govt.nz), на подробните и понякога доста забавни астрологически сведения на www.astro.com и на трудовете на астролозите Стела Старски и Куин Кокс. За положението на звездите и планетите съм използвала интерактивната звездна карта в www.starandtelescope.com и приложението за *Mac Stellarium*.

Благодарности и обич към Макс Портър, Сара Холоуей, Фъргъс Бароуман, Филип Гуин Джоунс, Рейгън Артър, Каролайн Дони, Оливия Хънт, Джесика Крейг, Линда Шонеси, Сара Тикет, Зоуи Рос, Софи Скард, както и на Ема Борхес-Скот, Джъстин Торес, Евън Джеймс, Кати Пери и Томас Фокс Пери, чието приятелство ми донесе безброй вдъхновения за тази книга. Искрени благодарности и на Сю Чън Джуни Гуан, която преведе на китайски някои изречения от книгата, на Кристин Ло, Сара Банс, Илона Язевич и Ан Медоус, които ми помогнаха с редактирането на ръкописа, на Филип Катън, който ми

обясни звездите, планетите и златното сечение, и на Джоан Оукли, която ми пращаше сведения през океана.

И накрая и най-вече — на Стивън Тусент, който беше до мен при всеки съвпад, при всяка опозиция, при всяка зора, който беше „проявление“ и „същност“, вярваше в отношенията и споделяше вярата си с мен. Влиянието ти е неизмеримо. Благодаря ти — Аз на Теб.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.